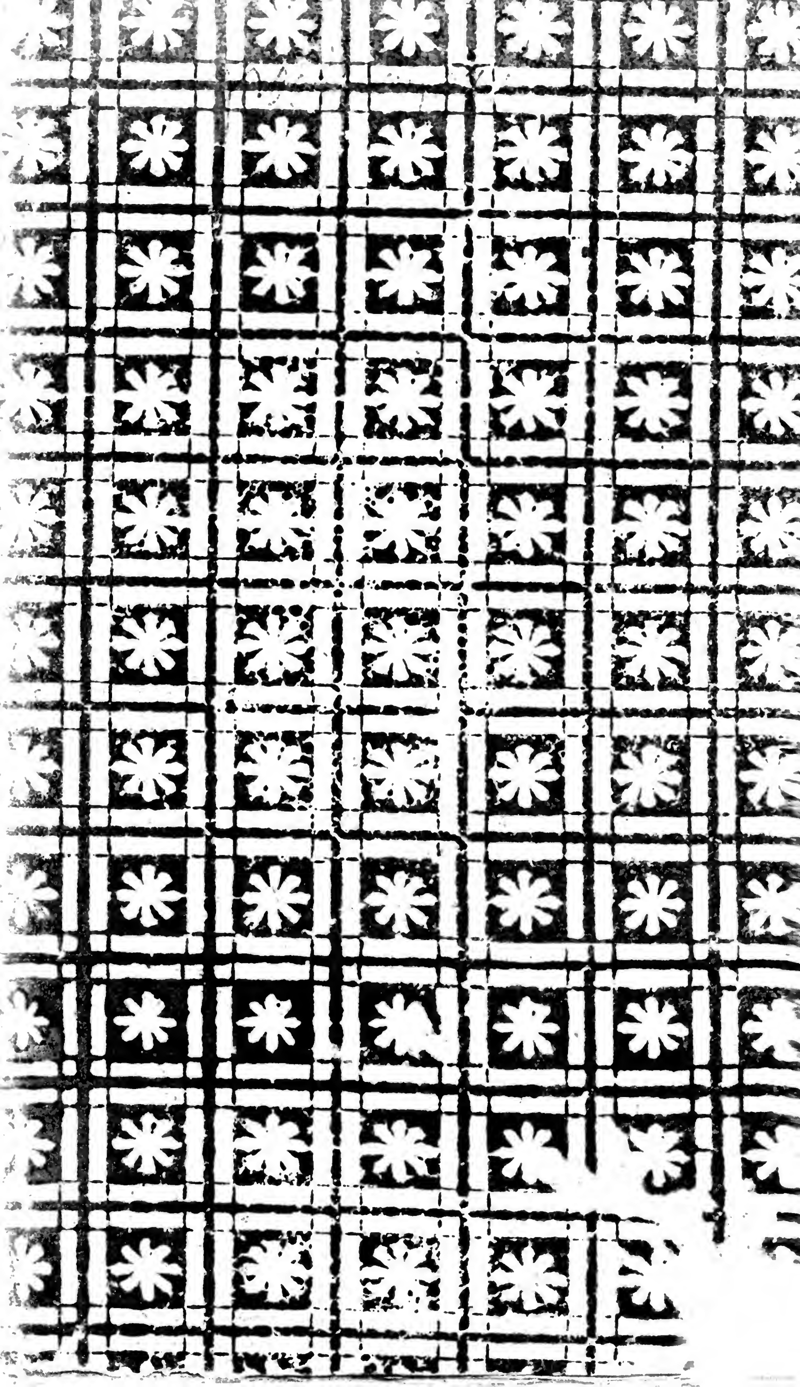
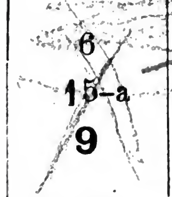

6
14 E
11

OPPIANI

POETÆ CILICIS

DE

VENATIONE LIBRI IV.

ET DE

PISCATIONE LIBRI V.

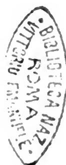
CUM PARAPHRASI GRÆCA

LIBRORUM DE AUCUPIO.

GRÆCE ET LATINE.

CURAVIT

JOH. GOTTLOB SCHNEIDER.

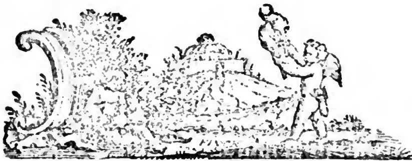

ARGENTORATI.

SUMPTIBUS AMANDI KÖNIG, BIBLIOPOLÆ.

M DCC LXXVI.

AD LECTOREM.

Provinciam edendi Oppiani casu potius longe alia cogitanti oblatam, quam aut delectam a me, aut spe præceptam, quo consilio rexerim in magna mea trepidatione, cum & in brevissimi temporis angustias me conclusum viderem, & ab omnibus fere rebus prorsus imparatus accessissem, breviter nunc exponendum mihi esse video, postquam pauca de ipso poëta ejusque scriptis præfatus fuero. Primum igitur satis firmis argumentis demonstrasse mihi videor in annotatione ad Halieuticorum librum tertium, plane alium & diversum ab Oppiano Cilice autorem habere quatuor de Venatione libros, cum & ipse libri secundi versu 127. Apamea oriundum se profiteatur, & præterea carmen suum Antonino Caracallæ Alexandri Severi filio inscripserit, cujus quidem ætatem satis longo temporis intervallo Oppianus Cilix antecesserat. Eum enim imperante Marco Antonino ingenium extulisse, non solum *Suidas* cum *Eusebio* & *Hieronymo* tradiderunt, sed confirmat etiam locus *Athenæi* clarissimus, unde simul apparet Oppianum Cilicem ne Commodi quidem ultimum imperium attigisse. Deinde per utrumque carmen tanta ingenii dictionisque diversitas cum in toto corporis habitu, tum in singularum partium conformatione apparet, ut equidem nulla unquam ratione a sensu judicioque meo impetrare potuerim, ut libros de Venatione & Piscatione ab eodem auctore profectos esse crederem. Illi enim genere orationis horrido, duro & sicco scripti, vernaculo græcæ linguæ sapore prorsus carent; sunt veluti magnæ picturæ lineamenta, quibus pigmentorum poëticorum color & flos nativus deest. Præter magnam in describenda animalium for-

)(2

ma & enarranda eorum natura fidem & diligentiam, quæ non facile poterat expectari ab eo homine, qui Dianæ Nympharumque colloquiis interfuerat, & in tricipite Parnasso somniasse sibi visus erat, nihil est in iis, quod admireris; plurima quæ reprehendas; tota denique forma dictionis ab exemplo latinæ linguæ expressa esse videtur. Neque vero hoc judicium meum novum alicui aut nimis severum videri potest, qui quidem meminerit eandem jam olim a Viro Clarissimo, *Dan. Heinsio*, in quo cum summa doctrinæ elegantia non vulgaris harum rerum intelligentia conjuncta erat, in Dissertatione in Nonni Dionysiaca *) positam esse sententiam, quam tamen ita dividendam esse existimo, ut Oppiani Cilicis de Piscatione libros a culpæ hujus notæque censoriæ communitate sejungamus. Hi enim læto floridoque orationis genere scripti, cum miro verborum splendore nitent, tum multa sententiarum festivitate delectant. Est tamen ubi carminis autor in captandis rerum similitudinibus, & aucupandis sententiarum argutiis magis ingenii fœcundam luxuriem sectatus esse, quam lectoris satietatem fugisse videtur. Nimius etiam est in cumulandis verborum ornamentis, & epithetorum acuminibus contorquendis; quæ licet a vitiosis elegantiarum judicibus velut operis pretiosi crustæ & emblemata laudentur, si tamen ad severam scribendi legem verumque pulchri sensum exigantur, tanquam inepta atque aliena rejici atque improbari debent.

Verum hic dubitari potest, unde tamen nata sit illa satis quidem manifesta similitudo, quæ plurimis sane locis cum in singulorum verborum forma & usu, in quibus nonnulla sunt a vulgari consuetudine remota, tum in quibusdam sententiarum figuris, quatuor de Venatione libris cum carmine de Piscatione intercedit, & a quovis etiam facile sentiri atque intelligi potest. Multæ possunt hujus rei fingi atque excogitari rationes, quarum tamen illa mihi omnium simplicissima esse videtur, ut dicamus fuisse aliquem hominem, qui, cum aut ipse ingenio suo diffideret, aut in alieni nominis famam irrepere vellet, in eo plurimum elaboraverat, ut omnem carminis de Piscatione speciem & formam, quam maxime fieri posset apte & congruenter

*) Oppianus enim elegans poëta sæpe λατινίζει. Quod nec ipse Cæsar Scaliger tam magnus admirator illius notavit.

verborum ſententiarumque imitatione exprimeret. Qua quidem in re quicquid etiam tentaverit, apparet tamen vel ſic autorem ad hanc carminis operam exiguum linguæ græcæ uſum, dicendi vero cogitationem pene nullam attuliſſe. Habuit ingenii vires ille quidem, ſed agreſtes & horridas, ſine nitore & palæſtra. Quod ſi forte quis exiſtimaverit, ab ipſo Oppiano Cilice primas lineas carminis de Venatione ductas, & ſumma rerum capita tantum adumbrata fuiſſe; deinde vero ſucceſſiſſe neſcio quem ſcriptorem, qui interruptas operis partes contexuerit, & carmen inchoatum abſolverit; tum vero equidem plane non intelligo, quid hominem iſtum impulerit, aut quæ tanta in eo fuerit incuria, ut mentionem Apameæ patriæ ſuæ peregrino monumento infereret, atque ita edendi officio ſuſpicionem fraudulentiæ adjungeret.

De Autore librorum de Aucupio ſatis a me diſputatum eſt in fine annotationum ad Paraphraſin *Eutecnii* vel alius cujuſdam ſcriptoris, quem æque atque alterum illum ignoro. Hic vero dicendum aliquid videtur de magno & multifario hujus opuſculi uſu ad hiſtoriam avium, qualem a vetuſtis ſcriptoribus traditam habemus, illuſtrandam. Neque enim ſolum intelligi poteſt ex eo, quid ſerior ætas inventis Ariſtotelicis adſtruxerit; quo & quam vario modo viri docti in ipſa Græcia nati plurima ſummi Philoſophi loca librariorum ignorantia corrupta, aut dubii & ambigui ſenſus interpretati ſint; ſed cognoſcimus etiam inde magnam nominum varietatem, in quibus ſunt quædam variis regionibus populiſque peculiaria, alia lapſu temporis & loquendi uſu immutata atque innovata. Habemus deinde in ipſis his Ixeuticis exempla nominum, veluti Pelecini, forte etiam Otidis, quæ a genere ſuo ad alienum populari errore traducta, univerſam de natura avium doctrinam mirifice conturbarunt. Apparet denique, quantum quamque vanum fuerit omni ævo hominum ſtudium, quo omnia, quæ vel ab Ariſtotele, vel ab aliis de natura & moribus univerſi generis alitum curioſe quidem, ſed non ſemper vere obſervata fuerant, ad ſimilitudinem humanorum conſiliorum, & prudentiæ certam rationem definita referebant. Atque ab hoc fonte vel maxime promanaſſe mihi videtur illa de hominibus olim in aves tranſmutatis ridicula opinio; quam deinde diſciplina auſpiciorum

fufceptam, & publica fuperftitione confecratam, variis modis exornavit. Quo factum, ut nulla hiftoriæ naturalis pars magis quam hæc noftra fabularum incredibilitate opprimeretur atque obfcuraretur. Verumtamen ab ifto tam puerili aufpiciorum difciplina initia hiftoriæ avium velut ab incunabulis repetenda effe mihi videntur. Quam quidem meam fententiam cum nuper aliquo loco cum cenfura *Antonini Liberalis Verheykiani* propofitam fatis copiofe explicaffem, atque idoneis argumentis confirmare ftuduiffem, non multo poft ex indice publico prælectionum in Societate Regia Gœttingenfi habitarum intellexi, idem videri viro fummo, *Chr. Gott. Heynio*, qui difciplinam auguralem univerfæ hiftoriæ naturalis infantiam recte appellavit.

Properat oratio ad ea, quæ vel maxime hoc loco a me expectari fentio, breviterque ab initio hiftoriam editionum Oppiani enarrabit; quo facilius fit ad judicandum, quoufque criticam facem ab aliis traditam nobis pertulerimus.

Primum igitur prodierunt Oppiani Halieutica ex latina *Laurentii Lippii* verfione, in oppido Colle, municipio Florentino, apud Gallum cognomine Bonum impreffa 1447. 4to. Hanc fuam interpretationem, in qua elaboranda abufus effe videtur confilio operaque præceptoris fui Lucæ Antonii de Sancto Geminiano, ut apparet ex iis, quæ habet *Fr. Ant. Zacharia* in Itinere Litterario per Italiam p. 67. eam igitur adjunctis variis carminibus latinis Laurentio Mediceo dedicavit; quam deinde operis infcriptionem cum verfibus pluribus latinis, qui rem medicam magis quam Oppianum fpectant, omifit Aldus, cum latina Lippii cum græcis Oppiani Halieuticis a Junta primum vulgatis repeteret Venetiis 1517. 8. itemque *Hadrianus Turnebus*, qui Oppiani Halieutica ex latina L. Lippii verfione, addita fua Cynegeticorum interpretatione, prodidit Parifiis MDLV. apud Guil. Moretium in 4to, & denique *Jo. Cæfarius*, qui Oppiani Halieuticôn feu de Pifcibus libros V. ex græco traductos, autore Laur. Lippio, cum Plinio & Jovio de Pifcibus edidit Argentorati 1534. quem tamen librum mihi nullibi in hac ipfa civitate videre licuit. Græce vero primum vulgati funt *Oppiani quinque de Natura feu Venatione Pifcium Libri*, Florentiæ 1515. in 8. a Bernardo Junta, cujus hæc in Præfatione ad D. Marcum Mufurum verba memoranda funt: *Ut*

autem lubentius hoc legant opusculum, postquam istic apud te tribus exemplaribus nostrum tua ope castigatius redditum fuit, totidem hic quoque apud nos vetustissimis codicibus diligentissime examinatum esse non ignorent. Atque hæc quidem editio princeps, quam diligentissime cum recentioribus contendimus, nobis omnium optima & emendatissima visa est. Excepit eam Aldina, quæ quatuor de Venatione libros primum græce protulit, sed innumeris & fœdissimis mendis obsitos, in quibus etiam versus quinquagesimus octavus libri primi omissus est. Nolim tamen omnia lectionis vitia editoris socordiæ tribui; sed magis ineptam Aldi religionem reprehendendam existimo, qui nimis sancte autoritatem codicis sui secutus est, plurimasque scripturæ aberrationes nobis obtrusit, quarum magnam partem etiam in vetustissimo libro Regio reperimus, neque tamen commemorare operæ duximus, præterquam iis locis, ubi codicis utriusque corruptela nos in lectionis veræ vestigium perduxerat. Aldinæ editionis curam gessit Fr. Asulanus, cujus in Præfatione ad lectorem verba ponere hic lubet: *In horum autem voluminum editione operam dedimus, ut talem castigationis nostræ & multorum perspiceres diligentiam, qualem mos & consuetudo nostra postulabat, & depravatio superioris editionis, quæ alibi facta est, merebatur. Nam ut alia omittam loca, quæ enitescere possunt a nobis restituta, index operis, quod Halieuticon est, non tractationem de Venatione exprimit, quod superioris editionis emendatores probarunt, sed de Piscatione. Quod ut certius constaret, alterum de Venatione poëma adjunximus ab eodem Oppiano confectum.* Miror Fr. Asulanum adeo invidiæ, qua in Marcum Musurum ferebatur, indulsisse, ut in Juntinæ editionis inscriptione, quam supra posuimus, verba *de Natura seu Venatione Piscium* tam maligne criminaretur; sed vanam hominis jactantiam detestor, qui Juntinæ editionis vitia a se correcta gloriatur, cum utraque editione diligenter invicem comparata mihi certissime constiterit, Fr. Asulanum fere omnia ea loca, ubi a Juntinæ scriptura discessit, magis depravasse quam correxisse; quod quidem ex varietate lectionis in annotationes nostras relata facile apparebit. Promiserat etiam in Præfatione ad Pindarum Aldus Manutius se scholia inedita in Oppianum

proxime proditurum esse, sed nomen illud nunquam exsolvit. Aldinæ vestigia nimis religiose, quam vellem, pressit græca Cynegeticorum editio Parisiensis apud Vascosanum 1549. in 4to. quæ omni vel præfationis vel annotationis dote caret, in eo saltem exemplo, quod ex Bibliotheca Regia Gœttingensi utendum mihi permisit *Ch. Gott. Heyne*, quem studiorum meorum magistrum & fautorem, dum vivam, amabo & gratus venerabor. Equidem nihil ibi novi præter aliquot scripturæ vitia reperi, quibus Aldina lectio magis obscurata fuit; nec tam consilio meo quam casu factum est, ut in annotationibus Vascosanam, semel etiam, si bene memini, Turnebianam priorem memorarem. Nisi enim vehementer fallor, Turnebum autorem habet Vascosana editio; quod colligere licet ex admonitione, quam Hadrianus Turnebus adjecit varietati lectionis in calce editionis suæ, quæ Parisiis 1555. prodiit. Ibi vero hæc leguntur: *Septem abhinc annis leviter emendaveram Oppianum de Venatione, partim animi conjectura, partim libri veteris ope. Eas emendationes quidam usurpavit, & sibi donavit, quas tamen non putabam tanti, ut in furtivis rebus esse deberent. Eas a nobis vindicatas & recuperatas esse nemo conqueri debebit. Non me latet adhuc multos esse locos maculosos, quos aliis emendandos relinquo. quasdam etiam lectionis varietates, quorundamque errorum emendationes præscribere visum est.* Non ignoro, quæ cum alii viri docti ab *Alb. Fabricio* commemorati, tum inprimis *Menagius* in libro præclaro, *Anti-Baillet*, P. I. cap. XIX. de furti criminatione, qua Turnebus hic *Jo. Bodinum*, Andegavensem, (cujus interpretatio metrica latina cum commentario copioso apud Vascosanum Lutetiæ anno 1554. in 4to. prodiit) perfudisse dicitur, existimaverint; nec desunt etiam nostra ætate viri, qui dum sibi aliisque docti videri volunt, concepto scribendi consilio, statim quicquid sub manum venerit, noto satis appetentiæ in feminis cientibus exemplo, in rebus furtivis habent; sed velim mihi aliquis commonstret, quænam ea sint in priore Turnebi editione seu Vascosana, quæ Bodino tanti videri potuerint, ut vindictæ infamiam vel animi cogitatione sustinere auderet. Equidem tanti viri candorem arguere non ausim; sed omnem livoris maligni suspicionem, quam in Turnebo auget

inimicitiarum

inimicitiarum mentio, quas cum Bodino exercuiſſe dicitur, non prorſus alienam eſſe a grammaticorum animis, qui hominum iſtorum mores ingeniumque perſpectum habent, non negabunt. De tota tamen hac lite rectius judicabunt, quibus Bodini commentarios inſpicere, atque ejus emendationes cum Vaſcoſana editione comparare licet. Nos enim, ubicunque Bodini mentionem fecimus, fidem & auctoritatem Rittershuſii ſecuti ſumus, qui cum in margine editionis ſuæ, tum in commentariis Bodini conjecturas commemoraverat. Inviti etiam caruimus *Jo. Brodæi*, Turonenſis, in Oppiani de Venatione libros annotationibus, quas una cum emendationibus in Quintum Calabrum poſt mortem viri doctiſſimi prodidit Nicolaus Gerbelius Baſileæ 1552. 8. Has manuſcriptas Baſileæ apud Oporinum inſpexerat Conr. Geſnerus, ex cujus præfatione ad Hiſtoriam Aquatilium didici, ſcripſiſſe eundem Brodæum commentarios in Oppiani Halieutica, unde loca quædam protulit Geſnerus cum alibi, tum p. 1083. ubi de ſquatina agit. Dolendum ſane eſt periiſſe viri laborioſiſſimi & de literis græcis præclare meriti vigilias, quæ magnum ad poëtæ Cilicis interpretationem uſum habere poterant, quemadmodum ex iis æſtimare licet, quæ in libros de Venatione commentatus eſt, unde plures emendationes a Rittershuſio commemoratas recepimus. Sed redeamus ad ordinem editionum recenſendarum, ubi ad *Hadr. Turnebum* pervenimus. Egregiam profecto hic Oppiano navavit operam, in quem præter artis typographicæ ornamenta, quibus Turnebiana editio inter reliquas omnes eminet, præclaras ingenii copias codicumque manuſcriptorum opes contulit. Vellem quidem vir doctiſſimus indicaſſet, quoſnam & quot libros ad emendandum Oppianum adhibuerat; ſed facile video eam incuriam mori iſtius ſeculi eſſe condonandam. Neque tamen omnes eæ lectiones, quas editioni ſuæ ſubjunxit cum brevi præfatione ſupra a nobis poſita, ex manuſcriptis libris petitæ ſunt; ſed ſunt quædam ex Aldina editione & Juntina repetita, alia ex codicibus excerpta, quibus accedunt plures Turnebi conjecturæ. Igitur in laudanda varietate Turnebiana hoc conſilium ſecuti ſumus, ut ex Aldina & Juntina commemoraremus eas lectiones, quas Turnebus inde excerpſerat; quæ vero in neutra editione apparent, ea ex Codice Turnebi

)( )(

memoravimus, & varias lectiones cum Turnebi conjecturis ad suum quamque locum retulimus, quæ sæpiuscule in Indice confusæ & transpositæ erant; unde factum est, ut Rittershusius complures alieno loco commemoraret. In libris de Piscatione sæpe animadverti Codicem Regium secundum consentire cum varietate codicis Turnebiani; unde suspicari cœpi eodem libro Turnebum, quo nos, usum esse. Sed tanti non erat hujus libri autoritas, ut fidem Aldinæ & Juntinæ editionis desereret, & plurimis locis pejorem codicis sui scripturam substitueret. Pessime fecit in eo, quod Aldinam in Halieuticis quam Juntinam sequi maluit, cujus varietatem quibusdam locis obiter tantum annotavit, plurimis tamen plane neglexit. Sunt denique quædam, quæ aliter editio Turnebi exhibet, quam ipse vir doctissimus voluerat, quantum ex Appendice judicare licet; ex quo apparet curam editionis homini imperito & socordi demandatam fuisse. Postremus ad Oppianum edendum accessit *Conr. Rittershusius*, qui utrumque carmen latina interpretatione & commentariis magis obruit & obscuravit, quam explicuit. Vereor ne quibusdam popularis mei honorem & memoriam non satis benigne & amice habuisse videar, si quæ res ipsa demonstrat, & veritas fateri cogit, vel invitus eloquar; liquide tamen pronunciare audeo, parum eum in Cynegeticis, in Halieuticis vero plane nihil intellexisse. Profecto male ille existimationi suæ consuluit, cum ex tanta veterum scriptorum turba Oppianum potissimum delegit, in quo tirocinia studiorum suorum, quod ipse profitetur, deponeret, exigua linguæ græcæ scientia leviter imbutus, rerumque tractandarum, id est, historiæ animalium fere prorsus ignarus. Sumserat sibi Turnebianam editionem repetendam, quam & in operis inscriptione profitetur se cum tribus codicibus manuscriptis contulisse. Verum utriusque editionis comparatione instituta reperi, Rittershusium in Cynegeticis sæpissime deserto Turnebiano exemplo vitia Aldinæ revocasse, plura Brodæi & Bodini commenta importune ipsi poëtæ carmini intulisse, Turnebianam varietatem aut alieno loco posuisse, aut plane neglexisse, maximam denique emendationum partem, quæ Turnebum autorem habent, omnino omisisse. Deinde quidnam ei homini fuisse dicas consilii, cum mendosas lectiones, quas scilicet intellexisse videri volebat,

loco ſuo relinqueret, variarum lectionum farragine in marginem rejecta, de quarum pretio vix bis terve pronunciare auſus eſt? Magna etiam ejus fuit in vetuſtis editionibus comparandis negligentia, quas cum aliquoties in commentariis ſuis laudaſſet, nihil tamen inde in marginem varietatis retulit, præter eas lectiones, quas Turnebus ex Aldina & Juntina excerptas annotaverat; in qua re tamen eo modo verſatus eſt, ut neſcias, ex codice aliquo an editione vetuſtiori varietas, quam annotat, petita ſit.

De fide & pretio eorum codicum, quos Rittershuſius adhibuit, quid ſtatuendum ſit, lectores eruditi facile ex annotationibus noſtris perſpicient; ſatis eſt hic monuiſſe, priorem Palatinum codicem totum de Piſcatione carmen cum ſcholiis ad marginem longioribus, & gloſſis inter lineas ſcriptis, alterum vero, quem minorem Rittershuſius indigitat, tres tantum priores libros cum ſcholiis & gloſſis habuiſſe. Tertius, Sylburgianus, pariter tres tantum priores libros de Piſcatione continebat, cum ſcholiis paulo longioribus, quorum maximam partem a Tzetze profectam eſſe, cum verſus aliquot codici Sylburgiano præſixi, tum inprimis ipſa ſcholia omnis generis ineptiis, quibus hominem iſtum delectatum fuiſſe nemo ignorat, referta demonſtrant. Horum igitur codicum duos priores litera *P.* deſignavimus, addito numero, quo a ſe invicem diſtinguerentur, aut litera *a*, qua ſignificaremus ambo in unam eandemque lectionem conſentire. Atque hoc idem fecimus in annotanda varietate utriuſque codicis Regii, quo beneficio illuſtris *Brunckii* uſi ſumus. Ad libros de Venatione retulit Rittershuſius emendationes quaſdam ex vetuſto aliquo codice excerptas, quas a Sylburgio ſe accepiſſe profitetur; has vero ſimiliter litera *S.* notavimus. Interdum codicis *Dorvilliani* mentionem fecimus, ubi memento reſpici librum ſcriptum, ex quo *Dorvillius* lectiones aliquot laudavit in annotationibus, quæ per ſecundum & tertium Miſcellanearum Obſervationum volumen adjectæ *Joſ. Waſſii* in Oppianum obſervationibus leguntur. Hunc enim has autorem habere, cum aliunde mihi innotuerat, tum nuperrime etiam confirmavit *Chriſt. Saxius*, ex quo diſcimus literis *A. B.* quæ ſingulis ſtricturis additæ conſpiciuntur, deſignari *Burmannum* & *Dorvillium*.

Exſtiterunt præterea viri ingenio & eruditione conſpicui, qui ſtudia ſua ad emendandum Oppianum contulerunt, eaque in re non exiguam laudem meruerunt. Quorum e numero primum commemorabo *Andream Schottum*, qui codices bibliothecæ Vaticanæ manuſcriptos & librum Salmanticenſem excuſſerat, unde cum plures lectionis varietates interpoſito etiam judicio ſuo, in librum *Obſervationum Humanarum* retulit, tum quatuor integros verſus ſuppeditavit, qui in editis deſiderabantur, quorumque duo tantum poſteriores L. IV. 110. & 433. in libro Regio reperimus; de duobus reliquis, quos eodem libro 198. & 404. inſertos leges, dubitabat Ill. *Brunck*, an ab ipſo poëta profecti ſint. Sed jam longo tempore ante Schottum libros Oppiani manuſcriptos in bibliotheca Vaticana quatuor conſuluerat *Hippolytus Salvianus*, atque inde ſcripturas aliquot præclaras retulerat in laudatiſſimum de *Aquatilibus* opus, unde quicquid in uſum meum eſſe putaret, ut exſcriptum mihi Gœttinga tranſmitteret, facile & precibus meis & mutui amoris, quem una olim excoluimus, nomine ſe permoveri paſſus eſt vir ſumme reverendus, *Joh. Mutzenbecher*, eccleſiæ Lutheranæ, quæ Hagæ Comitum eſt, Paſtor nuper creatus.

Poſt Schottum proxime acceſſit *Janus Rutgerſius*, qui per *Variarum Lectionum* libros non infelicem in Oppiani Cynegeticis emendandis operam poſuit. De Gloſſario vero, quod ab ipſo primum in Variis Lectionibus proditum, ad Oppiani Halieutica referendum eſſe omnium primus viderat *Frid. Strunzius*, & pluribus deinde argumentis allatis confirmavit *Jac. Dorville*, a quo repetitum, & animadverſionibus illuſtratum legitur nono *Obſervationum Miſcellanearum* volumine, de eo igitur non adeo magnifice ſentio, quod viri doctiſſimi feciſſe videntur, qui tantum ſtudii atque eruditionis in eo opuſculo vel reſtituendo vel illuſtrando profuderunt, de quo equidem ne verbum quidem perdere velim.

Denique vir doctiſſimus GEORGIUS D'ARNAUD plura *Lectionum Græcarum* capita utrique Oppiani carmini vel emendando vel illuſtrando impendit, ubi tamen non ubique æque feliciter conjiciendo provenit, atque JO. PIERSON, cujus non adeo multæ, egregiæ tamen emendationes in *Veriſimilium* libro exſtant. Sed in univerſum eum in commemorandis virorum

doctorum, veluti *Conr. Gesneri*, *Jo. Ger. Vossii*, *Cornelii de Paw*, *Georgii d'Arnaud*, pluriumque aliorum, qui ingenium suum in poëta nostro experiri voluerunt, conatibus modum tenuimus, ut quæcunque vel omnino falsa, vel inepta ab ingenio illorum invita Minerva profusa magis, quam solerter excogitata nobis viderentur, plane omitteremus. Qua quidem in re non solum officio humanitatis, quam literæ hæ nostræ nomine profitentur, a nobis satisfactum, memoriæque & famæ virorum doctorum, qui laudandis ausibus exciderant, bene consultum esse putamus, sed speramus etiam illud nos consecutos esse, ut eandem nobis animi æquitatem in judicandis curis nostris, quas cum meditatione & judicio maturare non liceret, subito & imparati effudimus, exhibeant lectores, & quibus post nos eadem provincia forte obtigerit.

Antequam ad subsidia nostra exponenda procedamus, quædam in transcursu annotabimus de supellectile libraria, qua futurus aliquis editor copias suas augere atque exornare possit. Primum igitur nominabo PAULI JACOBI FOERTSCH *de Oppiano Poëta* libellum Lipsiæ 1749. 4. editum, cujus indicium debeo *V. C.* CHRISTOPH. SAXIO, cujus *Nomenclatorem literarium* habemus. Deinde Oppianus in linguam Italicam translatus ab *Antonio Salvini* prodiit Florentiæ 1726. 8. Nuperrime etiam mihi perscripsit *C. F. Læsner*, Philologiæ sacræ Professor, quem mihi Lipsiæ rara sortis meæ benignitas amicum conciliaverat, pervenisse ad se ex auctione Stiglitziana librum manuscriptum, qui Oppiani quatuor de Venatione libros carmine latino redditos a *Davide Peifero* J. G. habet, & in indice annum MDLV. præfert; de cujus tamen pretio bonisque se, cum græca nondum comparaverit, judicare non suscipere. Memini olim me in Stiglitziana bibliotheca videre scholia inedita in Oppianum, ex Codicibus manuscriptis Monacensibus descripta, quæ deinde post mortem viri illustris, qui mirifice his literis nostris delectabatur, pervenerant ad *Jac. Reiskium*, nunc vero cum reliqua hujus viri maximi suppellectile libraria in bibliothecam Guelferbytanam translata sunt.

Jam vero cum oratio eo processerit, ut mihi exponendum sit de subsidiis, quibus instructus ad novam Oppiani editionem adornandam accessi, primo statim loco commemorare debeo sum-

mam cum benignitatem tum liberalitatem V. Ill. *Rich. Franc. Phil. Brunckii*, Regi Christianissimo a Consiliis, & Rerum Bellicarum Commissarii, in cujus favorem me ante hos tres annos in lacera naufragii tabula cum fortunæ fluctibus colluctantem veluti in portum divini numinis sapientia recepit. Hic igitur pro incredibili, quo literas græcas & fovet, & ingenio suo exornat, amore, institutum meum & consilio & opera tam amice & strenue adjuvare dignatus est, ut totam hanc mecum meam provinciam communicasse videretur. Suscepit adeo sponte sua in se curam carminis de Venatione emendandi, quod deinde, prouti ab ipso correctum fuerat, descriptum typographo tradidi, nisi quod conjecturas quasdam meas ingessi, quas ipse vir illustris assensu suo comprobaverat; interdum etiam antiquam lectionem revocavi, ubi diversæ rationes meæ mihi persuadebant, ut ab eo seorsim sentirem. Atque hoc idem auxilium in reliqua hujus operis parte mihi præsentissimum semper adfuisse a consilio atque ingenio viri illustris eo magis gaudeo & glorior, quod sæpissime ad incitas redactus ipse me destitutum indignabar ab ingenio meo, quod quam sit exiguum nunc demum in hac nostra æmulatione expertus sum. Quare non moleste ferent viri docti, quod in tota operis ratione plurimum judicio Soteris mei, parum aut nihil consilio meo tribui, cum tam parum in viribus meis mihi subsidii esse sensissem; si quid enim dubitationis aut conjecturæ mihi subnatum fuerat, id omne in annotationes referre satis habui, ubi de singulis locis, quamvis acutissimi viri autoritatem reverebar, tamen omni ambitione semota, quid ipse censerem, non omisi. Atque hic omnino gratissimo animo profiteor, quod ut lectores semper meminisse velint, plurimum pietatis meæ interesse puto; nihil huic nostræ Oppiani editioni novi ornamenti splendorisve a libris scriptis, aut ab ingenii dexteritate accessisse, quod non debeatur Ill. *Brunckio*, cujus summa humanitas perfecit, ut quatuor librorum manuscriptorum Oppiani, qui in Bibliotheca Regis Christianissimi asservantur, comparandorum copia nobis fieret. Dolebunt tamen mecum lectores sero huc perlatum fuisse codicem antiquissimum No. 2723. unde pene innumeris locis libri de Venatione in integrum lectionisque veritatem restitui poterant. Verum cum carmen istud jam totum

typis abſolutum eſſet, omnem lectionis varietatem, quæ plures plane egregias ſcripturas exhibet, in annotationes rejicere coacti fuimus. Ipſe vero codex in membrana manu elegantiſſima & grandioribus literis ſcriptus, habebat cum in margine tum inter verſuum ordines adjectas inepti hominis annotationes, ſed paulo rariores, quarum nonnullas pro ſpecimine relatas in annotationes noſtras reperies. Præterea in ſummis imiſque foliis adſcripti erant neſcio cujus autoris verſus jambici, quibus argumentum carminis Oppianei breviter comprehenſum repetitur. Alter vero codex No. 2737. qui Cynegetica elegantiſſima Angeli Bergitii manu ſcripta, & plurima carminis græci argumenta picturis expreſſa habet plane incongruis, unde nihil fere aliud quam rei difficultas intelligitur, cum ex editione Aldina, novis ſubinde calami aberrantis vitiis admiſſis, deſcriptus ſit, ut ſtatim inſtituta comparatione nobis conſtitit, præter vanam & fallacem oculorum oblectationem, nullum omnino uſum ad poëtam vel emendandum vel interpretandum habere poteſt. Idem fuit olim judicium *Conr. Geſneri* de codice Veneto Bibliothecæ D. Marci, ubi exſtare ait Oppiani de Venatione & Piſcatione libros cum figuris aliquot animalium vetuſtis, quas ſibi depingendas curaverat opera D. Arnoldi Arlenii, ſed multas ex illis minime convenire deſcriptioni poëtæ. Quodſi vero aliquis oculis ipſe ſuis ea de re æſtimare voluerit, adeat Geſneri Hiſtoriam Quadrupedum, ubi ichneumonis figuram ex codice Veneto poſitam reperiet. Deinde laudavimus interdum codicem Regium, cujus quaſdam ſcripturas *Fr. Guietus* in exemplo ſuo annotaverat; verum uti certum mihi eſt neutrum eorum librorum, quos ipſi inſpeximus, ab eo conſultum fuiſſe, ita quem alium cujuſve pretii adhibuerit, plane me ignorare fateor.

Eadem eſt in libris de Piſcatione dubitatio de codice Regio, quem ſubinde a *Guieto* memoratum vidimus; ubi tamen eandem varietatem in uno alterove eorum codicum, quos ex Bibliotheca Regia huc perlatos comparavimus, reperire nobis contigit. Horum prior chartaceus No. 2735. non adeo quidem antiquus, plurimis tamen locis ſolus lectionis veritatem fideliter conſervavit vel in ipſa verſuum ſerie poſitam, vel in margine ex vetuſtioribus exemplis cum magna ſpuriarum ſcriptu-

rarum multitudine diligenter annotatam. Accedunt præterea plurimæ & variæ verborum græcorum interpretationes, quas gloffas appellare folent, inter verfuum ordines rubrica ut plurimum fcriptæ, in quibus quædam ad ipfas codicis fcripturas, plures ad varietatem aliunde excerptam, & margini adfcriptam, aliæ denique lectionis diverfitatem omiffam nobifque adeo fæpe ignotam refpiciunt. Si quid igitur in tanta farragine exftabat, quod ad confilium noftrum ufum aliquem habere, aut ad veritatem lectionis indagandam facere nobis videretur, id in annotationibus interpofita fententia noftra commemorare non omifimus. De fcholiis & græca innominati autoris Halieuticorum interpretatione, quæ in codice hoc reperimus, paulo poftea plura dicemus. Alter vero liber Regius, recentiore manu fcriptus, chartaceus No. 2861. is eft, quem plurimis locis cum codice ab *Hadr. Turnebo* adhibito confentire fupra diximus. Cum vero paulo ferius, jam fere abfoluta Halieuticorum impreffione, ad nos perlatus effet, parum inde ad carminis græci emendationem profecimus. Præter innumera & fœdiffima fcripturarum vitia, quibus ille librarii ignorantia corruptus eft, interdum tamen obfcura quædam veftigia præfert, unde poëtæ manus agnofci poteft; quod quidem inprimis in duobus pofterioribus de Pifcatione libris animadvertimus, ubi codices Palatini nos deftituunt, atque etiam in Regio priore rarior lectionis varietas apparet. Uti vero cum noftro tum lectoris tædio occurreremus, omnem lectionis varietatem vel a Rittershufio ex Codicibus Palatinis & Sylburgiano proditam, vel in libris Regiis & editionibus vetuftis a nobis repertam, veluti filvam barbaricam pingui librariorum ingenio enatam, quæ fæpenumero orationis lumini magis officeret, quam fenfum verborum græcorum illuftraret, ita interlucavi, ut tantum eas fcripturas, quæ vel lectionem a nobis receptam confirmarent, vel alios in veftigium veritatis perducere poffent, relictas memoraverim.

Præterea ufi fumus ex bibliotheca Ill. *Brunckii* exemplo editionis Aldinæ, in quo manus docta libris de Venatione plurimas emendationes afcripferat; unde fi quid idoneum videbatur, in ipfum carmen recepimus, aut in lectionis varietatem retulimus. Maximam tamen earum partem aut Turnebus jam occupaverat, aut Rittershufius in margine editionis fuæ aliunde,

forte

forte ex editione Bodini commemoravit, ut adeo ſuſpicari liceat omnes lectiones inde eſſe derivatas, quas vir aliquis doctus ſibi probatas margini Aldinæ appinxerat. Profecto vero pœnitet me adhuc, quantum in tractando carmine de Venatione conjecturis & ſuſpicionibus profecerim, ut vulgatæ a Rittershuſio lectionis autoritatem uſque a ſtirpe exquirerem, quoniam invitus libris eis carui, quorum uſu mihi conſtare poterat, unde quicquid ab eo innovatum immutatumque fuerit.

Ex eadem viri illuſtris bibliotheca adhibuimus exemplum editionis Rittershuſianæ critica *Franciſci Guieti* manu pertractatum, a quo plurimæ lectiones argute & ingenioſe excogitatæ in noſtram editionem tranſierunt. Magnam tamen commentorum Guieti partem plane omiſimus, quo memoriæ & famæ viri doctiſſimi, quibus ipſe tantum a Salmaſii aliorumque ſuæ ætatis virorum doctorum judicio timebat, ut vivus nihil ſcriptorum ſuorum prodiderit, quantum quidem in nobis eſſet, conſuleremus. Erat enim in eo viro magna judicandi vis, magnum ingenii acumen, quod commentariis in Terentium, a *J. H. Bœclero* in ipſa hac civitate primum poſt ejus obitum editis, inprimis vero indagandis græcæ & latinæ linguæ originibus ſpectatum dedit; ſed in tractandis veterum autorum ſcriptis judicio ſuo ſenſuique animi, quo quid pulcrum rectumque in quavis oratione ſit, percipimus, tantum juris licentiæque ambitioſius arrogavit, ut cum in aliis poëtis, quos in vita ejus commemorat *Ant. Periander*, tum vero inprimis in Oppiano plurimos verſus, totumque adeo librum de Piſcatione quartum, ſpurios pronunciare auſus ſit, quos nemo alius facile quantumvis moroſi & difficilis judicii cenſor ſuſpectos habuerit. In mutandis vero & corrigendis poëtæ verbis ſæpiſſime pravæ ingenii lubidini magis indulſiſſe, quam uſum loquendi & morem ſcribendi Oppiano frequentatum conſuluiſſe mihi videtur.

Sequitur ut de græca *Eutecnii* Paraphraſi Cynegeticorum & Halieuticorum dicam, quam olim *Conr Geſnerus* Venetiis apud Arnoldum Paraxylum Arlenium cum Nicandri Theriacis & Alexipharmacis uno volumine comprehenſam, adſcripto ubique *Eutecnii* nomine, præterquam in Ixeuticis, ſe vidiſſe narrat in Bibliotheca ſub littera O & E. Hinc eſt, quod idem vir doctiſſimus eodem loco ſuſpicabatur Ixeuticorum Paraphraſin

autoris innominati in *duos* libros diviſam, quam Venetiis manuſcriptam nactus erat, ab eodem Eutecnio ſcriptam fuiſſe. Sed memoria *Geſnerum* hic fefellit, cum duos Ixeuticorum libros poneret; in libro enim de Avibus, cui Paraphraſin Ixeuticorum integram ſed in plurimas lacinias diſcerptam inſeruit, conſtanter ubique tres libros laudat, quos etiam *Er. Windingius* ex Codicibus ſuis prodidit Hafniæ 1715. 8vo. fœdiſſimis tamen typorum erroribus corruptos, de quibus ubique lectorem admonere operæ non erat. Inde vero factum eſt, ut verſio latina ab *Eraſmo Windingio* adjecta, ſæpenumero ab oratione græca diſcreparet, & lectorem magis impediret, quam intellectum verborum adjuvaret. Subſtituimus autem verſionem *Geſnerianam* ex opere de Avium hiſtoria collectam, non ſolum quod latinior nobis videbatur, ſed illud etiam conſequimur inde, ut judicari poſſit, quas in codice ſuo vir immortalis lectiones repererit. Singulis tamen locis, ubi dubitationis aliquam rationem habere mihi videbar, verſionis *Windingianæ* mentionem feci, nec annotatiunculas *Geſneri* in animadverſiones noſtras referre omiſi. Exemplum ipſum ex quo codice deſcriptum fuerit, *Windingius* his verbis in præfatione docet. "Uſus autem ſum duobus Mtis exemplaribus græcis, quorum alterum manu avi mei paterni Eraſmi Windingii deſcriptum, alterum Bartholi Bartholini calamo exaratum, cum in Italia eſſet, ad fidem Codicis Vaticani, ut ex emendationibus marginalibus *Lucæ Holſtenii* colligere licet." De *Holſtenii* emendationibus quid ſit, neſcio. Nullæ enim in Windingii editione apparent. Mirari ſubit, Geſnerianæ verſionis ibi ne verbo quidem mentionem injici, cum alibi tamen Hiſtoriam Avium Geſnerianam perlegiſſe videri voluerit. Sed redeamus ad Paraphraſin Cynegeticorum & Halieuticorum, de qua dicere inſtitueram. *Lambecius* igitur in Comment. de Bibl. Vindobon. T. II. p. 594. ait in bibliotheca Vindobonenſi exſtare Eutecnii Paraphraſin in Halieutica, Ixeutica & Cynegetica; ſed ex quinque libris Halieuticorum duos tantum poſteriores ſupereſſe, quartum videlicet, cujus principium in codice eſt: καὶ μίξεως δέ τινες ἰχθύες ἀκράτως ἐπιθυμοῦσιν &c. quintus vero incipit: ἐκ πάντων δέ σοι, βασιλεῦ μέγιστε, ἰστέον, ὡς οὐδὲν τοῖς ἀνθρώποις ἀπέραντον &c. Ixeuticorum denique Paraphraſis tam in principio quam in fine

mutila in codice exſtare dicitur a *Lambecio*, unde ſatis apertum eſſe videtur, ipſum etiam Paraphraſtæ nomen in Codice omitti, quod de græca Cynegeticorum Paraphraſi ad marginem codicis Medicei III. Plut. XXX. ſcripta affirmat *Bandini* in Catalogo Bibliothecæ Laur. Mediceæ T. II. p. 77. ubi hoc ejus initium refert: Σοὶ τοὺς περὶ κυνηγεσίων ἀνατίθημι πόνους θειότατε βασιλεῦ Ἀντωνῖνε. Deinde ponit octo verſus jambicos in eam Paraphraſin ſcriptos, quos etiam *Lambecius* nulla metri ratione habita prodidit; ſtatim ſequuntur in codice Mediceo verſus hexametri ſex, in ipſum Oppianum ſcripti, plane barbari & inepti, quos non magis, quam alteros jambicos, qui huc referantur, dignos cenſeo. Denique ex iis verbis, quibus librorum de Venatione Paraphraſis græca in utroque codice, Mediceo ſcilicet & Vindobonenſi, clauditur, ſatis apparet, id quod jam in annotatione ad finem Cynegeticorum monui, imperfectam eam eſſe & mutilam, quoniam intra finem libri quarti, qualis hodie exſtat, ſubſiſtit. *Lambecius* alium etiam bibliothecæ Vindobonenſis codicem memorat, qui olim *Joh. Braſſicani* fuerat, atque in eo præter Oppiani poëmata ait exſtare ſcholia græca inedita, partim in margine, alia inter verſus ſcripta, ubi in fine libri primi laudetur *Theſſalus* Phyſiologus, cognomine Scholaſticus. Quoniam vero in eo codice eadem Eutecnii præfatio, quam ſupra ex *Lambecio* & *Bandinio* memoravimus, Cynegeticis præfixa legitur, inde vir doctiſſimus eundem ſcholiorum græcorum & præfationis eſſe autorem, Eutecnium nempe, ſuſpicabatur; quod tamen de univerſa illa ſcholiorum farragine pronunciare non audeo. Saltem in libro Regio 2735, qui eadem ſcholia cum codice Bráſſicani habere videtur, reperi *Joh. Tzetzæ* verſus rubrica in margine inter ſcholia græca ſcriptos, quibus ineptum etymologiarum ſtudium, quo tamen ipſe magnopere delectabatur, in grammaticorum ſcriptis irridet; unde probabile mihi fit, plurima ſequiore ætate a *Tzetze* aliisque grammaticis vetuſtioribus ſcholiis, quæ & ipſa recentiores autores habebant, fuiſſe adſtructa, inepta pleraque, & ridicula. Qua de re vel ex farragine ſcholiorum, quæ a Rittershuſio ex tribus codicibus prodita, & gloſſis interlinearibus permixta exſtant, judicare licet, quorum maxima pars etiam in libro Regio habetur, unde paſſim

in animadverſiones noſtras retulimus gloſſas breves, quæ in veræ lectionis veſtigium nos perduxerant, aut aliquam lectionis varietatem latitantem prodere videbantur. Sunt tamen alia quædam in ſcholiis iſtis, quæ hic deſcripta in eorum gratiam ponam, qui omnia ſolerter indagant, & cupide produnt, quæ quantumvis levia aut inepta in vetuſtis libris exſtant ſcholia inedita. Igitur ad L. I. ℣. 777. hæc leguntur: σημείωσαι ὅτι τὸ πολυφλοίσβοιο ποιὴ φωνή ἐστι, καὶ λέγεται ἐπὶ θαλάσσης, ἐκληθεῖσα ἀπό τινος φυσιολόγου Θεσσαλοῦ καλουμένου Σχολαστικοῦ. Ad L. II. 688. *Chærobofcus* laudatur: σημείωσαι δὲ ὑπερβὰς διὰ τοῦ ι γραφόμενον ὥσπερ καὶ τῷ Περινθεῖ· πολλαχοῦ εὑρίσκεται καὶ ἀληθεῖ (lege ἀλήθεια) ὥς φησι Χοιροβοσκός. *Philoxenus* citatur in ſcholio ad L. 2. 529. quod verbo tenus legitur in *Etymol. M.* pag. 637. l. 13. ſeqq. Initio libri quarti ſcholion hoc exſtabat: Θεόφραστός φησιν· ἔρως ἐστὶν ἀλογίστου τινὸς ἐπιθυμίας ὑπερβολή, ταχεῖαν μὲν ἔχουσα τὴν πρόσοδον, βραδεῖαν δὲ τὴν ἀπόλυσιν. Denique ad L. IV. 559. ad vocem ἔλκεα habet ſcholion: Καλλίμαχος ἄπελος τὸ ἕλκος λέγει ἀπὸ τοῦ α στερητικοῦ μορίου, καὶ τοῦ πελῶ τὸ πλησιάζω. τὸ ἑλκωθὲν καὶ διακριθὲν κατὰ διάλυσιν σῶμα. *Callimachi* autoritatem pro voce ἄπελος ex *Euſtathio* ad *Homer* p. 672. inter fragmenta No. 343. retulit *R. Bentley*. Abſque ejus autoritate gloſſam habet Etymol. M. p. 120. l. 36. & p. 331. l. 4.

Jam olim *Conr. Geſnerus*, qui codices Oppiani manuſcriptos complures tractaverat, unde varias lectiones & caſtigationes in poëtam noſtrum proxime ſe proditurum promiſit in Bibliotheca, de ſcholiis græcis, quæ marginibus & inter ipſos utriuſque poëmatis verſus ſparſim adſcripta repererat, ita ſentiebat, ut loco ſupra laudato *nondum impreſſa*, *ſed non magni momenti* pronunciaret. Idem in præfatione ad Hiſtoriam Aquatilium ſic ait: *Oppiani Halieutica innominatus quidam Scholiaſtes græcus ſcholiis explicavit, quæ ad verborum cognitionem aliquid forte fecerint, ad res vero cognoſcendas nihil aut minimum. Memini enim in manuſcriptis illis (cum incidiſſem, in generoſi viri Jo. Jacobi Fuggeri Bibliotheca Auguſtæ) multa abſque fructu legiſſe. Ego manuſcriptum libellum græcum autoris incerti veluti paraphraſin in Oppiani Halieutica habeo, in quo tamen parum utile reperio, niſi hoc fortaſſe verum eſt, quod ſcribit piſci-*

culum ceti ducem mustelam esse. Totum eum locum, quem hic vir magnus respiciebat, posuit in ipso libro p. 140. unde verba illa referam, quæ autor Paraphraseos de suo addidit; nam reliqua omnia ex Oppiano excerpta sunt: *Appellatur autem hic piscis dux*, ὁδηγός, *quem vulgus* γαλῆν, *id est mustelam nominat.* Diximus jam in annotatione ad librum primum de Piscatione exstare in codice Regio 2735 post ipsum Halieuticorum carmen libellum, qui statim ab eo loco, quem *Gesnerus* latine ex codice suo laudavit, verbis hisce finitur: Τέλος σὺν θεῷ τῆς ἐξηγήσεως τῶν ε βιβλίων. Atque ibi verba illa, quæ ex *Gesnero* latine posuimus, ita græce leguntur: καλεῖται δὲ ὁδηγός, ὃν ἡ συνήθεια γάλλον ὀνομάζει. Sed est alius locus, quem ex *Gesnero* in versionem nostram libri secundi de Piscatione p. 286. retulimus, unde plane cognovimus, Paraphrasin istam in *Gesneri* codice pluribus argumentis auctiorem exstitisse, quam in libro Regio est, ubi frustra fragmentum de gladio pisce quæsivimus. Nec ulla capitum divisio in libro Regio apparet, quam fortassis ipse *Gesnerus* in codice suo instituit; unde sæpius in opere de Aquatilibus Oppiani Paraphrasten annotato etiam capite commemorat. Vide locum de Ætnæo p. 430. de delphine p. 392. de gladio p. 455. Admodum mihi probabile videtur, libellum istum, seu malis paraphrasin, a *Tzetze* profectum esse; quoniam initio libri tertii eædem nugæ de Pane & Typhone repetuntur, quas in scholiis margini codicis Regii adscriptas reperimus, etiam a Rittershusio ex codicibus Palatinis & Sylburgiano proditas. Ubique per totum libellum verborum etymologiæ, & allegoricæ fabularum explicationes, veluti Typhonis & Arionis, quem in Jonam prophetam ibi transformatum risi, cum ipsis Oppiani verbis permiscentur; plurima aliena atramento aut rubrica inserta marginive addita leguntur, velut hoc de testudine: ὅτι πολὺ ἐσθιομένη ἡ θαλασσία χελώνη ὠφελεῖ· εἰ δὲ ὀλίγον, βλάπτει· ὅθεν, φασὶν, ἡ παροιμία· χελώνης κρέας ἢ φαγεῖν ἢ μὴ φαγεῖν. quod quidem proverbium apud *Suidam* aliosque reperias. Narrat etiam *Marmolius* in Africa sua T. I. p. 64. Gallicæ versionis, existimare regionis illius incolas carnibus testudinis per septem continuos dies comesis lepram curari.

Poſtremum eſt, ut de verſione Cynegeticorum & Halieuticorum latina dicamus. Libros igitur de Venatione quatuor ex latina *Adr. Turnebi* interpretatione poſui, paſſim interpolata & diligenter emendata, ubicunque vir doctiſſimus, dum nimis curioſe ſingula verba græca latinis reddere ſtudebat, a veritate aberraverat, aut novæ meliorisque lectionis fundum codicem Regium habebamus. Qua quidem in re non tam tempori meo peperci, cujus magnam partem in exigenda verborum latinorum vi veluti pytiſſando abſumpſi & perdidi, quam dare aliquid tamen mori tralaticio volui, & voluntati quorundam hominum obſequi, qui verſionum oraculis, quaſi lippus oculis, manum abſtinere nequeunt, dum ſibi aliisque perquam græce docti videri volunt. In libris de Piſcatione latine interpretandis longe alias rationes ſecutus ſum, mihique diſcedendum eſſe exiſtimavi a more illo, qui turpi virorum etiam doctiſſimorum conſenſu ad noſtram ætatem propagatus effecerat, ut Oppianus, cum jam a paucis græce legeretur, ne latine quidem intelligi poſſet ab iis, qui rerum animantiumque naturæ indagandæ ſtudium autorum veterum lectione vel adjuvare vel ornare conarentur. Horum igitur votis uti ſatisfieret, ſimulque publico literarum bono conſuleretur, eam mihi in interpretando operam ſumendam eſſe cenſebam, ut quæ a poëta verborum translationibus frequentique rerum ſimilium comparatione exornata, aut longo dictionis ambitu diducta ſunt, oratione plana & conciſa complexus explicarem, ſæpius interpoſita brevi admonitione, qua lectores in verborum proprietatem, rerumque veritatem quaſi in rem præſentem deducti, non opus haberent, ubicunque dubitationis aliquid inciderit, ad commentarii opem decurrere, quem a vana ingenii oſtentatione, omnique verborum prolixitate alienum eſſe volebam. Ingenue autem profiteor multum me in interpretando hoc carmine fuiſſe adjutum diligentia & ſcriptis *Gyllii*, *Rondeletii*, *Geſneri*, quorum adeo ipſa verba, ubi quibus ipſe melius aut rectius ſenſum orationis græcæ redderem, non reperiebam, ſæpenumero in verſionem latinam præſcripto tamen nomine meo tranſtuli. Qua quidem in re non dubito fore, qui viris illis doctiſſimis majorem a me factam fuiſſe injuriam clamitent, quam quod olim Dionyſius Æſculapio barbam auream demere

aufus fuit. Verum hos rogatos velim, ne ex fuo otio noftrum fpectent; nec id eo confilio me feciffe putent, ut vano elogio alieni operis gloriam ufurparem; fed fimpliciter volui lectori præftare interpretationem, quam cum temporis anguftiæ, tum ingenii mei fterilitas adoptare me coëgerat, atque ita cenfuræ periculum in me fufcipere.

Ad libros quidem de Venatione diligenter annotavimus opiniones virorum doctorum, qui ftudium fuum aut in emendandis poëtæ verbis, aut in explicanda animalium ab Oppiano defcriptorum natura cum fructu aliquo collocarunt. Verum multa adhuc funt in ea faltem operis parte, quæ hiftoriam animalium fpectat, quæ ut intelligi atque explicari poffent, majorem naturalis hiftoriæ fcientiam, quam quidem in nobis eft, feliciorisque ingenii opem defiderabant. Deinde in animadverfionibus ad quinque de Pifcatione libros illud inprimis egi, ut diligenter compararem loca Æliani, quæ vel ex Oppiano expreffa, ut fere per totum librum nonum funt, licet eum nufpiam nominaverit, vel aliunde translata, nomenclaturam hiftoriamque & capturam pifcium ab Oppiano traditam illuftrant. Neque enim omnia ille fua ex poëta noftro duxit, fed ex alienis quoque fontibus plurima derivavit argumenta, eademque haud raro turpi verborum profluvie, fententiarumque ineptis argutiis conturbavit. Fieri etiam poteft, ut quam plurimis locis, quæ non fatis caute ex Oppiano translata effe affirmavi, alium quendam autorem fequatur, quem poëta nofter pariter carmine fuo expreffit. Exftiterunt enim ante Oppianum plurimi, qui univerfam pifcandi rationem cum verfibus tum profaica oratione expofuerunt, ex quorum numero eos tantum hic commemorabo, quorum præceptis Ælianum ufum effe certis argumentis doceri poteft. Princeps horum eft *Leonidas* Byzantinus, *Metrodori* filius, quem utrumque rei pifcatoriæ peritiffimum in Epilogo hiftoriæ animalium Ælianus prædicat. Parvo temporis intervallo ab Oppiani ætate eum abfuiffe cum ex *Athenæo* L. I. p. 13. intelligitur, tum vero clariffime apparet exinde, quod Leonidas apud Ælianum II. 6. eadem de amore delphini a fe vifi in puerum infulæ Porofelenes refert, quæ Oppianus Halieut. V. 459. memoria fua accidiffe ait. Ex hujus igitur libris, quos oratione profaica fcriptos

fuisse testatur Athenæus, transtulit Ælianus quæ L. II. c. 50. de gobii, draconis, hirundinis, & pastinacæ piscium veneno habet; deinde, quæ L. III. c. 18. de physalo maris erythræi tradit; denique capita 42 & 43 Libri XII, ubi varii piscationis modi atque instrumenta cum vario escarum usu exponuntur, ex eodem Leonida ducta sunt. Sequatur hunc *Seleucus* Tarsensis, quem ante Oppianum de piscatione oratione pedestri scripsisse idem Athenæi locus, quem supra indicavimus, demonstrat. Atque hunc interdum adhibuisse poëtam nostrum, satis probabilis conjectura ex eo duci potest, quod Athenæus L. VII. p. 320. A. de scari somno diurno Seleuci Tarsensis, utpote vetustioris, autoritatem præfatus refert, quæ sine dubio etiam in Oppiani Halieuticis L. II. ℣. 661. legerat. Diversus autem ab eo, & recentior videtur *Seleucus* Emesenus, quem versibus heroicis quatuor ἀσπαλιευτικῶν libros scripsisse tradit Suidas h. v.

In Scriptoribus, quos post Oppianum demum de re piscatoria scripsisse, & ab Æliano adhibitos fuisse constat, primus mihi occurrit *Demostratus*, ex cujus λόγοις ἁλιευτικοῖς mirabilia quædam de tritone Tanagræo, a *Pausania* etiam viso & descripto L. IX. c. 20. relata legimus apud græcum Sophistam L. XIII. c. 21. Deinde quæ de luna pisce L. XV. c. 4. de grue marina L. XV. c. 9. de testudinum libidine L. XV. c. 19. traduntur, ex eodem autore depromta sunt, in quo præter ordinis senatorii dignitatem, atque summam rei piscatoriæ peritiam, dictionis venustatem magnis laudibus effert. Scilicet is est, quem *Suidas* de Piscatione libros viginti, oratione ut videtur prosaica, de divinatione per aquam, variaque alia historici argumenti volumina scripsisse tradit; unde patet sensus verborum Æliani XV. c. 19. ubi de Demostrato ait: εἰ δέ τι οἱ καὶ ἄλλο ἐσπούδασται τοῦδε σοβαρώτερον, καὶ σοφίας τῆς περὶ τὴν ψυχὴν προσέψαυσε, θαυμάσια αὐτοῦ. i. e. *quem miramur etiam in eo, quod hac laude (scientiæ rei piscatoriæ) non contentus, graviora etiam argumenta tractavit, eamque sapientiæ partem, quæ animam nostram contemplatur, ingenio suo attigit.* Eundem esse puto Demostratum Apameensem, quem de fluviis tradidisse quædam refert Autor libri de Fluviis in Operibus *Plutarchi* T. II. p. 1153. & 1155. Ætatem hominis cum silentium Athenæi, ubi scriptores rei piscatoriæ enumerat,

satis

ſatis arguit, tum vero verba Æliani, quem ſub Alexandro Severo ſcripſiſſe hiſtoriam animalium *Perizonius* docuit, clariſſime demonſtrant, eum jam tum vita defunctum fuiſſe. Ultimus eſt innominatus carminis de piſcatione autor, Mitylene oriundus, quem noviſſe ſe ait, & narrationis autorem perhibet Ælianus XIV. 29. De *Agathocle* enim Atracio, qui de eodem argumento oratione proſaica tractaverat, præter nomen & patriam, nihil tenemus; eſt tamen admodum veriſimile locum Suidæ in voce Κινίλος ubi Agathoclis mentio fit, ex integriore Athenæi exemplo L. I. p. 13. exſcriptum eſſe, adeoque hunc ſcriptorem Æliani ætatem præceſſiſſe.

Atque hæc fere ſunt, quæ de inſtituti noſtri voluntate ut paulo copioſius exponerem, cum mea tum lectoris plurimum intereſſe putabam; ne in ſubita commentatione inclementius reprehendat, quæ per nimiam feſtinantiam omiſſa aut incuria noſtra peccata fuerint. Poſſem quidem & ipſe, ſi luberet annotationes paulo diligentius perſpicere, multa corrigere, & quicquid reduviarum relictum fuerit, curare; ſed profecto animus meus prorſus abhorret ab eo conſilio, & nolo jam repetere mare illud parum quæſtuoſum, in quo ſors mea me Plautini illius Caciſti exemplo ad oriam alligaverat, ut ſemper piſcarer, etſi eſſet tempeſtas maxima.

)()()()(

ΒΙΟΣ ΟΠΠΙΑΝΟΥ.

Οππιανὸς ὁ ποιητὴς πατρὸς μὲν ἦν Αγησιλάου, μητρὸς δὲ Ζηνοδότης· τὸ δὲ γένος ἀπὸ Κωρύκου ἢ Αναζάρβου τῆς Κιλικίας. Ο δὲ τούτου πατὴρ Αγησίλαος τά τε ἄλλα πλούσιος ὢν, καὶ τῶν ἐν τῇ πολιτείᾳ τῆς πατρίδος αὐτοῦ πρῶτος νενομισμένος, παιδείᾳ τε διαπρέπων, καὶ φιλόσοφον βίον ζῶν, ἐν τοῖς αὐτοῖς ἤσκησε τὸν υἱὸν παιδεύμασι, τὴν ἐγκύκλιον ἅπασαν παίδευσιν, μουσικήν τε καὶ γεωμετρίαν, καὶ τὰ λοιπὰ τῶν μαθημάτων ἐκπαιδεύσας, μάλιστα δὲ γραμματικήν. Ηδη δὲ Οππιανοῦ περὶ τριάκοντα ἔτη γενομένου, ἐπεδήμησε τῇ Αναζάρβῳ, ἢ τῇ τῶν Κωρυκίων πόλει, Σεβῆρος ὁ Ρωμαίων βασιλεύς· ἐπειδὴ δὲ πάντας τοὺς πολιτευομένους ἀπαντᾷν ἔδει τῷ βασιλεῖ, ἀμελήσαντα τοῦ ἀπαντᾷν Αγησίλαον, ὡς δὴ φιλοσόφως ζῶντα, καὶ κενοδοξίας καταφρονοῦντα, χαλεπήνας ὁ βασιλεὺς ἐξώρισεν εἰς Μελίτην νῆσον τοῦ Αδρίου· οὗ δὴ συνὼν τῷ πατρὶ ὁ ποιητὴς, ἔγραψε ταῦτα τὰ ποιήματα ἀξιολογώτατα ὄντα. Ελθὼν δὲ εἰς Ρώμην ἐπὶ Αντωνίνου τοῦ υἱοῦ Σεβήρου, (ὁ γὰρ Σεβῆρος ἐτεθνήκει) καὶ παρεξελθὼν αὐτὰ, ἠξιώθη αἰτεῖν ὅ τι ἂν βούλοιτο· ὁ δὲ κάθοδον τῷ πατρὶ ᾔτησεν· τυχὼν δὲ προσέλαβε ἐπὶ ἑκάστῳ ἔπει χρυσοῦν νόμισμα. Επανελθὼν δὲ ἅμα τῷ πατρὶ, λοιμοῦ ἐμπεσόντος τῇ Αναζάρβῳ, ἢ Κωρύκῳ, μετ᾽ ὀλίγον τριακονταέτης ὢν τελευτᾷ, καταλιπὼν τοὺς γονεῖς ἔτι περιόντας. Οἱ δὲ πολῖται θάψαντες αὐτὸν, ἄγαλμα πολυτελὲς αὐτῷ ἀνέστησαν, ἐπιγράψαντες τάδε·

Οππιανὸς κλέος εἷλον ἀείδιον· ἀλλά με Μοίρης
βάσκανος ἐξήρπαξε μίτος, κρυερός τ᾽ Αΐδας με
καὶ νέον ὄντα κάτεσχε τὸν εὐεπίης ὑποφήτην.
εἰ δὲ πολύν με χρόνον ζωὸν μίμνειν φθονὸς αἰνὸς
εἴασεν, οὐκ ἄν τίς μοι ἴσον γέρας ἔλλαχε φωτῶν.

Εγραψε δὲ καὶ ἄλλα ποιήματα θαυμαστὰ παῖς ὢν ἔτι, τά τε Ιξευτικὰ καὶ Κυνηγετικὰ, ἑκάτερα ἐν πέντε βιβλίοις παρὰ μέρος περιλαβών. ἐν τούτοις δὲ μάλιστα διέπρεψεν, ἅτε δὴ περὶ τὴν ἀκμὴν τοῦ φρονεῖν γεγενημένος. Πολὺ δὲ τὸ ἀνθηρὸν ἔχει καὶ λεῖον· μετὰ τοῦ πυκνοῦ τε καὶ ἀδροῦ, ὅπερ ἐστι δυσχερέστατον· τυγχάνει δὲ μάλιστα ἐν ταῖς γνωμολογίαις καὶ παραβολαῖς.

IN VITAM OPPIANI.

Vitam hanc ab autore innominato profectam, & varie ex variis codicibus proditam, de pluribus exemplis in unum hocce redactam posui, pluribus spuriis & plane ineptis, quæ sequior ætas brevi scriptiunculæ adstruxerat, omissis, non quod ea omnia, quæ in nostrum exemplum admisimus, vere tradi existimaremus, sed potius eo consilio id fecimus, ut quo varietatem lectionis & narrationis ex codicibus natam referremus, velut indicem aliquem haberemus. Omnia fere in scripto hoc a nugatore aliquo conficta & falsa esse, vel ex eo patet, quod Oppianum Cilicem, Coryco oriundum, qui carmen de piscatione Marco Antonino & Commodo dedicavit, cum altero forte cognomine poëta, Cynegeticorum autore, & Apamea ad Orontem oriundo, qui carmen suum de Venatione Antonino Caracallæ inscripsit, turpissimo errore confudit. Nec etiam *Suidas* omnem erroris culpam a se removisse videtur, dum eidem Oppiano, Corycio, quem cum *Eusebio* imperante Marco Antonino vixisse recte tradit, Cynegetica & Ixeutica adjudicat. Hinc adeo incertum est, quæ de Marci Antonini, ut vult *Suidas*, aut Antonini Caracallæ, ut Vitæ autor perhibet, liberalitate & munificentia in Oppianum collata narrantur, deinde quæ de patris Agesilai reditu in patriam ab Oppiano impetrata, in Vita hac traduntur, ad Cynegeticorum autorem Apameensem, an ad Oppianum Cilicem Halieuticorum scriptorem referenda sint. Sed breviter lectionis varietatem enotemus. Primum igitur in eo Codices dissentiunt, ut Junt. Turn. Reg. Sylb. constanter ἀπὸ Αναζάρβου τῆς Κιλικίας præferant; addit vero Sylb. ἡ δὲ Ανάζαρβος τελεῖ ὑπὸ τὴν ἐπαρχίαν τῆς Κιλικίας· πλησιοχωρεῖ δὲ τῷ Κωρύκῳ. Uterque vero Palatinus dubitanter: ἀπὸ Κωρύκου ἢ ἀπὸ Αναζάρβου τῆς Κιλικίας. Addit P. 2. ἔστι δὲ ἡ ἄνω Κώρυκος Κιλίκων πόλις. Deinde Regius 1. διὰ τῆς πατρίδος αὐτοῦ. ubi αὐτοῦ in Turneb. deest. P. a. S. hæc verba plane omittunt. l. 4. Turneb. τὰ πρῶτα νενομισμένος. in varietate tamen laudat πατρίδος αὐτοῦ πρῶτα μὲν τεθραμμένος, παιδείᾳ δέ. ubi etiam Junt. cum Reg. δὲ præfert. Sylb. τὰ πρῶτα φέρων, καὶ πρῶτος μὲν ἐν ταύτῃ νενομισμένος. l. 5. Sylb. ἐν τοῖς αὐτοῖς καιροῖς ὁμοίοις ἤσκησε — παιδεύμασι· καὶ τήν. Turneb. τὴν ἐγκύκλιον. Regius, Junt. & Sylb. verba καὶ τὰ λοιπὰ τῶν μαθημάτων ἐκπαιδεύσας male omittunt; sed Juntina tamen παιδεύσας τὴν ἐγκύκλιον &c. habet. P. a. simpliciter habent: τὸν υἱὸν ἐν παιδείᾳ τῆς ἐγκυκλίου παιδεύσεως (P. 2. μαθήσεως) δέδωκεν. (P. 2. δίδωσιν) l. 7. Reg. καὶ ἤδη δέ. P. a. τοῦ Οππιανοῦ. Junt. ἤδη δὲ καὶ Οππ. Deinde γενομένου dedimus ex P. a. Reliqui γεγονότος. Regius που τριάκοντα habet. Ante ἐπεδήμησε inepte P. a. καὶ τοῦ πατρὸς ζῶντος ἔτι inferciunt. l. 8. P. a. ἐπεδήμησε Σ. ὁ P. βι ἐν τῇ τῶν Κωρυκίων πόλει. καὶ ἐπειδὴ πάντως. Reliqui ἐπεδήμησε τῇ Αναζάρβῳ. l. 10. P. 1. προσυπαντᾷν. P. 2. ὑπαντᾷν.

Deinde ἀμελήσαντα τοῦ ἀπαντᾷν ex Regio posuimus. Junt. Turn. Sylb. ἀμελήσαντα τῆς ἀπαντῆς. P. a. ἀμελήσαντος τοῦ Αγησιλάου τὴν ἀπάντησιν (P. 2. ὑπάντησιν) ποιήσασθαι, ἅτε δὴ ἐμφιλοσόφως ζῶντος, καὶ ἀπηλλαγμένου πάσης κενοδοξίας, ὀργισθεὶς ὁ Σεβῆρος (ἐξορίαν addit P. 1.) κατεδίκασε τὸν Αγησίλαον. Reliqui Codices nobiscum faciunt, nisi quod Turn. κενοδοξίαν περιφρονοῦντα, Sylb. & Regius κενοδοξίας περιφρονοῦντα habent, ubi ex Junt. κενοδοξίας καταφρονοῦντα restituimus. Post Αδρίου Sylb. assutum habet Ιταλικοῦ, ὅπερ κεῖται ἐν Βενετίᾳ. οὗ δὴ &c. Deinceps Regius ὁ ποιητὴς omittit & ταῦτα τὰ πεποιημένα habet. l. 14. Secuti sumus Junt. Turn. Nam Sylb. habet ἀνελθὼν δὲ εἰς P. μετὰ τὴν θανὴν τοῦ Σεβήρου, ἀνέγνω ταῦτα τὰ ἔπη πρὸς τὸν υἱὸν αὐτοῦ Αντωνῖνον. ἠξιώθη δὲ &c. Regius habet: καὶ ἐπ᾽ A. τοῦ υἱοῦ Σ. ὑπαναγνοὺς αὐτὰ, ὁ γὰρ Σ. ἐτεθνήκει, ἠξιώθη ἐκεῖνο ὃ ἂν βούλοιτο. Juntina pro αἰτεῖν habet λαβεῖν. Turnebus post βούλοιτο infersit hæc: ἐπὶ τῷ δώρῳ τῶν τοιούτων ποιημάτων. l. 16. Post ᾔτησεν pergit Juntina: ἧς καὶ ἔτυχεν· ἔλαβεν δὲ καὶ ἐπὶ ἑκάστῳ ἔπει ἤτοι στοιχείῳ &c. Turnebiana habet: τυχὼν δὲ προσέλαβε καὶ ἐπὶ ἑκάστῳ ἔπει ἤτοι στοιχείῳ. Sylb. εἰπὼν δὲ προσέλαβε σὺν αὐτῷ ὑπὲρ ἑκάστου ἔπους &c. Regius εἰπὼν δὲ ἑκάστου ἔπους προσέλαβε χ. νόμισμα. l. 17. Sylb. ἐπανελθὼν οὖν — ἐπεισπεσόντος ἐν Αναζάρβῳ — ἐτελεύτησεν. Juntina habet ἐπελθόντος τῇ Αναζάρβῳ. Turnebus τῇ πόλει infersit. Verba τριακονταέτης ὢν, & deinde καταλιπὼν τοὺς γονεῖς ἔτι περιόντας ex Turneb. P. a. recepimus; reliqui enim omittunt. l. 19. Post περιόντας pergunt P. a. ἠρίον δὲ θαυμαστὸν αὐτῷ ἡ πόλις ᾠκοδόμησε, καὶ ἄγαλμα πολυτελῆ ἔστησεν ἐγχαράξασα τάδε. In exemplo, quod nos secuti sumus, Juntina καὶ τάδ᾽ ἐνεχάραξαν habet. Turnebiana: καὶ ἐπέγραψαν τάδε. Sylb. ἐπιγράψαντες ἐπιταφίους στίχους. Regius: καὶ ἐπέγραψαν οὕτως. Quare statim ab epitaphio carmine sequuntur usque ad τοῦ φρονεῖν γεγεννημένος ex P. 2. recepimus, ita ut συνέταξε in ἔγραψε mutaremus. Deinde codex hic cum altero Palatino continue habet: ἐπανῆλθε δὲ (P. 1. ἐπανελθὼν γοῦν) εἰς τὰ οἰκεῖα μετὰ τοῦ πατρὸς, εὐθέως δὲ (P. 1. δὲ omittit) λιμοῦ (P. 1. λοιμοῦ) ἐπελθόντος (P. 1. ἐλθόντος) ἐν τῇ τῶν Κωρυκίων πόλει τριακονταέτης ὢν &c. quæ in nostro exemplo posuimus. Junt. Sylb. Reg. simpliciter habent: ἔγραψε δὲ καὶ ἄλλα ποιήματά τινα (Sylb. τινα omittit) ζήσας ἔτη τριάκοντα. πολὺ δὲ &c. Turnebus edidit: ἔγραψε δὲ καὶ ἄλλα ποιήματά τινα θαυμαστὰ, τά τε Ιξευτικὰ καὶ Κυνηγετικὰ, ἑκάτερα ἐν πέντε βιβλίοις, ζήσας ἔτη τριάκοντα. πολὺ &c. In fine Juntina δυσχερέστερον habet. In Palatino priore ne verbulum quidem hujus elogii apparet, sed longe ineptiora traduntur statim ab iis verbis, quæ supra inde laudavimus κατεδίκασε τὸν Αγησίλαον. pergit enim: ἔν τινι νήσῳ τῆς Ιταλίας καλουμένῃ Μέντῃ, ἐν ᾗ συνέπετο τούτῳ καὶ ὁ υἱός. ἐκεῖ δὲ διατρίβων ἔγραψε τὰ ποιήματα ταῦτα κάλλιστα ὄντα ἐν πέντε βιβλίοις, οἷα οὐδεὶς συνέταξε. Ταῦτα δὲ τελέσας ἐν τῇ νήσῳ, ἀνελθὼν ἐν τῇ Ρώμῃ, καὶ συγκαλέσας τὴν σύγκλητον καὶ τὸν Σεβήρου υἱὸν Αντωνῖνον, ἤδη τελευτήσαντος τοῦ Σεβήρου, ἀνέγνω μεταξὺ τούτων τὰ ποιήματα. θαυμασθεὶς δ᾽ ἐπὶ τούτοις, ἠξιώθη παρὰ τοῦ βασιλέως αἰτήσασθαι ὃ ἂν βούλοιτο· ὁ δὲ, τὸν πατέρα, φησὶν, ἀφεῖσθαι βούλομαι τῆς νήσου. Ταύτης γοῦν τῆς

αἰτήσεως τυχὼν καὶ τὸν πατέρα τῆς ἐξορίας ἀνασωσάμενος, καὶ τοσαῦτα νομίσματα, ὅσους εὗρεν ἔχοντα στίχους τὰ ποιήματα, παρὰ τοῦ βασιλέως λαβὼν, καὶ μεγάλως τιμηθεὶς, καὶ ἐν τοῖς ἀρίστοις τῶν ποιητῶν συνταχθεὶς, τὰ παρὰ τοῦ βασιλέως δωρηθέντα αὐτῷ λαβὼν, χρυσοῖς γράμμασιν ὕστερον τὰ ποιήματα ἔγραψε, συντάξας καὶ ἄλλα ποιήματα θαυμαστά. ἐπανελθὼν γοῦν &c. Adeone hunc nugatorem credulitati nostræ illudere audere, ut persuadere nobis velit, a poëta senatum imperatoremque Romanum quasi mercenarias operas conductos fuisse, quibus carmina sua prælegeret, eaque deinde literis aureis ab eo scripta fuisse? Nullus fere dubito, quin homo ineptissimus suum nobis mendacium procuderit ex iis, quæ apud *Sozomenum* legerat in præfatione ad Theodosium juniorem: Οἷον δὲ σαυτὸν περὶ τοὺς λέγοντας παρέχεις, τοιοῦτος πάλαι ἐγένετο Σεβῆρος ὁ Καῖσαρ περὶ Ὀππιανὸν, τὸν ἐν τοῖς μέτροις τῶν ἰχθύων τὰ γένη καὶ τὴν φύσιν καὶ τὴν θήραν ἀφηγησάμενον, μετρίας ποιήσεως χρυσοῦν κατὰ στίχον Ὀππιανῷ δωρησάμενος, ὡς χρυσᾶ ἔπη τὰ Ὀππιανοῦ εἰσέτι νῦν παρὰ τοῖς πολλοῖς ὀνομάζεσθαι. Videsne hic a *Sozomeno* præter Halieutica nullum Oppiani carmen memorari? Videtur ergo recentioris ætatis commentum, a Suida proditum, quod Libros de Venatione in communionem liberalitatis imperatoriæ admisit. Codex Palatinus alter fere eadem cum priore habet, si quasdam scripturæ varietates exceperis, quas ponam: κατεδίκασε τὸν Αγησίλαον· ἐν δὲ νήσῳ τῆς Ιταλίας καλουμένη Μέντη ἐξώρισεν. ἀπελθόντος δὲ αὐτοῦ ἐν τῇ νήσῳ, συνείπετο καὶ ὁ υἱός ἐκεῖ δὲ διατρίβων, ἔγραψε — ἀνέγνω ἐπὶ τούτου τὰ ποιήματα. — βούλομαι τῆς νήσου. οὐ μόνον δὲ τὸν πατέρα ἔλαβεν, ἀλλὰ καὶ τοσαῦτα νομίσματα — στίχους τὰ ποιήματα. παρὰ τοῦ βασιλέως οὖν τιμηθεὶς — ποιητῶν καταταχθεὶς, λαβὼν παρὰ τοῦ βασιλέως τὰ δωρηθέντα αὐτῷ &c. Reliquum est, ut de carmine epitaphio dicamus, quod cum iisdem vitiis, quæ vulgatos codices obsident, repetiit ex Codice Mto Bibl. Ambrosianæ *L. Muratori* Inscript. Thes. 727. 1. unde simul varietatem enotabimus. Primo statim versu Junt. ἀείμνηστον ἀλλά με Μοίρης βάσκανος ἐξήρπασε μῆνις κρυερός τ' αἰδης præfert; reliquos versus plane omittit. Turneb. Sylb. Ambros. ἀοιδῶν. P. a. ἀοίδιμον. Nostrum ἀείδιον Cod. Reg. habet. Deinceps P. a. Μοιρῶν. Deinde κρυερὸς sine δ' habet Sylb. At vero Turneb. P. 2. κρυερός τ' αἴδας με, nisi quod P. 2. δὲ habet. Versum quartum ex scriptura Turnebianæ dedimus, ubi P. a. ζωοῖς, P. 1. ἤθελεν pro εἴχσειν habet. Sylb. Regius, Ambrosianus ita ultimos versus ordinant: εἰ δὲ πολύν με χρόνον μίμνειν φθόνος αἰνὸς εἴασεν, οὐκ ἄν μοί τις ἴσον κλέος ἔλλαχεν ἐν χθονὶ φωτῶν. Experiatur in his sordibus poëticis expurgandis ingenium, qui mortuo sibi talem laudatorem obtingere voluerit? Verbum adhuc addam de vita Oppiani, quam a *Fr. Rostgardo* Parisiis in Bibliotheca Regia ex Codice N. 1219. descriptam cum Ixeuticis edidit *Erasmus Windingius*. A *Constantino Manasse* profectam esse ex inspectione codicis vetusti sibi constare ait d'*Orville*, qui multis locis exemplum *Windingii* exinde emendavit Observ. Misc. Vol. IV. p. 376. Habebat eam etiam Codex Regius N. 2737.

manu Angeli Vergitii scriptus, quem apud Illustrem *Brunckium* inspeximus, sed nullibi autoris nomen apparet; scriptura vero ut plurimum cum codice a d'*Orvillio* inspecto convenit. Est tamen in Bibliotheca Regia codex N. 2736. qui vitam Oppiani cum hoc indice præfert: Κωνσταντίνου τοῦ Μανασῆ γένος Ὀππιανοῦ διὰ στίχων πολιτικῶν ἐμμέτρων. ut mihi per literas significavit vir doctissimus mihique amicissimus d'*Anse de Villoison*, cujus enixum operam hanc meam adjuvandi studium magis etiam perspexi, postquam mihi conciliavit favorem Illustr. Baronis de *Sainte-Croix*, cujus ingenium atque eruditionem sera posteritas admirabitur in libro præclaro, quo censum egit veterum Historicorum, qui res gestas Alexandri Magni tradiderunt. Hic enim vir eximius usibus meis impetravit a celeberrimo *Lorrio*, Medicinæ Doctore Parisiensi, exemplum Oppiani Turnebiani, in quo variæ emendationes Jos. Scaligeri manu adscriptæ exstare falso dicebantur. Sed reperimus in eodem volumine exemplum Nicandri Coloniensis cum codice vetusto collatum, unde in annotationibus ad Ixeutica varietatem Codicis *Lorriani* laudavimus.

Ne vero quisquam nugas has in hac editione nostra omissas conqueratur, sciat omnia ex superioribus vitæ hujus exemplis consarcinata, & versibus politicis, paucis quibusdam ingenii illius lutulenti retrimentis satis liberaliter admistis, adaptata esse. Æquum sane erat carmina poëtarum, quibus scilicet *nihil profuerat Musas dixisse puellas*, tum temporis eodem vocabulo distingui, quo meretrices publicas etiam appellatas fuisse legimus.

ΟΠΠΙΑΝΟΥ

ΟΠΠΙΑΝΟΥ
ΚΥΝΗΓΕΤΙΚΩΝ
ΤΟ ΠΡΩΤΟΝ.

Σοὶ μάκαρ ἀείδω, γαίης ἐρικυδὲς ἔρεισμα,
φέγγος ἐνυαλίων πολυήρατον Αἰνεαδάων,
Αὐσονίου Ζηνὸς γλυκερὸν θάλος, Ἀντωνῖνε,
τὸν μεγάλη μεγάλῳ φιτύσατο Δόμνα Σεβήρῳ
ὀλβίῳ εὐνηθεῖσα, καὶ ὄλβιον ὠδίνασα,
νύμφη ἀριστοπόσεια, λεχὼ δέ τε καλλιτόκεια,
Ἀσσυρίη Κυθέρεια, καὶ οὐ λείπουσα Σελήνη,
οὐδὲν ἀφαυρότερον Ζηνὸς Κρονίδαο γενέθλης,
(Εὐμενέοις Τιτὰν Φαέθων, καὶ Φοῖβος Ἀπόλλων)
τῷ ῥα πατὴρ, κρατερῇσι πονησάμενος παλάμῃσι,
δῶκεν ἔχειν πᾶσαν τραφερὴν, πᾶσαν δὲ καὶ ὑγρήν·
σοὶ μὲν γὰρ θαλέθουσα κύει πάνδωρος ἄρουρα,
καὶ πάλιν εὐδιόωσα τρέφει κλυτὰ φῦλα θάλασσα,
σοὶ δέ τε πάντα νάουσιν ἀπ' Ὠκεανοῖο ῥέεθρα,
φαιδρά τε μειδιόωσα θέει κλυτὸς Ἠριγένεια.
Τοιγὰρ ἐγὼν ἔραμαι θήρης κλυτὰ δήνε' ἀεῖσαι·
τοῦτό με Καλλιόπη κέλεται, τοῦτ' Ἄρτεμις αὐτή.
ἔκλυον, ἣ θέμις ἐστὶ, θεείης ἔκλυον ἠχῆς,
καὶ θεὸν ἠμείφθην· πρώτη δ' ἐμὲ τοιάδ' ἔνισπεν·

α Ἔγρεο, καὶ τρηχεῖαν ἐπιστείβωμεν ἀταρπόν,
τὴν μερόπων οὔπω τις ἑῇς ἐπάτησεν ἀοιδαῖς.
ο Ἵλαθι πότνια δῖα· τὰ μὲν φρεσὶ σῇσι μενοινᾷς
ἄμμες ὑφ' ἡμετέρῃ μεροπηίδι λέξομεν ἠχῇ.
α Οὐκ ἐθέλω τριετῆ σε τανῦν Ὀρίβακχον ἀείδειν,
οὐ χορὸν Ἀονίου παρὰ βένθεσιν Ἀσωποῖο.
ο Λείψομαι, ὡς κέλεαι, τὰ σαβάζια νυκτερὰ θύσθλα·
δηθάκις ἀμφεχόρευσα Θυωναίῳ Διονύσῳ.
α Μὴ γένος ἡρώων εἴπῃς, μὴ ναυτίλον Ἀργώ,
μηδὲ μόθους μερόπων, μή μοι Βροτολοιγὸν ἀείδῃς.
ο Οὐκ ἐρέω πολέμους, οὐκ Ἄρεος ἔργα κάκιστα·
ἐφρασάμην Πάρθων τε δύας καὶ Κτησιφόωντα.
α Ἀμφὶ μόθοις ὀλοοῖσιν ἀκὴν ἔχε· λεῖπε δὲ κεστούς·
ἐχθαίρω, τὰ λέγουσιν ἀθύρματα Ποντογενείης.
ο Ἐκλυόμεν σε, μάκαιρα, γάμων ἀμύητον ἐοῦσαν.
α Μέλπε μόθους θηρῶν τε καὶ ἀνδρῶν ἀγρευτήρων,
μέλπε γένη σκυλάκων τε, καὶ ἵππων αἰόλα φῦλα,
βουλὰς ὠκυνόους, στιβίης εὐκερδέος ἔργα·
ἐχθρά μοι θήρεια λέγειν, φιλότητας ἀείδειν,
καὶ θαλάμους ἐν ὄρεσσιν ἀδακρύτοιο κυθείρης,
καὶ τοκετοὺς ἐνὶ θηρσὶν ἀμαιώτοιο λοχείης.
ο Τοῖαι συνθεσίαι Ζηνὸς μεγάλοιο θυγατρός.
ἔκλυον, ἀείδω· βάλλοιμι δ' ἐπίσκοπον ἠχήν.
ἀλλὰ σύγ' ἀντολίηθεν ἐπ' Ὠκεανὸν βασιλεύων,
εὔδιον ἀμβροσίῃσιν ὑπ' ὀφρύσι σῇσι γεγηθώς,
δεξιτερὴν ὀπάσαιο πανίλαον, ὀλβοδότειραν
γαίῃ καὶ πτολίεσσι, καὶ εὐθήροισιν ἀοιδαῖς.
Τριχθαδίην θήρην θεὸς ὤπασεν ἀνθρώποισιν,
ἠερίην, χθονίην τε, καὶ εἰναλίην ἐρατεινήν.
ἀλλ' οὐκ ἶσος ἄεθλος· ἐπεὶ πόθεν ἶσα τέτυκται
ἰχθὺν ἀσπαίροντα βυθῶν ἀπομηρύσασθαι,
καὶ ταναοὺς ὄρνιθας ἀπ' ἠέρος εἰρύσσασθαι,
ἢ θηρσὶ φονίοισιν ἐν οὔρεσι δηριάασθαι;
οὐ μὲν ἄρ' οὐδ' ἁλιῆϊ, καὶ οὐκ ἐτὸς ἰξευτῆρι
ἄγρη νόσφι πόνοιο· πόνῳ δ' ἅμα τέρψις ὀπηδεῖ

μούνη, καὶ φόνος οὔτις, ἀναίμακτοι δὲ πέλονται.
ἤτοι ὁ μὲν πέτρῃσιν ἐφήμενος ἀγχιάλοισι,
γυραλέοις δονάκεσσι καὶ ἀγκίστροισι δαφοινοῖς
ἄτρομος ἀσπαλιεὺς ἐπεδήσατο δαίδαλον ἰχθύν·
τερπωλὴ δ', ὅτε χαλκοῦ ὕπαι γενύεσσι τορήσας
ὕψι μάλα θρώσκοντα βυθῶν ὕπερ, ἀσπαίροντα,
εἰνάλιον φορέῃσι δι' ἠέρος ὀρχηστῆρα.
καὶ μὴν ἰξευτῆρι πόνος γλυκύς· ἢ γὰρ ἐπ' ἄγρην
οὐκ ἄορ, οὐ δρεπάνην, οὐ χάλκεα δοῦρα φέρονται,
ἀλλ' αὐτοῖς ἐπὶ δρυμὰ συνέμπορος ἕσπετο κίρκος,
καὶ δολιχαὶ θώμιγγες, ὑγρός τε μελίχροος ἰξὸς,
οἵ τε δι' ἠερίην δόνακες πατέουσιν ἀταρπόν.
τίς τάδε τολμήσειεν ἀείδειν ἰσοτάλαντα;
ἢ βασιλῆϊ λέοντι τίς αἰετὸν ἀντιβάλοιτο;
ἰῷ πορδαλίων δὲ τίς ἂν μύραιναν ἐΐσκοι,
ἢ θῶας κίρκοις, ἢ ῥινοκέρωτας ἐχίνοις,
ἢ λάρον αἰγάγροις, ἢ κήτεα πάντ' ἐλέφαντι;
θηρητῆρε λύκους ὄλεσαν, θύννους δ' ἁλιῆες·
ἀγρευτῆρες ὄϊς, τρήρωνας ἕλον δονακῆες·
ἄρκτον ἐπακτῆρες, καὶ μορμύρον ἀσπαλιῆες·
τίγριν δ' ἱππῆες, καὶ τριγλίδας ἰχθυβολῆες·
κάπριον ἰχνευτῆρες, ἀηδόνας ἰξευτῆρες.
ἀλλὰ σύ μοι, Νηρεῦ, καὶ δαίμονες Ἀμφιτρίτης,
ἠδὲ φιλορνίθων Δρυάδων χορὸς ἱλήκοιτε.
δὴ γὰρ ἐπιστροφάδην με φίλαι καλέουσιν ἀοιδαί·
δαίμοσι θηροφόνοισι παλίντροπος ἔρχομ' ἀείσων.
Πρῶτα μὲν αἰζηοὶ μή μοι μάλα πίονες ἔστων·
ἢ γάρ τε σκοπέλοισι θορεῖν μέγ' ὑπείροχον ἵππον
χρειὼ ἀναγκαίη, χρειὼ δ' ἄρα τάφρον ἀλέσθαι·
δηθάκι δ' ἐν δρυμοῖσιν ἀνάγκη θῆρα δίεσθαι,
γούνασ' ἐλαφρίζοντα καὶ εὐφόρτοις μελέεσσι.
τῷ μὴ πιαλέοι θήρης ἐπὶ μῶλον ἴοιεν,
μηδέ τι λεπταλέοι· καὶ γάρ ποτε δηρίσασθαι
θηρσὶν ἐνυαλίοις χρειὼ πολυαγρέα φῶτα.
τοὔνεκά μοι δέμας ὧδε κερασσάμενοι φοιτώντων,

ἀμφότερον κραιπνοί τε θέειν, σθεναροί τε μάχεσθαι.
καὶ δ᾽ ἄρα δεξιτερῇ μὲν ἐπικραδάοιεν ἄκοντας
ἀμφιδύμους, ταναούς, δρεπάνην δ᾽ ἐπὶ μεσσόθι ζώνης·
καὶ γὰρ καὶ θήρεσσι πικρὸν φόνον ἐντύνοιντο,
καί τε κακῶν φορέοιεν ἀλεξητήρια φωτῶν·
λαιῇ δ᾽ αὖ πεζὸς μὲν ἄγοι κύνας, ἱππελάτης δὲ
ἵππων ἰθύνειε κυβερνητῆρα χαλινόν.
εὐσταλέως δὲ χιτῶνα καὶ εἰς ἐπιγουνίδα πήξας
ἑλκέσθω, σφίγγοιτο δ᾽ ἐπημοιβοῖς τελαμῶσιν·
αὐχένος αὖθ᾽ ἑκάτερθε παρήορον ἐκ παλαμάων
εἷμα περιστέλλοιτ᾽ ὀπίσω σθεναρῶν ὑπὲρ ὤμων,
ῥήϊον ἐς κάματον· γυμνοῖσι δὲ ποσσὶν ὁδεύειν
κείνους, τοῖσιν ἴχνη μέλεται δυσδερκέα θηρῶν,
ὄφρα κε μὴ θήρεσσιν ἀπ᾽ ὄμματος ὕπνον ἕλοιτο
ἠχὴ τριβομένων λιπαροῖς ὑπὸ ποσσὶ πεδίλων.
μηδ᾽ ἄρα λώπος ἔχειν μάλα λώϊον, οὕνεκεν εἷμα
πολλάκι κινύμενον πνοιῇ κελάδοντος ἀήτου
θῆρας ἀνεπτοίησεν, ἀνήϊξαν δὲ φέβεσθαι.
ὧδε μὲν εὖ στέλλοιντο θοὸν δέμας ἀγρευτῆρες·
τοίους γὰρ φιλέει Λητωϊὰς Ἰοχέαιρα.
Ἄλλοτε δ᾽ ἀλλοίην ὥρην ἐπὶ θῆρας ἰόντων·
ἤματος ἱσταμένοιο, καὶ ἤματος ἀνομένοιο,
καὶ μεσάτου, ποτὲ δ᾽ ἑσπερίου, ποτὲ δ᾽ αὖτε καὶ ὄρφνῃ
θῆρας ὑπ᾽ ἀκτίνεσσι σεληναίης ἐδάμασσαν.
ἠὼς μὲν τέτακται περιδέξιος ἀγρευτῆρι,
πᾶσα γαληνιόωσα παιγματίοισι δρόμοισιν,
εἴαρι φυλλοδόκῳ, καὶ φυλλοχόῳ φθινοπώρῳ·
ἔξοχα γὰρ τελέθουσι καὶ ἵπποις, καὶ μερόπεσσι,
καὶ κυσὶν ὠμηστῇσι θέειν εὐκραέες ὧραι
εἴαρι χρυσείῳ, κρυερῶν νεφέων ἐλατῆρι,
ὁππότε ποντοπόροισι βατὴ πλώουσι θάλασσα,
ἄργυφα τειναμένοισι λινοπτερύγων ὅπλα νηῶν·
ὁππότε γαῖα βροτοῖσι φυτηκομέουσι γέγηθεν,
ὁππότε καὶ καλύκεσσι καὶ ἄνθεσιν ἄμματα λύει·
ἢ πάλιν ἐσχατίῃσιν ὀπωρινῇσι τροπῇσιν,

ἡνίκα δῶμα τέθηλεν ὀπωρολόγοιο γεωργοῦ,
καρπὸς Ἀθηναίης λιπαρὴν ὅτε γαυλίδα πλήθει,
καὶ βότρυν ἡμερίδων θλίβων ἐπιλήνια χαίρει,
σίμβλα μελισσάων ὅτε λείρια κηρία βρίθει.
χείματι δ' ἐν μεσάτῳ μέσου ἤματος ἀγρώσσοιο,
εὖτέ τις ἐν δρυμοῖσιν ὑπὸ σπήλυγγι λιασθεὶς
κάρφεα λεξάμενός τε, καὶ ὠκύμορον φλόγα νήσας,
ἄγχι πυρὸς κλινθεὶς ὡπλίσσατο δόρπον ἀμορβός.
ἐν δὲ θέρει χρειὼ φυγέειν φλογόεσσαν ἐνιπὴν,
ἄζην τ' ἠελίου· κέλομαι δ' ἐπ' ἄεθλον ἱκάνειν
πρώτῃ ὑπ' ἀμφιλύκῃ, ὅθ' ἑωθινὸν ἀγροιῶται
ἰσοβοῆος ἔειρξεν ὑπ' εὐποίητον ἐχέτλην
γειοτόμον δαμάλῃσιν ἐπιθύνουσιν ἄροτρον·
ἢ πάλιν ἑσπερίῃσιν, ὅτ' ἠέλιος ζυγὰ κλίνῃ,
ὁππότε σημαίνουσιν ἑαῖς ἀγέλῃσι νομῆες,
εὖτε κατασείχουσιν ἐπὶ σφετέρους πάλι σηκοὺς
βριθόμεναι μαζούς τε, καὶ οὔθατα κυμαίνουσαι·
οἱ δ' ἀπὸ λαϊνέων ἄμοτον προθορόντες ἐναύλων
πάντες ἑαῖσι φίλῃσι περισκαίρουσι τεκούσαις·
ἀμφὶ μὲν εὐγλήνους δαμάλας βλοσυρῶπεε μόσχω,
αὐτὰρ ἐϋκραίρους οἴας περὶ βληχάδας ἀμνὼ,
μηκάδας αὖτ' ἐρίφω, καὶ φορβάδας ὠκέε πώλω.

Καὶ μὴν τόσσα φέροιντο ποτὶ κνημοὺς ξυλόχους τε
ἐργοπόνοι κρατεροὶ θήρης ἐρικυδέος ὅπλα,
ἔντεά τ' εὐθήροιο μέγα πνείοντα φόνοιο·
δίκτυά τε, χαλίδας τε, βρόχων τε πολύστονα δεσμὰ,
ἄρκυας, εὐστρεφέας τε λύγους, ταναόν τε πάναγρον,
αἰχμὴν τριγλώχινα, σιγύνην εὐρυκάρηνον,
ἁρπάλαγον, κάμακάς τε, καὶ εὔπτερον ὠκὺν ὀϊστὸν,
φάσγανα, βουπλῆγάς τε, λαγωοφόνον τε τρίαιναν,
ἀγκυλίδας σκολιὰς, μολιβοσφιγέας τε κορώνας,
σπαρτόδετον μήρινθον, εὔπλεκτόν τε ποδάγρην,
ἅμματά τε, σταλικάς τε, πολύγληνόν τε σαγήνην.

Ἵππους δ' ἐς θήρην μέγα κυδιέντας ἀγέσθων
ἄρσενας, οὐ μόνον ὅττι χερείονές εἰσι πόδεσσι

θηλύτεραι τελέειν δολιχὸν δρόμον ἐν ξυλόχοισιν,
ἀλλ' ὅτ' ἀλεύασθαι χρειὼ φιλοδέμνιον ἦτορ
ἵππων ὠκυπόδων, ἀπὸ δ' ἱππάδα τηλόσ' ἐρύκειν,
ὄφρα κε μὴ χρεμέθωσι λιλαιόμενοι φιλότητος,
καί τ' ἀίοντ' αὐδὴν κρυερὴν φύζαιντε νέωνται
νεβροὶ, δορκαλίδες τε θοαὶ, καὶ δειμαλέος πτὼξ.
Ἵππων δ' αἰόλα φῦλα· τόσ' ἔθνεα μυρία πώλων
ὅσσα βροτοῖσι γένεθλα δεδασμένα σῖτον ἔδουσιν·
ἀλλ' ἔμπης ἐρέω, τόσσοι μετὰ πᾶσι κραταιοὶ,
ὅσσοι θ' ἱππαλέοισιν ἀριστεύουσιν ὁμίλοις·
Τυρσηνοὶ, Σικελοὶ, Κρῆτες, Μάζηκες, Ἀχαιοὶ,
Καππαδόκαι, Μαῦροι, Σκυθικοὶ, Μάγνητες, Ἐπειοὶ,
Ἴονες, Ἀρμένιοι, Λίβυες, Θρήϊκες, Ἐρεμβοί.
Ἵππον δ' ἐν πάντεσσι πανέξοχον ἐφράσσαντο
ἴδμονες ἱπποδρόμων καὶ βουκολίων ἐπίουροι,
εἴδεσιν ὃς τοίοισιν ὅλον δέμας ἐστεφάνωται.
βαιὸν ὑπὲρ δειρῆφι μετήορον ὕψι κάρηνον
ἀείροι, μέγας αὐτὸς ἐὼν περιηγέα γυῖα.
ὕψι κάρη, νεάτην δὲ γένυν ποτὶ δειράδα νεύοι·
εὐρὺ πέλοι φαιδρόν τε μεσόφρυον, ἐκ δ' ἄρα κόρσης
ἀμφὶ μέτωπα τριχῶν πυκινοὶ σείοιντο κόρυμβοι.
ὄμμα τορὸν, πυρσωπὸν, ἐπισκυνίοισι δαφοινόν·
εὐρεῖαι ῥῖνες, στόμα δ' ἄρκιον, οὔατα βαιά·
γυραλέη δειρὴ τελέθοι λασιαύχενος ἵππου,
ὡς ὅτε χαιτήεσσα λόφον νεύει τρυφάλεια.
πουλὺ πέλοι στέρνον, δολιχὸν δέμας, εὐρέα νῶτα,
καὶ ῥάχις ἀμφίδυμος μέσον ἰσχία πιαίνουσα·
ἐκ δὲ θέοι πολλὴ μετόπισθε τανύτριχος οὐρή·
μηροὶ δ' εὐπαγέες, μυώδεες· αὐτὰρ ἔνερθεν
ὀρθοτενεῖς δολιχοί τε ποδῶν περιμήκεες αὐλοὶ,
καὶ μάλα λεπταλέοι, καὶ σαρκὶ λελειμμένα κῶλα,
οἷα τανυκραίροισιν ἀελλοπόδεσσ' ἐλάφοισι·
καὶ σφυρὸν ἀγκλίνοιτο, θέοι δὲ περίδρομος ὁπλὴ
ὕψι μάλ' ἐκ γαίης, πυκινὴ, κερόεσσα, κραταιή.
τοῖός μοι βαίνοι κρατερὴν θήρειον ἐνυὼ

θυμαίνων, συνάεθλος ἀρήϊος, ὄβριμος ἵππος·
Τυρσηνοὶ τοιοίδε, καὶ Ἀρμένιοι, καὶ Ἀχαιοὶ,
Καππαδόκαι τε κλυτοὶ Ταύρου προπάροιθε νέμονται.
θαῦμα δὲ Καππαδόκεσσι μέγ' ἔδρακον ὠκυπόδεσσιν·
εἰσόκε μὲν νεογιλὸν ὑπὸ στομάτεσσιν ὀδόντα,
καὶ γλαγερὸν φορέωσι δέμας, τελέθουσ' ἀμενηνοί·
κραιπνότεροι δὲ πέλουσιν, ὅσῳ μάλα γηράσκουσι.
κείνους ἐς πόλεμον μεγαλήνορα θωρήσσοιο,
αἴθωνάς τ' ἐπὶ θῆρας, ἐπεὶ μάλα θαρσήεντες
ὅπλοις ἀντιάαν, πυκινὴν ῥῆξαί τε φάλαγγα,
θηρσί τ' ἐναλίοισιν ἐναντία δηρίσασθαι·
Πῶς μὲν γάρ τε μάχαισιν ἀρήϊος ἔκλυεν ἵππος
ἦχον ἐγερσίμοθον δολιχῶν πολεμήϊον αὐλῶν;
ἢ πῶς ἄντα δέδορκεν ἀταρμύκτοισιν ὀπωπαῖς
αἰζηοῖσι λόχον πεπυκασμένον ὁπλίτῃσι,
καὶ χαλκὸν σελαγεῦντα, καὶ ἀστράπτοντα σίδηρον,
καὶ μάθεν εὖτε μένειν χρειὼ, πότε δ' αὖτις ὀρούειν,
καὶ μάθεν εἰσαΐειν κρατερὸν σύνθημα λοχαγῶν;
πολλάκι καὶ δηΐων ἀνδρῶν ἐπελάσσετο πύργοις
ἤρεμος, αἰγλήεσσαν ὑπόπτερον εὖτε βροτοῖσιν
ἀσπὶς ὑπὲρ κεφαλῆς ἐπικάρσιον ἀσπίδ' ἐρείδει,
ὁππότ' ἐέλδωνται δηΐων πόλιν ἐξαλαπάξαι,
καὶ πεδίον τεύχωσι μετήορον ἑπταβόειον,
δαιδαλέον, πυκινὸν, πολυόμφαλον, ἀντία δ' αἴγλη
χαλκοῦ ἀποθρώσκει φαεθοντιάς· αἶψα δ' ὀπίσσω
κλινομένης ἀκτῖνος ἀπαστράπτει πολὺς αἰθήρ.
Ἵπποις μὲν περίαλλα φύσις πόρε τεχνήεσσα
ἡμερίων κραδίην, καὶ στήθεσιν αἰόλον ἦτορ.
αἰὲν γινώσκουσιν ἑὸν φίλον ἡνιοχῆα,
καὶ χρεμέθουσιν ἰδόντες ἀγακλυτὸν ἡγεμονῆα,
καὶ πολέμοισι πεσόντα μέγα στενάχουσιν ἑταῖρον.
ἵππος ἐν ὑσμίνῃ ῥῆξέν ποτε δεσμὰ σιωπῆς,
καὶ φύσιος θεσμοὺς ὑπερέδραμε, καὶ λάβεν ἠχὴν
ἀνδρομέην, καὶ γλῶσσαν ὁμοιΐον ἀνθρώποισιν.
ἵππος ἐνυάλιος δὲ Μακηδονίου βασιλῆος

Βουκεφάλας ὅπλοισιν ἐναντία δηριάασκεν.
ἵππος ἐπ' ἀνθερίκων ἔθεεν κούφοισι πόδεσσιν·
ἄλλος ὑπὲρ πόντοιο, καὶ οὐ στεφάνην ἐδίηνεν·
ἵππος ὑπὲρ νεφέων χιμαροκτόνον ἤγαγε φῶτα.
καὶ χρεμέθων ποτὲ πῶλος ὑφ' ἡνιόχοιο δόλοισι
θήκατο τὸν Περσῶν Ἀσιηγενέων βασιλῆα.
ἔξοχα δ' αὖ τίουσι φύσιν· τόδε πάμπαν ἄπυστον
ἐς φιλότητα μολεῖν, τὴν οὐ θέμις· ἀλλὰ μένουσιν
ἄχραντοι μυσῶν, καθαρῆς δ' ἐράουσι κυθείρης.
Ἔκλυον ὡς προπάροιθε πολυκτεάνων τις ἀνάκτων
καλὸν ἔχεν πεδίοις ἵππων ἀγελαῖον ὅμιλον,
τοὺς πάντας μετέπειτα δαμασσαμένη προθελύμνους
ἱππαλέη νοῦσος προλίπεν δύο, μητέρα μούνην,
καὶ μητρὸς φιλίης ὑπομάζιον εἰσέτι πῶλον.
αὐτὰρ ἐπεὶ μέγας ἦν, πειρᾶτο σχέτλιος ἀνὴρ
μητέρα παιδὸς ἑοῖο παρ' ἀγκοίνῃσι βαλέσθαι·
τοὺς δ' ὡς οὖν ἐνόησεν ἀναινομένους φιλότητα,
καὶ γάμον ἀμφοτέροισιν ἀπώμοτον, αὐτίκ' ἔπειτα
αἰνὰ τιτυσκόμενος, δολίην ἐπὶ μῆτιν ὕφαινεν,
ἐλπόμενος καλέειν γένος ἵπποισιν παλίνορσον.
ἄμφω μὲν πρώτιστα καλύψατο βυσσοδομεύων
ἄλλοισι ῥινοῖς, μετέπειτα δὲ χρῖσεν ἐλαίῳ
πᾶν δέμας εὐώδει, κηώδει· ἔλπετο γὰρ δὴ
ὀδμὴν πρεσβυτέρην ἀπαμαλδῦναι φιλότητος.
καὶ λάθεν, ὦ μάκαρες, ῥέζων κακά· καὶ τετέλεστο
ξυνὸς ἀπόπτυστος θάλαμος στυγερώτατος ἵπποις,
οἷος ἐν ἀνθρώποισιν ἐνυμφεύθη προπάροιθε
Καδμεῖος γάμος αἰνὸς ἀλήμονος Οἰδιπόδαο.
οἱ δ' ὅτε γυμνωθέντες ἑὴν ἄτην ἐνόησαν,
λοξῇσιν δ' ἄθρησαν ἀνιάζοντες ὀπωπαῖς,
ἡ μὲν ἄρα τλήμων ἄγονον γόνον, αὐτὰρ ὅγ' αἶψα
αἰνογάμος, κακόλεκτρος, ἀμήτορα μητέρα δειλήν,
ὕψι μάλ' ἠέρθησαν ἀμείλιχα φυσιόωντε,
δεσμά τ' ἀπορρήξαντες ἴτην μεγάλα χρεμέθοντες,
οἷα θεοὺς μάκαρας μαρτυρόμενοι κακότητος,

ἀράς τ'

ἀράς τ' εὐχόμενοι πολυπήμονι νυμφευτῆρι·
ὀψὲ δὲ μυρόμενοί τε, καὶ ἄσχετον ἀΐσσοντες,
ἀντιπέρην πέτρῃσιν ἑὰς κεφαλὰς ἐλόωντες,
ὀστὰ συνηλοίησαν, ἑὸν δ' ἀπὸ φέγγος ἄμερσαν,
αὐτοφόνοι κλίναντες ἐπ' ἀλλήλοισι κάρηνα.
ὧδε φάτις προτέρη κλέος ἵπποισιν μέγ' ἀείδει.
Ἵππων δ', ὅσσα γένεθλ' ἀτιτήλατο μυρίος αἶα,
ὠκύτατοι Σικελοὶ, Λιλυβήϊον οἵτε νέμονται,
καὶ τρικάρηνον ὄρος, ὅθι τοι σκέπας Ἐγκελάδοιο,
πυρσοῖς αἰθερίοισιν ἐρευγομένοιο κεραυνοῦ,
Σικανίης Αἴτνης ἀνεκάχλασεν ἀέναον πῦρ.
κραιπνότεροι Σικελῶν δὲ παρ' Εὐφρήταο ῥέεθρα
Ἀρμένιοι, Πάρθοι τε βαθυπλόκαμοι τελέθουσιν.
ἀλλ' ἄρα καὶ Πάρθοισι μέγα προφέρουσιν Ἴβηρες
ὠκυτέροισι πόδεσσι κροαίνοντες πεδίοισι·
κείνοισιν τάχα μοῦνος ἐναντίον ἰσοφαρίζοι
αἰετὸς αἰθερίοισιν ἐπιθύων γυάλοισιν,
ἢ κίρκος ταναοῖσι τινασσόμενος πτερύγεσσιν,
ἢ δελφὶς πολιοῖσιν ὀλισθαίνων ῥοθίοισι.
τόσσον Ἴβηρες ἔασι θοοὶ πόδας ἠνεμόεντας·
ἀλλ' ὀλίγοι, βαιοί τε μένος καὶ ἀνάλκιδες ἦτορ,
καὶ δρόμον ἐν παύροισιν ἐλεγχόμενοι σταδίοισιν·
εἴδεα δ' ἀγλαόμορφα κλυτὸν δέμας ἀμφιέσαντο,
ὁπλὴν δ' οὐ κρατερὴν, πηλότροφον, εὐρυπέδιλον.
Μαύρων δ' αἰόλα φῦλα πολὺ προφέρουσιν ἁπάντων
ἀμφὶ δρόμους ταναούς τε, καὶ ἀμφὶ πόνους ἀλεγεινούς·
καὶ Λίβυες μετὰ τοὺς δολιχὸν δρόμον ἐκτελέουσιν·
εἴδεα δ' ἀμφοτέροισιν ὁμοΐα, πλὴν ὅσον αὖτε
μείζονες εἰσιδέειν Λίβυες κρατεροὶ γεγάασιν.
ἀλλὰ δέμας δολιχοί· πλευρῇσι γὰρ ἀμφὶς ἔχουσι
τῶν ἄλλων πλευρὰ, σπαθίην κλένα θ', οὕνεκεν εἰσὶ
πάσσονες εἰσιδέειν καὶ κρείσσονες ἰθὺς ὀρούειν.
ἐσθλοὶ δ' ἠελίου φορέειν πυρόεσσαν ἐρωὴν,
καί τε μεσημβρινὴν δίψους δριμεῖαν ἐνιπήν.
ἵπποι Τυρσηνοὶ δὲ, καὶ ἄπλετα Κρήσια φῦλα,

ἀμφότερον κραιπνοί τε θέειν, δολιχοί τε πέλονται.
Μαύρων ὠκύτεροι Σικελοί, Σικελῶν δέ τε Πάρθοι,
καὶ χαροποὶ τελέθουσι καὶ ἔξοχον αἰγλήεντες,
καὶ μοῦνοι μίμνουσι μέγα βρύχημα λέοντος.
ἦ γάρ τοι θήρεσσιν ἐπ' ἄλλοις ἄλλα γένεθλα
ἵππων ἄρμενα, πολλὰ τά τοι φράζουσιν ὀπωπαί.
στικτοπόδεσσ' ἐλάφοις κυανώπεας ὁπλίζοιο,
ἄρκτοισι γλαυκούς, καὶ πορδαλίεσσι δαφοινούς,
αἴθωνας δ' ἵππους πυριλαμπέας ἀμφὶ σύεσσιν,
αὐτὰρ ἐριγλήνους χαροποὺς χαροποῖσι λέουσι.
Κάλλει δ' ἐν πάντεσσι πέλει πανυπείροχος ἵππος
Νισαῖος, τὸν ἄγουσιν ἐρικλέανοι βασιλῆες,
καλὸς ἰδεῖν, ἁπαλός τε φέρειν εὐπειθέϊ δεσμῷ,
βαιὸς μὲν κεφαλήν, πολλὸς δὲ βαθύτριχα δειρήν,
κυδιόων ἑκάτερθε μελιχρώοισιν ἐθείραις.
Ναὶ μὴν ἄλλο γένεθλον ἐπήρατον ὠπήσαιο,
στικτόν, ἀρίζηλον, τοὺς ὤρυγγας καλέουσιν,
ἢ ὅτι καλλικόμοισιν ἐν οὔρεσιν ἀλδήσκουσιν,
ἢ ὅτι πάγχυ θέλουσ' ἐπὶ θηλυτέρῃσιν ὀρούειν.
δοιὰ δ' ἐπ' ὠρύγγων τελέθει πολυανθέα κάλλη.
τοὶ μὲν γὰρ δειρήν, καλλίτριχά τ' εὐρέα νῶτα
γεγράφαται δολιχῇσιν ἐπήτριμα ταινίῃσι,
τίγριες οἷα, θοὴ κραιπνοῦ Ζεφύροιο γενέθλη·
τοὶ δ' ἄρ' ἐϋτροχάλοισι περίδρομα δαιδάλλονται
σφραγῖσιν πυκινῇσιν, ὁμοίια πορδαλίεσσι,
τοὺς ἔτι νηπιάχους γράψαν τεχνήμονες ἄνδρες,
αἰθομένῳ χαλκῷ ταναὴν τρίχα πυρσεύοντες.
Δηθάκι δ' ἄλλα βροτοὶ πανεπίφρονα μητίσαντο,
πῶλον ἐπιγράψαι καὶ νηδύϊ μητρὸς ἐόντα.
ὢ πόσση κραδίη, πόσση μερόπεσσι πέλει φρήν.
ἔρξαν ὅπως κ' ἐθέλωσι· θέσαν πολυειδέας ἵππους,
μητρὸς ἔτι γλαγερῇσι περισχομένους λαγόνεσσιν.
ὁππότε θηλυτέρην γὰρ ἕλῃ φιλοτήσιος ὁρμή,
ἵππον δ' ἐγγὺς ἰόντα κλυτὸν μεγαλήτορα μίμνῃ,
δὴ τότε δαιδάλλουσι πόσιν καλόν, ἀμφὶ δὲ πάντῃ

πᾶν δέμας εὐστίκτοισι περὶ χροιῇσι γράφουσι,
καὶ ποτὶ λέκτρον ἄγουσιν ἐπ' ἀγλαΐῃ κομόωντα.
ὡς δέ τις ἠϊθέων ὑπὸ νυμφοκόμοισι γυναιξὶν
εἵμασιν ἀργεννοῖσι καὶ ἄνθεσι πορφυρέοισι
στεψάμενος, πνείων τε Παλαιστίνοιο μύροιο,
ἐς θάλαμον βαίνῃσιν ὑμὴν ὑμέναιον ἀείδων·
ὣς ἵππον σπέρχοντα, γαμήλιά τε χρεμέθοντα,
πρόσθεν ἑῆς ἀλόχοιο, κλυτὸν πόσιν, ἀφριόωντα
δηρὸν ἐρητύουσι, φίλης λελιημένον εὐνῆς·
ὀψὲ δέ τοι μεθιᾶσιν ἐπήρατον ἐς φιλότητα.
ἡ δ' ὑποκυσσαμένη πολυανθέα γείνατο παῖδα,
νηδύϊ μὲν πόσιος γόνιμον θορὸν ἀείρασα,
δεξαμένη μορφὴν δὲ πολύχροον ὀφθαλμοῖσι.

Τοῖά γε κἀκεῖνοι, τοῖσιν δόνακες μεμέληνται,
μησάσθην πυκινοῖσι νοήμασιν ἰξευτῆρες,
ὁππότε δαιδάλλωσι πεληϊάδεσσι νεοσσούς.
εὖτε γὰρ ἐς φιλότητα θοαὶ τρήρωνες ἴωσι
μιγνύμεναι στομάτεσσι βαρυφθόγγοις ἀλόχοισι,
δὴ τότε μῆτιν ὕφαινε κλυτὴν τιθασοτρόφος ἀνήρ·
ἄγχι δὲ θηλυτέρῃσιν ἐθήκατο δαίδαλα πολλά,
εἵματα πορφύρεα· ταὶ δὲ κλιδὸν ὅσσε βαλοῦσαι,
θυμὸν ἰαινόμεναι τίκτουσ' ἁλιπόρφυρα τέκνα.

Ναὶ μὴν ὧδε Λάκωνες ἐπίφρονα μητίσαντο
αἷσι φίλαις ἀλόχοις, ὅτε γαστέρα κυμαίνωσι.
γράψαντες πινάκεσσι πέλας θέσαν ἀγλαὰ κάλλη,
τοὺς πάρος ἀστράψαντας ἐν ἠμερίοισιν ἐφήβους,
Νιρέα, καὶ Νάρκισσον, ἐϋμελίην θ' Ὑάκινθον,
Κάστορά τ' εὐκόρυθον, καὶ ἀμυκοφόνον Πολυδεύκην,
ἠϊθέους τε νέους, οἵ τ' ἐν μακάρεσσιν ἀγητοὶ,
Φοῖβον δαφνοκόμην, καὶ κισσοφόρον Διόνυσον·
αἱ δ' ἐπιτέρπονται πολυήρατον εἶδος ἰδοῦσαι,
τίκτουσίν τε καλοὺς ἐπὶ κάλλεϊ πεπτηυῖαι.

Τοῖα μὲν ἀμφ' ἵπποισιν· ἀτὰρ κατάβηθι φίλη φρὴν
οἶμον ἐπὶ σκυλάκων, τόσσοι τ' ἐπὶ πᾶσι κύνεσσιν
ἔξοχ' ἀρίζηλοι, μάλα τ' ἀγρευτῆρσι μέλονται.

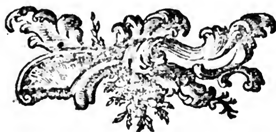
Παίονες, Αὐσόνιοι, Κᾶρες, Θρήϊκες, Ἴβηρες,
Ἀρκάδες, Ἀργεῖοι, Λακεδαιμόνιοι, Τεγεῆται,
Σαυρομάται, Κελτοὶ, Κρῆτες, Μάγνητες, Ἐπειοὶ
ὅσσοι τ' Αἰγυπτίοιο πολυψαμάθοισιν ἐπ' ὄχθαις
βουκολίων οὖροι, Λοκροὶ, χαροποί τε Μολοσσοί.
Εἰ δὲ νύ τοι κεράσαι φίλον ἔπλετο δῖα γένεθλα,
εἴαρι μὲν πρώτιστα λέχος πόρσυνε κύνεσσιν·
εἴαρι γὰρ μᾶλλον φιλοτήσια μέμβλεται ἔργα
θηρσί τε καὶ σκυλάκεσσι, καὶ οὐλομένοισι δράκουσιν,
ἠερίοις τ' ὄρνισι, καὶ εἰναλίοις νεπόδεσσιν.
εἴαρι μὲν χολόεντος ἔχις πεφορυγμένος ἰοῦ
ἵκτο λέχος ποτὶ θῖνα θαλασσαίης ἀλόχοιο.
εἴαρι πόντος ὅλος δὲ περισμαραγεῖ κυθερείῃ,
καὶ νέποδες γαμέοντες ἐπιφρίσσουσι γαλήνῃ·
εἴαρι καὶ τρήρωνες ἐπιθύουσι πελείαις,
ἵπποι δ' ἀγραύλοις ἐπὶ φορβάσιν ὁπλίζονται,
ταῦροι δ' ἀγροτέρας ἐπὶ πόρτιας ὁρμαίνουσι,
καὶ κτίλοι εἱλικόεντες ἐν εἴαρι μηλοβατεῦσι,
καὶ κάπροι πυρόεντες ἐποχμάζουσι σύεσσι,
καὶ χίμαροι λασίῃσιν ἐφιππεύουσι χιμαίραις.
καὶ δ' αὐτοῖς μερόπεσσιν ἐν εἴαρι μᾶλλον ἔρωτες·
εἴαρι γὰρ πάνδημος ἐπιβρίθει Κυθέρεια.
Ἔθνεα σοὶ δὲ κυνῶν θαλαμηπολέοντι μελέσθω
ἄρμενά τ' ἀλλήλοισιν, ἐοικότα τ' ἔξοχα φῦλα.
Ἀρκάδας Ἠλείοις ἐπιμίσγεο, Παίοσι Κρῆτας,
Κᾶρας Θρηϊκίοις, Τυρσηνὰ γένεθλα Λάκωσι,
Σαρματικόν τε πόσιν φορέοις πρὸς Ἰβηρίδα νύμφην.
ὧδε μὲν εὖ κεράσειας. ἀτὰρ πολὺ φέρτατα πάντων
φῦλα μένει μονόφυλα, τά τ' ἔξοχα τεκμήραντο
ἄνδρες ἐπακτῆρες· τὰ δὲ μυρία φῦλα πέλονται,
τῶν ἄμοθεν μορφαί τε καὶ εἴδεα τοῖα πελέσθων.
Μηκεδανὸν κρατερὸν δέμας, ἄρκιον ἠδὲ κάρηνον,
κοῦφον, εὔγληνον, κυαναὶ στίλβοιεν ὀπωπαί·
κάρχαρον, ἐκτάδιον τελέθοι στόμα, βαιὰ δ' ὕπερθεν
οὔατα λεπταλέοισι περιστέλλοινθ' ὑμένεσσι·

δειρὴ μηκεδανή, καὶ στήθεα νέρθε κραταιά,
εὐρέα· τὼ πρόσθεν δὲ τ' ὀλιζοτέρω πόδε ἔστων,
ὀρθοτενεῖς κώλων ταναοὶ δολιχήρεες ἱστοὶ,
εὐρέες ὠμοπλάται, πλευρῶν ἐπικάρσια ταρσά,
ἰσφύες εὔσαρκοι, μὴ πίονες· αὐτὰρ ὄπισθε
στριφνή τ' ἐκτάδιός τε πέλοι δολιχόσκιος οὐρή.
τοῖοι μὲν ταναοῖσιν ἐφοπλίζοιντο δρόμοισι
δόρκοις, ἠδ' ἐλάφοισιν, ἀελλόποδί τε λαγωῷ.
Θοῦροι δ' αὖθ' ἕτεροι, τοῖσιν μενεδήϊος ἀλκὴ,
ὅσσοι καὶ ταύροισιν ἐπέχραον ἠϋγενείοις,
καὶ σύας ὑβριστῆρας ἐπαιξαντες ὄλεσσαν,
ὅσσοι μηδὲ λέοντας ἐοὺς τρείουσιν ἄνακτας,
ζατρεφέες, πρώνεσσιν ἐοικότες ἀκρολόφοισι.
σιμότεροι μὲν ἔασι προσώπατα, δεινὰ δ' ὕπερθε
νεύει ἐπισκυνίοισι μετόφρυα, καὶ πυρόεντες
ὀφθαλμοὶ χαροπῇσιν ὑποστίλβοντες ὀπωπαῖς·
ῥινὸς ἅπας λάσιος, κρατερὸν δέμας, εὐρέα νῶτα·
κραιπνοὶ δ' οὐ τελέθουσιν, ἀτὰρ μένος ἔνδοθι πολλὸν,
καὶ σθένος ἄφρασον, κραδίη καὶ θυμὸς ἀναιδής.
Ες μὲν νυν θήρην ὁπλίζεο τοῖα γένεθλα
αἰχμητῶν σκυλάκων, τοὶ κνώδαλα πάντα δίονται.
χροιαὶ δ' ἀργενναί τε κακαὶ μάλα, κυάνεαί τε·
οὔτε γὰρ ἠελίοιο φέρειν μένος ὦκα δύνανται
οὔτε νιφοβλήτοιο μένος πολυχειμέρου ὥρης.
κεῖνοι δ' ἐν πάντεσσιν ἀριστεύουσι κύνεσσι,
τοῖς ἴκελοι μορφαὶ μάλα θήρεσιν ὠμηστῇσι,
μηλοφόνοισι λύκοις, ἢ τίγρεσιν ἠνεμοέσσαις
ἢ καὶ ἀλωπεκέεσσι, θοαῖσί τε πορδαλίεσσιν,
ἢ ὁπόσοι δήμητροι πανείκελον εἶδος ἔχουσι
σιτόχροοι· μάλα γάρ τε θοοὶ κρατεροί τε πέλονται.
Εἰ δὲ νύ τοι πινυτὴ σκυλακοτροφίη μεμέληται,
μήποτ' ἀμέλγεσθαι σκύλακας νεοθηλέϊ μαζῷ
αἰγῶν, ἢ προβάτων, μηδ' οἰκιδίῃσι κύνεσσιν·
ἦ γάρ τοι νωθροί τε καὶ οὐτιδανοὶ βαρύθοιεν·
ἀλλ' ἐλάφων ἢ που μαζῷ, τιθασοῦ τε λεαίνης,

ἤ που δορκαλίδων, ἢ νυκτιπόροιο λυκαίνης·
ὧδε γὰρ ἂν κρατεροὺς τε καὶ ὠκέας ἔξοχα θείης,
εἰδομένους αὐτῇσι γαλακτοφόροισι τιθήναις.
Αὐτὰρ νηπιάχοισιν ἐπ' οὐνόματα σκυλάκεσσι
βαιὰ τίθει, θοὰ πάντα, θοὴν ἵνα βάξιν ἀκούῃ.
ἵπποισι κρατεροῖσι δ' ὁμήθεες ἀγρευτῆρες
ἐξέτι νηπιάχων ἔστων, μερόπεσσί τε πᾶσιν
ἡβάδιοι φίλιοί τε, μόνοισι δὲ θήρεσιν ἐχθροί·
μηδ' ὑλάειν ἐθέλοιεν, ἐπεὶ μάλα θηρευτῆρσι
σιγὴ τέθμιός ἐστι, πανέξοχα δ' ἰχνευτῆρσιν.
Εἴδεα δὲ στιβίης δυσδερκέος ἔπλετο δισσά,
ἀνδρῶν, ἠδὲ κυνῶν. μέροπες μὲν ἄρ' αἰολόβουλοι
ὄμμασι τεκμήραντο, καὶ εὖ φράσσαντο κέλευθα·
μυξωτῆρσι κύνες δὲ πανίχνια σημήναντο.
καὶ μὴν ἀνθρώποισι πέλει περιδέξιος ὥρη
χειμερίη, στείβουσι δ' ἀμοχθήτοισιν ὀπωπαῖς,
οὕνεκα καὶ νιφετοῖσι γεγραμμένα πάνθ' ἅμ' ὁρᾶται,
καὶ πηλοῖσι μένει τετυπωμένα δείκελα ταρσῶν.
ἐχθρὸν ἔαρ δὲ κύνεσσι, φίλον δὲ πέλει μετόπωρον·
εἴαρι γὰρ βοτάνῃσιν ἄδην ποιητρόφος αἶα
ἄνθεσι πληθύει τε πολύπνοος, ἀμφὶ δὲ πάντῃ
εὐστέφανοι λειμῶνες ἀνήροτα πορφύρουσι,
καὶ πᾶσαν στιβέεσσιν εὐρίνοισι κύνεσσιν
ὀδμὴν ἡγήτειραν ἀμαλδύνουσιν ἄρουραι.
αὐτὰρ ἐν εὐκάρπῳ γλυκερῷ σταφύλῳ φθινοπώρῳ
ποῖαι καὶ βοτάναι καί τ' ἄνθεα γηράσκουσι,
γυμνὴ δὲ σκυλάκεσσι μένει θήρειος ἀϋτμή.
Ἔστι δέ τι σκυλάκων γένος ἄλκιμον ἰχνευτήρων,
βαιόν, ἀτὰρ μεγάλης ἀντάξιον ἔμμεν' ἀοιδῆς·
τοὺς τράφεν ἄγρια φῦλα Βρετανῶν αἰολονώτων,
αὐτὰρ ἐπικλήδην σφὰς Ἀγασσαίους ὀνόμηναν·
τῶν ἤτοι μέγεθος μὲν ὁμοίιον οὐτιδανοῖσι
λίχνοις οἰκιδίοισι τραπεζήεσσι κύνεσσι,
γυρόν, ἀσαρκότατον, λασιότριχον, ὄμμασι νωθές·
ἀλλ' ὀνύχεσσι πόδας κεκορυθμένον ἀργαλέοισι,

καὶ θαμινοῖς κυνόδουσιν ἀκαχμένον ἰοφόροισι.
ῥίνεσι δ' αὖτε μάλιστα πανέξοχός ἐστιν Ἀγασσεὺς,
καὶ στιβίῃ πανάριστος, ἐπεὶ κατὰ γαῖαν ἰόντων
ἴχνιον εὑρέμεναι μέγα δὴ σοφὸς, ἀλλὰ καὶ αὐτὴν
ἴδμων ἠερίην μάλα σημήνασθαι ἀϋτμήν.
Καί τις ἐπακτήρων πειρηθῆναι σκυλακήων
ἱμείρων, προπάροιθε πυλάων αἰπεινάων
ἢ νέκυν, ἢ ζώοντα φέρει παλάμῃσι λαγωόν·
ἑρπύζει δὲ πάροιθε παραιβαδὸν ἀτραπιτοῖο,
πρῶτα μὲν ἰθεῖαν, μετέπειτα δὲ δοχμὸν ἐλαύνων,
λαιῇ, δεξιτερῇ, σκολιὴν ὁδὸν ἀμφὶς ἑλίσσων.
ἀλλ' ὅτε δὴ μάλα πολλὸν ἀπ' ἄστεος ἠδὲ πυλάων
ἔλθῃ, δὴ τότε βόθρον ὀρυξάμενος κατέθαψε·
νοστήσας δ' ἐπὶ ἄστυ, παλίσσυτος αὐτίκ' ἀγινεῖ
ἀτραπιτοῖο πέλας κύνα μέρμερον· αὐτὰρ ὅγ' αἶψα
ὠρίνθη, φριμάα τε λαγωείης ὑπ' ἀϋτμῆς·
ἴχνια μαστεύει δὲ κατὰ χθονὸς, οὐδὲ μάλ' εὑρεῖν
ἱμείρων δύναται, μάλα δ' ἀσχαλόων ἀλάληται·
ὡς δ' ὅτε τις κούρη δέκατον περὶ μῆνα σελήνης
πρωτοτόκος λοχίῃσιν ὑπ' ὠδίνεσσι τυπεῖσα,
λύσατο μὲν πλοκάμους, λῦσεν δ' ἀπὸ δαίδαλα μαζῶν,
ἡ δ' ἀχίτων, δειλή τε, καὶ ἀκρήδεμνος ἐοῦσα
στρωφᾶται πάντῃ κατὰ δώματα, καὶ μογέουσα
ἄλλοτε μὲν πρόδομον μετανίσσεται, ἄλλοτε δ' αὖτε
ἐς λέχος ἰθύει, ποτὲ δ' ἐν κονίῃσι ῥιφεῖσα
κωκύει ῥοδέῃσιν ἐπισμήχουσα παρειαῖς·
ὣς ὅγε θυμοβόροισιν ἀνιάζων ὀδύνῃσι
τῇ καὶ τῇ θύνει τε καὶ ἑξείης ἐρεείνει
πάντα λίθον, καὶ πάντα λόφον, καὶ πᾶσαν ἀταρπὸν,
δένδρεά θ', ἡμερίδας τε καὶ αἱμασιὰς καὶ ἀλωάς.
ἀλλ' ὁπότ' ἴχνεος ὀψὲ διηερίοιο τυχήσῃ,
καγχαλάᾳ, κνυζεῖ τε κεχαρμένος, οἷά τε τυτθαὶ
σκιρτῶσιν δαμάλαι περὶ πόρτιας οὐθατοέσσας·
ὣς καὶ τῷ μάλα θυμὸς ἐχήρατο, σευόμενος δὲ
εἰλεῖται σκολιοῖσιν ἐπεμβεβαὼς πεδίοισιν.

οὐδ' ἀπό μιν πλάγξαις, οὐδ' εἰ μάλα τηλόσ' ἐλαύνοις·
ἰθύει δ' ἀτρὶξ γλυκερῆς δεδραγμένος ὀδμῆς,
εἰσόκε τέρμα πόνοιο, καὶ εἰς βαλβῖδα περήσῃ.
εἰ δέ μιν ὁπλίσσειας ἀθηρεύτοισι λαγωοῖς,
λάβρη μὲν πελάει, μετὰ δ' ἴχνιον ἴχνος ἐρείδει,
βαιὸς ὑφ' ἡμερίσιν κεκαλυμμένος ἢ καλάμῃσιν,
οἷά τε ληϊστὴρ ἐριφοκλόπος, ὅστε νομῆα
ὑπνώοντα πέλας δεδοκημένος ἠρέμος ἕρπει·
ἀλλ' ὅτε δὴ λόχμῃσι λαγωείῃσι πελάσσῃ,
ῥίμφ' ἔθορεν τόξῳ ἐναλίγκιος, ἠὲ δράκοντι
συρικτῇ, τὸν ὄρινεν ἑῆς πάρος ἀτρεμέοντα
ἰοδόκου χειῆς ἀμαλητόμος, ἤ τις ἀροτρεύς·
ὣς ὅγε καγχαλόων ὠκὺς θόρεν. εἰ δὲ τυχήσῃ,
ῥεῖά μιν ὀξυτέροισι δαμασσόμενος ὀνύχεσσι,
καὶ γενύεσσιν ἑλὼν φόρτον μέγαν ἀντιάσειεν,
ὦκα φέροι μογέων τε, βαρυνόμενός τε πελάζοι.
οἵη δ' ἐκ ληΐοιο φέρει θέρος ἀμητοῖο,
βριθομένη πυρῷ τε μετ' αὔλιον εἶσιν ἀπήνη·
τὴν δ' ἐσιδόντες ὄρουσαν ἀολλέες ἀγροιῶται,
πρόπροθι δ' ἀντήσαντες, ὁ μὲν κύκλοισιν ἐρείδει,
ἄλλος ὑπερτερίῃ, ὁ δ' ἀν' ἄξονα βουσὶν ἀρήγει,
εἰς αὖλιν δὲ μολόντες ἐλύσανθ' ἰσοβοῆα,
ταῦροι δ' ἱδρώοντες ἀνέπνευσαν καμάτοιο·
θυμὸς δ' ἠπεδανοῦ μέγ' ἐχήρατο βουπελάταο·
ὣς ὁ μὲν ἰχνεῖται φόρτον γενύεσσιν ἀγινῶν,
αὐτὰρ ὅγ' ἀντιάα κεχαρημένος ὠκὺς ἐπακτήρ,
ἄμφω δ' ἀείρας ἀπὸ μητέρος ὑψόθι γαίης,
κόλποισιν θέτο θῆρα, καὶ αὐτὸν θηροφονῆα.

ΟΠΠΙΑΝΟΥ
ΚΥΝΗΓΕΤΙΚΩΝ
ΤΟ ΔΕΥΤΕΡΟΝ.

Νῦν δ' ἄγε μοι, Ζηνὸς θύγατερ, καλλίσφυρε Φοίβη,
παρθένε χρυσομίτρη, δίδυμον γένος Ἀπόλλωνι,
εἰπέμεναι, μερόπων τίς, ἀγασθενέων θ' ἡρώων
σῆς ἀπὸ χειρὸς ἄειρε μεγακλέα δήνεα θήρης.
Ἀμφὶ πόδας Φολόης ἀνεμώδεος ἄγρια φῦλα
θηρομιγῆ, μερόπων μὲν ἐπ' ἰξὺν, ἀπ' ἰξυόφιν δὲ
ἵππων ἡμιβρότων ἐπιδόρπιον εὕρατο θήρην.
ἐν μερόπεσσι δὲ πρῶτος ὁ Γοργόνος αὐχέν' ἀμέρσας,
Ζηνὸς χρυσείοιο πάϊς, κλυτὸς εὕρατο Περσεύς·
ἀλλὰ ποδῶν κραιπνοῖσιν ἀειρόμενος πτερύγεσσι
καὶ πτῶκας, καὶ θῶας ἐλάζυτο, καὶ γένος αἰγῶν
ἀγροτέρων, δόρκους τε θοοὺς, ὀρύγων τε γένεθλα,
ἠδ' αὐτῶν ἐλάφων στικτῶν αἰπεινὰ κάρηνα.
ἱππαλέην δ' ἄγρην ὁ Φαεσφόρος εὕρατο Κάστωρ,
καὶ τοὺς μὲν κατέπεφνεν, ἐπὶ σκοπὸν ἰθὺς ἄκοντι
βαλλόμενος, τοὺς δ' αὖτε θοοῖς ἵπποισιν ἐλαύνων
θῆρας ἕλε ξυλόχοισι μεσημβρινοῖο δρόμοιο.
πρὸς δὲ μόθους θηρῶν κύνας ὥπλισε καρχαρόδοντας
διογενὴς πρῶτος Λακεδαιμόνιος Πολυδεύκης,
καὶ γὰρ πυγμαχίησι λυγροὺς ἐναρίξατο φῶτας,
καὶ σκυλάκεσσι θοοῖς βαλιοὺς ἐδαμάσσατο θῆρας.
ἔξοχα δ' ἐν σταδίοισιν ὀρειοτέροισι μόθοισιν
Οἰνείδης ἤγραψεν ἐνυάλιος Μελέαγρος.

ἄρκυας αὖτε βρόχους τε, καὶ ἀγκύλα δίκτυα πρῶτος
Ἱππόλυτος μερόπεσσιν ἐπακτήρεσσιν ἔφηνε.
Σχοινῆος πρώτη δὲ κλυτὴ θυγάτηρ Ἀταλάντη
θηρσὶ φόνον πτερόεντα συνηβόλος εὕρατο κούρη.
νυκτερίους δὲ λόχους, νυχίην πανεπίκλοπον ἄγρην
Ὠρίων πρώτιστος ἐμήσατο κερδαλεόφρων.
Τόσσοι μὲν θήρης κρατεροὶ πάρος ἡγεμονῆες·
πολλοὺς δ᾽ αὖ μετόπισθεν ἔρως ἐδαμάσσατο δριμύς.
οὐ γάρ τις κέντροισι δαμεὶς ἄγρης ἐρατεινῆς
αὖτις ἑκὼν λείψειεν, ἔχει δέ μιν ἄσπετα δεσμά.
οἷος μὲν γλυκὺς ὕπνος ἐπ᾽ ἄνθεσιν εἴαρος ὥρῃ,
οἵη δ᾽ αὖτε θέρευς γλυκερὴ σπήλυγγι χαμεύνη·
οἵη δ᾽ ἐν σκοπέλοισιν ἐπακτήρεσσι πάσασθαι
τερπωλή. πόσση δὲ χάρις κείνοισιν ὀπηδεῖ
αὖτις δρεψαμένοισι μελιχρῆς ἄνθος ὀπώρης;
ψυχρὸν δ᾽ ἐξ ἄντροιο προχεύμενον ἄργυφον ὕδωρ
οἷον κεκμηῶσι ποτὸν, γλυκερόν τε λοετρόν;
οἷα δ᾽ ἐνὶ ξυλόχοις κεχαρισμένα δῶρα φέρουσιν
ἐν γλαγεροῖς ταλάροισι παρ᾽ αἰπολίοισι νομῆες;
Ἀλλ᾽ ἄγε δὴ ταύρων ζηλήμονα πάγχυ γενέθλην
πρῶτον ἀείδωμεν, καὶ μυρίον ἔξοχα νεῖκος,
οἷον ὑπὲρ θαλάμοιο πανάγρια δηρίσαντο.
εἷς βασιλεὺς ἀγέληφι τυραννεύων ὄχ᾽ ἄριστος
βαιοτέροις ταύροις καὶ θηλυτέρῃσιν ἀνάσσει.
πέφρικεν δ᾽ ἀγέλη κεραὸν μέγαν ἡγεμονῆα·
αἱ δ᾽ αὖτε τρομέουσιν ἑὸν πόσιν ἀγριόωντα,
ὁππότε μυκήσαιτ᾽, ἄγριαι βόες. ἀλλ᾽ ὅτ᾽ ἐπ᾽ αὐτῷ
ἄλλος ἀποκρινθεὶς ἀγέλης, πλατὺν αὐχένα σείων
ταῦρος ἴῃ, κἀκεῖνος ἄναξ σφετέραισιν ἀνάσσων,
δὴ τότ᾽ ἐπ᾽ ἀμφοτέροισιν ὑπέρβιος ἵστατ᾽ ἐνυώ.
πρῶτα μὲν ἀντίπρωρον ἐς ἀλλήλους ὁρόωντες
ἄγρια θυμαίνοντι χόλῳ μέγα παιφάσσουσι,
καὶ πυρόεν πνείουσι, καὶ ἀμῶνται ποσὶ γαῖαν,
οἷα κονιόμενοι, προκαλίζονται δ᾽ ἑκάτερθεν,
ὀξέα κεκλήγοντες ἐνυαλίῃσιν ἀϋταῖς.

αὐτὰρ ἐπεὶ σάλπιγξαν ἐφ' ὑσμίνην ἀλεγεινήν,
ἄσχετον ἀΐσσουσιν, ἑοῖσι δ' ἄφαρ κεράεσσι
πᾶν δέμας ἀλλήλοιϊν ἀμοιβαδὶς οὐτάζουσιν.
οἷα δ' ἐνὶ πτολέμῳ βυθίῳ, ὅτε ναύμαχος Ἄρης
δῆριν ἀείρηται, δοιαὶ πανυπείροχα νῆες
στράπτουσαι θαμινοῖσιν ἐναντίον ὁπλίτῃσιν
ἀντίβιον πρῴρῃσι μετωπαδὸν ἐγχρίμπτονται,
σπερχόμεναι πνοιῇ τε λάβρῳ παλάμῃφί τε ναυτῶν,
ἔντεσι χαλκείοις δὲ περιβρέμεται κτύπος ἀνδρῶν,
νηῶν τ' ἀγνυμένων, στένεται δ' ὅλος οἴδματι Νηρεύς·
τοῖος καὶ ταύροισιν ἐς αἰθέρα δοῦπος ἱκάνει
θεινόντων ἄμοτον καὶ θεινομένων κεράεσσιν,
εἰσόκε δή τις ἕλῃσι φίλην ἑτεραλκέα νίκην.
αὐτὰρ ὅγ' οὔτι φέρει δοῦλον ζυγόν, αἰδόμενος δὲ
καὶ βαρέα στενάχων ἐπὶ δάσκιον ἤλυθεν ὕλην·
οἶος δ' ἐν σκοπέλοισι περιπλομένων ἐνιαυτῶν
φέρβετ' ὀρειαύλοισιν ἀποσταδὸν ἐν ξυλόχοισιν,
οἷά τις ἀθλεύων. βριαρὸν δ' ὅτε κάρτος ἴδηται
καὶ σθένος ἀμφήριστον, ἀνέκραγεν αὐτίκ' ὄρεσφιν·
αὐτὰρ ὅδ' ἀντήϋσεν, ἐπεσμαράγησέ τε δρυμών.
ἀλλ' ὅτε θαρσήσειε κραταιοτέρῃσιν αὐταῖς,
δή ῥα τότ' ἐξ ὀρέων ἐπὶ δήϊον αὐτὸς ἱκάνει·
ῥεῖα δ' ἕλεν· φορβαῖς γὰρ ἑὸν δέμας ἐξήσκησε
τηλόθ' ἐνὶ δρυμοῖσι σθενοβλαβέος κυθερείης.

Εἴδεα πολλὰ πέλει δὲ καὶ ἤθεα μυρία ταύροις.
Αἰγύπτιοι μὲν ἔασι παρ' ὄχθαις ἀγλαοκάρποις
Νείλου πυροφόροιο, πολυσχιδέος ποταμοῖο,
χιόνεοι χροιήν, μέγεθος πάντων ὄχ' ἄριστοι·
φαίης κεν κατὰ γαῖαν ἴμεν βαθυτέρμονα νῆα.
ἤπια δὲ φρονέουσι καὶ ἠθαλέοι μερόπεσσιν·
ὅττι βροτοὶ δ' ἐνέπουσι, νεηνίαι εἰσανέχονται.
οἱ Φρύγιοι χροιὴν μὲν ἀριπρεπέες τελέθουσι,
ξανθοί τε, φλογεροί τε, βαθεῖαι δ' αὐχένι σάρκες.
σφαιρωτὸς δ' ἐφύπερθε μετήορος ὕψι κόρυμβος.
ξείνη δ' ἐν κεράεσσι φύσις κείνοισι τέτυκται·

οὐ γάρ τοι κρατερῇσιν ὑπὲρ κεφαλῇσι πέπηγε,
κινοῦσι δὲ κέρατα, καὶ ἐγκλίνουσ' ἑκάτερθε.
μώνυχες Ἀόνιοι, στικτὸν γένος, οἰοκέρωτες,
ἔκ τε μέσου κέρας αἰνὸν ἐπαντέλλουσι μετώπου.
Ἀρμενίοις δίδυμον μὲν, ἀτὰρ κέρας εἱλικόμορφον
αἰχμῇσιν, μέγα πῆμα, παλίνστροφον ἠέρτηται.
Οἱ Σύριοι ταῦροι δὲ, Χεροννήσοιο γένεθλα,
αἰπεινὴν θ' οἳ Πέλλαν ἐΰκτιτον ἀμφινέμονται,
αἴθωνες, κρατεροὶ, μεγαλήτορες, εὐρυμέτωποι,
ἄγραυλοι, σθεναροὶ, κερεαλκέες, ἀγριόθυμοι,
μυκηταὶ, βλοσυροὶ, ζηλήμονες, εὐρυγένειοι·
ἀλλ' οὐ πιαλέοι δέμας ἀμφιλαφὲς βαρύθουσιν,
οὐδὲ πάλιν λιπόσαρκοι ἑὸν δέμας ἀδρανέουσιν·
ὧδε θεῶν κλυτὰ δῶρα κερασσάμενοι φορέουσιν,
ἀμφότερον κραιπνοί τε θέειν, σθεναροί τε μάχεσθαι.
Κείνους τοι φάτις ἔσκε Διὸς γόνον Ἡρακλῆα
καρτερὸν, ἀθλεύοντ' ἀγέμεν πάρος ἐξ Ἐρυθείης,
ὁππότ' ἐπ' Ὠκεανῷ δηρίσατο Γηρυονῆϊ,
καὶ κτάνεν ἐν σκοπιῇσιν· ἐπεὶ πόνον ἄλλον ἔμελλεν
οὐχ Ἥρῃ τελέειν, οὐδ' Εὐρυσθῆος ἐνιπαῖς,
Ἀρχίππῳ δ' ἑτάρῳ, Πέλλης ἡγήτορι δίης.
ἦ γάρ τοι προπάροιθε παραὶ πόδας Ἐμβλωνοῖο
πᾶν πεδίον πελάγιζεν, ἐπεὶ πολὺς αἰὲν Ὀρόντης
ἵετ' ἐπειγόμενος, χαροποῦ δ' ἐπιλήθετο πόντου,
δαιόμενος Νύμφης κυανώπιδος Ὠκεανίνης·
δήθυνεν δὲ πάγοισι, κάλυπτε δ' ἐρίσπορον αἶαν,
οὔτι θέλων προλιπεῖν δυσέρωτα πόθον Μελιβοίης,
οὔρεσί τ' ἀμφοτέρωθε περίδρομος ἐστεφάνωτο
τειναμένοις ἑκάτερθεν ἐπ' ἀλλήλοισι κάρηνα.
ἤϊεν ἀντολίηθε Διόκλειον δέμας αἰπὺ,
ἐκ δ' ἄρα δυσμάων λαιὸν κέρας Ἐμβλωνοῖο·
αὐτὸς δ' ἐν μεσάτοισιν ἐπαίγιζεν πεδίοισιν
αἰὲν ἀεξόμενος, καὶ τείχεος ἐγγὺς ὁδεύων
χέρσον ὁμοῦ καὶ νῆσον, ἐμὴν πόλιν, ὕδασι χεῦεν.
τοὔνεκεν αὐτίκ' ἔμελλε Διὸς γόνος ἀμφοτέροισι

νάματα μετρήσειν ῥοπάλῳ καὶ χερσὶ κραταιαῖς,
ὕδατα δ' ἐκ πεδίοιο διακριδὸν ἰθύνεσθαι
εὐπλοκάμου λίμνης, ἠδ' εὐτροχάλου ποταμοῖο.
ἔρξε δὲ πουλὺν ἄεθλον, ἐπεὶ στεφάνην διέκερσεν
ἀμφιβόλων ὀρέων, λῦσεν δ' ἀπὸ λάϊνα δεσμά,
καὶ ποταμὸν προέηκεν ἐρευγόμενον προμολῆσιν,
ἄσχετα κυμαίνοντα, καὶ ἄγρια μορμύροντα.
ἴθυνεν δ' ἐπὶ θῖνας, ὁ δ' ἔβραχεν ἤπυτα πόντος,
καὶ Συρίου κονάβησε μέλαν δέμας αἰγιαλοῖο.
οὐ τοίω γ' ἑκάτερθε πολυσμαράγοιο θαλάσσης
ἀντιπόρω ποταμὼ καταβαίνετον ὕδατι λάβρῳ,
ἔνθεν μὲν Βορέαο ταμὼν ἀργῆντα κέλευθα
ἂν Σκυθίην Ἴστρος λέλακεν μέγα πάντοθι πάντη,
συρόμενος κρημνοῖσι καὶ ὑδατοπληγέσιν ἄκραις·
τῇ δ' αὖτ' ἐκ Λιβύης ἱερὸν ῥόον Αἰγύπτοιο
ἀμφὶ ἓ ῥηγνύμενον τρομέει ταναηχέα πόντος.
ὡς ποταμὸς κελάρυζε μέγας περὶ θῖνας Ὀρόντης
σμερδαλέον μύκημα· πελώρια δ' ἴαχον ἀκταὶ
δεχνύμεναι κόλποισι νεήλυδος οἶδμα θαλάσσης.
γαῖα δ' ἀνέπνευσεν μελανόχροος, οὐθατόεσσα,
κύματος ἐξαναδῦσα, νέον πέδον Ἡρακλῆος.
πάντη δ' εἰσέτι νῦν σταχυηκομόωσιν ἄρουραι,
πάντη δ' ἔργα βοῶν θαλερὰς βέβριθεν ἀλωὰς
Μεμνόνιον περὶ νηὸν, ὅθ' Ἀσσύριοι ναετῆρες
Μέμνονα κωκύουσι, κλυτὸν γόνον Ἠριγενείης,
ὅν ποτε Πριαμίδῃσιν ἀμυνέμεναι πελάσαντα
θαρσαλέος πόσις ὦκα δαμάσσατο Δηϊδαμείης.
ἀλλὰ τὰ μὲν κατὰ κόσμον ἀείσομεν εὐρέα κάλλη
πάτρης ἡμετέρης ἐρατῇ Πιμπληΐδι μολπῇ·
νῦν δὲ παλίντροπος εἶμι κλυτὴν θήρειον ἀοιδήν.

Ἔστιν ἀμαιμάκετον φονίοις ταύροισι γένεθλον,
τοὺς καλέουσι Βίσωνας, ἐπεὶ πάτρης τελέθουσι
Βιστονίδος Θρῄκης· ἀτὰρ ἔλλαχον εἴδεα τοῖα.
φρικαλέην χαίτην μὲν ἐπωμαδὸν αἰθύσσουσιν
αὐχέσι πιαλέοισι καὶ ἀμφ' ἀταλοῖσι γενείοις·

οἷά τε λαχνήεντες ἀριπρεπὲς εἶδος ἔχουσι
ξανθόκομοι, βλοσυροὶ, θηρῶν μεδέοντε λέοντες.
ὀξεῖαι κεράων δὲ πυριγλώχινες ἀκωκαὶ,
χαλκείοις γναμπτοῖσιν ἐπείκελοι ἀγκίστροισιν.
ἀλλ' οὐχ ὡς ἕτεροι συνεναντίον ἀλλήλοισι
νεύουσι στυγερῶν κεράων ἐπικάρσιον αἰχμήν·
ὕπτια δ' εἰσορόωντα πρὸς αἰθέρα φοίνια κέντρα.
τοὔνεκεν ὁππότε κέν τιν' ἐπιχρίμψωσι, κιχόντες
ἢ βροτὸν, ἤ τινα θῆρα, μετήορον ἀείρουσι.
γλῶσσα δὲ τοῖς στεινὴ μὲν, ἀτὰρ τρηχεῖα μάλιστα,
οἷα σιδηροβόροιο πέλει τέχνασμα σιδήρου·
γλώσσῃ δ' αἱμάσσοντες ἀπὸ χρόα λιχμάζουσι.
Ναὶ μὴν ὠκυπόδων ἐλάφων γένος ἔτρεφεν αἶα
εὐκέραον, μεγαλωπὸν, ἀριπρεπὲς, αἰολόνωτον,
στικτὸν, ἀρίζηλον, ποταμηπόρον, ὑψικάρηνον,
πιαλέον νώτοις, καὶ λεπταλέον κώλοισιν·
οὐτιδανὴ δειρὴ, καὶ βαιοτάτη πάλιν οὐρή·
τετράδυμοι ῥῖνες, πίσυρες πνοιῇσι δίαυλοι·
ἀβληχρὴ κραδίη, καὶ θυμὸς ἔσωθεν ἄναλκις,
καὶ κωφαὶ κεράων αἰχμαὶ τόσον ἀντέλλουσιν·
οὔποτε γὰρ κεφαλῆφιν ἐναντία δηρίσαιντο,
οὐ θηρσὶ κρατεροῖς, οὐκ ἀργαλέοισι κύνεσσιν,
οὐδ' αὐτοῖς δειλοῖς λασιοκνημοῖσι λαγωοῖς.
Τρηχὺς δ' αὖτ' ἐλάφοισιν ἔρως, πολλή τ' ἀφροδίτη,
καὶ θυμὸς ποτὶ λέκτρον ἀναιβόμενος πρόπαν ἦμαρ,
οἷον ἀεὶ θούροισιν ἀλεκτρυόνεσσι μαχηταῖς,
πᾶσίν τ' ἀνθοκόμοις πτεροείμοσιν οἰωνοῖσι.
κεύθουσιν λαγόνεσσι δ' ὑπ' αὐτὴν ἔνδοθι νηδὺν
ἀμφιδύμους ὁλκοὺς, τοὺς εἴ κέ τις ἀμήσειεν,
αὐτίκα θῆλυν ἔθηκε· πρόπαν δ' ἀπέρουσε καρήνων
ὀξύκομον κεράων πολυδαίδαλον αἰόλον ἔρνος.
οὐ μὲν ἄρ' εἰς εὐνὴν γάμιος νόμος, οἷά τε θηρσὶ
τοῖς ἄλλοις· ξένιοι δὲ πόθοι κείνοισι μέλονται.
οὔτε γὰρ ἑσταότες παρὰ τέμπεσιν ἀγρονόμοισιν,
οὔτ' ἂρ κεκλιμένοι χθαμαλοῖσιν ἐπ' ἄνθεσι ποίης

θηλυτέρης ἐλάφοισιν ὁμιλαδὸν εὐνάζονται·
ἀλλὰ ποσὶ κραιπνοῖσι θέων ἐκίχανε θέουσαν,
φεύγουσαν μάρπτει δὲ, καὶ ἄγκας ἔχει παράκοιτιν.
ἀλλ' οὐδ' ὣς παρέπεισε, φέρουσα πόσιν δ' ἐπὶ νώτου
ἐμμενέως φεύγει παναμείλιχον ἦτορ ἔχουσα·
αὐτὰρ ὅγ' ἑσπόμενος δισσοῖς λαιψηρὰ πόδεσσιν
οὐ μεθίησι πόθον, γαμίους δ' ἐτελέσσατο θεσμούς.
ἀλλ' ὅτε δὴ μετόπισθε περιπλομένῃσι σελήναις
θηλυτέρη τίκτει, τρίβον ἀνθρώπων ἀλεείνει,
οὕνεκεν ἀτραπιτοὶ μερόπων θήρεσσι βέβηλοι.
Ἔξοχα δ' ἐν θήρεσσιν ἐπ' ἀγλαΐῃ κομόωσιν
ἄρσενες εὐκέραοι, πολυδαίδαλον ἔρνος ἔχοντες.
ἢ γὰρ εὐσχιδέων κεράων ὥρῃσι πεσόντων,
βόθρον μὲν κατὰ γαῖαν ὀρυξάμενοι κατέθαψαν,
ὄφρα κε μή τις ἕλῃσιν ἐπ' αὔλακος ἀντιβολήσας·
κεύθονται δ' αὐτοὶ πυμάτοις λασίοισί τε θάμνοις,
αἰδόμενοι θήρεσσι καρήατα τοῖα φανῆναι
γυμνὰ, τά τοι προπάροιθε μετήορον ἀείροντο.
Ἀμφίβιοι δ' ἔλαφοι· καὶ γὰρ τραφερὴν πατέουσι,
καὶ πόντον περόωσιν, ὁμόστολον ἀλλήλοισι
ναυτιλίην πλώοντες. ὅτ' ἐξανύσωσι θάλασσαν,
πρόσθε μὲν εἷς ἐλάφοισιν ἐπὶ στίχας ἡγεμονεύει,
οἷα κυβερνητὴρ μεθέπων οἰήια νηός·
τῷ δ' ἕτερος κατὰ νῶτον ἐρειδόμενος μετόπισθε
δειρὴν ἠδὲ κάρηνον, ὁμαρτῇ ποντοπορεύει·
ἄλλος δ' ἄλλον ἔπειτα φέρων τάμνουσι θάλασσαν.
ἀλλ' ὅτε νηχομένων κάματος τὸν πρῶτον ἔχῃσι,
στοῖχον ὁ μὲν προλιπὼν ἔμολεν ποτὶ τέρμα φάλαγγος,
παύσατο δ' ἀγκλινθεὶς ἑτέρῳ βαιὸν καμάτοιο·
ἄλλος δ' αὖτ' οἴηκας ἔχων ἐπὶ πόντον ὁδεύει.
πάντες δὲ πλώοντες, ἀμοιβαδὶς ἡγεμονῆες,
ποσσὶ μὲν, οἷα πλάταισιν, ἐρέσσουσιν μέλαν ὕδωρ,
ὕψι δ' ἀνίσχονται κεράων πολυήρατον εἶδος,
οἷά τε λαῖφεα νηὸς ἐπιτρέψαντες ἀήταις.
Ἔχθος δ' ἀλλήλοισιν ἀνάρσιον αἰὲν ἔχουσι

πᾶν ὀφίων ἐλάφων τε γένος, πάντῃ δ' ἐρεείνει
οὔρεος ἐν βήσσῃς ἔλαφος θρασὺν ἑρπυστῆρα.
ἀλλ' ὅτ' ἴδῃ στροφάλιγξιν ὑφαινόμενον δολιχῇσιν
ἴχνος ὀφιόνεον, μέγα καγχαλόων ἀφικάνει
ἆσσον φωλειοῦ, ῥῖνας δ' ἐπεθήκατο χειῇ,
πνοιῇσι λάβροισιν ἐφελκόμενος ποτὶ δῆριν
ἑρπετὸν οὐλόμενον· τὸν δ' οὐκ ἐθέλοντα μάχεσθαι
ἆσθμα βιησάμενον μυχάτης ἐξείρυσεν εὐνῆς.
αἶψα δ' ἄρ' εἴσιδεν ἐχθρὸν, ἐς αἰθέρα θ' ὑψόσ' ἀείρει
λευγαλέην δειρὴν, λευκοὺς θ' ὑπερῆρεν ὀδόντας
ὀξέα πεφρικῶτας, ἐπικροτέει δὲ γένειον
πικροῖς φυσιόων συρίγμασιν ἰοφόρος θήρ.
αὐτίκα δ' αὖτ' ἔλαφος, καὶ μειδιόωντι ἐοικὼς,
δαιτρεύει στομάτεσσιν ἐτώσια δηριόωντα,
καί μιν ἑλισσόμενον περὶ γούνασιν ἀμφί τε δειρὴν
ἐμμενέως δάπτει· κατὰ δὲ χθονὶ πολλὰ κέχυνται
λείψανα παιφάσσοντα καὶ ἀσπαίροντα φόνοισι.
καί κε τάχ' οἰκτείρειας ἀπηνέα περ μάλ' ἐόντα
ὠμηστῆρα ῥιφέντα πολυτμήτοισι φόνοισιν.
Ἱπποβότου Λιβύης δ' ἐπὶ τέρμασι πουλὺς ἀλᾶται
ἄσπετος οὐλόμενος στρατὸς αἰόλος ἑρπυστήρων.
ἀλλ' ὅτε δὴ κλινθεὶς ἔλαφος ψαμαθώδεσιν ἄκραις
οἶος ἔῃ, τῷ δ' αὐτίκ' ἐπέσσυτο πάντοθεν ἐχθρὸς
ἑσμὸς ἀπειρεσίων ὀφίων, στυγεραί τε φάλαγγες
ἰοτόκοι, ῥινῷ δὲ πικροὺς ἐνέρεισαν ὀδόντας,
ἅψεα πάντ' ἐλάφοιο περισταδὸν ἀμφιχυθέντες·
οἱ μὲν γάρ τ' ἐφύπερθεν ἐπιτρέψαντε κάρηνον
ὀφρύας ἠδὲ μέτωπον ἐνιπρίουσι γένυσσιν·
οἱ δ' ἄρα λεπταλέην δειρὴν, καὶ στέρνον ἔνερθε,
καὶ λαγόνας, νηδύν τε διὰ στόμα δαιτρεύουσιν·
ἄλλοι δ' αὖθ' ἑκάτερθε περὶ πλευρῇσιν ἔχονται,
μηροὺς δ' αὖθ' ἕτεροι, καὶ νῶτον ὕπερθε νέμονται,
ἄλλος δ' ἄλλοθεν ἐχθρὰ πεπαρμένος ἠώρηται.
αὐτὰρ ὁ παντοίῃσι περιπληθὴς ὀδύνῃσι
πρῶτα μὲν ἐκφυγέειν ἐθέλει κραιπνοῖσι πόδεσσιν·

ἀλλ'

ἀλλ' οὐ κάρτος ἔχει· τοῖός μιν ἀθέσφατος ὄχλος
αἰόλος ἀμφιέπει δυσπαίπαλος ἑρπυστήρων.
δὴ τότε δὴ βαρύθων ἔστη κρατερῆς ὑπ' ἀνάγκης·
δάπτει δὲ στομάτεσσιν ἀπείριτα θήϊα φῦλα.
βεβρυχὼς δ' ὀδύνῃσιν ἐπιστροφάδην ἑκάτερθεν
οὐδὲν ἀλευόμενον γένος ἑρπετόεν κεραΐζει·
κεῖνοι δ' οὐ μεθιᾶσι, διολλύμενοι δὲ μένουσιν
ἄτρομον ἦτορ ἔχοντες ἀναιδείῃσι νόοιο·
καὶ τοὺς μὲν γενύεσσι διέχισε, τοὺς δὲ πόδεσσι
καὶ χηλῇσιν ὄλεσσε, ῥέει δ' ἐπὶ γαῖαν ἀτέρμων
ἰχὼρ αἱματόεις ὀφίων ἄπο, γυῖα δὲ θηρῶν
ἄψεα θ' ἡμίβρωτα κατὰ χθονὸς ἀσπαίρουσιν·
ἄλλα δ' ἐνὶ πλευρῇς θλίβει πάλιν ἡμιδάϊκτα,
καὶ φθίμενοι δ' ἄρ' ἔχουσιν ἔτι κρατεροῖσιν ὀδοῦσι,
ῥινῷ δ' ἐμπεφυῶτα καρήατα μοῦνα μέμυκεν.
αὐτὰρ ὁ γινώσκων θεόθεν τόπερ ἔλλαχε δῶρον,
πάντη μαστεύει δνοφερὸν ποταμοῖο ῥέεθρον·
κεῖθεν καρκινάδας δὲ φίλαις γενύεσσι δαμάσσας
φάρμακον αὐτοδίδακτον ἔχει πολυπήμονος ἄτης.
αἶψα δὲ πικράων μὲν ἐπὶ χθόνα λείψανα κηρῶν
ἐξέπεσε ῥινοῖο παραὶ πόδας αὐτοκύλιστα·
ὠτειλαὶ δ' ἑκάτερθεν ἐπιμύουσιν ὀδόντων.
Ζώει δ' αὖτ' ἔλαφος δηρὸν χρόνον, ἀτρεκέως δὲ
ἀνθρώπων γενεή μιν ἐφήμισε τετρακόρωνον.
Ἄλλους δ' αὖ καλέουσι βροτοὶ πάλιν Εὐρυκέρωτας.
πάντ' ἔλαφοι τελέθουσι, φύσιν κεράων δ' ἐφύπερθεν,
οἵην τοὔνομα θηρσὶ κατηγορέει, φορέουσι.
Τοὺς δ' ἄρα κικλήσκουσιν ἐνὶ ξυλόχοισιν Ἰόρκους.
κἀκείνοις ἐλάφοιο δέμας, ῥινὸν δ' ἐπὶ νώτῳ
στικτὸν ἅπαντα φέρουσι παναίολον, οἷά τε θηρῶν
πορδαλίων σφραγῖδες ἐπὶ χροῒ μαρμαίρουσι.
Βούβαλος αὖτε πέλει μείων δέμας εὐρυκέρωτος,
μείων εὐρυκέρωτος, ἀτὰρ δόρκου μέγ' ἀρείων,
ὄμμασιν αἰγλήεις, ἐρατὸς χρόα, φαιδρὸς ἰδέσθαι·
καὶ κεράων ὀρθαὶ μὲν ἀπὸ κρατὸς πεφύασιν

ἀρκέμονες προτενεῖς, ὑψοῦ δ' αὖτις ποτὶ νῶτον
ἄψορροι νεύουσι παλιγνάμπτοισιν ἀκωκαῖς.
ἔξοχα δ' αὖ τόδε φῦλον ἑὸν δόμον ἀμφαγαπάζει,
ἠθαλέας τ' εὐνὰς, φίλιόν τε νάπαισι μέλαθρον.
εἰ δέ τέ μιν στρεπτῇσι πεδήσαντες βροχίδεσσιν
ἀγρευτῆρες ἄγοιεν ἐπ' ἄλλους αὐτίκα χώρους,
τηλόθι δ' ἐν βήσσῃσιν ἐλεύθερον αὖθι λίποιεν,
ῥεῖα ποτὶ γλυκερὸν δόμον ἤλυθεν, ἧχι ναίεσκεν,
οὐδ' ἔτλη ξεῖνός τις ἐν ἀλλοδαποῖσιν ἀλᾶσθαι.
οὐκ ἄρα τοι μούνοισι φίλη πάτρη μερόπεσσι·
καὶ βαλίων δὲ πόθος τις ἐνέστακται φρεσὶ θηρῶν.
Ναὶ μὴν ὠκυτάτων δόρκων ἀρίδηλα γένεθλα
μορφήν τ' ἴδμεν ἅπαντες, ὁμῶς μέγεθός τε καὶ ἀλκήν.
πέρδικες θοῦροι δὲ πυρώπεες, αἰολόδειροι,
δόρκοισι φιλίην παρὰ τέμπεσιν ἐσπείσαντο,
ἠθαλέοι τε πέλουσι, καὶ ἀλλήλοισιν ὅμαυλοι,
εὐνάς τ' ἐγγὺς ἔχουσι, καὶ οὐκ ἀπάνευθε νέμονται.
ἦ μάλα δὴ μετόπισθεν ἑταιρείης τάχα πικρῆς
καὶ φιλίης ἀπέλαυσαν ἀμειδέος, ὁππότε φῶτες
κερδαλέοι δειλοῖσιν ἐπίφρονα μητίσαιντο,
πέρδικας δόρκοισι φίλοις ἀπατήλια θέντες,
ἔμπαλι δ' αὖ δόρκους ἑτάροις ἶσα περδίκεσσιν.
Αἰγῶν δ' αὖτε πέλει προβάτων τε πανάγρια φῦλα·
οὐ πολλῷ τούτων ὀΐων λασίων τε χιμαιρῶν
μείζονες, ἀλλὰ θέειν κραιπνοὶ, σθεναροί τε μάχεσθαι,
στρεπτοῖσι κεφαλῆφι κορυσσόμενοι κεράεσσι.
κάρτος δ' αὖτ' ὀΐεσσιν ἐν ἀργαλέοισι μετώποις·
πολλάκι δ' ὁρμηθέντες ἐνὶ ξυλόχοισιν ἔθηκαν
καὶ σύας αἰθυκτῆρας ἐπὶ χθονὸς ἀσπαίροντας.
ἔστι δ' ὅτ' ἀλλήλοισιν ἐναντίον ἀΐξαντες
μάρνανται, κρατερὸς δὲ πρὸς αἰθέρα δοῦπος ἱκάνει·
οὐδέ τ' ἀλεύασθαι θέμις ἔπλετο δηΐον αὐτοῖς·
νίκην δ' ἀλλήλοις φορέειν ἀτίνακτος ἀνάγκη,
ἠὲ νέκυν κεῖσθαι· τοῖον σφίσι νεῖκος ὄρωρεν.
Αἰγάγροις δέ τις ἐστὶ δι' αὐτῶν αὐλὸς ὀδόντων

λεπταλέης πνοιῆς, κεράων μέσον, ἔνθεν ἔπειτα
αὐτὴν ἐς κραδίην καὶ πνεύμονας ἰθὺς ἱκάνει·
εἰ δέ τις αἰγάγρου κηρὸν κέρασι περιχεύῃ,
ζωῆς ἐξέκλεισεν ὁδοὺς, πνοιῆς τε διαύλους.
Ἔξοχα δ' αὖ μήτηρ ἀταλοὺς ἔτι νηπιάχοντας
οὓς παῖδας κομέει, γήρᾳ δ' ἐνὶ μητέρα παῖδες.
ὡς δὲ βροτοὶ γενέτην πεπεδημένον ἀργαλέοισι
γήραος ἐν δεσμοῖσι, πόδας βαρὺν, ἅψεα ῥικνὸν,
ἀβληχρὸν παλάμας, τρομερὸν δέμας, ὄψιν ἀμαυρὸν,
ἀμφαγαπαζόμενοι περὶ δὴ περίπαμπαν ἔχουσι,
τινύμενοι κομιδὴν παιδοτροφίης ἀλεγεινῆς·
ὣς αἰγῶν κοῦροι φιλίους κομέουσι τοκῆας
γηραλέους, ὅτε δεσμὰ πολύστονα γῆρα πεδήσῃ·
βρωμὴν μέντ' ὀρέγουσιν εὔδροσον ἀνθεμόεσσαν
δρεψάμενοι στομάτεσσι, ποτὸν δ' ἄρα χείλεσιν ἄκροις
ἐκ ποταμοῦ φορέουσιν ἀφυσσάμενοι μέλαν ὕδωρ·
γλώσσῃ δ' ἀμφιέποντες ὅλον χρόα φαιδρύνουσιν.
εἰ δέ νύ τοι βροχίδεσσι μόνην γενέτειραν ἀείραις,
αὐτίκα καὶ παλάμηφιν ἕλοις νεοθηλέας ἀμνούς.
τὴν μὲν γὰρ δοκέοις παῖδας μύθοισι δίεσθαι,
λισσομένην τοίοισιν ἀπόπροθι μηκηθμοῖσι·
φεύγετέ μοι, φίλα τέκνα, δυσαντέας ἀγρευτῆρας,
μή με λυγρὴν δμηθέντες ἀμήτορα μητέρα θῆτε.
τοῖα φάμεν δοκέοις· τοὺς δ' ἑσταότας προπάροιθε
πρῶτα μὲν ἀείδειν στονόεν μέλος ἀμφὶ τεκούσῃ,
αὐτὰρ ἔπειτ' ἐνέπειν φαίης μεροπήϊον ἠχὴν,
ῥηξαμένους βληχὴν, στομάτων τ' ἄπο τοῖον ἀΰτεῖν,
φθεγγομένοις ἰκέλους, καὶ λισσομένοισιν ὁμοίους·
πρός σε Διὸς λιτόμεσθα, πρὸς αὐτῆς Ἰοχεαίρης,
μητέρα μοι λύσαιο φίλην, τὰ δ' ἄποινα δέδεξο,
ὅσσα φέρειν δυνάμεσθα λυγροὶ περὶ μητέρι δειλῇ,
ἡμέας αἰνομόρους· γνάμψον τεὸν ἄγριον ἦτορ,
αἰδόμενος μακάρων τε θέμιν, γενέταό τε γῆρας,
εἴ ῥα νύ τοι γενέτης λιπαρὸν κατὰ δῶμα λέλειπται.
τοῖά τις ἂν δόξειε λιταζομένους ἀγορεύειν·

ἀλλ' ὅτε τευ κραδίην παναμείλιχον ἀθρήσωσιν,
αἰδὼς ὦ πόσση, πόσσος πόθος ἐστὶ τοκήων,
αὐτόδετοι βαίνουσι, καὶ αὐτόμολοι περόωσιν.
Εἰσὶ δ' οἷς ξανθαὶ πυμάτοις ἐνὶ τέρμασι Κρήτης,
ἐν χθαμαλῇ γαίῃ Γορτυνίδι, τετρακέρωτες·
λάχνη πορφυρόεσσα δ' ἐπὶ χροὸς ἐστεφάνωται,
πολλή τ' οὐχ ἁπαλή τε· τάχ' αἰγὸς ἂν ἀντιφερίζοι
τρηχυτάτη χαίτῃ δυσπαίπαλος, οὐκ ὀΐεσσι.
Τοίην που καὶ στοῦβος ἔχει ξανθωπὸν ἰδέσθαι
χροιὴν μαρμαίρων, ἀτὰρ οὐκέτι λαχνήεσσαν,
οὐδὲ πάλιν πισύρεσσιν ἀρηραμένην κεράεσσιν,
ἀλλὰ δυσὶ κρατεροῖς ὑπὲρ εὐρυτάτοιο μετώπου.
ἀμφίβιος καὶ στοῦβος, ἐπεὶ καὶ πόντον ὁδεύει.
ὁππότε δ' ἄρ ποτὶ βυσσὸν ἴῃ θοὰ κύματα τέμνων,
δὴ τότε πουλὺς ὅμιλος ὁμαρτῇ ποντοπορεύων
ἰχθυόεις ἕπεται, κατὰ δ' ἄψεα λιχμάζονται
τερπόμενοι κερόεντι φίλῳ τερενόχροϊ στούβῳ.
ἔξοχα δ' αὖ φάγροι τε καὶ οὐτιδανοὶ μελάνουροι,
καὶ ῥαφίδες, τρίγλαι τε, καὶ ἀστακοὶ ἀμφὶς ἕπονται.
Θάμβος ἔφυ τόδε, θάμβος ἀθέσφατον, ὁππότε θῆρας
ἀλλοδαποὶ τείρουσι πόθοι καὶ ὑπείροχα φίλτρα.
οὐ γὰρ ἐπ' ἀλλήλοισι μόνον φιλότητος ἐΐσης
θεσμὸν ἀναγκαῖον δῶκεν θεὸς, οὐδ' ὅσον αὐτῶν
φῦλον ἀναλδήσκειν αἰειγενέος βιότοιο.
θαῦμα μὲν οὖν κἀκεῖνο δαμήμεναι ἄφρονα φῦλα
ἅμμασιν ἱμερτοῖς, καὶ ὁμόγνια φίλτρα δαῆναι,
καὶ πόθον οὐ νοέοντα ἐν ἀλλήλοισι κεράσσαι,
οἷά περ ἀνθρώποισιν ἐπιφροσύνη τε νόος τε
ὀφθαλμοὺς ἐπέτασσεν, ἔρον θ' ὑπεδέξατο θυμῷ.
ἀλλὰ καὶ ὀθνείοις ἐπεμήνατο ὑψόθι φίλτροις·
οἷος μὲν πόθος ἐστὶν ἀριζήλοις ἐλάφοισιν
ἀτταγέων· ὅσσος δὲ τανυκραίροις ἐπὶ δόρκοις
περδίκων· πῶς δ' αὖτε θοοῖς χαίρουσιν ἐφ' ἵπποις
ὠτίδες, αἷσι τέθηλεν ἀεὶ λασιώτατον οὖς;
ψιττακὸς αὖτε λύκος τε σὺν ἀλλήλοισι νέμονται·

αἰεὶ γὰρ ποθέουσι λύκοι ποεσίχροον ὄρνιν.
Ὄβριμ' Ἔρως, πόσος ἐσσὶ, πόση σέθεν ἄπλετος ἀλκὴ,
πόσσα νοεῖς, πόσα κοιρανέεις, πόσα, δαῖμον, ἀθύρεις;
γαῖα πέλει σταθερὴ, βελέεσσι δὲ σοῖσι δονεῖται·
ἄστατος ἔπλετο πόντος, ἀτὰρ σύ γε καὶ τὸν ἔπηξας.
ἤλυθες εἰς αἴθρην, οἶδεν δέ σε μακρὸς Ὄλυμπος.
δειμαίνει δέ σε πάντα, καὶ οὐρανὸς εὐρὺς ὕπερθε,
γαίης ὅσσα τ' ἔνερθε, καὶ ἔθνεα λυγρὰ καμόντων,
οἳ Λήθης μὲν ἄφυσσαν ὑπὸ στόμα νηπαθὲς ὕδωρ,
καὶ φύγον ἄλγεα πάντα, σὲ δ' εἰσέτι πεφρίκασι.
σῷ δὲ μένει καὶ τῆλε περᾷς, ὅσον οὔποτε λεύσσει
ἠέλιος φαέθων, σῷ δ' αὖ πυρὶ καὶ φάος εἴκει
δειμαῖνον, καὶ Ζηνὸς ὁμῶς εἴκουσι κεραυνοί.
τοίους, ἄγριε δαῖμον, ἔχεις πυρόεντας ὀϊστοὺς
πευκεδανοὺς, μαλεροὺς, φθισίφρονας, οἰστρήεντας,
τηκεδόνα πνείοντας, ἀναλθέας, οἷσι καὶ αὐτοὺς
θῆρας ἀνεπτοίησας ἐπ' ἀζεύκτοισι πόθοισι.
Θάμβος, ὅταν κερόεσσαν ἀχαιΐνέην πτερόεντες
ἀτταγέες νώτοισιν ἐπὶ στικτοῖσι θορόντες,
ἢ δόρκοις πέρδικες ἐπὶ πτερὰ πυκνὰ βαλόντες,
ἱδρῷ ἀποψύχωσι, παρηγορέωσί τε θυμὸν
καύματος ἀζαλέοιο, λατυσσόμενοι πτερύγεσσιν·
ἢ ὁπότε προπάροιθεν ἴῃ καναχήποδος ἵππου
ὠτὶς ὀλισθαίνουσα δι' ἠέρος ἱμερόεσσα.
σαργοὶ δ' αἰπολίοισιν ἐπέχραον· ἀμφὶ δὲ σούβῳ
φῦλον ἅπαν νεπόδων τὸ πολύπλανον ἐπτοίηται·
ἕσπονται δ' ἅμα πάντες, ὅτ' ἄγρια κύματα τέμνει,
στείνονταί θ' ἑκάτερθε γεγηθότες, ἀμφὶ δὲ πόντος
ἀφριάα λευκῆσι τινασσόμενος πτερύγεσσιν.
αὐτὰρ ὅγ' οὐκ ἀλέγων ξείνης φιλίης, πανάθεσμος,
εἰναλίους ἑτάρους δάπτει στομάτεσσι δαφοινοῖς
δαινύμενος· τοὶ δ' αἶσαν ἐν ὀφθαλμοῖσιν ὁρῶντες
οὐδ' ὡς ἐχθαίρουσι καὶ οὐ λείπουσι φονῆα.
σοῦβε τάλαν, κακοεργὲ, καὶ αὐτῷ σοι μετόπισθε
πόντιον ἀγρευτῆρες ἐπαρτυνέουσιν ὄλεθρον,

καὶ δολερῷ περ ἐόντι, καὶ ἰχθυφόνῳ τελέθοντι.
Ἔστι δέ τις δρυμοῖσι παρέστιος ὀξύτερος θήρ,
ἀγριόθυμος ὄρυξ, κρυερὸς θήρεσσι μάλιστα·
τοῦ δ' ἤτοι χροιὴ μὲν ἅτ' εἰαρινοῖο γάλακτος,
μούναις ἀμφὶ πρόσωπα μελαινομένῃσι παρειαῖς·
διπλὰ δέ οἱ μετόπισθε μετάφρενα πίονα δημῷ.
ὀξεῖαι κεράων δὲ μετήοροι ἀντέλλουσιν
αἰχμαὶ πευκεδαναὶ μελανόχροον εἶδος ἔχουσαι·
καὶ χαλκοῦ θηκτοῖο, σιδήρου τε κρυεροῖο,
πέτρου τ' ὀκριόεντος ἀρειότεραι πεφύασιν,
ἰοφόροι· κενεὴν δὲ φύσιν κεράεσσι λέγουσι.
θυμὸς δ' αὖτ' ὀρύγεσσιν ὑπερφίαλος καὶ ἀπηνής·
οὔτε γὰρ εὐρίνοιο κυνὸς τρομέουσιν ὕλαγμα,
οὐ συὸς ἀγραύλοιο παρὰ σκοπέλοισι φρύαγμα·
οὐδὲ μὲν οὐ ταύρου κρατερὸν μύκημα φέβονται,
πορδαλίων δ' οὐ γῆρυν ἀμειδέα πεφρίκασιν,
οὐδ' αὐτοῦ φεύγουσι μέγα βρύχημα λέοντος,
οὐδὲ βροτῶν ἀλέγουσιν, ἀναιδείῃσι νόοιο.
πολλάκι δ' ἐν κρημνοῖσιν ἀπέφθιτο καρτερὸς ἀνὴρ
θηρητήρ, ὀρύγεσσι δαφοινοῖς ἀντιβολήσας.
ὁππότε δ' ἀθρήσειεν ὄρυξ κρατερόφρονα θῆρα,
ἢ σῦν χαυλιόδοντ', ἢ καρχαρόδοντα λέοντα,
ἢ κρυερῶν ἄρκτων ὀλοὸν θράσος, αὐτίκ' ἄρ' αἴῃ,
νευστάζων, κεφαλήν τε μέτωπά τε πάμπαν ἐρείδει
τεινάμενος, πήξας τε παρὰ χθονὶ πικρὰ βέλεμνα
ἐσσύμενον μίμνει· τὸν δ' ὤλεσε κρατὸς ἐρωῇ.
δόχμια γὰρ κλίνας βαιὸν κερόεντα μέτωπα,
τεύχεσιν ὀξυτέροις δεδοκημένος ἔμπεσε θηρί·
αὐτὰρ ὅγ' οὐκ ἀλέγει, κατὰ δ' ἄσχετον ἰθὺς ὀρούει
ὀξέα πεφρικῶσιν ἐρειδόμενος σκολόπεσσιν.
ὡς δ' ὅτ' ἐνὶ ξυλόχοισιν ἐπεσσυμένοιο λέοντος,
Ἀρτέμιδος δώροισι κεκασμένος ἄλκιμος ἀνήρ,
αἰχμὴν ἀστράπτουσαν ἔχων κρατερῇς παλάμῃσιν,
εὖ διαβὰς μίμνῃ, τὸν δ' ἄγρια θυμαίνοντα
δέξηται προβλῆτα φέρων ἀμφηκέα χαλκόν·

ὡς ὄρυγες μίμνουσιν ἐπεσσυμένους τότε θῆρας,
αὐτοφόνους σφετέρῃσιν ἀταςθαλίῃσι δαμέντας.
ῥεῖα γὰρ ἐν στέρνοισιν ὀλισθαίνουσιν ἀκωκαί.
πολλὸν δ' αἷμα κελαινὸν ἀπ' ὠτειλῶν ἑκάτερθεν
ἐκχύμενον γλώσσῃσιν ἑὸν τάχα λιχμάζουσιν.
οὐδὲ μὲν ἐκφυγέειν οὐδ' ἱεμένοισι πάρεστιν,
ἀλλήλους δ' ὀλέκουσιν ἀμοιβαίοισι φόνοισι.
καί κέ τις ἀγρονόμων, ἢ βουκόλος, ἤ τις ἀροτρεύς,
ἀμφιδύμοις νεκύεσσι παραὶ ποσὶν ἀντιβολήσας
ἄγρην εὐάντητον ἔχοι μεγαθαμβέϊ θυμῷ.
Ἐξείης ἐνὶ θηρσὶ κερατοφόροισι γένεθλα
ἀείδειν ἐπέοικεν ἀπειρεσίων ἐλεφάντων.
κεῖνα γὰρ ἐν γενύεσσιν ὑπέρβια τεύχεα δοιὰ,
εἴκελα χαυλιόδουσιν, ἐπ' οὐρανὸν ἀντέλλοντα,
ἄλλοι μὲν πλήθους ὀλοοὺς ἐνέποιεν ὀδόντας
πλαζόμενοι· νῶϊν δὲ κεράατα μυθήσασθαι
εὔαδεν· ὧδε γὰρ ἄμμι φύσις κεράων ἀγορεύει.
σήματα δ' οὖν ἀρίδηλα διακριδὰ τεκμήρασθαι.
θηρσὶ γὰρ ἐκφύσιες γενύων ἀπὸ τῶν ἐφύπερθεν,
ὅσσαι μὲν κερόεσσαι, ἀνωφερέες ἀΐσσουσιν·
εἰ δὲ κάτω νεύοιεν, ἀτεχνῶς εἰσὶν ὀδόντες.
κείνοισιν δὲ διπλοῖς ἐλεφαντείοις κεράεσσι
ῥίζαι μὲν πρώτιστον ἀπὸ κρατὸς πεφύασιν,
ἐκ μεγάλου μεγάλαι, φηγῶν ἅτε· νέρθε δ' ἔπειτα
κρυπτόμεναι ῥινοῖσιν, ὁμιλοῦσαι κροτάφοισιν
ἐς γένυν ὠθεῦνται· γενύων δ' ἀπογυμνωθεῖσαι
ψευδέα τοῖς πολλοῖσι δόκησιν ὄπασσαν ὀδόντων.
καὶ μὴν ἄλλο βροτοῖσιν ἀριφραδὲς ἔπλετο σῆμα·
πάντες γὰρ θήρεσσιν ἀκαμπέες εἰσὶν ὀδόντες,
οὐδὲ τέχναις εἴκουσιν, ἀμείλικτοι δὲ μένουσι,
τοὺς σοφίῃ τεῦξαι κεραοξόος ἢν ἐθέλῃσιν
εὐρέας, ἀντιλέγουσιν ἀπηλεγές, ἢν δὲ βιῶνται,
ἄγνυνται καυληδὸν ἀπειθέες· ἐκ κεράων δὲ
τόξα τε κυκλοτερῆ καὶ μυρία τεύχεται ἔργα.
ὡς δὲ κεράατα κεῖνα, τά τοι καλέουσιν ὀδόντας,

γνάμπτειν εὐρύνειν τ' ἐλεφαντοτόμοις ὑποείκει.
Θηρσὶ δὲ τοῖς μέγεθος μὲν, ὅσον μήπω κατὰ γαίης
ἄλλος θὴρ φορέει· φαίης κεν ἰδὼν ἐλέφαντα,
ἢ κορυφὴν ὄρεος πανάπειριτον, ἢ νέφος αἰνὸν,
χεῖμα φέρον δειλοῖσι βροτῶν, ἐπὶ χερσὸν ὁδεύειν.
ἴφθιμον δὲ κάρηνον ἐπ' οὔασι βαιοτέροισι,
κοιλοῖσι, ξεστοῖς· ἀτὰρ ὀφθαλμοὶ τελέθουσι
μείονες ἢ κατ' ἐκεῖνο δέμας, μεγάλοι περ ἐόντες.
τῶν δ' ἤτοι μεσσηγὺς ὑπεκπροθέει μεγάλη ῥὶς,
λεπτή τε σκολιή τε, προβοσκίδα τὴν καλέουσι·
κείνη θηρὸς ἔφυ παλάμη, κείνη τὰ θέλουσι
ῥηϊδίως ἔρδουσι. ποδῶν γε μὲν οὐκ ἴσα μέτρα·
ὑψόθι γὰρ οἱ πρόσθε πολὺ πλέον ἀείρονται.
ῥινὸς δ' αὖτε δέμας δυσπαίπαλος ἀμφιβέβηκεν
αἴσχιστος, κρατερός τε, τὸν οὔ κε μάλ' οὐδὲ κραταιὸς
θηκτὸς πανδαμάτωρ τε διατμήξειε σίδηρος.
θυμὸς ἀπειρέσιος πέλεται κατὰ δάσκιον ὕλην
ἄγριος· ἐν δὲ βροτοῖς τιθασὸς μερόπεσσί τ' ἐνηής.
ἐν μὲν ἄρα χλοερῇσι πολυκνήμοισί τε βήσσαις
καὶ φηγοὺς, κοτίνους τε, καὶ ὑψικάρηνα γένεθλα
φοινίκων πρόῤῥιζα κατὰ χθονὸς ἐξετάνυσσεν,
ἐγχρίμψας θηκτοῖσιν ἀπειρεσίαις γενύεσσιν·
ὁππότε δ' ἐν μερόπων βριαρῇσι πέλει παλάμῃσι,
λήθετο μὲν θυμοῖο, λίπεν δέ μιν ἄγριον ἦτορ·
ἔτλη καὶ ζεύγλην, καὶ χείλεσι δέκτο χαλινὰ,
καὶ παῖδας νώτοισι φέρει σημάντορας ἔργων.
φήμη δ' ὡς ἐλέφαντες ἐπ' ἀλλήλοις λαλέουσι,
φθογγὴν ἐκ στομάτων μεροπηΐδα τονθρύζοντες·
ἀλλ' οὐ πᾶσιν ἀκουστὸς ἔφυ θήρειος αὐτή·
κείνης δ' εἰσαΐουσι μόνοι τιθασεύτορες ἄνδρες.
θαῦμα δὲ καὶ τόδ' ἄκουσα, κραταιβάτους ἐλέφαντας
μαντικὸν ἐν στήθεσσιν ἔχειν κέαρ, ἀμφὶ δὲ θυμὸν
γινώσκειν σφετέροιο μόρου παριοῦσαν ἀνάγκην.
οὐκ ἄρα τοι μούνοισιν ἐν ὀρνίθεσσιν ἔασι
κύκνοι μαντιπόλοι γόον ὕστατον ἀείδοντες·

ἀλλὰ

ἀλλὰ καὶ ἐν θήρεσσιν ἑὴν θανάτοιο τελευτὴν
φρασσάμενον τόδε φῦλον, ἰήλεμον ἐντύνουσι.
Ρινόκερως δ᾽ ὄρυγος μὲν ἔφυ δέμας αἰθυκτῆρος
οὐ πολλῷ μείζων, ὀλίγον δ᾽ ὑπὲρ ἄκρια ῥινὸς
ἀντέλλει κέρας αἰνὸν ἀκαχμένον, ἄγριον ἆορ·
κείνῳ κεν χαλκὸν διατετρήνειεν ὀρούσας,
οὐτήσας βριαρήν τε διατμήξειε χαράδρην.
κεῖνος καὶ σθεναρῷ περ ἐφορμηθεὶς ἐλέφαντι
πολλάκις ἐν κονίῃσι νέκυν τοιοῦτον ἔθηκεν.
ἠρέμα δὲ ξανθοῖς ἐπὶ καλλικόμοισι μετώποις
καὶ νώτῳ ῥαθάμιγγες ἐπήτριμα πορφύρουσι.
πάντες δ᾽ ἄρρενές εἰσι, καὶ οὔποτε θῆλυς ὁρᾶται.
καὶ πόθεν, οὐκ ἐδάην· φράζω δ᾽ οὐχ ὡς δεδάηκα.
εἴτ᾽ οὖν ἐκ πέτρης ὀλοὸν τόδε φῦλον ἐπῆλθεν,
εἴτ᾽ αὐτόχθονές εἰσιν, ἀπαντέλλουσι δὲ γαίης,
εἴτε πρὸς ἀλλήλων τέρας ἄγριον ἐκφύονται
νόσφι πόθων, καὶ νόσφι γάμων, καὶ νόσφι τόκοιο.
ἤδη καὶ διεροῖσιν ἐν ὑγροπόροιο θαλάσσης
βένθεσιν αὐτόρρεκτα φύει καὶ ἀμήτορα φῦλα,
ὄστρεον, ἠπεδαναί τ᾽ ἀφύαι, κόχλων τε γένεθλα,
ὄστρακά τε, στρόμβοι τε, τά τε ψαμάθοισι φύονται.
Μοῦσα φίλη, βαιῶν οὔ μοι θέμις ἀμφὶς ἀείδειν·
οὐτιδανοὺς λίπε θῆρας, ὅσοις μὴ κάρτος ὀπηδεῖ,
πανθήρας χαροποὺς, ἠδ᾽ αἰλούρους κακοεργοὺς,
τοί τε κατοικιδίοισιν ἐφωπλίσσαντο καλιαῖς,
καὶ τυφλοὺς, ἀταλοὺς, ὀλιγοδρανέας τε μυοξούς.
τοὶ δ᾽ ἤτοι σύμπασαν ἐπιμύουσι μένοντες
χειμερίην ὥρην, δέμας ὕπνοισιν μεθύοντες·
δύσμοροι, οὔτε βορὴν ἑλέειν, οὐ φέγγος ἰδέσθαι·
φωλειοῖσι δ᾽ ἑοῖς ὕπνον τοσσοῦτον ἔχουσιν,
ἢ νέκυες κεῖνται δυσχείμερον οἶτον ἑλόντες.
αὐτὰρ ἐπὴν ἔαρος πρῶται γελάσωσιν ὀπωπαί,
ἄνθεά τ᾽ ἐν λειμῶσι νέον γε μὲν ἡβήσειαν,
νωθρὸν κινήσαντο δέμας μυχάτης ἀπὸ λόχμης,
φαεά τ᾽ ἀμπετάσαντο, καὶ ἔδρακον ἠελίου φῶς,

καὶ γλυκερῆς νεοτερπὲς ἐδητύος ἐμνήσαντο·
αὖτις δὲ ζωοί τε, πάλιν τ' ἐγένοντο μυοξοί.
Λείπω καὶ λάσιον γένος οὐτιδανοῖο σκιούρου,
ὅς ῥα νύ τοι θέρεος μεσάτου φλογερῇσιν ἐν ὥραις
οὐρὴν ἀντέλλει, σκέπας αὐτορόφοιο μελάθρου.
οἷον δή νυ ταῶνες ἑὸν δέμας ἀγλαόμορφον
γναμπτὸν ἐπισκιάουσιν ἀριπρεπὲς αἰολόνωτον,
τῶν οὐδὲν μερόπεσσι Διὸς τεχνήσατο μῆτις
τερπνότερον φαιδροῖσιν ἐν ὄμμασιν εἰσοράασθαι,
οὐδ' ὅσα πανδώτειραν ἐπὶ χθόνα μητέρα βαίνει,
οὐδ' ὁπόσα πτερύγεσσιν ἐπ' ἠέρα πουλὺν ὁδεύει,
οὐδὲ μὲν ὅσσα βυθοῖσιν ἐπ' ἄγρια κύματα τέμνει·
τοῖον ἐπ' ὀρνίθεσσιν ἀριζήλοις ἀμαρύσσει
χρυσῷ πορφυρέοντι μεμιγμένον αἰθόμενον πῦρ.
Οὐκ ἐρέω κρυερὸν γένος ὀκριόεντος ἐχίνου
μείζονος, (ἀμφίδυμοι γὰρ ἐχίνοις ὀξυκόμοισιν
ἀργαλέαι μορφαί) κρυερόν τε περίδρομον ἕρκος.
οἱ μὲν γὰρ βαιοί τε καὶ οὐτιδανοὶ τελέθουσι,
τυτθῇσι φρίσσοντες ἐπὶ προβολῇσιν ἀκάνθαις·
οἱ δ' ἄρα καὶ μεγέθει πολὺ μείζονες, ἠδ' ἑκάτερθεν
ὀξέα πεφρίκασιν ἀρειοτέρῃσιν ἀκωκαῖς.
Λείπω τρισσὰ γένεθλα, κακὸν μίμημα, πιθήκων.
τίς γὰρ ἂν οὐ στυγέοι τοῖον γένος, αἰσχρὸν ἰδέσθαι,
ἀβληχρὸν, στυγερὸν, δυσδέρκετον, αἰολόβουλον;
κεῖνοι καὶ φίλα τέκνα δυσειδέα δοιὰ τεκόντες
οὐκ ἀμφοῖν ἀτάλαντον ἑὴν μερίσαντο ποθητύν·
ἀλλὰ τὸ μὲν φιλέουσι, τὸ δ' ἐχθαίρουσι λόχευμα,
αὐταῖς δ' ἀγκαλίδεσσιν ἑῶν τέθνηκε τοκήων.
Οὐ μὲν θὴν οὐδ' ἀσπαλάκων αὐτόχθονα φῦλα
ποιοφάγων, ἀλαῶν, μέλπειν ἐθέλουσιν ἀοιδαί,
εἰ καὶ βάξις ἄπιστος ἐπ' ἀνθρώπους ἐπέρησεν
ἀσπάλακας βασιλῆος ἀφ' αἵματος εὐχετάασθαι.
Φινέϊ γάρ ποτε δὴ Φαέθων ἐκοτέσσατο Τιτὰν,
Φινέϊ, τόν ῥ' ἀτίταλλε κλυτὴ Θρήϊσσα κολώνη,
μαντιπόλου Φοίβοιο χολωσάμενος περὶ νίκης·

καί οἱ φέγγος ἄμερσεν, ἀναιδέα φῦλα δ' ἔπεμψεν
Ἁρπυίας, πτερόεντα παρέστια πικρὰ γένεθλα.
ἀλλ' ἐπεὶ οὖν πτερόωντο μετὰ χρύσειον ἄεθλον
Ἀργῴης ἐπὶ νηὸς Ἰήσονι συμπονέοντες
παῖδε Βορείαο, Ζήτης Κάλαΐς τε κλεεννώ,
οἴκτειρόν τε γέροντα, κατέκτειναν δέ τε φῦλα,
καὶ γλυκερὴν μελέοισι δόσαν στομάτεσσιν ἐδητύν.
ἀλλ' οὐδ' ὣς Φαέθων χόλον εὔνασεν, ἀλλά μιν αἶψα
ἀσπαλάκων ποίησε γένος μὴ πρόσθεν ἐόντων·
τοὔνεκα νῦν ἀλαόν τε μένει, καὶ λάβρον ἐδωδῆς.

ΟΠΠΙΑΝΟΥ
ΚΥΝΗΓΕΤΙΚΩΝ
ΤΟ ΤΡΙΤΟΝ.

Ἀλλ' ὅτε δὴ κεραῶν ἠείσαμεν ἔθνεα θηρῶν,
ταύρους, ἠδ' ἐλάφους, ἠδ' εὐρυκέρωτας ἀγαυούς,
καὶ δόρκους, ὄρυγάς τε, καὶ αἰγλήεντας ἴορκους,
ἄλλα θ' ὅσοισιν ὕπερθε κεράατα τευχήεντα,
νῦν ἄγε καρχαρόδοντα, θεά, φραζώμεν ὅμιλον
σαρκοφάγων θηρῶν, καὶ χαυλιόδοντα γένεθλα.
Πρωτίστην δὲ λέοντι κλυτὴν ἀναθώμεθα μολπήν.
Ζηνὸς ἔσαν θρεπτῆρες ὑπερμενέος Κρονίδαο
νηπιάχου Κούρητες, ὅτ' ἀρτίγονόν μιν ἐόντα
ἀραμένη γενετῆρος ἀμειλίκτοιο Κρόνοιο
κλεψιτόκος Ῥείη κόλποις ἐνικάτθετο Κρήτης.
Οὐρανίδης δ' ἐσιδὼν κρατερὸν νεοθηλέα παῖδα
πρώτους ἀμφήλλαξε Διὸς ῥυτῆρας ἀγαυούς,
καὶ θῆρας ποίησεν, ἀμειψάμενος Κούρητας.
οἱ δ' ἄρ' ἐπεὶ βουλῆσι θεοῦ μεροπηΐδα μορφὴν
ἀντεβάλοντο Κρόνοιο, καὶ ἀμφιέσαντο λέοντας,
δώροισιν μετόπισθε Διὸς μέγα κοιρανέουσι
θηρσὶν ὀρειαύλοις, καὶ ῥιγεδανὸν θεὸν ἄρμα
Ῥείης εὐώδινος ὑπὸ ζεύγλησιν ἄγουσιν.
Αἰόλα φῦλα δὲ τοῖσι, καὶ εἴδεα θηρσὶν ἑκάστοις.
τοὺς μέν νυν προχοῇσι πολυρραθάγου ποταμοῖο,
Τίγρι' ἐπ' εὐρὺ ῥέοντι κυήσατο τοξεύτειρα
Ἀρμενίη, Πάρθων τε πολύσπορος εὔβοτος αἶα.

ξανθοκόμαι τελέθουσι, καὶ οὐ τόσον ἀλκήεντες·
πάσσονα μὲν φορέουσι δέμην, μεγάλην δέ τε κόρσην,
ὄμματα δ' αἰγλήεντα, καὶ ὀφρύας ὑψιβατείας,
ἀμφιλαφεῖς ἐπὶ ῥῖνα, κατηφέας· ἐκ δ' ἄρα δειρῆς
καὶ γενύων ἑκάτερθε θοαὶ κομόωσιν ἔθειραι.
Τοὺς δὲ τρέφει μεγάδωρος Ἐρεμβῶν αὖτις ἄρουρα,
τὴν ἔθνη μερόπων εὐδαίμονα κικλήσκουσι·
δειραὶ κἀκείνοις καὶ στήθεα λαχνήεντα,
καὶ πυρὸς ἀστράπτουσιν ἀπ' ὀφθαλμῶν ἀμαρυγαί·
ἔξοχα δ' ἐν πάντεσσιν ἀρίζηλοι τελέθουσιν·
ἀλλ' ὀλίγον τούτων γένος ἔλλαχε μυρίος αἶα.
Πουλὺς δ' ἐν Λιβύῃ ἐριβώλακι διψάδι γαίῃ
ὄχλος ἐπιβρομέει βριαρῶν βρύχημα λεόντων,
οὐκ ἔτι λαχνήεις, ὀλίγη δ' ἐπιδέδρομεν ἄχνη·
σμερδαλέος δὲ πρόσωπα καὶ αὐχένα, πᾶσι δὲ γυίοις
ἦκα μέλαν κυάνοιο φέρει μεμορυγμένον ἄνθος·
ἀλκὴ δ' ἐν μελέεσσιν ἀπείριτος, ἠδὲ λεόντων
κοιρανικῶν Λίβυες μέγα κοιρανέουσι λέοντες.
Ἐκ δέ ποτ' Αἰθιόπων Λιβύην ἠμείψατο γαῖαν
θαῦμα μέγ' εἰσιδέειν, μελανόχροος, ἠΰκομός τε,
εὐρὺς ὕπερθε κάρηνα, πόδας δασύς, ὄμμασι δ' αἴθοψ,
μούνοισι ξανθοῖς φοινισσόμενος στομάτεσσιν.
ἔδρακον, οὐ πυθόμην, κεῖνόν ποτε θῆρα δαφοινόν,
κοιρανικοῖς τ' ἔμολεν διαπόμπιμος ὀφθαλμοῖσι.
Φορβῆς οὐ χατέει πάντ' ἤματα φῦλα λεόντων,
ἀλλὰ τὸ μὲν δόρποισι μέλει, τὸ δέ τ' αὖτε πόνοισιν·
οὐδ' ὕπνον μυχάτοισιν ἔχει παρὰ τέρμασι πέτρης,
ἀμφαδὸν ὑπνώει δὲ, θρασύφρονα θυμὸν ἑλίσσων·
εὕδει δ' ἔνθα κίχῃσιν ὑπείροχος ἑσπερίη νύξ.
Ἔκλυον αὖ κἀκεῖνο λεοντοκόμων αἰζηῶν,
δεξιτερὴν ὑπὸ χεῖρα φέρειν αἴθωνα λέοντα
νάρκα θοήν, τῇ πάντα λύειν ἀπὸ γούνατα θηρῶν.
Πεντάκι θηλυτέρη δὲ τόκων ἀπελύσατο ζώνην·
βάξις δ' ἀτρεκέως ἀνεμώλιος ὡς ἕνα τίκτει.
πέντε φέρει πρώτιστον, ἀτὰρ πίσυρας μετέπειτα

ὠδίνει σκύμνους, κατὰ δ' ἑξείης ὑπένερθε
νηδύος ἐκ τριτάτης τρεῖς ἔκθορον, ἐκ δὲ τετάρτης
ἀμφίδυμοι παῖδες· πύματον δ' ἕνα γείνατο μήτηρ,
γαστρὸς ἀριστολόχοιο κλυτὸν βασιλῆα λέοντα.

Πορδάλιες δ' ὀλοαὶ, δίδυμον γένος. αἱ μὲν ἔασι
μείζονες εἰσιδέειν, καὶ πάσσονες εὐρέα νῶτα·
αἱ δέ γ' ὀλιζότεραι μὲν, ἀτὰρ μένος οὔτι χερείους.
εἴδεα δ' ἀμφοτέρῃσιν ὁμοίϊα δαιδάλλονται,
νόσφι μόνης οὐρῆς, τῇ τ' ἔμπαλιν εἰσοράαται·
μείοσι μὲν μείζων τελέθει, μεγάλῃσι δὲ μείων.
εὐπαγέες μηροὶ, δολιχὸν δέμας, ὄμμα φαεινὸν,
γλαυκιόωσι κόραι βλεφάροις ὕπο μαρμαίρουσι,
γλαυκιόωσιν ὁμοῦ τε, καὶ ἔνδοθι φοινίσσονται
αἰθομέναις ἴκελαι, πυριλαμπέες· αὐτὰρ ἔνερθεν
ὠχροί τ' ἰοτόκοι τε περὶ στομάτεσσιν ὀδόντες.
ῥινὸς δαιδαλέος, χροιῇ τ' ἐπὶ παμφανοώσῃ
ἠερόεις, πυκινῇσι μελαινομένῃσιν ὀπωπαῖς.
ὠκυτάτη θείειν, καί τ' ἄλκιμος ἰθὺς ὀρούειν·
φαίης, ὁππότ' ἴδοιο, διηερίην φορέεσθαι.
ἔμπης καὶ τόδε φῦλον ἐπικλείουσιν ἀοιδοὶ
πρόσθ' ἔμεναι Βάκχοιο φερεσταφύλοιο τιθήνας·
τοὔνεκεν εἰσέτι νῦν οἴνῳ μέγα καγχαλόωσι,
δεχνύμεναι στομάτεσσι Διωνύσου μέγα δῶρον.
τί χρέος ἐκ μερόπων δὲ κλυτὰς ἤμειψε γυναῖκας
ἐς τόδε πορδαλίων γένος ἄγριον, αὖτις ἀείσω·

Ναὶ μὴν ἄλλο θοὸν διφυὲς γένος ὠπήσαιο,
λύγκας ἀριζήλους. αἱ μὲν γὰρ ἔασιν ἰδέσθαι
τυτθαὶ, βαιοτέροισί τ' ἐφοπλίσσαντο λαγωοῖς·
ταί ῥα δὲ μείζονές εἰσιν, ἐπιθρώσκουσι δὲ ῥεῖα
εὐκεράοις ἐλάφοισι, καὶ ὀξυτέροις ὀρύγεσσι.
μορφὴν δ' ἀμφίδυμοι πανομοίϊον ἀμφιέσαντο.
ἶσαι μὲν βλεφάροισιν ἀπ' ὀφθαλμῶν ἀμαρυγαὶ
ἱμερόεν στράπτουσι· προσώπατα δ' ἀμφοτέρῃσι
φαιδρὰ πέλει, βαιόν τε κάρη, καὶ καμπύλον οὖας.
μούνη δ' εἰσιδέειν ἀνομοίϊος ἔπλετο χροιή.

μείοσι μὲν λυγκῶν ἐπιδέδρομε ῥινὸς ἐρευθής·
μείζοσι δὲ κροκόεν τε θεείῳ τ' εἴκελον ἄνθος.
Ἔξοχα δ' αὖ τάδε φῦλα φίλην ἀγάσαντο γενέθλην,
εὔγληνοι λύγκες τε, πυρίγληνοί τε λέοντες,
πορδάλιές τ' ὀλοαὶ, καὶ τίγριες ἠνεμόεσσαι·
τῶν δ' ὁπότε σκύμνους νεοθηλέας ἐν ξυλόχοισι
λάθρη συλήσωσιν ἀταρβέες ἀγρευτῆρες,
αἱ δ' ἄρ' ἔπειτ' ὀπίσω πάλι νεύμεναι ἀθρήσωσιν
ἐξαπίνης κενεούς τε δόμους καὶ ἔρημα μέλαθρα,
μύρονται λιγέως ἀδινὸν γόον, ἐκ δ' ἄρα τηλοῦ
κωκυτὸν προϊᾶσι πολύστονον, οἷά τε πάτρης
περθομένης ὑπὸ δουρὶ, καὶ αἰθομένης πυρὶ λάβρῳ,
πεπταμέναι περὶ τέκνα μέγα κλαίουσι γυναῖκες.
ἦ ῥα τόσον τεκέων τε, καὶ ἀρτιγόνοιο γενέθλης
φίλτρον ἐνὶ κραδίῃ στάξεν θεός· οὐδ' ἄρα μούνοις
ἀνθρώποις, οἳ πάντα νοήμασι μητίσαντο,
ἀλλὰ καὶ ἑρπυστῆρσι, καὶ ἰχθύσιν, ἠδὲ καὶ αὐτοῖς
θήρεσιν ὠμηστῆσι, καὶ ὑψιπόλοις ἀγέλαισιν
οἰωνῶν· τόσσον ῥα φύσις κρατερώτατον ἄλλων.
οἵην μὲν κομιδὴν τεκέων ἐνὶ κύμασι δελφὶς
αἰὲν ἔχει, γλαῦκός τε χάροψ, φώκη τε δυσαής·
πῶς δ' ἄρ' ἐν οἰωνοῖσι ποθὴν ἀλίαστον ἔχουσιν
ὧν τεκέων φῆναί τε, βαρύφθογγοί τε πέλειαι,
αἰετόεντά τε φῦλα, πολύζωοί τε κορῶναι;
πῶς δ' ὄρνις κατὰ δῶμα συνέστιος ἀνθρώποισιν
ἀρτιτόκος νεαροῖσι περισκαίρουσα νεοσσοῖς,
κίρκον ὑπὲρ τέγεος καταπάλμενον ἀθρήσασα,
ὀξὺ μὲν ἔκλαγεν αἶψα, καὶ ἄνθορεν ὀξὺ λακοῦσα;
αὐχένα δ' ὑψόσ' ἄειρεν ἐς ἠέρα γυρώσασα,
καὶ πάσαις ἑκάτερθεν ἑαῖς ἔφριξεν ἐθείραις,
καὶ πτερὰ πάντ' ἐχάλασσε ποτὶ χθόνα· τοὶ δ' ἄρα δειλοὶ
τεῖχος ὑπ' εὐπτέρυγον πρυλέες τρίζουσι νεοσσοί·
ἡ δὲ καὶ ἂψ ἐφόβησε καὶ ἤλασεν ὄρνιν ἀναιδῆ,
εἰρυμένη φίλα τέκνα, τά τ' εἰσέτι νήπια φέρβει,
ἄπτερα, λυσικόμων θαλάμων ἀπολύμενα δεσμοῦ.

ὡς δὲ καὶ ἐν θήρεσσιν ἐρίβρυχοί τε λέαιναι,
πορδάλιές τε θοαί, καὶ τίγριες αἰολόνωτοι
παισὶ πέρι προβιβᾶσι, καὶ ἀγρευτῆρσι μάχονται,
καί τε περὶ σφετέρων τεκέων τετλᾶσι δαμῆναι,
ἀντίον αἰχμητῇσι συνιστάμεναι μερόπεσσιν·
οὐδέ ποτ' ἐρρίγασιν ἐῆς ἐν ἀγῶνι γενέθλης,
οὐ πληθὺν ἐπιοῦσαν ἀκοντοβόλων αἰζηῶν,
οὐ χαλκὸν σελαγεῦντα καὶ ἀστράπτοντα σίδηρον,
οὐδὲ βολὰς βελέων τε θοὰς μυλάκων τε θαμειάς·
σπεύδουσι δ' ἢ πρόσθε θανεῖν, ἢ τέκνα σαῶσαι.
Ἄρκτοι δ' ἀγριάδες, φόνιον γένος, αἰολόβουλον,
λάχνην μὲν πυκινὴν δυσπαίπαλον ἀμφιέσαντο,
μορφὴν δ' οὐκ ἀγανὴν παναμειδήτοισι προσώποις.
κάρχαρον, οὐλόμενον, ταναὸν στόμα, κυανέη ῥίς,
ὄμμα θοόν, σφυρὸν ὠκύταλον, δέμας εὐρυκάρηνον,
χεῖρε βροτῶν ἴκελαι χείρεσσι, πόδες δέ τε ποσσί·
σμερδαλέη βρυχή, δολερὸν κέαρ, αἰόλον ἦτορ,
καὶ πολλὴ κυθέρεια, καὶ οὐ κατὰ κόσμον ἰοῦσα·
ἤματα γὰρ καὶ νύκτας ἐελδόμεναι φιλότητος
αὐταὶ θηλύτεραι μάλ' ἐπ' ἄρσεσιν ὁρμαίνουσι,
παῦρα μεθιέμεναι γαμίης παντερπέος εὐνῆς,
τέκνα κυϊσκόμεναι, νηδὺν ὅτε κυμαίνωσιν.
οὐ γάρ τοι θήρεσσι νόμος, γαστὴρ ὅτε πλήθει,
ἐς λέχος ἐρχομένοις τελέειν φιλοτήσιον ἔργον,
νόσφι μόνων λυκῶν, ὀλιγοδρανέων τε λαγωῶν·
ἄρκτος δ' ἱμείρουσα γάμου, συγέουσά τε λέκτρον
χῆρον ἔχειν, τόσα παισὶ ταλάσπαλα μητίσασθαι·
ὥρην πρὶν τοκετοῖο μολεῖν, πρὶν κύριον ἦμαρ,
νηδὺν ἐξέθλιψε, βιήσατο δ' εἰλειθυίας.
τόσση μαχλοσύνη, τόσσος δρόμος εἰς Ἀφροδίτην.
τίκτει δ' ἡμιτέλεστα, καὶ οὐ μεμελισμένα τέκνα·
σάρκα δ' ἄσημον, ἄναρθρον, ἀείδελον ὠπήσασθαι.
ἀμφότερον δὲ γάμος παιδοτροφίη τε μέμηλεν·
ἀρτιτόκος δ' ἔτ' ἐοῦσα μετ' ἄρσενος εὐθὺς ἰαύει·
λιχμᾶται γλώσσῃ τε φίλον γόνον, οἷά τε μόσχοι

λιχμῶνται

λιχμῶνται γλώσσῃσιν ἀμοιβαδὶς, ἀλλήλοισι
τερπόμενοι· γάνυνται δὲ βοὸς χροῒ καλλίκερως βοῦς·
οὐδ' ἀποπλάζονται πρὶν ἀπὸ γλυκὺν ἵμερον εἶναι,
θυμὸν δ' ἑσπομένοιο συνιαίνουσι νομῆος.
ὡς ἄρκτος λιχμῶσα φίλους ἀνεπλάσσατο παῖδας,
εἰσόκε κνυζηθμοῖσιν ἀναιδέα τονθορύσωσι.

Ναὶ μὴν χειμερίην πανυπείροχα δείδιεν ὁρμὴν,
καὶ λασίη περ ἐοῦσα. χιὼν δ' ὅτε πάντα παλύνει,
ἑσπερίου Ζεφύρου πανεπήτριμα χευαμένοιο,
κεύθετ' ἐνὶ σπήλυγγι, τόθι σκέπας ἄρκιον εὐρὺ,
καὶ βόσιος χατέουσα πόδας χεῖράς τε λιχμαίνει,
οἷά τ' ἀμελγομένη, καὶ γαστρὸς ἔκλεψεν ἐρωήν.
τοῖά νύ που βένθεσσιν ἐν εὐρυπόροιο θαλάσσης
πουλύποδες σκολιοὶ παρὰ κύμασι μητίσαντο.
χείματος ἐκ μεσάτου κρυερὴν τρείοντες ἐνιπὴν,
κεύθονται πλαταμῶσιν ἑὰς πλοκαμῖδας ἔδοντες·
αὐτὰρ ἐπὴν ἔαρ ὑγρὸν ἔυτροφον ἀνθήσῃσιν,
ἀκρέμονες σφίσιν ὦκα νέοι πάλιν ἀλδήσκουσι,
καὶ πάλιν εὐπλόκαμοι δολιχὴν πλώουσι θάλασσαν.

Ἑξείης ἐνέπωμεν ἐΰσφυρον, ἠνεμόεντα,
κραιπνὸν, ἀελλοπόδην, κρατερώνυχον, αἰπὺν ὄναγρον,
ὅστε πέλει φαιδρὸς, δέμας ἄρκιος, εὐρὺς ἰδέσθαι,
ἀργύφεος χροιὴν, δολιχούατος, ὀξύτατος θεῖν·
ταινίη δὲ μέλαινα μέσην ῥάχιν ἀμφιβέβηκε,
χιονέης ἑκάτερθε περισχομένη στεφάνῃσι.
χιλὸν ἔδει, φέρβει μιν ἅδην ποεσίτροφος αἶα·
ἀλλ' αὐτὸς κρατεροῖς ἀγαθὴ βόσις ἔπλετο θηρσί.
Φῦλα δ' ἀελλοπόδων ζηλήμονα πάμπαν ὀνάγρων,
πολλαῖσί τ' ἀλόχοισιν ἀγαλλόμενοι κομόωσι·
θηλύτεραι δ' ἕπονθ', ὅθι τοι πόσις ἡγεμονεύει·
πρὸς νομὸν ἰθύνουσιν, ἐπὴν ἐθέλωσιν ἀνώγειν,
πρὸς πηγὰς ποταμῶν, θηρῶν μέθυ, καὶ πάλιν αἶψα
πρὸς λασίους οἴκους, ὅταν ἕσπερος ὕπνον ἄγῃσι.

Ζῆλον δ' ἄρσεσι πᾶσιν ἐπὶ σφετέροισιν ὀρίνει
ἥασι νηπιάχοισι πανάγριος οἶστρος ἀναιδής.

ὁππότε θηλυτέρη γὰρ ἔχει μόγον Εἰλειθυίης,
ἄγχι μάλ' ἑζόμενος σφέτερον γόνον ἄντα δοκεύει·
καί ῥ' ὅτε νηπίαχον μητρὸς παρὰ ποσσὶ πέσῃσιν,
εἰ μὲν θῆλυ πέλοι, ποθέει τέκος, ἠδ' ἑκάτερθε
γλώσσῃ λιχμάζων φίλιον γόνον ἀμφαγαπάζει·
ἄρσενα δ' εἴ μιν ἴδοι, τότε δὴ τότε θυμὸν ὀρίνει
λευγαλέῳ ζήλῳ περὶ μητέρι ἀργαλέος θήρ·
ἐκ δ' ἔθορε μεμαὼς παιδὸς γενύεσσι ταμέσθαι
μήδεα, μὴ μετόπισθε νέος γέ μιν ἀμβήσῃσιν.
ἡ δὲ λεχώ περ ἐοῦσα, καὶ ἀσθενέουσα τόκοισι,
παιδὶ λυγρῷ πολεμιζομένῳ μήτηρ ἐπαμύνει.
ὡς δ' ὅταν ἐν πολέμῳ πολυκηδέϊ μητέρος αὐτὴν
νηπίαχον κτείνωσιν ἀπηνέες αἰχμητῆρες,
αὐτήν τ' αὖ ἐρύωσιν ἔτι σπαίροντι φόνοισιν
υἱέϊ πλεγνυμένην, στονόεν μέγα κωκύουσαν,
δρυπτομένην ἁπαλήν τε παρηΐδα, νέρθε τε μαζῶν
αἵματι δευομένην θερμῷ λιαρῷ τε γάλακτι·
ὣς καὶ θῆλυς ὄναγρος ἐφ' υἱέϊ πάμπαν ἔοικεν
οἰκτρὰ κινυρομένῃ, καὶ δύσμορα κωκυούσῃ.
Φαίης κεν πανάποτμον, ἑὸν παῖν ἀμφιβεβῶσαν,
μείλιχα μυθεῖσθαι, καὶ λισσομένην ἀγορεύειν·
Ἀνερ, ἄνερ, τί νυ σεῖο προσώπατα τρηχύνονται,
ὄμματα φοινίχθη δὲ, τά τ' ἦν πάρος αἰγλήεντα;
οὐχὶ μέτωπον ἀθρεῖς λιθοεργέος ἄγχι Μεδούσης,
οὐ γόνον ἰοφόρον παναμειλίκτοιο δρακαίνης,
οὐ σκύμνον πανάθεσμον ὀριπλάγκτοιο λεαίνης.
παῖδα, λυγρὴ τὸν ἔτικτον, ὃν ἀρώμεσθα θεοῖσι,
παῖδα τεὸν γενύεσσι τεῆς οὐκ ἄρσενα θήσεις;
ἴσχε φίλος, μὴ τάμνε· τί μοι τάμες; οἷον ἔρεξας;
παῖδα τὸ μηδὲν ἔθηκας, ὅλον δέμας ἐξαλάωσας.
δειλὴ ἐγὼ, πανάποτμος ἀωροτάτοιο λοχείης,
καί συ τέκος πάνδειλον ἀλιτροτάτοιο τοκῆος·
δειλὴ ἐγὼ, τριτάλαινα, κενὸν τόκον ὠδίνασα,
καὶ σὺ τέκος, τμηθεὶς, οὐχὶ στονύχεσσι λεόντων,
ἀλλ' ἐχθραῖς γενύεσσι λεοντείῃσι τοκῆος.

Τοῖά τις ἂν πανάπότμον ἐὸν περὶ νήπιον ἦα
μυθεῖσθαι φαίη· τὸν δ' οὐκ ἀλέγοντα δαφοινοῖς
δαίνυσθαι στομάτεσσιν ἀμειδέα παιδὸς ἐδητύν.
Ζεῦ πάτερ, ὅσσον ἔφυ ζήλοιο πανάγριον ἦτορ.
κεῖνον καὶ φύσιος κρατερώτερον εἰσοράασθαι
θῆκας, ἄναξ· δῶκας δὲ πυρὸς δριμεῖαν ἐρωήν,
δεξιτερῇ δὲ φέρειν ἀδαμάντινον ὤπασας ἄορ.
οὐ παῖδας τήρησε φίλους γλυκεροῖσι τοκεῦσιν,
οὐχ ἑτάρους, πηοὺς τε μολὼν, οὐκ οἶδεν ὁμαίμους,
ὁππόταν ἀργαλέος τε καὶ ἄσπετος ἀντιβολήσῃ.
κεῖνος καὶ προπάροιθεν ἐοῖσιν ἐφώπλισε παισὶν
αὐτοὺς ἡμιθέους, καὶ ἀμύμονας ἡμιθεαίνας,
Αἰγείδην Θησῆα, καὶ Αἰολίδην Ἀθάμαντα,
Ἀτθίδα καὶ Πρόκνην, καὶ Θρηϊκίην Φιλομήλην,
Κολχίδα τε Μήδειαν, ἀρίζηλόν τε Θεμιστώ·
ἀλλ' ἔμπης μετὰ φῦλον ἐφημερίων ἀλεγεινῶν
θηρσὶ Θυεστείην ὀλοὴν παρέθηκε τράπεζαν.

Ἔστι δ' ἐνὶ κρημνοῖς ἐπὶ τέρμασιν Αἰθιοπήων
ἱππάγρων πολὺ φῦλον ἀκαχμένον ἰοφόροισι
δοιοῖς χαυλιόδουσι· ποδῶν γε μὲν οὐ μίαν ὁπλήν,
χηλὴν δ' αὖ φορέουσι διπλῆν, ἰκέλην ἐλάφοισι.
χαίτη δ' αὐχενίη μεσάτην ῥάχιν ἀμφιβεβῶσα
οὐρὴν ἐς νεάτην μετανίσσεται· οὐδὲ βροτοῖσι
δουλοσύνην ἔτλη ποθ' ὑπερφίαλον γένος αἰνόν·
ἀλλ' εἰ καί ποθ' ἕλοιεν ἐϋστρέπτοισι βρόχοισιν
ἵππαγρον δολίοισι λόχοις μελανόχροες Ἰνδοί,
οὔτε βορὴν ἐθέλει μετὰ χείλεσιν αἶψα πάσασθαι,
οὔτε πιεῖν· ὀλοὸς δὲ φέρειν ζυγὸν ἔπλετο δοῦλον.

Φράζεο νῦν δύο φῦλα δυσάντεα, καρχαρόδοντα,
μηλοφόνον τε λύκον, δυσδερκέα τ' αὖτις ὕαιναν·
τὸν μὲν ποιμενίων καὶ αἰπολίων ὀλετῆρα,
τὴν δ' ἐχθρὴν σκυλάκεσσιν ἀρειοτέροις τε κύνεσσι·
τὸν μὲν νυκτερινὸν διὰ γαστρὸς ἄφυκτον ἐρωὴν
ἀρνειῶν ἐρίφων τε πολύκλοπον ἁρπακτῆρα,
τὴν δέ τε νυκτιπόρον καὶ νυκτιπλανῆ τελέθουσαν.

οὕνεκά οἱ διὰ νύκτα φάος, σκότος αὖτε μετ' ἠῶ.
εἴδεα δ' ἀμφοτέροις ἀνομοίια θηρσὶ δαφοινοῖς.
τὸν μὲν γάρ τε κύνεσσι πανείκελον ὠπήσαιο
μείζοσι ποιμενικοῖς, λασίη δ' ἐπιέσπεται οὐρή·
ἡ δέ τε κυρτοῦται μεσάτην ῥάχιν, ἀμφὶ δὲ πάντη
λαχνήεσσα κυρεῖ, κατὰ δ' ἔγραπται δέμας αἰνὸν
κυανέης ἑκάτερθεν ἐπήτριμα ταινίῃσι·
στεινὴ δ' ἐκτάδιός τε πέλει καὶ νῶτα καὶ οὐρήν.
ῥινὸν δ' ἀμφοτέροισιν ἐπικλείουσι θανοῦσι
ῥιγεδανόν. τῆς μέν τε διατμήξας περὶ ποσσὶν
εἰ φορέοις, φορέοις σκυλάκων μέγα δεῖμα κραταιῶν,
καί σε κύνες κείνοισιν ἐπεμβεβαῶτα πεδίλοις
ἀντίον οὐχ ὑλάουσι, πάρος γε μὲν ὑλακόωντες.
εἰ δὲ λύκον δείρας ῥινῶν ἄπο τεκτήναιο
τύμπανον εὐκέλαδον, Διδυμήϊον, ὠλεσίκαρπον,
μοῦνόν τοι μετὰ πᾶσι βαρύβρομον ἔκλαγεν ἠχήν,
καὶ μοῦνον παταγεῖ· τὰ δ' εὔθροα πρόσθεν ἐόντα
τύμπανα σιγάζει, κώφησέ τε πᾶσαν ἰωήν·
καὶ φθίμεναι γὰρ ὄϊς φθίμενον λύκον ἐῤῥίγασι.
θαῦμα δὲ καὶ τόδ' ἄκουσα περὶ στικτῇσιν ὑαίναις,
ἄρσενα καὶ θήλειαν ἀμείβεσθαι λυκάβαντι,
καὶ ποτὲ μὲν τελέθειν δυσδερκέα νυμφευτῆρα,
νωλεμὲς ἱμείροντα γάμων, ποτὲ δ' αὖτις ὁρᾶσθαι
θηλυτέρην νύμφην, λοχίην, καὶ μητέρα κεδνήν.

Ἀλλὰ λύκων τελέθει πολιότριχα πέντε γένεθλα.
εἴδεα δ' ἀλλήλοις ἀνομοίια τεκμήραντο
φῶτες ἀμορβῆες, τοῖσιν μάλα δήϊα φῦλα.
πρῶτα μὲν ὃν καλέουσι θρασύφρονα τοξευτῆρα·
ξουθὸς μὲν πρόπαν εἶδος, ἀτὰρ περιηγέα γυῖα
καὶ κεφαλὴν φορέει πολὺ μείζονα, καὶ θοὰ κῶλα·
γαστέρα δ' ἀργαίνουσαν ἔχει πολιῇ ῥαθάμιγγι·
σμερδαλέον δ' ἰάχει τε, καὶ ὑψόθι πάμπαν ὀρούει,
αἰὲν ἐπισείων κεφαλήν, πυρόεν τε δεδορκώς.
ἄλλος δ' αὖ μέγεθος μὲν ὑπέρτερος, ἄψεα δ' αὖτε
μηκεδανός, πάντεσσι θοώτερος ὦκα λύκοισι,

τὸν μέροπες κίρκον τε καὶ ἅρπαγα κικλήσκουσι.
πολλῷ σὺν ῥοίζῳ δὲ μάλ' ὄρθριος εἶσιν ἐπ' ἄγρην,
πρώτῃ ὑπ' ἀμφιλύκῃ· ῥέα γάρ τ' ἐπιδευέτ' ἐδωδῆς.
χροιὴ δ' ἀργυφέη σελαγεῖ πλευράς τε καὶ οὐρήν·
ναίει δ' οὔρεα μακρά· τὰ δ' ὁππότε χείματος ὥρῃ
ἐκ νεφέων προχυθεῖσα χιὼν κρυόεσσα καλύψῃ,
δὴ τότε καὶ πόλιος πέλας ἵκετο θὴρ ὀλοόφρων,
πᾶσαν ἀναιδείην ἐπιειμένος, εἵνεκ' ἐδωδῆς·
λάθρῃ τ' ἐμπελάει, μάλα τ' ἤρεμος, εἰσόκεν αἰγὶ
ἐγχρίμψῃ· τὴν δ' αἶψα θοοῖς ὀνύχεσσιν ἔμαρψεν.
Ἐστι δέ τις Ταύροιο νιφοβλήτου ὑπὲρ ἄκρας
ἐνδιάων Κίλικάς τε πάγους, καὶ πρῶνας Ἀμανοῦ,
καλὸς ἰδεῖν, θήρεσσι πανέξοχος, ὅν τε καλεῦσι
χρύσεον, ἀστράπτοντα περισσοκόμοισιν ἐθείραις·
οὐ λύκος, ἀλλὰ λύκου προφερέστερος αἰπύτατος θήρ,
χείλεσι χαλκείοισι τεθηγμένος, ἄσπετος ἀλκήν·
πολλάκι τοι καὶ χαλκὸν ἀτειρέα, πολλάκι λᾶαν
ἐμμενέως ἐτόρησε, καὶ αἰχμήεντα σίδηρον.
καὶ κύνα Σείριον οἶδε, καὶ ἀντέλλοντα φοβεῖται·
αὐτίκα δὴ ῥωχμὸν καταδύεται εὐρέος αἴης,
ἠὲ κατὰ σπήλυγγος ἀφεγγέος, εἰσόκεν ἄζης
ἠέλιος παύσαιτο, καὶ οὐλομένου κυνὸς ἀστήρ.
Ἀκμονες αὖ δοιοί, φόνιον γένος, αὐχένα βαιοί,
εὐρύτατοί τ' ὤμοισιν, ἀτὰρ λασιότριχε μηρούς
καὶ πόδας, ἠδὲ πρόσωπον ὀλίζονες, ὄμμασι βαιοί.
τῶν ὁ μὲν ἀργυφέοις νώτοις καὶ γαστέρι λευκῇ
παμφαίνει, δνοφερὸς δὲ μόνων ἄκρα νείατα ταρσῶν,
ὅν τινες ἰκτῖνον πολιότριχα φῶτες ἔλεξαν.
αὐτὰρ ὅγε χροιῇσι μελαινομένῃσι πέφανται,
μείων μὲν προτέροιο, τὸ δὲ σθένος οὐκ ἐπιδευής·
θηρεύει δ' ἔκπαγλον ἐπὶ πτώκεσσιν ὀρούων,
πᾶσαί τ' ἐκ μελέων ὀρθαὶ φρίσσουσιν ἔθειραι.
Δηθάκι δ' αὖτε λύκοι καὶ πορδαλίεσσι δαφοιναῖς
εἰς εὐνὴν ἐπέλασσαν, ὅθεν κρατερόχροα φῦλα,
θῶες· ὁμοῦ δὲ φέρουσι διπλοῦν μεμορυγμένον ἄνθος,

μητέρα μὲν ῥινοῖσι, προσώποις δ' αὖ γενετῆρα.
Τίγριδος αὖ μετέπειτα κλυτὸν δέμας ἀείδωμεν,
τῆς οὐ τερπνότερον Φύσις ὤπασε τεχνήεσσα
ὀφθαλμοῖσιν ἰδεῖν θηρῶν μετὰ πουλὺν ὅμιλον.
τόσσον δ' ἐν θήρεσσι μέγ' ἔξοχος ἔπλετο τίγρις,
ὅσσον ἐν ἠερίοισι ταὼς καλὸς οἰωνοῖσι.
πάντα μὲν ἀθρήσειας ὀρέσβιον οἷα λέαιναν,
νόσφι μόνου ῥινοῖο, τὸν αἰόλον ἐστεφάνωται,
δαίδαλα πορφύροντα, καὶ ἄνθεσι μαρμαίροντα.
τοίην μὲν πυρόεσσαν ὑπὸ βλεφάροισιν ὀπωπαὶ
μαρμαρυγὴν στράπτουσιν· ἀτὰρ δέμας ἔπλετο τοῖον,
καρτερὸν, εὔσαρκον· τοίη δολιχόσκιος οὐρή·
τοῖα περὶ στομάτεσσι προσώπατα· τοῖον ὕπερθε
νεύει ἐπισκύνιον· τοῖον παταγεῦσιν ὀδόντες.
ὠκυτέρη τελέθει δὲ θοῶν πανυπείροχα θηρῶν·
αὐτῷ γάρ τε θέειν ἰκέλη Ζεφύρῳ γενετῆρι·
οὔτι γε μὴν γενετῆρι· τίς ἂν τάδε πιστώσαιτο,
θῆρες ὅτι δμηθεῖεν ὑπ' ἠέρι νυμφευτῆρι;
ἔπλετο γὰρ κείνη κενεὴ φάτις, ὡς τόδε φῦλον
θῆλυ πρόπαν τελέθει, καὶ ἀδέμνιον ἄρσενος ἐστί.
δηθάκι γάρ κεν ἴδοις πολυανθέα καλὸν ἀκοίτην·
ῥεῖα μὲν οὐκ ἂν ἕλοις· δὴ γάρ τε λιπὼν ἑὰ τέκνα,
ἐμμενέως φεύγει, θηρήτορας εὖτ' ἂν ἴδηται·
ἡ δ' ἕπεται σκύμνοισιν, ἀνιάζουσά τε θυμὸν,
χάρμα μέγ' ἀγρευτῆρσι, πρὸς ἀρκύας εὐθὺς ἱκάνει.
Κάπρος ἐνυάλιος δὲ μέγ' ἔξοχος ἐν θήρεσσιν.
εὐνὰς μὲν ποθέει πυμάτοις ἐνὶ βένθεσι κρημνῶν,
ἔξοχα δὲ στυγέει δοῦπον πολυηχέα θηρῶν·
θηλυτέρῃ δ' ἀλίαστος ἐφορμαίνων ἀλάληται,
καὶ μάλ' ἐρωμανέων σφριγᾷ, κατὰ δ' αὐχένος ὀρθαὶ
φρίσσουσι τρίχες, οἷα περισσολόφων πηλήκων.
ἀφρὸν ἀποσταλάει τε κατὰ χθονὸς· αὐτὰρ ὀδόντων
ἕρκος ἐπικροτέει λευκόχροον ἄσθματι θερμῷ·
καὶ χόλος ἀμφὶ γάμοισι πολὺ πλέον, ἤπερ αἰδώς.
θηλυτέρη δ' εἰ μέν κεν ὑποπτήξασα μένῃσιν,

ἔσβεσε πάντα χόλον, κατὰ δ' εὔνασε θηρὸς ἐρωήν·
εἰ δέ κ' ἀνηναμένη φεύγῃ φιλοτήσιον εὐνήν,
αὐτίκ' ὀρινόμενος θερμῷ πυρόεντι μύωπι,
ἢ γάμον ἐξετέλεσσεν ἀνάγκῃ ἶφι δαμάσσας,
ἢ νέκυν ἐν κονίῃσι βάλεν, γενύεσσιν ὀρούσας.
Ἔστι δέ τις κάπροιο φάτις πέρι, λευκὸν ὀδόντα
λάθριον ἐντὸς ἔχειν μαλερὴν πυρόεσσαν ἀϋτμήν·
σῆμα δ' ἐφημερίοισιν ἀριφραδὲς ἐρρίζωται.
ὁππότε γὰρ πολὺς ὄχλος ἐπήτριμος ἀγρευτήρων
σὺν κυσὶν εὐτόλμοισι ποτὶ χθόνα θῆρα βάλωνται,
αἰχμῇσιν δολιχῇσιν ἐπασσυτέραις δαμάσαντες,
δὴ τότ' ἀπ' αὐχένος εἴ τις ἀειράμενος τρίχα λεπτήν,
θηρὸς ἔτ' ἀσθμαίνοντος ἐνιχρίμψειεν ὀδόντι,
αἶψα μάλα σφαιρηδὸν ἀνέδραμεν αἰθομένη θρίξ.
καὶ δ' αὐτοῖσι κύνεσσιν ἐπὶ πλευρῆς ἑκάτερθεν,
ἔνθα συὸς γενύων πέλασαν αἴθωνες ὀδόντες,
ἴχνια πυρσευθέντα διὰ ῥινοῖο τέτανται.
Ὑστρίγγων δ' οὔπω τι πέλει κατὰ δάσκιον ὕλην
ῥίγιον εἰσιδέειν, οὔτ' ἀργαλεώτερον ἄλλο.
τῶν ἤτοι μέγεθος μέν, ὁποῖα λύκοισι δαφοινοῖς,
βαιὸν, ὀλιζότερον, κρατερὸν δέμας, ἀμφί τε ῥινὸς
τρηχείαις λασίαισι πέριξ πέφρικεν ἐθείραις,
ὁπποίαις θωρῆξατ' ἐχίνων αἰόλα φῦλα.
ἀλλ' ὅτε μιν σεύωσιν ἀρείονες ἔξοχα θῆρες,
δὴ τότ' ἐμήσατο τοῖα· θοὰς ἔφριξεν ἐθείρας,
καί τ' ὀπίσω νώτοισιν ἀκαχμένον ὠκυπέτησιν
ἰθὺς ἀκοντίζει μαλερὸν βέλος· ἀμφότερον δὲ
φεύγει τ' ἐμμενέως, καὶ ἀλευάμενος πολεμίζει.
δηθάκι δ' ἔκτεινεν κύνα κάρχαρον· ὧδέ κε φαίης
αἰζηὸν τόξων δεδαηκότα τοξεύεσθαι.
τοὔνεκεν ὁππότε μιν θηρήτορες ὠπήσωνται,
οὔτι κύνας μεθιᾶσι, δόλον δ' ἐπιτεχνήναντο,
τὸν μετέπειτ' ἐρέω, θηρῶν φόνον ὁππότ' ἀείσω.
Ἰχνεύμων βαιὸς μέν, ἀτὰρ μεγάλοισιν ὁμοίως
μέλπεσθαι θήρεσσι πανάξιος, εἵνεκα βουλῆς,

ἀλκῆς τε κρατερῆς ὑπὸ νηπεδανοῖσι μέλεσσιν.
ἦ γάρ τοι κέρδεσσι κατέκτανε διπλόα φῦλα,
ἑρπυστῆρας ὄφεις τε, καὶ ἀργαλέους κροκοδείλους,
κείνους Νειλώους, φόνιον γένος. ὁππότε γάρ τις
θηρῶν λευγαλέων εὕδῃ τρίστοιχα πετάσσας
χείλεα, καὶ χάος εὐρὺ, καὶ ἄσπετον αἰόλον ἕρκος,
δή ῥα τότ᾽ ἰχνεύμων δολίην ἐπὶ μῆτιν ὑφαίνων,
λοξοῖς ὀφθαλμοῖσιν ἀπείρονα θῆρα δοκεύει,
εἰσόκε τοι βαθὺν ὕπνον ἐπὶ φρεσὶ πιστώσηται·
αἶψα δ᾽ ἄρ᾽ ἐν ψαμάθοισι καὶ ἐν πηλοῖσιν ἐλυσθεὶς
ῥίμφ᾽ ἔθορεν, πυλεῶνα διαπτάμενος θανάτοιο
τολμηρῇ κραδίῃ, διὰ δ᾽ εὐρέος ἤλυθε λαιμοῦ.
αὐτὰρ ὅγ᾽ ἐξ ὕπνου βαρυαίος ἔγρετο δειλὸς,
καὶ κακὸν ἐν λαγόνεσσι φέρων τόσον ἀπροτίελπτον,
πάντη μαινόμενος καὶ ἀμήχανος ἀμφαλάληται,
ἄλλοτε μὲν ποτὶ τέρματ᾽ ἰὼν μυχάτου ποταμοῖο,
ἄλλοτε δ᾽ αὖ ψαμάθοισι κυλινδόμενος ποτὶ χέρσον,
ἄγριον ἀσθμαίνων, στρωφώμενος ἀμφ᾽ ὀδύνῃσιν.
αὐτὰρ ὅγ᾽ οὐκ ἀλέγει, γλυκερῇ δ᾽ ἐπιτέρπετ᾽ ἐδωδῇ·
ἤπατι δ᾽ ἄγχι μάλιστα παρήμενος εἰλαπινάζει·
ὀψὲ δέ τοι προλιπὼν κενεὸν δέμας ἔκθορε θηρός.
ἰχνεῦμον, μέγα θαῦμα, μεγασθενὲς, αἰολόβουλε,
ὅσσην τοι κραδίη τόλμαν χάδεν, ὅσσον ὑπέστης,
ἀγχίμολον θανάτοιο τεὸν δέμας ἀμφὶς ἐρείσας;
Ἀσπίδα δ᾽ ἰοφόρον τοίαις ἐδαμάσσατο βουλαῖς.
πᾶν δέμας ἐν ψαμάθοισι καλύψατο θῆρα δοκεύων,
νόσφι μόνης οὐρῆς τε καὶ ὀφθαλμῶν πυρόεντων·
οὐρή οἱ δολιχὴ γὰρ ὀφιονέη τε τέτυκται,
ἄκροισι κεφάληφιν ἑλισσομένοισι κορύμβοις,
ἄντα μελαινομένη, θηρῶν φολίδεσσιν ὁμοίη·
τὴν δ᾽, ὅτε φυσιόωσαν ἔχιν φολόεσσαν ἴδηται,
ἀντία γυρώσας, προκαλέσσατο θῆρα δαφοινήν·
ἀσπὶς δ᾽ ἰοφόρον πέλας ἀντήειρε κάρηνον,
στήθεά τ᾽ ηὔρυνεν, στυφελόν θ᾽ ὑπέστυρεν ὀδόντα,
μαρναμένη γενύεσσιν ἐτώσια λευγαλέῃσιν.

ἀλλ᾽ οὐκ

ἀλλ' οὐκ ἰχνεύμων τότ' ἀρήϊος ἐν ψαμάθοισι
δηθύνει, πικρῶν δὲ θορὼν ἐδράξατο λαιμῶν,
σαρδάπτει τε γένυσσιν ἑλισσομένην ἑκάτερθε,
καὶ νέκυν αὐτίκ' ἔθηκ' ἀποφώλιον ἐκπτύουσαν
πευκεδανὸν, θανάτοιο φίλον, ζαμενήχολον ἰόν.
Ναὶ μὴν αἰολόβουλος ἐπ' ἀγραύλοισι μάλιστα
θηρσὶ πέλει κερδὼ, μάλ' ἀρήϊος ἐν πραπίδεσσι,
καὶ πινυτὴ ναίει πυμάτοις ἐνὶ φωλειοῖσιν,
ἑπταπύλους οἴξασα δόμους, τρητάς τε καλιὰς
τηλόθ' ἀπ' ἀλλήλων, μή μιν θηρήτορες ἄνδρες
ἀμφὶ θύρῃ λοχόωντες ὑπὸ βροχίδεσσιν ἄγωνται·
ἀργαλέη γενύεσσι καὶ ἀντία δηρίσασθαι
θηρσὶν ἀρειοτέροισι, καὶ ἀγρευτῆρσι κύνεσσιν.
εὖτε δὲ χεῖμα πέλῃ κρυερὸν, βόσιος δὲ χατίζῃ,
γυμναί θ' ἡμερίδες περὶ βότρυσιν ἰνδάλλωνται,
δὴ τότε καὶ θήρῃ πικρὴν ἐπὶ μῆτιν ὑφαίνει,
οἰωνούς τε δόλοισιν ἑλεῖν καὶ τέκνα λαγωῶν.
Ἔννεπέ μοι κἀκεῖνα, πολύθροε Μοῦσα λιγεῖα,
μικτὰ φύσιν θηρῶν, διχόθεν κεκερασμένα φῦλα,
πόρδαλιν αἰολόνωτον ὁμοῦ ξυνήν τε καμήλῳ.
Ζεῦ πάτερ, ὅσσα νόησας, ὅσ' εἴδεα νῶϊ φύτευσας,
ὅσσα βροτοῖσιν ὄπασσας, ὅσ' εἰναλίοις νεπόδεσσιν,
ὃς τόδ' ἐμήσαο πάγχυ καμήλων αἰόλον εἶδος,
ἀμφιέσας ῥινοῖσιν ἀναιδέσι πορδαλίεσσι,
φαίδιμον, ἱμερόεν, τιθασὸν γένος ἀνθρώποισι.
δειρὴ οἱ ταναὴ, στικτὸν δέμας, οὔατα βαιὰ,
ψιλὸν ὕπερθε κάρη, δολιχοὶ πόδες, εὐρέα ταρσά.
κώλων δ' οὐκ ἴσα μέτρα, πόδες δ' οὐ πάμπαν ὁμοῖοι·
ἀλλ' οἱ πρόσθεν ἔασιν ἀρείονες, ὑστάτιοι δὲ
πολλὸν ὀλιζότεροι, κατά τ' ὀκλάζουσιν ὁμοῖοι.
ἐκ δὲ μέσης κεφαλῆς δίδυμον κέρας ἰθὺς ὀρούει,
οὔτι κέρας κερόεν, παρὰ δ' οὔατα μεσσόθι κόρσης
ἀβληχραὶ κροτάφοισιν ἐπαντέλλουσι κεραῖαι.
ἄρκιον, ὡς ἐλάφοιο, τέρεν στόμα, λεπταλέοι τε
ἐντὸς ἐρηρέδαται γαλακτόχροες ἀμφὶς ὀδόντες·

αἴγλην παμφανόωσαν ἀπαστράπτουσιν ὀπωπαί·
οὐρὴ δ' αὖτ' ἐλάχεια, θοαῖς ἅτε δορκαλίδεσσιν,
ἄκραισιν μετόπισθε μελαινομένῃσιν ἐθείραις.
Ναὶ μὴν ἄλλο γένεθλον ἐμοῖς ἴδον ὀφθαλμοῖσιν,
ἀμφίδυμον, μέγα θαῦμα, μετὰ στρουθοῖο κάμηλον·
τὴν ἔμπης κούφοις μεταρίθμιον οἰωνοῖσι,
καὶ πτερόεσσαν ἐοῦσαν, ἐμαὶ μέλψουσιν ἀοιδαί,
οὕνεκεν ἡμετέρης μιν ἕλεν νόμος αἰόλος ἄγρης.
οὔτε γὰρ ὀρνίθων σφε δαμάσσατο δήϊος ἰξός,
οὔτε δί' ἠερίην δόνακες πατέοντες ἀταρπόν·
ἀλλ' ἵπποι σκύλακές τε θοοί, καὶ ἀείδελα δεσμά.
τῆς ἤτοι μέγεθος μὲν ὑπέρβιον, ὅσσον ὕπερθε
νώτοις εὐρυτάτοισι φέρειν νεοθηλέα κοῦρον·
καὶ πόδες ὑψιτενεῖς, ἴκελοι νωθρῆσι καμήλοις,
ὁπποῖον θαμινῇσιν ἀρηράμενοι φολίδεσσι
σκληρῆς ἄχρι διπλῆς ἐπιγουνίδος· ὕψι δ' ἀείρει
βαιὴν μὲν κεφαλήν, πολλὴν δὲ τανύτριχα δειρήν·
κυανέην· κίνυσι πολὺ πτερόν, οὐ μὲν ὕπερθεν
ἠέρος ὑψιπόροισιν ἐπιπλώουσι κελεύθοις·
ἀλλ' ἔμπης θείειν ποσσὶ κραιπνοὶ τελέθουσιν
αὐτοῖσι φορέουσιν ἶσον τάχος οἰωνοῖσιν.
οὐδὲ μὲν ὀρνίθεσσιν ὁμοίϊος ἀμβαδὸν εὐνή,
Βάκτριον οἷα δὲ φῦλον ἔχουσιν ἀπόστροφα λέκτρα.
τίκτει δ' ἄπλετον ὠόν, ὅσον χαδέειν τόσον ὄρνιν,
κυκλόσε λαϊνέοις θωρησσόμενον κελύφεσσι.
Πτῶκας ἀείδωμεν, θήρης ἐρίδωρον ὀπώρην·
σῶμα πέλει τυτθόν, λάσιον· δολιχώτατον οὖας·
βαιὸν ὕπερθε κάρη, βαιοὶ πόδες, οὐκ ἴσα κῶλα.
χροιὴν δ' ἀμφιέσαντ' ἀνομοίϊον· οἱ μὲν ἔασι
κυάνεοι δνοφεροί τε μελάμβωλον κατ' ἄρουραν·
ξανθοὶ δ' αὖθ' ἕτεροι πεδίων ἐπὶ μιλτοπαρήων.
αὐτὰρ ἐρίγληνοι χαροπὸν στράπτουσιν ὀπωπαί·
κανθὸν ἀγρυπνίῃ κεκορυθμένοι· οὔποτε γὰρ δὴ
ὕπνον ἐπὶ βλεφάροισιν ἀποβρίξαντες ἕλοντο,
δειδιότες θηρῶν τε βίην, μερόπων τε θοὸν κῆρ·

νυκτι δέ τ' ἐγρήσσουσι, καὶ ἐς φιλότητα μόλονται.
νωλεμὲς ἱμείρουσι γάμων, ἔτι δ' ἔγκυοι οὖσαι
οὔ ποτ' ἀναίνονται πόσιος πολύθουρον ἐρωήν,
οὐδ' ὅτε γαστρὶ φέρουσι πολύσπορον ὠκὺν ὀϊστόν.
ἔξοχα γὰρ τόδε φῦλον, ὅσ' ἄπλετος ἔτρεφεν αἶα,
πουλυγόνον τελέθει· τὸ μὲν ἄρ πόθι νηδύος ἐκτὸς
ἔμβρυον ἐκθρώσκει τετελεσμένον, ἄλλο δ' ἔσωθεν
νόσφι τριχὸς φορέει, τὸ δ' ἄρ' ἡμιτέλεστον ἀέξει,
ἄλλο δ' ἄναρθρον ἔχει θορόεν βρέφος ὠπήσασθαι·
ἑξείης τίκτει δὲ, καὶ οὔποτε θῆλυς ἀναιδὴς
λήθετο μαχλοσύνης· τελέει δ' ὅσα θυμὸς ἀνώγει,
οὐδ' αὐταῖς ὠδῖσιν ἀνηναμένη κυθέρειαν.

ΟΠΠΙΑΝΟΥ

ΚΥΝΗΓΕΤΙΚΩΝ

ΤΟ ΤΕΤΑΡΤΟΝ.

Εἴδεα μὲν τόσα θηρσὶ, τόσαι τ᾽ ἀνὰ δάσκιον ὕλην
νυμφίδιοι φιλότητες, ὁμήθειαί τε πέλονται,
ἔχθεά τε, κρυεροί τε μόθοι, νόμιοί τε χαμεῦναι·
τλησιπόνων δ᾽ ἀνδρῶν χρέος ἄπλετον ἀείδωμεν,
ἀμφότερον, κρατερόν τε μένος, καὶ ἐπίφρονα βουλὴν,
κέρδεά τ᾽ αἰολόβουλα, πολυφράστοις τε δόλοισι
φραξαμένην κραδίην· ἢ γάρ τε πρὸς ἄγρια φῦλα
μάρναται, οἷσι θεὸς σθένος ὤπασε καὶ μένος ἠΰ,
καὶ φρένας οὐδ᾽ αὐτῶν πολὺ μείονας ἀγρευτήρων.
Εἴδεα πολλὰ πέλει κλειτῆς πολυεργέος ἄγρης,
ἄρμενα καὶ θήρεσσι καὶ ἔθνεσιν ἠδὲ χαράδραις,
μυρία· τίς κεν ἅπαντα μιῇ φρενὶ χωρήσειεν,
εἰπέμεναι κατὰ μοῖραν ὑπ᾽ εὐκελάδοισιν ἀοιδαῖς;
τίς δ᾽ ἂν πάντ᾽ ἐσίδοι, τίς δ᾽ ἂν τόσον ὠπήσαιτο
θνητὸς ἐών; μοῦνοι δὲ θεοὶ ῥέα πάνθ᾽ ὁρόωσιν.
αὐτὰρ ἐγὼν ἐρέω τά τ᾽ ἐμοῖς ἴδον ὀφθαλμοῖσι,
θήρην ἀγλαόδωρον ἐπιστείχων ξυλόχοισιν,
ὅσσα τ᾽ ἀπ᾽ ἀνθρώπων ἐδάην, τοῖσιν τὰ μέμηλε,
αἰόλα παντοίης ἐρατῆς μυστήρια τέχνης,
ἱμείρων τάδε πάντα Σεβήρου Διὸς υἱῷ
ἀείδειν· σὺ δὲ, πότνα θεὰ, παγκοίρανε θήρης,
εὐμενέουσα θοῇ βασιληΐδι λέξον ἀκουῇ,
ὄφρα τεῶν ἔργων προμαθὼν ὀαρίσματα πάντα

θηροφονῇ, μακαριστὸς ὁμῶς παλάμῃ καὶ ἀοιδῇ.
Θηρῶν οἱ μὲν ἔασιν ἐπίφρονες, αἰολόβουλοι,
ἀλλὰ δέμας βαιοί· τοὶ δ᾽ ἔμπαλιν ἀλκήεντες,
βουλὴν δ᾽ ἐν στήθεσσιν ἀνάλκιδες· οἱ δ᾽ ἄρ᾽ ὁμαρτῇ
καὶ κραδίην δειλοὶ, καὶ γυῖα πέλουσ᾽ ἀμενηνοὶ,
ἀλλὰ πόδεσσι θοοί· τοῖσιν δὲ θεὸς πόρε πάντα,
βουλὴν κερδαλέην, κρατερὸν μένος, ὠκέα γοῦνα.
γιγνώσκουσι δ᾽ ἕκαστος ἑῆς φύσιος κλυτὰ δῶρα,
ἔνθ᾽ ὀλιγοδρανέες τε καὶ ἔνθα πέλουσι δαφοινοί.
οὐκ ἔλαφος κεράεσσι θρασὺς, κεράεσσι δὲ ταῦρος·
οὐ γενύεσσιν ὄρυξ κρατερὸς, γενύεσσι λέοντες·
οὐ ποσὶ ῥινόκερως πίσυνος, πόδες ὅπλα λαγωῶν·
πόρδαλις οἶδ᾽ ὀλοὴ παλαμάων λοίγιον ἰὸν,
καὶ σθένος αἰνὸς ὄϊς μέγα λαϊνέοιο μετώπου,
καὶ κάπρος μένος οἶδεν ἑῶν ὑπέροπλον ὀδόντων.
Ὅσσαι μέν νυν ἔασιν ἐπακλήρεσσι δαφοινοῖς
μουναδὸν ἐν σκοπέλοισι προμήθειαί τε πάγαι τε,
κεκριμένας φράσομεν θήρας ἐπὶ θηρσὶν ἑκάστοις.
ξυνὰ δὲ τόσσα πέλουσιν, ὁμοίης τ᾽ ἔλλαχεν ὠδῆς·
ξυναὶ θηροσύναι τε λίνων, ξυναί τε ποδάγραι·
ξυνὰ δέ τ᾽ ἀνθρώποισι ποδωκέα πάντα γένεθλα
ἵπποις ἠδὲ κύνεσσι διωκέμεν· ὁππότε δ᾽ αὖτε
καὶ μούνοις ἵπποισι κυνῶν ἄτερ ἰθὺς ἐλαύνειν·
ἵπποισιν κείνοισιν ὅσοι περὶ Μαυρίδα γαῖαν
φέρβοντ᾽, ἢ Λιβύεσσιν, ὅσοι μὴ κάρτεϊ χειρῶν
ἄγχονται ψελίοισι βιαζομένοιο χαλινοῦ,
πείθονται δὲ λύγοισιν, ὅπῃ βροτὸς ἡγεμονεύει.
τοὔνεκεν ἱππελάται κείνων ἐπιβήτορες ἵππων
ἠδὲ κύνας λείπουσι φίλους, πίσυνοί τ᾽ ἐλόωσιν
ἵπποις, ἠ:λίου τε βολῇ, καὶ νόσφιν ἀρωγῶν.
ξυνὸν ἀκοντίζειν δὲ καὶ ἀντία τοξάζεσθαι
θῆρας ἀρειοτέρους, τοί τ᾽ ἀνδράσιν ἶφι μάχονται.
Ἐς δὲ λίνον χρειὼ στέλλειν οἰήϊα θήρης,
καὶ πνοιὴν ἀνέμων φεύγειν, ἄνεμόν τε δοκεύειν.
οἷα δὲ ποντοπόρων ἀκάτων ἐπιβήτορες ἄνδρες

ἑζόμενοι πρύμνῃσι, νεῶν ἐφέποντες ὀχῆας,
ἠέρα παπταίνουσι, καὶ ἀργεστῆσι νότοισι
πειθόμενοι τανύσαντο λινοπτερύγων ὅπλα νηῶν·
ὧδε καὶ ἐν τραφερῇ κέλομαι θηρήτορας ἄνδρας
παπταίνειν ἑκάτερθεν ἐπιπνείοντας ἀήτας,
ὄφρα λινοστατέωσι, βοηλατέωσί τε πάντῃ
αὔραις ἀντιάσαντες· ἐπεὶ μάλα θήρεσι πᾶσιν
ὀξύταται ῥινῶν ὀσφρήσιες· εἰ δὲ φράσαιντο
ἢ σταλίκων ὀδμὴν ἢ πεπταμένοιο λίνοιο,
ἔμπαλιν ἰθύουσιν, ἐπιστροφάδην δὲ φέβονται
αὐτοῖς ἄντα βροτοῖσι, πόνον δ᾽ ἅλιον θέσαν ἄγρης.
τῷ μοι παπταίνοιεν ἐπαιγίζοντας ἀήτας
θηροφόνοι, σταλικάς τε λινοστασίην τ᾽ ἐφέποιεν
ἀντιπέρην ἀνέμοιο βολῆς· ὄπιθεν δ᾽ ἐλάοιεν
ἐς νότον, αἰθρήεντος ἐγειρομένου βορέαο·
ἐς δὲ βορῆν, σαλαγεῦντος ἐπὶ δνοφεροῖο νότοιο·
εὔρου δ᾽ ἱσταμένοιο θέειν ζεφυρίτισιν αὔραις·
κινυμένου ζεφύρου δὲ, θοῶς εἰς εὖρον ἐλαύνειν.
  Ἀλλὰ σύ μοι πρώτιστα λεόντων ἔξοχον ἄγρην
ἐν θυμῷ βάλλοιο, καὶ ἀνδρῶν ἄλκιμον ἦτορ.
χῶρον μὲν πρώτιστον ἐπεφράσσαντο κιόντες,
ἔνθα περὶ σπήλυγγας ἐρίβρομος ἠΰκομος λὶς
ἐνδιάει, μέγα δεῖμα βοῶν, αὐτῶν τε νομήων·
θηρὸς δ᾽ αὖ μετέπειτα πελώριον ὠπήσαντο
ἴχνεσι τριβομένοισιν ἀταρπιτὸν, ᾗ ἔνι πολλὸς
λάβρον πιόμενος ποταμηπόρος ἰθὺς ὁδεύει.
ἔνθ᾽ ἤτοι βόθρον μὲν εὔδρομον ἀμφὶς ὄρυξαν
εὐρὺν, καὶ περίμετρον, ἀτὰρ μεσάτῃ ἐνὶ τάφρῳ
κίονα δειμάσθην μέγαν, ὄρθιον, ὑψικόλωνον·
τοῦ δ᾽ ἄπο μὲν κρεμάσαντο μετήορον αὖ ἐρύσαντες
ἀρνειὸν νεογιλὸν ἀπ᾽ ἀρτιτόκοιο τεκούσης.
ἔκτοθε δ᾽ αὖ βόθροιο περίτροχον ἐστεφάνωσαν
αἱμασιὴν, πυκάσαντες ἐπασσυτέροις μυλάκεσσιν,
ὄφρα κε μὴ πελάσας δολερὸν χάος ἀθρήσειε.
καί ῥ᾽ ὁ μὲν ὑψικρεμὴς ὑπομάζιος ἀμνὸς ἀυτεῖ·

τοῦ δέ τε πευκαλέην κραδίην ἐπάταξεν ἰωή·
μαιόμενος δ' ἴθυσε, φίλον κεχαρημένος ἦτορ,
ἴχνος ἐπισπέρχων βληχῆς, ἠδ' ἔνθα καὶ ἔνθα
παπταίνων πυρόεν· τάχα δ' ἤλυθεν ἄγχι δόλοιο,
ἀμφί τε δινεῖται, κρατερὸς δέ ἑ λιμὸς ὀρίνει.
αὐτίκα δ' αἱμασιὴν μὲν ὑπέρθορε γαστρὶ πιθήσας·
δέκτο δέ μιν χάος εὐρὺ περιστεφὲς, οὐδ' ἐνόησεν
ὡς ἐπὶ βυσσὸν ἵκανεν ἀνοστήτοιο βερέθρου·
πάντοσε δινεῖται δὲ, παλίσσυτος αἰὲν ὀρούων,
ὁπποῖος περὶ νύσσαν ἀεθλοφόρος θοὸς ἵππος
ἀγχόμενος παλάμῃσι καὶ ἡνιόχοιο χαλινῷ.
οἱ δ' ἄρ' ἀπὸ σκοπιῆς τηλαυγέος ἀθρήσαντες
ἀγρευτῆρες ὄρουσαν, ἐϋτμήτοισι δ' ἱμᾶσι
δησάμενοι καθιᾶσιν ἐΰστροφα τυκτὰ μέλαθρα,
ὀπταλέον κἀκεῖσε δόλον κρύψαντες ἐδωδῆς.
αὐτὰρ ὅγ' ἐκ βόθροιο δοκεύμενος αὐτίκ' ἀλύξειν
ἔνθορε καγχαλόων· πάρα δ' οὐκέτι νόστος ἑτοῖμος.
Ὧδε μὲν ἀμφὶ χυτὴν Λιβύων πολυδίψιον αἶαν.
αὐτὰρ ἐϋρρείταο παρ' ὄχθαις Εὐφρήταο
ἵππους μὲν χαροποὺς μεγαλήνορας ἀρτύνονται
θήρειον ποτὶ μῶλον· ἐπεὶ χαροποὶ γεγάασι
κραιπνότατοι θείειν, καὶ ἀναιδέες ἶφι μάχεσθαι,
καὶ μοῦνοι τετλᾶσι λεόντων ἀντία βρυχήν·
οἱ δ' ἄλλοι τρείουσι καὶ ἀγκλίνουσιν ὀπωπὰς,
δειμαίνοντες ἄνακτος ἐοῦ πυριλαμπέα κανθὸν,
ὡς ἐφάμην καὶ πρόσθεν ἐν ἱππαλέοισιν ἀοιδαῖς.
πεζοὶ δ' ἐκτανύσαντο λίνοιο περίδρομον ἕρκος,
ἄρκυας ἀσσυτέροις ἐπιδειμάμενοι σταλίκεσσι·
τόσσον δ' αὖθ' ἑκάτερθεν ἐπιπρονένευκε κεραίη,
ὅσσον ἐπιμύει κέρας ἀρτιτόκοιο σελήνης.
τρισσοὶ δ' αὖ λοχόωσι λίνων ἔπι θηρητῆρες,
εἷς μέσατος, δοιοὶ δ' ἄρ' ἐπ' ἀκροτάτοισι κορύμβοις,
ὁππόσον ἐκ μεσάτοιο γεγωνότος ἀμφοτέροισιν
εἰσαΐειν ἑκάτερθε διπλῶν ἀκρόπτερα φωτῶν.
οἱ δ' ἄλλοι στήσαντο, νόμῳ πολέμοιο δαφοινοῦ,

Φρυκτοὺς αὐσταλέους πυριλαμπέας ἀμφὶς ἔχοντες.
ἀνδρῶν δ' αὐτὸς ἕκαστος ἔχει σάκος ἐν χερὶ λαιῇ
ἀσπίδος εὐπατάγου, θηρσὶν μέγα δεῖμα δαφοινοῖς·
δεξιτερῇ δὲ φέρει πεύκης ἄπο δαιόμενον πῦρ.
ἔξοχα γὰρ δείδοικε πυρὸς μένος ἠΰκομος λὶς,
οὐδ' ἐσιδεῖν τέτληκεν ἀταρμύκτοισιν ὀπωπαῖς.
οἱ δ' ὁπότ' ἀθρήσωσι λεόντων ἄλκιμον ἦτορ,
πάντες ὁμῶς ἱππῆες ἐπέσσυθεν, ἀμφὶ δὲ πεζοὶ
ἕσπονται παταγεῦντες, αὐτὴ δ' αἰθέρ' ἱκάνει·
θῆρες δ' οὐ μίμνουσιν, ἐπιστροφάδην δὲ νέονται,
θυμὸν ὀδὰξ πρίοντες, ἀμυνέμεν οὐκ ἐθέλοντες.
ὡς δ' ἰχθῦς ἀνὰ νύκτα δολόφρονες ἀσπαλιῆες
πρὸς βόλον ἰθύνουσι, θοαῖς ἀκάτοισι φέροντες
λαμπομένας δαΐδας, τοὶ δὲ τρείουσιν ἰδόντες
ἔλλοπες, οὐδὲ μένουσιν ἑλισσομένην ἀμαρυγήν·
ὣς καὶ θῆρες ἄνακτες ἐπιμύουσιν ὀπωπάς·
καὶ τότε δειδιότες κύκλον ἀνδρῶν, καὶ φλόγα πυρσῶν,
αὐτόματοι πλεκτοῖσι λίνων λαγόνεσσι πέλασσαν.
Ἔστι δέ τις θήρης τρίτατος νόμος Αἰθιοπήων
ἀκάματος, μέγα θαῦμα· τὸ δ' ἀνέρες ἀλκήεντες
Αἴθοπες ἠνορέῃ πίσυνοι πίσυρες τελέουσι.
πλεκτὰ σάκη τεύχουσιν εὐστρέπτοισι λύγοισι
καρτερὰ, καὶ πλευρῇσι περίδρομα, καδδὲ βοείας
ἀζαλέας τανύουσιν ἐπ' ἀσπίσιν ὀμφαλοέσσαις,
ἄλκαρ ἔμεν βριαρῶν ὀνύχων, γενύων τε δαφοινῶν·
αὐτοὶ δ' οἰὸς ἄωτα πρόπαν δέμας ἀμφιέσαντο,
σφιγξάμενοι καθύπερθεν ἐπασσυτέροις τελαμῶσι·
καὶ κόρυθες κρύπτουσι καρήατα, μοῦνα δ' ἀθρήσαις
χείλεά τε, ῥῖνάς τε, καὶ ὄμματα μαρμαίροντα.
ἄντα δὲ θηρὸς ἴασιν ἅμ' ὁρμαῖς εὐκελάδοισι,
μάστιξιν θαμινῇσι δι' ἠέρος αἰθύσσοντες.
αὐτὰρ ὅγε σπήλυγγος ὑπεκπροθορὼν ἀλίαστος,
βρυχᾶται πετάσας φόνιον χάος ἀντία φωτῶν,
δερκόμενος χαροποῖσιν ἐπ' ὄμμασιν αἰθόμενον πῦρ,
θυμῷ παφλάζων, ἴκελος δηΐοισι κεραυνοῖς.

οὐ τοῖον Γάγγαο ῥόος πρόσθ' ἠελίοιο
Ἰνδὸν ὑπὲρ δάπεδον Μαρυανδέα λαὸν ἀμείβων
μυκᾶται βρύχημα πελώριον, ὁππότε κρημνῶν
ἐκπροβορῶν ἐκάλυψε μολὼν δέμας αἰγιαλοῖο,
ὅστε καὶ εὐρύτατός περ ἐὼν, καί τ' εἴκοσιν ἄλλοις
κυρτοῦται ποταμοῖσι, κορυσσόμενος λάβρον ὕδωρ·
οἷον ἐπισμαραγεῖ δρίος ἄσπετον, ἠδὲ χαράδραι
βρυχηθμοῖς ὀλοοῖσιν, ἐπιβρέμεται δ' ὅλος αἰθήρ.
καί ῥ' ὁ μὲν αὐτίκ' ὄρουσε λιλαιόμενος χροὸς ἆσαι,
λαίλαπι χειμερίῃ πανομοίϊος· οἱ δὲ μένουσιν
ἀστεμφεῖς πυρόεσσαν ἐπαιγίζουσαν ἐνιπήν.
αὐτὰρ ὅγ' ἔν τ' ὀνύχεσσι γένυσσί τε λευγαλέῃσιν
ἄσχετος, ὅν κεν ἕλῃσιν, ἐπαιθύσσων κεραΐζει.
τὸν δ' ἕτερος κατόπισθε μέγ' ἀνδρῶν αἰζηῶν
κικλήσκει, παταγῶν τε διαπρύσιόν τε γεγωνώς·
αἶψα δ' ἐπιστρεφθεὶς μεγαλήνωρ ἠΰκομος λὶς
ὧρτο λιπὼν ὃν ἔμαρψεν ὑπὸ στόμα, καὶ πάλιν ἄλλος
δόχμιος ἠϋγένειον ὀρίνει θῆρα κελαινόν.
ἄλλοι δ' ἀλλαχόθεν μιν ἐπασσύτεροι κλονέουσι
ῥινοῖσι πίσυνοι, σακέεσσί τε, καὶ τελαμῶσι,
τοὺς οὔτε κρατεροὶ γενύων τάμνουσιν ὀδόντες,
οὔτε σιδηρείων ὀνύχων πείρουσιν ἀκωκαί.
αὐτὰρ ὁ μαψίδιον φθινύθει πόνον, ἄκριτα θύων,
τὸν μὲν καλλείπων, τὸν δ' αἰρόμενος χθονὸς αἶψα
αὖ ἐρύων, τῷ δ' αὖτις ἀάσχετος ἰθὺς ὀρούων.
ὡς δ' ὁπότ' ἐν πολέμοισιν ἀρήϊον ἄνδρα κραταιὸν
δήϊος ἀμφιβάλῃ στεφάνη μαλεροῖο μόθοιο,
αὐτὰρ ὅγε πνείων μένος ἄρεος, ἔνθα καὶ ἔνθα
ἀΐσσει, παλάμῃ κραδάων πεφονωμένον ἔγχος,
ὀψὲ δέ μιν δάμνησιν ἐνυάλιος λόχος ἀνδρῶν,
πάντες ὁμοῦ βοίσαντες, ὁ δ' ὀκλάζει κατὰ γαίης
βαλλόμενος πυκινῇσι τανυρίζοισιν ἀκωκαῖς·
ὣς ὅγ' ἀνηνύστοισιν ἀπειπάμενος καμάτοισιν,
ὀψὲ βροτοῖσιν ἔδωκε βραβήϊα πάντα μόθοιο.
ἀφρὸν ἀποσταλάει δὲ ποτὶ χέρσον αἱματόεντα.

εἴκελος αἰθομένῳ δὲ ποτὶ χθόνα κανθὸν ἐρείδει.
ὡς δὲ βροτὸς πολλοῖσιν ἐρεψάμενος κοτίνοισι
πυγμαχίης ἐν ἀγῶσιν, ὑπ᾽ ἀνέρος ἀλκήεντος
ἄντην ἀσσυτέρῃσιν ὑπ᾽ ὠτειλῇσι δαμασθεὶς,
ἔστη μὲν πρώτιστα λελυμένος αἵματι λάβρῳ,
οἷα μεθυσφαλέων, ἑτεροκλινέων τε κάρηνον,
αὐτὰρ ἔπειτ᾽ ἐπὶ γαῖαν ὑποκλαδὸν ἐξετανύσθη·
ὣς ὅγ᾽ ἐπὶ ψαμάθου κεκαφηότα γυῖα τάνυσσεν.
οἱ δὲ τότ᾽ ἐγκονέουσι πολὺ πλέον, αἶψα δ᾽ ὕπερθε
πάντες ἐρεισάμενοι κρατεροῖσι δέουσ᾽ ὑπὸ δεσμοῖς
οὐδὲν ἀλευόμενον, μάλα δ᾽ ἤρεμον ἀτρεμέοντα.
ὦ μέγα τολμήεντες, ὅσον χάδον, ὅσσον ἔρεξαν,
αἰνὸν κεῖνο πέλωρον, ἅτε κτίλον, αἰρέουσιν.

Εκλυον ὡς βόθροισιν ὁμοιΐοισίν τε δόλοισι
θήρασσαν καὶ θῶας ἀναιδέας, ἠδὲ γένεθλα
πορδαλίων ἀπάτησαν, ἀτὰρ πολὺ μείοσι βόθροις·
κίονα δ᾽ οὐχὶ λίθοιο, δρυὸς δ᾽ ἐτάμοντο κεραίην·
οὐδὲ μὲν ὑψικρεμῆ χιμάρου γόνον ᾐώρησαν,
ἀλλὰ κυνός· τοῦ δ᾽ αὐτ᾽ ἀπὸ μήδεα δῆσαν ἱμάσθλαις
λεπταλέαις· ὁ δ᾽ ἄρ᾽ ὦκα περιστεργὴς ὀδύνῃσιν
ὠρυθμοῖς ὑλάει, καὶ πορδαλίεσσιν αὔτει.
ἡ δὲ μάλ᾽ ἰάνθη, διά τε δρίος ἰθὺς ὀρούει.
ὡς δ᾽ ὁπότ᾽ ἰχθυβόλοι κύρτου δόλον ἐστήσαντο,
πλεξάμενοι σπάρτῳ Σαλαβίνιδι, καὶ λαγόνεσσι
πουλυπον ἢ κεστρῆα πυρὶ φλεγέθοντες ἔθεντο·
ὀδμὴ δ᾽ ἐς πλαταμῶνας ἀφίκετο, καὶ ποτὶ κύρτον
ἔλλοπας αὐτομόλους εἰσήγαγεν, οὐδὲ δύνανται
αὖτις ὑπεκδῦναι, δεινοῦ δ᾽ ἤντησαν ὀλέθρου·
ὣς κείνη σκυλακῆος ἀπόπροθεν εἰσαΐουσα
ἔδραμε καὶ θόρεν, οὔτιν᾽ ὀισσαμένη δόλον εἶναι,
γαστέρι πειθομένη δὲ μυχοὺς ἐπέλασσε βερέθρου.

Πορδάλιας καὶ δῶρα Διωνύσοιο δάμασσαν,
θηροφόνων δολερῶν δολερὴν πόσιν οἰνοχοεύντων,
οὐδὲν ἀλευομένων ζαθέοιο κότον Διονύσου.

Πορδάλιες νῦν μὲν θηρῶν γένος, ἀλλὰ πάροιθεν

οὐ θῆρες βλοσυροὶ, χαροπαὶ δ᾽ ἐπέλοντο γυναῖκες,
οἰνάδες, ὀσχοφόροι, τριετηρίδες, ἀνθοκάρηνοι,
Βάκχου φοιταλιῆος ἐγερσιχόροιο τιθῆναι.
νηπίαχον γὰρ Βάκχον Ἀγηνορὶς ἔτραφεν Ἰνὼ,
μαζὸν ὀρεξαμένη πρωτόῤῥυτον υἱέϊ Ζηνός·
σὺν δ᾽ ἄρ᾽ ὁμῶς ἀτίτηλε καὶ Αὐτονόη καὶ Ἀγαύη.
ἀλλ᾽ οὐκ εἰν Ἀθάμαντος ἀταρτηροῖσι δόμοισιν,
οὔρεϊ δ᾽, ὃν τότε Μηρὸν ἐπικλήδην καλέεσκον·
Ζηνὸς γὰρ μεγάλην ἄλοχον μέγα δειμαίνουσαι,
καὶ Πενθῆα τύραννον Ἐχιονίδην τρομέουσαι,
εἰλατίνῃ χηλῷ δῖον γένος ἐγκατέθεντο,
νεβρίσι δ᾽ ἀμφεβάλοντο, καὶ ἐστέψαντο κορύμβοις
ἐν σπέϊ, καὶ περὶ παῖδα τὸ μυστικὸν ὠρχήσαντο.
τύμπανα δ᾽ ἐκτύπεον, καὶ κύμβαλα χερσὶ κρόταινον,
παιδὸς κλαυθμυριῶν προκαλύμματα· πρῶτα δ᾽ ἔφαινον
ὄργια κευθομένῃ περὶ λάρνακι· σὺν δ᾽ ἄρα τῇσιν
Ἀόνιαι λάθρῃ τελετῶν ἥπτοντο γυναῖκες.
ἐκ δ᾽ ὄρεος πιστῇσιν ἀγυρμοσύνην ἑτάρῃσιν
ἔντυνον ἰθῦσαι Βοιωτίδος ἔκτοθι γαίης·
μέλλε γὰρ, ἤδη μέλλεν ἀνήμερος ἢ πρὶν ἐοῦσα
γαῖα φυτηκομέειν ὑπὸ λυσιπόνῳ Διονύσῳ.
χηλὸν δ᾽ ἀῤῥήτην ἱερὸς χορὸς ἀείρασαι,
στεψάμεναι, νώτοισιν ἐπεστήριξαν ὄνοιο.
Εὐρίπου δ᾽ ἵκανον ἐπ᾽ ἠόνας, ἔνθα κίχανον
πρέσβυν ὁμοῦ τεκέεσσιν ἁλίπλοον, ἀμφὶ δὲ πᾶσαι
γριπέας εἱλίσσοντο βυθοὺς ἀκάτοισι περῆσαι·
αὐτὰρ ὅγ᾽ αἰδεσθεὶς ἱερὰς ὑπεδέκτο γυναῖκας.
καὶ δή οἱ χλοερὴ μὲν ἐπήνθεε σέλμασι μίλαξ,
πρύμνην δ᾽ ὡραίη σέλινος καὶ κισσὸς ἔρεπτον·
καί κεν ὑπὲρ πόντοιο κυβίστεον ἀσπαλιῆες
δείματι δαιμονίῳ πεπτηότες· ἀλλὰ πάροιθεν
ἐς γαῖαν δόρυ κέλσε, πρὸς Εὔβοιην δὲ γυναῖκες
ἤδ᾽ ἐπ᾽ Ἀρισταίοιο θεὸν κατάγοντο φέρουσαι,
ὅς θ᾽ ὕπατον μὲν ἔναιεν ὄρος κρυόεντος ὑπ᾽ ἄντρου,
μυρία δ᾽ ἀγραύλων βιοτὴν ἐδιδάξατο φωτῶν.

πρῶτος ποιμναίην ἱδρύσατο, πρῶτος ἐκεῖνος
καρποὺς ἀγριάδος λιπαρῆς ἔθλιψεν ἐλαίης,
καὶ ταμίσῳ πρῶτος γάλα πήξατο, καὶ ποτὶ σίμβλους
ἐκ δρυὸς ἀείρας ἀγανὰς ἐνέκλεισε μελίσσας.
ὅς τότε καὶ Διόνυσον ἑῷ νεογιλὸν ὑπ' ἄντρῳ
Ινώης ἔθρεψε δεδεγμένος ἐκ χηλοῖο·
σὺν Δρυάσι δ' ἀτίτηλε, μελισσοκόμοισί τε Νύμφαις,
Εὐβοΐσιν τε κόρησι, καὶ Αονίησι γυναιξίν.
ἤδη κουρίζων δ' ἑτάροις μετὰ παισὶν ἄθυρε.
νάρθηκα προταμὼν στυφελὰς οὔταζετο πέτρας·
αἱ δὲ θεῷ μέθυ λαρὸν ἀνέβλυσαν ὠτειλάων.
ἄλλοτε δ' ἀρνειοὺς αὐτῆς ἐδάϊζε δορῆσι,
καὶ μελεϊστὶ τάμεν, νέκυας δ' ἔρριψεν ἔραζε·
αὖτις δ' ἄψεα χερσὶν εὐσταλέως συνέβαλλεν·
οἱ δ' ἄφαρ ἔζωον, χλοεροῦ θ' ἅπτοντο νομοῖο.
ἤδη καὶ θιάσοισιν ἐμέμβλετο, καὶ κατὰ πᾶσαν
γαῖαν ἐκίδνατο δῶρα Θυωναίου Διονύσου·
πάντη δὲ θνητοῖς ἀρετὴν πωλέσκετο φαίνων.
ὀψὲ δὲ καὶ Θήβης ἐπεβήσατο, καὶ πυρίπαιδι
πᾶσαι ὑπηντίασαν Καδμηΐδες· αὐτὰρ ὁ μάργος
Πενθεὺς οὐχὶ θετὰς παλάμας ἔδεεν Διονύσου,
καὶ θεὸν αὐτοφόνοισιν ἀπείλεε χερσὶ δαΐξαι,
οὐ Τυρίου Κάδμοιο καταιδόμενος τρίχα λευκήν,
οὐδὲ κυλινδομένην οἷσι πρὸ πόδεσσιν Ἀγαύην·
σύρειν δ' αἰνομόροισιν ἐβώστρεεν οἷς ἑτάροισι,
σύρειν τε, κλείειν τε, χορόν τ' ἐλάασκε γυναικῶν.
οἱ μέν νυν Βρόμιον Πενθηϊάδαι φυλακῆες
δεσμοῖσι δοκέοντο σιδηρείοισιν ἄγεσθαι,
ἄλλοι Καδμεῖοί τε· θεοῦ δ' οὐχ ἅπτετο δεσμά.
παχνώθη δὲ κέαρ θιασώτισι, πάντα δ' ἔραζε
ῥίψαν ἀπὸ κροτάφων στεφανώματα, θύσθλα τε χειρῶν,
πάσαις δ' ἐστάλαε Βρομιώτισι δάκρυ παρειῶν·
αἶψα δ' ἀνηΰτησαν· Ἰὼ μάκαρ ὦ Διόνυσε,
ἅπτε σέλας φλογερὸν πατρώϊον, ἂν δ' ἐλέλιξον
γαῖαν, ἀταρτηροῦ δ' ὄπασον τίσιν ὦκα τυράννου·

θὲς δὲ παρὰ σκοπιῇσι, πυρίσπορε, Πενθέα ταῦρον,
ταῦρον μὲν Πενθῆα δυσώνυμον, ἄμμε δὲ θῆρας
ὠμοβόρους, ὀλοοῖσι κορυσσομένας ὀνύχεσσιν,
ὄφρα μιν, ὦ Διόνυσε, διὰ στόμα δαιτρεύσωμεν.
ὣς φάσαν εὐχόμεναι, τάχα δ' ἔκλυε Νύσιος ἄναξ.
Πενθέα μὲν δὴ ταῦρον ἐδείξατο, φοίνιον ὄμμα,
αὐχένα τ' ἠώρησε, κέρας τ' ἀνέτειλε μετώπου·
ταῖσι δὲ γλαυκιόωσαν ἐθήκατο θηρὸς ὀπωπὴν,
καὶ γένυας θώρηξε, κατέγραψεν δ' ἐπὶ νώτου
ῥινὸν ὀπωρινοῖσι, καὶ ἄγρια θήκατο φῦλα.
αἱ δὲ θεοῦ βουλῇσιν ἀμειψάμεναι χρόα καλὸν
πορδάλιες Πενθῆα παρὰ σκοπέλοισι δάσαντο.
τοιάδ' ἀείδοιμεν, τοῖα φρεσὶ πιστεύοιμεν·
ὅσσα Κιθαιρῶνος δὲ κατὰ πτύχας ἔργα γυναικῶν,
ἢ μυσαρὰς κείνας, τὰς ἀλλοτρίας Διονύσου,
μητέρας οὐχ ὁσίως ψευδηγορέουσιν ἀοιδοί.
Θηροφόνος δέ τις ὧδε πάγην ἑτάροισι σὺν ἄλλοις
θηρσὶ φιλακρήτοισιν ἐμήσατο πορδαλίεσσι.
πίδακα λεξάμενοι Λιβύης ἀνὰ διψάδα γαῖαν,
ἥ τ' ὀλίγη μαλὰ πολλὸν ἀνυδρότατον κατὰ χῶρον
ἀπροφάτως ἀΐδηλον ἀνασταλάει μέλαν ὕδωρ,
οὐδὲ πρόσω χεῖται κελαρύσμασιν, ἀλλὰ μάλ' αἰνῶς
βλύζει τε, σταδίη τε μένει, ψαμάθοισί τε δύνει,
ἔνθα τὸ πορδαλίων γένος ἄγριον εἶσι μετ' ἠῶ
πιόμενον· τοὶ δ' αἶψα κατὰ κνέφας ὁρμηθέντες
ἀγρευτῆρες ἄγουσιν ἐείκοσιν ἀμφιφορῆας
οἴνου νηδυμίοιο, τὸν ἑνδεκάτῳ λυκάβαντι
θλίψε τις οἰνοπέδοισι φυτηκομίησι μεμηλώς·
ὕδατι δ' ἐγκέρασαν λαρὸν μέθυ, καὶ προλιπόντες
πίδακα πορφυρέην, οὐ τηλόθεν εὐνάζονται,
προπροκαλυψάμενοι δέμας ἄλκιμον ἢ σισύρῃσιν,
ἢ αὐτοῖσι λίνοισιν, ἐπεὶ σκέπας οὔτι δύνανται
εὑρέμεν, οὔτε λίθων, οὔτ' ἠϋκόμων ἀπὸ δένδρων.
πᾶσα γὰρ ἐκτέταται ψαφαρὴ καὶ ἀδένδρεος αἶα.
τὰς δ' ἄρα σειριόωντος ὑπ' ἠελίοιο τυπείσας

ἀμφότερον δίψη τε, φίλη τ' ἐκαλίζετ' ἀϋτμή·
πίδακι δ' ἐμπέλασαν Βρομιώτιδι, καὶ μελάνυδρον
λάπτουσι Διόνυσον, ἐπ' ἀλλήλῃσι δὲ πᾶσαι
σκιρτῶσι μὲν πρῶτα χοροιτυπέουσιν ὁμοῖαι,
εἶτα δέμας βαρύθουσι, πρόσωπατα δ' ἐς χθόνα δῖαν
ἠρέμα νευστάζουσι κάτω· μετέπειτα δὲ πάσας
κῶμα βιησάμενον χαμάδις βάλεν ἄλλυδις ἄλλην.
ὡς δ' ὁπότ' εἰλαπίνῃσιν ἀφυσσάμενοι κρητήρων
ἥλικες εἰσέτι παῖδες, ἔτι χνοάοντες ἰούλους,
λαρὸν ἀείδωσι, προκαλιζόμενοι μετὰ δεῖπνον
ἀλλήλους ἑκάτερθεν ἀμοιβαδίοισι κυπέλλοις,
ὀψὲ δ' ἐλώφησαν, τοὺς δ' ἔρριφεν ἄλλον ἐπ' ἄλλῳ
καὶ φρενὶ καὶ βλεφάροισιν ἐπιβρίσαν μένος οἴνου·
ὡς κεῖναι μάλα θῆρες ἐπ' ἀλλήλῃσι χυθεῖσαι
νόσφι πόνου κρατεροῖο ὑπ' ἀγρευτῆρσι γένοντο.

Ἄρκτοισιν δὲ πονεῦσι κλυτὴν περιώσιον ἄγρην,
Τίγριν ὅσοι ναίουσι καὶ Ἀρμενίην κλυτότοξον.
πουλὺς ὄχλος βαίνουσι τανύσκια βένθεα δρυμῶν,
ἴδριες, αὐτολύγοις σὺν εὐρίνεσσι κύνεσσιν,
ἴχνια μαστεύοντ' ὀλοῶν πουλύπλανα θηρῶν.
ἀλλ' ὁπότ' ἀθρήσωσι κύνες σημήϊα ταρσῶν,
ἕσπονται, στιβέας τε ποδηγετέουσιν ὁμαρτῇ,
ῥῖνας μὲν ταναὰς σχεδόθεν χέρσοιο τιθέντες,
ἐξοπίσω δ' εἴπερ τι νεώτερον ἀθρήσειαν
ἴχνος, ἐπειγόμενοι θόρον αὐτίκα καγχαλόωντες,
ληθόμενοι τοῦ πρόσθεν· ἐπὴν δ' εἰς ἄκρον ἵκωνται
εὐπλανέος στιβίης, θηρός τε παναίολον εὐνὴν,
αὐτίχ' ὁ μὲν θρώσκει παλάμης ἀπὸ θηρητῆρος,
οἰκτρὰ μάλ' ὑλακόων, κεχαρημένος ἔξοχα θυμόν.
ὡς δ' ὅτε παρθενικὴ γλαγόεντος ἐν εἴαρος ὥρῃ
ἀβλαύτοισι πόδεσσιν ἀν' οὔρεα πάντ' ἀλάληται,
ἄνθεα διζομένη, τὸ δέ οἱ μάλα τηλόθ' ἐοῦσα
νηδύμιον προπάροιθεν ἴον μήνυσεν ἀϋτμή,
τῇ δὲ μάλ' ἰάνθη μειδῆσέ τε θυμὸς ἐλαφρός·
ἀλᾶται δ' ἀκόρητος, ἀναψαμένη δὲ κάρηνον

εἴσιν ἐς ἀγραύλων δόμον αἰδοῦσα τοκήων·
ὣς κυνὸς ἰάνθη θυμὸς θρασύς. αὐτὰρ ἐπακτὴρ
καὶ μάλα μιν θύνοντα βιησάμενος τελαμῶσι,
καγχαλόων παλίνορσος ἔβη μεθ' ὅμιλον ἑταίρων·
τοῖσι δὲ καὶ δρυμὸν διεπέφραδε, θῆρά τε πικρὴν
αὐτὸς καὶ συνάεθλος ὅπου λοχόωντες ἔλειψαν.
οἱ δ' ἄρ' ἐπειγόμενοι στάλικας στήσαντο κραταιοὺς,
δίκτυά τ' ἀμπετάσαντο, καὶ ἄρκυας ἀμφεβάλοντο,
ἂν δὲ δύω κλῖναν δοιαῖς ἑκάτερθε κεραίαις
ἀνέρας ἀκρολίνους ἐπὶ μυλινέοισι πάγοισιν·
ἐκ δ' αὐτῶν κεράων τε καὶ αἰζηῶν πυλαωρῶν
λαιῇ μὲν μήρινθον εὔστροφον ἐκτανύουσι
μηκεδανὴν, λινέην, ὀλίγον γαίης ἐφύπερθεν,
ὅσσον ἐπ' ὀμφαλὸν ἀνδρὸς ἱκανέμεναι στροφάλιγγα·
τῆς ἄπο μὲν κρέμαται περιδαίδαλα παμφανόωντα
ἄνθεα ταινιῶν πουλύχροα, δείματα θηρῶν,
ἐκ δ' ἄρ' ἀπήρτηται πτίλα μυρία παμφανόωντα,
οἰωνῶν τε διηερίων περικαλλέα ταρσὰ,
γυπάων, πολιῶν τε κύκνων, δολιχῶν τε πελαργῶν.
δεξιτερῇ δὲ λόχους ὑπὸ ῥωγάσιν ἐστήσαντο,
οἱ χλοεροῖς πετάλοισι θοῶς πυκάσαντο μέλαθρα,
τυτθὸν ἀπ' ἀλλήλων, πίσυρας δ' ἐκάλυψαν ἑκάστῳ
ἀνέρας, ὀρπήκεσσι πρόπαν δέμας ἀμφιβαλόντες.
αὐτὰρ ἐπεὶ κατὰ κόσμον ἐπαρτέα πάντα πέλονται,
σάλπιγξ μὲν κελάδησε πελώριον· ἡ δέ τε λόχμης
ὀξὺ λέληκε θοροῦσα, καὶ ὀξὺ δέδορκε λακοῦσα.
αἰζηοὶ δ' ἐπόρουσαν ἀολλέες, ἐκ δ' ἑκάτερθεν
ἀντία θηρὸς ἴασι φαλαγγηδὸν κλονέοντες.
ἡ δ' ὅμαδον προλιποῦσα καὶ ἀνέρας, ἰθὺς ὀρούει
γυμνὸν ὅπου λεύσσει πεδίον πολύ· κεῖθεν ἔπειτα
ἑξείης κατὰ νῶτον ἐγειρόμενος λόχος ἀνδρῶν
κλαγγηδὸν παταγεῦσιν, ἐπ' ὀφρύα μηρίνθοιο
σευόμενοι καὶ δεῖμα πολύχροον· ἡ δέ τ' ἀνιγρὴ
ἀμφίβολος μάλα πάμπαν ἀτυζομένη πεφόβηται.
πάντα δ' ὁμοῦ δείδοικε, λόχον, κτύπον, αὐλὸν, ἀϋτήν,

δειμαλέην μήρινθον, ἐπεὶ κελάδοντος ἀήτεω
ταινίαι τ' ἐφύπερθε διηέριαι κραδάουσι,
κινύμεναι πτέρυγές τε λιγήϊα συρίζουσιν.
οὕνεκα παπταίνουσα κατ' ἄρκυας ἀντίον ἕρπει·
ἐν δ' ἔπεσεν λινέοισι λόχοις. τοὶ δ' ἐγγὺς ἐόντες
ἀκρόλινοι θρώσκουσι, καὶ ἐγκονέοντες ὕπερθε
σπαρτόδετον τανύουσι περίδρομον· ἄλλο δ' ἐπ' ἄλλῳ
νήσαντο λίνον. μάλα γὰρ τότε θυμαίνουσιν
ἄρκτοι καὶ γενύεσσι καὶ ἀργαλέαις παλάμῃσι·
δηθάκι δ' ἐξαυτῆς φύγον ἀνέρας ἀγρευτῆρας,
δίκτυά τ' ἐξήλυξαν, ἀΐστωσαν δέ τε θήρην.
ἀλλὰ τότε κρατερός τις ἀνὴρ παλάμην ἐπέδησεν
ἄρκτου δεξιτερήν, χήρωσε δὲ πᾶσαν ἐρωήν,
δῆσέ τ' ἐπισταμένως, τάνυσεν δέ τε τὴν ποτὶ ξύλῳ,
καὶ πάλιν ἐγκατέκλεισε δρυὸς πεύκης τε μελάθρῳ,
πυκνῆσι στροφάλιγξιν ἑὸν δέμας ἀσκήσασαν.
Χρειὼ δὲ σκοπέλου μὲν ἀνάντεος ἠδὲ πάγοιο
σεύεσθαι προθέοντα ποδωκέα φῦλα λαγωῶν,
πρὸς δὲ κάταντα σοφῆσι προμηθείῃσιν ἐλαύνειν.
αὐτίκα γὰρ σκύλακάς τε καὶ ἀνέρας ἀθρήσαντες
πρὸς λόφον ἰθύουσιν, ἐπεὶ μάλα γινώσκουσιν
ὅττι πάροιθεν ἔασιν ὀλιζότεροι πόδες αὐτοῖς.
τοὔνεκα ῥηΐδιαι πτώκεσσι πέλουσι κολῶναι,
ῥηΐδιαι πτώκεσσι, δυσάντεες ἱππελάτῃσι.
καὶ μὴν ἀτραπιτοῖο πολυστιβίην ἀλεείνειν
καὶ πάτον, ἐν δ' ἄρα τῇσι γεωμορίῃσιν ἐλαύνειν.
κουφότεροι γὰρ ἔασι τρίβῳ, καὶ ποσσὶν ἐλαφροί.
ῥεῖα δ' ἐνιβλάπτονται ἀρηρομένῃ ἐνὶ γαίῃ,
καὶ θέρεος βαρύθουσι πόδας, καὶ χείματος ὥρῃ
ἄχρις ἐπισφυρίων ὀλοὴν κρηπῖδα φέρουσιν.
ἢν ποτ' ἕλῃς δόρκον δὲ, φυλάσσεο μὴ μετὰ πολλὸν
ἐκτάδιον δολιχόν τε δρόμον καὶ τέρμα πόνοιο
τυτθὸν ὑποσταίῃ, λαγόνων δ' ἀπὸ μήδεα χεύῃ.
δόρκοι γὰρ περίαλλα δρόμοις ἐνὶ μεσσατίοισι
κύστιδα κυμαίνουσιν ἀναγκαίοισιν ὑπ' ὄμβροις

βριθόμενοι, λαγόνας δὲ ποτ' ἰσχίον ὀκλάζουσιν·
ἢν δ' ὀλίγον πνεύσωσι πολυσφαράγων ἀπὸ λαιμῶν,
πολλὸν ἀρειότεροι, λαιψηρότεροί τε πέλονται
γούνασιν εὐφόρτοισι καὶ ἔγκασι κουφοτέροισι.
Κερδὼ δ' οὔτε λόχοισιν ἁλώσιμος, οὔτε βρόχοισιν,
οὔτε λίνοις· δεινὴ γὰρ ἐπιφροσύνῃσι νοῆσαι,
δεινὴ δ' αὖτε κάλωα ταμεῖν, ὑπὸ δ' ἅμματα λῦσαι,
καὶ πυκινοῖσι δόλοισιν ὀλισθῆσαι θανάτοιο·
ἀλλὰ κύνες μιν ἄειραν ἀολλέες, οὐδ' ἄρ' ἐκεῖνοι,
καὶ κρατεροί περ ἐόντες ἀναιμωτεὶ δαμάσαντο.

Λείπει τὰ ἑξῆς.

ΟΠΠΙΑΝΟΥ

ΑΛΙΕΥΤΙΚΩΝ

ΒΙΒΛΙΟΝ ΠΡΩΤΟΝ.

Ἔθνεά τοι πόντοιο, πολυσπερέας τε φάλαγγας
παντοίων νεπόδων, πλωτὸν γένος Ἀμφιτρίτης,
ἐξερέω, γαίης ὕπατον κράτος, Ἀντωνῖνε·
ὅσσα τε κυματόεσσαν ἔχει χύσιν, ᾗχί θ' ἕκαστα
ἐννέμεται, διεροὺς τε γάμους, διερὰς τε γενέθλας,
καὶ βίον ἰχθυόεντα, καὶ ἔχθεα, καὶ φιλότητας,
καὶ βουλὰς, ἁλίης τε πολύτροπα δήνεα τέχνης
κερδαλέης, ὅσα φῶτες ἐπ' ἰχθύσι μητίσαντο
ἀφράστοις, ἄδηλον ἐπιπλώουσι θάλασσαν,
τολμηρῇ κραδίῃ, κατὰ δ' ἔδρακον οὐκ ἐπιόπτα
βένθεα, καὶ τέχνῃσιν ἁλὸς διὰ μέτρα δάσαντο
δαιμόνιοι. χλούνην μὲν ὀρίτροφον ἠδὲ καὶ ἄρκτον
θηρητὴρ ὁράᾳ τε, καὶ ἀντιόωντα δοκεύει
ἀμφαδίην, ἕκαθέν τε βαλεῖν, σχεδόθεν τε δαμάσσαι·
ἄμφω δ' ἀσφαλέως γαίης ἔπι θήρ τε καὶ ἀνὴρ
μάρνανται, σκύλακες δὲ συνέμποροι ἡγεμονῆες
κνώδαλα σημαίνουσι, καὶ ἰθύνουσιν ἄνακτας
εὐνὴν εἰς αὐτὴν, καὶ ἀρηγόνες ἐγγὺς ἕπονται·
οὐδ' ἄρα τοῖς οὐ χεῖμα τόσον δέος, οὐ μὲν ὀπώρη
φλέγμα φέρει· πολλαὶ γὰρ ἐπακτήρων ἀλεωραὶ,
λόχμαι τε σκιεραὶ, καὶ δειράδες, ἄντρα τε πέτρης
αὐτορόφου, πολλοὶ δὲ τιταινόμενοι κατ' ὄρεσφιν
ἀργύρεοι ποταμοὶ, δίψης ἄκος, ἠδὲ λοετρῶν

ἀέναοι ταμίαι· παρὰ δὲ χλοάουσι ῥεέθροις
ποῖαί τε χθαμαλαί, μαλακὴ κλίσις ὕπνον ἑλέσθαι
εὔδιον ἐκ καμάτοιο, καὶ ὥρια δόρπα πάσασθαι
ὕλης ἀγρονόμοιο, τά τ' οὔρεσι πολλὰ φύονται.
τερπωλὴ δ' ἕπεται θήρῃ πλέον, ἠέπερ ἱδρώς.
ὅσσοι δ' οἰωνοῖσιν ἐφοπλίζονται ὄλεθρον,
ῥηϊδίη καὶ τοῖσι πέλει καὶ ἐπόψιος ἄγρη.
τοὺς μὲν γὰρ κνώσσοντας ἐληΐσσαντο καλιῆς
κρύβδην· τοὺς δὲ δόναξιν ἐπέσπασαν ἰξοφόροισιν·
οἱ δὲ τανυπλέκτοισιν ἐν ἕρκεσιν ἤριπον αὐτοὶ
εὐνῆς χρηΐζοντες, ἀτερπέα δ' αὖλιν ἔκυρσαν.
πλησιπόνοις δ' ἁλιεῦσιν ἀτέκμαρτοι μὲν ἄεθλοι,
ἐλπὶς δ' οὐ σαθερὴ σαίνει φρένας, ἠΰτ' ὄνειρος.
οὐ γὰρ ἀκινήτου γαίης ὕπερ ἀθλεύουσιν,
ἀλλ' αἰεὶ κρυερῷ τε καὶ ἄσχετα μαργαίνοντι
ὕδατι συμφορέονται, ὃ καὶ γαίηθεν ἰδέσθαι
δεῖμα φέρει, καὶ μοῦνον ἐν ὄμμασι πειρήσασθαι·
δούρασι δ' ἐν βαιοῖσιν ἀελλάων θεράποντες
πλαζόμενοι, καὶ θυμὸν ἐν οἴδμασιν αἰὲν ἔχοντες,
αἰεὶ μὲν νεφέλην ἰοειδέα παπταίνουσιν,
αἰεὶ δὲ τρομέουσι μελαινόμενον πόρον ἅλμης.
οὐδέ τι φοιταλέων ἀνέμων σκέπας, οὐδέ τιν' ὄμβρων
ἀλκήν, οὐ πυρὸς ἄλκαρ ὀπωρινοῖο φέρονται.
πρὸς δ' ἔτι καὶ βλοσυρῆς δυσδερκέα δείματα λίμνης
κήτεα πεφρίκασι, τά τε σφίσιν ἀντιόωσιν,
εὖτ' ἂν ὑποβρυχίης ἄδυτον περόωσι θαλάσσης.
οὐ μέν τις σκυλάκων ἁλίην ὁδὸν ἡγεμονεύει
ἰχθυβόλοις· ἴχνη γὰρ ἀείδελα νηχομένοισιν.
οὐδ' οἵγ' εἰσορόωσιν ὅπη σχεδὸν ἵξεται ἄγρης
ἀντιάσας, οὐ γάρ τι μίην ὁδὸν ἔρχεται ἰχθύς.
θριξὶ δ' ἐν ἠπεδανοῖσι, παλιγνάμπτοιό τε χαλκοῦ
χείλεσι, καὶ δονάκεσσι, λίνοισί τε κάρτος ἔχουσιν.
Οὐ μὲν τερπωλῆς ἀπολείπεαι, αἴκ' ἐθέλῃσθα
τέρπεσθαι, γλυκερὴ δὲ πέλει βασιλήϊος ἄγρη.
νῆα μὲν εὐγόμφωτον ἔΰζυγον, ἔξοχα κούφην,

αἰζηοὶ κώπῃσιν ἐπειγομένης ἐλόωσι,
νῶτον ἁλὸς θείνοντες· ὁ δ᾽ ἐν πρύμνῃσιν ἄριστος
ἰθυντὴρ ἀλίαστον ἄγει καὶ ἀμεμφέα νῆα
χῶρον ἐς εὐρύαλόν τε καὶ εὔδια πορφύροντα.
ἔνθα δὲ δαιτυμόνων νεπόδων ἀπερείσια φῦλα
φέρβεται, οὓς θεράποντες ἀεὶ κομέουσιν, ἐδωδῇ
πολλῇ πιαίνοντες, ἑτοιμότατον χορὸν ἄγρης,
σοί τε, μάκαρ, καὶ παιδὶ μεγαυχέϊ, πώεα θήρης.
αὐτίκα γὰρ χειρὸς μὲν ἐΰπλοκον εἰς ἅλα πέμπεις
ὁρμιήν, ὁ δὲ ῥίμφα γένυν κατεδέξατο χαλκοῦ
ἰχθὺς ἀντιάσας, τάχα δ᾽ ἕλκεται ἐκ βασιλῆος
οὐκ ἀέκων, σέο δ᾽ ἦτορ ἰαίνεται, ὄρχαμε γαίης·
πολλὴ γὰρ βλεφάροισι καὶ ἐν φρεσὶ τέρψις ἰδέσθαι
παλλόμενον καὶ ἑλισσόμενον πεπεδημένον ἰχθύν.
Ἀλλά μοι ἰλήκοις μὲν ἁλὸς πόρῳ ἐμβασιλεύων
Εὐρυμέδων Κρονίδης γαιήοχος, ἠδὲ θάλασσα
αὐτή, καὶ ναετῆρες ἐριγδούποιο θαλάσσης
δαίμονες, ὑμετέρας τ᾽ ἀγέλας καὶ ἁλίτροφα φῦλα
εἰπέμεν αἰνήσαιτε· σὺ δ᾽ ἰθύνειας ἕκαστα,
πότνα θεά, καὶ πατρὶ καὶ υἱέϊ παμβασιλῆος
θυμήρη τάδε δῶρα τεῆς πόρσυνον ἀοιδῆς.
Μυρία μὲν δὴ φῦλα καὶ ἄκριτα βένθεσι πόντου
ἐμφέρεται πλώοντα· τὰ δ᾽ οὔ κέ τις ἐξονομήναι
ἀτρεκέως. οὐ γάρ τις ἐφίκετο τέρμα θαλάσσης,
ἀλλὰ τριηκοσίων ὀργυιῶν ἄχρι μάλιστα
ἀνέρες ἴσασίν τε καὶ ἔδρακον ἀμφιτρίτην·
πολλὰ δ᾽ (ἀπειρεσίη γὰρ ἀμετροβαθής τε θάλασσα)
κέκρυπται, τά κεν οὔτις ἀείδελα μυθήσαιτο
θνητὸς ἐών· ὀλίγος δὲ νόος μερόπεσσι καὶ ἀλκή.
οὐ μὲν γὰρ γαίης πολυμήτορος ἔλπομαι ἅλμην
παυροτέρας ἀγέλας, οὔτ᾽ ἔθνεα μείονα φέρβειν.
ἀλλ᾽ εἴτ᾽ ἀμφήριστος ἐν ἀμφοτέρῃσι γενέθλη,
εἴθ᾽ ἑτέρη προβέβηκε, θεοὶ σάφα τεκμαίρονται·
ἡμεῖς δ᾽ ἀνδρομέοισι νοήμασι μέτρα φέροιμεν.
Ἰχθύσιν ἄρ γενεή τε, καὶ ἤθεα, καὶ πόρος ἅλμης

κέκριται, οὐδέ τι πᾶσι νομαὶ νεπόδεσσιν ὁμοῖαι.
Οἱ μὲν γὰρ χθαμαλοῖσι παρ' αἰγιαλοῖσι νέμονται,
ψάμμον ἐρεπτόμενοι, καὶ ὅσ' ἐν ψαμάθοισι φύονται,
ἵπποι, κόκκυγές τε θοοὶ, ξανθοί τ' ἐρυθῖνοι,
καὶ κίθαροι, καὶ τρίγλα, καὶ ἀδρανέες μελάνουροι,
τραχούρων τ' ἀγέλαι, βούγλωσσά τε, καὶ πλατύουροι,
ταινίαι ἀβληχραὶ, καὶ μορμύρος, αἰόλος ἰχθὺς,
σκόμβροι, κυπρινοί τε, καὶ οἱ φίλοι αἰγιαλοῖσιν.
Ἄλλοι δ' αὖ πηλοῖσι καὶ ἐν τενάγεσσι θαλάσσης
φέρβονται, βατίδες τε, βοῶν θ' ὑπέροπλα γένεθλα,
τρυγών τ' ἀργαλέη, καὶ, ἐτήτυμον οὔνομα, νάρκη,
ψῆτται, καλλαρίαι, καὶ τριγλίδες, ἔργα τ' ὀνίσκων,
σαῦροί τε, σκέπανοί τε, καὶ ὅσσ' ἐνιτέτροφε πηλοῖς.
Θῖνα δ' ἀνὰ πρασόεσσαν ὑπὸ χλοεραῖς βοτάνῃσι
βόσκονται μαινίδες, ἰδὲ τράγοι, ἠδ' ἀθερῖναι,
καὶ σμαρίδες, καὶ βλέννος, ἰδὲ σπάροι, ἀμφότεροί τε
βῶκες, ὅσοις τ' ἄλλοισι φίλον πράσον ἀμφινέμεσθαι.
Κεστρέες αὖ, κέφαλοί τε, δικαιότατον γένος ἅλμης,
λάβρακές τ', ἀμίαι τε θρασύφρονες, ἠδὲ χρέμητες,
πηλαμύδες, γόγγροι τε, καὶ ὃν καλέουσιν ὄλισθον,
γείτονα ναιετάουσιν ἀεὶ ποταμοῖσι θάλασσαν,
ἢ λίμναις, ὅθι λαρὸν ὕδωρ μεταπαύεται ἅλμης,
πολλή τε πρόχυσις συμβάλλεται ἰλυόεσσα,
ἑλκομένη δίνῃσιν ἀπὸ χθονὸς, ἔνθα νέμονται
φορβὴν ἱμερτὴν, γλυκερῇ θ' ἁλὶ πιαίνονται.
λάβραξ δ' οὔτ' αὐτῶν ποταμῶν ἀπολείπεται ἔξω,
ἐκ δ' ἁλὸς ἐς προχοὰς ἀνανήχεται· ἐγχέλυες δὲ
ἐκ ποταμῶν πλαταμῶσιν ἐνιχρίμπτουσι θαλάσσης.
Πέτραι δ' ἀμφίαλοι πολυειδέες. αἱ μὲν ἔασι
φύκεσι μυδαλέαι, περὶ δὲ μνία πολλὰ πέφυκε,
τὰς ἤτοι πέρκαι, καὶ ἰουλίδες, ἀμφί τε χάννοι
φέρβονται, σάλπαι τε μετὰ σφίσιν αἰολόνωτοι,
καὶ κίχλαι ῥαδιναὶ, καὶ φυκίδες, οὕς θ' ἁλιῆες
ἀνδρὸς ἐπωνυμίην θηλύφρονος ηὐδάξαντο.
Ἄλλαι δ' αὖ χθαμαλαὶ ψαμαθώδεος ἄγχι θαλάσσης

λεπράδες, ἃς κίῤῥις τε, σύαινά τε, καὶ βασιλίσκοι.
ἐν δὲ μύλοι, τρίγλης τε ῥοδόχροα φῦλα νέμονται.
Ἄλλαι δ᾽ αὖ ποίησιν ἐπίχλοοι ὑγρὰ μέτωπα
πέτραι σαργὸν ἔχουσιν ἐφέστιον, ἠδὲ σκίαιναν,
χαλκέα, καὶ κορακῖνον ἐπώνυμον αἴθοπι χροιῇ,
καὶ σκάρον, ὃς δὴ μοῦνος ἐν ἰχθύσι πᾶσιν ἀναύδοις
φθέγγεται ἰκμαλέην λαλαγὴν, καὶ μοῦνος ἐδητὺν
ἄψοῤῥον προΐησιν ἀνὰ στόμα, δεύτερον αὖτις
δαινύμενος, μήλοισιν ἀναπτύσσων ἴσα φορβήν.
Ὅσσαι δ᾽ αὖ χήμησι περίπλεοι, ἢ λεπάδεσσιν,
ἐν δέ σφιν θαλάμαι τε καὶ αὔλια δύμεναι ἰχθῦς,
τῇσι δὲ καὶ φάγροι, καὶ ἀναιδέες ἀγριόφαγροι
κέρκουροί τε μένουσι, καὶ ὀψοφάγοι, καὶ ἀνιγραὶ
μύραιναι, σαῦροί τε, καὶ ὀψιμόρων γένος ὀρφῶν,
οἳ πάντων περίαλλα κατὰ χθόνα δηθύνουσι
ζωοὶ, καὶ τμηθέντες ἔτι σπαίρουσι σιδήρῳ.
Ἄλλοι δ᾽ ἐν βαθέεσσιν ὑπόβρυχα μιμνάζουσι
φωλειοῖς, πρόβατόν τε, καὶ ἥπατοι, ἠδὲ πρέποντες
ἴφθιμοι, μεγάλοι τε φυὴν, νωθροὶ δὲ κέλευθα
εἰλεῦνται, τὸ καὶ οὔποθ᾽ ἑὴν λείπουσι χαράδρην·
ἀλλ᾽ αὐτοῦ λοχόωσι παραὶ μυχὸν, ὅς κε πελάσσῃ,
χειροτέροις ἀίδηλον ἐπ᾽ ἰχθύσι πότμον ἄγοντες.
ἐν δέ τ᾽ ὄνος κείνοισιν ἀρίθμιος, ὃς περὶ πάντων
πλήσσει ὀπωρινοῖο κυνὸς δριμεῖαν ὁμοκλὴν,
μίμνει δ᾽ ἐγκαλαδὺς σκότιον μυχὸν, οὐδὲ πάροιθεν
ἔρχεται, ὅσσον ἄησιν ἐπὶ χρόνον ἄγριος ἀστήρ.
Ἔστι δέ τις πέτρῃσιν ἁλικλύστοισι μεμηλὼς
ξανθὸς ἰδεῖν, κεστρεῦσι φυὴν ἐναλίγκιος ἰχθὺς,
τὸν μερόπων ἕτεροι μὲν ἐπικλείουσιν ἄδωνιν,
ἄλλοι δ᾽ ἐξώκοιτον ἐφήμισαν, οὕνεκα κοίτας
ἐκτὸς ἁλὸς τίθεται, μοῦνος δ᾽ ἐπὶ χέρσον ἀμείβει,
ὅσσοιτε βράγχη, στόμαλος πτύχας, ἀμφὶς ἔχουσιν.
εὖτε γὰρ εὐνήσῃ χαροπῆς ἁλὸς ἔργα γαλήνη,
αὐτὰρ ὅγ᾽ ἐσσυμένοισι συνορμηθεὶς ῥοθίοισι,
πέτραις ἀμφιταθεὶς ἀμπαύεται εὔδιον ὕπνον.

ὀρνίθων δ' ἀλίων τρομέει γένος, οἵ οἱ ἔασι
δυσμενέες· τῶν ἤν τιν' ἐσαθρήσῃ πελάσαντα,
πάλλεται ὀρχηστῆρι πανείκελος, ὄφρα ἑ πόντου
προπροκυλινδόμενον σπιλάδων ἄπο κῦμα σαώσῃ.
Οἱ δὲ καὶ ἐν πέτρῃσι καὶ ἐν ψαμάθοισι νέμονται,
ἀγλαΐη χρύσοφρυς ἐπώνυμος, ἠδὲ δράκοντες,
σίμοι τε, γλαῦκοί τε, καὶ ἀλκησταὶ συνόδοντες,
σκορπίος αἴχλὴρ, δίδυμον γένος, ἀμφότεραί τε
σφύραιναι δολιχαὶ, ῥαφίδες θ' ἅμα τῇσιν ἀραιαί.
ἐν δὲ χάραξ, κοῦφοί τε κυβιστητῆρες ἔασι
κωβιοί· ἐν δὲ μυῶν χαλεπὸν γένος, οἳ περὶ πάντων
θαρσαλέοι νεπόδων, καί τ' ἀνδράσιν ἀντιφέρονται,
οὔτι τόσοι περ ἐόντες· ἐπὶ στερεῇ δὲ μάλιστα
ῥινῷ, καὶ πυκινοῖσι πεποιθότες ἔνδον ὀδοῦσιν,
ἰχθύσι, καὶ μερόπεσσιν ἀρειοτέροισι μάχονται.
Οἱ δ' ἐν ἀμετρήτοισιν ἄλην πελάγεσσιν ἔχουσι,
τηλοῦ ἀπὸ τραφερῆς, οὐδ' ἠόσιν εἰσὶν ἑταῖροι,
θύννοι μὲν θύνοντες, ἐν ἰχθύσιν ἔξοχοι ὁρμὴν,
κραιπνότατοι, ξιφίαι τε φερώνυμοι, ἠδ' ὑπέροπλος
ὀρκύνων γενεὴ, καὶ πρημάδες, ἠδὲ κυβεῖαι,
καὶ κολίαι, σκυτάλαι τε, καὶ ἱππούροιο γένεθλα·
ἐν τοῖς καὶ κάλλιχθυς ἐπώνυμος, ἱερὸς ἰχθύς·
ἐν κείνοις νέμεται καὶ πομπίλος, ὃν πέρι ναῦται
ἅζονται, πομπῇ δ' ἐπεφήμισαν οὔνομα νηῶν.
ἔξοχα γὰρ νήεσσι γεγηθότες ὑγρὰ θεούσαις
ἕσπονται πομπῆες ὁμόστολοι ἄλλοθεν ἄλλος,
ἀμφιπερισκαίροντες ἐΰζυγον ἅρμα θαλάσσης,
τοίχους τ' ἀμφοτέρους, περί τε πρυμναῖα χαλινὰ
οἰήκων, ἄλλοι δὲ περὶ πρῴρην ἀγέρονται.
οὐδέ κεν αὐτόμολον κείνων πλόον, ἀλλ' ὑπὸ δεσμῷ
φαίης εὐγόμφοισιν ἐνισχομένους πινάκεσσιν
ἑλκομένους ἀέκοντας ἀναγκαίῃσιν ἄγεσθαι·
τόσσον ἔρως γλαφυρῇσιν ἐφ' ὁλκάσιν ἐσμὸν ἀγείρει.
οἷον δὴ βασιλῆα φερέπτολιν, ἤέ τιν' ἄνδρα
ἀθλοφόρον, θαλλοῖσι νεοδρέπτοισι κομῶντα,

παῖδές τ' ἠΐθεοί τε καὶ ἀνέρες ἀμφιέποντες
ὃν δόμον εἰσανάγουσι, καὶ ἀθρόοι αἰὲν ἕπονται,
εἰσόκεν εὐερκῆ μεγάρων ὑπὲρ οὐδὸν ἀμείψῃ·
ὣς οἵγ' ὠκυπόροισιν ἀεὶ νήεσσιν ἕπονται,
ὄφρ' οὔτις γαίης ἐλάει φόβος· ἀλλ' ὅτε χέρσον
φράσσωνται, (τραφερὴν δὲ μέγ' ἐχθαίρουσιν ἄρουραν)
αὖτις ἀφορμηθέντες ἀολλέες, ἠΰτε νύσσης,
πάντες ἀποθρώσκουσι, καὶ οὐκέτι νηυσὶν ἕπονται.
σῆμα τόδε πλωτῆρσιν ἐτήτυμον ἐγγύθι γαίης
ἔμμεναι, εὖτε λιπόντας ὁμοπλωτῆρας ἴδωνται.
πομπίλε, ναυτιλίῃσι τετιμένε, σοὶ δέ τις ἀνὴρ
εὐχραεῖς ἀνέμων τεκμαίρεται ἐλθέμεν αὔρας·
εὔδια γὰρ στέλλῃ τε, καὶ εὔδια σήματα φαίνεις.
Καὶ μὲν δὴ πελάγεσσιν ὁμῶς ἐχενηῒς ἑταίρη·
ἡ δή τοι ταναὴ μὲν ἰδεῖν, μῆκος δ' ἰσόπηχυς,
χροιῇ δ' αἰθαλόεσσα, φυὴ δέ οἱ ἐγχελύεσσιν
εἴδεται, ὀξὺ δέ οἱ κεφαλῆς στόμα νέρθε νένευκε
καμπύλον, ἀγκίστρου περιηγέος εἴκελον αἰχμῇ.
θαῦμα δ' ὀλισθηρῆς ἐχενηΐδος ἐφράσσαντο
ναυτίλοι· οὐ μὲν δή τις ἐνὶ φρεσὶ πιστώσαιτο
εἰσαΐων· αἰεὶ γὰρ ἀπειρήτων νόος ἀνδρῶν
δύσμαχος, οὐδ' ἐθέλουσι καὶ ἀτρεκέεσσι πιθέσθαι.
νῆα τιταινομένην ἀνέμου ζαχρηέος ὁρμῇ,
λαίφεσι πεπταμένοισιν ἁλὸς διὰ μέτρα θέουσαν
ἰχθὺς ἀμφιχανὼν ὀλίγον στόμα νέρθεν ἐρύκει
πᾶσαν ὑποτρόπιος βεβιημένος, οὐδ' ἔτι τέμνει
κῦμα καὶ ἱεμένη, κατὰ δ' ἔμπεδον ἐστήρικται,
ἠΰτ' ἐν ἀκλύστοισιν ἐεργομένη λιμένεσσι.
καὶ τῆς μὲν λίνα πάντα περὶ προτόνοισι μέμυκε,
ῥοχθεῦσι δὲ κάλωες, ἐπιμύει δὲ κεραίη
ῥιπῇ ἐπειγομένη, πρύμνη δ' ἔπι πάντα χαλινὰ
ἰθυντὴρ ἀνίησιν, ἐπισπέρχων ὁδὸν ἅλμης·
ἡ δ' οὔτ' οἰήκων ἐμπάζεται, οὔτ' ἀνέμοισι
πείθεται, οὐ ῥοθίοισιν ἐλαύνεται, ἀλλὰ παγεῖσα
μίμνει τ' οὐκ ἐθέλουσα, καὶ ἐσσυμένη πεπέδηται,

ἰχθὺς

ἰχθύος οὐτιδανοῖο κατὰ στόμα ῥιζωθεῖσα.
ναῦται δὲ τρομέουσιν, ἀείδελα δεσμὰ θαλάσσης
δερκόμενοι, καὶ θάμβος ἴσον λεύσσοντες ὀνείρῳ.
ὡς δ' ὅτ' ἐνὶ ξυλόχοισιν ἀνὴρ λαιψηρὰ θέουσαν
θηρητὴρ ἔλαφον δεδοκημένος, ἄκρον ὀϊστῷ
κῶλον ὑπὸ πτερόεντι βαλὼν ἐπέδησεν ἐρωῆς,
ἡ δὲ καὶ ἐσσυμένη περ ἀναγκαίῃς ὀδύνῃσιν
ἀμφιπαγεῖσ' ἀέκουσα μένει θρασὺν ἀγρευτῆρα·
τοίην νηῒ πέδην περιβάλλεται αἰόλος ἰχθὺς
ἀντιάσας, τοίην δὲ φερωνυμίην λάχεν ἔργων.
Χαλκίδες αὖ, θρίσσαι τε, καὶ ἀβραμίδες φορέονται
ἀθρόαι, ἄλλοτε δ' ἄλλον ἁλὸς πόρον, ἢ περὶ πέτρας,
ἢ πελάγη, δολιχοῖσί τ' ἐπέδραμον αἰγιαλοῖσιν,
αἰὲν ἀμειβόμεναι ξείνην ὁδὸν, ἠΰτ' ἀλῆται.
Ἀνθιέων δὲ μάλιστα νομαὶ πέτρῃσι βαθείαις
ἔμφυλοι· ταῖς δ' οὔτι παρέσιοι αἰὲν ἔασι,
πάντη δὲ πλάζονται, ὅπη γένυς, ἔνθα κελεύει
γαστὴρ, καὶ λαίμαργος ἔρως ἀκόρητος ἐδωδῆς.
ἔξοχα γὰρ παρὰ πάντας ἀδηφάγος οἶστρος ἐλαύνει
κείνους, καὶ νωδόν περ ὑπὸ στόμα χῶρον ἔχοντας.
τέσσαρα δ' ἀνθιέων μεγακήτεα φῦλα νέμονται,
ξανθοί τ', ἀργεννοί τε, τὸ δὲ τρίτον αἶμα, κελαινοί,
ἄλλους δ' εὐώπους τε καὶ αὐλώπους καλέουσιν,
οὕνεκα τοῖς καθύπερθεν ἑλισσομένη κατὰ κύκλον
ὀφρὺς ἠερόεσσα περίδρομος ἐστεφάνωται.
Δοιὼ δὲ σκληροῖσιν ἀρηρότα γυῖα χιτῶσι
φραξάμενοι, κόλποισιν ἐπιπλώουσι θαλάσσης,
κάραβος ὀξυπαγὴς, ἠδ' ἀστακός· οἱ δὲ καὶ ἄμφω
πέτραις ἐνναίουσι, καὶ ἐν πέτρῃσι νέμονται.
ἀστακὸς αὖ πέρι δή τι καὶ οὐ φατὸν οἷον ἔρωτα
οἰκείης θαλάμης κεύθει φρεσὶν, οὐδέ ποτ' αὐτῆς
λείπεθ' ἑκὼν, ἀλλ' εἴ μιν ἀναγκαίη τις ἐρύσσας
τῆλε φέρων ἑτέρωσε πάλιν πόντονδε μεθείη,
αὐτὰρ ὅγ' οὐ μετὰ δηρὸν ἐὴν νόστησε χαράδρην
σπεύδων, οὐδ' ἐθέλει ξεῖνον μυχὸν ἄλλον ἑλέσθαι,

οὐδ' ἑτέρης πέτρης ἐπιβάλλεται, ἀλλὰ διώκει
καὶ δόμον, ὃν κατέλειπε, καὶ ἤθεα καὶ νομὸν ἄλμης
κείνης, ἥ μιν ἔφερβε, καὶ οὐκ ἤχθηρε θάλασσαν,
τῆς μιν ἀπεξείνωσαν ἁλίπλοοι ἀγρευτῆρες.
ὡς ἄρα καὶ πλωτοῖσιν ἑὸς δόμος, ἠδὲ θάλασσα
πατρῴη, καὶ χῶρος ἐφέστιος, ἔνθ' ἐγένοντο,
στάζει ἐνὶ κραδίῃ γλυκερὸν γάνος, οὐδ' ἄρα μούνοις
πατρὶς ἐφημερίοισι πέλει γλυκερώτερον ἄλλων·
οὐδ' ἀλεγεινότερον καὶ κύντερον, ὅς κεν ἀνάγκῃ
φυξίπολιν πάτρης τελέσει βίον ἀλγινόεντα,
ξεῖνος ἐν ἀλλοδαποῖσιν ἀτιμίης ζυγὸν ἕλκων.

Ἐν κείνῃ γενεῇ καὶ καρκίνοι εἰσὶν ἀλῆται,
καρίδων τε νομαὶ, καὶ ἀναιδέα φῦλα παγούρων,
οἵ τε καὶ ἀμφιβίοις ἐναρίθμιον αἶσαν ἔχουσι.

Πάντες δ' οἷσί τε κῶλον ὑπ' ὀστράκῳ ἐστήρικται,
ὄστρακον ἐκδύνουσι γεραίτερον, ἄλλο δ' ἔνερθε
σαρκὸς ὑπ' ἐκ νεάτης ἀνατέλλεται. οἱ δὲ πάγουροι
ἡνίκα ῥηγνυμένοιο βίην φράσσωνται ἐλύτρου,
πάντῃ μαιμώωσιν ἐδητύος ἰσχανόωντες,
ῥηϊτέρη ῥινοῖο διάκρισις ὄφρα γένηται
πλησαμένων· εὖτ' ἂν δὲ διατμαγὲν ἕρκος ὀλισθῇ,
οἱ δή τοι πρῶτον μὲν ἐπὶ ψαμάθοισι τέτανται
αὔτως, οὔτε βορῆς μεμνημένοι, οὔτε τευ ἄλλου,
ἐλπόμενοι φθιμένοισι μετέμμεναι, οὐδ' ἔτι θερμὸν
ἐμπνείειν, ῥινῷ δὲ περιτρομέουσιν ἀραιῷ
ἀρτιφύτῳ, μετὰ δ' αὖτις ἀγειρόμενοι νόον ἤδη,
βαιὸν θαρσήσαντες ἀπὸ ψαμάθοιο πάσαντο.
τόφρα δὲ θυμὸν ἔχουσιν ἀμήχανον ἀδρανέοντες,
ὄφρα περὶ μελέεσσι νέον σκέπας ἀμφιπαγείη.
ὡς δέ τις ἰητὴρ νουσαχθέα φῶτα κομίζων
ἤμασι μὲν πρώτοισι βορῆς ἀπόπαστον ἐρύκει,
πήματος ἀμβλύνων μαλερὸν σθένος, αὐτὰρ ἔπειτα
τυτθὰ βορῆς ὤρεξε νοσήλια, μέχρις ἅπασαν
ἄτην, γυιοβόρους τε δύας, ὀδύνας τε καθήρῃ·
ὣς οἵγ' ἀρτιφύτοισιν ἀναΐσσουσιν ἐλύτροις.

δειδιότες, νούσοιο κακὰς ὑπὸ κῆρας ἀλύξαι.
Ἄλλοι δ' ἑρπυστῆρες ἁλὸς ναίουσιν ἐναύλους,
πουλύποδες σκολιοὶ, καὶ κορδύλος, ἠδ' ἁλιεῦσιν
ἐχθομένη σκολόπενδρα, καὶ ὀσμύλος· οἱ δὲ καὶ αὐτοὶ
ἀμφίβιοι· καί πού τις ἀνὴρ ἴδεν ἀγροιώτης
γηπόνος, ἀγχιάλοισι φυτηκομίῃσι μεμηλὼς,
ὀσμύλον εὐκάρποις ἢ πούλυπον ἀμφὶ κράδῃσι
πλεγνύμενον, γλυκερόν τε φυτῶν ἀπὸ καρπὸν ἔδοντα.
τοῖς δὲ μεθ' ἑρπυστῆρσιν ἴσον λάχεν οἶμα δολόφρων
σηπίη, ἄλλα τε φῦλα μετ' οἴδμασιν ὀστρακόρινα.
πολλὰ μὲν ἐν πέτρῃσι, τὰ δ' ἐν ψαμάθοισι νέμονται,
νηρῖται, στρόμβων τε γένος, καὶ πορφύραι αὐταὶ,
κήρυκές τε, μύες τε, καὶ, ἀτρεκὲς οὔνομα, σωλὴν,
ὄστρεά θ' ἑρσήεντα, καὶ ὀκριόεντες ἐχῖνοι,
τοὺς εἴ τις καὶ τυτθὰ διατμήξας ἐνὶ πόντῳ
ῥίψῃ, συμφυέες τε παλίνζωοί τε νέμονται.
Καρκινάσι δ' αὐταῖς μὲν ἐπ' ὄστρακον οὔτι πέφυκεν
ἐκ γενετῆς, γυμναὶ δὲ καὶ ἀσκεπέες καὶ ἀφαυραὶ
τίκτονται, κλητοὺς δὲ δόμους ἐπιμηχανόωνται,
ἀβληχροῖς μελέεσσι νόθον σκέπας ἀμφιβαλοῦσαι.
εὖτε γὰρ ἀθρήσωσι λελειμμένον ὀρφανὸν αὔτως
ὄστρακον, οἰκητῆρος ἀνέστιον οἰχομένοιο,
αἱ δ' εἴσω καταδῦσαι ὑπ' ἀλλοτρίοισιν ἐλύτροις
ἑζόμεναι ναίουσι, καὶ ὃν κτήσαντο μέλαθρον.
τῷ δὲ συνερπύζουσι καὶ ἔνδοθεν ἕρκος ἄγουσιν,
εἴτε τι νηρίτης ἔλιπε σκέπας, εἴτε τι κῆρυξ,
ἢ στρόμβος· στρόμβων δὲ δύσεις φιλέουσι μάλιστα,
οὕνεκεν εὐρεῖαί τε μένειν, κοῦφαί τε φέρεσθαι.
ἀλλ' ὅτ' ἀεξομένη πλήσῃ μυχὸν ἔνδον ἐοῦσα
καρκινὰς, οὐκ ἔτι κεῖνον ἔχει δόμον, ἀλλὰ λιποῦσα
δίζεται εὐρύτερον κόχλου κύτος ἀμφιβαλέσθαι.
πολλάκι δὲ γλαφυρῆς κύμβης πέρι καρκινάδεσσιν
ἀλκὴ καὶ μέγα νεῖκος ἐγείρεται, ἐκ δ' ἐλάσασα
κρείττων χειροτέρην, δόμον ἅρμενον ἀμφέβετ' αὐτή.
Ἔστι δέ τις γλαφυρῷ κεκαλυμμένος ὀστράκῳ ἰχθὺς

μορφὴν πουλυπόδεσσιν ἀλίγκιος, ὃν καλέουσι
ναυτίλον, οἰκείῃσιν ἐπικλέα ναυτιλίῃσι.
ναίει μὲν ψαμάθοις, ἀνὰ δ᾽ ἔρχεται ἄκρον ἐς ὕδωρ
πρηνὴς, ὄφρα κε μή μιν ἐνιπλήσειε θάλασσα.
ἀλλ᾽ ὅτ᾽ ἀναπλώσῃ ῥοθίων ὕπερ Ἀμφιτρίτης,
αἶψα μεταστρεφθεὶς ναυτίλλεται, ὥστ᾽ ἀκάτοιο
ἴδρις ἀνήρ· δοιοὺς μὲν ἄνω πόδας, ὥστε κάλωας,
ἀντανύει· μέσσος δὲ διαρρέει, ἠΰτε λαῖφος,
λεπτὸς ὑμὴν, ἀνέμῳ τε τιταίνεται· αὐτὰρ ἔνερθε
δοιοὶ, ἁλὸς ψαύοντες, ἐοικότες οἰήκεσσι,
πομποὶ ἰθύνουσι δόμον καὶ νῆα καὶ ἰχθύν.
ἀλλ᾽ ὅτε ταρβήσῃ σχεδόθεν κακὸν, οὐκέτ᾽ ἀήταις
φεύγει ἐπιτρέψας, σὺν δ᾽ ἔσπασε πάντα χαλινὰ,
ἱστία τ᾽, οἴηκάς τε, τὸ δ᾽ ἀθρόον ἔνδον ἔδεκτο
κῦμα, βαρυνόμενός τε καθέλκεται ὕδατος ὁρμῇ.
ὢ πόποι, ὃς πρώτιστος ἔχους ἁλὸς εὕρατο νῆας,
εἴτ᾽ οὖν ἀθανάτων τις ἐπεφράσατ᾽, εἴτε τις ἀνὴρ
τολμήεις πρώτιστος ἐπεύξατο κῦμα περῆσαι,
ἢ που κεῖνον ἰδὼν πλόον ἰχθύος, εἴκελον ἔργον
δουροπαγὲς τόρνωσε, τὰ μὲν πνοιῇσι πετάσσας
ἐκ προτόνων, τὰ δ᾽ ὄπισθε χαλινωτήρια νωμῶν.
Κήτεα δ᾽ ὀβριμόγυια, πελώρια, θαύματα πόντου,
ἀλκῇ ἀμαιμακέτῳ βεβριθότα, δεῖμα μὲν ὄσσοις
εἰσιδέειν, αἰεὶ δ᾽ ὀλοῇ κεκορυθμένα λύσσῃ,
πολλὰ μὲν εὐρυπόροισιν ἐνιστρέφεται πελάγεσσιν,
ἔνθα Ποσειδάωνος ἀτέκμαρτοι περιωπαί·
παῦρα δὲ ῥηγμίνων σχεδὸν ἔρχεται, ὅσσα φέρουσιν
ἠϊόνες βαρύθοντα, καὶ οὐκ ἀπολείπεται ἄλμης.
τῶν ἤτοι κρυερός τε λέων, βλοσυρή τε ζύγαινα,
παρδάλιές τ᾽ ὀλοαὶ, καὶ φύσαλοι αἰθυκτῆρες.
ἐν δὲ μέλαν θύννων ζαμενὲς γένος, ἐν δὲ δαφοινὴ
πρῆστις, ἀταρτηρῆς τε δυσαντέα χάσματα λάμνης,
μάλθη θ᾽, ἣ μαλακῇσιν ἐπώνυμος ἀδρανίῃσι,
κριοί τ᾽ ἀργαλέοι, καὶ ἀπαίσιον ἄχθος ὑαίνης,
καὶ κύνες ἁρπακτῆρες ἀναιδέες. ἐν δὲ κύνεσσι

τριχθαδίη γενεή. τὸ μὲν ἄγριον ἐν πελάγεσσι
κήτεσι λευγαλέοις ἐναρίθμιον· ἄλλα δὲ φῦλα
διπλόα καρτίστοισι μετ' ἰχθύσι δινεύονται
πηλοῖς ἐν βαθέεσσι· τὸ μὲν κέντροισι κελαινοῖς
κεντρῖναι αὐδώωνται ἐπώνυμοι· ἄλλο δ' ὁμαρτῇ
κλείονται γαλεοί· γαλεῶν δ' ἑτερότροπα φῦλα
σκύμνοι, καὶ λεῖοι, καὶ ἀκανθίαι· ἐν δ' ἄρα τοῖσι
ῥῖναι, ἀλωπεκίαι, καὶ ποικίλοι. εἴκελα δ' ἔργα
πᾶσιν ὁμοῦ, φορβή τε, σὺν ἀλλήλοις τε νέμονται.
Δελφῖνες δ' ἀκταῖς τε πολυῤῥαθάγοισι γάνυνται,
καὶ πελάγη ναίουσι, καὶ οὔ ποτε νόσφι θάλασσα
δελφίνων. πέρι γάρ σφε Ποσειδάων ἀγαπάζει,
οὕνεκά οἱ κούρην κυανώπιδα Νηρηΐνην
μαιομένῳ, φεύγουσαν ἑὸν λέχος, Ἀμφιτρίτην,
φρασσάμενοι δελφῖνες ἐν Ὠκεανοῖο δόμοισι
κευθομένην, ἤγγειλαν· ὁ δ' αὐτίκα κυανοχαίτης
παρθένον ἐξήρπαξεν, ἀναινομένην τε δάμασσε.
καὶ τὴν μὲν παράκοιτιν, ἁλὸς βασίλειαν, ἔθηκε·
ἀγγελίης δ' ᾔνησεν ἐνηέας οὓς θεράποντας,
κλήρῳ δ' ἐν σφετέρῳ περιώσιον ὤπασε τιμήν.
Ἐστι δ' ἀμειλίκτοις ἐνὶ κήτεσιν, ὅσσα καὶ ἅλμης
ἐκτὸς ἐπὶ τραφερῆς φυσίζοον ἔρχεται οὖδας.
δηρὸν δ' ἠϊόνεσσι καὶ ἀγχιάλοισιν ἀρούραις
μίσγοντ' ἐγχέλυές τε, καὶ ἀσπιδόεσσα χελώνη,
κασουρίδες τ' ὀλοαὶ δυσπενθέες, αἵ τ' ἀλεγεινὴν
ὄσσαν ἐπὶ κροκάλησιν ἀπαίσιον ὠρύονται
ἀνδράσιν· ὅς δέ κε γῆρυν ἐν οὔασιν ἀλγινόεσσαν
δέξηται, συγερῆς τ' ἐνοπῆς κωκυτὸν ἀκούσῃ,
οὐ τηλοῦ θανάτοιο τάχ' ἔσσεται, ἀλλά οἱ ἄτην
καὶ μόρον αἰνοτάτη κείνη μαντεύεται αὐδή.
ναὶ μὴν καὶ φάλαιναν ἀναιδέα φασὶ θαλάσσης
ἐκβαίνειν χέρσονδε, καὶ ἠελίοιο θέρεσθαι.
φῶκαι δ' ἐννύχιαι μὲν ἀεὶ λείπουσι θάλασσαν,
πολλάκι δ' ἠμάτιαι πέτραις ἐνὶ καὶ ψαμάθοισιν
εὔκηλοι μίμνουσι, καὶ ἔξαλον ὕπνον ἔχουσι.

Ζεῦ μάκαρ, ἐς δὲ σὲ πάντα καὶ ἐκ σέθεν ἐρρίζωνται,
εἴτ' οὖν αἰθέρος οἶκον ὑπέρτατον, εἴτ' ἄρα πάντῃ
ναιετάεις· θνητῷ γὰρ ἀμήχανον ἐξονομῆναι·
οἵῃ σὺν φιλότητι διακρίνας ἐκέδασσας
αἰθέρα τ' αἰγλήεντα, καὶ ἠέρα, καὶ χυτὸν ὕδωρ,
καὶ χθόνα παμμήτειραν, ἀπ' ἀλλήλων δὲ ἕκαστα·
πάντα δ' ἐν ἀλλήλοισιν ὁμοφροσύνης ὑπὸ δεσμῷ
ἀρρήκτῳ συνέδησας, ἀναγκαίῃ δ' ἐπέρεισας
ἀστεμφῆ πάγκοινον ὑπὸ ζυγόν· οὔτε γὰρ αἰθὴρ
ἠέρος, οὔτ' ἀὴρ ἄτερ ὕδατος, οὐδὲ μὲν ὕδωρ
γαίης νόσφι τέτυκται, ἐν ἀλλήλοις δὲ φύονται·
πάντα δ' ὁδὸν μίαν εἶσι, μίαν δ' ἀνελίσσετ' ἀμοιβήν.
τοὔνεκα καὶ ξυνῆσιν ὁμηρεύουσι γενέθλαις
ἀμφιβίων, καὶ τοὶ μὲν ἀναστείχουσ' ἐπὶ γαῖαν
ποντόθεν, ἄλλοι δ' αὖτε κατ' ἠέρος ἀμφιτρίτῃ
μίσγονται, κοῦφοί τε λάροι, στονόεντά τε φῦλα
ἀλκυόνων, κρατεροί θ' ἁλιαίετοι ἁρπακτῆρες,
ἄλλα θ' ὅσ' ἰχθυάᾳ, διερῆς τ' ἐπιβάλλεται ἄγρης·
ἠέρα δ' αὖ τέμνουσι καὶ εἰνάλιοί περ ἐόντες,
τευθίδες, ἰρήκων τε γένος, βυθίη τε χελιδών.
οἱ δ' ὅτε ταρβήσωσιν ὑπέρτερον ἐγγύθεν ἰχθὺν,
ἐξ ἁλὸς ἀνθρώσκουσι καὶ ἠέριοι ποτέονται·
ἀλλ' αἱ μὲν καὶ τῆλε καὶ ὑψόθι ταρσὸν ἱεῖσι
τευθίδες, οὐδέ κεν ὄρνιν ὀΐσσεαι, οὐδέ κεν ἰχθὺν
εἰσοράαν, ἀγεληδὸν ὅθ' ὁρμήσωσι πέτεσθαι·
αἱ δ' ἄρα τῶν ὑπένερθε χελιδόνες οἶμον ἔχουσιν·
ἴρηκες δ' αὐτῆς ἅλμης σχεδὸν ἠερέθονται,
ἄκρον ἐπιψαύοντες ἁλὸς πόρον, ὅσσον ἰδέσθαι
ἄμφω νηχομένοισι καὶ ἱπταμένοισιν ὁμοῖοι.

Αἵδε μὲν ὥστε πόληες ἐν ἰχθύσιν· οἱ δέ θ' ὅμιλοι
κεκριμένοι γεγάασιν ἀλιπλάγκτοιο γενέθλης.
τῶν δ' οἱ μὲν πλάζονται ἀολλέες, αἰόλα φῦλα,
πώεσιν, ἢ στρατιῇσιν ἐοικότες, οἵ τ' ἀγελαῖοι
κέκληνται· τοὶ δ' αὖτε κατὰ στίχας, οἱ δὲ λόχοισιν
εἴκελοι, ἢ δεκάδεσσιν· ὁ δ' ἔρχεται οἶος ἀπ' ἄλλων

μουνάδον ὁρμηθείς· πτερόωσι δὲ δίζυγες ἄλλοι·
οἱ δ' αὐτοῦ θαλάμῃσιν ἐν οἰκείῃσι μένουσι.
Χείματι μὲν δὴ πάντες ἀελλάων στροφάλιγγας
σμερδαλέας, αὐτοῦ τε δυσηχέος οἴδματα πόντου
ἔξοχα δειμαίνουσιν, ἐπεὶ περιώσιον ἄλλων
ἰχθυόεντα γένεθλα φίλην πέφρικε θάλασσαν
μαινομένην. τότε δ' οἱ μὲν ἀμησάμενοι πτερύγεσσι
ψάμμον, ὑποπλήσσουσιν ἀναλκίδες· οἱ δ' ὑπὸ πέτραις
εἰλόμενοι δύνουσιν ἀολλέες· οἱ δὲ βάθιστα
ἐς πελάγη φεύγουσι κάτω μυχάτην ὑπὸ βυσσόν.
κεῖνα γὰρ οὔτε λίην προκυλίνδεται, οὐθ' ὑπ' ἀήταις
πρυμνόθεν εἰλεῖται, διὰ δ' ἔσσυται οὔτις ἄελλα
ῥίζαν ἁλὸς νεάτην, μέγα δέ σφισι βένθος ἐρύκει
ῥιγεδανὰς ὀδύνας, καὶ ἀπηνέα χείματος ὁρμήν.
ἀλλ' ὁπότ' ἀνθεμόεσσαι ἐπὶ χθονὸς εἴαρος ὧραι
πορφύρεον γελάσωσιν, ἀναπνεύσῃ δὲ θάλασσα
χείματος εὐδιόωσα, γαληναίη τε γένηται
ἤπια κυμαίνουσα, τότ' ἰχθύες, ἄλλοθεν ἄλλοι,
πανσυδίῃ φοιτῶσι γεγηθότες ἐγγύθι γαίης.
ὡς δὲ πολυρραίσταο νέφος πολέμοιο φυγοῦσα
ὀλβίη ἀθανάτοισι φίλη πόλις, ἥν ῥά τε δηρὸν
δυσμενέων πάγχαλκος ἐπεπλήμμυρε θύελλα,
ὀψὲ δ' ἀπολλήξασα καὶ ἀμπνεύσασα μόθοιο
ἀσπασίως γάνυταί τε, καὶ εἰρήνης καμάτοισι
τέρπεται ἀσπαλέοισι, καὶ εὔδιος εἰλαπινάζει,
ἀνδρῶν τε πλήθουσα χοροιτυπίης τε γυναικῶν·
ὡς οἱ λευγαλέους τε πόνους καὶ φρῖκα θαλάσσης
ἀσπασίως προφυγόντες, ὑπεὶρ ἅλα καγχαλόωντες,
θρώσκοντες θύνουσι, χοροιτυπέουσιν ὁμοῖοι.
εἴαρι δὲ γλυκὺς οἶστρος ἀναγκαίης Ἀφροδίτης
καὶ γάμοι ἡβώωσι, καὶ ἀλλήλων φιλότητες
πᾶσιν, ὅσοι γαῖάν τε φερέσβιον, οἵ τ' ἀνὰ κόλπους
ἠέρος, οἵ τ' ἀνὰ πόντον ἐριβρύχην δονέονται.
Εἴαρι δὲ πλεῖστον νεπόδων γένος Εἰλείθυιαι
αἰοφόρων παύουσι βαρυνομένων ὠδίνων.

οἱ μὲν γὰρ γενεῆς κεχρημένοι ἠδὲ τόκοιο
θήλεες, ἐν ψαμάθοισιν ἀποθλίβουσιν ἀραιὰς
γαστέρας· οὐ γὰρ ῥεῖα διίσταται, ἀλλ' ἐνέχονται
ᾠὰ μετ' ἀλλήλοισιν ἀρηρότα νηδύος εἴσω,
φύρδην συμπεφυῶτα· τὰ δ' ἀθρόα πῶς κε τέκοιεν;
στεινόμεναι δ' ὀδύνῃσι μόγις κρίνουσι γενέθλην.
ὡς οὐ ῥηϊδίην γενεὴν οὐδ' ἰχθύσι Μοῖραι
ὤπασαν, οὐδ' ἄρα μοῦνον ἐπιχθονίῃσι γυναιξὶν
ἄλγεα, πάντῃ δ' εἰσὶν ἐπαχθέες Εἰλείθυιαι.
ἄρσενες αὖτ', ἄλλοι μὲν ἐπ' ἰχθύσι κῆρας ἄγοντες
δαιτυμόνες ῥηγμῖσιν ἐπειγόμενοι πελάουσιν·
ἄλλοι δ' αὖ μετόπισθε διωκόμενοι προθέουσι
θηλυτέραις ἀγέλῃσιν, ἐπεὶ φιλότητος ἔρωτι
ἑλκόμεναι σπεύδουσι μετ' ἄρσενας ἀσχέτῳ ὁρμῇ.
ἔνθ' οἱ μὲν σφετέρας ἐπὶ γαστέρας ἀλλήλοισι
τριβόμενοι θορὸν ὑγρὸν ἀπορραίνουσιν ὄπισθεν·
αἱ δ' οἴστρῳ μεμαυῖαι ἐπαΐγδην στομάτεσσι
κάπτουσι· τοίῳ δὲ γάμῳ πλήθουσι γόνοιο.
πλεῖστος μὲν νόμος οὗτος ἐν ἰχθύσιν· οἱ δὲ καὶ εὐνὰς
καὶ θαλάμους, ἀλόχους τε διακριδὸν ἀμφὶς ἔχουσι
ζευξάμενοι· πολλὴ γὰρ ἐν ἰχθύσιν ἔστ' Ἀφροδίτη,
οἶστρός τε, ζῆλός τε, βαρὺς θεός, ὅσσα τε τίκτει
θερμὸς Ἔρως, ὅτε λάβρον ἐνὶ φρεσὶ κῶμον ὀρίνει.
πολλοὶ δ' ἀλλήλοισι διασταδὸν εἵνεκεν εὐνῆς
μάρνανται, μνηστῆρσιν ἐοικότες, οἳ περὶ νύμφην
πολλοὶ ἀγειρόμενοι, καὶ ὁμοίιοι ἀντιφέρονται
ὄλβῳ τ' ἀγλαΐῃ τε· τὰ δ' ἰχθύσιν οὐ παρέασιν·
ἀλλ' ἀλκή, γένυές τε, καὶ ἔνδοθι κάρχαρον ἕρκος,
τοῖσιν ἀεθλεύουσι, καὶ ἐς γάμον ὁπλίζονται·
τοῖσι δ' ὅ κεν προβάληται, ὁμοῦ γάμῳ εὕρατο νίκην.
καὶ τοὶ μὲν πλεόνεσσιν ὁμευναίαις ἀλόχοισι
τέρπονται, σάργων τε γένος, καὶ κόσσυφος αἴθων·
τοὶ δὲ μίαν στέργουσι, καὶ ἀμφιέπουσιν ἄκοιτιν,
κάνθαροι, αἰτναῖοί τε, καὶ οὐ πλεόνεσσι γάνυνται.
Ἀλλ' οὐκ ἐγχελύεσσιν ὁμοίιον, οὐδὲ χελώναις,

οὔτ' οὐ

οὔτ' οὖν πουλυπόδεσσι γάμου τέλος, οὔτε κελαινῇ
μυραίνῃ, λεχέων δὲ παράτροπον αἶσαν ἔχουσιν.
αἱ μὲν γὰρ σπειρηδὸν ἐν ἀλλήλῃσι χυθεῖσαι
ἐγχέλυες, δέμας ὑγρὸν ἀναστρωφῶσι θαμειαὶ
πλεγνύμεναι, τάων δὲ κατείβεται εἴκελος ἀφρῷ
ἰχὼρ, ἐν ψαμάθοις τε καλύπτεται· ἡ δέ μιν ἰλὺς
δεξαμένη κυέει τε, καὶ ἐγχελύων τέκεν ὁλκούς.
τοίη καὶ γόγγροισιν ὀλισθηροῖσι γενέθλη.
αἱ δὲ μέγα τρομέουσι καὶ ἐχθαίρουσι χελῶναι
ὃν γάμον· οὐ γάρ τῆσιν ἐφίμερος, οἷα καὶ ἄλλοις,
τερπωλὴ λεχέων, πολὺ δὲ πλέον ἄλγε' ἔχουσι.
σκληρὸν γὰρ μάλα κέντρον ἐν ἄρσεσιν εἰς ἀφροδίτην,
ὀστέον οὐκ ἐπιεικτὸν ἀτερπέϊ θήγεται εὐνῇ·
τοὔνεκα μάρνανταί τε, παλιγνάμπτοισί τ' ὀδοῦσιν
ἀλλήλους δάπτουσιν, ὅτε σχεδὸν ἀντιάσωσιν,
αἱ μὲν ἀλευόμεναι τρηχὺν γάμον, οἱ δ' ἀεκουσῶν
εὐνῆς ἱμείροντες ἑκούσιοι, εἰσόκεν ἀλκῇ
νικήσας ζεύξῃ μιν ἀναγκαίῃ φιλότητι,
ἠΰτε ληϊδίην, πολέμου γέρας. εἴκελα δ' εὐνῆς
ἔργα κυσὶ χθονίοισι καὶ εἰναλίῃσι χελώναις,
εἴκελα καὶ φώκῃσιν, ἐπεὶ μάλα δηρὸν ἕκαστοι
ἐξόπιθεν συνέχονται, ἀρηρότες ἠΰτε δεσμῷ.
Πουλύποδος δ' ὀλοοί τε γάμοι καὶ πικρὸς ὄλεθρος
συμφέρεται, ξυνὸν δὲ τέλος θανάτοιο καὶ εὐνῆς.
οὐ γὰρ πρὶν φιλότητος ἀπίσχεται, οὐδ' ἀπολήγει,
πρίν μιν ἀπὸ μελέων προλίπῃ σθένος ἀδρανέοντα,
αὐτός τ' ἐν ψαμάθοισι πεσὼν ἀμενηνὸς ὄληται·
πάντες γάρ μιν ἔδουσιν ὅσοι σχεδὸν ἀντιάσωσι,
καρκινάδες δειλαὶ, καὶ καρκίνοι, ἠδὲ καὶ ἄλλοι
ἰχθύες, οὓς πάρος αὐτὸς ἐδαίνυτο ῥεῖα μεθέρπων·
τοῖς ὕπο καὶ ζωός περ ἐὼν ἔτι, κείμενος αὔτως,
οὐδὲν ἀμυνόμενος δαιτρεύεται ὄφρα θάνῃσι.
τοίῳ δυστερπεῖ φιλοτησίῳ ὄλλυτ' ὀλέθρῳ.
ὡς δ' αὔτως καὶ θῆλυς ὑπ' ὠδίνων μογέουσα

ὄλλυται· οὐ γὰρ τῇσιν ἀποκριδὸν, οἷα καὶ ἄλλοις,
ὠὰ διαθρώσκουσιν, ἀρηρότα δ' ἀλλήλοισι
βοτρυδὸν, στεινοῖο μόγις διανίσσεται αὐλοῦ·
τοὔνεκα καὶ λυκάβαντος ὑπέρτερον οὔποτε μέτρον
πουλύποδες ζώουσιν, ἀποφθινύθουσι γὰρ αἰεὶ
αἰνοτάτοις τε γάμοισι, καὶ αἰνοτάτοισι τόκοισιν.
Ἀμφὶ δὲ μυραίνης φάτις ἔρχεται οὐκ ἀΐδηλος,
ὡς μιν ὄφις γαμέει τε, καὶ ἐξ ἁλὸς ἔρχεται αὐτὴ
πρόφρων, ἱμείρουσα παρ' ἱμείροντι γάμοιο.
ἤτοι ὁ μὲν φλογέῃ τεθοωμένος ἔνδοθι λύσσῃ
μαίνεται ἐς φιλότητα, καὶ ἐγγύθι σύρεται ἀκτῆς
πικρὸς ἔχις· τάχα δὲ γλαφυρὴν ἐσκέψατο πέτρην,
τῇ ἔνι λοίγιον ἰὸν ἀπήμεσε, πάντα δ' ὀδόντων
ἔπλυσε πευκεδανὸν ζαμενῆ χόλον, ὄλβον ὀλέθρου,
ὄφρα γάμῳ πρηΰς τε καὶ εὔδιος ἀντιάσειε.
στὰς δ' ἄρ' ἐπὶ ῥηγμῖνος ἑὸν νόμον ἐῤῥοίζησε
κικλήσκων φιλότητα· θοῶς δ' ἐσάκουσε κελαινὴ
ἰϋγὴν μύραινα, καὶ ἔσσυτο θᾶσσον ὀϊστοῦ.
ἡ μὲν ἄρ' ἐκ πόντοιο τιταίνεται, αὐτὰρ ὁ πόντου
ἐκ γαίης πολιοῖσιν ἐπεμβαίνει ῥοθίοισιν.
ἄμφω δ' ἀλλήλοισιν ὁμιλῆσαι μεμαῶτε
συμπεσέτην, ἔχιος δὲ κάρη κατέδεκτο χανοῦσα
νύμφη φυσιόωσα, γάμῳ δ' ἐπιγηθήσαντες,
ἡ μὲν ἁλὸς πάλιν εἶσι μετ' ἤθεα, τὸν δ' ἐπὶ χέρσον
ὁλκὸς ἄγει, κρυερὸν δὲ πάλιν μεταχεύεται ἰὸν
λάπτων, ὃν πάρος ἧκε καὶ ἐξήφυσσεν ὀδόντων.
ἢν δ' ἄρα μή τι κίχῃ κεῖνον χόλον, ὅν περ ὁδίτης,
ἀτρεκέως ἐσιδών μιν, ἀπέκλυσεν ὕδατι λάβρῳ,
αὐτὰρ ὅγ' ἀσχαλόων ῥίπτει δέμας, εἰσόκε μοῖραν
λευγαλέοιο λάβῃσιν ἀνωΐστου θανάτοιο,
αἰδόμενος, ὅτ' ἄναλκις ὅπλων γένεθ', οἷς ἐπεποίθει
ἔμμεν' ὄφις, πέτρῃ δὲ συνώλεσε καὶ δέμας ἰῷ.
Δελφῖνες δ' ἄνδρεσσιν ὁμῶς γάμον ἐντύνονται,
μήδεά τ' ἀνδρομέοισι πανείκελα καρτύνονται·

οὐδ' αἰεὶ προφανὴς πόρος ἄρσενος, ἀλλά οἱ εἴσω
κέκρυπται, λεχέων δὲ κατὰ χρέος ἕλκεται ἔξω.
Τοῖαι μὲν φιλότητες ἐν ἰχθύσιν, ἠδὲ καὶ εὐναί.
ἄλλος δ' ἀλλοίῃ λεχέων ἱμείρεται ὥρῃ,
καὶ γενεὴν προφέρει· τοῖς μὲν θέρος, οἷσι δὲ χεῖμα,
τοῖς δ' ἔαρ, ἢ φθινύθουσα τόκον προύφηνεν ὀπώρη.
καὶ τοὶ μὲν λυκάβαντι μίαν μογέουσι γενέθλην
οἱ πλεῖστοι, λάβραξ δὲ δὶς ἄχθεται εἰλειθυίαις·
τρίγλαι δὲ τριγόνοισιν ἐπώνυμοί εἰσι γονῇσι·
σκορπίος αὖ τετόρεσσι φέρει βέλος ὠδίνεσσι·
πέντε δὲ κυπρίνοισι γοναὶ μούνοισιν ἔασιν.
οἴου δ' οὔποτε φασὶ γένος φράσσασθαι ὀνίσκου,
ἀλλ' ἔτι τοῦτ' ἀΐδηλον ἐν ἀνθρώποισι τέτυκται.
Εὖτ' ἂν δ' εἰαρινοῖο περιπλήθωσι γόνοιο
ἰχθύες ᾠοτόκοι, τοὶ μὲν κατὰ χῶρον ἕκαστοι
εὔκηλοι μίμνουσιν ἐνὶ σφετέροισι δόμοισι·
πολλοὶ δ' ἀγρόμενοι ξυνὴν ὁδὸν ὁρμαίνονται
Εὔξεινον μετὰ πόντον, ἵν' αὐτόθι τέκνα τέκωνται.
κεῖνος γὰρ πάσης γλυκερώτερος ἀμφιτρίτης
κόλπος, ἀπειρεσίοισι καὶ εὐύδροις ποταμοῖσιν
ἀρδόμενος, μαλακαὶ δὲ πολυψάμαθοί τ' ἐπιωγαί·
ἐν δέ οἱ εὐφυέες τε νομαὶ, καὶ ἀκύμονες ἀκταὶ,
πέτραι τε γλαφυραὶ, καὶ χηραμοὶ ἰλυόεντες,
ἄκραι τε σκιεραὶ, καὶ ὅσ' ἰχθύσι φίλτατ' ἔασιν.
ἐν δέ οἱ οὔτε τι κῆτος ἀνάρσιον, οὔτε τι πῆμα
ἐντρέφεται νεπόδεσσιν ὀλέθριον, οὐδὲ μὲν ὅσσοι
δυσμενέες γεγάασιν ἐπ' ἰχθύσι βαιοτέροισιν
ὁλκοὶ πουλυπόδων, οὐδ' ἀστακοὶ, οὐδὲ πάγουροι·
παῦροι μὲν δελφῖνες, ἀκιδνότεροι δὲ καὶ αὐτοὶ
κητείης γενεῆς καὶ ἀκήδεες ἐννεμέθονται.
τοὔνεκεν ἰχθύσι κεῖνο πέλει κεχαρισμένον ὕδωρ
ἐκπάγλως, καὶ πολλὸν ἐπισπεύδουσι νέμεσθαι.
στέλλονται δ' ἅμα πάντες ὁμιλαδὸν, ἄλλοθεν ἄλλος,
εἰς ἓν ἀγειρόμενοι, μία δέ σφισι πᾶσι κέλευθος,

πομπή τε, ῥιπή τε, καὶ αὖ παλινόστιμος ὁρμή.
Θρηΐκιον δ᾽ ἀνύουσι Βοὸς πόρον αἰολόφυλοι
ἑσμοὶ, Βεβρυκίην τε παρὲξ ἅλα, καὶ στόμα πόντου
στεινὸν, ἀμειβόμενοι δολιχὸν δρόμον Ἀμφιτρίτης.
ὡς δ᾽ ὅτ᾽ ἀπ᾽ Αἰθιόπων τε καὶ Αἰγύπτοιο ῥοάων
ὑψιπετὴς γεράνων χορὸς ἔρχεται ἠεροφώνων,
Ἄτλαντος νιφόεντα πάγον καὶ χεῖμα φυγοῦσαι,
Πυγμαίων τ᾽ ὀλιγοδρανέων ἀμενηνὰ γένεθλα,
τῇσι δ᾽ ἄρ᾽ ἱπταμένῃσι κατὰ στίχας εὐρέες ἑσμοὶ
ἠέρα τε σκιάουσι, καὶ ἄλλυτον ὄγμον ἔχουσιν·
ὡς τότε μυριόφυλοι ἁλὸς τέμνουσι κέλευθα
Εὔξεινον μετὰ κῦμα, περιπλήθει δὲ θάλασσα
πυκνὸν ὑποφρίσσουσα λατυσσομένη πτερύγεσσιν,
εἰσόκ᾽ ἐπειγόμενοι δολιχὸν στόλον ἀμπαύσωσι
καὶ τόκον. ἀλλ᾽ ὅτε μέτρα παραστείχῃσιν ὀπώρης,
νόστου μιμνήσκονται, ἐπεὶ κρυερώτερον ἄλλων
χεῖμα καταστέρχει κείνην ἅλα δινήεσσαν·
οὐ γὰρ τηλεβαθὴς, ῥέα δὲ στυφελίζετ᾽ ἀήταις,
οἵ μιν ἐπιρρήσσουσιν ὑπερφίαλοί τ᾽ ὀλοοί τε·
τοὔνεκ᾽ ἀλυσκάζοντες Ἀμαζονίης ἀπὸ λίμνης,
αὖτις ὁμοῦ τεκέεσσιν ὑποτροπάδην φορέονται,
κίδνανται δ᾽ ἀνὰ πόντον, ὅπῃ τρέψωνται ἕκαστοι.

Ἀλλ᾽ ὅσα μὲν μαλάκεια φατίζεται, οἷσί τ᾽ ἀναίμων
ἐστὶ φυὴ μελέων, καὶ ἀνόστεος, ὅσσα τε φῦλα
ἢ λεπίσι πυκινῇσι καλύπτεται, ἢ φολίδεσσι
φρακτὰ, τάδ᾽ ᾠοφόροισιν ὁμῶς ὠδῖσι μέλονται.
ἐκ δὲ κυνὸς λάβροιο, καὶ αἰετοῦ, ὅσσα τε φῦλα
κλήζονται σελάχεια, καὶ ἰχθυνόμων βασιλήων
δελφίνων, φώκης τε βοώπιδος αὐτίκα παῖδες
ἐκ γενετῆς ἀνέχουσιν ἐοικότες οἷσι τοκεῦσιν.

Οἱ δή τοι πάντες μὲν, ὅσοι ναίουσι θάλασσαν,
ζωοτόκοι. φιλέουσι καὶ ἀμφιέπουσι γενέθλην·
δελφίνων δ᾽ οὔπω τι θεώτερον ἄλλο τέτυκται.
ὡς ἐτεὸν καὶ φῶτες ἔσαν πάρος, ἠδὲ πόληας

νηῶν ὁμοῦ μερόπεσσι, Διωνύσοιο δὲ βουλῇ
πόντον ἐπημείψαντο καὶ ἰχθύας ἀμφεβάλοντο
γυίοις· ἀλλ' ἄρα θυμὸς ἐναίσιμος εἰσέτι φωτῶν
ῥύεται ἀνδρομέην ἠμὲν φρόνιν, ἠδὲ καὶ ἔργα.
εὖτε γὰρ ὠδίνων δίδυμον γένος ἐς φάος ἔλθῃ,
αὐτίχ' ὁμοῦ τ' ἐγένοντο, περὶ σφετέρην τε τεκοῦσαν
νηχόμενοι σκαίρουσι, καὶ ἐνδύνουσιν ὀδόντων
εἴσω, καὶ μητρῷον ὑπὸ στόμα δηθύνουσιν·
ἡ δὲ φιλοφροσύνῃσιν ἀνίσχεται, ἀμφί τε παισὶ
στρωφᾶται γανόωσα, καὶ ἔξοχα καγχαλόωσα.
μαζὸν δ' ἀμφοτέροισι παρίσχεται, οἷον ἑκάστῳ,
θήσασθαι γάλα λαρόν, ἐπεί ῥά οἱ ὤπασε δαίμων
καὶ γάλα, καὶ μαζῶν ἰκέλην φύσιν οἷα γυναικῶν.
τόφρα μὲν οὖν τοίῃσι τιθηνείῃσι μέμηλεν·
ἀλλ' ὅτε κουρίζωσιν ἑὸν σθένος, αὐτίκα τοῖσι
μήτηρ ἡγήτειρα κατέρχεται εἰς ὁδὸν ἄγρης
ἱεμένοις, θήρην τε διδάσκεται ἰχθυόεσσαν.
οὐδὲ πάρος τεκέων ἑκὰς ἵσταται, οὐδ' ἀπολείπει,
πρίν γ' ὅταν ἡβήσωσι τελεσφόρα γυῖα καὶ ἀλκήν,
ἀλλ' αἰεὶ ῥυτῆρες ἐπίσκοποι ἐγγὺς ἕπονται·
οἷον δὴ τότε θαῦμα μετὰ φρεσὶ θηήσαιο,
τερπωλὴν ἐρόεσσαν, ὅτε πλώων ἐσίδηαι
αὔρῃ ἐν εὐκραεῖ δεδοκημένος ἠὲ γαλήνῃ
δελφίνων ἀγέλας εὐειδέας, ἵμερον ἅλμης.
οἱ μὲν γὰρ προπάροιθεν ἀολλέες, ἠΰτε κοῦροι
ἠΐθεοι, στείχουσι, νέον γένος, ὥστε χοροῖο
κύκλον ἀμειβόμενοι πολυειδέα ποικιλοδίνην,
τοὶ δ' ὄπιθεν μεγάλοι τε καὶ ἔξοχοι, οὐδ' ἀπάτερθεν
ἔρχονται τεκέων, φρουρὸς στρατός, ὥσθ' ἁπαλοῖσι
φερβομένοις ἕσπονται ἐν εἴαρι ποιμένες ἀμνοῖς.
ὡς δ' ὅτε μουσοπόλων ἔργων ἄπο παῖδες ἴωσιν
ἀθρόοι, οἱ δ' ἄρ' ὄπισθεν ἐπίσκοποι ἐγγὺς ἕπονται,
αἰδοῦς τε πραπίδων τε νόου τ' ἐπιτιμητῆρες
πρεσβύταοι, γῆρας γὰρ ἐναίσιμον ἄνδρα τίθησιν·

ὣς ἄρα καὶ δελφῖνες ἑοῖς παίδεσσι τοκῆες
ἕσπονται, μή τι σφὶν ἀνάρσιον ἀντιβολήσῃ.
Ναὶ μὴν καὶ φώκη κομέει γένος οὔτι χέρειον.
καὶ γάρ τῇ μαζοί τε, καὶ ἐν μαζοῖσι γάλακτος
εἰσὶ ῥοαὶ, τῇ δ' οὔτι μετ' οἴδμασιν, ἀλλ' ἐπὶ χέρσου
λύετ' ἀνερχομένῃ γαστρὸς μόγος, ὥριος ὠδίς.
μίμνει δ' ἤματα πάντα δυώδεκα σὺν τεκέεσσιν
αὐτοῦ ἐνὶ τραφερῇ· τρισκαιδεκάτῃ δὲ σὺν ἠοῖ
σκύμνους ἀγκὰς ἔχουσα νεαλδέας εἰς ἅλα δύνει,
παισὶν ἀγαλλομένη, πάτρην ἅτε σημαίνουσα.
ὡς δὲ γυνὴ ξείνης γαίης ἔπι παῖδα τεκοῦσα
ἀσπασίως πάτρην τε καὶ ὃν δόμον εἰσαφίκηται,
παῖδα δ' ἐν ἀγκοίνῃσι πανηματίη φορέουσα
δώματα δεικνυμένη, μητρὸς νομὸν, ἀμφαγαπάζει,
τερπωλὴν ἀκόρεστον· ὁ δ' οὐ φρονέων περ ἕκαστα
παπταίνει, μέγαρόν τε, καὶ ἤθεα πάντα τοκήων·
ὣς ἄρα καὶ κείνη σφέτερον γένος εἰναλίη θὴρ
ἐς πόντον προφέρει, καὶ δείκνυται ἔργα θαλάσσης.
Δαίμονες, οὐκ ἄρα μοῦνον ἐν ἀνδράσι τέκνα πέλονται
φίλτατα, καὶ φάεος γλυκερώτερα καὶ βιότοιο·
ἀλλὰ καὶ οἰωνοῖσιν, ἀμειλίκτοισί τε θηρσὶν,
ἰχθύσι τ' ὠμηστῇσιν ἀμήχανος, αὐτοδίδακτος
ἐντρέφεται τεκέων δριμὺς πόθος, ἀμφὶ δὲ παισὶ
καὶ θανέειν καὶ πᾶσαν ὀϊζυρὴν κακότητα
πρόφρονες οὐκ ἀέκοντες ἀναπλῆσαι μεμάασιν.
ἤδη τις κατ' ὄρεσφιν ἐριβρύχην ἐνόησε
θηρητὴρ τεκέεσσιν ὑπερβεβαῶτα λέοντα,
μαρνάμενον σφετέρης γενεῆς ὕπερ, οὐδ' ὅγε πυκνῆς
χερμάδος ἱπταμένης, οὐδ' αἰγανέης ἀλεγίζει,
ἀλλ' αὔτως ἄτρεπτον ἔχει θάρσος τε μένος τε,
βαλλόμενος καὶ ἐρεικόμενος πάσῃσι βολῇσιν.
οὐδ' ὅγε πρὶν θανέειν ἀναδύεται, ἀλλ' ἐπὶ παισὶν
ἡμιδαμὴς προβέβηκε, μέλει δέ οἱ οὔτι μόροιο
τόσσον, ὅσον μὴ παῖδας ὑπ' ἀγρευτῆρσιν ἰδέσθαι

ἐρχθέντας θήρειον ὑπ' αὐτοκμῆτα καλιήν.
ἤδη δ' ἀρτιτόκοιο κυνὸς σκυλακοτρόφῳ εὐνῇ
ποιμὴν ἐγχρίμψας, εἰ καὶ πάρος ἦεν ἑταῖρος,
χάσσατο, ταρβήσας μητρὸς χόλον ὑλακόεντα,
οἷον ὑπὲρ τεκέων προφυλάσσεται, οὐδέ τιν' αἰδῶ
γιγνώσκει, πᾶσι δὲ πέλει κρυόεσσα πελάσσαι.
οἷον δ' ἑλκομένας περὶ πόρτιας ἀσχαλόωσαι
μητέρες, οὐκ ἀπάτερθε γυναικείων στενάχουσι
κωκυτῶν, αὐτοὺς δὲ συναλγύνουσι νομῆας.
καὶ μέν τις φήνης ἀδινὸν γόον ἔκλυεν ἀνὴρ
ὄρθριον ἀμφὶ τέκεσσ', ἢ ἀηδόνος αἰολοφώνου,
ἠὲ καὶ εἰαρινῇσι χελιδόσιν ἐγγὺς ἔκυρσε
μυρομέναις ἑὰ τέκνα, τά τε σφίσι ληΐσσαντο
ἐξ εὐνῆς ἢ φῶτες ἀπηνέες, ἠὲ δράκοντες.
Ἰχθύσι δ' αὖ δελφὶς μὲν ἀριστεύει φιλότητι
παίδων· ὡς δὲ καὶ ἄλλοι ἑὸν γένος ἀμφιέπουσι.
θαῦμα δ' ἀλιπλάγκτοιο κυνὸς τόδε· τῇ γὰρ ἕπονται
τέκνα νεοβλαστῆ, καί σφιν σάκος ἔπλετο μήτηρ·
ἀλλ' ὅτε ταρβήσωσι τά τ' ἄσπετα δείματ' ἔασιν
ἐν πόντῳ, τότε παῖδας ἐνὶ λαγόνεσσιν ἐδέκτο,
αὐτὴν εἰσίθμην, αὐτὴν ὁδὸν, ἔνθεν ὄλισθον
γεινόμενοι· τοῖον δὲ πόνον μογέουσά περ ἔμπης
ἀσπασίως τέτληκε, πάλιν δ' ὑπεχεύατο παῖδας
σπλάγχνοις· ἂψ δ' ἀνέηκεν, ὅτ' ἀμπνεύσωσι φόβοιο.
Τοίην καὶ ῥίνη τεκέων πορσύνεται ἀλκήν.
ἀλλ' οὐκ εἰς νηδὺν κείνη δύσις, οἷα κύνεσσιν·
ἀλλά οἱ ἐν πλευρῇσιν ὑποσφάγες ἀμφοτέρωθεν
εἰσὶν ὑπὸ πτερύγων, οἵη γένυς ἰχθύσιν ἄλλοις,
τῇσιν ἀτυζομένων τεκέων φόβον ἀμφικαλύπτει.
ἄλλοι δ' αὖθ' ἑὰ τέκνα διὰ στόμα ταρβήσαντα
δεξάμενοι ῥύονται ἅτ' ἐς δόμον ἠὲ καλιήν.
οἷον δὴ καὶ γλαῦκος, ὃς ἔξοχα τέκν' ἀγαπάζει
πάντων, ὅσσοι ἔασιν ἐν ἰχθύσιν ᾠοτοκῆες.
κεῖνος γὰρ μίμνει τε παρήμενος, ὄφρα γένωνται

παῖδες ὑπωάδιοι, καί σφιν παρανήχεται αἰεί·
τοὺς δ᾽ ὅτε κεν τρομέοντας ἴδῃ κρατερώτερον ἰχθὺν,
ἀμφιχανὼν κατέδεκτο διὰ στόμα, μέσφα κε δεῖμα
χάσσηται, τότε δ᾽ αὖτις ἀνέπτυσε λευκανίηθεν.
Θύννης δ᾽ οὔτιν᾽ ἔγωγ᾽ ἀθεμίστερον ἔλπομαι ἰχθὺν
οὐδὲ κακοφροσύνῃ προβεβηκότα ναιέμεν ἅλμην.
ὠὰ γὰρ, εὖτε τέκῃσι, φύγῃ δ᾽ ὠδῖνα βαρεῖαν,
αὐτὴ γειναμένη καταδαίνυται, ὅσσα κίχῃσι,
νηλὴς, ἢ καὶ τέκνα φυγῆς ἔτι νήϊδ᾽ ἐόντα
ἐσθίει, οὐδέ μιν οἶκτος ἐσέρχεται οἷο τόκοιο.
Ἔστι δ᾽ ὅσ᾽ οὔτε γάμοισι φυτεύεται, οὔτε γόνοισι
τίκτεται, αὐτοτέλεστα καὶ αὐτόρρεκτα γένεθλα.
ὄστρεα μὲν σύμπαντα, τάτ᾽ ἰλυῒ τίκτεται αὐτῇ·
κείνων δ᾽ οὔτε τι θῆλυ πέλει γένος, οὔτ᾽ ἐπ᾽ ἀμοιβῆς
ἄρσενες, ἀλλ᾽ ὁμόφυλα καὶ εἴκελα πάντα τέτυκται.
ὡς δὲ καὶ ἠπεδανῆς ἀφύης ὀλιγηπελὲς ἔθνος
οὔτινος ἐκγεγάασιν ἀφ᾽ αἵματος, οὐδὲ τοκήων.
εὖτε γὰρ ἐκ νεφέων Ζηνὸς νόος ὄμβρον ἀφύξῃ
λάβρον ὑπὲρ πόντοιο, καὶ ἄσχετον, αὐτίκα πᾶσα
μισγομένη δίνῃσι παλιμπνοίῃσι θάλασσα
σίζει τ᾽, ἀφριάα τε, καὶ ἵσταται οἰδαίνουσα·
αἱ δ᾽ ἐν ἀτεκμάρτοισι καὶ ἀσκέπτοισι γάμοισιν
ἀθρόαι ἔκ τ᾽ ἐγένοντο, καὶ ἔτραφον, ἔκ τ᾽ ἐφάνησαν
μυρίαι, ἀβληχραὶ, πολιὸν γένος, ἐκ δὲ γενέθλης
οὔνομ᾽ ἐπικλήδην ἀφρίτιδες αὐδώωνται.
ἄλλαι δ᾽ ἰλυόεντος ὑπ᾽ ἐκ φλοίσβοιο φύονται·
εὖτε γὰρ ἐν δίνῃσι παλιρροίῃς τε θαλάσσης
βράσσηται πάμφυρτος ἀφυσγετὸς ἐξ ἀνέμοιο
σπερχομένου, τότε πᾶσα συνίσταται εἰς ἓν ἰοῦσα
ἰλὺς εὐρώεσσα, γαληναίης δὲ ταθείσης,
ἐξ αὐτῆς ψαμαθός τε καὶ ἄσπετα φύρματα πόντου
πύθεται, ἐκ δὲ φύονται ἀθέσφατοι, εἴκελοι εὐλαῖς.
οὐ μέν πού τι τέτυκται ἀκιδνότερον γένος ἄλλο
δειλαίης ἀφύης, νεπόδεσσι δὲ πᾶσιν ἔασι

δαὶς

δαὶς ἀγαθή· κεῖναι δὲ δέμας περιλιχμάζουσιν
ἀλλήλων, τόδε δέ σφι βορὴ βίοτός τε τέτυκται.
κεῖναι δ' εὖτε θάλασσαν ἀολλήδην ἐφέπουσιν,
ἠέ πού πυ πέτρην ἀμφίσκιον, ἠὲ θαλάσσης
διζόμεναι κευθμῶνας, ὑποβρυχίην τ' ἀλεωρὴν,
πᾶσα τότε γλαυκὴ λευκαίνεται ἀμφιτρίτη.
ὡς δ' ὁπότ' εὐρύπεδον σκιάσῃ νιφάδεσσιν ἀλωὴν
ἑσπερίου Ζεφύροιο θοὸν μένος, οὐδέ τι γαίης
κυανέης ἰδέειν ὑποφαίνεται, ἀλλ' ἄρα πᾶσα
ἀργεννῇς χιόνεσσιν ἐπασσυτέραις κεκάλυπται·
ὡς τότ' ἀπειρεσίῃσι περιπληθὴς ἀγέλῃσι
φαίνεται ἀργινόεσσα Ποσειδάωνος ἀλωή.

ΟΠΠΙΑΝΟΥ

ΑΛΙΕΥΤΙΚΩΝ

ΒΙΒΛΙΟΝ ΔΕΥΤΕΡΟΝ.

Ὧδε μὲν ἰχθυβοτοί τε νομαὶ, καὶ φῦλα θαλάσσης
πλάζονται, τοιῷδε γάμῳ, τοιῇδε γενέθλῃ
τέρπονται. τὰ δέ πού τις ἐπιχθονίοισιν ἅπαντα
ἀθανάτων σήμηνε· τί γὰρ μερόπεσσιν ἄνυστον
νόσφι θεῶν; οὐδ᾽ ὅσσον ὑπ᾽ ἐκ ποδὸς ἴχνος ἀεῖραι,
οὐδ᾽ ὅσον ἀμπετάσαι βλεφάρων περιφαέα κύκλα.
ἀλλ᾽ αὐτοὶ κρατέουσι καὶ ἰθύνουσιν ἕκαστα,
τηλόθεν ἐγγὺς ἐόντες, ἀναγκαίη δ᾽ ἀτίνακτος
πείθεσθαι· τὴν δ᾽ οὔτι πέλει σθένος, οὐδέ τις ἀλκὴ
τρηχείαις γενύεσσιν ὑπερφιάλως ἐρύσαντα
ἐκφυγέειν, ἅτε πῶλον ἀποπτυστῆρα χαλινῶν·
ἀλλ᾽ αἰεὶ μάκαρες πανυπέρτατοι ἡνία πάντη
κλίνουσ᾽, ᾗ κ᾽ ἐθέλωσιν, ὁ δ᾽ ἕσπεται ὅστε σαόφρων,
πρὶν χαλεπῇ μάστιγι καὶ οὐκ ἐθέλων ἐλάηται.
κεῖνοι καὶ τέχνας πολυκερδέας ἀνθρώποισιν
δῶκαν ἔχειν, καὶ πᾶσαν ἐπιφροσύνην ἐνέηκαν.
ἄλλος δ᾽ ἀλλοίοισιν ἐπώνυμος ἔπλετο δαίμων
ἔργοις, οἷσιν ἕκαστος ἐπίσκοπον ἤρατο τιμήν.
Δηὼ μὲν ζεύγλης τε βοῶν, ἀρότοιό τε γαίης,
πυρῶν τ᾽ εὐκάρποιο φέρει γέρας ἀμητοῖο.
δοῦρα δὲ τεκτήνασθαι, ἀναστῆσαί τε μέλαθρα,
φάρεά τ᾽ ἀσκῆσαι μήλων εὐανθεῖ καρπῷ
Παλλὰς ἐπιχθονίους ἐδιδάξατο· δῶρα δ᾽ Ἄρηος

Φάσγανα, χάλκειοί τε περὶ μελέεσσι χιτῶνες,
καὶ κόρυθες, καὶ δοῦρα, καὶ οἷς ἐπιτέρπετ' Ἐνυώ.
δῶρα δὲ Μουσάων τε καὶ Ἀπόλλωνος ἀοιδαί·
Ἑρμείης δ' ἀγορήν τε καὶ ἀλκήεντας ἀέθλους
ὤπασεν. Ἡφαίστῳ δὲ μέλει ῥαιστήριος ἱδρώς.
καὶ τάδε τις πόντοιο νοήματα, καὶ τέλος ἄγρης,
πληθύν θ' ὑγροπόρων θεὸς ὤπασε τεκμήρασθαι
ἀνδράσιν; ὃς καὶ πρῶτα μεσορραγέας κενεῶνας
γαίης ἀγρομένοισιν ἐνιπλήσας ποταμοῖσι
πευκεδανὴν ἀνέηκε, καὶ ἐξέστεψε θάλασσαν,
ὄφρυσι καὶ ῥηγμῖσι περίδρομον ἀμφιπεδήσας,
εἴτε μιν εὐρυμέδοντα Ποσειδάωνα καλέσσαι,
εἴτ' ἄρα καὶ Νηρῆα παλαίφατον, εἴτ' ἄρα Φόρκυν
βέλτερον, εἴτε τιν' ἄλλον ἁλὸς θεὸν ἰθυντῆρα.
ἀλλ' οἱ μὲν μάλα πάντες, ὅσοι τ' Οὔλυμπον ἔχουσι
δαίμονες, οἵ τε θάλασσαν, ὅσοι τ' εὔδωρον ἄρουραν,
ἠέρα τ' ἐνναίουσι, πανίλαον ἦτορ ἔχοιεν
σοί τε, μάκαρ σκηπτοῦχε, καὶ ἀγλαόπαιδι γενέθλῃ,
καὶ λαοῖς σύμπασι, καὶ ἡμετέρῃσιν ἀοιδαῖς.
Ἰχθύσι δ' οὔτε δίκη μεταρίθμιος οὔτε τις αἰδώς,
οὐ φιλότης· πάντες γὰρ ἀνάρσιοι ἀλλήλοισι
δυσμενέες πλώουσιν, ὁ δὲ κρατερώτερος αἰεὶ
δαίνυτ' ἀφαυροτέρους, ἄλλῳ δ' ἐπινήχεται ἄλλος
πότμον ἄγων, ἕτερος δ' ἑτέρῳ πόρσυνεν ἐδωδήν.
οἱ μὲν γὰρ γενύεσσι καὶ ἠνορέῃ βιόωνται
χειροτέρους· τοῖς δ' ἰὸν ἔχει στόμα· τοῖσι δ' ἄκανθαι
τύμμασι λευγαλέοισιν ἀμυνέμεναι πεφύασι,
πικραί τ' ὀξεῖαί τε χόλου πυρόεντος ἀκωκαί.
ἔσσοις δ' οὔτε βίην θεὸς ὤπασεν, οὔτε τι κέντρον
θήγεται ἐκ μελέων, τοῖσδ' ἐκ φρενὸς ὅπλον ἔφυσε
βουλὴν κερδαλέην, πολυμήχανον, οἵ τε δόλοισι
πολλάκι καὶ κρατερὸν καὶ ὑπέρτερον ὤλεσαν ἰχθύν.
Οἷον καὶ νάρκη τερενόχροϊ φάρμακον ἀλκῆς
ἕσπεται αὐτοδίδακτον ἐν οἰκείοισι μέλεσσιν.
ἡ μὲν γὰρ μαλακή τε δέμας καὶ πᾶσ' ἀμενηνὴ

νωθὴς τε βραδυτῆτι βαρύνεται, οὐδέ κε φαίης
νηχομένην ὁράαν· μάλα γὰρ δύσφραστα κέλευθα
εἱλεῖται, πολιοῖο δι' ὕδατος ἑρπύζουσα.
ἀλλά οἱ ἐν λαγόνεσσιν ἀναλκείης δόλος ἀλκή·
κερκίδες ἐμπεφύασι παρὰ πλευρῆς ἑκάτερθεν
ἀμφίδυμοι, τῶν εἴ τις ἐπιψαύσειε πελάσσας,
αὐτίκα οἱ μελέων σθένος ἔσβεσεν, ἐν δέ οἱ αἷμα
πήγνυται, οὐδ' ἔτι γυῖα φέρειν δύνατ', ἀλλά οἱ ἀλκὴ
ἧκα μαραινομένοιο παρίεται ἄφρονι νάρκη.
ἡ δ' εὖ γινώσκουσα θεοῦ γέρας οἷον ἔδεκτο,
ὕπτιον ἀγκλίνασα μένει δέμας ἐν ψαμάθοισι·
κεῖται δ' ἀστεμφὴς οἷα νέκυς· ὃς δέ κεν ἰχθὺς
ἐγχρίμψη λαγόνεσσιν, ὁ μὲν λύτο, κάππεσε δ' αὔτως
ἀδρανίης βαθὺν ὕπνον ἀμηχανίῃσι πεδηθείς·
ἡ δὲ θοῶς ἀνόρουσε, καὶ οὐ κραιπνή περ ἐοῦσα,
γηθοσύνη, ζωὸν δὲ κατεσθίει ἶσα θανόντι.
πολλάκι καὶ κατὰ λαῖτμα μετ' ἰχθύσιν ἀντήσασα
νηχομένοις, κραιπνὴν μὲν ἐπειγομένων σβέσεν ὁρμὴν
ἐγγὺς ἐπιψαύσασα, καὶ ἐσσυμένους ἐπέδησεν.
ἔσταν δ' αὐαλέοι καὶ ἀμήχανοι, οὔτε κελεύθων,
δύσμοροι, οὔτε φυγῆς μεμνημένοι· ἡ δὲ μένουσα
οὐδὲν ἀμυνομένους καταδαίνυται, οὐδ' ἀΐοντας.
οἷον δ' ὀρφναίοισιν ἐν εἰδώλοισιν ὀνείρων
ἀνδρὸς ἀτυζομένοιο καὶ ἱεμένοιο φέβεσθαι
θρώσκει μὲν κραδίη, τὰ δὲ γούνατα παλλομένοιο
ἀστεμφὴς ἅτε δεσμὸς ἐπειγομένοιο βαρύνει·
τοίην γυιοπέδην τεχνάζεται ἰχθύσι νάρκη.
Βάτραχος αὖ νωθὴς μὲν ὁμῶς καὶ μαλθακὸς ἰχθύς,
αἴσχιστος δ' ἰδέειν, στόμα δ' οἴγεται εὐρὺ μάλιστα.
ἀλλ' ἄρα καὶ τῷ μῆτις ἀνεύρατο γαστέρι φορβήν.
αὐτὸς μὲν πηλοῖο κατ' εὐρώεντος ἐλυσθεὶς
κέκλιται ἀτρεμέων, ὀλίγην δ' ἀνὰ σάρκα τιταίνει,
ἥ ῥά οἱ ἐκ γένυος νεάτης ὑπένερθε πέφυκε,
λεπτή τ', ἀργεννή τε, κακὴ δέ οἱ ἐστιν ἀϋτμή·
τὴν θαμὰ δινεύει, δόλον ἰχθύσι βαιοτέροισιν,

οἵ ῥά μιν εἰσορόωντες ἐφορμώωσι λαβέσθαι.
αὐτὰρ ὁ τὴν ἂψ αὖτις ἐφέλκεται ἀτρέμας εἴσω,
ἦκα μάλ' ἀσπαίρουσαν ἀνὰ στόμα, τοὶ δ' ἐφέπονται
οὐδὲν ὀϊόμενοι κρυπτὸν δόλον, ἄχρι λάβωσι
βατράχου εὐρείῃσιν ἔσω γενύεσσι μιγέντες.
ὡς δ' ὅτε τις κούφοισι πάγην ὄρνισι τιτύσκων,
πυροὺς, τοὺς μὲν ἔρηνε δόλου προπάροιθε πυλάων,
ἄλλους δ' ἔνδον ἔηκεν, ὑπεστήριξε δὲ τέχνην·
τοὺς δὲ λιλαιομένους ἕλκει πόθος ὀξὺς ἐδωδῆς,
εἴσω δὲ προγένοντο, καὶ οὐκέτι νόστος ἕτοιμος
ἐκδῦναι, δαιτὸς δὲ κακὴν εὕραντο τελευτήν·
ὣς κείνους ἀμενηνὸς ἐπέσπασεν ἠπεροπεύσας
βάτραχος, οὐδ' ἐνόησαν ἑὸν σπεύδοντες ὄλεθρον.
τοῖα καὶ ἀγκυλόμητιν ἐπέκλυον ἐντύνασθαι
κερδώ· ὅτ' οἰωνῶν ἀγέλην πλήθουσαν ἴδηται,
δοχμίη ἀγκλινθεῖσα, τανυσσαμένη θοὰ κῶλα,
ὄμματ' ἐπιμύει, σὺν δὲ στόμα πάμπαν ἐρείδει·
φαίης κ' εἰσορόων ἤ μιν βαθὺν ὕπνον ἰαύειν,
ἠὲ καὶ ἀτρεκέως κεῖσθαι νέκυν· ὧδε γὰρ ἄπνους
αἰόλα βουλεύουσα παραβλήδην τετάνυσται.
οἱ δέ μιν εἰσορόωντες ἀολλέες ἰθὺς ἵενται
ὄρνιθες, λαχνὴν δὲ διαψαίρουσι πόδεσσιν,
ἠΰτε κερτομέοντες· ἐπὴν δέ οἱ ἐγγὺς ὀδόντων
ἔλθωσι, τότ' ἔπειτα δόλου πετάσασα θύρετρα,
ἐξαπίνης συνέμαρψε καὶ ἔσπασεν εὐρὺ χανοῦσα
ἄγρην κερδαλέην, ὅσσην ἕλεν οἱμήσασα.
Καὶ μὲν δὴ δολόμητις ἐπίκλοπον εὕρατο θήρην
σηπίη· ἐκ γάρ οἱ κεφαλῆς πεφύασιν ἀραιοὶ
ἀκρέμονες προτενεῖς, ὥστε πλόκοι, οἷσι καὶ αὐτὴ
ὥστε περ ὁρμιῇσιν ἐφέλκεται ἰχθύας ἄγρῃ,
πρηνὴς ἐν ψαμάθοισιν ὑπ' ὀστράκῳ εἰλυθεῖσα.
κείναις δὲ πλοκαμῖσι, καὶ ἡνίκα κύματα θύει
χείματι, πετράων ἀντίσχεται, ἠΰτε τις νηῦς
πείσματ' ἐπ' ἀκταίῃσιν ἀναψαμένη σπιλάδεσσι.
Καρίδες δ' ὀλίγαι μὲν ἰδεῖν, ἴση δὲ καὶ ἀλκὴ

γυίοις, ἀλλὰ δόλοισι καὶ ἄλκιμον ὤλεσαν ἰχθὺν,
λάβρακα, σφετέρῃσιν ἐπικλέα λαβροσύνῃσι.
οἱ μὲν γὰρ σπεύδουσι καὶ ἰθύουσι λαβέσθαι
καρίδων, ταῖς δ᾽ οὔτι φυγεῖν σθένος, οὐδὲ μάχεσθαι·
ὀλλύμεναι δ᾽ ὀλέκουσι, καὶ οὓς πέφνουσι φονῆας.
εὖτε γὰρ ἀμφιχανόντες ἔσω μάρψωσιν ὀδόντων,
αἵδε θαμὰ θρώσκουσι, καὶ ἐς μεσάτην ὑπερῴην
ὀξὺ κέρας χρίμπτουσι, τό τε σφισὶ τέλλεται ἄκρης
ἐκ κεφαλῆς· λάβραξ δὲ φίλης κεκορημένος ἄγρης
νύγματος οὐκ ἀλέγει· τὸ δέ μιν νέμεταί τε, καὶ ἕρπει,
εἰσόκε τρυχόμενόν μιν ἕλῃ μόρος ἐξ ὀδυνάων·
ὀψὲ δὲ γινώσκει νέκυος δεδαϊγμένος αἰχμῇ.
Ἔστι δέ τις πηλοῖσιν ἐφέστιος ὠμοφάγος βοῦς
εὐρύτατος πάντεσσι μετ᾽ ἰχθύσιν· ἦ γάρ οἱ εὖρος
πολλάκις ἐνδεκάπηχυ δυωδεκάπηχύ τ᾽ ἐτύχθη·
οὐτιδανὸς δὲ βίην, καί οἱ δέμας ἄμμορον ἀλκῆς
μαλθακὸν, ἐν δέ οἱ εἰσὶν ἀείδελοι ἔνδον ὀδόντες
βαιοί τ᾽, οὐ κρατεροί τε· βίῃ δέ κεν οὔτι δαμάσσαι,
ἀλλὰ δόλῳ, καὶ φῶτας ἐπίφρονας εἷλε πεδήσας.
δαιτὶ γὰρ ἀνδρομέῃ ἐπιτέρπεται, ἔξοχα δ᾽ αὐτῷ
ἀνθρώπων κρέα τερπνὰ, καὶ εὐάντητος ἐδωδή.
εὖτέ τιν᾽ ἀθρήσῃ νεάτην ὑπὸ βυσσὸν ἰόντα
ἀνθρώπων, ὅσσοισιν ὑποβρύχιος πόνος ἅλμης
μέμβλεται, αὐτὰρ ὁ κυφὸς ὑπὲρ κεφαλῆφιν ἀερθεὶς
νήχεται ἀστεμφὴς, μεγάρων ὀρόφοισιν ἐοικὼς,
ἄτροπος ἀμφιταθεὶς, σὺν δ᾽ ἔρχεται ᾗ κεν ἴῃσι
δειλὸς ἀνὴρ, μίμνοντι δ᾽ ἐφίσταται ἠΰτε πῶμα.
ὡς δὲ παῖς δολόεντα μόρον λίχνοισι μύεσσιν
ἔστησε· τὸν δ᾽ οὔτι πάγης λόχον ὁρμαίνοντα
γαστὴρ ἔνδον ἔλασσε, θοῶς δέ οἱ ἄγγος ὕπερθε
κοῖλον ἐπεσμαράγησεν, ὁ δ᾽ οὐκέτι πολλὰ μενοινῶν
ἐκφυγέειν δύναται στιβαρὸν σκέπας, ὄφρα ἑ κοῦρος
μάρψῃ τε κλείνῃ τε, γέλων δ᾽ ἐπιθήσεται ἄγρῃ·
ὣς ὅγ᾽ ὑπὲρ κεφαλῆς βροτέης ὀλοφώϊος ἰχθὺς
πέπλατ᾽ ἐρητύων ἀναδύμεναι, εἰσόκ᾽ ἀϋτμὴ

φῶτα λίπῃ, ψυχὴν δὲ μετεκπνεύσῃ ῥοθίοισιν.
ἔνθα ἑ τεθνηῶτα δυσώνυμος ἀμφιέπει βοῦς
δαινύμενος, τέχνῃσιν ἑλὼν δυσμήχανον ἄγρην.
Καὶ μέν τις μνιαροῖσιν ἐπὶ πλαταμῶσι νοήσας
καρκίνον αἰνήσει, καὶ ἀγάσσεται εἵνεκα τέχνης
κερδαλέης· καὶ τῷ γὰρ ἐπιφροσύνην πόρε δαίμων
ὄστρεα φέρβεσθαι, γλυκερὴν καὶ ἄμοχθον ἐδωδήν.
ὄστρεα μὲν κληῖδας ἀναπτύξαντα θυρέτρων,
ἰλὺν λιχμάζοντα, καὶ ὕδατος ἰσχανόωντα,
πέπτανται, ἀσκοίνησιν ἐφήμενα πετραίῃσι·
καρκίνος αὖ ψηφῖδα παρὰ ῥηγμῖνος ἀείρας
λέχριος ὀξείῃσι φέρει χηλῇσι μεμαρπώς,
λάθρῃ δ' ἐμπελάει, μέσσῳ δ' ἐνεθήκατο λᾶαν
ὀστρέῳ· ἔνθεν ἔπειτα παρήμενος εἰλαπινάζει
δαῖτα φίλην, τὸ δ' ἄρ' οὔτι, καὶ ἱέμενόν περ, ἐρεῖσαι
ἀμφιδύμους πλάστιγγας ἔχει σθένος, ἀλλ' ὑπ' ἀνάγκης
οἴγεται, ὄφρα θάνῃ τε, καὶ ἀγρευτῆρα κορέσσῃ.
Τῷ δ' ἶσα τεχνάζουσι καὶ ἀστέρες ἑρπυστῆρες
εἰνάλιοι· καὶ τοῖς γὰρ ἐπ' ὄστρεα μῆτις ὀπηδεῖ.
ἀλλ' οὐ λᾶαν ἄγουσι συνέμπορον οὐδ' ἐπίκουρον
κεῖνοι, τρηχὺ δὲ κῶλον ἐνηρείσαντο μέσοισι
πεπταμένοις· τὰ μὲν ὧδε πιέζεται, οἱ δὲ νέμονται.
Ὄστρακον αὖ βυθίας μὲν ἔχει πλάκας, ἐν δέ οἱ ἰχθὺς
πίννη ναιετάει κεκλημένος. ἡ μὲν ἄναλκις
οὔτε τι μητίσασθαι ἐπίσταται, οὔτε τι ῥέξαι·
ἀλλ' ἄρα οἱ ξυνόν τε δόμον, ξυνήν τε καλύπτρην
καρκίνος ἐνναίει, φέρβει τέ μιν, ἠδὲ φυλάσσει·
τῷ καὶ πιννοφύλαξ κικλήσκεται. ἀλλ' ὅτε κόχλου
ἰχθὺς ἔνδον ἵκηται, ὁ δ' οὐ φρονέουσαν ἀμύξας
δήγματι κερδαλέῳ πίννην ἔλεν· ἡ δ' ὀδύνῃσιν
ὄστρακα συμπλατάγησε, καὶ ἔνδοθεν ἐδράσατ' ἄγρην
αὐτῇ τ' ἠδ' ἑτάρῳ, ξυνὸν θ' ἅμα δεῖπνον ἔθεντο.
ὣς ἄρα καὶ πλώτεσσιν ἐν ὑγροπόροισιν ἔασι
τοὶ μὲν κερδαλέοι, τοὶ δ' ἄφρονες, οἷα καὶ ἡμῖν
ἀνδράσιν, οὐδέ τι πᾶσιν ἐναίσιμόν ἐστι νόημα.

Φράζεο δ' ἀφραδίῃ προφερέστατον ἡμεροκοίτην
ἰχθὺν, ὃν παρὰ πάντας ἀεργότατον τέκεν ἅλμη.
τοῦ δ' ἤτοι κεφαλῆς μὲν ἄνω τέτραπται ὕπερθεν
ὄμματα, καὶ στόμα λάβρον ἐν ὀφθαλμοῖσι μέσοισιν.
αἰεὶ δ' ἐν ψαμάθοισι πανημέριος τετάνυσται
εὕδων, νυκτὶ δὲ μοῦνον ἀνέγρεται ἠδ' ἀλάληται·
τοὔνεκα κέκληται καὶ νυκτερίς. ἀλλά μιν ἄτη
γαστρὸς ἀτεκμάρτοιο κακὴ λάχεν· οὐ γὰρ ἐδωδῆς
ἢ κόρον ἠέ τι μέτρον ἐπίσταται, ἀλλ' ἀτέλεστον
λυσσομανῆ βούβρωστιν ἀναιδέϊ γαστρὶ φυλάσσει·
οὐδέ ποτ' ἂν λήξειεν ἐδητύος ἐγγὺς ἐούσης,
εἰσόκεν οἱ νηδύς τε μέση διὰ πᾶσα ῥαγείη,
αὐτός τε προταθεὶς πέσῃ ὕπτιος, ἠέ τις ἄλλος
πέφνῃ μιν νεπόδων πυμάτης ἔμφορτον ἐδωδῆς.
σῆμα δέ τοι τόδε γαστρὸς ἀειμάργοιο πιφαύσκω·
εἰ γάρ τίς μιν ἑλὼν, θήρης ἄπο πειρήσαιτο
χειρὶ βορὴν ὀρέγων, ὅδε δέξεται, εἰσόκεν αὐτοῦ
λαβροτάτου στόματος νήσεται ἄχρις ἐδωδή.
Κλῦτε γοναὶ μερόπων, οἷον τέλος ἀφραδίῃσι
λαιμάργοις, ὅσον ἄλγος ἀδηφαγίῃσιν ὀπηδεῖ.
τῷ τις ἀεργίην δυστέρπεα τῆλε διώκοι
καὶ κραδίης καὶ χειρὸς, ἔχοι δέ τι μέτρον ἐδωδῆς·
μηδ' ἐπὶ πανθοίνοισι νόον τέρποιτο τραπέζαις.
πολλοὶ γὰρ τοῖοι καὶ ἐν ἀνδράσιν, οἷσι λέλυνται
ἡνία, γαστρὶ δὲ πάντας ἐπιτρωπῶσι κάλωας·
ἀλλά τις εἰσορόων φεύγοι τέλος ἡμεροκοίτου.
Ἔστι καὶ ὀξυκόμοισι νόος καὶ μῆτις ἐχίνοις,
οἵτ' ἀνέμων ἴσασι βίας, ζαμενεῖς τε θυέλλας
ὀρνυμένας, νώτοισι δ' ἀνοχλίζουσιν ἕκαστος
λᾶαν, ὅσον βαρύθοντα περὶ σφετέρῃσιν ἀκάνθαις
ῥηϊδίως φορέοιεν, ἵν' ἀντία κύματος ὁρμῇ
βριθόμενοι μίμνωσι· τὸ γὰρ τρομέουσι μάλιστα,
μὴ σφὰς ἐπ' ἠϊόνεσσι κυκώμενον οἶδμα κυλίσῃ.
Πουλυπόδων δ' οὔπω τιν' ὀΐομαι ἔμμεν' ἄπυστον
τέχνης, οἳ πέτρῃσιν ὁμοίϊοι ἰνδάλλονται,

τήν κε ποτιπτύξωσι, περὶ σπείρης τε βάλωνται·
ἄνδρας δ᾽ ἀγρευτῆρας ὁμῶς καὶ κρέσσονας ἰχθῦς
ῥηϊδίως ἀπάτῃσι παραπλάγξαντες ἄλυξαν.
ἀλλ᾽ ὅτε χειρότερός τις ἐπισχεδὸν ἀντιβολήσῃ,
αὐτίκα πουλύποδές τε καὶ ἰχθύες ἐξεφάνησαν,
μορφῆς πετραίης ἐξάλμενοι, ἐκ δὲ δόλοιο
φορβήν τ᾽ ἐφράσσαντο καὶ ἐξήλυξαν ὄλεθρον.
χείματι δ᾽ οὔ ποτε φασὶν ἐπιστείχειν ἁλὸς ὕδωρ
πουλύποδας· ζαμενεῖς γὰρ ὑποτρομέουσι θυέλλας.
ἀλλ᾽ οἵ γε γλαφυρῇσιν ἐνεζόμενοι θαλάμῃσι
πλήξαντες δαίνυνται ἑοὺς πόδας, ἠΰτε σάρκας
ἀλλοτρίας, οἱ δ᾽ αὖτις ἑοὺς κορέσαντες ἄνακτας
φύονται· τόδε που σφι Ποσειδάων ἐπένευσε.
τοῖον καὶ βλοσυρῇσιν ὀρειμάργοισι νόημα
ἄρκτοις· χειμερίην γὰρ ἀλυσκάζουσαι ὁμοκλὴν,
δῦσαι φωλειοῖο μυχὸν κατὰ πετρήεντα,
ὃν πόδα λιχμάζουσιν, ἐδητύος ἔργον ἄπαστον,
μαιόμεναι δαίτην ἀνεμώλιον, οὐδ᾽ ἐθέλουσι
προβλώσκειν, εὐκραὲς ἕως ἔαρ ἡβήσειεν.

Ἔξοχα δ᾽ ἀλλήλοισιν ἀνάρσιον ἔχθος ἔχουσι
κάραβος αἰχμητὴρ, μύραινά τε, πουλύποδές τε·
ἀλλήλους δ᾽ ὀλέκουσιν ἀμοιβαίοισι φόνοισιν.
αἰεὶ δ᾽ ἰχθυόεσσα μετὰ σφίσιν ἵστατ᾽ ἐνυὼ,
καὶ μόθος, ἄλλου δ᾽ ἄλλος ἑὴν ἐνεπλήσατο νηδύν.

Ἡ μὲν ὑπ᾽ ἐκ πέτρης ἁλιμυρέος ὁρμηθεῖσα
φοιταλέη μύραινα διέσσυται οἴδματα πόντου,
φορβὴν μαιομένη, τάχα δ᾽ εἴσιδε πούλυπον ἀκτῆς
ἄκρα διερπύζοντα, καὶ ἀσπασίην ἐπὶ θήρην
ἔσσυτο γηθομένη· τὸν δ᾽ οὐ λάθεν ἐγγὺς ἐοῦσα·
ἀλλ᾽ ἤτοι πρῶτον μὲν ἀτυζόμενος δεδόνηται
ἐς φόβον, οὐδ᾽ ἄρα μῆχος ἔχει μύραιναν ἀλύξαι
ἕρπων νηχομένην τε καὶ ἄσχετα μαιμώωσαν.
αἶψα δέ μιν κατέμαρψε, γένυν δ᾽ ἐνέρεισε δαφοινήν·
πούλυπος αὖτ᾽ ἀέκων ὀλοῆς ὑπὸ μάρνατ᾽ ἀνάγκης,

ἀμφὶ δέ οἱ μελέεσσιν ἑλίσσεται, ἄλλοτε ἄλλας
παντοίας στροφάλιγγας ὑπὸ σκολιοῖσιν ἱμᾶσι
τεχνάζων, εἴ πως μιν ἐρητύσειε βρόχοισιν
ἀμφιβαλών, ἀλλ' οὔτι κακῶν ἄκος, οὐδ' ἀλεωρή·
ῥεῖα γὰρ ἀμφιπεσόντος ὀλισθηροῖς μελέεσσιν
ὀτραλέη μύραινα διαῤῥέει, οἷά περ ὕδωρ.
αὐτὰρ ὅγ' ἄλλοτε νῶτα πανταίολα, ἄλλοτε δειρὴν
οὐρήν τ' ἀκροτάτην περιβάλλεται, ἄλλοτε δ' αὖτε
ἐμπίπτει στόματός τε πύλαις γενύων τε μυχοῖσιν.
ὡς δὲ παλαισμοσύνης γυιαλκέος ἴδμονες ἄνδρες
δηρὸν ἐπ' ἀλλήλοισιν ἑὴν ἀναφαίνετον ἀλκήν,
ἤδη δ' ἐκ μελέων λιαρὸς καὶ ἀθέσφατος ἱδρὼς
χεύεται ἀμφοτέροισι· τὰ δ' αἰόλα κέρδεα τέχνης
πλάζονται, χεῖρές τε περὶ χροῒ κυμαίνονται·
ὡς καὶ πουλύποδος κοτυληδόνες οὐ κατὰ κόσμον
πλαζόμεναι κενεῇσι παλαισμοσύναις μογέουσιν.
ἡ δέ μιν ὀξυτόμοισιν ὑπὸ ῥιπῇσιν ὀδόντων
δαρδάπτει· μελέων δὲ τὰ μὲν κατεδέξατο γαστὴρ,
ἄλλα δ' ἔτ' ἐν γενύεσσι θοοὶ τρίβουσιν ὀδόντες,
ἄλλα δέ τ' ἀσπαίρει καὶ ἑλίσσεται ἡμιδάϊκτα,
εἰσέτι παιφάσσοντα, καὶ ἐκφυγέειν ἐθέλοντα.
ὡς δ' ὅτ' ἀνὰ ξυλόχους ὀφίων ὁδὸν ἐξερεείνων
βοιθύκερως ἔλαφος ῥινήλατον ἴχνος ἀνεῦρε,
χειὴν δ' εἰσαφίκανε, καὶ ἑρπετὸν εἴρυσεν ἔξω,
δάπτει τ' ἐμμενέως· ὁ δ' ἑλίσσεται ἀμφί τε γοῦνα,
δειρήν τε, στέρνον τε· τὰ δ' ἡμίβρωτα κέχυνται
ἄψεα, πολλὰ δ' ὀδόντες ὑπὸ στόμα δαιτρεύουσιν·
ὡς καὶ πουλύποδος δνοπαλίζεται αἰόλα γυῖα
δυσμόρου, οὐδέ ἑ μῆτις ἐπιφροσύνης ἐσάωσε
πετραίης· εἰ γάρ ποτ' ἀλευόμενος περὶ πέτρην
πλέξηται, χροιὴν δὲ πανείκελον ἀμφιέσηται,
οὐδ' ὡς μυραίνης ἔλαθε κέαρ, ἀλλά ἑ μούνη
φράζεται, ἄπρηκτον δὲ πέλει κείνοιο νόημα.
ἔνθα μιν οἰκτείρειας ἀκοσμοτάτοιο μόροιο,

ὡς ὁ μὲν ἐν πέτρῃσιν ὑφέζεται, ἡ δέ οἱ ἄγχι
ἠΰτ' ἐπεγγελόωσα παρίσταται· ὧδέ κε φαίης
μυθεῖσθαι μύραιναν ἀπηνέα κερτομέουσαν·
τί πτώσσεις δολομῆτα; τίν' ἔλπεαι ἠπεροπεύειν;
ἢ τάχα καὶ πέτρης πειρήσομαι, εἴ σε καὶ εἴσω
δέξηται σπιλὰς ἥδε, καὶ ἠμύσασα καλύψῃ.
αὐτίκα δ' ἄγκυλον ἕρκος ἐνιπλήξασα λαφύσσει,
χειράδος αὖ ἐρύουσα περίτρομον· αὐτὰρ ὅγ' οὔτι
οὐδὲ δαϊζόμενος λείπει πάγον, οὐδ' ἀνίησιν,
ἀλλ' ἔχεται πέτρης εἰλιγμένος, εἰσόκεν αὐταὶ
λείπωνται μοῦναι κοτυληδόνες ἐμπεφυυῖαι.
ὡς δ' ὅτε περθομένης δηΐων ὑπὸ χερσὶ πόληος,
ἑλκομένων παίδων τε, δορυκλήτων τε γυναικῶν,
κοῦρον ἀνὴρ δειρῇ τε καὶ ἀγκάσιν ἐμπεφυῶτα
γειναμένης ἐρύσει πολέμου νόμον· αὐτὰρ ὁ χεῖρας
πλέγδην οὐκ ἀνίησιν ἀπ' αὐχένος, οὐδέ ἑ μήτηρ
κωκυτῷ προΐησιν, ὁμοῦ δέ οἱ ἕλκεται αὐτή·
ὣς καὶ πουλύποδος δειλὸν δέμας ἑλκομένοιο
λισσάδι μυδαλέῃ περιφύεται, οὐδ' ἀνίησι.
Κάραβος αὖ μύραιναν ἀπηνέα περ μάλ' ἐοῦσαν
ἐσθίει, αὐτοφόνοισιν ἀγηνορίῃσι δαμεῖσαν.
ἢ γὰρ ὁ μὲν πέτρης σχεδὸν ἵσταται, ᾗ ἔνι ναίει
ὀτραλέῃ μύραινα· δύω δ' ἀνὰ κέντρα τιτήνας,
δήϊα φυσιόων προκαλίζεται ἐς μόθον ἐλθεῖν,
ἶσος ἀριστῆϊ προμάχῳ στρατοῦ, ὅς ῥά τε χειρῶν
ἠνορέῃ πολέμου τε δαημοσύνῃσι πεποιθὼς,
ἔντεσι καρτύνας βριαρὸν δέμας, ὀξέα πάλλων
ἔγχεα, δυσμενέων προκαλίζεται, ὅς κ' ἐθέλῃσιν
ἀντιάαν· τάχα δ' ἄλλον ἀριστήων ὀροθύνει·
ὣς ὅγε μυραίνης θήγει φρένας, οὐδ' ἐπὶ μῶλον
δηθύνει, θαλάμης δὲ διαΐξασα κελαινῆς,
αὐχένα γυρώσασα, χόλῳ μέγα παιφάσσουσα,
ἀντιάα· τὸν δ' οὔτι, περιστέρχουσά περ αἰνῶς,
βλάπτει τρηχὺν ἐόντα, γένυν δ' ἀνεμώλιον αὔτως

ἐγχρίμπτει, στερεοῖσι δ' ἐτώσια μαίνετ' ὀδοῦσιν·
οἱ δὲ πάλιν γενύεσσιν, ἀπηνέος ὡς ἀπὸ πέτρης,
παλλόμενοι κάμνουσι, καὶ ἀμβλύνονται ἐρωῆς.
τῆς δὲ μέγα φλεγέθει καὶ ὀρίνεται ἄγριον ἦτορ,
εἰσόκε μιν χηλῇσιν ἐπαΐξας δολιχῇσι
κάραβος αὐχενίοιο λάβῃ μέσσοιο τένοντος·
ἴσχει δ' ἐμπεφυὼς, χαλκείῃ ὥστε πυράγρῃ,
νωλεμὲς, οὐδ' ἀνίησι καὶ ἐσσυμένην περ ἀλύξαι·
ἡ δὲ βίῃ μογέουσα, καὶ ἀσχαλόωσ' ὀδύνῃσι,
πάντῃ δινεύει σκολιὸν δέμας, αἶψα δὲ νῶτα
καράβου ὀξυβελῆ περιβάλλεται ἀμφιχυθεῖσα,
ἐν δ' ἐπάγῃ σκώλοισι καὶ ὀξείῃσιν ἀκωκαῖς
ὀστράκου, ὠτειλαῖς δὲ περιπλήθουσα θαμειαῖς
ὄλλυται αὐτοδάϊκτος, ὑπ' ἀφραδίῃσι θανοῦσα.
ὡς δ' ὅτε θηροφόνων τις ἀνὴρ δεδαημένος ἔργων,
λαῶν ἀμφιδόμοισιν ἐναγρομένων ἀγορῇσι,
πάρδαλιν οἰστρηθεῖσαν ἐνὶ ῥοίζοισιν ἱμάσθλης
ἐγχείῃ δέχεται ταναήκεϊ δοχμὸς ὑποστάς·
ἡ δὲ καὶ εἰσορόωσα γένυν θηκτοῖο σιδήρου
ἄγρια κυμαίνουσα κορύσσεται, ἐν δ' ἄρα λαιμῷ
ἤΰτε δουροδόκῃ χαλκήλατον ἔσπασεν αἰχμήν·
ὡς ἄρα καὶ μύραιναν ἕλε χόλος ἀφραδίῃσι
δύσμορον, αὐτοτύποισιν ὑπ' ὠτειλῇσι δαμεῖσαν.

Τοίην που τραφερῆς γαίης ἔπι δῆριν ἔθεντο
ἄμφω ἐνὶ ξυλόχοισιν ὄφις καὶ τρηχὺς ἐχῖνος
ἀντόμενοι· καὶ τοῖς γὰρ ἀνάρσιος αἶσα μέμηλεν.
ἤτοι ὁ μὲν προϊδὼν ὀλοφώϊον ἑρπυστῆρα,
φραξάμενος πυκινῇσιν ὑπὸ προβλῇσιν ἀκάνθαις
εἰλεῖται σφαιρηδὸν, ὑφ' ἕρκεϊ γυῖα φυλάσσων,
ἔνδοθεν ἑρπύζων· ὁ δέ οἱ σχεδὸν αὐτίκα θύνων
πρῶτα μὲν ἰοτόκοισιν ἐπισπέρχει γενύεσσιν,
ἀλλ' αὔτως μογέει κενεὸν πόνον· οὐ γὰρ ἱκάνει
χρωτὸς ἔσω μαλεροῖσι, καὶ ἱέμενός περ, ὀδοῦσι·
τοίη μιν λάχνη δυσπαίπαλος ἀμφιβέβηκεν.

αὐτὰρ ὁ κυκλοτερὴς ὁλοοίτροχος αἰόλα γυῖα
δινεύων, πυκινῇσι κυλινδόμενος στροφάλιγξιν,
ἐμπίπλει σπείρῃσι, καὶ οὐτάζει βελέεσσι
χαίτης ὀξυκόμοισιν· ὁ δ' ἄλλοθεν εἴβεται ἄλλος
ἰχὼρ αἱματόεις, τὸν δ' ἕλκεα πόλλ' ἀνιάζει.
ἔνθα μιν ἀμφιβαλὼν περιηγεῖ πάντοθεν ὁλκῷ
ὑγρὸς ὄφις, χαλεποῖσι περιπλέγδην ὑπὸ δεσμοῖς
ἴσχει τ', ἐμπρίει τε, χόλῳ δ' ἐνερείδεται ἀλκήν.
τοῦ δ' εἴσω μάλα πᾶσαι ὀλισθαίνουσιν ἄκανθαι
ὀξέα πεφρικυῖαι· ὁ δ' ἐν σκολόπεσσι πεπηγὼς
οὔτε βίης ἀνίησι, καὶ οὐκ ἐθέλων πεπέδηται,
ἀλλὰ μένει γόμφοισιν ἅτε κρατεροῖσιν ἀρηρὼς,
ὄφρα θάνῃ, σὺν δ' αὐτὸν ἀπέφθισε θῆρα πιέζων
πολλάκις, ἀλλήλοις δὲ μόρος καὶ πῆμα γένοντο·
πολλάκι δ' ἐξήλυξε καὶ ἔκφυγε δεινὸς ἐχῖνος,
ἐκδὺς ἑρπυστῆρος ἀλυκτοπέδης τε κελαινῆς,
εἰσέτι τεθνηῶτος ἔχων περὶ σάρκας ἀκάνθαις.
τοίῃ καὶ μύραινα κακόφρονι δάμναται ἄτῃ,
καράβῳ ἁρπαλέη τε καὶ εὐάντητος ἐδωδή.

Κάραβον αὖ καὶ τρηχὺν ὁμῶς καὶ κραιπνὸν ἐόντα
δάμνατ', ἀφαυρότερός περ ἐὼν καὶ νωθρὸς ἐρωὴν,
πούλυπος. ἡνίκα γάρ μιν ὑπὸ σπιλάδεσσι νοήσῃ
αὔτως ἀτρεμέοντα καὶ ἥμενον, αὐτὰρ ὁ λάθρῃ
νῶτον ἐπαΐξας, περιβάλλεται αἰόλα δεσμὰ,
ἰφθίμων δολιχῇσι ποδῶν σειρῇσι πιέζων,
σὺν δέ οἱ ἀκραίης κοτυληδόσι θερμὸν ἐρείδει
αὐλὸν ἐπισφίγγων στόματος μέσον, οὐδ' ἀνίησι
πνοιὴν ἠερίην, οὔτ' ἔνδοθεν οὔθ' ἑτέρωθεν·
(καὶ γὰρ καὶ νεπόδεσσι παλίρροος ἕλκεται ἀὴρ)
ἀλλ' ἔχει ἀμφιπεσών· ὁ δὲ νήχεται, ἄλλοτε μίμνει,
ἄλλοτε δ' ἀσπαίρει. ποτὲ δὲ προβλῆσιν ἐπ' ἄκραις
ῥήγνυται· αὐτὰρ ὅγ' οὔτι βίης μεθίησιν ἄεθλον,
ὄφρα ἑ τεθνηῶτα λίπῃ ψυχή τε καὶ ἀλκή.
δὴ τότε μιν προπεσόντα παρήμενος ἐν ψαμάθοισι

δαίνυται, ἠΰτε κοῦρος ὑπ' ἐκ μαζοῖο τιθήνης
χείλεσιν αὖ ἐρύει λαρὸν γλάγος· ὣς ὅγε σάρκας
λάπτων ὀξυπόροιο κατέσπασεν ἄγγεος ἔξω
μυζήσας, γλυκερῆς δὲ βορῆς ἐμπλήσατο νηδύν.
ὡς δέ τις ἡμερόκοιτος ἀνὴρ ληΐστορι τέχνῃ
ὁρμαίνων ἀΐδηλα, δίκης σέβας οὔποτ' ἀέξων,
ἑσπέριος στεινῇσι καταπλήξας ἐν ἀγυιαῖς,
ἄνδρα παραστείχοντα μετ' εἰλαπίνην ἐλόχησε·
καί ῥ' ὁ μὲν οἰνοβαρὴς ἕρπει πάρος, ὑγρὸν ἀείδων,
οὐ μάλα νηφάλιον κλάζων μέλος· αὐτὰρ ὁ λάθρῃ
ἐξόπιθε προὔτυψε, καὶ αὐχένα χερσὶ δαφοιναῖς
εἷλεν ἐπιβρίσας, κλῖνέ τε μιν ἄγριον ὕπνον
οὐ τηλοῦ θανάτοιο, καὶ εἵματα πάντ' ἐναρίξας
ᾤχετο, δυσκερδῆ τε φέρων καὶ ἀνέστιον ἄγρην·
τοιάδε καὶ πινυτοῖσι νοήματα πουλυπόδεσσιν.
Οἵδε μὲν ἀντίβιοι καὶ ἀνάρσιοι ἔξοχ' ἔασιν
εἰναλίων· μοῦνοι δὲ μετ' ἰχθύσιν αἰολοφύλοις
ποινητῆρες ἔασι καὶ ἀλλήλων ὀλετῆρες.
Ἄλλοι δ' ἰοφόροι νεπόδων, στομάτεσσι δ' ἀεικὴς
ἰὸς ἐντρέφεται, στυγερός τ' ἐπὶ δήγμασιν ἕρπει.
τοῖον καὶ σκολόπενδρα, δυσώνυμον ἑρπετὸν ἅλμης,
ἶσον ἐπιχθονίῳ δέμας ἑρπετῷ· ἀλλὰ τόγ' ἄτην
κύντερον. εἰ γάρ οἱ τὶς ἐπιψαύσειε πελάσσας,
αὐτίκα οἱ κνῆστις μὲν ἐπὶ χροῒ θερμὸν ἔρευθος
φοινίσσει, σμῶδιξ δὲ διατρέχει, ἠΰτε ποίης,
τὴν κνίδα κικλήσκουσιν, ἐπωνυμίην ὀδυνάων.
ἐχθρὴ καὶ σκολόπενδρα πανέξοχον ἀσπαλιεῦσιν
ἐμπελάαν. εἰ γάρ ποτ' ἐπιψαύσειε δελέτρου,
οὐκ ἄν τις νεπόδων κείνου πέλας ἀγκίστροιο
ἔλθοι· τοῖον γάρ οἱ ἐπαχθέα μίσγεται ἰόν.
Τοίη καὶ βαλιῆσιν ἰουλίσι τέτροφεν ἄτη
ἂν στόμα· τὰς δὲ μάλιστα βυθῶν διφήτορες ἄνδρες
δύπται, σπογγοτόμοι τε δυσπαθέες στυγέουσιν.
εὖτε γὰρ ἀθρήσωσιν ἐρευνητῆρα θαλάσσης

σπερχόμενον ποτὶ βυσσὸν ὑποβρυχίοισι πέδοισιν.
αἱ δ' ἀπὸ πετράων μάλα μυρίαι ὁρμηθεῖσαι
ἄνδρα περιπροθέουσι, καὶ ἀθρόαι ἀμφιχέονται,
καί μιν ὀδοῦσι βλάπτουσι ποτεύμενον, ἄλλοθεν ἄλλαι
κνίζουσαι στομάτεσσιν ἀναιδέσιν· αὐτὰρ ὁ κάμνει
ὕδατι καὶ συγερῆσιν ἰουλίσιν ἀντιβολήσας,
χερσὶ δ', ὅσον σθένος ἐστὶν, ἐπειγομένοις τε πόδεσσι
σεύει ἀμυνόμενος διερὸν στρατόν· αἱ δ' ἐφέπονται
ἀστεμφεῖς, μυίαις ἐναλίγκιοι, αἵ ῥά τ' ἐπ' ἔργοις
ἀνέρας ἀμητῆρας ὀπωρινὸν μογέοντας
πάντοσ' ἀνιηραὶ θέρεος στίχες ἀμφιπέτονται·
οἱ δ' ἅμα μὲν καμάτῳ τε καὶ ἀκρήτοισι βολῇσιν
ἠέρος ἱδρώουσιν, ἀνιάζουσί τε μυῖαι
ἐκπάγλως· αἱ δ' οὐδὲν ἀναιδείης χαλόωσι,
πρὶν θανέειν, ἢ ξουθὸν ἀπ' ἀνέρος αἷμα πάσασθαι·
τόσσος ἔρως καὶ τοῖσιν ἐν ἰχθύσιν αἵματος ἀνδρῶν.
οὐ μὴν θὴν ἀβληχρὸν ἔχει δάκος, εὖτε χαράξῃ
πούλυπος ἑρπυστὴρ, ἢ σηπίη, ἀλλὰ καὶ αὐτοῖς
ἐντρέφεται βαιὸς μὲν, ἀτὰρ βλαπτήριος ἰχώρ.

Κέντρα δὲ πευκήεντα μετ' ἰχθύσιν ὡπλίσσαντο
κωβιὸς, ὃς ψαμάθοισι, καὶ ὃς πέτρῃσι γέγηθε,
σκορπίος, ὠκεῖαί τε χελιδόνες, ἠδὲ δράκοντες,
καὶ κύνες, οἳ κέντροισιν ἐπώνυμοι ἀργαλέοισι,
πάντες ἀταρτηροῖς ὑπὸ νύγμασιν ἰὸν ἱέντες.

Τρυγόνι δὲ ξιφίῃ τε θεὸς κρατερώτατα δῶρα
γυίοις ἐγκατέθηκεν, ὑπέρβιον ὅπλον ἑκάστῳ
καρτύνας· καὶ τῷ μὲν ὑπὲρ γένυν ἐστήριξεν
ὄρθιον, αὐτόρριζον, ἀκαχμένον, οὔτι σιδήρου
φάσγανον, ἀλλ' ἀδάμαντος ἰσοσθενὲς ὄβριμον ἄορ.
οὐ κείνου κρυόεσσαν ἐπιβρίσαντος ἀκωκὴν
οὐδὲ μάλα στερεὴ τλαίη λίθος οὐτηθεῖσα·
τοίη οἱ ζαμενής τε πέλει πυρόεσσά τ' ἐρωή.
τρυγόνι δ' ἐκ νεάτης ἀνατέλλεται ἄγριον οὐρῆς
κέντρον ὁμοῦ χαλεπόν τε βίῃ καὶ ὀλέθριον ἰῷ·

οὐδέ κεν οὐ ξιφίαι, οὐ τρυγόνες ἐν γενύεσσι
φορβὴν πρόσθε πάσαιντο, πάρος βελέεσσι δαφοινοῖς
οὐτῆσαι ζωόν τε καὶ ἄπνοον, ὅ,ττι παρείη.
ἀλλ' ἤτοι ξιφίην μὲν ἐπὴν προλίπῃσιν ἀϋτμή,
αὐτίκα οἱ κἀκεῖνο συνέφθιτο καρτερὸν ἆορ,
αὐτῷ δ' ὅπλον ἄνακτι συνέσβετο, καδδὲ λέλειπται
ὀστέον οὐδενόσωρον, ἀμήχανον ὅσσον ἰδέσθαι
φάσγανον, οὐδέ κεν ἄντι καὶ ἱέμενος τελέσειας.
τρυγονίου δ' οὔπω τι κακώτερον ἔπλετο πῆμα
τρώματος, οὐδ' ὅσα χεῖρες ἀρήϊα τεχνήσαντο
χαλκήων, οὐδ' ὅσσα φερεπτερύγων ἐπ' ὀϊστῶν
Πέρσαι φαρμακτῆρες ὀλέθρια μητίσαντο.
τρυγόνι γὰρ ζωῇ τε βέλος ῥίγιστον ὀπηδεῖ
ζαφλεγές, οἷόν που τις ἀνὴρ πέφρικεν ἀκούων,
ζώει τε φθιμένης, καὶ ἀτειρέα ῥύεται ἀλκὴν
ἄτροπον· οὐδ' ἄρα μοῦνον ἐνὶ ζώοις ἀΐδηλον
ἄτην, ὅσσα βάλῃσιν, ἐρεύγεται, ἀλλὰ καὶ ἔρνος
καὶ πέτρην ἐκάκωσε, καὶ εἴ ποθι κεῖνο πελάσσῃ.
εἰ γάρ τίς κ' ἐριθηλὲς ἀεξόμενον φυτὸν ὥραις
θαλλοῖς τ' εὐφυέεσσι καὶ εὐκάρποισι γονῇσι,
νέρθεν ὑπὸ ῥίζῃσιν ἀναιδέϊ τύμματι κείνῳ
οὐτήσῃ, τὸ δ' ἔπειτα κακῇ βεβολημένον ἄτῃ
λήγει μὲν πετάλων, κατὰ δὲ ῥέει ἠΰτε νούσῳ·
πρῶτον ἀπ' ἀγλαΐης δὲ μαραίνεται, οὐδέ τι τηλοῦ
αὗόν τ' οὐτιδανόν τε καὶ ἄχλοον ὄψεαι ἔρνος.
κεῖνό ποτ' αἰγανέῃ δολιχήρεϊ κωπήεσσῃ
Κίρκη Τηλεγόνῳ πολυφάρμακος ὤπασε μήτηρ,
αἰχμάζειν δηΐοις ἅλιον μόρον· αὐτὰρ ὁ νήσῳ
αἰγιβότῳ προσέκελσε, καὶ οὐ μάθε πώεα πέρθων
πατρὸς ἑοῦ, γεραρῷ δὲ βοηδρομέοντι τοκῆϊ
αὐτῷ, τὸν μάστευε, κακὴν ἐνεμάξατο κῆρα.
ἔνθα τὸν αἰολόμητιν Ὀδυσσέα, μυρία πόντου
ἄλγεα μετρήσαντα πολυκμήτοισιν ἀέθλοις,
τρυγὼν ἀλγινόεσσα μιῇ κατενήρατο ῥιπῇ.

Θύννῳ δὲ ξιφίῃ τε συνέμπορον αἰὲν ὀπηδεῖ
πῆμα· τὸ δ' οὔποτ' ἔχουσιν ἀπότροπον οὔτε μεθέσθαι
οὔτε φυγεῖν, πτερύγεσσιν ἐνήμενον ἄγριον οἶστρον,
ὅς σφίσι, καυστηροῖο κυνὸς νέον ἱσταμένοιο,
κέντρου πευκεδανοῖο θοὴν ἐνερείδεται ἀλκὴν,
ὀξὺ μάλ' ἐγχρίμπτων, χαλεπὴν δ' ἐπὶ λύσσαν ὀρίνει,
θωρήξας ὀδύνῃσιν, ἐπισπέρχει δ' ἀέκοντας
φοιταλέῃ μάστιγι χορευέμεν· οἱ δὲ κελαινῷ
τύμματι παιφάσσουσι μεμηνότες, ἄλλοτε δ' ἄλλῃ
κῦμα καθιππεύουσιν, ἀνήνυτον ἄλγος ἔχοντες·
πολλάκι καὶ νήεσσιν εὐκραίροις ἐνόρουσαν
ῥιπῇ ἐλαυνόμενοι δυσκραεῖ, πολλάκι δ' ἅλμης
ἔκθορον, ἐς γαῖάν τε κατέδραμον ἀσπαίροντες,
καὶ μόρον ἠμείψαντο πολυκμήτων ὀδυνάων·
τοῖον γὰρ δάκος αἰνὸν ἐπιρρέπει, οὐδ' ἀνίησι.
καὶ γάρ τοι καὶ βουσὶν ἀνάρσιος εὖτε πελάσσῃ
οἶστρος, ἐνιχρίμψῃ δὲ βέλος λαγόνεσσιν ἀραιαῖς,
οὔτε τι βουφορβῶν μέλεται σέβας, οὔτε νομοῖο,
οὔτ' ἀγέλης, ποίην δὲ καὶ αὔλια πάντα λιπόντες
σεύονται λύσσῃ τεθοωμένοι, οὐδέ τις αὐτοῖς
οὐ ποταμῶν, οὐ πόντος ἀνέμβατος, οὐδὲ χαράδραι
ῥωγάδες, οὐ πέτρη τις ἀφοίτητος κατερύκει
ῥιπὴν ταυρείην, ὅτ' ἐπιζέσῃ ὀξὺ κελεύων
βουτύπος, ὀτρηρῇσιν ἐπισπέρχων ὀδύνῃσι·
πάντη δὲ βρυχή, πάντη δέ οἱ ἅλματα χηλῆς
εἰλεῖται· τοίη μιν ἄγει δριμεῖα θύελλα.
καὶ τὸ μὲν ἰχθύσιν ἄλγος ὁμοίϊον ἠδὲ βόεσσι.
Δελφῖνες δ' ἀγέλῃσιν ἁλὸς μέγα κοιρανέουσιν,
ἔξοχον ἠνορέῃ τε καὶ ἀγλαΐῃ κομόωντες,
ῥιπῇ τ' ὠκυάλῳ· διὰ γάρ, βέλος ὥστε, θάλασσαν
ἵπτανται· φλογόεν δὲ σέλας πέμπουσιν ὀπωπαῖς
ὀξύτατον· καί πού τιν' ὑποπτήσσοντα χαράδραις,
καί τιν' ὑπὸ ψαμάθοις εἰλυμένον ἔδρακον ἰχθύν.
ὅσσον γὰρ κούφοισι μετ' οἰωνοῖσιν ἄνακτες

αἰετοί, ἢ θήρεσσι μετ' ὠμηστῇσι λέοντες,
ὅσσον ἀριστεύουσιν ἐν ἑρπυστῆρσι δράκοντες,
τόσσον καὶ δελφῖνες ἐν ἰχθύσιν ἡγεμονῆες.
τοῖς δ' οὔτ' ἐρχομένοις πελάσαι σχεδόν, οὔτε τις ἄντην
ὄσσε βαλεῖν τέτληκεν, ὑποπλήσσουσι δ' ἄνακτος
τηλόθεν ἅλματα δεινὰ καὶ ἄσθματα φυσιόωντος.
οἱ δ' ὁπότ' ἰθύσωσι λιλαιόμενοι μετὰ φορβήν,
πάντ' ἄμυδις κλονέουσιν ἀθέσφατα πώεα λίμνης,
παμφύγδην ἐλόωντες· ἐνέπλησαν δὲ φόβοιο
πάντα πόρον, σκιεροί τε μυχοί, χθαμαλαί τε χαράδραι
στείνονται, λιμένες τε καὶ ἠϊόνων ἐπιωγαί,
πάντοθεν εἰλομένων· ὁ δὲ δαίνυται ὅν κ' ἐθέλῃσι,
κρινάμενος τὸν ἄριστον ἀπειρεσίων παρεόντων.
Ἀλλ' ἔμπης καὶ τοῖσιν ἀνάρσιοι ἀντιφέρονται
ἰχθύες, οὓς ἀμίας κικλήσκομεν· οὐδ' ἀλέγουσι
δελφίνων, μοῦναι δὲ καταντία δηριόωνται.
ταῖς μὲν ἀφαυρότερον θύννων δέμας, ἀμφὶ δὲ σάρκες
ἀβληχραί, θαμέες δὲ διὰ στόμα λάβρον ὀδόντες
ὀξέα πεφρίκασι, τὸ καὶ μέγα θάρσος ἔχουσιν,
οὐδὲ καταπλήσσουσιν ὑπέρβιον ἡγητῆρα.
εὖτε γὰρ ἀθρήσωσιν ἀπόσσυτον οἶον ἀπ' ἄλλων
δελφίνων ἀγέλης, αἱ δ' ἀθρόαι ἄλλοθεν ἄλλαι,
ἠΰθ' ὑπ' ἀγγελίης στρατὸς ἄσπετος, εἰς ἓν ἰοῦσαι
στέλλονται ποτὶ μῶλον ἀθαμβέες, ὥστ' ἐπὶ πύργον
δυσμενέων θύνοντες ἀρήϊοι ἀσπιστῆρες.
δελφὶς δ' ἠϋγένειος ὑπαντιόωντος ὁμίλου
πρῶτα μὲν οὐκ ἀλέγει, μετὰ δ' ἔσσυται, ἄλλοτε ἄλλην
ἁρπάγδην ἐρύων, μενοεικέα δαῖτα κιχήσας.
ἀλλ' ὅτε μιν πολέμοιο περιστέψωσι φάλαγγες
πάντοθεν, ἀμφὶ δέ μιν στῖφος μέγα κυκλώσωνται,
δὴ τότε οἱ καὶ μόχθος ὑπὸ φρένα δύεται ἤδη·
ἔγνω δ' αἰπὺν ὄλεθρον ἀπειρεσίοις ἐνὶ μοῦνος
ἐρχθεὶς δυσμενέεσσι, πόνος δ' ἀναφαίνεται ἀλκῆς.
αἱ μὲν γὰρ λυσσηδὸν ἀολλέες ἀμφιχυθεῖσαι

δελφῖνος μελέεσσι, βίην ἐνέρεισαν ὀδόντων·
πάντη δὲ πρίουσι, καὶ ἄτροποι ἐμπεφύασι,
πολλαὶ μὲν κεφαλῆς δεδραγμέναι, αἱ δὲ γενείων
γλαυκῶν, αἱ δ᾽ αὐτῇσιν ἐνὶ πτερύγεσσιν ἔχονται·
πολλαὶ δ᾽ ἐν λαγόνεσσι γένυν πήξαντο δαφοινήν·
ἄλλαι δ᾽ ἀκροτάτην οὐρὴν ἕλον· αἱ δ᾽ ὑπένερθε
νηδύν· αἱ δ᾽ ἄρ᾽ ὕπερθεν ὑπὲρ νώτοιο νέμονται·
ἄλλαι δ᾽ ἐκ λοφιῆς, αἱ δ᾽ αὐχένος ἠώρηνται.
αὐτὰρ ὁ παντοίοισι περιπληθὴς καμάτοισι
πόντον ἐπαιγίζει, σφακέλῳ δέ οἱ ἔνδον ὀρεχθεῖ
μαινομένη κραδίη, φλεγέθει δέ οἱ ἦτορ ἀνίῃ·
πάντη δὲ θρώσκει, καὶ ἑλίσσεται ἄκριτα θύων,
παφλάζων ὀδύνῃσι· κυβιστητῆρι δ᾽ ἐοικὼς
ἄλλοτε μὲν βαθὺ κῦμα διατρέχει ἠΰτε λαῖλαψ,
ἄλλοτε δ᾽ ἐς νεάτην φέρεται βρύχα, πολλάκι δ᾽ ἅλμης
ἀφρὸν ὑπερθρώσκων ἀναπάλλεται, εἴ ἑ μεθείη
ἑσμὸς ὑπερφιάλων νεπόδων θρασύς. αἱ δ᾽ ἀλίαστοι
οὔ τι βίης μεθιᾶσιν, ὁμῶς δέ οἱ ἐμπεφύασι,
καί οἱ δυομένῳ τε μίαν δύνουσι κέλευθον·
αὖτις δ᾽ ἀνθρώσκοντι σὺν ἔξαλοι ἀΐσσουσιν
ἑλκόμεναι. φαίης κε νέον τέρας Ἐννοσιγαίῳ
τίκτεσθαι δελφῖσι μεμιγμένον ἠδ᾽ ἀμίῃσιν·
ὧδε γὰρ ἀργαλέῃ ξυνοχῇ πεπέδηται ὀδόντων.
ὡς δ᾽ ὅταν ἰητὴρ πολυμήχανος, ἕλκος ἀφύσσων
οἰδαλέον, τῷ πολλὸν ἀνάρσιον ἔνδοθεν αἷμα
ἐννέμεται, διεράς τε γονὰς κυανόχροα λίμνης
ἑρπετὰ τειρομένοιο κατὰ χροὸς ἐστήριξε
δαίνυσθαι μέλαν αἷμα· τὰ δ᾽ αὐτίκα γυρωθέντα
κυρτοῦται, καὶ λύθρον ἐφέλκεται, οὐδ᾽ ἀνίησιν,
εἰσόκεν αἱμοβαρῆ ζωρὸν ποτὸν αὖ ἐρύσαντα
ἐκ χροὸς αὐτοκύλιστα πέσῃ μεθύουσιν ὁμοῖα·
ὡς ἀμίαις οὐ πρόσθε χαλᾷ μένος, εἰσόκε σάρκα
κείνην, ἥν ποτ᾽ ἔμαρψαν, ὑπὸ στόμα δαιτρεύσωνται.
ἀλλ᾽ ὅτε μιν προλίπωσιν, ἀναπνεύσῃ δὲ πόνοιο

δελφὶς, δὴ τότε λύσσαν ἐσόψεαι ἡγητῆρος
χωομένου· κρυερὴ δ᾽ ἀμίαις ἀναφαίνεται ἄτη.
αἱ μὲν γὰρ φεύγουσιν, ὁ δ᾽ ἐξόπιθεν κεραΐζων,
εἰδόμενος πρηστῆρι δυσηχεῖ, πάντ᾽ ἀμαθύνει
δαπέδων ἐμμενέως, κατὰ δ᾽ αἵματι πόντον ἐρεύθει
αἰχμάζων γενύεσσι, παθὼν δ᾽ ἀπετίσατο λώβην.
ὧδε καὶ ἐν ξυλόχοισιν ἔχει φάτις ἀγρευτήρων
θῶας ὑπερφιάλους ἔλαφον περιποιπνύεσθαι
ἀγρομένους. οἱ μὲν γὰρ ἐπαίγδην γενύεσσι
σάρκας ἀφαρπάζουσι, καὶ ἀρτιχύτοιο φόνοιο
θερμὸν ἔαρ λάπτουσιν· ὁ δ᾽ ἀσχαλόων, ὀδύνῃσι
βεβρυχὼς, ὀλοῇσι περίπλεος ὠτειλῇσιν,
ἄλλοτ᾽ ἐπ᾽ ἀλλοίων ὀρέων διαπάλλεται ἄκρας.
οἱ δέ μιν οὐ λείπουσιν, ἀεὶ δέ οἱ ἐγγὺς ἕπονται
ὠμησταὶ, ζωὸν δὲ διαρταμέοντες ὀδοῦσι
ῥινὸν ἀποσχίζουσι, πάρος θανάτοιο κυρῆσαι,
δαῖτα κελαινοτάτην τε καὶ ἀλγίστην πονέοντες.
ἀλλ᾽ ἤτοι θῶες μὲν ἀναιδέες οὔτιν᾽ ἔτισαν
ποινὴν, ἐκ δ᾽ ἐγέλασσαν ἐπὶ φθιμένοις ἐλάφοισιν·
θαρσαλέαι δ᾽ ἀμίαι τάχα κύντερα δηρίσαντο.

Δελφίνων κἀκεῖνο πανέξοχον ἔργον ἀκούων
ἠγασάμην. τοῖς δ᾽ εὖτ᾽ ἂν ὀλέθριος ἐγγὺς ἵκηται
νοῦσος ἀταρτηρὴ, τοὺς δ᾽ οὐ λάθεν, ἀλλ᾽ ἐδάησαν
τέρμα βίου· πέλαγος δὲ καὶ εὐρέα βένθεα λίμνης
φεύγοντες κούφοισιν ἐπ᾽ αἰγιαλοῖσιν ἔκελσαν,
ἔνθ᾽ ἀποπνείουσι, καὶ ἐπὶ χθονὶ μοῖραν ἕλοντο,
ὄφρα τις ἢ μερόπων ἱερὸν τρόχιν Ἐννοσιγαίου
κείμενον αἰδέσσαιτο, χυτῇ δ᾽ ἐπὶ θινὶ καλύψοι,
μνησάμενος φιλότητος ἐνηέος, ἠὲ καὶ αὐτὴ
βρασσομένη ψαμάθοισι δέμας κρύψειε θάλασσα,
μηδέ τις εἰναλίων ἐσίδοι νέκυν ἡγητῆρα,
μηδέ τις οἰχομένῳ περ ἐνὶ χροῒ λωβήσαιτο
δυσμενέων· ἀρετὴ δὲ καὶ ὀλλυμένοισιν ὀπηδεῖ
καὶ κράτος, οὐδ᾽ ᾔσχυναν ἑὸν κλέος οὐδὲ θανόντες.

Κεστρέα δ' ἐν πάντεσσιν ἁλὸς νεπόδεσσιν ἀκούω
φέρβειν πρηΰτατόν τε δικαιότατόν τε νόημα.
μοῦνοι γὰρ κεστρῆες ἐνηέες οὔθ' ὁμόφυλον,
οὔτε τιν' ἀλλοίης γενεῆς ἄπο πημαίνουσιν,
οὐδέ ποτε ψαύουσιν ὑπὸ στόμα σαρκὸς ἐδωδῆς,
οὐδὲ φόνου λάπτουσιν· ἀπημοσύνῃ δὲ νέμονται
αἵματος ἄχραντοι καὶ ἀκηδέες, ἁγνὰ γένεθλα.
φέρβονται δ' ἢ χλωρὸν ἁλὸς μνίον, ἠὲ καὶ αὐτὴν
ἰλὺν, ἀλλήλων τε δέμας περιλιχμάζουσι·
τοὔνεκα καί τιν' ἔχουσι μετ' ἰχθύσι τίμιον αἰδῶ.
οὐ γάρ τις κείνων νεαρὸν τόκον, οἷα καὶ ἄλλων,
σίνεται, ὠμοφάγων δὲ βίην ἀνέχουσιν ὀδόντων.
ὡς αἰεὶ μετὰ πᾶσι δίκης πρεσβήϊα κεῖται
αἰδοίης· πάντη δὲ γεράσμιον ἤρατο τιμήν.
οἱ δ' ἄλλοι μάλα πάντες ὀλέθριοι ἀλλήλοισιν
ἔρχονται, τὸ καὶ οὔποτ' ἐσόψεαι ὑπνώοντας
ἔλλοπας, ἀλλ' ἄρα τοῖσι καὶ ὄμματα καὶ νόος αἰὲν
ἐγρήσσει πανάϋπνος· ἐπεὶ τρομέουσι μὲν αἰεὶ
φέρτερον ἀντιόωντα, χερειοτέρους δ' ὀλέκουσι.
μοῦνον δ' οὔποτε φασὶν ἀνὰ κνέφας ἀσπαλιῆες
εἰς ἄγρην πεσέειν ἁπαλὸν σκάρον, ἀλλά που ὕπνον
ἐννύχιον κοίλοισιν ὑπαὶ κευθμῶσιν ἰαύειν.

Οὐ μέντοι τόδε θαῦμα δίκην ἀπάνευθε θαλάσσης
ναιετάειν. οὐ γάρ τι πάλαι πρέσβειρα θεάων
οὐδὲ μετὰ θνητοῖσιν ἔχε θρόνον· ἀλλὰ κυδοιμοὶ
δυσκέλαδοι, καὶ θοῦρος Αρης, φθισίμβροτος Ατη,
μαῖά τ' ἐρικλαύστων πολέμων Ερις ἀλγεσίδωρος,
ἔφλεγον ἡμερίων δειλὸν γένος· οὐδέ τι θηρῶν
κεκριμέναι πόλιες μερόπων ἔσαν, ἀλλὰ λεόντων
αἰνότεραι πύργους τ' εὐτείχεας ἠδὲ μέλαθρα
νηούς τ' ἀθανάτων εὐώδεας αἵματι φωτῶν
καπνῷ τ' αἰθαλόεντι κατείνυον Ηφαίστοιο·
εἰσόκε ῥαιομένην γενεὴν ᾤκτειρε Κρονίων,
ὑμῖν δ' Αἰνεάδῃσιν ἐπέτραπε γαῖαν ἀνάψας.

ἀλλ' ἔτι καὶ προτέροισιν ἐν Αὐσονίων βασιλεῦσι
θῦνεν Ἄρης, Κελτούς τε, καὶ αὐχήεντας Ἴβηρας
θωρήσσων, Λιβύης τε πολὺν πόρον, ἔργα τε Ῥήνου,
Ἴστρον τ', Εὐφρήτην τε. τί μοι τάδε δούρατος ἔργα
μεμνῆσθαι; νῦν γάρ σε, Δίκη θρέπτειρα πολήων,
γινώσκω μερόπεσσι συνέστιον ἠδὲ σύνοικον,
ἐξ οὗ μοι κραίνουσι, μέγαν θρόνον ἐμβεβαῶτες,
ἄμφω θεσπέσιός τε πατὴρ, καὶ φαίδιμος ὄρπηξ,
ἐκ τῶν μοι γλυκὺς ὅρμος ἀνακτορίης πεπέτασται.
τοὺς μοι καὶ ῥύοισθε καὶ ἔμπεδον ἰθύνοιτε
πολλαῖς ἐν δεκάδεσσιν ἑλισσομένων ἐνιαυτῶν,
Ζεῦ τε, καὶ Οὐρανίδαι, Ζηνὸς χορὸς, εἴ τις ἀμοιβὴ
εὐσεβίης· σκήπτρῳ δὲ τελεσφόρον ὄλβον ἄγοιτε.

ΟΠΠΙΑΝΟΥ

ΑΛΙΕΥΤΙΚΩΝ

ΒΙΒΛΙΟΝ ΤΡΙΤΟΝ.

Νῦν δ' ἄγε μοι, σκηπτοῦχε, παναίολα δήνεα τέχνης
ἰχθυβόλου φράζευ, καὶ ἀγρευτῆρας ἀέθλους,
θεσμόν τ' εἰνάλιον ξυμβάλλεο, τέρπεο δ' οἴμῃ
ἡμετέρῃ· σοῖς μὲν γὰρ ὑπὸ σκήπτροισι θάλασσα
εἰλεῖται, καὶ φῦλα Ποσειδάωνος ἐναύλων·
ἔργα δέ τοι ξύμπαντα μετ' ἀνδράσι πορσύνονται.
σοὶ δ' ἐμὲ τερπωλήν τε καὶ ὑμνητῆρ' ἀνέηκαν.
δαίμονες ἐν Κιλίκεσσιν ὑφ' Ἑρμαίοις ἀδύτοισι.
Ἑρμεία, σὺ δέ μοι, πατρώϊε, φέρτατε παίδων
Αἰγιόχου, κέρδιστον ἐν ἀνθρώποισι νόημα
φαῖνέ τε, καὶ σήμαινε, καὶ ἄρχεο, νύσσαν ἀοιδῆς
ἰθύνων· βουλὰς δὲ περιστονόων ἁλιήων
αὐτὸς ἄναξ πρώτιστος ἐμήσαο, καὶ τέλος ἄγρης
παντοίης ἀνέφηνας, ἐπ' ἰχθύσι κῆρας ὑφαίνων.
Πανὶ δὲ Κωρυκίῳ βυθίην παρακάτθεο τέχνην,
παιδὶ τεῷ, τὸν φασὶ Διὸς ῥυτῆρα γενέσθαι,
Ζηνὸς μὲν ῥυτῆρα, Τυφαόνιον δ' ὀλετῆρα.
κεῖνος γὰρ δείπνοισιν ἐπ' ἰχθυβόλοισι δολώσας
σμερδαλέον Τυφῶνα παρήπαφεν, ἔκ τε βερέθρου
δύμεναι εὐρωποῖο, καὶ εἰς ἁλὸς ἐλθέμεν ἀκτήν.
ἔνθα μιν ὀξεῖαι στεροπαί. ῥιπαί τε κεραυνῶν
ζαφλεγέες πρήνιξαν· ὁ δ' αἰθόμενος πυρὸς ὄμβροις
κρᾶθ' ἑκατὸν πέτρῃσι περιστυφέλιζετο πάντῃ

ξαινόμενος· ξανθαὶ δὲ παρ' ἠϊόνεσσιν ἔτ' ὄχθαι
λύθρῳ ἐρευθιόωσι Τυφαονίων ἀλαλητῶν.
Ερμεία κλυτόβουλε, σὲ δ' ἔξοχον ἱλάσκονται
ἰχθυβόλοι· τῷ καί σε σὺν ἀγραίοισιν ἀΰσας
δαίμοσιν, εὐθήροιο μετὰ κλέος ἔρχομαι οἴμης.

Πρῶτα μὲν ἀσπαλιῆϊ δέμας καὶ γυῖα παρείη
ἀμφότερον καὶ κραιπνὰ καὶ ἄλκιμα, μήτε τι λίην
πίονα, μήτε τι σαρκὶ λελειμμένα. δὴ γὰρ ἀνάγκη
πολλάκι μιν κρατεροῖσιν ἀνελκομένοισι μάχεσθαι
ἰχθύσιν, οἷς ὑπέροπλον ἔνι σθένος, εἰσόκεν ἅλμης
μητρὸς ἐν ἀγκοίνῃσιν ἑλισσόμενοι δονέωνται·
χρειὼ δ' ἐκ πέτρης τε θορεῖν, πέτρην τ' ἀνοροῦσαι
ῥηϊδίως· χρειὼ δὲ πόνου βυθίοιο ταθέντος
ῥίμφα διϊχνεῦσαι δολιχὸν πόρον, ἔς τε βάθιστα
δῦναι, καὶ μίμνοντα μετ' οἴδμασιν, ὡς ἐπὶ γαίης,
δηθύνειν ἔργοισι πονεύμενον, οἷς ἐνὶ πόντῳ
ἄνδρες ἀεθλεύουσι ταλάφρονα θυμὸν ἔχοντες.
ψυχὴν δ' ἀσπαλιεὺς πολυπαίπαλος ἠδὲ νοήμων
εἴη· ἐπεὶ μάλα πολλὰ καὶ αἰόλα μηχανόωνται
ἰχθύες ἐγκύρσαντες ἀνωΐστοισι δόλοισι·
τολμήεις δὲ μάλιστα καὶ ἄτρομος, ἠδὲ σαόφρων
εἴη, μηδ' ὕπνου φιλέοι κόρον· ὀξὺ δὲ λεύσσοι
ἐγρήσσων κραδίῃ τε καὶ ὄμμασι πεπταμένοισιν·
εὖ δὲ φέροι καὶ χεῖμα Διός, καὶ δίψιον ὥρην
Σειρίου· ἱμείροι δὲ πόνων, ἐράοι δὲ θαλάσσης.
ὧδε γὰρ εὐάγρης τε καὶ Ερμείᾳ φίλος εἴη.

Θήρη δ' ἑσπερίη μὲν ὀπωρινῇσιν ἐν ὥραις
καρτίστη τελέθει, καὶ ἑωσφόρος εὖτ' ἀνατέλλῃ·
χείματι δ' ἠελίοιο βολαῖς ἅμα κιδναμένῃσι
στέλλεσθαι· πᾶν δ' ἦμαρ ἐν εἴαρι τηλεθόωντι
ἄγραις παντοίῃσιν ὀφέλλεται, ἦμος ἅπαντες
ἔλλοπες ἠϊόνεσσιν ἐφέστιοι ἐγγύθι γαίης
ἕλκονται τεκέων τε μόγῳ, δίψῃ τ' Ἀφροδίτης.

Αἰεὶ δ' εἰς ἄνεμον παπταινέμεν, ὅς κεν ἄῃσιν
ἤπιος, εὐδιόων, μαλακὴν ἅλα κοῦφα κυλίνδων.

λάβρους

λάβρους γὰρ τρομέουσι καὶ ἐχθαίρουσιν ἀήτας
ἰχθύες, οὐδ' ἐθέλουσιν ὑπὲρ ἅλα δινεύεσθαι·
εὐκραεῖ δ' ἀνέμῳ περιδέξιος ἵσταται ἄγρη.
πάντες δὲ πνοιῇσιν ἐναντία καὶ ῥοθίοισι
πλωτῆρες ἁλὸς θύνουσιν, ἐπεὶ σφίσιν ὧδε κέλευθος
ῥηϊτέρη στείχουσιν ἐπ' ἠόνας, οὐδ' ὑπ' ἀνάγκης
ἐξόπιθε ῥιπῇσιν ἐλαυνόμενοι μογέουσιν.
ἀλλ' ἁλιεὺς στέλλοιτο, λίνον πνοιῇσι πετάσσας
οὔριον, ἐς Βορέην μὲν, ἐπὴν νότος ὑγρὸν ἄησιν·
ἐς νοτίην δὲ θάλασσαν, ἐπειγομένου Βορέαο·
εὔρου δ' ἱσαμένοιο, ποτὶ ζεφύροιο κέλευθα·
πρὸς δ' εὖρον ζέφυρος φορέοι σκάφος. ὧδε γὰρ ἐσμοὶ
ἄσπετοι ἀντήσουσι, καὶ εὔβολος ἔσσεται ἄγρη.
Τέτραχα δ' εἰναλίης θήρης νόμον ἐφράσσαντο
ἰχθυβόλοι. καὶ τοὶ μὲν ἐπ' ἀγκίστροισι γάνυνται·
τῶν δ' οἱ μὲν δονάκεσσιν ἀναψάμενοι δολιχοῖσιν
ὁρμιὴν ἵππειον ἐΰπλοκον ἀγρώσσουσιν·
οἱ δ' αὔτως θώμιγγα λινόστροφον ἐκ παλαμάων
δησάμενοι πέμπουσιν· ὁ δ' ἢ καθέτοισι γέγηθεν,
ἢ πολυαγκίστροισιν ἀγάλλεται ὁρμιῇσι.
δίκτυα δ' αὖτ' ἄλλοισι μέλει πλέον ἐντύνεσθαι,
τῶν τὰ μὲν ἀμφίβληστρα, τὰ δὲ γρῖφοι καλέονται,
γάγγαμά τ', ἠδ' ὑποχαὶ περιηγέες, ἠδὲ σαγῆναι·
ἄλλα δὲ κικλήσκουσι καλύμματα, σὺν δὲ σαγήναις
πέζας, καὶ σφαιρῶνας ὁμοῦ, σκολιόν τε πάναγρον·
μυρία δ' αἰόλα τοῖα δολορραφέων λίνα κόλπων.
ἄλλοι δ' αὖ κύρτοισιν ἐπὶ φρένα μᾶλλον ἔχουσι,
κύρτοις, οἳ κνώσσοντας ἑοὺς ηὔφρηναν ἄνακτας
εὐκήλους· βαιῷ δὲ πόνῳ μέγα κέρδος ὀπηδεῖ.
ἄλλοι δ' οὐτάζουσι τανυγλώχινι τριαίνῃ
ἔλλοπας, ἐκ χέρσου τε, καὶ ἐκ νεὸς, ὡς ἐθέλουσι.
τῶν πάντων καὶ μέτρον ὅσον καὶ κόσμον ἑκάστου
ἀτρεκέως ἴσασιν, ὅσοι τάδε τεκταίνονται.
Ἰχθύσι δ' οὐκ ἄρα μοῦνον ἐπ' ἀλλήλοισι νόημα
πυκνὸν ἔην, καὶ μῆτις ἐπίκλοπος, ἀλλὰ καὶ αὐτοὺς

πολλάκις ἐξαπάτησαν ἐπίφρονας ἀγρευτῆρας,
καὶ φύγον ἀγκίστρων τε βίας, λαγόνας τε πανάγρων,
ἤδη ἐνισχόμενοι, παρὰ δὲ φρένας ἔδραμον ἀνδρῶν,
βουλῇ νικήσαντες, ἄχος δ᾽ ἁλιεῦσι γένοντο.

Κεστρεὺς μὲν πλεκτῇσιν ἐν ἀγκοίνῃσι λίνοιο
ἑλκόμενος, δόλον οὔτι περίδρομον ἠγνοίησεν.
ὕψι δ᾽ ἀναθρώσκει, λελιημένος ὕδατος ἄκρου,
ὀρθὸς ἄνω σπεύδων ὅσσον σθένος ἅλματι κούφῳ
ὁρμῆσαι, βουλῆς δὲ σαόφρονος οὐκ ἐμάτησε.
πολλάκι γὰρ ῥιπῇσι καὶ ὕστατα πείσματα φελλῶν
ῥηϊδίως ὑπεράλτο, καὶ ἐξήλυξε μόροιο.
εἰ δ᾽ ὅγ᾽ ἀνορμηθεὶς πρῶτον στόλον, αὖτις ὀλισθῇ
ἐς βρόχον, οὐκ ἔτ᾽ ἔπειτα βιάζεται, οὐδ᾽ ἀνορούει,
ἀχνύμενος· πείρῃ δὲ μαθὼν ἀποπαύεται ὁρμῆς.
ὡς δ᾽ ὅτε τις νούσῳ πολυκηδέϊ δηρὸν ἀλύων,
ἤδη λοίσθιον ἦμαρ ὁρώμενος ἐγγύθι πότμου,
πρῶτα μὲν ἱμείρων τε καὶ ἱέμενος βιότοιο
πάντα μάλ᾽ ἰητῆρσιν ἐφέσπεται, ὅσσα κέλονται
ῥέζων· ἀλλ᾽ ὅτε κῆρες ἐπικρατέουσιν ἄφυκτοι
ἄϊδος, οὐχ οἱ ἔπειτα μέλει βίου, ἀλλὰ ταινυσθεὶς
κεῖται ἐπιτρέψας θανάτῳ κεκαφηότα γυῖα·
ὡς ἄρα καὶ κεστρεὺς ἐδάη τέλος οἷον ἱκάνει,
κεῖται δὲ προπεσών, μίμνων μόρον ἀγρευτῆρος.

Μύραιναι δ᾽ ὅτε κέν ποτ᾽ ἐνιπλήξωσι λίνοισι,
διζόμεναι βρόχον εὐρὺν ἐν ἕρκεϊ δινεύονται,
τοῦ δὲ διαίγδην, ὀφίων νόμον, ὁρμηθεῖσαι,
πᾶσαι ὀλισθηροῖσι διεξέπεσον μελέεσσι.

Λάβραξ δὲ πτερύγεσσι διὰ ψαμάθοιο λαχήνας
βόθρον, ὅσον δέξασθαι ἑὸν δέμας, ἠύτ᾽ ἐς εὐνὴν
ἐκλίνθη. καὶ τοὶ μὲν ἐπ᾽ ἠϊόνας κατάγουσι
δίκτυον ἀσπαλιῆες· ὁ δ᾽ ἰλύϊ κείμενος αὔτως
ἀσπασίως ἤλυξε, καὶ ἔκφυγεν ἄρκυν ὀλέθρου.
τοῖα δὲ τεχνάζει καὶ μορμύρος, εὖτ᾽ ἂν ἐς ἄγρην
φράσσηται προπεσών, ὁ δὲ δύεται ἐν ψαμάθοισι.
λάβραξ δ᾽ ἀγκίστροιο τυπεὶς εὐκαμπέος αἰχμῇ

ὑψόσ᾽ ἀναθρώσκων κεφαλὴν ἀζηχὲς ἐρείδει
αὐτῇ ἐν ὁρμιῇ βεβιημένος, ὄφρα οἱ ἕλκος
εὐρύτερόν τε γένηται, ἰδ᾽ ἀγκίστροιο φύγῃσι.
Τοῖα καὶ ὄρκυνοι μεγακήτεες ἐφράσσαντο.
εὖτε γὰρ ἁρπάξωσι γένυν γναμπτοῖο δόλοιο,
ῥίμφα τιταινόμενοι νεάτην ὑπὸ βυσσὸν ἵενται,
χεῖρα βιαζόμενοι θηρήτορος· ἢν δ᾽ ἀνύσωσιν
ἐς πέδον, αὐτίκ᾽ ἔπειτα κάρη θείνοντες ἐς οὖδας
ὠτειλὴν ἔῤῥηξαν, ἀποπτύουσι δ᾽ ἀκωκήν.
Ἀλλ᾽ ὁπόταν καθέτοισι πελώριοι ἀμφιχάνωσιν
ἰχθύες, οἷα βοῶν τε πέλει προβάτων τε γένεθλα,
ἢ βατὶς, ἢ καὶ ὄνων νωθρὸν γένος, οὐκ ἐθέλουσιν
ἕσπεσθαι, ψαμάθοισι δ᾽ ἐπὶ πλατὺ σῶμα βαλόντες,
ἀθρόοι ἐμβαρύθουσι, μόγον θ᾽ ἁλιεῦσιν ἔθηκαν·
πολλάκι δ᾽ ἐξώλισθον ἀπ᾽ ἀγκίστροιο λυθέντες.
λαιψηραὶ δ᾽ ἀμίαι, καὶ ἀλώπεκες, εὖτ᾽ ἂν ἕχωνται,
εὐθὺς ἄνω σπεύδουσιν ὑποφθάδον, αἶψα δὲ μέσσην
ὁρμιὴν ὑπ᾽ ὀδοῦσι διέτμαγον, ἠὲ καὶ ἄκρας
χαίτας· τοὔνεκα τῇσιν ἐχαλκεύσανθ᾽ ἁλιῆες
καυλὸν ἐπ᾽ ἀγκίστρῳ δολιχώτερον, ἄρκος ὀδόντων.
Ναὶ μὴν καὶ νάρκη σφέτερον νόον οὐκ ἀπολείπει,
πληγῇ ἀνιάζουσα· τιταινομένη δ᾽ ὀδύνῃσιν,
ὁρμιῇ λαγόνας προσπτύσσεται· αἶψα δὲ χαίτης
ἱππείης δόνακός τε διέδραμεν, ἐς θ᾽ ἁλιῆος
δεξιτερὴν ἔσκηψε φερώνυμον ἰχθύος ἄλγος·
πολλάκι δ᾽ ἐκ παλάμης κάλαμος φύγεν, ὅπλα τε θήρης.
τοῖος γὰρ κρύσταλλος ἐνίζεται αὐτίκα χειρί.
Σηπίαι αὖ τοίῃσι δολοφροσύνῃσι μέλονται.
ἔστι τις ἐν μήκωσι θόλος κείνῃσι πεπηγὼς
κυάνεος, πίσσης δνοφερώτερος, ἀχλύος ὑγρῆς
φάρμακον ἀπροτίοπτον, ὅ τε σφίσιν ἄλκαρ ὀλέθρου
ἐντρέφεται. τὰς δ᾽ εὖτ᾽ ἂν ἕλῃ φόβος, αὐτίκα κείνου
ὀρφναίας ῥαθάμιγγας ἀνήμεσαν, ἀμφὶ δὲ πόντου
πάντα πέριξ ἐμίηνε καὶ ἠμάλδυνε κέλευθα
ἰχὼρ ἀχλυόεις, ἀνὰ δ᾽ ἔτραπε πᾶσαν ὀπωπήν.

αἱ δὲ διὰ θολόεντος ἄφαρ φεύγουσι πόροιο
ῥηϊδίως, καὶ φῶτα, καὶ εἴποθι φέρτερον ἰχθύν.
ταῖς δ' ἴσα τεχνάζουσι καὶ ἠερόφοιτα γένεθλα,
τευθίδες· οὐδ' ἄρα τῇσι μέλας θόλος, ἀλλ' ὑπερευθὴς
ἐντρέφεται, μῆτιν δὲ πανείκελον ἐντύνονται.
Τοίοις μὲν φρονέουσι νοήμασιν· ἀλλὰ καὶ ἔμπης
ὄλλυνται πυκινῇσιν ἐπιφροσύναις ἁλιήων.
τοὺς μὲν δὴ πελάγεσσιν ἐν ἠλιβάτοισι θέοντας
ῥηιδίως ἐρύουσιν· ἐπεὶ σφίσιν οὔτι νόημα
ποικίλον. ἤδη γάρ τις ἐπέσπασε καὶ κρομύοισι,
γυμνοῖς τ' ἀγκίστροισιν ἑλὼν πελαγόστροφον ἰχθύν.
ὅσσοι δ' αὖ γαίης ἁλιερκέος ἄγχι νέμονται,
τοῖσιν δ' ὀξύτερος πέλεται νόος, ἀλλὰ καὶ αὐτῶν
βαιοὶ μὲν καρῖσιν ἀφαυροτέραις ἐρύονται,
τευθίδος ἢ θυσάνοις, ἢ καρκίνῳ ἀμφιχανόντες,
καρκινάσι τ' ὀλίγῃσι, καὶ εἰ κρέας ἁλμυρὸν ἄπτοις,
πετραίαις θ' ἑλμῖσι, καὶ ὅ ττι τοι ἄγχι παρείη
ἰχθυόεν· βαιοὺς δ' ἐπὶ μείζοσιν ὁπλίζοιο.
δείπνοις γὰρ μαργῶντες ἐπισπεύδουσιν ὄλεθρον.
ἦ γὰρ ἀεὶ πλωτῶν σιφλὸν γένος ὑγρὰ θεόντων.
θύννον μὲν κορακῖνος ἄγει, λάβρακα δὲ καρὶς
πιαλέη· χάννος δὲ φίλον σάργοισι δέλετρον·
καὶ βῶκες συνόδοντι, καὶ ἱππούροισιν ἴουλοι·
τρίγλη δ' ὀρφὸν ἔπεφνε, καὶ ἔσπασε κιῤῥίδα πέρκη·
μαινίδι δὲ χρυσόφρυς ἀνέλκεται· αὐτὰρ ἀπηγραὶ
μύραιναι μετὰ σάρκας ἐπειγόμεναι φορέονται
πουλυπόδων· ὅσσοι δὲ δέμας περίμετρον ἔχουσι,
θύννῳ μὲν κάλλιχθυς ἰαίνεται, αὐτὰρ ὀνίσκοις
ὄρκυνος, λάβρακα δ' ἐπ' ἀνθίῃ ὁπλίζοιο·
ἵππουρον ξιφίῃ, γλαύκῳ δ' ἔπι κεστρέα πείροις.
ἄλλῳ δ' ἀλλοίην γενεὴν ἐπιτεχνάζοιο,
κρέσσονι χειροτέρην, ἐπεὶ μάλα πάντες ἔασιν
ἀλλήλοις φορβή τε φίλη, καὶ λίχνος ὄλεθρος.
ὡς οὐδὲν λιμοῖο κακώτερον, οὐδὲ βαρείης
γαστέρος, ἣ κρατέει μὲν ἐν ἀνθρώποισιν ἀπηνής,

καὶ χαλεπὴ δέσποινα συνέστιος, ἥ ποτε δαιτμῶν
ληθομένη, πολλοὺς δὲ παρασφήλασα νόοιο
εἰς ἄτην ἐνέηκε καὶ αἴσχεσιν ἐγκατέδησε·
γαστὴρ δὲ θήρεσσι καὶ ἑρπυστῆρσιν ἀνάσσει,
ἠερίης τ' ἀγέλῃσι, τὸ δὲ πλέον ἐν νεπόδεσσι
κάρτος ἔχει· κείνοις γὰρ ἀεὶ μόρος ἔπλετο γαστήρ.
Ἀνθιέων δὲ πρῶτα περίφρονα πεύθεο θήρην,
οἵην ἡμετέρης ἐρικυδέος ἐντύνονται
πάτρης ἐνναετῆρες ὑπὲρ Σαρπηδόνος ἄκρην,
ὅσσοι θ' Ἑρμείαο πόλιν, ναυσίκλυτον ἄστυ
Κωρύκιον ναίουσι, καὶ ἀμφιρύτην Ἐλεοῦσαν.
πέτρας μὲν κείνας τεκμαίρεται ἐγγύθι γαίης
ἴδρις ἀνήρ, οἵῃσιν ὑπ' ἀνθίαι αὐλίζονται,
ἀντροφυεῖς, κευθμῶσι διαῤῥῶγας θαμέεσσι·
δουρὶ δ' ἀναπλώσας πινάκων ἐριηχέα τεύχει
δοῦπον ἐπικροτέων· πατάγῳ δ' ἐπιτέρπεται ἦτορ
ἀνθιέων· καὶ πού τις ἀνέδραμεν αὐτίκα λίμνης,
παπταίνων ἄκατόν τε καὶ ἀνέρα· τῷ δ' ἄρ' ἑτοίμας
πέρκας εὐθὺς ἵησιν ἐν οἴδμασιν, ἢ κορακίνους
ἀσπαλιεύς, πρώτης ὀρέγων ξεινήϊα φορβῆς.
αὐτὰρ ὅγ' ἁρπάγδην κεχαρημένος εἰλαπινάζει
δαῖτα φίλην, σαίνει τε δολόφρονα θηρητῆρα.
ὡς δὲ φιλοξείνοιο μετ' ἀνέρος οἰκία κέλσει
κλεινὸς ἀνὴρ ἢ χειρὸς ἐν ἔργμασιν ἠὲ νόοιο,
ἀσπασίως δ' ὅ μιν εἶδεν ἐφέστιον, εὖ δέ ἑ δώροις,
εὖ δέ μιν εἰλαπίναις τε φιλοφροσύναις τ' ἀγαπάζει
παντοίαις· ἄμφω δὲ γεγηθότες ἀμφὶ τραπέζῃ
τέρπονται κρητῆρος ἀμοιβαίοι, δεπάεσσιν·
ὣς ὁ μὲν ἀσπαλιεὺς κεχαρημένος ἐλπωρῇσι
μειδιάᾳ, δείπνοις δὲ νέοις ἐπιτέρπεται ἰχθύς.
ἔνθεν ἔπειθ' ὁ μὲν αἰὲν ἐπημάτιος ποτὶ πέτρην
στέλλεται, οὐδ' ἀνίησιν ἑὸν πόνον, οὐδ' ἀπολείπει
δαῖτα φέρων· οἱ δ' αὐτίκ' ἀολλέες ἀμφαγέρονται
δαιτυμόνες κατὰ χῶρον, ἅτε κλητῆρος ἄγοντος.
αἰεὶ δὲ πλεόνεσσιν ἑτοιμοτέροις τε παρίσχει

φορβὴν ἀρπαλέην· οὐδέ σφισιν ἄλλα κέλευθα,
οὐδ' ἄλλοι κευθμῶνες ἐνὶ φρεσὶν, ἀλλὰ μένοντες
αὐτοῦ δηθύνουσιν, ἅτε σταθμοῖσι νομήων
πώεα χειμερίοισιν ἐν ἤμασιν αὐλίζονται,
οὐδ' ὀλίγον σηκοῖο λιλαιόμενα προνέεσθαι.
οἱ δ' ὅτ' ἐσαθρήσωσιν ἀειρομένην ἀπὸ χερσοῦ
σπερχομένην τ' ἐλάταις ἄκατον τροφὸν, αὐτίκα πάντες
ὀρθοὶ καγχαλόωντες ὑπεὶρ ἅλα δινεύοντες
ἱμερόεν παίζουσι, καὶ ἀντιόωσι τιθήνη.
ὡς δ' ὁπότ' ἀπτήνεσσι φέρει βόσιν ὀρταλίχοισι
μήτηρ, εἰαρινοῦ Ζεφύρου πρωτάγγελος ὄρνις,
οἱ δ' ἁπαλὸν τρύζοντες ἐπιθρώσκουσι καλιῇ
γηθόσυνοι περὶ μητρὶ, καὶ ἱμείροντες ἐδωδῆς
χεῖλος ἀναπτύσσουσιν, ἅπαν δ' ἐπὶ δῶμα λέληκεν
ἀνδρὸς ξεινοδόκοιο λίγα κλάζουσι νεοσσοῖς·
ὣς οἵγε θρεπτῆρος ἐναντίον ἐρχομένοιο
γηθόσυνοι θρώσκουσι, χοροιτύπον ὥς ἀνὰ κύκλον.
τοὺς δ' ἁλιεὺς βρώμησιν ἐπασσυτέρῃσι λιπαίνων,
χειρί τ' ἐπιψαύων, χειρός τ' ἀπὸ δῶρα τιταίνων,
πρηΰνει φίλον ἦτορ· ἄφαρ δέ οἱ, ἠΰτ' ἄνακτι,
πείθονται, καὶ χειρὸς ὅπῃ νεύσειε μύωπι,
ῥίμφα διαΐσσουσιν· ὁ δ' ἄλλοτε νηὸς ὄπισθεν,
ἄλλοτε δὲ πρόσσω, ποτὲ δὲ σχεδὸν ἠπείροιο
πέμπει δεξιτερήν· τοὺς δ' ὄψεαι ἠΰτε παῖδας
ἀνδρὸς ἐπιφροσύνῃσι παλαισμοσύνης ἀνὰ χῶρον
τῇ καὶ τῇ θύνοντας, ἐπίσκοπος ἔνθα κελεύσῃ.
ἀλλ' ὅτε οἱ κομιδῆς μὲν ἅλις, θήρη δὲ μέληται,
δή ῥα τόθ' ὁρμιὴν μὲν ἀναψάμενος χερὶ λαιῇ
ἕζεται, ἀγκίστρου δὲ βέλος κρατερόν τε θοόν τε
ὁπλίζει, καὶ τοὺς μὲν ἀπέτραπε χειρὶ κελεύων
πάντας ὁμῶς, ἢ λᾶαν ἑλὼν ἔρριψε καθ' ὕδωρ·
οἱ δ' ἐπὶ τῷ δύνουσιν, ὀϊόμενοι βόσιν εἶναι.
τῶν δ' ἕνα μοῦνον ἔλειπεν ἀπόκριτον, ὅν κ' ἐθέλῃσι,
δύσμορον, ὑστατίοισι κεχαρμένον ἔξοχα δείπνοις.
ἄγκιστρον μὲν ὄρεξεν ὑπεὶρ ἁλός· αὐτὰρ ὅγ' ἄτην

καρπαλίμως ἥρπαξεν· ὁ δ᾽ ἔσπασεν ἀμφοτέρῃσι
θερμὸς ἀνὴρ, ὠκεῖαν ἑλὼν καὶ ἐπίκλοπον ἄγρην.
λήθει δ᾽ ἀνθιέων ἄλλων χορόν. εἰ γὰρ ἴδωνται
ἢ σμαραγὴν αἴωσι δυσαγρέος ἑλκομένοιο,
οὐκέτι οἱ τόσα δεῖπνα παρέσσεται, ὥς κεν ἵκοιντο
αὖτις ὑποτροπάδην, ἀπὸ δ᾽ ἔπλυσαν ἐχθήραντες
καὶ κομιδὴν, καὶ χῶρον ὀλέθριον. ἀλλά τις εἴη
ἴφθιμος, κρατερῶς δὲ βιησάμενός μιν ἀνέλκοι,
ἢ καὶ δεύτερος ἄλλος ἐφαπτέσθω καμάτοιο.
ὧδε γὰρ οὐ φρονέοντες ἑὴν δολομήχανον ἄτην,
αὐτοὶ πιανθέντες ἐοικότα πιαίνουσιν·
αἰεὶ δ᾽ εὖτ᾽ ἐθέλῃσθα, παρέσσεται εὔστοχος ἄγρη.
Ἄλλοι δ᾽ ἰφθίμῳ τε βίῃ καὶ κάρτεϊ γυίων
πειθόμενοι, μέγαν ἆθλον ἐπ᾽ ἀνθίῃ ὁπλίζονται,
οὐ φιλίην, οὐ σῖτα πονεύμενοι· ἀλλ᾽ ἐς ἀκωκὴν
ἀγκίστρου σπεύδουσι, καὶ ἠνορέῃ βιόωνται.
χαλκοῦ μὲν σκληροῖο τετυγμένον, ἠὲ σιδήρου
ἄγκιστρον πέλεται, δίχα δὲ γλωχῖνες ἔχουσιν
ἀμφίδυμοι μέγα πεῖσμα λινόστροφον, ἀμφὶ δ᾽ ἄρ᾽ αὐτῷ
λάβρακα ζώοντα παρήλασαν, εἴ σφι παρείη·
εἰ δὲ θάνῃ, τάχα οἵ τις ὑπὸ στόμα θῆκε μόλιβδον,
δελφῖν᾽ ὃν καλέουσιν· ὁ δὲ βρίθοντι μολίβδῳ
νεύει τ᾽, ἀγκλίνει τε κάρη, ζώοντι ἐοικώς·
θώμιγξ δὲ κρατερή τε καὶ εὔπλοκος. ἀλλ᾽ ὅτε δοῦπον
ἀνθίαι εἰσαΐοντες ἀναθρέξωσι θαλάσσης,
ἄλλοις μὲν μέλεται κώπης πόνος· αὐτὰρ ὅγ᾽ ἄκρης
ἐκ πρύμνης ἁλιεὺς δόλον ἄγκυλον εἰς ἅλα πέμπει,
ἦκ᾽ ἀναδινεύων· οἱ δ᾽ αὐτίκα πάντες ἕπονται
νηΐ τε, καὶ φεύγοντι δεδορκότες εἴκελον ἰχθὺν,
σπεύδοντες μετὰ δαῖτα παραιβαδὸν ἀΐσσουσιν
ἀλλήλων· φαίης κεν ἐπ᾽ ἀνέρα δήϊον ἄνδρα
γούνατ᾽ ἐλαφρίζειν πεφοβημένον· οἱ δ᾽ ἄρα νίκης
ἐσθλῆς ἱμείρουσιν· ὁ δ᾽ ἔξοχον ὅν κεν ἴδηται
ἀσπαλιεὺς, τῷ δαῖτα παρέσχεθεν· αὐτὰρ ὁ λάβρως
δῶρα χανὼν δύσδωρα μετέδραμεν· ἔνθεν ἔπειτα

ἀλκὴν ἀμφοτέρων θηήσεαι, οἷος ἄεθλος
μαρναμένων, ἀνδρός τε καὶ ἰχθύος ἑλκομένοιο.
τοῦ μὲν γὰρ σθεναροί τε βραχίονες, ἠδὲ μέτωπα,
ὦμοί τ', αὐχένιοί τε παρασφύριοί τε τένοντες
ἀλκῇ κυμαίνουσι, καὶ ἠνορέῃ τανύονται.
αὐτὰρ ὅγ' ἀσχαλόων ὀδύνης ὕπο μαίνεται ἰχθῦς,
ἕλκων αὖ ἐρύοντα, βιώμενος εἰς ἅλα δῦναι,
ἄσπετα μαιμώων. ὁ δὲ κέκλεται ἄνδρας ἑταίρους
ἐμπίπτειν ἐλάτῃσι· διωκομένης δ' ἀκάτοιο,
ἔμπαλιν ἐκ πρύμνης ὅλος ἕλκεται ἰχθύος ὁρμῇ·
κλάζει δ' ὁρμιὴ, χειρὸς δ' ἀπολείβεται αἷμα
πριομένης· ὁ δ' ἄρ' οὔτι βαρὺν μεθίησιν ἀγῶνα.
ὡς δὲ δύω μεμαῶτες ὑπέρβιοι ἀνέρες ἀλκὴν,
ἅμματ' ἐπ' ἀλλήλοισι τιταινόμενοι βιόωνται
ἑλκῦσαι, ῥιπῇσιν ὀπισθοφόροις ἐρύοντες·
δηρὸν δ' ἀμφότεροι καμάτων ἶσα μέτρα φέροντες
ἐμμενέως ἕλκουσι, καὶ ἐμμενέως ἐρύονται·
ὣς τοῖς, ἰχθυβόλῳ τε καὶ ἰχθύϊ, νεῖκος ὄρωρε,
τοῦ μὲν ἀπαΐξαι, τοῦ δ' ἑλκέμεν ἱμείροντος.
οὐ μέν μιν λείπουσιν ἐν ἄλγεσιν ἰχθύες ἄλλοι
ἀνθίαι, ἀλλ' ἐθέλουσιν ἀμυνέμεν, ἐν δέ οἱ αὐτῷ
νῶτα βίῃ χρίμπτουσι, καὶ ἐμπίπτουσιν ἕκαστος,
ἄφρονες, οὐδ' ἐνόησαν ἑὸν τείροντες ἑταῖρον.
πολλάκι καὶ θώμιγγα λιλαιόμενοι γενύεσσι
ῥῆξαι, ἀμηχανόωσιν, ἐπεὶ στόμα τοῖσιν ἄοπλον.
ὀψὲ δέ μιν καμάτῳ τε καὶ ἕλκεσι μοχθίζοντα,
πυκναῖς τ' εἰρεσίῃσι βιώμενος ἔσπασεν ἀνήρ·
εἰ δ' ἄρα οἱ καὶ τυτθὸν ὑπείξεται, οὔ μιν ἔπειτα
ἑλκύσει· τοῖον γὰρ ὑπερφίαλον σθένος αὐτῷ.
πολλάκι δ' ὀξύπρωρον ὑπὲρ ῥάχιν ἔτμαγε δάψας
ὁρμιὴν, ἀπὸ δ' ἦξε λιπὼν κενὸν ἀγρευτῆρα.
τοῖον καὶ κάλλιχθυς ἔχει σθένος, ἠδὲ γενέθλη
ὀρκύνων, ὅσσοι τε δέμας κητώδεες ἄλλοι
πλάζονται· τοίοις δὲ βραχίοσιν ἀγρώσσονται.
Ἄλλους δ' αὖ βρώμῃσι καὶ εἰλαπίνῃσι δολώσας

ἀγρώσσει

ἀγρώσσει ἁλιεύς· ἀγαθὸς δέ οἱ ἔσσεται ἰχθὺς
κάνθαρος, ὃς πέτρῃσιν ἀεὶ λεπρῇσι γέγηθε.
κύρτον δὲ πλέξαιο περίδρομον, ὅττι μέγιστον
τεύχων, ἢ σπάρτοισιν Ἰβηρίσιν, ἠὲ λύγοισι,
ῥάβδους ἀμφιβαλών· λευρὴ δέ οἱ εἴσοδος ἔστω,
γαστήρ τ' εὐρυχανής· δέλεαρ δέ οἱ ἔνδον ἐνείης
πούλυπον ἐρπυστήν, ἢ κάραβον, ἐκ πυρὸς ἄμφω
ὀπταλέους· κνίσσῃ γὰρ ἐφέλκεται ἰχθύας εἴσω.
ὧδε μὲν ἐντύνας πλεκτὸν δόλον, ἐγγύθι πέτρης
δόχμιον ἐγκλίνοις ὕφαλον λόχον· αὐτίκα δ' ὀδμὴ
κάνθαρον ὀτρυνέει τε, καὶ ἵξεται ἔνδοθι κύρτου,
οὐ μάλα θαρσαλέος πρώτην ὁδόν, ἀλλὰ τάχιστα
δεισάμενος παλίνορσος ἀπέδραμεν· ἔνθεν ἔπειτα
κυρτεὺς μὲν κείνοισιν ἀεὶ νεοτερπέα φορβὴν
ἐντίθεται· τοὺς δ' αἶψα δυσώνυμος ἐντὸς ἀγείρει
γαστήρ· ἄλλος δ' ἄλλον ἄγει σύνδορπον ἑταῖρον.
ἤδη δ' ἀτρομέοντες ἀολλέες ἔνδοθι κύρτου
ἀγρόμενοι πᾶν ἦμαρ ἐνήμενοι, ὥστε μέλαθρον
κτησάμενοι, μίμνουσι, κακὴν δ' εὕραντο καλιήν.
ὡς δ' ὁπότ' ὀρφανικοῖο μετ' ἠϊθέοιο μέλαθρον
οὔτι σαοφροσύνῃσι μεμηλότες ἥλικες ἄλλοι,
κλητοί τ', αὐτόμολοί τε, πανήμεροι ἠγερέθονται,
κτῆσιν ἀεὶ κείροντες ἀσημάντοιο δόμοιο,
οἷα νέους ἀνίησι χαλίφρονας ἄκριτος ἥβη,
ἐκ δὲ κακοφροσύνης ἰκέλην εὕραντο τελευτήν·
ὣς τοῖς ἀγρομένοισι παρασχεδὸν ἵσταται ἄτη.
ἡνίκα γὰρ πολλοί τε καὶ εὐλιπέες τελέθωσι,
δὴ τότ' ἀνὴρ κύρτοιο περὶ στόμα πῶμα καλύπτει
εὖ ἀραρός· τοὺς δ' ἔνδον ἐν ἕρκεϊ πεπτηῶτας
ὑστάτιον κνώσσοντας ἀνείρυσεν· ὀψὲ δ' ὄλεθρον
φρασσάμενοι σπαίρουσι, καὶ ἐκδῦναι μεμάασι,
νήπιοι, οὐδ' ἔτι κύρτον ὁμῶς εὔοικον ἔχουσιν.

Ἄδμωσι δ' ἐπὶ κύρτον ὀπωρινὸν ὁπλίζονται
οἰσύϊνον, μέσσοισι δ' ἐν οἴδμασιν ὁρμίζουσι,
νέρθεν ἀναψάμενοι τρητὸν λίθον εὐναστῆρα.

φελλοὶ δ' ὀχμάζουσιν ἄνω δόλον· ἐν δέ οἱ αἰεὶ
τέσσαρας ἀκταίους διεροὺς κάχληκας ἱεῖσι.
τοῖς δὲ διαινομένοισι περιτρέφεται γλαγόεσσα
μύξα θαλασσαίη, τῆς ἵμερος ἰχθύας ἕλκει
βαιούς, οὐτιδανούς, λίχνον γένος· οἱ δ' ἀγέρονται
κύρτον ἐπιπροθέοντες, ἐν ἀγκοίνης τε μένουσιν.
ἄδμωες δ' ὁρόωντες ἔσω κοίλοιο μυχοῖο
ἀγρομένους, τάχα πάντες ἐπὶ σφίσιν ὡρμήθησαν
δαιτὸς ἐελδόμενοι· τοὺς δ' οὐ κίχον, ἀλλ' ὑπόλισθον
ῥηϊδίως· οἱ δ' οὔτι, καὶ ἱέμενοί περ, ἔχουσιν
αὖτις ὑπεκδῦναι πλεκτὸν λόχον, ἀλλ' ἑτέροισι
πήματα πορσύνοντες ἐπὶ σφίσιν εὗρον ὄλεθρον.
ὡς δέ τις ἐν ξυλόχοισιν ὀρέστερος ἀγροιώτης
θηρὶ πάγην ἤρτυνεν, ἀπηνεῖ δ' ἔνδοθι θυμῷ
δῆσε κυνὸς σφίγγων ἄπο μήδεα· τοῦ δ' ὀδύνῃσιν
ἠχήεις ὀρυμαγδὸς ἀπόπροθι τειρομένοιο
ἔρχεται, ἀμφὶ δέ οἱ στένεται δρίος· ἡ δ' ἀΐουσα
πάρδαλις ἰάνθη τε καὶ ἔσσυται, ἴχνος αὐτῆς
μαιομένη· τάχα δ' ἷξε καὶ ἔνθορε. τὸν μὲν ἔπειτα
ὑψόσ' ἀναρπάζει κρυπτὸς δόλος· ἡ δ' ἐνὶ βέθρῳ
εἰλεῖται προπεσοῦσα, μέλει δέ οἱ οὐκέτι δαιτός,
ἀλλὰ φόβου· τῇ δ' οὔτις ὑπέκδυσίς ἐστιν ἑτοίμη.
τοῖα καὶ ἄδμωες δειλοὶ πάθον, ἀντὶ δὲ φορβῆς
πότμον ἐφωρμήσαντο, καὶ ἀΐδος ἕρκος ἄφυκτον.
Καί μέν τις θρίσσῃσιν ὁμῶς καὶ χαλκίσιν ἄγρην
φράσσατ' ὀπωρινήν, καὶ λάρινον εἷλε, καὶ ἔθνη
τραχούρων, κύρτον μὲν ὑπὸ σπάρτοισιν ὑφήνας
εὐπαγέως, φρυκτῶν δ' ὀρόβων ἐνεβήκατο μάζαν
οἴνῳ μυδαλέην εὐώδεϊ, μῖξε δὲ κούρης
δάκρυον Ἀσσυρίης Θειαντίδος, ἥν ποτε φασὶ
πατρὸς ἐρασσαμένην δυσμήχανον ἔργον ἀνύσσαι,
ἐλθεῖν τ' ἐς φιλότητα, χολωσαμένης Ἀφροδίτης·
ἀλλ' ὅτε μιν καὶ δένδρον ἐπώνυμον ἐρρίζωσεν
αἶσα θεῶν, γοάει τε καὶ ἣν ὀλοφύρεται ἄτην,
δάκρυσι δευομένη λέκτρου χάριν· ἧς ἐνιμίσγων

θεῖον ὀπὸν, κύρτον μὲν ἐφορμίζει ῥοθίοισιν·
ὀδμὴ δ' αἶψα θάλασσαν ἐπέδραμε λειριόεσσα,
κικλήσκουσ' ἀγέλας πολυειδέας· οἱ δ' ἐφέπονται
πιειῇ κνιδομίῃ δεδονημένοι, ὦκα δὲ κύρτος
πίμπλαται, ἀγρευτῆρι φέρων εὔθηρον ἀμοιβήν.
Σάλπαι δ' ἰκμαλέοις μὲν ἀεὶ φύκεσσι μάλιστα
τέρπονται, κείνῃ δὲ καὶ ἀγρώσσονται ἐδωδῇ.
πλώει μὲν προτέροισιν ἐν ἤμασιν εἰς ἕνα χῶρον
ἀσπαλιεὺς, αἰεὶ δὲ μετ' οἴδμασι λᾶας ἵησι
χερμάδας, αἰψάμενος πέρι φύκεα τηλεθόωντα.
ἀλλ' ὅτε δὴ πέμπτη μὲν ἴδῃ πόλον Ἠριγένεια,
σάλπαι δ' ἀγρόμεναι κεῖνον πόρον ἀμφινέμωνται,
τῆμος ἐπεντύνει κύρτου δόλον· ἐν δέ οἱ εἴσω
φύκεσιν εἰλομένους λᾶας βάλεν, ἀμφὶ δὲ ποίας
εἰναλίας στομίοισιν ἐδήσατο, τῇσι γάνυνται
σάλπαι τ', ἠδ' ὅσσοι βοτανηφάγοι ἰχθύες ἄλλοι,
οἱ τότ' ἀγειρόμενοι ποίας φάγον· αὐτὰρ ἔπειτα
ἐς μυχὸν ἠΐχθησαν· ὁ δ' αὐτίκα κύρτον ἀνέλκει
ῥίμφα μεταπλώσας, σιγῇ δέ οἱ ἄνυται ἔργον,
ἀνδράσι τ' ἀφθόγγοισι καὶ ἀσμαράγοις ἐλάτῃσι.
σιγὴ γὰρ πάσῃσιν ὀφέλσιμος ἔπλετο θήραις,
ἔξοχα δ' ἐν σάλπῃσιν, ἐπεὶ μάλα τῇσι νόημα
πτοιαλέον, πτοίῃ δὲ πόνον δύσθηρον ἔθηκαν.
Τρίγλης δ' οὔτινα φημὶ χερειοτέρῃσιν ἐδωδαῖς
τέρπεσθαι· πᾶσαν γὰρ ἄσιν ἁλὸς, ἥν κε κίχῃσι,
φέρβεται, ἱμείρει δὲ δυσαέος ἔξοχα δαιτός·
σώμασι δ' ἐκπάγλως ἐπιτέρπεται ἀνδρομέοισι
πυθομένοις, εὖτ' ἄν τιν' ἕλῃ στονόεσσα θάλασσα.
τῷ καί μιν δελέεσσιν ἀποπλύστοισιν ἀϋτμὴν
ῥηϊδίως ἕλκουσιν, ὅσα πνέει ἐχθρὸν ἄημα.
εἴκελα δὲ τρίγλῃσιν ὕεσσί τε φημὶ τετύχθαι
ἤθεα, φυρομένοισιν ἀεὶ περὶ γαστέρος ὁρμήν.
ἄμφω δ', αἱ μὲν ἔασι διάκριτοι ἐν νεπόδεσσιν,
οἱ δ' ἐνὶ χερσαίῃσιν ἀριστεύουσ' ἀγέλῃσιν.
Οὐ μὲν δὴ μελάνουρον ἀποίσεαι, οὔτ' ἐνὶ κύρτῳ

ῥηιδίως ἀπαφῶν, οὔτ' ἐν λινοεργέϊ κόλπῳ.
ἔξοχα γὰρ μελάνουρος ἐν ἰχθύσιν ἠμὲν ἄναλκις,
ἠδὲ σαοφρονέων, λίχνη δέ οἱ οὔποτ' ἐδωδὴ
θυμήρης· αἰεὶ δὲ γαληναίης μὲν ἐούσης
κέκλιται ἐν ψαμάθοισι, καὶ οὐκ ἀναδύεται ἅλμης·
ἀλλ' ὅτε κυμαίνουσα περισπέρχῃσι θάλασσα
λάβρων ἐξ ἀνέμων, τότε δὴ μοῦνοι μελάνουροι
κῦμα διαΐσσουσιν ἀολλέες, οὔτε τιν' ἀνδρῶν
οὔτε τιν' εἰναλίων πεφρικότες, οἱ μὲν ἅπαντες
ἐς νεάτην κρηπῖδα φόβῳ δύνουσι θαλάσσης.
οἱ δὲ τότ' ἠϊόνας τε πολυφλοίσβους ἐφέπουσι,
πέτραις τ' ἐμπελάουσιν ἀλήμονες, εἴ τιν' ἐδητὺν
κοπτομένη δείξειεν ὑπὸ ῥιπῇσι θάλασσα·
νήπιοι· οὐδ' ἐδάησαν ὅσον πινυτώτεροι ἄνδρες,
οἳ κείνους καὶ πάμπαν ἀλευομένους ἕλον ἄγρῃ.
χειμερίη πλημμυρὶς ὅταν ζέῃ ἀμφιτρίτης,
ἵστατ' ἐπὶ προὔχουσαν ἀνὴρ ἁλιηγέα πέτρην,
ὀξύτατον ὅθι κῦμα περὶ σπιλάδεσσι μέμυκεν·
εἴδατα δ' ἀγνυμένοισιν ἐνισπείρει ῥοθίοισι,
τυρὸν ὁμοῦ δήμητρι μεμιγμένον· οἱ δ' ἐπὶ φορβὴν
ἀσπάσιοι θρώσκουσιν ἐπειγόμενοι μελάνουροι.
ἀλλ' ὅτε οἱ παρέασιν ἀολλέες ἐς βόλον ἄγρης,
αὐτὸς μὲν τρέπεται λοξὸν δέμας, ὄφρα οἱ ὕδωρ
μή τι καταςκιάοιτο, καὶ ἰχθύσι τάρβος ἐνείη.
ἔστι δέ οἱ λεπτός τε δόναξ μετὰ χερσὶν ἑτοῖμος,
λεπτή θ' ὁρμιὴ κούρης τριχὸς ἄπλοκος αὔτως,
λεπτοῖς δ' ἀγκίστροισιν ἀναπλέκεται θαμέεσσι,
τοῖς ἐπέθηκε δέλετρον, ὃ καὶ πάρος ἧκε καθ' ὕδωρ,
πέμπει δ' ἐς βαθὺ κῦμα κυκώμενον· οἱ δ' ὁρόωντες
αὐτίκ' ἐπιθρώσκουσι, καὶ ἁρπάζουσιν ὄλεθρον.
οὐδ' ἁλιεὺς εὔκηλον ἔχει χέρα, πυκνὰ δ' ἀνέλκει
ἐκ δίνης ἄγκιστρα, καὶ εἰ κενὰ πολλάκις εἴη.
οὐ γὰρ βρασσομένης κεν ἐπιφράσσοιτο θαλάσσης
ἀτρεκέως, εἴτ' οὖν τις ἐνίσχεται, εἴτε καὶ αὔτως
κύματ' ἀνακλονέουσιν· ἐπὴν δέ τις ἀμφιχάνῃσι

ῥίμφα μιν ἐξείρυσσε, πάρος δόλον ἐν φρεσὶ θέσθαι,
πρὶν φόβον οὐτιδανοῖσιν ἐνιπλῆξαι μελανούροις.
τοίην χειμερίην πανεπίκλοπον ἤνυσεν ἄγρην.
Ναὶ μὴν καὶ κεστρῆα, καὶ οὐ λίχνον περ ἐόντα,
ἤπαφον, ἀγκίστροισι περὶ στεινοῖσιν ἔσαντες
εἶδαρ ὁμοῦ δήμητρι μεμιγμένον ἠδὲ γάλακτος
πηκτοῖσι δώροισιν· ἐφυρήσαντο δὲ ποίην
τοῖσιν ὁμοῦ μίνθην εὐώδεα, τήν ποτε κούρην
φασὶν ὑποχθονίην ἔμεναι, Κωκυτίδα νύμφην·
κλίνατο δ' εἰς εὐνὴν Ἀϊδωνεύς· ἀλλ' ὅτε κούρην
μουνογενῆ ἥρπαξεν ἀπ' Αἰτναίοιο πάγοιο,
δὴ τότε μιν κλάζουσαν ὑπερφιάλοις ἐπέεσσι,
ζήλῳ μαργαίνουσαν ἀτάσθαλα, μηνίσασα
Δημήτηρ ἀμάθυνεν ἐπεμβαίνουσα πεδίλοις.
φῆ γὰρ ἀγαυοτέρη τε φυὴν, καὶ κάλλος ἀμείνων
Περσεφόνης ἔμεναι κυανώπιδος, ἐς δέ μιν αὐτὴν
εὔξατο νοστήσειν Ἀϊδωνέα, τὴν δὲ μελάθρων
ἐξελάσειν· τοίη οἱ ἐπὶ γλώσσης θόρεν ἄτη.
ποίη δ' οὐτιδανὴ καὶ ἐπώνυμος ἔκθορε γαίης·
τὴν ἐνιφυρήσαντες ἐπ' ἀγκίστροισι βάλοντο.
κεστρεὺς δ' οὐ μετὰ δηρὸν, ἐπεί ῥά μιν ἷξεν ἀϋτμὴ,
ἀντιάσας, πρῶτον μὲν ἀποσταδὸν ἀγκίστροιο,
λοξὸν ὑπ' ὀφθαλμοῖς ὁράᾳ δόλον, εἴκελος ἀνδρὶ
ξείνῳ, ὃς ἐν τριόδοισι πολυτρίπτοισι κυρήσας
ἕστη ἐφορμαίνων, κραδίη τέ οἱ ἄλλοτε λαιὴν,
ἄλλοτε δεξιτερὴν ἐπιβάλλεται ἀτραπὸν ἐλθεῖν·
παπταίνει δ' ἑκάτερθε, νόος δέ οἱ, ἠΰτε κῦμα,
εἰλεῖται, μάλα δ' ὀψὲ μιῆς ὠρέξατο βουλῆς·
ὣς ἄρα καὶ κεστρῆϊ παναίολα μερμηρίζει
θυμὸς, ὀιομένῳ τε δόλον, καὶ ἀπήμονα φορβήν.
ὀψὲ δέ μιν νόος ὦρσε, καὶ ἤγαγεν ἐγγύθι πότμου·
αὖτις δὲ τρέσσας ἀνεχάσσατο· πολλάκι δ' ἤδη
εἷλε φόβος ψαύοντα, καὶ ἔμπαλιν ἔτραπεν ὁρμήν.
ὡς δ' ὅτε νηπίαχος κούρη παῖς, ἐκτὸς ἐούσης
μητέρος, ἢ βρώμης λελιημένη, ἠέ τευ ἄλλου,

ψαῦσαι μὲν τρομέει, μητρὸς χόλον, οὐδ᾽ ἀναδῦναι
ἐλδομένη τέτληκεν· ἐφερπύζουσα δὲ λάθρῃ
αὖτις ὑποστρέπτεται, κραδίη δέ οἱ ἄλλοτε θάρσος,
ἄλλοτε δ᾽ ἐμπίπτει δειλὸς φόβος· ὄμματα δ᾽ αἰὲν
ὀξέα παπταίνοντα ποτὶ προθύροισι τέτανται·
ὣς τότ᾽ ἐπεμβαίνων ἀνελίσσεται ἤπιος ἰχθύς.
ἀλλ᾽ ὅτε θαρσήσας πελάσῃ σχεδὸν, οὐ μάλ᾽ ἑτοίμως
ψαῦσε βορῆς, οὐρῇ δὲ πάρος μάστιξεν ἐγείρων
ἄγκιστρον, μή πού τις ἐνὶ χροῒ θέρμετ᾽ ἀϋτμή·
ζωοῦ γὰρ κεστρεῦσιν ἀπώμοτόν ἐστι πάσασθαι.
ἔνθεν ἔπειτ᾽ ἄκροισι διακνίζει στομάτεσσι
δαῖτα περιξύων· ἁλιεὺς δέ μιν αὐτίκα χαλκῷ
πεῖρεν ἀνακρούων, ὥστε θρασὺν ἵππον ἐέργων
ἡνίοχος σκληρῇσιν ἀναγκαίῃσι χαλινοῦ·
ἂν δ᾽ ἔρυσε, σπαίροντα δ᾽ ἐπὶ χθονὶ κάββαλεν ἰχθύν.
Καὶ ξιφίην ὀλοοῖσι παρήπαφον ἀγκίστροισιν·
ἀλλ᾽ οὐ μὲν ξιφίῃ τοῖος μόρος, οὐδ᾽ ἴσος ἄλλοις.
οὐ γὰρ ἐπ᾽ ἀγκίστροισι κατεντύνουσιν ἐδωδήν·
ἀλλὰ τὸ μὲν γυμνόν τε καὶ ἄκλοπον ἠώρηται
μηρίνθου διπλῇσιν ἀκαχμένον ἔμπαλιν αἰχμαῖς.
τοῦ δ᾽ ὅσσον τριπάλαιστον ἀναψάμενοι καθύπερθε
μαλθακὸν ἀργεννῶν νεπόδων ἕνα, χείλεος ἄκρου
δῆσαν ἐπισταμένως. ξιφίης δ᾽ ὅτε θοῦρος ἵκηται,
αὐτίκα δαιτρεύει δέμας ἰχθύος ἄορι λάβρῳ.
τοῦ δὲ δαϊζομένοιο καταρρέει ἄψεα δεσμοῦ,
αὐταῖς δ᾽ ἀγκίστροιο περιστρέφεται γενύεσσιν,
αὐτὰρ ὅγ᾽ οὐκ ἐδάη γναμπτὸν δόλον, ἀλλὰ βαρεῖαν
δαῖτα χανὼν ἀγρευτὸς ἀνέλκεται ἀνέρος ἀλκῇ.
Πολλὰ δ᾽ ἐπὶ ξιφίῃ θηρήτορες ὁπλίζονται,
ἔξοχα δ᾽ οἱ Τυρσηνὸν ἁλὸς πόρον ἀγρώσσουσιν,
ἀμφί τε Μασσαλίην, ἱερὴν πόλιν, ἀμφί τε Κελτούς.
κεῖθι γὰρ ἐκπαγλοί τε, καὶ ἰχθύσιν οὐδὲν ὁμοῖοι
ἄπλατοι ξιφίαι μεγακήτεες ἐννεμέθονται.
οἱ δ᾽ ἀκάτους αὐτοῖσιν ἐϊσκομένας ξιφίῃσι,
καὶ δέμας ἰχθυόεν, καὶ φάσγανα τεκτήναντες,

ἀντίον ἰθύνουσιν· ὁ δ᾽ οὐκ ἀναδύεται ἄγρην,
ἐλπόμενος μὴ νῆας ἐϋσσέλμους ὁράασθαι,
ἀλλ᾽ ἑτέρους ξιφίας, ξυνὸν γένος, ὄφρα μιν ἄνδρες
πάντη κυκλώσονται· ὁ δ᾽ ἐφράσαθ᾽ ὕστερον ἄτην,
ῥιπῇ τριγλώχινι πεπαρμένος, οὐδέ οἱ ἀλκὴ
φεύγειν ἱεμένῳ περ, ἀναγκαίη δὲ δαμῆναι.
πολλάκι μὲν καὶ νηὸς ἀμυνόμενος κενεῶνα
φασγάνῳ ἀντετόρησε διαμπερὲς ἄλκιμος ἰχθύς.
οἱ δὲ θοῶς βουπλῆγος ὑπ᾽ εὐχάλκοιο τυπῇσιν
ἐκ γενύων ἤραξαν ἄπαν ξίφος· ἐν δ᾽ ἄρα νηὸς
ἑλκεῖ γόμφος ἄρηρεν· ὁ δ᾽ ἕλκεται ὀρφανὸς ἀλκῆς.
ὡς δ᾽ ὅτε δυσμενέεσσι δόλον τεύχοντες ἄρηος,
ἱέμενοι πύργων τε καὶ ἄστεος ἔνδον ἱκέσθαι,
ἔντεα συλήσαντες ἀρηϊφάτων ἀπὸ νεκρῶν,
αὐτοὶ θωρήξαντο, καὶ ἔδραμον ἄγχι πυλάων·
οἱ δ᾽ ὥστε σφετέροισιν ἐπειγομένοις πολιήταις
ἀγκλίνουσι θύρετρα, καὶ οὐ γήθησαν ἑταίροις·
ὡς ἄρα καὶ ξιφίην ἴκελον δέμας ἤπαφε νηῶν.
καὶ μὲν δὴ σκολιῇσιν ἐν ἀγκοίνῃσι λίνοιο
κυκλωθεὶς ξιφίης μέγα νήπιος ἀφροσύνῃσιν
ὄλλυται, ὃς θρώσκει μὲν ὑπεκδῦναι μενεαίνων,
ἐγγύθι δὲ τρομέων πλεκτὸν δόλον, αὖτις ὀπίσσω
χάζεται, οὐδέ οἱ ὅπλον ἐνὶ φρεσὶν, οἷον ἄρηρεν
ἐκ γενύων, δειλὸς δὲ μένει κεκαφηότι θυμῷ,
ὄφρα μιν ἐξερύσωσιν ἐπ᾽ ἠόνας, ἔνθα ἑ δούροις
ἄνδρες ἐπασσυτέροισι καταιγίδην ἐλάοντες
κρᾶτα συνηλοίησαν, ὁ δ᾽ ὄλλυται ἄφρονι πότμῳ.
Ἀφροσύνη καὶ σκόμβρον ἕλε, καὶ πίονα θύννον,
καὶ ῥαφίδας, καὶ φῦλα πολυσπερέων συνοδόντων.
Σκόμβροι μὲν λεύσσοντες ἐν ἕρκεϊ πεπτηῶτας
ἄλλους, ἠράσσαντο λίνου πολυωπὸν ὄλεθρον
ἐσδῦναι, (τοίη τις ἐπέρχεται εἰσορόωντας
τερπωλὴ) παίδεσσιν ἀπειρήτοισιν ὁμοῖοι,
οἵτε πυρὸς λεύσσοντες ἀναιθομένοιο φαεινὴν
μαρμαρυγὴν, ἀκτῖσιν ἰαινόμενοι γελόωσι.

ψαῦσαί θ' ἱμείρουσι, καὶ ἐς φλόγα χεῖρ' ὀρέγουσι
νηπιέην· τάχα δέ σφιν ἀνάρσιον ἐξεφάνη πῦρ·
ὣς οἵγ' ἱμείρουσιν ἀνοστήτοιο λόχοιο
ἐσπεσέειν κευθμῶνα· κακοῦ δ' ἤντησαν ἔρωτος·
ἔνθ' οἱ μὲν κέλσαντες ἐν εὐρυτέροισι βρόχοισιν
ἔκθορον· οἱ δ' ἐρχθέντες ἐνὶ στεινοῖσι πόροισι
πικρὸν ἀνέτλησαν σφιγκτὸν μόρον ἐξανύσαντες.
πολλοὺς δ' ἠιόνεσσι καθελκομένοιο λίνοιο
ὄψεαι ἀμφοτέρωθεν ἀρηρότας, ἠΰτε γόμφους,
τοὺς μὲν ἔτι φρονέοντας ἐσελθέμεν ἄρκυν ὀλέθρου,
τοὺς δ' ἤδη μεμαῶτας ὑπεκδῦναι κακότητος,
ἔνδοθεν ἰκμαλέοισιν ἐνισχομένους βροχίδεσσι.
Θύννοι δ' αὖ σκόμβροισιν ἴσον πόνον ἀθλεύουσιν
ἀφροσύνῃ· καὶ τοῖς γὰρ ὁμοῖος ἵμερος ἄτης
ἐμπίπλει δολίοιο λίνου λαγόνεσσι μιγῆναι·
ἀλλ' οὐ μὲν κείνοισιν ὑπόβρυχα γαστέρος εἴσω
ἐσδύνειν, σκολιοῖσι δ' ἐπαΐσσουσιν ὀδοῦσι,
σώματι μηδόμενοι πόρον ἄρκιον· ἐν δ' ἄρ' ὀδοῦσιν
ὑγρὸν ἐρειδομένοις τέταται λίνον. οὐδέ τι μῆχος
ἐκφυγέειν, δεσμῷ δὲ περιστομίῳ μογέοντες
ἕλκονται ποτὶ χέρσον ὑπ' ἀφραδίῃσιν ἁλόντες.
Καὶ μὲν δὴ ῥαφίδων τοῖος νόος· αἱ δ' ὅτε κόλπον
δικτύου ἐκπροφύγωσι, πόνου δ' ἔκτοσθε γένωνται,
αὖτις ἐπιστρωφῶσι, λίνῳ δ' ἐπιμηνίουσαι
δήγματ' ἐνιπρίουσι· τὸ δέ σφισι δύεται εἴσω,
ἴσχει τ' ἐμμενέως πυκινοὺς ἔντοσθεν ὀδόντας.
Αὐτὰρ τοὶ συνόδοντες ἴσοι στείχουσι λόχοισι
κεκριμένοι· τοῖς δ' εὖτ' ἂν ἀνὴρ ἄγκιστρον ἐφείη,
οἱ μὲν ἀποτροπάδην λοξὸν φάος ἀλλήλοισι
πάντες ἐπικλίνουσι, καὶ οὐκ ἐθέλουσι πελάσσαι·
ἀλλ' ὅτε τις προθορὼν ἑτέρης στιχὸς αἶψα δέλετρον
ἁρπάξῃ, τότε κέν τις ἐνὶ φρεσὶ θάρσος ἔδεκτο,
ἀγκίστρῳ δ' ἐπέλασσε καὶ ἕλκεται· οἱ δ' ὁρόωντες
ἀλλήλους, περὶ δαιτὶ γεγηθότες, ἰαίνονται
ἑλκόμενοι, σπεύδουσι δ' ὑποφθαδόν, ὅς κε θάνῃσι

πρῶτος

πρῶτος ἁλὸς, ἅτε παῖδες ἀθύρμασι καγχαλόωντες.
Θύννων δ' αὖ γενεὴ μὲν ἀπ' εὐρυπόροιο τέτυκται
Ὠκεανοῦ, στείχουσι δ' ἐς ἡμετέρης ἁλὸς ἔργα,
εἰαρινοῦ μετὰ λύσσαν ὅτ' οἰστρήσωσι γάμοιο.
τοὺς δ' ἤτοι πρῶτον μὲν Ἰβηρίδος ἔνδοθεν ἅλμης
ἀνέρες ἀγρώσσουσι βίῃ κομόωντες Ἴβηρες.
δεύτερα δὲ Ῥοδανοῖο παρὰ στόμα θηρητῆρες
Κελτοὶ, Φωκαίης τε παλαίφατοι ἐνναετῆρες.
τὸ τρίτον ἀγρώσσουσιν ὅσοι Τρινακρίδι νήσῳ
ἐνναίεται, πόντου τε παρ' οἴδμασι Τυρσηνοῖο.
ἔνθεν ἀπειρεσίοις ἐνὶ βένθεσιν ἄλλοθεν ἄλλος
κίδνανται, καὶ πᾶσαν ἐπιπλώουσι θάλασσαν.
πολλὴ δ' ἔκπαγλός τε παρίσταται ἰχθυβόλοισιν
ἄγρη, ὅτ' εἰαρινὸς θύννων στρατὸς ὁρμήσωνται.
χῶρον μὲν πάμπρωτον ἐπεφράσσαντο θαλάσσης,
οὔτε λίην στεινωπὸν ἐπηρεφέεσσιν ὑπ' ὄχθαις,
οὔτε λίην ἀνέμοισιν ἐπίδρομον, ἀλλὰ καὶ αἴθρῃ
καὶ σκεπανοῖς κευθμῶσιν ἐναίσιμα μέτρα φέροντα.
ἔνθ' ἤτοι πρῶτον μὲν ἐπ' ὄρθιον ὑψικόλωνον
ἴδρις ἐπεμβαίνει θυννοσκόπος, ὅστε κιούσας
παντοίας ἀγέλας τεκμαίρεται, αἵ τε, καὶ ὅσσαι,
πιφαύσκει δ' ἑτάροισι· τὰ δ' αὐτίκα δίκτυα πάντα
ὥστε πόλις προβέβηκεν ἐν οἴδμασιν· ἐν δὲ πυλωροὶ
δικτύῳ, ἐν δὲ πύλαι, μυχατοί τ' αὐλῶνες ἔασιν·
οἱ δὲ θοῶς σεύονται ἐπὶ στίχας, ὥστε φάλαγγες
ἀνδρῶν ἐρχομένων κατὰ φυλαδόν· οἱ μὲν ἔασιν
ὁπλότεροι, τοὶ δ' εἰσὶ γεραίτεροι, οἱ δ' ἐνὶ μέσσῃ
ὥρῃ· ἀπειρέσιοι δὲ λίνων ἔντοσθε ῥέουσιν,
εἰσόκεν ἱμείρωσι, καὶ ἀγρομένους ἀνέληται
δίκτυον· ἀφνειὴ δὲ καὶ ἔξοχος ἵσταται ἄγρη.

ΟΠΠΙΑΝΟΥ

ΑΛΙΕΥΤΙΚΩΝ

ΒΙΒΛΙΟΝ ΤΕΤΑΡΤΟΝ.

Ἄλλους δ' ἀγρευτῆρσιν ὑπήγαγε λήϊδα θήρης
ὑγρὸς ἔρως, ὀλοῶν δὲ γάμων, ὀλοῆς τ' ἀφροδίτης
ἠντίασαν, σπεύδοντες ἑὴν φιλοτήσιον ἄτην.
ἀλλὰ σύ μοι, κάρτιστε πολισσούχων βασιλήων,
αὐτός τ', Ἀντωνῖνε, καὶ υἱέος ἠγάθεον κῆρ,
πρόφρονες εἰσαΐοιτε, καὶ εἰναλίοισι γάνυσθε
τερπωλαῖς, οἵῃσιν ἐμὸν νόον ἠπιόδωροι
Μοῦσαι κοσμήσαντο, καὶ ἐξέστεψαν ἀοιδῆς
δώρῳ θεσπεσίῳ, καί μοι πόρον ὑμετέροισι
κίρνασθαι γλυκὺ νᾶμα καὶ οὔασι καὶ πραπίδεσσι.
Σχέτλι' Ἔρως, δολομῆτα, θεῶν κάλλιστε μὲν ὄσσοις
εἰσιδέειν, ἄλγιστε δ', ὅτε κραδίην ὀροθύνεις
ἐμπίπτων ἀδόκητος, ὑπὸ φρένα δ' ὥστε θύελλα
μίσγεαι, ἀθμαίνεις δὲ πυρὸς δριμεῖαν ὁμοκλὴν,
παφλάζων ὀδύνῃσι, καὶ ἀκρήτοισιν ἀνίαις·
δάκρυ δέ σοι προβαλεῖν λαρὸν γάνος, ἠδ' ἐσακοῦσαι
βυσσόθεν οἰμωγὴν, σπλάγχνοις θ' ὑπὸ θερμὸν ἔρευθος
φοινίξαι, χρωτός τε παράτροπον ἄνθος ἀμέρσαι,
ὄσσε τε κοιλῆναι, παρά τε φρένα πᾶσαν ἀεῖραι
μαινομένην· πολλοὺς δὲ καὶ ἐς μόρον ἐξεκύλισας,
ὅσσοις χειμέριός τε καὶ ἄγριος ἀντεβόλησας
λύσσαν ἄγων· τοίαις γὰρ ἀγάλλεαι εἰλαπίνῃσιν.
εἴτ' οὖν ἐν μακάρεσσι παλαίτατος ἐσσὶ γενέθλη,

ἐκ Χάεος δ' ἀνέτειλας ἀμειδέος, ὀξέϊ πυρσῷ
λαμπόμενος· πρῶτος δὲ γάμων ἐζεύξαο θεσμοὺς,
πρῶτος δ' εὐναίοις ἀρότοις ἐπεθήκαο τέκμωρ·
εἴτε σε καὶ πτερύγεσσιν ἀειρόμενον θοὸν ὄρνιν
τίκτε Πάφου μεδέουσα πολυφράδμων Ἀφροδίτη·
εὐμενέοις, πρηῢς δὲ καὶ εὔδιος ἄμμιν ἱκάνοις
μέτρον ἄγων· οὐ γάρ τις ἀναίνεται ἔργον ἔρωτος.
πάντη μὲν κρατέεις, πάντη δέ σε καὶ ποθέουσι,
καὶ μέγα πεφρίκασιν· ὁ δ' ὄλβιος, ὅστις ἔρωτα
εὐκραῆ κομέει τε, καὶ ἐν στέρνοισι φυλάσσει.
σοὶ δ' οὔτ' οὐρανίης γενεῆς ἅλις, οὔτε τι φύτλης
ἀνδρομέης· οὐ θῆρας ἀναίνεαι, οὐδ' ὅσα βόσκει
ἀὴρ ἀτρύγετος, νεάτης δ' ὑπὸ κεύθεσι λίμνης
δύνεις, ὁπλίζῃ δὲ καὶ ἐν νεπόδεσσι κελαινοὺς
ἀτράκτους, ὡς μή τι τεῆς ἀδίδακτον ἀνάγκης
λείπηται, μηδ' ὅστις ὑπόβρυχα νήχεται ἰχθύς.
Οἵην μὲν φιλότητα μετ' ἀλλήλοισι τίθενται
καὶ πόθον ὀξυβελῆ στικτοὶ σκάροι. οὐδ' ἐνὶ μόχθοις
ἀλλήλους λείπουσιν, ἀλεξητῆρι δὲ θυμῷ
πολλάκι μὲν, πληγέντος ὑπ' αἰσχίστροιο δαφοινοῦ,
ἄλλος ἐπαΐξας πρόμαχος σκάρος ἰθὺς ὀδοῦσιν
ὁρμιὴν ἀπέκερσε, καὶ ἐξεσάωσεν ἑταῖρον,
καὶ δόλον ἠμάλδυνε, καὶ ἀσπαλιῆ' ἀκάχησεν.
ἤδη δ' ἐν κύρτοισι παλιμπλεκέεσσιν ἁλόντα
ἄλλος ὑπεξέκλεψε, καὶ ἐξείρυσσεν ὀλέθρου.
εὖτε γὰρ ἐς κύρτοιο πέσῃ λόχον αἰόλος ἰχθὺς,
αὐτίκ' ἐπεφράσθη τε, καὶ ἐκδῦναι κακότητος
πειρᾶται, στρέψας δὲ κάτω κεφαλήν τε καὶ ὄσσε,
ἔμπαλιν εἰς οὐρὴν ἀνανήχεται ἕρκος ἀμείβων.
ταρβεῖ γὰρ σχοίνους ταναηκέας, αἳ πυλεῶνι
ἀμφιπεριφρίσσουσι, καὶ οὐτάζουσιν ὀπωπὰς
ἀντίον ἐρχομένοιο, φυλακτήρεσσιν ὁμοῖαι.
οἱ δέ μιν εἰσορόωντες ἀμήχανα δινεύοντα,
ἔκτοθεν ἀντιόωσιν ἀρηγόνες, οὐδ' ἐλίποντο
τειρομένου· καί πού τις ἑὴν ὤρεξε διαπρὼν

οὐρήν, ἠύτε χεῖρα, λαβεῖν ἔντοσθεν ἑταίρου.
αὐτὰρ ὁ δὰξ μὲν ἔρεισεν, ὁ δ' ἔσπασεν ἄϊδος ἔξω,
οὐρὴν ἡγήτειραν ὑπὸ στόμα δεσμὸν ἔχοντα.
πολλάκι δὲ προβαλόντος ἐὴν ἔντοσθεν ἁλόντος
οὐρήν, ἄλλος ἔμαρψε καὶ ἐξείρυσσε θύραζε
ἑσπόμενον· τοιοῖσδε νοήμασι πότμον ἄλυξαν.
ὡς δ' ὅτε παιπαλόεσσαν ἀναστείχωσι κολώνην
φῶτες ὑπὸ σκιερῆς νυκτὸς κνέφας, ἡνίκα μήνη
κέκρυπται, νεφέων δὲ κελαινιόωσι καλύπτραι,
οἱ δ' ὄρφνῃ μογέουσι, καὶ ἀτρίπτοισι κελεύθοις
πλαζόμενοι χεῖράς τε μετ' ἀλλήλοισιν ἔχουσιν,
ἑλκόμενοί θ' ἕλκουσι, πόνων ἐπίκουρον ἀμοιβήν·
ὣς οἵγ' ἀλλήλοισιν ἀμοιβαίῃ φιλότητι
ἀλκτῆρες γεγάασι· τὸ δέ σφισι μήσατ' ὄλεθρον
δειλαίοις, ὅλου δὲ καὶ ἀλγινόεντος ἔρωτος
ἠντίασαν, βλαφθέντες ἐπιφροσύναις ἁλιήων.
τέσσαρες ἐμβεβάασι θοὸν σκάφος ἀγρευτῆρες,
τῶν ἤτοι δοιοὶ μὲν ἐπηρετμοῖσι πόνοισι
μέμβλονται, τρίτατος δὲ δολόφρονα μῆτιν ὑφαίνει.
θῆλυν ἀναψάμενος σύρει σκάρον ἀκροτάτοιο
χείλεος ἐν δίνῃσι λινοζεύκτῳ ὑπὸ δεσμῷ·
ζωὴν μὲν κέρδιστον ἀνελκέμεν· ἢν δὲ θάνῃσι,
δελφῖνος μολίβοιο μετὰ στόμα δέξατο τέχνην.
μηρίνθου δ' ἑτέρωθεν ἐλήλαται ἄλλος ὄπισθεν
δινωτὸς μολίβοιο βαρὺς κύβος ἄμματος ἄκρου·
καί ῥ' ἡ μὲν ζωῇ ἐναλίγκιος ἐν ῥοθίοισιν
ἑλκομένη θήλεια τιταίνεται ἐξ ἁλιῆος.
τέτρατος αὖ κύρτοιο βαθὺν δόλον ἀντίον ἕλκει
ἐγγύθεν· οἱ δ' ὁρόωντες ἀολλέες ἰθὺς ἵενται
κραιπνὸν ἐπειγόμενοι βαλιοὶ σκάροι, ὄφρ' ἐρύσωνται
ἑλκομένην, ἄκατον δὲ περιπροθέουσιν ἁπάντη,
οἴστρῳ θηλυμανεῖ βεβιημένοι· οἱ δ' ἐλάτῃσι
νῆα κατασπέρχουσιν ὅσον σθένος· οἱ δ' ἐφέπονται
ἐσσυμένως, τάχα δέ σφι πανύστατος ἔπλετ' ἀρωγή.
εὖτε γὰρ ἀγρομένους τε καὶ ἄσχετα μαιμώοντας

θηλείης ἐπὶ λύσσαν ἴδῃ νόος ἀσπαλιῆος,
ἐν κύρτῳ κατέθηκεν ὁμοῦ λίθον ἠδὲ μόλιβδον,
ὅς σκάρον ἐμβαρύθων εἴσω σπάσεν· οἱ δ' ἄρ' ὁμαρτῇ,
ὡς ἴδον, ὡς ἐκέχυντο παρασταδὸν, ἄϊδος ἕρκος
πλεκτὸν ἐπισπεύδοντες, ἐπειγομένοις δὲ λόχοισι
στείνονται προβολαί τε λύγων καὶ χάσμα πυλάων
ἀργαλέον· τοῖοι γὰρ ἐπισπέρχουσι μύωπες.
ὡς δὲ ποδωκείης μεμελημένοι ἄνδρες ἀέθλων,
στάθμης ὁρμηθέντες ἀπόσσυτοι, ὠκέα γυῖα
προπροτιταινόμενοι, δολιχὸν τέλος ἐγκονέουσιν
ἐξανύσαι· πᾶσι δὲ πόνος νύσσῃ τε πελάσσαι,
νίκης τε γλυκύδωρον ἑλεῖν κράτος, ἔς τε θύρετρα
ἀΐξαι, καὶ κάρτος ἀέθλιον ἀμφιβαλέσθαι·
τόσσος ἔρως καὶ τοῖσιν ἐς ἄϊδος ἡγεμονεύει
ἐσθορέειν κευθμῶνας ἀνοστήτοιο λόχοιο.
κύνταται δ' ἐς φιλότητα καὶ ὕστατον οἶστρον ἰόντες,
αὐτόμολοι πιμπλᾶσιν ἐφίμερον ἀνδράσιν ἄγρην.
ἄλλοι δ' αὖ θήλειαν ἔσω κύρτοιο κελαινοῦ
ζωὴν ἐγκαθιέντες ὑπὸ σπιλάδεσσι τίθενται
κείναις, ᾗσι μέλει γλαγόεις σκάρος· οἱ δ' ὑπ' ἔρωτος
αὔρῃ θελγόμενοι φιλοτησίῃ ἀμφαγέρονται,
ἀμφί τε λιχμάζουσι, καὶ ἐξερέουσιν ἀπάντῃ
μαιόμενοι κύρτοιο κατήλυσιν· αἶψα δ' ἵκοντο
εἰσίθμην εὐρεῖαν ἀνέκβατον ἕρκος ἔχουσαν,
ἐν δ' ἔπεσον μάλα πάντες ὁμιλαδὸν, οὐδέ τι μῆχος
ἐκδῦναι, στυγερὴν δὲ πόθων εὕραντο τελευτήν.
ὡς δέ τις οἰωνοῖσι μόρον δολόεντα φυτεύων,
θήλειαν θάμνοισι κατακρύπτει λασίοισιν
ὄρνιν ὁμογλώσσοιο συνέμπορον ἠθάδα θήρης·
ἡ δὲ λίγα κλάζει ξυνὸν μέλος, οἱ δ' ἀΐοντες
πάντες ἐπισπέρχουσι, καὶ ἐς βρόχον αὐτοὶ ἵενται,
θηλυτέρης ἐνοπῇσι παραπλαγχθέντες ἰωῆς·
τοῖς κεῖνοι κύρτοιο πέσον λαγόνεσσιν ὁμοῖοι.

Τοίην δ' αὖ κεφάλοισιν ἔρως περιβάλλεται ἄτην.
καὶ γὰρ τοὺς θήλεια παρήπαφεν ἐν ῥοθίοισιν

ἑλκομένη· θαλερὴ δὲ πέλοι λιπόωσά τε γυῖα·
ὧδε γὰρ εἰσορόωντες ἀπείρονες ἀμφαγέρονται.
κάλλει δ᾽ ἐκπάγλως βεβιημένοι οὐκ ἐθέλουσι
λείπεσθαι· πάντη δὲ πόθων ἴϋγγες ἄγουσι
θαλπομένους, εἰ καί σφιν ἀνάρσιον ἡγεμονεύοις
χέρσον ὑπεξερύων θῆλυν δόλον· οἱ δ᾽ ἐφέπονται
ἀθρόοι, οὔτε δόλων μεμνημένοι, οὔθ᾽ ἁλιήων.
ἀλλ᾽ ὥστ᾽ ἠΐθεοι περικαλλέος ὄμμα γυναικὸς
φρασσάμενοι, πρῶτον μὲν ἀποσταδὸν αὐγάζονται
εἶδος ἀγαιόμενοι πολυήρατον, ἄγχι δ᾽ ἔπειτα
ἤλυθον, ἐκ δ᾽ ἐλάθοντο, καὶ οὐκέτι κεῖνα κέλευθα
ἔρχονται τὰ πάροιθεν, ἐφεσπόμενοι δὲ γάνυνται
θελγόμενοι λιαρῇσιν ὑπὸ ῥιπῇς Ἀφροδίτης·
ὣς κείνων οἰστρηδὸν ἐπόψεαι ὑγρὸν ὅμιλον
εἱλομένων· τάχα δέ σφιν ἀπεχθέες ἦλθον ἔρωτες.
αἶψα γὰρ ἀμφίβληστρον ἀνὴρ εὐεργὲς ἀείρας,
κόλπον ἐπιπροέηκε, καὶ ἄσπετον ἔσπασε θήρην,
ῥηϊδίως ἀψῖσι περίσχετον ἀμφικαλύψας.

Σηπίαι αὖ δυσέρωτες ἐπὶ πλέον ἔδραμον ἄτης.
οὐ γὰρ τοῖς οὐ κύρτον ὀλέθριον, οὔτε λίνοιο
ἀμφιβολὰς ἐφέηκαν ἁλίστονοι ἀγρευτῆρες,
ἀλλ᾽ αὕτως ἐρύουσιν ἀναψάμενοι μίαν οἴην
ἐν ῥοθίοις· αἱ δ᾽ εὖτ᾽ ἂν ἀπόπροθεν ἀθρήσωσιν,
αἶψα μάλ᾽ ἀντιόωσι, περιπλέγδην δ᾽ ἐνέχονται
ἐμφῦσαι σπείρῃσιν, ἅτε ξείνηθεν ἰδοῦσαι
παρθενικαὶ δηναιὸν ἀδελφεόν, ἢ γενετῆρα
ἤπιον ἐν μεγάροισιν ἀπήμονα νοστήσαντα,
ἠὲ νέον ζεύγλῃσιν ὑπ᾽ εὐναίης Ἀφροδίτης
κούρη ληϊσθεῖσα γάμων εὐαγρέϊ δεσμῷ,
νυμφίον ἀμφέπλεξεν, ἐπ᾽ αὐχένι πάννυχα δεσμὰ
ἀργεννοῖς ἑκάτερθε βραχίοσι γυρώσασα·
ὣς τότε κερδαλέαι περὶ σηπίαι εἱλίσσονται
ἀλλήλαις· οὐδέ σφι μεθίεται ἔργον ἔρωτος,
εἰσόκεν ἐξερύσωσιν ἐπὶ σκάφος ἀσπαλιῆες·
αἱ δ᾽ ἔτι συμπεφύασι, πόθῳ δ᾽ ἅμα πότμον ἕλοντο.

τὰς μὲν καὶ κύρτοισι παρήπαφον εἴαρος ὥρῃ.
κύρτους γὰρ σκιάσαντες ὑπὸ πτόρθοισι μυρίνης,
ἢ κομάρου πετάλοισι τεθηλόσιν, ἠὲ καὶ ἄλλῃ
λάχνῃ, ἐπ' ἠιόνεσσι πολυψαμάθοισιν ἔθηκαν.
αἱ δ' ἅμα μὲν γενεῆς κεχρημέναι ἠδὲ καὶ εὐνῆς,
κύρτον ἔσω σπεύδουσι, καὶ ἥμεναι ἐν πετάλοισιν,
αὐτοῦ μὲν παύσαντο πόθου, παύσαντο δὲ δειλῆς
ζωῆς, ἀγρευτῆρσιν ἀνελκόμεναι πινυτοῖσιν.
Ἔξοχα δ' ἐκ πάντων νεπόδων ἀλγεινὸν ἔρωτα
κόσσυφος ἀθλεύει· κίχλης δ' ἐπιδαίεται ἦτορ,
οἴστρῳ τε, ζήλῳ τε, βαρύφρονι δαίμονι, θύων.
κοσσύφῳ οὔτ' εὐνὴ μία σύννομος, οὐ δάμαρ οἴη,
οὐ θάλαμος, πολλαὶ δ' ἄλοχοι, πολλαὶ δὲ χαράδραι
κεκριμέναι κεύθουσιν ἐφέστια λέκτρα γυναικῶν·
τῇσιν ἀεὶ πᾶν ἦμαρ ὑπὸ γλαφυροῖσι μυχοῖσι
κίχλαι ναιετάουσιν, ἀλίγκιαι ἀρτιγάμοισι
νύμφαις, ἃς οὐκ ἄν τις ἴδοι θαλάμοιο πάροιθεν
ἐρχομένας· ἐν δέ σφι γαμήλιος αἴθεται αἰδώς·
ὣς αἵγ' ἐνδόμυχοι θαλάμων ἔντοσθεν ἑκάστη
αἰεὶ δηθύνουσιν, ὅπῃ πόσις αὐτὸς ἀνώγει.
κόσσυφος αὖ πέτρῃσι παρήμενος οὔποτε λείπει,
αἰὲν ἔχων φυλακὴν λεχέων ὕπερ, οὐδέ ποτ' ἄλλῃ
τέτραπται, πᾶν δ' ἦμαρ ἑλίσσεται, ἄλλοτε ἄλλους
παπταίνων θαλάμους, καί οἱ νόος οὐκ ἐπὶ φορβὴν
στέλλεται, οὔτε τιν' ἄλλον ἔχει πόνον, ἀλλ' ἐπὶ νύμφαις
μοχθίζει δύσζηλος ἀειφρούροισι πόνοισι·
νύκτι δέ οἱ βρώμης τε μέλει, καὶ παύεται ἔργων
τυτθὸν ὅσον φυλακῆς ἀζηχέος. ἀλλ' ὅτε κίχλαι
ὃν τόκον ὠδίνουσιν, ὃ δ' ἄσχετα τῆμος ἀίσσει
ἀμφιπεριτρομέων, ἐπὶ δ' ἔρχεται ἄλλοτε ἄλλην
εἰς ἄλοχον, μέγα δή τι περιτρομέοντι ἐοικὼς
ὠδίνων. οἷον δὲ μετὰ φρεσὶν ἄχθος ἀλύει
μήτηρ, τηλυγέτοιο θοὴν ὠδῖνα θυγατρὸς
πρωτολεχοῦς φρίσσουσα· τὸ γὰρ μέγα δεῖμα γυναικῶν·
αὐτὴν δ' οὔτι χέρειον ἱκάνεται εἰλειθυίης

κῦμα πόνων, πάντη δὲ δι' ἐκ θαλάμων δεδόνηται
εὐχομένη, στενάχουσα, μετήορον ἦτορ ἔχουσα,
εἰσόκε λυσιπόνοιο βοῆς ἔντοσθεν ἀκούσῃ·
ὣς ὁ περιτρομέων ἀλόχοις μέγα δαίεται ἦτορ.
τοῖόν που λεχέων αἰώ νόμον ἐντύνεσθαι
Ἀσσυρίους, οἳ Τίγριν ὑπὲρ πόρον ἄστε' ἔχουσι,
Βάκτρων τ' ἐνναετῆρας, ἐκηβόλον ἔθνος ὀϊστῶν.
καὶ γὰρ τοῖς πλεόνες τε γαμήλια λέκτρα γυναῖκες
κεκριμέναι μεθέπουσι, καὶ εὐνάζονται ἅπασαι,
νύκτας ἀμειβόμεναι· μετὰ δέ σφισι κέντρον ὀπηδεῖ
ζήλου ἀνιαροῖο, περὶ ζήλῳ δ' ὀλέκονται,
αἰὲν ἐπ' ἀλλήλοισι βαρὺν θήγοντες ἄρηα.
ὣς οὐδὲν ζήλοιο κακώτερον ἀνδράσιν ἄλγος
ἐντρέφεται, πολλοὺς δὲ γόους, πολλὰς δὲ τίθησιν
οἰμωγάς· λύσσης γὰρ ἀναιδέος ἐστὶν ἑταῖρος·
λύσσῃ δ' ἀσπασίως ἐπιμίσγεται, ἐς δὲ βαρεῖαν
ἄτην ἐξεχόρευσε, τέλος δέ οἱ ἔπλετ' ὄλεθρος·
ὃς καὶ τὸν δύστηνον ὑπήγαγε κόσσυφον ἄτῃ
δμηθῆναι, χαλεπῆς δὲ γάμων ἤντησεν ἀμοιβῆς.
εὖτε γὰρ ἀθρήσῃ σπιλάδων ἐπιδινεύοντα
ἰχθὺν ἀσπαλιεύς, ἀλόχου πέρι μόχθον ἔχοντα,
ἀγκίστρῳ κρατερῷ περιβάλλεται ὅττι τάχιστα
καρίδα ζώουσαν, ἐπ' ἀγκίστροιο δ' ὕπερθε
βριθὺς ἀνήρτηται μολίβου κύβος· αὐτὰρ ὁ λάθρῃ
πρὸς πέτραις ἀφέηκε βαρὺν δόλον, ἐγγύθι δ' αὐτῶν
δινεύει θαλάμων· ὁ δ' ἐσέδρακεν, αἶψα δ' ὀρινθεὶς
ὡρμήθη, καρίδα δόμων ἔντοσθεν ἱκάνειν
ἐλπόμενος λεχέεσσιν ἀνάρσιον ἠδ' ἀλόχοισιν.
αἶψα δ' ἐπιθύσας ὁ μὲν ἔλπεται ἐν γενύεσσι
τίνυσθαι καρῖδος ἐπήλυσιν, οὐδ' ἐνόησεν
ὃν μόρον ἀμφιχανών· ἁλιεὺς δέ μιν αἶψα δοκεύσας
χαλκείαις ξυνέπειρεν ἀνακρούων γενύεσσιν,
εἴρυσέ τ' ἀσχαλόωντα, καὶ ὕστατον ἀσπαίροντα.
καί πού μιν τοίῃσιν ἐνίσπε κερτομίῃσιν·
ἤδη νῦν ἀλόχους τε περιφρούρευε φυλάσσων,

ὦ τάλαν,

ὦ τάλαν, ἐν θαλάμοις τε μένων ἐπιτέρπεο νύμφαις.
οὐ γάρ τοι μία κύπρις ἐφήνδανεν, οὐδὲ μί' εὐνή,
ἀλλὰ μάλ' ἐν τόσσῃσιν ἀγάλλεο μοῦνος ἀκοίτης
εὐναῖς· ἀλλ' ἴθι δεῦρο, γάμος δέ τοί ἐστιν ἑτοῖμος,
νυμφίε, χερσαίοιο πυρὸς λευκάμπυκος αὐγή.
τοιάδε που νείκεσσε καὶ οὐκ ἀίοντι πιφαύσκων.
κίχλαι δ', εὖτε θάνῃ φρουρὸς πόσις, ἐκτὸς ἰοῦσαι
πλάζονται θαλάμων, ξυνὸν δ' ἕλον ἀνέρι πότμον.

Καὶ μὲν δὴ φιλότητι καὶ ἀλλήλων ἐπαρωγῇ
ὄλλυνται γαλεοί τε κύνες, καὶ φῦλα κελαινῶν
κεντροφόρων. λευκὸς μὲν ἐπ' ἀγκίστρῳ πεπέδηται
ἰχθύς, ἀσπαλιεὺς δὲ κιὼν ὅθι πηλὸς ἀΐδνης
ἐμβύθιος δολιχῇσιν ὑφίζεται ὀργυιῇσιν,
ἄγκιστρον καθέηκε, θοῶς δέ τις ἔσπασεν ἄτην
ἀντιάσας· ὁ μὲν αὐτίκ' ἀνέλκεται· οἱ δέ μιν ἄλλοι
φρασσάμενοι μάλα πάντες ἀολλέες ἐγγὺς ἕπονται,
ὄφρ' αὐτὴν ἐπὶ νῆα καὶ ἀγρευτῆρας ἵκωνται.
δὴ τότε τοὺς μὲν ἕλοις ὑποχῆς περιηγέϊ κύκλῳ,
τοὺς δὲ σιδηρείοισι καταίγδην συφελίζων
αἰχμαῖς τριγλώχισι, καὶ ἀλλοίοισι δόλοισιν.
οὐ γὰρ πρὶν φεύγουσιν ἀπότροποι, εἰσόχ' ἑταῖρον
ἑλκόμενον λεύσσωσιν, ὁμοῦ δ' ἐθέλουσιν ὀλέσθαι.
οἷον δ' ἀρτιφάτου παιδὸς νέκυν ἐκ μεγάροιο
τύμβον ἐς ἀμφίκλαυτον ἑοὶ στέλλουσι τοκῆες
τηλυγέτου, τῷ πολλὰ μάτην περιμοχθήσωσι·
δρυπτόμενοι δ' ὀδύνῃσι τέκος περικωκύοντες
ἠρίῳ ἐμπεφύασι, καὶ οὐκ ἐθέλουσι μέλαθρα
νοστῆσαι, ξυνῇ δὲ θανεῖν δυσπενθέϊ νεκρῷ·
ὣς οἵγ' οὐκ ἐθέλουσιν ἀνελκομένοιο λιπέσθαι,
εἰσόκεν αὐτὸν ὄλεθρον ὑπ' ἀγρευτῇσιν ὄλωνται.

Ἄλλους δὲ ξεῖνός τε καὶ οὐκ ἐνδήμιος ἄλμης
εἷλεν ἔρως, χερσαῖον ἐπ' ἰχθύσιν οἶστρον ἐγείρων
ἔξαλον· ἀλλοδαπῆς φιλίης βέλος οἷον ἱκάνει
πουλύποδας, σαργῶν τε γένος πέτρῃσιν ἑταῖρον·
ἤτοι πουλύποδες μὲν Ἀθηναίης φιλέουσιν

ἔρνεα, καὶ θαλλοῖσιν ἐπὶ γλαυκοῖσιν ἔρωτα
ἔσπασαν· ἦ μέγα θαῦμα πόθῳ φρένα δενδρήεντι
ἕλκεσθαι, λιπαροῦ τε φυτοῦ πτόρθοισι γάνυσθαι.
ἔνθα γὰρ ἀγλαόκαρπος ἁλὸς σχεδόν ἐστιν ἐλαίη,
γείτοσιν ἐν γυιοῖσιν ἐπακταίη τεθαλυῖα,
κεῖθι δὲ πουλύποδος νέος ἕλκεται, ἠύτ' ἐπ' ἴχνος
Κνωσσίου εὐρίνοιο κυνὸς μένος, ὅστ' ἐν ὄρεσσι
θηρὸς ἀνιχνεύει σκολιὴν βάσιν ἐξερεείνων
ῥινὸς ὑπ' ἀγγελίῃ νημερτεῖ, καί τέ μιν ὦκα
μάρψε, καὶ οὐκ ἐμάτησεν, ἐὸν δ' ἐπέλασσεν ἄνακτα·
ὣς καὶ τηλεθόωσαν ἄφαρ μάθεν ἐγγὺς ἐλαίην
πούλυπος, ἐκδύνει δὲ βυθῶν, καὶ γαῖαν ἀνέρπει
καγχαλόων, πρέμνοισι δ' Ἀθηναίης ἐπέλασσεν.
ἔνθ' ἤτοι πρῶτον μὲν ἀγαλλόμενος περὶ ῥίζης
πυθμένας εἱλεῖται στρωφώμενος, ἠύτε κοῦρος,
ὅστε νέον προμολοῦσαν ἑὴν τροφὸν ἀμφαγαπάζει,
ἀμφὶ δέ οἱ πλέκεται, κόλποις δ' ἐπὶ χεῖρας ἀείρει,
ἱμείρων δειρήν τε καὶ αὐχένα πηχύνασθαι·
ὣς ὅ περὶ πρέμνοισιν ἑλίσσεται ἔρνεϊ χαίρων.
ἔνθεν ἔπειτ' ἄκρῃσιν ἐρειδόμενος κοτύλῃσιν
ὑψόσ' ἀνερπύζει λελιημένος, ἀμφὶ δὲ χαίτας
πλύσσεται, ἄλλοτε ἄλλον ἔχων κλάδον, οἷά τις ἀνὴρ
νοστήσας ξείνηθεν ἑοὺς ἀσπάζεθ' ἑταίρους
ἀθρόον ἀντιόωντας, ἑλισσόμενος περὶ δειρήν.
ἢ ὥστε βλωθρῇσιν ἑλίσσεται ἀμφ' ἐλάτῃσιν
ὑγρὸς ἕλιξ κισσοῖο, τιταινόμενος δ' ἀπὸ ῥίζης
ἐρπύζει, πάντῃ δὲ περιρρέει ἀκρεμόνεσσιν·
ὣς ὅγε γηθόσυνος λιπαροὺς περιβάλλετ' ἐλαίης
ὅρπηκας, κυνέοντι πανείκελος· ἀλλ' ὅτ' ἔρωτος
λωφήσῃ, πάλιν αὖτις ἁλὸς μετὰ κόλπον ἀφέρπει,
πλησάμενος φιλότητος ἐλαιηροῦ τε πόθοιο.
τοῦ δή μιν καὶ ἔρωτος ἕλε δόλος, ὡς ἐδάησαν
ἰχθυβόλοι. θαλλοὺς γὰρ ὁμοῦ δήσαντες ἐλαίης
ὅττι μάλ' εὐφυέας, μόλιβον μέσον ἐγκατέθηκαν,
ἐκ δ' ἀκάτου σύρουσιν· ὁ δ' οὐκ ἀμέλησεν ἐλαίης

πούλυπος, ἀλλ' ἤϊξε, καὶ ἀμφέπλεξεν ἑταίρους
μολύβους· οὐδ' ἔτ' ἔπειτα καὶ ἑλκόμενός περ ἐς ἄγρην,
δεσμὰ ποδῶν ἀνίησιν, ἕως ἐντοσθε γένηται
νηός· ὁ δ' οὐκ ἤχθηρε καὶ ὀλλύμενός περ ἐλαίην.
Σαργοὶ δ' αἰγείοισι πόθοις ἐπὶ θυμὸν ἔχουσιν·
αἰγῶν δ' ἱμείρουσιν, ὀρειαύλοις δὲ βοτοῖσιν
ἐκπάγλως χαίρουσιν καὶ εἰνάλιοί περ ἐόντες.
ἦ σέβας οὐκ ἐπίελπτον, ὁμόφρονα φῦλα τετέχθαι
ἀλλήλοις ὀρέων τε πάγους χαροπήν τε θάλασσαν.
εὖτε γὰρ αἰγονομῆες ἐπὶ ῥηγμῖνος ἄγωσι
μηκάδας, ἐν δίνῃσι λοεσσομένας ἁλίῃσιν
ἔνδιους, ὅτε θερμὸς ὀλύμπιος ἵσταται ἀστὴρ,
οἱδε τότε βληχήν τε παρακλαίην ἀΐοντες,
αὐδήν τ' αἰπολίων βαρυηχέα, πάντες ὁμαρτῇ,
καὶ νωθεῖς περ ἐόντες, ἐπειγόμενοι φορέονται
σαργοὶ, καὶ θρώσκουσιν ἐπ' ἀνδήροισι θαλάσσης
γηθόσυνοι, κεραὸν δὲ περισαίνουσιν ὅμιλον,
ἀμφί τε λιχμάζουσι, καὶ ἀθρόοι ἀμφιχέονται
πυκνὰ καλασκαίροντες· ἔχει δέ τε θαῦμα νομῆας
πρωτοδαεῖς· αἶγες δὲ φίλον χορὸν οὐκ ἀέκουσαι
δέχνυνται· τοὺς δ' οὔτις ἔχει κόρος εὐφροσυνάων.
οὐ τόσον ἐν σταθμοῖσιν ἐπηρεφέεσσι νομήων
μητέρας ἐκ βοτάνης ἔριφοι περικαγχαλόωντες
πολλῇ γηθοσύνῃ τε φιλοφροσύνῃ τε δέχονται,
ἦμος ἅπας περὶ χῶρος ἀγαλλομένῃσιν ἰωῆς
νηπιάχων κέκληγε, νόος δ' ἐγέλασσε βοτήρων·
ὡς κεῖνοι κεραῇσι περιστέρχουσ' ἀγέλῃσιν.
εὖτ' ἂν δ' εἰναλίων μὲν ἄδην ἴσχωσι λοέτρων,
αἱ δὲ πάλιν στείχωσιν ἐς αὔλια, δὴ τότε σαργοὶ
ἀχνύμενοι μάλα πάντες ἀολλέες ἐγγὺς ἕπονται,
κύματος ἀκροτάτοιο γέλως ὅθι χέρσον ἀμείβει.
ὡς δ' ὅτε τηλύγετον μήτηρ γόνον, ἢ καὶ ἀκοίτην
εὐνέτις, ἀλλοδαπὴν τηλέχθονα γαῖαν ἰόντα
ἀχνυμένη στέλλῃσι, νόος δέ οἱ ἔνδον ἀλύει,
ὅσση οἱ μεσσηγὺς ἁλὸς χύσις, ὅσσα τε κύκλα

μηνῶν· ἀκροβάτοισι δ' ἐπεμβαίνουσα θαλάσσης
κύμασι δακρυόεσσαν ὑπὸ στόμα γῆρυν ἵησι,
σπεύδειν λισσομένη, καί μιν πόδες οὐκέτ' ὀπίσσω
ἱεμένην φορέουσιν, ἔχει δ' ἐπὶ πόντον ὀπωπάς·
ὡς κείνους καί κέν τις ὑπ' ὄμμασι δάκρυα φαίη
στάζειν, οἰωθέντας ἐλαυνομένων πάλιν αἰγῶν.
σαργὲ τάλαν· τάχα γάρ σε κακὸν πόθον αἰπολίοισι
φημὶ συνοίσεσθαι· τοῖος νόος ἀσπαλιήων
εἰς ἀπάτην καὶ κῆρα τεοὺς ἔτρεψεν ἔρωτας.
πέτρας μὲν κείνας τεκμαίρεται ἐγγύθι γαίης
πρῶτον ἀνὴρ διδύμοισιν ἀνισαμένας κροτάφοισιν
ἐγγύθεν, αἳ στεινωπὸν ἁλὸς διὰ χῶρον ἔχουσιν,
αἰθέρος ἀκλίνεσσι διαυγέας, αἷς ἔνι σαργοὶ
πολλοὶ ναιετάουσιν, ὁμόκλιτον αὖλιν ἔχοντες·
ἔξοχα γὰρ πυρσοῖσιν ἐπ' ἠελίοιο γάνυνται.
ἐνθάδ' ἀνὴρ μελέεσσιν ἐφεσσάμενος δέρος αἰγὸς,
δοιὰ κέρα κροτάφοισι περὶ σφετέροισιν ἀνάψας,
στέλλεται ὁρμαίνων νόμιον δόλον, ἐς δ' ἅλα βάλλει
κρείασιν αἰγείοισιν ὁμοῦ κνίσσῃ τε λιπῆνας
ἄλφιτα· τοὺς δ' ὀδμή τε φίλη, δολόεσσά τ' ὀπωπὴ,
φορβή τ' εὐώδητος ἐφέλκεται, οὐδέ τιν' ἄτην
ἐν φρεσὶν ὁρμαίνουσιν, ἀγαλλόμενοι δὲ μένουσιν
αἰγὶ περισσαίνοντες ἐοικότα δήϊον ἄνδρα.
δύσμοροι, ὡς ὀλοοῖο τάχ' ἀντιόωσιν ἑταίρου,
οὐ φρεσὶν αἰγείῃσιν ἀρηρότος· αὐτίκα γάρ σφιν
ῥάβδον τε κραναὴν ὁπλίζεται, ἠδὲ λίνοιο
ὁρμιὴν πολιοῖο, βάλε δ' ὑπὲρ ἀγκίστροιο
χηλῆς αἰγείης κρέας ἔμφυτον· οἱ μὲν ἐδωδὴν
ἐσσυμένως ἥρπαξαν, ὁ δ' ἔσπασε χειρὶ ταχείῃ
αὖ ἐρύων· εἰ γάρ τις ὀΐσσεται ἔργα δόλοιο,
οὐκ ἂν ἔτ' ἐμπελάσειε, καὶ εἰ λασιότριχας αὐτὰς
αἶγας ἄγοι, φεύγουσι δ' ἀποστύξαντες ὁμαρτῇ
καὶ μορφὴν, καὶ δαῖτα, καὶ αὐτῆς ἔνδια πέτρης.
εἰ δὲ λάθοι, καὶ κραιπνὸν ἔχοι πόνον, οὔ κε τις ἄγρης
λειφθείη, πάντας δὲ δαμάσσεται αἰγὸς ὀπωπή.

Ἄλλος δ' αὖ σαργοῖσι μέλει πόθος εἴαρος ὥρῃ
ἀλλήλων, εὐνῆς δὲ γάμων πέρι δηριόωνται.
πολλαῖς δ' εἷς ἀλόχοις περιμάρναται· ὃς δέ κεν ἀλκῇ
νικήσῃ, πάσῃσιν ἐπάρκιος ἔπλετ' ἀκοίτης·
πέτρας δ' εἰσελάει θῆλυν στόλον. ἔνθ' ἁλιῆες
κύρτον ἐτεχνήσαντο βαθὺν περιηγέα πάντῃ·
τὸν δὲ φυτῶν λάχνῃσι περὶ στόμα πάντα πύκασσαν,
μύρτων, ἢ δάφνης εὐώδεος, ἠέ τευ ἄλλου
πτόρθοισι θαλεροῖσιν ἐπισταμένως σκιάσαντες.
τοὺς δ' οἶστρος ποτὶ μῶλον ἐπώρορεν εὐνητῆρας
μάρνασθαι, πολλὴ δὲ γαμήλιος ἵστατ' ἐνυώ.
ἀλλ' ὅτ' ἀριστεύσας τις ἕλῃ κράτος, αὐτίκα πέτρην
παπταίνει γλαφυρήν, ἀλόχοις δόμον, ἐς δ' ἴδε κύρτον
κείμενον, εὐφύλλοισιν ἐπηρεφέ' ἀκρεμόνεσσιν,
ἔνθ' ἐλάει νυμφεῖον ἑὸν χορόν· αἱ μὲν ἔπειτα
κύρτον ἔσω δύνουσιν, ὁ δ' ἔκτοθι πάντας ἐρύκει
ἄρσενας, οὐδέ τιν' ἄλλον ἐᾷ νύμφῃσι πελάσσαι.
ἀλλ' ὅταν ἐμπλήσῃ πλεκτὸν δόλον, ὕστατος αὐτὸς
ἐς θάλαμον προὔτυψεν, ἀνέκβατον ἄϊδος εὐνήν.
ὡς δ' ὅτε μηλονόμος τις ἀνὴρ βοτάνηθεν ἐλαύνων
εἰροπόκους ἀγέλας ἀνάγει πάλιν, ἐν δὲ θυρέτροις
ἱστάμενος σταθμοῖο νόῳ πεμπάζεται οἰῶν
πληθύν, εὖ διέπων, εἴ οἱ σόα πάντα πέλονται,
πώεσι δ' εἰλομένοισι περιπλήθουσα μὲν αὐλὴ
στείνεται, ὑστάτιος δὲ μετὰ σφίσιν ἔσσυτο ποιμήν·
ὣς αἱ μὲν προπάροιθεν ἔσω κοίλοιο μυχοῖο
θηλύτεραι κατέδυσαν, ὁ δ' ὕστερος ἔνθορ' ἀκοίτης,
δειλαίης ἅμα δειλὸς ἐπισπεύδων ἀλόχοισι.
τοῖα μὲν ἐν νεπόδεσσιν ἔρως ἐστήσατ' ἄεθλα·
τοίαις δ' ἐξαπάτῃσιν ἐρωμανέεσσιν ὄλοιτο.
Ἵππουροι δ' ὅτε κέν τι μετ' οἴδμασιν ἀθρήσωσι
πλαζόμενον, τῷ πάντες ἀολλέες ἐγγὺς ἕπονται·
ἔξοχα δ' ὁππότε νῆα διαρραισθεῖσαν ἀέλλαις,
αἰνὰ Ποσειδάωνος ἀμειλίκτοιο τυχοῦσαν,
δασσάμενον μέγα κῦμα διακρίδον ἄλλοθεν ἄλλα

δῶρα φέρει λώβῃσι πολυσχιδέεσσι λυθέντα.
τῆμος δ' ἱππούρων ἀγέλαι πινάκεσσι θεούσαις
ἑσπόμεναι μεθέπουσιν· ὁ δ' ἐγκύρσας ἁλιήων
πολλὴν ῥηϊδίως ἄγρην ἕλεν, ἠδ' ἀμέγαρτον.
ἀλλὰ τὸ μὲν ναύτῃσιν ἀλεξήσειε Κρονίων
ἐμβύθιος, νῆες δὲ διὰ πλατὺ κῦμα θέοιεν
αὔραις εὐκήλοισιν ἀπήμονες, ἠδ' ἀτίνακτοι,
φόρτον ἀμοιβαίοισι μετερχόμεναι καμάτοισιν.
ἱππούροις δ' ἀλλοῖα νοήματα τεχνήσασθαι
ἐστὶν, ἀπημοσύνῃ δὲ νεῶν μεταβαινέμεν ἄγρην.
Συμφερτοὺς δονάκων φακέλους ἅμα γυρώσαντες
δίναις ἐγκατέθηκαν, ἔνερθε δὲ λᾶαν ἔδησαν
βριθὺν ὑφορμιστῆρα· τὰ μὲν μάλα πάντα καθ' ὕδωρ
ἀτρέμα δινεῦσι· φιλόσκια δ' αὐτίκα φῦλα
ἱππούρων ἀγεληδὸν ἀγείρεται, ἀμφὶ δὲ νῶτα
τερπόμενοι δονάκεσσιν ἀνατρίβουσι μένοντες.
τοῖς δὲ τότ' ἀσπαλιῆες ἐπιπλώουσιν ἑτοίμην
εἰς ἄγρην, ἄγκιστρα δ' ὑπ' εἴδασιν ὁπλίσσαντες
πέμπουσ', οἱ δ' ἐρύουσιν ἅμα σπεύδοντες ὄλεθρον.
ὡς δὲ κύνας βρώμῃσιν ἀνὴρ ἐπὶ μᾶλλον ὀρίνει
δινεύων μέσσοισιν ἑλώρια· τοὶ δ' ἐπὶ γαστρὶ
ἔξοχα μαργαίνοντες ὑποφθαδὸν ἅρπαγι λύσσῃ
ἀλλήλων προθέουσι, καὶ ἐς χέρα παπταίνουσιν
ἀνδρὸς, ὅπῃ ῥίψειεν· ἔρις δ' ἀναφαίνετ' ὀδόντων·
ὣς οἵγ' ἀγκίστροισιν ἐπαΐσσουσιν ἑτοίμως.
ῥηϊδίως δ' ἀγρευτὸν ἐρύσσεται ἄλλον ἐπ' ἄλλῳ
κραιπνὸς ἐών· αὐτοὶ γὰρ ἐπισπεύδουσ' ἁλιήων
μᾶλλον, ὑπ' ἀφραδίῃσιν ἑὸν μόρον ἐγκονέοντες.
Τοίη ἐπιφροσύνη καὶ πομπίλοι ἀγρώσσονται·
καὶ γὰρ τοῖς ἶσον ἦτορ ἐπὶ σκιεροῖσι πόθεισι.
Τευθίσι δ' ἄτρακτόν τις ἀνὴρ ἐπιμηχανόωτο,
ἐντύνων κλωστῆρι πανείκελον· ἀμφὶ δ' ἄρ' αὐτῷ
πυκνὰ καταζεύξειεν ἀνακλίνων γενύεσσιν
ἄγκιστρ' ἀλλήλοισι παρασχεδὸν, οἷς ἔπι σῶμα
ποικίλον ἐμπείρειεν ἰουλίδος, ὑπτία χαλκοῦ

δήγματ' ἐπικρύπτων, γλαυκῆς δ' ἐπὶ βένθεσι λίμνης
τοῖον ἀναψάμενος σύρει δόλον· ἡ δ' ἐσιδοῦσα
τευθὶς ἐφωρμήθη τε, καὶ ἀμφιέπουσα πιέζει
ἰκμαλέοις θυσάνοις, ἐπάγη δ' ἐνὶ χείλεσι χαλκοῦ·
οὐδ' ἔτι καὶ μεμαυῖα λιπεῖν δύνατ', ἀλλ' ἀέκουσα
ἕλκεται, αὐτόπλεκτον ἑὸν δέμας ἀμφιβαλοῦσα.
Καὶ μέν τις λιμένεσσι παρ' ἀκλύστοισι θαλάσσης
ἄγρην ἐγχελύων τεχνήσατο κοῦρος ἀθύρων.
ἔντερον οἰὸς ἑλὼν περιμήκετον ἧκε καθ' ὕδωρ
ἐκτάδιον δολιχῇσιν ἀλίγκιον ὁρμιῇσιν.
ἡ δ' ἐσιδοῦσ' ἐπόρουσε, καὶ ἔσπασε· τὴν δὲ χανοῦσαν
ἔγνω, καὶ μήλειον ἄφαρ κύρτωσεν ἀϋτμῇ
ἔγκατον ἐμπνείων· τὸ δ' ἀνίσταται ἄθματι λάβρῳ
οἰδαλέον, πλῆσε δὲ τιταινόμενον στόμα δειλῆς
ἐγχέλυος· πνοιῇ δὲ περιστένεται μογέουσα
ἀνδρομέῃ, δέδεται δὲ καὶ ἱεμένη περ ἀλύξαι,
εἰσόκεν οἰδαίνουσα, καὶ ἄσχετον ἀσθμαίνουσα
ὕψόσ' ἀναπλώσῃ, καὶ ὑπ' ἀγρευτῆρι γένηται.
ὡς δ' ὅτε τις πλείου πειρώμενος ἀμφιφορῆος
αὐλὸν ἔχων ἤρεισεν ὑπὸ στόμα φυσητῆρα,
ἄσθματι δ' αὖ ἐρύει μέθυος ποτὸν ἔμπαλιν ἕλκων
χείλεσιν ἀκροτάτοις· τὸ δ' ἀνατρέχει ἀνδρὸς ἀϋτμῇ·
ὡς αἵγ' ἐγχέλυες πνοιῆς ὕπο κυμαίνουσαι
ἕλκονται δολίοιο ποτὶ στόμα φυσητῆρος.
Ἔστι δέ τις νεπόδων δειλὸς καὶ ἄκικυς ὅμιλος,
ἀβληχρῆς ἀφύης ἀθινὸν γένος, αἳ καλέονται
ἐγγραύλεις· ἀγαθὴ δὲ βόσις πάντεσσιν ἔασιν
ἰχθύσιν· αἰεὶ δέ σφιν ἐνὶ φρεσὶ φύζα δέδηε·
πάντα δ' ὑποτρομέουσι, σὺν ἀλλήλαις δὲ χυθεῖσαι
σωρηδὸν μίμνουσι, καὶ ἀθρόαι ἐμπεφύασιν,
ἠΰτ' ἀναγκαίοιο βίην δεσμοῖο φέρουσαι·
οὐδέ κε μητίσαιο διάκρισιν εὑρέος ἐσμοῦ,
οὐδὲ λύσιν· τοῖον γὰρ ἐν ἀλλήλῃσιν ἔχονται.
πολλάκι μὲν καὶ νῆες ἐν ἕρμασιν ἠΰτ' ἔκελσαν
κείναις· πολλάκι δέ σφιν ἐνιπλήσσουσιν ἐρετμοῖς

κληΐδων ἐλατῆρες, ἐνέσχετο δ' ἱεμένη περ
κώπη, πετραίης ἅτε χοιράδος ἀντιτυχοῦσα.
καί πού τις βουπλῆγα βαρύστομον ἰθὺς ἀείρας
ἐγγραύλεις ἐτίναξε, καὶ οὐ διέκερσε σιδήρῳ
σῖφος ἅπαν, βαιὴν δ' ἀγέλης ἀπεδάσσατο μοῖραν.
καὶ τῆς μὲν κεφαλὴν πέλεκυς τάμε, τὴν δ' ἐκόλουσεν
οὐρῆς, τὴν δ' ἤμησε μέσην, τὴν δ' εἷλεν ἅπασαν.
αἱ δ' οὐδ' ὡς ἐλάθοντο, καὶ οὐκ ἀνέηκαν ἔχουσαι
δεσμὸν ἑόν· τοῖός τις ἐνὶ σφίσι γόμφος ἄρηρε.
καί κέν τις παλάμῃσιν, ἅτε ψαμάθοιο βαθείης,
ἀντιάσας, κείνῃσιν ἐπ' ἰχθύας ἀμήσαιτο.
τὰς δ' ὁπόταν φράσσωνται ἐπὶ σφίσι πεπτηυίας
ἰχθυβόλοι, κοίλῃσι περιπτύσσουσι σαγήναις
ἀσπασίως, πολλὴν δὲ ποτὶ ῥηγμῖνας ἄγουσιν
ἄγρην, νόσφι πόνοιο, καὶ ἄλγεα πάντ' ἀφίησιν
ἔν τ' ἀκάτους ἔπλησαν, ἐπ' ἠϊόσι δὲ βαθείαις
θημῶνας νήησαν ἀπειρεσίης χύσιν ἄγρης.
οἷον δ' ἐργατίναι Δηοῦς πόνον ἐκτελέσαντες,
πνοιῇς χερσαίοις τε διακρίναντες ἐρετμοῖς,
καρπὸν εὐτροχάλοιο μέσον κατὰ χῶρον ἀλωῆς
πολλὸν ἐνήσαντο, περιπλήθουσα δὲ πάντη
πυροδόκος στεφάνη λευκαίνεται ἔνδον ἀλωῆς·
ὡς τότ' ἀπειρεσίῃσι περιπληθὴς ἀφύῃσιν
ὀφρὺς ἀγχιάλου λευκαίνεται αἰγιαλοῖο.
Φῦλα δὲ πηλαμύδων ἐκ μὲν γένος εἰσὶ θαλάσσης
Εὐξείνου, θύννης δὲ βαρύφρονος εἰλείθυιαι.
κεῖναι γὰρ Μαιῶτις ὅπη ξυμβάλλεται ἅλμη
ἀγρόμεναι, λιμναῖον ὑπὸ στόμα καὶ δονακῆας
ὑψηλοὺς ὠδῖνος ἐπαλγέος ἐμνήσαντο.
καὶ τὰ μὲν ὅσσα κίχουσι μεταδρομάδην κατέδουσιν
ὠά, τὰ δ' ἐν δονάκεσσι καὶ ἐν σχοίνοισι μένοντα
πηλαμύδων ἀγέλας ὥρῃ τέκεν· αἱ δ' ὅτε κῦμα
πρῶτον ἐπιψαίρωσι, πόροιό τε πειρήσωνται,
ξεῖνον ἁλὸς σπεύδουσι μετὰ πλόον, οὐδ' ἐθέλουσι
μίμνειν ἔνθ' ἐγένοντο, καὶ ἠβαιαί περ ἐοῦσαι.

Θρηΐκιος δέ τις ἐστὶν ἁλὸς μυχὸς, ὅντε βάθιστον
Φασὶ Ποσειδάωνος ἐνὶ κλήροισι τετύχθαι·
ἐκ τοῦ καί τε Μέλας κικλήσκεται, οὐδέ ἑ λάβροι
λίην, οὐδ' ὑπέροπλοι ἐπιθρώσκουσιν ἀῆται.
ἐν δ' ἄρα οἱ κευθμῶνες ὑποβρύχιοι πεφύασι
κοῖλοι, πηλώεντες, ἀθέσφατοι, οἷς ἔνι πολλὰ
τίκτεται, ἠβαιοῖσιν ὅσ' ἰχθύσι δαῖτας ὀφέλλει.
ἔνθα καὶ ἀρτιγόνοισι πέλει πρώτιστα κέλευθα
πηλαμύδων ἐσμοῖσιν, ἐπεὶ περιώσιον ἄλλων
εἰναλίων φρίσσουσι δυσαέα χείματος ὁρμήν·
χεῖμα δὲ πηλαμύδεσσιν ἀπαμβλύνει φάος ὄσσων.
ἔνθα δ' ἐν εὐρωποῖσιν ἁλὸς λαγόνεσσι πεσοῦσαι
αὔτως δηθύνουσιν, ἀεξόμεναι δὲ μένουσι
λαρὸν ἔαρ· τῇ δέ σφι καὶ ἵμερος ἄνεται εὐνῆς.
πλησάμεναι δὲ τόκοιο, παλίμποροι αὖτις ἵενται
πατρῷον μετὰ κῦμα, μόγον δ' ἀπὸ γαστρὸς ἔθεντο.
Τὰς δ' ἤτοι Μέλανος μὲν ὑπὲρ βαθὺ λαῖτμα πόροιο
Θρήϊκες ἀγρώσσουσιν ἀπηνεῖ χείματος ὥρῃ,
θήρην ἀργαλέην καὶ ἀτερπέα, δηϊότητος
θεσμὸν ὑφ' αἱματόεντα, καὶ ἄγριον αἶσαν ὀλέθρου.
ἔστι τις οὐ δολιχὴ μὲν, ἀτὰρ πάχος ὅττι μεγίστη,
μῆκος ὅσον πῆχυς, στιβαρὴ δοκίς· ἐν δέ οἱ ἄκρῃ
πολλὴ μὲν μολίβοιο χύσις, πολλαὶ δὲ σιδήρου
αἰχμαὶ τριγλώχινες ἐπασσύτεραι πεφύασι·
πεῖσμα δέ μιν περιμήκες ἐΰπλοκον ἀμφιβέβηκε.
δουρὶ δ' ἀναπλώσαντες, ἁλὸς πόρος ἔνθα βάθιστος,
ἐς βυθὸν ἠερόεντα κατακρεμὲς ἧκαν ἔνερθε
πυθμένος εἰλατίνου κρατερὸν σθένος· αἶψα δὲ ῥιπῇ
σπερχόμενον, μολίβῳ τε καταρρεπὲς ἠδὲ σιδήρῳ,
σεύεται ἐς νεάτης ῥίζας ἁλὸς, ἔνθ' ἀμενηναῖς
πηλαμύσι προὔτυψεν ἐν ἰλύσι πεπτηυίαις.
σὺν δ' ἕλε, σὺν δ' ἐτόρησεν ὅσον κίχε δειλὸν ὅμιλον.
οἱ δὲ θοῶς ἀνέρυσσαν ἐληλαμένας περὶ χαλκῷ,
παλλομένας ἐλεεινὰ σιδηρείῃς ὀδύνῃσι.
τὰς δέ τις εἰσορόων καί κεν θρασυκάρδιος ἀνὴρ

οἰκτείραι θήρης τε δυσαγρέος, ἠδὲ μόροιο.
τῆς μὲν γὰρ λαγόνεσσιν ἐλήλατο δουρὸς ἀκωκή,
τῆς δὲ κάρη ξυνέπειρε θοὸν βέλος, ἡ δ' ὑπὲρ οὐρὴν
οὔτασαι, νηδὺν δ' ἑτέρης, ἄλλης δ' ἕλε νῶτα
δριμὺς ἄρης, ἄλλη δὲ μέσον κενεῶνα πέπαρται·
οἰκτρὸν ἰδεῖν μογεροῖσιν ἐοικότα σώματα νεκροῖς.
ὡς δ' ὁπότε, κρινθέντος ἐνυαλίοιο κυδοιμοῦ,
δουριφάτους κονίης τε καὶ αἵματος ἐξανελόντες
εὐνὴν ἐς πυρόεσσαν ἑοὶ στέλλουσιν ἑταῖροι
μυρόμενοι· τὰ δὲ πολλὰ καὶ αἰόλα σώμασι νεκρῶν
ἕλκεα, παντοῖαί τε βολαὶ πλήθουσιν ἄρηος·
ὣς καὶ πηλαμύδεσσιν ἐπιπρέπει ἕλκεα πάντη,
εἴδωλον πολέμοιο, φίλον γέ μεν ἀσπαλιεῦσιν.
Ἄλλοι δ' αὖ κύφοισι λίνοις ἕλον ἔθνε' ἀζαυρῶν
πηλαμύδων. αἰεὶ γὰρ ἀνὰ κνέφας, ὅττι κεν ἅλμη
ἐμπίπτῃ, τρομέουσι, φόβον δ' ὀρφναῖον ἔχουσιν·
ὄρφνῃ δ' ἀγρώσσονται, ἀτυζόμεναι κατὰ βένθος.
δίκτυα γὰρ μάλα κοῦφα λίνων στήσαντες ἐλαφρῶν
κυκλόσε δινεύουσι, βίῃ θείνοντες ἐρετμῶν
νῶτον ἁλός, κοντοῖς δὲ καταίγδην κτυπέουσιν.
αἱ δ' ὑπὸ μαρμαρυγῆς ταχυήρεος ἠδ' ὁμάδοιο
φυζαλέαι θρώσκουσι, λίνου δ' ἐς κόλπον ἵενται
ἀτρέμας ἑστῶτος, οἰόμεναι σκέπας εἶναι,
νήπιαι, αἳ οὔποιο φόβῳ μόρον εἰσεπέρησαν.
ἔνθ' οἱ μὲν σχοίνοισιν ἐπισπέρχουσ' ἑκάτερθε,
δίκτυον ἐξερύοντες ἐπ' ἠόνας· αἱ δ' ὁρόωσαι
σχοίνους κινυμένας, ἀνεμώλια δείματ' ἔχουσαι,
εἰλόμεναι πλήσσουσι, καὶ ἀθρόαι ἐσπείρηνται.
πολλά κεν ἀγραίοισι τότ' ἀρήσαιτο θεοῖσι
δικτυβόλος, μήτ' οὖν τι θορεῖν ἔκτοσθε λίνοιο,
μήτε τι κινύμενον δεῖξαι πόρον. ἢν γὰρ ἴδωνται
πηλαμύδες, τάχα πᾶσαι ὑπὲρ κύφοιο λίνοιο
ἐς βυθὸν ἀίσσουσι, καὶ ἄπρηκτον λίπον ἄγρην.
εἰ δ' οὔ σφι μακάρων τις ἁλιπλάγκτων νεμεσήσει,

πολλάκι καὶ τραφερῆς ὑπὲρ ἠόνος ἑλκυσθεῖσαι
ἔξαλοι, οὐκ ἐθέλουσι λιπεῖν λίνον, ἀλλ' ἐνέχονται
αὐτῇ μηρίνθῳ πολυδινέϊ πεφρικυῖαι.
ὧδε καὶ ἐν ξυλόχοισιν ὀρέστεροι ἀγρευτῆρες
εἷλον ἀναλκείην ἐλάφων εὐαγρέϊ τέχνῃ,
μηρίνθῳ στέψαντες ἅπαν δρίος· ἀμφὶ δὲ κούφων
ὀρνίθων δήσαντο θοὰ πτερά· ταὶ δ' ἐσορῶσαι
ἠλέματα πτώσσουσι κενὸν φόβον, οὐδὲ πελάσσαι
μαψιδίαις πτερύγεσσιν ἀτυζόμεναι μεμάασιν,
εἰσόκε θηρητῆρες ἐπαΐξαντες ἕλωσι.
Καὶ μέν τις δύπτης ἁλίων εὐμήχανος ἔργων
νόσφι δόλου παλάμῃσιν ἐπαΐξας ἕλεν αὐταῖς
ἰχθῦς, ἤυτε χέρσον ἀμειβόμενος πόρον ἅλμης,
σαργόν τε τρέσσαντα φόβῳ, δειλήν τε σκίαιναν·
σαργοὶ μὲν δύσαντες ἀολλέες ἐς μυχὸν ἅλμης
εἰλόμενοι πτήσσουσιν, ἐπ' ἀλλήλοις δὲ χέονται,
δόχμιοι ἀμφιπεσόντες, ἀναφρίσσουσι δ' ἀκάνθαις
νῶτα μετακλίνοντες, ἅτε σκολόπεσσιν ἀπάντῃ
φραξάμενοι πυκινοῖσι περίδρομον ἕρκος ἀλωῆς
ἀγρονόμοι, σίντῃσι μέγαν πόνον· οὐδέ κεν ἄν τις
ἐσβαίη· σκῶλοι γὰρ ἐρητύουσι κέλευθα·
ὣς κείνοις οὐκ ἄν τις ἐνιχρίμψειεν ἑτοίμως,
οὐδ' ἐπὶ χεῖρα βάλοι· περὶ γὰρ φρίσσουσι κελαιναὶ
πρόκροσσαι πυκινοῖσιν ὑπὸ σταλίκεσσιν ἄκανθαι.
ἀλλά τις ἰδμοσύνῃσιν ἀνὴρ ὑπὸ κεύθεα πόντου
ἐσσυμένως δύοιτο, περιφράζοιτο δὲ πάντῃ
σαργούς, ἔνθα κάρη τε καὶ οὐραίη κλίσις αὐτῶν·
χεῖρα δ' ὑπὲρ κεφαλῇσι βαλών, καθύπερθεν ἀκάνθας
ἦκα καταρρέζειεν, ἐπικλίνοι τε πιέζων·
οἱ δ' αὔτως μίμνουσιν ἀρηρότες ἀλλήλοισιν
ἀστεμφεῖς, προβολῇσι πεποιθότες ὀξείῃσιν·
ἔνθα δύω παλάμῃσιν ἀνὴρ ἑκάτερθεν ἀείρας
αὖτις ἀναπλώει τελέσας πανεπίκλοπον ἔργον.
Πετραίην δὲ σκίαιναν ἐπὴν φόβος ἦτορ ἵκηται,

ὀτραλέως σπιλάδεσσιν ἐπέσσυτο, καί τινα κοίλην
χειὴν εἰσεπέρησε περίδρομον, ἠὲ χαράδρην,
ἢ ποίαις ἀλίῃσιν ἐπέδραμεν, ἠὲ καὶ ὑγροῖς
φύκεσιν· οὐ γάρ οἵ τι μέλει σκέπας, οἷον ἅπασαν
δεξάμενον ῥύσαιτο, κάρη δ' ἄρα δίζεται οἷον
φράξασθαι, κεφαλὴν δὲ καλακρύψασα καὶ ὄσσε,
ἔλπεται οὐχ ὁρόωσα λαθεῖν ὁρόωντος ἐφορμήν.
ὡς δέ τις ὠμηστῆρος ἐπεσσυμένοιο λέοντος
βουβαλὶς ἐν λόχμῃσι κάτω τρέψασα κάρηνον,
μαψιδίην φυλακὴν προτιβάλλεται, οὐδ' ὁράασθαι
ἔλπεται, εἰσόκε δή μιν ἐπαΐξας ὀλοὸς θὴρ
δαρδάψῃ· τῆς δ' ἦτορ ὁμοῖον, οὐδὲ κάρηνον
ἀγκλίνει, δοκέει δὲ καὶ ὀλλυμένη περ ἀλύξαι·
τοῖα δὲ καὶ Λιβύης πτερόεν βοτὸν ἀγκυλόδειρον
νήπια τεχνάζει· μελέη δέ οἱ ἔπλετο τέχνη·
ὡς ἀταλὴ κενεῇσιν ὑπ' ἐλπωρῇσι σκίαινα
κέκρυπται· τάχα γάρ μιν ἐρυσσάμενος παλάμῃσιν
ἀγρευτὴρ ἀνέδυ τε καὶ ἀφραίνουσαν ἔφηνε.
Τόσσα μὲν ἰχθυβόλων ἐδάην ἁλιεργέα τέχνης
δήνεα, καὶ τόσσοισιν ἐπ' ἰχθύσι πικρὸν ὄλεθρον.
τοὺς δ' ἄλλους ξύμπαντας ὁμοίιος αἶσα κιχάνει,
κύρτων τ', ἀγκίστρων τε, βαθυπλεκέος τε λίνοιο,
ῥιπῆς τε τριόδοντος, ὅσ' ἀνδράσιν ἔντεα τέχνης.
τοὺς μὲν ὑπηματίους, τοὺς δ' ἕσπερος εἷλε δαμέντας,
εὖτ' ἂν ὑπὸ πρῶτον νυκτὸς κνέφας ἀσπαλιῆες
πυρσὸν ἀναψάμενοι, γλαφυρὸν σκάφος ἰθύνοντες,
ἰχθύσιν ἀτρομέουσιν ἀείδελον αἶσαν ἄγουσιν·
ἔνθ' οἱ μὲν πεύκης λιπαρῇ φλογὶ καγχαλόωντες
ἀμφ' ἀκάτῳ θύνουσι, κακὸν δ' ἴδον ἑσπέριον πῦρ,
ῥιπῆς τριγλώχινος ἀμειλίκτοιο τυχόντες.
Ἔστι δέ τις θήρης ἕτερος νόμος ἰχθυβόλοισι
φαρμακταῖς, οἱ λυγρὸν ἐπ' ἰχθύσι μητίσαιτο
φάρμακον, ὠκύμορον δὲ τέλος νεπόδεσσιν ἔθηκαν.
οἱ δ' ἤτοι πρῶτον μὲν ἐπασσυτέραις βολίδεσσι,

κοντῶν τε ῥιπῇσι, καὶ αἰκίησιν ἐρετμῶν
εἰλεῦσι νεπόδων δειλὰς στίχας εἰς ἕνα χῶρον
κοιλοφυῆ, κευθμῶσιν ὑπαγνύμενον θαμέεσσιν.
ἔνθ᾽ οἱ μὲν δύνουσιν ὑπὸ γλαφυρῆς σπιλάδεσσι·
τοὶ δὲ περιστήσαντο λίνων εὐερκέα πάντη
δίκτυα κυκλώσαντες, ἅτ᾽ ἀνδράσι δυσμενέεσσι
διπλὰ περιπροβαλόντες ἀνάρσια τείχεα πέτρης.
καὶ τότ᾽ ἀνὴρ ἄργιλον ὁμοῦ πίειραν ἀείρας,
ῥίζαν θ᾽, ἣν κυκλάμινον ἐφήμισαν ἰητῆρες,
μίξας ἐν παλάμησι, δύω φυρήσατο μάζας·
πόντῳ δ᾽ ἐγκατέπαλτο λίνων ὕπερ· ἀμφὶ δ᾽ ἄρ᾽ αὐταῖς
κοιλάσι καὶ θαλάμησι δυσαέα φάρμακ᾽ ἄλειψε
χρίσματος ἐχθοδοποῖο, καὶ ἐξεμίηνε θάλασσαν.
καὶ τὸν μὲν παλίνορσον ὀλέθρια φαρμάξαντα
δέξατο ναῦς· τοὺς δ᾽ αἶψα κακὴ καὶ ἀνάρσιος ὀδμὴ
πρῶτα μὲν ἐν θαλάμησιν ἱκάνεται· ἀχλυῒ δ᾽ ὄσσε
καὶ κεφαλὴ καὶ γυῖα βαρύνεται, οὐδὲ δύνανται
μίμνειν ἐν κευθμῶσιν, ἀτυζόμενοι δὲ χέονται
ἐκτὸς ἀπὸ σπιλάδων· ἡ δέ σφισι πουλὺ θαλάσσης
πικροτέρη· τοῖον γὰρ ἐν οἴδματι πῆμα πέφυρται·
οἱ δ᾽ ὥστ᾽ οἰνοβαρεῖς, ὀλοῇ μεθύοντες ἀϋτμῇ,
πάντη δινεύουσι, καὶ οὔποθι χῶρον ἔχουσι
λειπόμενον κακότητος, ἐπαιγδὴν δὲ λίνοισι
σπερχόμενοι πίπτουσι διεκθορέειν μεμαῶτες·
ἀλλ᾽ οὔ τις χαλεπῆς ἄτης λύσις, οὐδ᾽ ἀλεωρή·
πολλῇ δὲ ῥιπῇ τε καὶ ἅλματι κυμαίνονται
τειρόμενοι· τὸ δὲ πολλὸν ἐπιτρέχει Ἀμφιτρίτη
ὀλλυμένων φύσημα, τό τ᾽ ἰχθύσιν ἔπλετο δειλοῖς
οἰμωγή· τοὶ δ᾽ ἐκτὸς ἐπ᾽ ἄλγεσιν ἀσπαλιῆες
τερπόμενοι μίμνουσιν ἀκηδέες, εἰσόκε σιγὴ
πόντον ἕλῃ, φλοίσβου δὲ καὶ ἀργαλέοιο κυδοιμοῦ
παύσωνται, στονόεσσαν ἀποπνεύσαντες ἀϋτμήν.
καὶ τότ᾽ ἀπειρεσίων νεκύων ἐρύουσιν ὅμιλον
ξυνῷ τεθνηῶτας ὁμοῦ λωβήτορι πότμῳ.

ὡς δ᾽ ὅτε δυσμενέεσσιν ἐπιστήσονται ἄρηα,
Сρῦδον ἐελδόμενοι ῥαῖσαι πόλιν· οὐδ᾽ ἀνιεῖσι
πήματα βουλεύοντες ἐπὶ σφίσιν, ἀλλὰ καὶ ὕδωρ
κρηνάων φάρμαξαν ὀλέθριον· οἱ δ᾽ ἐπὶ πύργοις
λιμῷ τ᾽ ἀργαλέῳ καὶ ὀϊζύϊ μοχθίζοντες,
ὕδατί τ᾽ ἐχθοδοπῷ, στυγερὸν καὶ ἀεικέα πότμον
ὄλλυνται, νεκύων δὲ πόλις πέπληθεν ἅπασα·
ὣς οἱ λευγαλέῳ τε μόρῳ καὶ ἀδευκέϊ πότμῳ
ἀνδράσι φαρμακτῆσιν ὑποδμηθέντες ὄλοντο.

ΟΠΠΙΑΝΟΥ
ΑΛΙΕΥΤΙΚΩΝ
ΒΙΒΛΙΟΝ ΠΕΜΠΤΟΝ.

Ἔνθεν ἔπειτ' ἀΐων τεκμαίρεο, Κοίρανε γαίης,
ὡς οὐδὲν μερόπεσσιν ἀμήχανον, οὐκ ἐνὶ γαίῃ
μητρὶ καμεῖν, οὐ κόλπον ἀν' εὐρώεντα θαλάσσης.
ἀλλά τις ἀτρεκέως ἰκέλην μακάρεσσι γενέθλην
ἀνθρώπους ἀνέφυσε, χερείονα δ' ὤπασεν ἀλκήν·
εἴτ' οὖν Ἰαπετοῖο γόνος, πολυμῆτα Προμηθεὺς,
ἀντωπὸν μακάρεσσι κάμε γένος, ὕδατι γαῖαν
ξυνώσας, κραδίην δὲ θεῶν ἔχρισεν ἀλοιφῇ·
εἴτ' ἄρα καὶ λύθροιο θεορρύτου ἐκγενόμεσθα
Τιτήνων· οὐ γάρ τι πέλει καθυπέρτερον ἀνδρῶν,
νόσφι θεῶν· μούνοισι δ' ὑπείξομεν ἀθανάτοισιν.
ὅσσους μὲν κατ' ὄρεσφι βίην ἄτρεστον ἔχοντας
θῆρας ὑπερφιάλους βροτὸς ἔσβεσεν· ὅσσα δὲ φῦλα
οἰωνῶν νεφέλῃσι καὶ ἠέρι δινεύοντα
εἷλε, χαμαίζηλόν περ ἔχων δέμας· οὐδὲ λέοντα
ῥύσατ' ἀγηνορίη δμηθήμεναι· οὐδ' ἐσάωσεν
αἰετὸν ἠνεμόεις πτερύγων ῥόθος· ἀλλὰ καὶ Ἰνδὸν
θῆρα κελαινόρινον ὑπέρβιον ἄχθος ἀνάγκῃ
κλῖναν ἐπιβρίσαντες, ὑπὸ ζεύγλῃσι δ' ἔθηκαν
οὐρήων ταλαεργὸν ἔχειν πόνον ἑλκυστῆρα.
κήτεα δ' ὅσσα πέλωρα Ποσειδάωνος ἐναύλοις
ἐντρέφεται, τὰ μὲν οὔ τι χερείονα φημὶ θάλασσαν
τίκτειν ὠμοφάγων τεκέων χθονὸς, ἀλλὰ καὶ ἀλκὴν

καὶ μέγεθος προβέβηκεν ἀναιδέα δείματα πόντου.
ἔστιν ἐν ἠπείρῳ χελύων γένος, οὐδέ τιν' ἀλκὴν
οὐδ' ἄτην ἴσασι· θαλασσαίη δὲ χελώνη
οὐ μάλα θαρσαλέος τις ἐν οἴδμασιν ἀντιβολήσει.
εἰσὶ δ' ἐνὶ τραφερῇ λάβροι κύνες· ἀλλὰ κύνεσσιν
εἰναλίοις οὐκ ἄν τις ἀναιδείην ἐρίσειε.
παρδαλίων γαίης ὀλοὸν δάκος· ἀλλὰ θαλάσσης
αἰνότερον. χέρσον μὲν ἐπιστείχουσιν ὕαιναι·
πολλῷ δ' ἐν ῥοθίοις κρυερώτεραι. οἱ μὲν ἔασι
κριοὶ μηλονόμων τιθασὸν βοτόν· οὐδὲ θαλάσσης
κριοῖς μειλιχίοισι συνοίσεται, ὅς κε πελάσσῃ.
τίς δὲ τόσον χλούνης φορέει σθένος, ὅσσον ἄαπτοι
λάμναι; τίς δὲ λέοντος ἐνὶ φρεσὶν αἴθεται ἀλκή,
ὅσση ῥιγεδανῇσιν ἀνισώσαιτο ζυγαίναις;
φώκην δὲ βλοσυρὴν καὶ ἐπὶ χθονὶ χαιτήεσσαι
ἄρκτοι πεφρίκασι, καὶ ἐς μόθον ἀντιόωσαι
δάμνανται· τοίοισι μέλει θήρεσσι θάλασσα.
ἀλλ' ἔμπης καὶ τοῖσιν ἐπεφράσσαντο βαρεῖαν
ἄτην ἡμερίων ἄμαχον γένος· ἐκ δ' ἁλιήων
ὄλλυνται, κήτειον ὅτ' ἐς μόθον ὁρμήσωνται.
τῶν ἐρέω θήρης βριθὺν πόνον· ἀλλ' ἀΐοιτε
εὐμενέται βασιλῆες, ὀλύμπια τείχεα γαίης.

Κήτεα μεσσοπόροις μὲν ἐνιτρέφεται πελάγεσσι
πλεῖστά τε καὶ περίμετρα· τὰ δ' οὐκ ἀναδύεται ἅλμης
δηθάκις, ἀλλ' ὑπένερθεν ἔχει κρηπῖδα θαλάσσης
βριθοσύνῃ· μαιμᾷ δὲ βορῆς ἀζηχέϊ λύσσῃ
αἰεὶ πεινάοντα, καὶ οὔποτε νηδὺς αἰνῆς
μαργοσύνην ἀνιέντα· τί γὰρ τόσον ἔσσεται εἶδαρ,
ὅσσον ἐνιπλῆσαι γαστρὸς χάος, ὅσσον ἄαπτον
ἐς κόρον ἀμπαῦσαι κείνων γένυν; οἱ δὲ καὶ αὐτοὶ
ἀλλήλους ὀλέκουσι, χερείονα φέρτερος ἀλκῇ
πέφνων, ἀλλήλοις δὲ βορὴ καὶ δαῖτες ἔασι.
πολλάκι καὶ νήεσσιν ἄγει δέος ἀντιόωντα
ἑσπέριον κατὰ πόντον Ἰβηρικόν, ἔνθα μάλιστα
γείτονος Ὠκεανοῖο λελοιπότ' ἀθέσφατον ὕδωρ

εἰλεῖται,

εἰλεῖται, νήεσσιν ἐεικοσόροισιν ὁμοῖα.
πολλάκι δὲ πλαγχθέντα καὶ ἠόνος ἐγγὺς ἱκάνει
ἀγχιβαθοῦς, ὅτε κέν τις ἐπὶ σφίσιν ὁπλίζοιτο.
Πᾶσι δ᾽ ὑπερφυέεσσι πέλει θήρεσσι θαλάσσης,
νόσφι κυνῶν, βαρύγυια καὶ οὐκ εὔπρηκτα κέλευθα.
οὔτε γὰρ εἰσορόωσιν ἀπόπροθεν, οὔτε θάλασσαν
πᾶσαν ἐπιστείχουσι βαρυνόμενοι μελέεσσιν
ἠλιβάτοις, μάλα δ᾽ ὀψὲ κυλινδόμενοι φορέονται.
τοὔνεκα καὶ πάντεσσιν ὁμόστολος ἔρχεται ἰχθὺς
φαιὸς ἰδεῖν, δολιχός τε δέμας, λεπτὴ δέ οἱ οὐρὴ,
ἔξοχος ὃς προπάροιθεν ἁλὸς πόρον ἡγεμονεύει
σημαίνων· τῷ καί μιν ἐφήμισαν ἡγητῆρα.
κήτεϊ δ᾽ ἐκπάγλως κεχαρισμένος ἐστὶν ἑταῖρος,
πομπός τε, φρουρός τε· φέρει δέ μιν, ᾗ κ᾽ ἐθέλῃσι,
ῥηϊδίως· κείνῳ γὰρ ἐφέσπεται ἰχθύϊ μούνῳ
πιστῷ, πιστὸν ἔχων αἰεὶ νόον· ἐγγύθι δ᾽ αὐτοῦ
στρωφᾶται, τανύει δὲ παρασχεδὸν ὀφθαλμοῖσιν
οὐρὴν, ἥ οἱ ἕκαστα πιφαύσκεται, εἴτε τιν᾽ ἄγρην
ἐστὶν ἑλεῖν, εἴτ᾽ οὖν τι κορύσσεται ἐγγύθι πῆμα,
εἴτ᾽ ὀλίγη πόντοιο πέλει χύσις, ἣν ἀλεείνειν
βέλτερον· αὐδήεσσα δ᾽ ὅπως ἐνδείκνυται οὐρὴ
πάντα μάλ᾽ ἀτρεκέως· τὸ δὲ πείθεται ὕδατος ἄχθος.
κεῖνος γὰρ πρόμαχός τε, καὶ οὔατα καὶ φάος ἰχθὺς
θηρὶ πέλει· κείνῳ δ᾽ ἀΐει, κείνῳ δὲ δέδορκεν,
ἠνί᾽ ἐπιτρέψας σφετέρου βιότοιο φυλάσσειν.
ὡς δὲ παῖς γενετῆρα παλαίτερον ἀμφαγαπάζει,
φροντίσι γηροκόμοισιν ἀπὸ θρεπτήρια τίνων,
τὸν δ᾽ ἤδη μελέεσσι καὶ ὄμμασιν ἀδρανέοντα
ἐνδυκέως μεθέπων προσπτύσσεται, ἔν τε κελεύθοις
χεῖρ᾽ ὀρέγων, καὶ πᾶσιν ἐν ἔργμασιν αὐτὸς ἀμύνων·
πατρὶ δὲ γηράσκοντι νέον σθένος υἱέες εἰσίν·
ὣς κεῖνος φιλότητι περιπτύσσει δάκος ἅλμης
ἰχθὺς, ἠΰτε νῆα νέμων οἴηκι χαλινῷ.
ἤ που τοι γενεῆς πρώτης ἄπο σύμφυτον αἷμα
ἔλλαχεν, ἠέ μιν αὐτὸς ἑκὼν ἑταρίσσατο θυμῷ.

ὡς οὔτ' ἠνορέης, οὔτ' εἴδεος ἔπλετ' ὄνειαρ
τόσσον, ὅσον πραπίδων· ἀλκὴ δ' ἀνεμώλιος ἄφρων.
καί τε μέγα βριάοντα κατέσβεσεν, ἠδ' ἐσάωσε
βαιὸς ἀνὴρ εὔμητις· ἐπεὶ καὶ κῆτος ἄαπτον
ἀπλάτων μελέων ὀλίγον προτιβάλλεται ἰχθύν.
τοὔνεκά τις πάμπρωτον ἕλοι σκοπὸν ἡγητῆρα
κεῖνον, ὑπ' ἀγκίστροιο βίῃ, καὶ δαιτὶ δολώσας.
οὐ γάρ κε ζώοντος ἐπιβρίσας δαμάσαιο
κνώδαλον· οἰχομένου δὲ θοώτερος ἔσσετ' ἄεθλος.
οὐ γὰρ ἔτ' οὔθ' ἅλμης ἰοειδέος οἶδε κέλευθα
ἀτρεκέως, οὐ πῆμα παρασχεδὸν ἐξαλέασθαι·
ἀλλ' αὔτως, ἅτε φορτὶς ὀλωλότος ἰθυντῆρος,
πλάζεται ἀπροφύλακτον, ἀμήχανον, ᾗ κεν ἄγησι
γλαυκὸν ὕδωρ, σκοτίοις δὲ καὶ ἀφράστοισι πόροισιν
ἐμφέρεται, χηρωθὲν ἀρηγόνος ἡνιόχοιο.
πολλάκι καὶ πέτρῃσι καὶ ἠιόνεσσιν ἔκελσε
πλαζόμενον· τοίη οἱ ἐπ' ὄμμασι πέπταται ἀχλύς.
δή ῥα τότ' ὀτρηροῖσι νοήμασιν ἐς πόνον ἄγρης
ἰχθυβόλοι σπεύδουσιν, ἐπευξάμενοι μακάρεσσι
κητοφόνοις, ἀλεγεινὸν ἑλεῖν τέρας ἀμφιτρίτης.
ὡς δ' ὅτε δυσμενέων βριαρὸς λόχος ἀντιβίοισι
λάθριος ἐμπελάει, μεσάτην ἐπὶ νύκτα δοκεύσας,
εὕδοντας δ' ἐκίχησε φυλακτῆρας πρὸ πυλάων,
Ἄρεος εὐμενέοντος, ἐνιπλήξας δ' ἐδάμασσεν·
ἔνθεν ἔπειτ' ἄκρην τε πόλιν καὶ τύρσιν ἐπ' αὐτὴν
θαρσαλέοι σπεύδουσι, πυρὸς βέλος, ἄστεος ἄτην,
δαλὸν ἐϋδμήτων μεγάρων ῥαιστῆρα φέροντες·
ὡς τότε θαρσαλέως ἁλιεὺς στρατὸς ἐγκονέουσιν
ἄφρακτον μετὰ θῆρα, πεφασμένου ἰθυντῆρος.
τοῦ δ' ἤτοι πρῶτον μὲν ἐνὶ φρεσὶ τεκμαίρονται
ἄχθος ὅσον, μέγεθός τε· τὰ δ' ἔπλετο σήματα γυίων.
εἰ μὲν γὰρ πόντοιο κυλινδόμενος μετὰ δίναις
βαιὸν ὑπερτέλλοιτο, ῥάχιν λοφιήν τε φαεινῶν
ἄκρην, ἢ μέγα κεῖνο, καὶ ἔξοχον· οὐδὲ γὰρ αὐτὴ
ῥηϊδίως φορέει μιν ἀνοχλίζουσα θάλασσα.

εἰ δέ τι καὶ νώτοιο φαείνεται, οὐ τόσον ἄχθος
ἀγγέλλει· κοῦφαι γὰρ ἀφαυροτέροισι κέλευθοι.
τοῖσιν δ' ὁρμιὴ μὲν ἐπασσυτέραις ἀραρυῖα
θωμίγγων ξυνοχῇσι πολυστρεφέεσσι τέτυκται,
ὅσσος τε πρότονος νηὸς πέλει οὔτε βαθείης,
οὔτ' ὀλίγης· μῆκος δὲ τιταίνεται ἄρκιον ἄγρῃ.
ἄγκιστρον δ' εὐεργὲς ἐπημοιβαῖς κεχάρακται
γλωχίνων προβολῇσιν ἀκαχμένον ἀμφοτέρωθεν,
οἷον καὶ πέτρην ἐλέειν, καὶ ῥωγάδα πεῖραι,
τόσσον ἴτυν κρυερὴν, ὅσσον περὶ χάσμα καλύψαι·
δινωτὴ δ' ἅλυσις περιβάλλεται ἄκρα κελαινοῦ
ἀγκίστρου, στιβαρὴ, χαλκήλατος, ἥ κεν ὀδόντων
λευγαλέην ἀνέχοιτο βίην, καὶ χάσματος αἰχμάς.
δεσμῷ δ' ἐν μεσάτῳ τροχοειδέα κύκλα τέτυκται,
πυκνὰ παρ' ἀλλήλοισιν, ἅ κεν στροφάλιγγας ἐρύκοι
φοιταλέας, μηδ' ἰθὺς ἀπορρήξειε σίδηρον
παιφάσσων, ὀλοῇσι περισπερχὴς ὀδύνῃσιν,
ἀλλὰ περιστροφάδην πλαγκτὸν δρόμον εἱλίσσοιτο·
δαῖτα δ' ἐπ' ἀγκίστρῳ δυσερπέα πορσύνουσι
ταύρειον μέλαν ἧπαρ ἀπόκριτον, ἠὲ καὶ ὦμον
ταύρειον γενύεσσιν ἐοικότα δαινυμένοιο.
πολλαὶ δ' ἀγρευτῆρσιν ὁμόστολοι, ὥστ' ἐς ἄρηα,
θήγονται κρατεραί τ' ἀκίδες, στιβαραί τε τρίαιναι,
ἅρπαι, βουπλῆγές τε βαρύστομοι, ὅσσα τε τοῖα
ἄκμοσι δυσκελάδοις ῥαιστήρια χαλκεύονται.
ἐσσυμένως δ' ἀκάτοισιν ἐϋσέλμοις ἐπιβάντες,
σιγῇ νευστάζοντες ὅ τι χρέος ἀλλήλοισι,
στέλλονται· κώπῃσι δ' ὑπ' εὐκήλοισι θάλασσαν
ἀτρέμα λευκαίνουσι, φυλασσόμενοι μάλα δοῦπον,
μή τι μάθοι μέγα κῆτος, ἀλευόμενον δὲ νέοιτο
βυσσὸν ὑποβρυχίην, ἄλιον δέ κε μόχθον ἄροιντο.
ἀλλ' ὅτε οἱ πελάσωσιν, ὁμαιχμήσωσί τ' ἀέθλῳ,
δὴ τότε θαρσαλέως πρῴρης ἄπο θηρὶ πελώρῳ
πῆμα δόλου προὔθηκαν· ὁ δ' ὡς ἴδε δαῖτα βαρεῖαν,
ἆλτο, καὶ οὐκ ἀμέλησεν ἀναιδέϊ γαστρὶ πιθήσας·

μάρψε δ' ἐπιθύσας γναμπτὸν μόρον, αὐτίκα δ' εἴσω
ἄγκιστρον κατέδυ τεθοωμένον εὐρέϊ λαιμῷ·
ἐν δ' ἐπάγη γλωχῖσιν· ὁ δ' ἕλκεϊ θυμὸν ὀρινθεὶς,
πρῶτα μὲν ἀσχαλόων ὀλοὴν γένυν ἀντία πάλλει,
χαλκείην θώμιγγα διαρραῖσαι μενεαίνων.
ἀλλ' ἄρα οἱ κενεὸς τέταται πόνος· ἔνθεν ἔπειτα
σπερχόμενος φλογέῃσιν ἐποχθίζων ὀδύνῃσι,
δύεται ἐν κόλποισιν ὑποβρυχίοισι θαλάσσης.
τῷ δὲ τάχ' ἀσπαλιῆες ἐπιτρωπῶσιν ἅπασαν
ὁρμιήν· οὐ μὲν γὰρ ἔνι σθένος ἀνθρώποισιν,
ὅσσον τ' αὖ ἐρύσαι, καὶ ἀναινόμενον δαμάσασθαι
βριθὺ πέλωρ· ῥέα γάρ σφε σὺν αὐτοῖς σέλμασι νηῶν
ἑλκύσει ποτὶ βυσσὸν, ὅθ' ὁρμήσειε φέρεσθαι.
οἱ δέ οἱ ὁρμιῇ προσαρηρότας εὐρέας ἀσκοὺς
πνοιῆς ἀνδρομέης πεπληθότας εὐθὺς ἐς ὕδωρ
δυομένῳ πέμπουσιν· ὁ δ' ὀχθίζων ὀδύνῃσι
ῥινῶν οὐκ ἀλέγει, κατὰ δ' ἔσπασεν οὐκ ἐθέλοντας
ῥηϊδίως, ἄκροιο λιλαιομένους ἁλὸς ἀφροῦ.
ἀλλ' ὁπότ' ἐς δάπεδον πελάσῃ μεμογηότι θυμῷ,
στῆ ῥα μέγ' ἀφριόων, τετιημένος. ὡς δέ τις ἵππος
ἱδρῶτ' ἐξανύσας καματώδεα τέρματος ἄκρου,
ἀφρῷ ὑφ' αἱματόεντι γένυν σκολιοῖσι χαλινοῖς
ἐμπρίει, θερμὸν δὲ διὰ στόμα κίδναται ἆσθμα·
ὡς ὁ μέγ' ἀσθμαίνων ἀμπαύεται, οὐδέ οἱ ἀσκοὶ
μίμνειν ἱεμένῳ περ ἐπιτρωπῶσιν ἔνερθεν·
αἶψα δ' ἄνω σπεύδουσι, καὶ ἔξαλοι ἀΐσσουσι
πνοιῇ ἀειρόμενοι· τῷ δ' ἵσταται ἄλλος ἄεθλος.
ἔνθ' ἤτοι πρῶτον μὲν ἐπαΐσσει γενύεσσι
ῥιπὴν μαψιδίην, λελιημένος αὖ ἐρύοντα
δέρματ' ἀμύνεσθαι· τὰ δ' ἀνίπταται, οὐδέ ἑ μίμνει,
φεύγει δὲ ζωοῖσιν ἀλευομένοισιν ὁμοῖα.
αὐτὰρ ὅγ' ἀσχαλόων μυχίην πάλιν ἵεται ἅλμην·
πολλὰς δὲ στροφάλιγγας ἑλίσσεται, ἄλλοτ' ἀνάγκῃ,
ἄλλοθ' ἑκὼν, ἕλκων τε καὶ ἑλκόμενος παλίνορσος.
ὡς δ' ὅτε δουροτόμοι ξυνὸν πόνον ἀθλεύουσι

πρίονος ἐγκονέοντες, ὅτε τρόπιν, ἠέ τιν' ἄλλην
χρειὼ πλωτήρεσσιν ἐπισπεύδουσι τελέσσαι·
ἀμφὼ δὲ τρηχεῖαν ἐρειδομένοιο σιδήρου
ἀλκὴν αὖ ἐρύουσι, καὶ οὔποτε ταρσὸς ὀδόντων
τέτραπται μίαν οἶμον, ἐπειγόμενος δ' ἑκάτερθεν
κλάζει τε, πρίει τε, καὶ ἔμπαλιν ἕλκεται αἰεί·
τοῖον καὶ ῥινοῖσι πέλει καὶ θηρὶ δαφοινῷ
νεῖκος ἀνελκομένοις τε, βιαζομένοις θ' ἑκάτερθεν.
πολλὴν δ' αἱματόεσσαν ὑπεὶρ ἁλὸς ἔπλυσεν ἄχνην
παφλάζων ὀδύνῃσιν· ὑποβρύχιον δὲ μέμυκε
μαινομένου φύσημα· περιστένεται δέ οἱ ὕδωρ
ἀμβολάδην· φαίης κεν ὑπ' οἴδμασι πᾶσαν ἀϋτμὴν
κευθομένην Βορέαο δυσαέος αὐλίζεσθαι·
τόσσον ἀναθμαίνει λάβρον μένος· ἀμφὶ δὲ πυκναὶ
δίναις οἰδαλέῃσιν ἑλισσόμεναι στροφάλιγγες
οἴδματα κοιλαίνουσι διϊσταμένοιο πόροιο.
οἷον δ' Ἰονίοιο παρὰ στόμα, καὶ κελάδοντος
Τυρσηνοῦ πόντοιο μέσῃ πορθμοῖο διαρρώξ
εἱλεῖται, λάβροισιν ὑπ' ἄσθμασι Τυφαῶνος
μαινομένη, δειναὶ δὲ τιταινόμεναι στροφάλιγγες
κῦμα θοὸν κάμπτουσι, περιστρέφεται δὲ κελαινὴ
ἑλκομένη δίνῃσι παλιρροίζοισι Χάρυβδις.
ὣς τότε κητείοισιν ὑπ' ἄσθμασι χῶρος ἅπαντη
ξαινόμενος βέμβικας ἑλίσσεται ἀμφιτρίτης.
ἔνθα τις ἰχθυβόλων γλαφυρὸν σκάφος ὠκὺς ἐρέσσων
ἐς χέρσον κατάγοιτο, καὶ ἀκταίης ἀπὸ πέτρης
ὁρμιὴν ἅψαιτο, καὶ αὐτίκα νοσήσειε,
πρυμναίοις ἅτε νῆα κατοχμάσας ὑπὸ δεσμοῖς.
τὸν δ' ὅτε παιφάσσοντα λάβῃ κόρος, ἔκ τ' ὀδυνάων
θὴρ ὀλοὸς μεθύῃ, καμάτῳ δέ οἱ ἄγριον ἦτορ
κλίνηται, ῥέψῃ δὲ μόρου στυγεροῖο τάλαντα,
ἀσκὸς μὲν πρώτιστος ἀνέδραμε πείρατα νίκης
ἀγγέλλων, μέγα δ' ἦτορ ἐν ἀγρευτῆρσιν ἄειρεν.
οἷον δ' ἀλγινόεντος ἀνερχόμενον πολέμοιο
κήρυκ' ἀργυφέοισιν ἐν εἵμασιν, ἠδὲ προσώπῳ

Φαίδρῳ καγχαλόωντες ἑοὶ μεθέπουσιν ἑταῖροι,
αἴσιον ἀγγελίην ποτιδεγμένοι αὐτίκ' ἀκοῦσαι·
ὣς οἱ καγχαλόωσιν ἐσαθρήσαντες ἔνερθε
ῥινὸν ἀνερχομένην εὐάγγελον. αὐτίκα δ' ἄλλοι
ἀσκοὶ ἐπαντέλλουσι καὶ ἀνδύνουσι θαλάσσης,
βριθὺ πέλωρ σύροντες· ὁ δ' ἕλκεται οὐλόμενος θὴρ
οὐκ ἐθέλων, μόχθῳ τε καὶ ἕλκεϊ θυμὸν ἀλύων.
ἔνθα τότ' ἰχθυβόλων θράσος ἔγρεται, ἄγχι δὲ νῆας
εὐκώπους ἐλόωσιν ἐπειγομένοισιν ἐρετμοῖς·
πολλὴ δὲ σμαραγή, πολλὴ δ' ἀνὰ πόντον ἀϋτὴ
σπερχομένων τέτρηχε, καὶ ἀλλήλους ἐς ἄεθλον
κεκλομένων. φαίης κεν ἐνυάλιον πόνον ἀνδρῶν
δέρκεσθαι· τοίη γὰρ ἐνὶ φρεσὶν ἵσταται ἀλκή·
τόσσος δὲ φλοῖσβος τε καὶ ἵμερος ἰωχμοῖο.
τῶν μέν τις καὶ τῆλε δυσηχέα δοῦπον ἀκούσας
αἰπόλος, ἢ βαθύμαλλον ἐν ἄγκεσι πῶϋ κομίζων,
ἢ δρυτόμος πεύκης ὀλετήρ, ἢ θῆρας ἐναίρων,
θαμβήσας πόντου τε καὶ ἠόνος ἐγγὺς ἱκάνει,
στὰς δὲ κατὰ προβλῆτος, ὑπερφίαλον πόνον ἀνδρῶν
φυλόπιδος βυθίης θηήσατο, καὶ τέλος ἄγρης
ἐκπάγλου· τοὺς δ' ὑγρὸς ἄρης ἄσβεστος ὀρίνει.
ἔνθ' ὁ μὲν ἐν παλάμῃσι τανυγλώχινα τρίαιναν
πάλλει, ὁ δ' ὀξείης ἀκίδος βέλος, οἱ δὲ φέρουσιν
εὐκαμπῆ δρεπάνην, ὁ δέ τις βουπλῆγα τιταίνει
ἀμφιτόμον, πᾶσι δὲ πόνος, πᾶσι δὲ σιδήρου
χεῖρας ἐφοπλίζει βριαρὴ γένυς· ἄγχι δὲ θῆρα
βάλλουσ', οὐτάζουσι, καταΐγδην ἐλόωντες.
αὐτὰρ ὅγ' ἠνορέης μὲν ὑπερφιάλοιο λέλησται,
οὐδ' ἔτ' ἔχει γενύεσσι καὶ ἱέμενός περ ἐρύκειν
νῆας ἐπεσσυμένας, πτερύγων δ' ὑπεραχθέϊ ῥιπῇ
ἄκρῃ τ' ἀλκαίῃ βύθιον διὰ κῦμα λαχαίνων,
ἔμπαλιν ἐς πρύμνας ὠθεῖ νέας, ἔργα δ' ἐρετμῶν
ἀνδρῶν τ' ἠνορέην γνάμπτει πάλιν, ἠΰτ' ἀήτης
ἀντίβιος πρῴρῃσιν ἐναντία κῦμα κυλίνδων.
τῶν δ' ἐνοπὴ κέκληγεν ἐφιεμένων πονέεσθαι·

κῦμα δ' ἅπαν λύθροιο μολύνεται ἐκχυμένοιο
ὠτειλαῖς ὀλοῇσι· τὸ δὲ ζέει ἄπλετον ὕδωρ
αἵματι κητείῳ, γλαυκὴ δ' ἐρυθαίνεται ἅλμη.
ὡς δ' ὅτε χειμερίοιο κατερχομένου ποταμοῖο
κόλπον ἐς οἰδματόεντα λόφων ἀπὸ μιλτοκαρήνων,
ἰλὺς αἱματόεσσα κυλίνδεται ὕδατος ὁρμῇ,
κιρναμένη δίνῃσιν· ἑκὰς δ' ἐρυθαίνεται ὕδωρ
ξανθῆς ἐκ κονίης, λύθρος δ' ἔχει ὥστε θάλασσαν·
ὡς τότε κητείοιο πόρος λύθροιο πέφυρται,
φοίνιος ἐν προχοῇσι δαϊζομένου βελέεσσιν.
ἐν δέ οἱ ὠτειλῇσιν ἀφυσσάμενοι ῥόον ἄντλου
πευκεδανὸν στάζουσ', ἡ δ' ἕλκεσι μίσγεται ἅλμη
ἠύτε πῦρ, καὶ θῆρ' ὀλοώτατον ἧψεν ὄλεθρον.
ὡς δὲ Διὸς μάστιγι βαλεῖ τρόπιν αἰθέριον πῦρ
πόντον ἀμειβομένην, νέμεται δέ μιν αἰθαλόεσσα
ῥιπή· τὴν δ' ἔτι μᾶλλον ἐποτρύνουσα κορύσσει
μισγομένη δίοισιν ὁμοῦ πυρσοῖσι θάλασσα·
ὣς κείνου χαλεπάς τε βολὰς ὀδύνας τε κορύσσει
ἄντλου πυθομένοιο δυσαέος ἄγριον ὕδωρ.
ἀλλ' ὅτε μιν δμηθέντα πολυτρήτοις ὀδύνῃσιν
ἤδη λευγαλέοιο παρὰ προθύροις θανάτοιο
μοῖρα φέρει, τότε δή μιν ἀναψάμενοι ποτὶ χέρσον
γηθόσυνοι σύρουσιν· ὁ δ' ἕλκεται οὐκ ἐθέλων περ
πολλῇσι γλωχῖσι πεπαρμένος, ἠύτε γόμφοις,
νευστάζων ὀλοοῖο μόρου τέλος οἰνοβαρείων.
οἱ δὲ μέγαν νίκης παιήονα κυδαίνοντες,
εἰρεσίῃ σπέρχοντες ἐπικλάζουσι θαλάσσῃ,
ὀξὺν ἐπειγομέναις ἐλάταις νόμον ἀείδοντες.
ὡς δ' ὁπότ' εἰναλίοιο διακρινθέντος ἄρηος
νῆας ἀναψάμενοι, νηῶν ἐπιβήτορας ἄνδρας
δυσμενέας ποτὶ χέρσον ἐπειγόμενοι κατάγουσι
γηθόσυνοι, νίκης δὲ διαπρύσιον βοόωσι
ναύμαχον εἰρεσίης παιήονα· τοὶ δ' ἀέκοντες
ἀχνύμενοι δηΐοισιν ἀναγκαίῃ ξυνέπονται·
ὣς οἵγ' αἰνοπέλωρον ἀναψάμενοι δάκος ἅλμης

γηθόσυνοι κατάγουσιν ἐπ' ἠόνας. ἀλλ' ὅτε χέρσῳ
ἐμπελάσῃ, τότε δή μιν ἐτήτυμος ὦρσεν ὄλεθρος
λοίσθιος, ἀσπαίρει τε, διαξαίνει τε θάλασσαν
σμερδαλέαις πτερύγεσσιν, ἅτ' εὐκύκλῳ περὶ βωμῷ
ὄρνις ἑλισσομένη θανάτου στροφάλιγγι κελαινῇ.
δύσμορος· ἦ μάλα πολλὰ λιλαίεται οἴδμαθ' ἱκέσθαι·
ἀλλά οἱ ἠνορέης λέλυται σθένος, οὐδέ τι γυῖα
πείθεται, ἐς χέρσον δὲ καθέλκεται αἰνὸν ἀίθων,
φορτὶς ὅπως εὐρεῖα πολύζυγος, ἥν τε θαλάσσης
ἀνέρες ἐξερύσωσιν ἐπὶ τραφερὴν ἀνάγοντες,
χείματος ἱσταμένοιο, μεταπνεῦσαι κυμάτοιο
ποντοπόρου· βριθὺς δὲ πόνος ναύτῃσι μέμηλεν·
ὣς οἵγ' ὀβριμόγυιον ἐπὶ χθόνα κῆτος ἄγουσι.
πλῆσεν δ' ἠόνα πᾶσαν ὑπ' ἀπλάτοις μελέεσσι
κεκλιμένοις, τέταται δὲ νέκυς ῥίγιστος ἰδέσθαι.
τοῦ μέν τις φθιμένοιο, καὶ ἐν χθονὶ πεπταμένοιο
εἰσέτι δειμαίνει πελάσαι δυσδερκέϊ νεκρῷ,
ταρβεῖ τ' οὐκέτ' ἐόντα, καὶ οἰχομένοιό περ ἔμπης
πεφρικὼς αὐτοῖσιν ἐνὶ γναθμοῖσιν ὀδόντας·
ὀψὲ δὲ θαρσήσαντες ἀολλέες ἀμφαγέρονται,
θάμβει παπταίνοντες ἐρείπιον ὠμηστῆρος.
ἔνθ' οἱ μὲν γενύων ὀλοὰς στίχας ἠγάσσαντο,
δεινοὺς χαυλιόδοντας, ἀναιδέας, ἠύτ' ἄκοντας
τριστοιχεὶ πεφυῶτας ἐπασσυτέρῃσιν ἀκωκαῖς.
ἄλλοι δ' ὠτειλὰς πολυδηρίτοιο πελώρου
χαλκοτόρους ἀφόωσιν· ὁ δ' ὀξύπρωρον ἄκανθαν
θηεῖται σμερδνοῖσιν ἀνισταμένην σκολόπεσσιν·
ἄλλοι δ' ἀλκαίην, ἕτεροι πολυχανδέα νηδὺν,
καὶ κεφαλὴν ἀπέλεθρον ὁρώμενοι ἠγάσσαντο.
καί τις ἀνὴρ ὁρόων βλοσυρὸν δάκος Ἀμφιτρίτης
ἤθεσιν ἐν τραφεροῖσι πολὺ πλέον ἠὲ νέεσσι
δηθύνων, ἑτάροισι μετέννεπεν ἐγγὺς ἐοῦσι·
Γαῖα, φίλη θρέπτειρα, σὺ μὲν τέκες, ἠδ' ἐκόμισσας
φορβῇ χερσαίῃ· κόλποις δ' ἐνὶ σεῖο θάνοιμι,
ἦμαρ ὅτ' ἀντήσειε τὸ μόρσιμον· ἔργα δὲ πόντου

εὐμενέοι

εὐμενέοι, χέρσῳ δὲ Ποσειδάωνα σέβοιμι·
μηδέ μ' ἐν ἀργαλέοις ὀλίγον δόρυ κύμασι πέμποι,
μηδ' ἀνέμους νεφέλας τε κατ' ἠέρα παπταίνοιμι.
οὐ γὰρ ἅλις ῥοθίων τόσσος φόβος, οὐδ' ἀλεγεινῆς
ἀνδράσι ναυτιλίης καὶ ὀϊζύος, ἣν μογέουσιν,
αἰεὶ δυσκελάδοισι συνιππεύοντες ἀέλλαις,
οὐδ' ἅλις ὀλλυμένοις διερὸς μόρος· ἀλλ' ἔτι τοίους
δαιτυμόνας μίμνουσιν, ἀτυμβεύτου δὲ τάφοιο,
θηρείου λαιμοῖο μυχοὺς πλήσαντο, τυχόντες.
δειμαίνω τοίων ἀχέων τροφόν· ἀλλὰ θάλασσα
χαῖρέ μοι ἐκ γαίης, ἕκαθεν δ' ἐμοὶ ἤπιος εἴης.
Κήτεα μὲν τοίοισιν ἐδηώσαντο πόνοισιν,
ὅσσα δέμας προβέβηκεν ὑπερφυὲς, ἄχθεα πόντου·
ὅσσα δὲ βαιοτέρων μελέων λάχε, τοῖσι καὶ ἄγρη
βαιοτέρη, θήρεσσι δ' ἐοικότα τεύχε' ἔασι·
μείονες ὁρμιαὶ, μείων γένυς ἀγκίστροιο,
φορβὴ παυροτέρη, γενύων δόλος, ἀντὶ δὲ ῥινῶν
αἰγοδόρων ἀψῖδες ἀναπτόμεναι κολοκύντης
ἀζαλέης θήρειον ἄνω δέμας αὖ ἐρύουσι.
Λάμνης δὲ σκύμνοισιν ὅτ' ἀντήσωσ' ἁλιῆες,
πολλάκι καὶ τρόπον αὐτὸν, ἐπαρτέα δεσμὸν ἐρετμοῦ,
λυσάμενοι προὔτειναν ἐν οἴδμασιν· ἡ δ' ἐσιδοῦσα
ἔσσυτο, καὶ γενύων προΐει μένος, αἶψα δὲ σειρῇ
ἐνσχόμενοι μίμνουσιν, ἅτ' ἐν δεσμοῖσιν, ὀδόντες
ἀγκύλοι· ἔνθεν ἔπειτα πόνος ῥήϊστος ἑλέσθαι
λάμνην τριγλώχινος ὑπὸ ῥιπῇσι σιδήρου.
Ἔξοχα δ' ἐχθοδοποῖς ἐνὶ κήτεσι μαργαίνουσι
λαιμῷ λαβροσύνῃ τε κυνῶν ὑπέροπλα γένεθλα·
ἔξοχα δ' ὑβρισταὶ καὶ ἀγήνορες, οὐδέ κεν ἄν τι
ἀντόμενοι τρέσσειαν, ἀναιδείην ἀχάλινον,
αἰεὶ κυμαίνουσαν ἐπὶ φρεσὶ λύσσαν ἔχοντες.
πολλάκι δ' ἰχθυβόλοισι καὶ ἐς λίνον ἀΐξαντες,
κύρτοις τ' ἐμπελάσαντες, ἐδηλήσανθ' ἁλιεῦσιν
ἄγρην ἰχθυόεσσαν, ἑὴν φρένα πιαίνοντες.
τοὺς δέ τις ἀσπαλιεὺς δεδοκημένος ἰχθύσιν αὐτοῖς,

πείρας ἀγκίστρῳ, μενοεικέα ληΐδα θήρης,
ῥηϊδίως ἐρύσει περὶ γαστέρι μαιμώοντας.
Φώκῃ δ' οὐκ ἄγκιστρα τετεύχαται, οὔτε τις αἰχμὴ
τρίγλυφος, ἥ κεν ἕλοι κείνης δέμας· ἔξοχα γάρ μιν
ῥινὸς ὑπὲρ μελέων στερεὴ λάχεν, ὄβριμον ἕρκος.
ἀλλ' ὅτ' ἐϋπλεκέεσσι λίνοις περικυκλώσονται
Φώκην ἀσπαλιῆες ἐν ἰχθύσιν οὐκ ἐθέλοντες,
δὴ τότε τοῖς κραιπνοί τε πόνοι σπουδή τε καθέλκειν
δίκτυον ἐς ῥηγμῖνας, ἐπεὶ Φώκην μεμαυῖαν
οὐκ ἂν ἐρητύσειε, καὶ εἰ μάλα πολλὰ παρείη,
δίκτυα, ῥηϊδίως δὲ βίη τ' ὀνύχων θ' ὑπ' ἀκωκαῖς
ῥήξει τ', ἀΐξει τε, καὶ ἔσσεται ἰχθύσιν ἄλκαρ
εἰλομένοις, μέγα δ' ἄλγος ἐνὶ φρεσὶν ἀσπαλιήων.
ἀλλ' εἴ μιν καθέλωσιν ὑποφθαδὸν ἐγγύθι γαίης,
ἐνθάδε καὶ τριόδοντι, καὶ ἰφθίμοις ῥοπάλοισι,
δούρασί τε σιδαροῖσι καταΐγδην ἐλόωντες
ἐς κροτάφους, πέφνουσιν· ἐπεὶ Φώκησιν ὄλεθρος
ὀξύτατος κεφαλῆφιν ἱκάνεται οὐταμένῃσι.
Ναὶ μὴν καὶ χέλυες μάλα πολλάκις ἀντιόωσαι
θήρην λωβήσαντο, καὶ ἀνδράσι πῆμα γένοντο.
τάων δ' ἔπλετο μόχθος ἑλεῖν ῥηΐστος ἀπάντων
ἀνέρι θαρσαλέῳ, καὶ ἀταρβέα θυμὸν ἔχοντι.
εἰ γάρ τις καταδὺς κραναὴν χέλυν ἐν ῥοθίοισιν
ὕπτιον ἀντρέψειεν ἐπ' ὄστρακον, οὐκέτι κείνη,
πολλὰ καὶ ἱεμένη, δύναται μόρον ἐξαλεεῖναι·
ὕψι δ' ἀναπλώει κοῦφον πλόον, ἀσπαίρουσα
ποσσὶν, ἁλὸς μεμαυῖα· γέλως δ' ἔχει ἀγρευτῆρας.
τὴν δ' ὁτὲ μὲν θείνουσι σιδηρείοισι βολῇσιν,
ἄλλοτε δ' ἐν βροχίδεσσιν ἀναψάμενοι μεθέπουσιν.
ὡς δ' ὅτε νηπίαχα φρονέων παῖς οὐρεσίφοιτον
ἀντρέψῃ τρηχεῖαν ἑλὼν χέλυν, ἡ δ' ἐπὶ νῶτα
κεκλιμένη μάλα πολλὰ λιλαίεται οὔδας ἱκέσθαι,
ῥικνὰ ποδῶν σείουσα καὶ ἀγκύλα γούνατα, μόχθῳ
πυκνὸν ἐπασπαίρουσα, γέλως δ' ἔχει ὅς κεν ἴδηται·
ὣς κείνης ὁμόφυλον ἁλὸς δάκος ὕπτιον ἅλμη

ἐμφέρεται, λωβητὸν ὑπ' ἀνδράσιν ἰχθυβόλοισι.
πολλάκι δ' ἐς τραφερὴν ἀνανίσσεται, ἐκ δὲ βολάων
ἠελίου φολίδας περιδαίεται, αὖα δὲ γυῖα
ἐς πόντον φορέει· τὴν δ' οὐκέτι καὶ μεμαυῖαν
κῦμα μέλαν δέχεται, φορέει δέ μιν, ἠδὲ κυλίνδει
ὕψι μάλ', ἱεμένην νεάτης ἁλός· οἱ δ' ἐσιδόντες
ἰχθυβόλοι μάλα ῥεῖα καὶ ἀσπασίως ἐδάμασσαν.
Δελφίνων δ' ἄγρη μὲν ἀπότροπος, οὐδὲ θεοῖσι
κεῖνος ἔτ' ἐμπελάσειε θυτὴρ φίλος, οὐδέ κε βωμοῦ
εὐαγέως ψαύσειεν· ὁμωροφίους δὲ μιαίνει,
ὅς κεν ἑκὼν δελφῖσιν ἐπιφράσσηται ὄλεθρον.
ἶσα γὰρ ἀνδρομέοισιν ἀπεχθαίρουσι φόνοισι
δαίμονες εἰναλίων ὀλοὸν μόρον ἡγητήρων.
ἶσα γὰρ ἀνθρώποισι νοήματα καὶ προπόλοισι
Ζηνὸς ἀλιγδούποιο· τὸ καὶ φιλότητι γενέθλης
κέχρηνται, μετὰ δ' εἰσὶ συνάρθμιοι ἀλλήλοισιν.
ἤδη γὰρ δελφῖνες ἐνηέες ἀνδράσιν οἵην
ἄγρην εὐθήρητον ἐπ' ἰχθύσιν ὡπλίσσαντο
νήσῳ ἐν Εὐβοίῃ μετὰ κύμασιν Αἰγαίοισιν.
εὖτε γὰρ ἑσπερίης θήρης πόνον ἐγκονέουσιν
ἰχθυβόλοι, νεπόδεσσι πυρὸς φορέοντες ὁμοκλὴν,
ἰπνοῦ χαλκείοιο θοὸν σέλας, οἱ δ' ἐφέπονται
δελφῖνες, σύνθηρον ἐπισπεύδοντες ὄλεθρον,
ἔνθ' οἱ μὲν τρομέοντες ἀποτροπάδην ἀλέονται
ἰχθύες, οἱ δ' ἔκτοθεν ἐπαΐσσοντες ὁμαρτῇ
δελφῖνες φοβέουσι, καὶ ἱεμένους ἐπὶ βυσσὸν
τρωπᾶσθαι ποτὶ χέρσον ἀνάρσιον ἐξελόωσι,
πυκνὸν ἐπιθρώσκοντες, ἅτ' ἀνδράσι θηρητῆρσι
θῆρα κύνες σεύοντες ἀμοιβαίῃς ὑλακῇσι.
τοὺς δ' ἄγχου ποτὶ χέρσον ἀτυζομένους ἁλιῆες
ῥηϊδίως βάλλουσιν εὐγλώχινι τριαίνῃ.
τοῖσι δ' ἄφυκτα κέλευθα, διορχεῦνται δ' ἐνὶ πόντῳ,
καὶ πυρὶ καὶ δελφῖσιν ἐλαυνόμενοι βασιλεῦσιν.
ἀλλ' ὁπόταν θήρης εὐαγρέος ἔργον ἄνηται,
δὴ τότ' ἀπαιτίζουσι, παρασχεδὸν ἐμπελάοντες,

μισθὸν ὁμοφροσύνης, θήρης ἀποδάσμιον αἶσαν·
οἱ δ᾽ οὐκ ἠνήναντο, πόρον δ᾽ εὐαγρέα μοῖραν
ἀσπασίως. εἰ γάρ τις ὑπερφιάλως ἀλίτηται,
οὐκέτι οἱ δελφῖνες ἀρηγόνες εἰσὶν ἐπ᾽ ἄγρην.
Καὶ μέν τις Λέσβοιο παλαίφατον ἔργον ἀοιδοῦ
ἔκλυεν, ὡς δελφῖνος ὀχησάμενος περὶ νώτῳ
κῦμα μέλαν περάασκε καθήμενος, ἄτρομος ἦτορ,
ἀείδων, καὶ πότμον ὑπέκφυγε ληϊστήρων,
Ταιναρίῃ τ᾽ ἐπέλασσεν, ἐπὶ προβολῇσι Λακώνων.
καί πού τις Λίβυος κούρου πόθον οἶδεν ἀκούων,
τοῦ ποτε ποιμαίνοντος ἐράσσατο θερμὸν ἔρωτα
δελφὶς, σὺν δ᾽ ἤθυρε παρ᾽ ἠόσι, καὶ κελαδεινῇ
τερπόμενος σύριγγι λιλαίετο πώεσιν αὐτοῖς
μίσγεσθαι, πόντον τε λιπεῖν, ξυλόχους τ᾽ ἀφικέσθαι.
ἀλλ᾽ οὐδ᾽ ἠϊθέοιο πόθους ἐπὶ πᾶσα λέλησται
Αἰολίς· οὔ τι παλαιὸν, ἐφ᾽ ἡμετέρῃ δὲ γενέθλῃ·
δελφὶς ὥς ποτε παιδὸς ἐράσσατο νησαίοιο.
νήσῳ δ᾽ ἐνναίεσκεν, ἀεὶ δ᾽ ἔχε ναύλοχον ὅρμον,
ἀστὸς ὅπως, ἕταρον δὲ λιπεῖν ἠνήνατο θυμῷ.
ἀλλ᾽ αὐτοῦ μίμναζε παρέστιος ἐξέτι τυτθοῦ,
σκύμνος ἀεξηθεὶς, ὀλίγον βρέφος, ἤθεσι παιδὸς
σύντροφος· ἀλλ᾽ ὅθ᾽ ἵκοντο τέλος γγαλκέος ἥβης,
καί ῥ᾽ ὁ μὲν ἠϊθέοισι μετέπρεπεν, αὐτὰρ ὁ πόντῳ
ὠκύτατος δελφὶς ἑτέρων προφερέστερος ἦεν,
δή ῥα τότ᾽ ἔκπαγλόν τε, καὶ οὐ φατὸν, οὐδ᾽ ἐπιέλπτον
θάμβος ἔην ξείνοισι καὶ ἐνναέτῃσιν ἰδέσθαι.
πολλοὺς δ᾽ ὤρορε φῆμις ἰδεῖν σέβας ὁρμηθέντας,
ἠΐθεον δελφῖνι συνηβώοντας ἑταίρους·
πολλαὶ δ᾽ ἠϊόνων ἀγοραὶ πέλας ἦμαρ ἐπ᾽ ἦμαρ
ἱεμένων ἵσαντο σέβας μέγα θηήσασθαι.
ἔνθ᾽ ὁ μὲν ἐμβεβαὼς ἄκατον, κοίλοιο πάροιθεν
ἑρμοῦ ἀναπλώεσκε, κάλει δέ μιν οὔνομ᾽ ἀΰσας
κεῖνο, τό μιν φήμιξεν ἔτι πρώτης ἀπὸ φύτλης·
δελφὶς δ᾽ ἠΰτ᾽ ὀϊστὸς, ἐπεὶ κλύε παιδὸς ἰωὴν,
κραιπνὰ θέων ἀκάτοιο φίλης ἄγχιστος ἵκανε,

σαίνων τ' οὐραίῃ, κεφαλήν τ' ἀνὰ γαῦρος ἀείρων,
παιδὸς ἐπιψαῦσαι λελιημένος· αὐτὰρ ὁ χερσὶν
ἦκα καταρέζεσκε, φιλοφροσύνῃσιν ἑταῖρον
ἀμφαγαπαζόμενος· τοῦ δ' ἵετο θυμὸς ἱκέσθαι
αὐτὴν εἰς ἄκατον παιδὸς πέλας. ἀλλ' ὅτ' ἐς ἅλμην
κοῦφα κυβιστήσειεν, ὁ δ' ἐγγύθι νήχετο κούρου,
αὐτῇσι πλευρῇσι παρὰ πλευρὰς ἀναείρων,
αὐτῇσι γενύεσσι πέλας γένυν, ἠδὲ καρήνῳ
ἐγχρίμπτων κεφαλήν· φαίης κέ μιν ἱμείροντα
κύσσαι, καὶ στέρνοισι περιπλέξαι μενεαίνειν
ἠΐθεον· τοίη γὰρ ὀπάονι νήχετο ῥιπῇ.
ἀλλ' ὅτε καὶ πελάσειε παρ' ἠόσιν, αὐτίκα κοῦρος
ἁψάμενος λοφιῆς ἱερῶν ἐπεβήσατο νώτων·
αὐτὰρ ὅγ' ἀσπασίως παιδὸς δέμας εὔφρονι θυμῷ
δεξάμενος φοίτασκεν ὅπη νόος ἠϊθέοιο
ἤλαεν, εἴτ' ἔτι πόντον ἐπ' εὐρέα τῆλε κελεύοι
στέλλεσθ', εἴτ' αὐτοῦ λιμένος διὰ χῶρον ἀμείβειν,
ἢ χέρσῳ πελάειν, ὁ δ' ἐπείθετο πᾶσαν ἐφετμήν.
οὔτε τις ἡνιόχῳ πῶλος τόσον ἐν γενύεσσι
μαλθακὸς εὐγνάμπτοισιν ἐφέσπεται ὧδε χαλινοῖς·
οὔτε τις ἀγρευτῆρι κύων ἐθὰς ὀτρύνοντι
τόσσον ὑπεικαθέων ἐπιπείθεται, ᾗ κεν ἄγῃσιν·
οὐδ' ἔτι κεκλομένοιο τόσον θεράποντες ἄνακτος
πειθόμενοι ῥέζουσιν ἑκούσιον ἔργον ἔχοντες,
ὅσσον ἐπ' ἠϊθέῳ δελφὶς φίλος ὀτρύνοντι
πείθετ' ἄτερ ζεύγλης τε, βιαζομένων τε χαλινῶν.
οὐ μέν μιν μοῦνον φορέειν θέλεν, ἀλλὰ καὶ ἄλλῳ
πείθετο, τῷ μιν ἄνωγεν ἄναξ ἑός, ἂν δ' ἐκόμιζε
νώτοις, οὔτινα μόχθον ἀναινόμενος φιλότητι.
τοίη μὲν ζωῷ φιλίη πέλεν· ἀλλ' ὅτε παῖδα
πότμος ἕλε, πρῶτον μὲν ὀδυρομένῳ ἀτάλαντος
δελφὶς ἠϊόνεσσιν ἐπέδραμεν, ἥλικα κοῦρον
μαστεύων· φαίης κεν ἐτήτυμον ὄσσαν ἀκούειν
μυρομένου, τοῖόν μιν ἀμήχανον ἄμπεχε πένθος.
οὐδέ τι κικλήσκουσιν ἐπείθετο πολλάκις ἀστοῖς

νησαίοις, οὐ βρῶσιν ὀρεγνυμένην ἐθέλεσκε
δέχνυσθαι, μάλα δέ σφι καὶ ἐξ ἁλὸς ἔπλετ' ἄϊστος
κείνης, οὐδέ τις αὐτὸν ἐπεφράσατ', οὐδ' ἔτι χῶρον
ἵκετο. τὸν μὲν που παιδὸς πόθος οἰχομένοιο
ἔσβεσε, σὺν δὲ θανόντι θανεῖν ἔσπευσεν ἑταίρῳ.
Ἀλλ' ἔμπης καὶ τόσσον ἐνηείῃ προφέροντας,
καὶ τόσον ἀνθρώποισιν ὁμόφρονα θυμὸν ἔχοντας
Θρηΐκες ὑβρισταὶ, καὶ ὅσοι Βύζαντος ἔχουσιν
ἄστυ, σιδηρείοισι νοήμασιν ἀγρώσσουσιν.
ἦ μέγ' ἀταρτηροὶ καὶ ἀτάσθαλοι· οὐδέ κε παίδων,
οὐ πατέρων φείσαιντο, κασιγνήτους δ' ὀλέκοιεν
ῥηϊδίως· τοῖος δὲ νόμος δυσέρπεος ἄγρης.
μητρὶ μὲν αἰνοτόκῳ δίδυμον γένος ἐγγὺς ὀπηδεῖ
δελφίνων, ἀταλοῖσιν ἀλίγκιον ἠϊθέοισι·
Θρηΐκες αὖ καὶ τοῖσιν ἀπηνέες ἐντύνονται,
στειλάμενοι δόρυ κοῦφον ἀτάσθαλον ἐς πόνον ἄγρης.
οἱ μὲν δὴ λεύσσοντες ἐπειγόμενον σκάφος ἄντην
ἀτρεμέες μίμνουσι καὶ ἐς φόβον οὐχ ὁρόωσιν,
οὔ τιν' ὀϊόμενοι μερόπων δόλον, οὐδέ τιν' ἄτην
ἵξεσθαι, σαίνουσι δ' ἐνηέας ἠΰθ' ἑταίρους
γηθόσυνοι, χρίμπτοντες ἑὸν χαίροντες ὄλεθρον.
οἱ δὲ θοῶς ἐλάσαντες ἀκοντιστῆρι τριαίνῃ,
τήν τ' ἀκίδα κλείουσι, βέλος κρυερώτατον ἄγρης,
δελφίνων ἕνα κοῦρον, ἀνωΐστῳ βάλον ἄτῃ.
αὐτὰρ ὅγ' ἰδνωθεὶς ὀδύνης ὕπο πικρὸν ἀχεύων,
αὐτίχ' ὑποβρυχίης εἴσω καταδύεται ἅλμης,
ὀχθίζων σφακέλῳ τε καὶ ἀργαλέῃσιν ἀνίαις.
οἱ δέ μιν οὐκ ἐρύουσι βιώμενοι· ἦ γὰρ ἂν ἄγρης
μαψιδίης ἅλιον καὶ ἐτώσιον ἔργον ἄροιντο·
ἀλλά οἱ ἱεμένῳ δολιχὴν ἐφιᾶσιν ἄγεσθαι
μήρινθον, καὶ νῆα κατασπέρχουσιν ἐρετμοῖς,
ἑσπόμενοι δελφῖνος ἀτυζομένοιο κελεύθοις.
ἀλλ' ὅτε λευγαλέῃσι κακηπελέων ὀδύνῃσι
κάμνῃ, καὶ γλωχῖσι περισκαίρῃσι σιδήρου,
δὴ ῥα τότ' ἀδρανέων ἀναδύεται, ἄλκιμα γυῖα

κεκμηκὼς, κούφοισιν ἀειρόμενος ῥοθίοισιν,
ὕστατα φυσιόων· μήτηρ δέ μιν οὔ ποτε λείπει,
ἀλλ' αἰεὶ μογέοντι συνέσπεται, ἔκ τ' ἀνιόντι
βυσσόθεν, ἀχνυμένη τε, καὶ αἰνότατον στεναχούσῃ
εἰδομένη· φαίης κεν ὀδυρομένην ὁράασθαι
μητέρα, πευθομένης πόλιος περὶ δυσμενέεσσι,
παίδων θ' ἑλκομένων ὑπὸ ληΐδα δουρὸς ἀνάγκῃ·
ὡς ἥγ' αἰὲν ἀχέουσα δαϊζομένῳ περὶ παιδὶ,
ὥστ' αὐτὴ μογέουσα καὶ οὐτηθεῖσα σιδήρῳ,
δινεύει· τὸν δ' ἄλλον ἑῆς ἀπὸ παῖδα κελεύθου
στέλλει ἐπεμπίπτουσα, καὶ ὀτρύνουσα διώκει·
φεῦγε, τέκος, μέροπες γὰρ ἀνάρσιοι, οὐκέθ' ἑταῖροι
ἡμῖν, ἀλλὰ σίδηρον ἐφοπλίζουσι καὶ ἄγρην.
ἤδη καὶ δελφῖσιν ἐπεντύνουσιν ἄρηα,
σπονδάς τ' ἀθανάτων καὶ ὁμοφροσύνην ἀλιτόντες
ἡμετέρην, τὴν πρόσθεν ἐπ' ἀλλήλοις ἐθέμεσθα.
τοῖα καὶ ἄφθογγός περ ὅμως τεκέεσσιν ἑοῖσι
μυθεῖται· καὶ τὸν μὲν ἀπέτρεπε τῆλε φέβεσθαι·
τῷ δ' ἑτέρῳ κρυερῶς μεμογηότι συμμογέουσα
αὐτῆς ἄγχ' ἀκάτοιο συνέσπεται, οὐδ' ἀπολείπει·
οὐδέ τις ἱέμενός περ ἀποστρέψειε τεκοῦσαν,
οὔτε βαλὼν, οὔτ' ἄλλο φέρων δέος· ἀλλ' ἅμα παιδὶ
ἑλκομένῳ δύστηνος ἀνέλκεται, ὄφρα πελάσσῃ
δυσμενέων ὑπὸ χεῖρας· ἀνάρσιοι ἦ μέγ' ἀλιτροὶ
οἵδ', οὔτ' οἰκτείρουσιν ἀτυζομένην ὁρόωντες,
οὔτε νόον γνάμπτουσι σιδήρεον, ἀλλὰ καὶ αὐτὴν
χαλκείαις ἀκίδεσσι καταίγδην ἐλάσαντες,
παῖδά τε καὶ γενέτειραν ὁμῇ συναπέφθισαν ἄτῃ.
ἔφθισαν οὐκ ἀέκουσαν, ἐπεὶ περὶ παιδὶ θανόντι
μήτηρ καὶ φρονέουσα καὶ ἱεμένη δεδάϊκται.
ὡς δ' ὁπότ' ὀρταλίχοισι χελιδόσι νηπιάχοισι
νέρθεν ὑπ' ἐξ ὀρόφοιο τυχὼν ὄφις ἄγχι πελάσσῃ,
καὶ τοὺς μὲν κατέπεφνε, καὶ ἔσπασεν ἔνδον ὀδόντων,
μήτηρ δὲ πρῶτον μὲν ἀτυζομένη δεδόνηται
λοίγια τετριγυῖα φόνου γόον· ἀλλ' ὅτε παῖδας

ἀθρήσῃ φθιμένους, ἤδ᾽ οὐκέτι φύξιν ὀλέθρου
δίζεται, ἀλλ᾽ αὐτῇσιν ὑπαὶ γενύεσσι δράκοντος
εἱλεῖται, μέσφ᾽ ὄρνιν ἕλῃ παιδοκτόνος ἄτη·
ὣς ἄρα καὶ δελφῖνι νέῳ συναπέφθιτο μήτηρ,
χεῖρας ἐς ἰχθυβόλων αὐτάγρετος ἀντήσασα.
Ἔθνεα δ᾽ ὀστρακόρινα, τά θ᾽ ἑρπύζουσι θαλάσσῃ,
πάντα φάτις μήνης μὲν ἀεξομένης κατὰ κύκλον
σαρκὶ περιπλήθειν, καὶ πλείονα ναιέμεν οἶκον·
φθινούσης δ᾽, ἐξαῦτις ἀφαυροτέροις μελέεσσι
ῥικνοῦσθαι. τοίη τις ἐνὶ σφίσιν ἐστὶν ἀνάγκη.
τῶν δὲ τὰ μὲν δύνοντες ὑπόβρυχα χερσὶ λέγονται
ἀνέρες ἐκ ψαμάθοιο, τὰ δ᾽ ἐκ σπιλάδων ἐρύουσι
νωλεμὲς ἐμπεφυῶτα, τὰ δ᾽ ἠόσιν ἔπλυσαν αὐταῖς
κύματα, καὶ βόθροισι λαχαινομένης ψαμάθοιο.
Πορφύραι αὖ πέρι δή τι μετ᾽ ὀστρείοισιν ἔασι
λίχναι· τοίη δέ σφιν ἐτήτυμος ἵσταται ἄγρη.
κυρτίδες ἠβαιαὶ ταλάροις γεγάασιν ὁμοῖαι
πυκνῇσι σχοίνοισι τετυγμέναι· ἐν δ᾽ ἄρα τῇσι
στρόμβους συγκλείσαντες ὁμοῦ χήμησι τίθενται.
αἱ δ᾽ ὅταν ἐμπελάσωσι βορῆς μεθύουσαι ἔρωτι,
γλῶσσαν ὑπ᾽ ἐκ θαλάμης δολιχὴν βάλον, ἡ δὲ τέτυκται
λεπτή τ᾽ ὀξείη τε, διὰ σχοίνων δ᾽ ἐτάνυσσαν
φορβῆς ἱέμεναι, χαλεπῆς δ᾽ ἤντησαν ἐδωδῆς.
γλῶσσα γὰρ ἐν σχοίνοισιν ἐρειδομένη πυκινῇσιν
οἰδάνεται, στείνει δὲ λύγων βρόχος, οὐδ᾽ ἔτ᾽ ὀπίσσω
ἀνδύνει μεμαυῖα, μένει δ᾽ ὀδύνῃσι ταθεῖσα,
εἰσόκεν αὖ ἐρύσωσι περὶ γλώσσῃ μεμαυίας,
πορφυρέοις κάλλιστον ὑφάσμασιν ἄνθος ἄγοντες.
Σπογγοτόμων δ᾽ οὐ φημὶ κακώτερον ἄλλον ἄεθλον
ἔμμεναι, οὐδ᾽ ἄνδρεσσιν ὀϊζυρώτερον ἔργον.
οἱ δ᾽ ἤτοι πρῶτον μὲν ὅτ᾽ ἐς πόνον ὁπλίζονται,
βρώμῃ τ᾽ ἠδὲ ποτοῖσιν ἀφαυροτέροισι μέλονται,
ὕπνῳ τ᾽ οὐχ ἁλιεῦσιν ἐοικότι μαλθάσσονται.
ὡς δ᾽ ὅτ᾽ ἀνὴρ εὔγηρυν ἐφοπλίζοιτ᾽ ἐς ἀγῶνα,
μολπῆς εὐφόρμιγγος ἔχων φοιβήϊον εὖχος,

πᾶσα

πᾶσα δέ οἱ μέλεται κομιδὴ, πάντη δὲ φυλάσσει,
πιαίνων ἐς ἄεθλα λιγυφθόγγου μέλος αὐδῆς·
ὡς οἵγ' ἐνδυκέως κομιδὴν εὔφρουρον ἔχουσιν,
ὄφρα σφι πνοιή τε μένῃ ποτὶ βυσσὸν ἰοῦσιν
ἀσκηθὴς, προτέροιο δ' ἀναψύξωσι πόνοιο.
ἀλλ' ὅτ' ἀεθλεύσωσι μέγαν πόνον ἐξανύσαντες,
εὐχόμενοι μακάρεσσιν ἁλὸς μεδέουσι βαθείης,
ἀρῶνται κήτειον ἀλεξῆσαι σφίσι πῆμα,
μήτε τιν' ἀντιάσαι λώβην ἁλός· ἢν δ' ἐσίδωνται
κάλλιχθυν, τότε δή σφι νόον μέγα θάρσος ἱκάνει.
οὐ γάρ πω κείνῃσι νομαῖς ἔνι κῆτος ἄαπτον,
οὐ δάκος, οὐδέ τι πῆμα θαλάσσιον ἄλλο φαάνθη·
ἀλλ' αἰεὶ καθαροῖσιν ἀπημάντοις τε πόροισι
τέρπονται, τῷ καί μιν ἐφήμισαν ἱερὸν ἰχθύν.
τῷ δ' ἐπιγηθήσαντες ἐπισπεύδουσι πόνοισι.
πείσματι μηκεδανῷ μεσάτης ὑπὲρ ἰξύος ἀνὴρ
ἔζωσται, παλάμῃσι δ' ἐν ἀμφοτέρῃσιν ἀείρει,
τῇ μὲν ἐριβριθῆ μολίβου χύσιν ἀμφιμεμαρπὼς,
δεξιτερῇ δ' ἅρπην εὐήκεα χειρὶ τιταίνει·
φρουρεῖ δ' ἐν γενύεσσιν ὑπὸ στόμα λευκὸν ἄλειφαρ.
στὰς δ' ἄρ' ὑπὲρ πρῴρης ἐσκέψατο πόντιον οἶδμα,
ὁρμαίνων βριθύν τε πόνον καὶ ἀθέσφατον ὕδωρ.
οἱ δέ μιν ὀτρύνουσιν ἐπισπέρχουσί τε μύθοις
θαρσαλέοις ἐπὶ μόχθον, ἅτ' ἐν νύσσῃ βεβαῶτα
ἄνδρα ποδωκείης δεδαημένον· ἀλλ' ὅτε θυμῷ
θαρσήσῃ, δίναις μὲν ἐνήλατο, τὸν δὲ καθέλκει
ἱέμενον πολιοῦ μολίβου βεβριθότος ὁρμή.
αὐτὰρ ὅγ' ἐς βυσσὸν προμολὼν ἐξέπλυσ' ἀλοιφήν·
ἡ δὲ μέγα στίλβει τε καὶ ὕδατι μίσγεται αὐγὴ,
ὄρφνης ἠΰτε πυρσὸς ἀνὰ κνέφας ὄμμα φαείνων.
πέτραις δ' ἐμπελάσας σπόγγους ἴδεν· οἱ δὲ φύονται
ἐν νεάτοις πλαταμῶσιν, ἀρηρότες ἐν σπιλάδεσσι·
καί σφισι καὶ πνοιὴν φάτις ἔμμεναι, οἷα καὶ ἄλλοις,
ὅσσα πολυραθάγοισιν ἐνὶ σπιλάδεσσι φύονται.
αἶψα δ' ἐπαΐξας δρεπάνῃ τάμε χειρὶ παχείῃ,

ὥστε τις ἀμητὴρ, σπόγγων δέμας, οὐδέ τι μέλλει
δηθύνων, σχοῖνον δὲ θοῶς κίνησεν, ἑταίροις
σημαίνων κραιπνῶς μιν ἀνελκέμεν· αἷμα γὰρ ἐχθρὸν
αὐτίκ' ἀπὸ σπόγγων ῥαθαμίζεται, ἀμφὶ δ' ἄρ' ἀνδρὶ
εἱλεῖται; πνοιῇ δὲ δυσαεῖ πολλάκι φῶτα
ἔσβεσε μυχλήεσσιν ἐνισχόμενος βαρὺς ἰχώρ.
τοὔνεκα λαιψηρῶς ἀναδύεται, ὥστε νόημα,
ἑλκόμενος· τὸν μέν τις ἰδὼν προφυγόντα θαλάσσης
ἄμφω γηθήσειε, καὶ οἰκτείρων ἀκάχοιτο.
ὧδε γὰρ ἠπεδανοῖσι παριεμένου μελέεσσι,
δείματι καὶ καμάτῳ θυμαλγεῖ γυῖα λέλυνται.
πολλάκι δ' ἐχθίστης τε τυχὼν καὶ ἀπηνέος ἄγρης,
ἄλμενος ἐς πόντοιο βαθὺν πόρον οὐκέτ' ἀνέσχε,
δύσμορος, ἀντιάσας δυσδερκεῖ θηρὶ πελώρῳ·
καί ῥ' ὁ μὲν οἷς ἑτάροισιν ἐπισείων θαμὰ δεσμὸν
κέκλεται αὖ ἐρύειν· τὸ δέ οἱ δέμας ἡμιδάϊκτον
κητείῃ τε βίῃ καὶ ὁμόστολοι ἔσπασαν ἄνδρες,
οἰκτρὸν ἰδεῖν, ἔτι νηὸς ἐφιέμενον καὶ ἑταίρων.
οἱ δὲ θοῶς κεῖνόν τε πόρον, καὶ λυγρὸν ἄεθλον
ἀχνύμενοι λείπουσι, καὶ ἐς χέρσον κατάγονται,
λείψανα δυστήνοιο περικλαίοντες ἑταίρου.
Τόσσ' ἐδάην, σκηπτοῦχε διοτρεφὲς, ἔργα θαλάσσης·
σοὶ δ' αἰεὶ νῆες μὲν ἀπήμονες ἰθύνοιντο,
πεμπόμεναι λιαροῖσι καὶ ἰθυπόροισιν ἀήταις,
αἰεὶ δ' ἰχθυόεσσα περιπλήθοιτο θάλασσα·
γαίης δ' ἀστυφέλικτα Ποσειδάων ἐρύοιτο
Ἀσφάλιος ῥίζουχα θεμείλια νέρθε φυλάσσων.

ΕΥΤΕΚΝΙΟΥ

ΤΟΥ ΣΟΦΙΣΤΟΥ

ΠΑΡΑΦΡΑΣΙΣ

ΤΩΝ

ΟΠΠΙΑΝΟΥ

Η ΜΑΛΛΟΝ

ΔΙΟΝΥΣΙΟΥ
ΙΞΕΥΤΙΚΩΝ

ΕΝ ΛΟΓΟΙΣ ΤΡΙΣΙ.

ΛΟΓΟΣ ΠΡΩΤΟΣ.

Οἱ Ἀετοὶ πλεῖστον ὑπερτεροῦσι τῶν ὀρνέων, ὡς καὶ τοῖς τοῦ Διὸς σκήπτροις ἄχρι τῶν κεραυνῶν ἐπικαθῆσθαι πιστεύεσθαι. Ἵπτανταί γε μὴν ὑπὲρ τὸν ἀέρα, καὶ πρὸς αὐτὸν τὸν αἰθέρα εὐμαρῶς, καὶ ὀξὺ δεδόρκασι μέχρι τῆς γῆς, ὡς μηδὲ τὰ μικρὰ ζωΰφια λανθάνειν αὐτοὺς τροφῆς χρῄζοντας, κἂν εἰς θάμνους ἐπικαλύπτοιντο. Ἀρνῶν δὲ καὶ νεβρῶν καὶ τῶν ταχυτάτων λαγωῶν σαρξὶν ἥδονται, καὶ νεκρὸν οὐκ ἂν φάγοιεν, εἰ μὴ παρ' αὐτῶν τι ζῶον καταληφθείη. Ἐς δὲ τὸ τῶν νόσων ἄκος τὰς χελώνας ἐσθίουσι, καὶ ὅσα ἐς ποτὸν, ἀπόχρη τὸ τῶν θηρωμένων αἷμα ζώων αὐτοῖς, ὥστε οὐκ ἂν ὕδωρ πίοιεν. Καὶ τὰς ἄκρας οἰκοῦσι τὰς ἐν τοῖς ὄρεσι περιφανεῖς τε καὶ ὑψηλὰς, εἴτε ἀναπαύλης δέοιντο μετὰ θήραν, εἴτε τοῖς τέκνοις οἰκοδομεῖν βούλοιντο καλιὰς, ὥστε ὀλιγάκις ἐπὶ τὰ πεδία φέρεσθαι τῶν πετρῶν ἀφιστάμενους, τὰ πολλὰ δὲ αὐτῶν ἐκεῖθεν βλέπειν τὸν οὐρανόν. Ἢν δὲ ἀποτεκεῖν δέῃ, κομίσαντές τινα λίθον ταῖς κοίλαις ἐντιθέασι καλιαῖς, ἵνα ἐν καιρῷ τίκτωσι, καὶ μὴ τὸ τικτόμενον πρὸ τῆς ὥρας ἀτέλεστον ὠθῆται ὑπ' ἰσχύος. Οὐ μὴν ἐστι σαφὲς περὶ τοῦ λίθου τούτου γινώσκειν, ἀλλ' οἱ μὲν αὐτὸν ἀπὸ τῶν Καυκασίων ὀρῶν, οἱ δὲ ἀπὸ τῆς τοῦ ὠκεανοῦ ὄχθης φασὶ κομίζεσθαι, λευκὸν ὑπερφυῶς ὄντα καὶ μεστὸν ἔνδοθεν πνεύματος, ὡς καὶ ἦχον ἀποτελεῖν εἰ κινοῖτο. Τικτούσῃ δὲ αὐτὸν εἴ τις γυναικὶ περιάψειε, ὀλισθαίνειν διακωλύει τὸ βρέφος. Ἐὰν ἐν λέβητι παφλάζοντος ὕδατος ἐπιψαύσῃ, τὴν τοῦ πυρὸς νικήσει πάντως ἰσχύν. Καὶ γνησιότητος δὲ τῶν τεκ-

κων σφόδρα μέλει αὐτοῖς, καὶ πρὸς ἀνίσχοντα ἥλιον ἐναντία πτήσει κρίνουσι τὰ τεχθέντα, καὶ τὸ νικηθὲν ὑπὸ τῆς αὐγῆς, ἢ καταμῦσαν, οὐκ ἂν γνήσιον νομισθείη, νόθον δὲ, καὶ τῆς καλιᾶς ἀπελαύνεται.

II. Τὰς Ἅρπας δὲ οὐδὲ ἰδεῖν συνεχῶς τοῖς ἀνθρώποις ἐστί· τὰς τραχυτάτας γὰρ οἰκοῦσι πέτρας, καὶ τοῖς νεοττοῖς ἐπὶ ταῖς ὑψηλαῖς φάραγξι ποιοῦσι τὰς καλιὰς, τοῖς κρημνοῖς ἀντὶ πρέμνων ἢ καὶ κλάδων ἐπικαθήμεναι. Φιλοῦσι δὲ τὰ τέκνα ὑπερφυῶς, καὶ εἰ λαβών τις ἀγροῖκος ἅρπης νεοττοὺς ὑποκλέπτει, ὑπερόψεται μὲν τῆς τροφῆς, οὐκ ἀποστήσεται δέ που τῆς καλιᾶς, ὀδυρμῶν δὲ πάντα ἐμπλήσει, καὶ γυναῖκά τις εἴποι θρηνεῖν, καὶ δακρύων ἐπιῤῥοῇ τὰς παρειὰς αὐτῆς ἐπικλύζειν. Πτερῶν δὲ αὐταῖς εἰσιν αἵ τε παρειαὶ, καὶ ὁ ἀνθερεὼν μεστὸς, ὥστε τι γένειον μέχρι τῆς δειρῆς ἀποδεικνῦναι. Καὶ τοῦτο ταῖς ἅρπαις ἴδιον σημεῖον· μόναι τῶν ὀρνίθων λίθοις τρέφονται, καὶ τοῖς τῶν πάλαι τεθνηκότων θηρίων ὀστέοις. Εἰ μὲν καταπιεῖν δύναιντο, ἡδέως ἅμα τὸ προστυχὸν περιπέμπουσιν· τὰ μείζονα δὲ τοῖς ποσὶ συλλαμβάνουσί τε, καὶ ἀνιπτάμεναι κατὰ τῶν πετρῶν ἀφιᾶσι πολλάκις, ὥστε συντριβέντα ἐσθίειν. Ἀῤῥωστεῖν δὲ αὐτὰς ὁ μέλας βρωθεὶς ἀποκωλύει κισσός.

III. Οἱ Γῦπες τῇ τῶν τεθνηκότων ὑπερχαίροντες δυσοσμίᾳ, τοσοῦτον ἀπεχθαίνονται πρὸς τὰ μύρα, ὥστε οὐδ᾽ ἂν κλήνους ἅψαιντο τεθνηκότος, εἴ τις αὐτοῦ τὰς σάρκας ἐπαλείψειε μύρῳ.

IV. Τινὲς τῶν Ἱεράκων ἀργότατοι, καὶ πρὸς τὰς πτήσεις ὀκνώδεις, ὥστε τρέφεσθαι παρ᾽ ἑτέρων ἐθέλειν, καὶ ὀψὲ τοῦ καιροῦ πρὸς ἄγραν ὁρμᾶν, καὶ βατράχοις ἐπιτίθεσθαι μόνοις. Ἄλλοι δὲ πολέμιοι κορυδαλοῖς καὶ χελιδόσι, καὶ ταύτῃ γε αὐτοὺς συγγενεῖς ἄν τις εἴποι τοῦ Τηρέως. Καὶ ἀμβλυώττουσιν ὑπὲρ πᾶν γένος ὀρνέων ἕτερον, ὡς

καὶ θεραπείαν τῦ πάθυς ἐπίςαϑαι· γάλα δέ ἐςι θριδακίνης ἀγρίας, ἣν ἀποτέμνειν τοῖς ἱέραξιν ἔθ☉ ὑπὲρ ἰάσεως.

V. Τῶν ἰκτίνων δ' ὐκ ἄν τις ἀναιδέςερον εἴποι· καὶ ἐπὶ αὐτὰς ὁρμῶσι τῶν ἀνθρώπων τὰς χεῖρας. Τίνυσι μέν τοι τὴν προσήκυσαν δίκην, τὺς πόδας ἐν ῥητῷ τινι τῦ ἔτυς καιρῷ σφόδρα ἀθλίως ἀλγῦντες. Φασὶ δὲ αὐτὺς μηδὲ τῇ ῥοιᾷ ποτε ἐπικαθῆϑαι τῶν δένδρων, μηδὲ ὁρᾶν ἐθέλειν αὐτήν. Καὶ ἄπιςον μὲν, κρατεῖ δὲ λόγ☉ περὶ αὐτῶν, ὅτι γαμετήν τις ἀποβαλὼν ἀνὴρ, θυγατέρα τε ἐξ αὐτῆς ἔχων, ὄνομα Σίδην, εἶδεν αἰσχρῶς εἰς τὴν κόρην, ὥςε τῦ πατρὸς τὴν μῖξιν ἐκκλίνυσαν τῷ τῆς μητρὸς ἑαυτὴν ἐπισφάξαι τάφῳ· εἶτα θεῶν, φασὶ, τὸ πάθ☉ ἐλεησάντων, ἀνῆκεν ἐκ τῦ αἵματ☉ τὸ δένδρον ἡ γῆ, τὸν δὲ πατέρα γεγονότα ἰκτῖνον φεύγειν ἀποθέν φασι τὰς τῆς συμφορᾶς ὑπομνήσεις, καὶ ὐκ ἐπικαθῆϑαι τῷ δένδρῳ.

VI. Οἱ δὲ ὄρνεις οἱ Μέμνονες γέν☉ μὲν μελανάτων Αἰθιόπων εἰσὶ, τὴν δὲ Αἰθιοπίαν καταλιπόντες, ὡς πρὸς γονὴν αὐτοῖς, δι' ὑπερβολὴν θέρμης, ἀχρείαν, καὶ ὐδὲ θέλοντες ἐν αὐτῇ ποιεῖν καλιὰς, τὰ γὰρ ὠὰ εὐθὺς πάντως ὁ ἥλι☉ καταφλέγει, πρὸς τὸν βορρᾶν, καὶ τὴν Θρᾴκην ὁρμῶσιν· ἐς δὲ τὸν Ἑλλήσποντον ἀφικόμενοι καὶ τὴν Τροίαν, ἐπὶ τῦ τάφυ τῦ Μέμνον☉ ἀγωνίζονται πρὸς ἀλλήλυς, καὶ τὸν ἀπὸ πτερύγων ἦχον ἀσπίδων ἄν τις ἀπεικάσειε κτύπυς εἶναι. Εἶτα τῆς μάχης λήξαντες περὶ τὸν ῥόον τῦ Αἰσήπυ ἀπολύονται, κονίζονταί τε ἐπὶ τῆς ψάμμυ περιςρεφόμενοι, καὶ τῷ τάφῳ τῦ Μέμνον☉ ἐφιζήσαντες ταῖς ἡλικιαῖς ἀκτῖσι ξηραίνυσι τὰς πτέρυγας, τήν τε ἐν αὐταῖς κόνιν σπείρυσιν ἐπὶ τῷ τῦ Μέμνον☉ τάφῳ, δεικνύντες, οἶμαι, κἀντεῦθεν, ὡς ἐξ ἀνθρώπων μεταβληθέντες εἰς ὄρνεις ὔτε τῆς βασιλικῆς τιμῆς, ὔτε τῆς πολεμικῆς ὀλιγωρῦσι μελέτης.

VII. Ὑπὲρ δὲ τῶν Κοράκων ἡμῖν ταῦτα ἰςέον, ὡς ἐκ πάντων τῶν ὀρνέων μόνοι τοῖς παισὶ ποτὸν ἐ χορηγῦσι, ῥηγνυμένε τῦ ἀνθερεῶνος εὐθὺς μετὰ τὴν μίξιν αὐτοῖς. Τιμώρημα τῦτο παλαιᾶς τινὸς φασὶν ἁμαρτάδος· ὕδωρ γὰρ ἐνεγκεῖν κελευσθεὶς, ἡνίκα ἐν Τρίκκῃ τὸν Ἀσκληπιὸν ἔτικτε Κορωνὶς, τῦ κελευσθέντος ὑπεριδὼν ἐλαγνεύετο, καὶ διὰ τῦτο μῆνις Ἀπόλλωνος εἰς ὄρνιν αὐτὸν μέλανα τρέπει, καὶ δίχα ποτῦ τὰς ῥῖνας ποιεῖ αὔξανεσθαι, κἀντεῦθεν εἶναι τοῖς νεοττοῖς λυπηρότατον. Καινόν γε μὴν καὶ τῦτο ἐπὶ τῶν κοράκων ἐςίν· ἐ μίγνυνται πρίν τινα ταῖς θηλείαις ᾠδὴν ὥσπερ γαμήλια περικράξαι· αἱ δὲ πεισθεῖσαι ὅτω συνεςιάζεσι.

VIII. Ταῖς Κορώναις ἐδὲ, κατὰ τὰ λοιπὰ πτηνὰ, τῶν ᾠῶν ῥαγέντων, ἔμπροσθεν ἐπὶ τὸ ςόμα, ἀλλ' ἐξόπισθεν, πρῶτα προβάλλοντες τὰ σκέλη, προΐασιν οἱ νεοττοί.

IX. Τῶν ἐλάφων οἱ Πέρδικες ἐρῶσιν ὑπερφυῶς, συννέμεσθαί τε αὐτοῖς, καὶ ἐδὲ ἀποφοιτᾶν πε βέλονται, παρομαρτῦσι δὲ καὶ συνθέεσι, καὶ τοῖς νώτοις ἐπικαθήμενοι διαξαίνεσι τὰς τρίχας αὐτῶν, ὡς καὶ ἁλίσκεσθαι προσιόντας ἀσμένως, ἣν εἰκόνα ἐλάφε δείξειεν ἀγρευτής. Υπ' ἀφροδισίων δὲ ἀγωνίζονται πρὸς ἀλλήλες, καὶ πρὸς μὲν τὰς μίξεις αὐτὲς παροτρύνει τὸ ἔαρ· νεμόμενοι δ' ἐν ταῖς ὕλαις ἀγεληδὸν, εἰ φανείη θήλεια, διΐςανται, καὶ πολεμῦσιν ἀλλήλοις, καὶ γίνεται τῦ κεκρατηκότος ἡ θήλεια· ὁ δὲ ἀναβοᾷ, καὶ γέγηθεν, ὥσπερ χρυσὸν, ἢ κόρην, ἤ τι γέρας ἕτερον ἐκ πολέμε λαβὼν ἀριςεύς. Ἀλλ' ἐδὲ θάλπειν τὰ ᾠὰ ταῖς θηλείαις ἐπιτρέπεσιν, καὶ ὑποκλέπτεσιν αὐτὰ πρὸς τὴν μίξιν σπεύδοντες· καί τοι κἀκεῖναι πολλάκις, ὡς ἀσελγεῖς, ὀλιγωρῦσι παιδοτροφίας. Καὶ δολερὸν τὸ γένος ἐςὶν, ὡς αὐτὲς νεοττὲς γινώσκειν, ὅπως ἄνδρα χρὴ προσιόντα ἐξαπατᾶν, φύλλοις, ἢ κλάδοις, ἤ τινι τῶν προστυχόντων καλυψαμένες·

ὃ καὶ

ὁ καὶ τοῖς ἁλιεῦσι ποιοῦσιν οἱ πολύποδες, αἷς ἂν προαιρήσωνται πέτραις ἀφομοιούμενοι.

X. Πλέον δὲ, ἤπερ φιλοῦσι τοὺς ἐλάφους οἱ πέρδικες, μισοῦσι τοὺς ὄνους οἱ Αἴγινθοι, κἂν ἐπὶ φυτοῦ καλιᾶς οὔσης αἰγίνθου τρέφωνται νεοττοὶ, τῷ δένδρῳ πλησιάσας ὄνος ἀναιρεῖ πάντας αὐτοὺς, καὶ ὀγκησάμενος τὴν κύουσαν αἴγινθον ἀμβλῶσαι ποιεῖ.

XI. Ο Κόκκυξ δὲ, ὁ πρῶτος τῶν λοιπῶν πτηνῶν ἡμῖν τὸ ἔαρ ἀγγέλλων, αὐτὸς μὲν καλιὰν οὐ ποιεῖ, τὰ δὲ τῶν ἑτέρων ὀρνίθων ὠὰ κατεσθίει, καὶ ἐν ἀλλοτρίᾳ τεκὼν ἀφίσταται καλιᾷ, καὶ θάλπει μὲν ἕτερος δι' ἄγνοιαν τὰ τεχθέντα, μέχρις ἂν τὰ τῶν ὠῶν ἤδη προκύψαντα, τῆς δὲ ἀπάτης αἰσθόμενος ἀπολείπει τε αὐτὰ, καὶ ἑτέραν ποιεῖ καλιάν· ὁ δὲ κόκκυξ ἐλθὼν τροφὴν τότε τοῖς ἑαυτοῦ δίδωσι νεοττοῖς.

XII. Τοῖς Δρυοκόλαψι καινόν τι παρὰ τῶν θεῶν δέδοται δῶρον· εἰ καλιάν τις αὐτῶν ἐπιφράξειε λίθοις ἢ ξύλοις, πόαν τινὰ πρὸς τοῦτο ἐγνωσμένην αὐτοῖς ἀνελόμενοι, καὶ τῷ τῆς καλιᾶς προσαγαγόντες στόματι, ἀνοίγουσί τε αὐτὴν *** καὶ πάντας ἀποκλείουσι τοὺς σφῆκας. Καὶ τὰς κλεῖς δὲ τῶν θυρῶν εὐμαρῶς ὁ τὴν πόαν ἐκείνην ἐπιστάμενος λύει.

XIII. Αἶγε μὲν Γλαῦκες ἐπὶ τῶν προβάτων δρῶσαι ταὐτὸν οὐδεμίαν φέρουσι βλάβην. Ἀλλ' ἐκεῖνο ἰστέον περὶ αὐτῶν, ὅτι τοὺς μύρμηκας ἀποκρούειν βουλόμεναι νεοττῶν, ἐν τῇ καλιᾷ καρδίαν ἔχουσι νυκτερίδος, ὡς τῶν μυρμήκων ἀπολείπειν καὶ τοὺς ἑαυτῶν φωλεοὺς αἱρουμένων, εἰ νυκτερίδος τις ἐν αὐτοῖς θείη καρδίαν.

XIV. Ικτερός τις ἀπὸ τῆς χροιᾶς ὀνομάζεται, ὃν εἰ τῷ πάθει τούτῳ τις ἀνὴρ ἐχόμενος ἴδῃ, φεύξεται πᾶσαν αὐτίκα νόσον.

XV. Τὰ δὲ τῆς Κίσσης πρὸς τὰς τῶν φωνῶν μιμήσεις πῶς ἄν τις εἴποι πλεονεκτήματα, καὶ πόσα ἂν εἶναι ζῶα δόξειε. Φθεγγομένης ποτὲ κίσσης, μηκᾶσθαι ἔριφον ᾠήθην ἀκοῦσαι, καὶ ὡς τῆς μητρὸς χωρισθέντα παρὰ τὸ δένδρον ἐζήτουν, ἐφ' οὗ καθῆστο κίσσα βοῶσα· ἐμυκᾶτο εὐθὺς, καὶ μόσχον ᾠόμην· εἶτα ὡς πρόβατον ἐβληχᾶτο, καὶ τὸν τοῦ ποιμένος τέλος ἐμιμήσατο συριγμὸν, ᾧ μετὰ τὴν νομὴν ἐπὶ ποτὸν ἄγει τὰ πρόβατα, ὥστε ὀψέ ποτε ἐπὶ τῶν κλάδων ἰδὼν μεθαλλομένην αὐτὴν, ἀπεθαύμασα τηλίκα μέχρι καὶ τῶν ὀρνέων εἶναι τὰ θεῖα δωρήματα.

XVI. Τοὺς ψιττακοὺς δὲ, οὓς οὐκ ἐν ξυλίνοις κλωβοῖς, ἀλλ' ἐν σιδηροῖς φρουρεῖν ἀναγκαῖον, μέχρι πρὸς τῆς ἡμετέρης γλώσσης ὡδήγησε τὰς μιμήσεις ἡ φύσις.

XVII. Καὶ ταῖς Ἀηδόσι θαυμαστήν τινα ᾠδῆς δέδωκεν ἁρμονίαν, αἳ καὶ τοὺς νεοττοὺς ᾠδαῖς μᾶλλον ἢ τροφαῖς ἄλλως ἐκτρέφουσιν. Γνησίους μὲν τοὺς εὐφθόγγους ἡγούμεναι, θεραπείας ἀξιοῦσι παντοίας, ἀποκτιννύουσι δὲ τοὺς ἀφθόγγους, ὡς οὐκ ἀξίαν γενεὰν τῶν Ἀττικῶν ἀηδόνων. Τὸν δὲ καὶ τῆς ἐλευθερίας αὐτοῖς ἔρωτα τοσοῦτον ἐντιθεῖσιν, ὡς εἰ ληφθεῖεν, μήτε ᾄδειν ἐθέλειν, καὶ τὴν γλῶσσαν ἀποτέμνειν εὐθύς.

XVIII. Συνήθεις μάλιστα καὶ ὁμότροφοι τοῖς ἀνθρώποις αἱ Χελιδόνες εἰσὶν, εἰς μὲν ὄρνιθας ληφθεῖσαι, ἡνίκα ἦν ἀνὴρ ἔτι ὁ Θρᾶξ Τηρεύς· ὡς δὲ μεταβαλόντα κἀκεῖνον εἶδον εἰς ὄρνιν, τὰ πτηνὰ ἔφυγον πρὸς τὰς τῶν ἀνθρώπων οἰκήσεις. Ἀλλ' οὐδὲ τὸν Βορρᾶν, οὐδὲ τῶν ἐκ τῆς Θρᾴκης ἀνέμων στέργουσι τὴν πνοὴν, καὶ τὰς καλιὰς ἐκ τῶν τοιούτων πνευμάτων οἰκοδομοῦσιν ἀπεστραμμένας. Τοὺς νεοττοὺς δὲ τρέφουσιν οὕτως ἐν τάξει, ὥστε εἰ δεξάμενός τις τὴν τροφὴν μεταβαίη τὸν τόπον, οὐκ ἂν δοῖεν αὖθις, πρὶν ἀναδράμῃ. Εἰ δὲ μήν τις αὐτῶν τὰ τέκνα ἀποτυφλώσειε, τὴν χελιδονιαν βοτάνην κατατέμνουσαι τῷ στόματι, καὶ τὸν ἐξ

αὐτῆς χυλὸν ἐπιβάλλουσαι τοῖς ὄμμασι, τῆς πηρώσεως ἀπωθοῦνται τὴν βλάβην.

XIX. Πολυβορώτατον ὄρνεον ἡ Σελευκὶς, καὶ μετὰ πλείστης εὐχῆς ἀφικνούμενον τοῖς ἀγροίκοις, ἢν τοῖς καρποῖς ἀκρίδων ἐγγένηται πλῆθος· ὅτι τὰς μὲν φάγουσι, τὰς δὲ καὶ μόνῃ σκιᾷ ἀναιροῦσιν. Ἐκκρίνουσιν ἃς ἂν καταφάγωσι ῥαδίως αὐτίκα, καὶ προθυμένοις ἀνδράσι ξενικὴν ἄν τις εἴποι συμμαχίαν ἐληλυθέναι. Ἀλλ' εἰ τῆς χάριτός τις τοὺς ὄρνεις ἀποστερήσειε, διαφθείρουσιν αὗται τὸν σωθέντα καρπόν· κἂν ἀποκλείνῃ τις σελευκίδα φρενοβλαβὴς, οὐκέτ' ἂν, ὑπ' ἀκρίδων τῶν καρπῶν κειρομένων, εἰς τὴν χώραν ἐκείνῳ ἔλθοιεν βοηθοί.

XX. Ταῖς φαρμακίσι γυναιξὶ προσφιλεῖς Ἴυγγες· τροφῆς δὲ ὧδε μεταλαμβάνουσι. Τὰς μακρὰς γλώσσας, ὥσπερ οἱ ἁλιεῖς ὁρμιὰν, ἐκτείνασαι, καὶ εἰς ἀτραπόν τινα ἐμβαλοῦσαι, μύρμηκας ὡς ἐπὶ βρῶσιν σπεύδοντας ὑποδέχονται ἀκριβῶς, εἶτα τὴν γλῶσσαν κατὰ μικρὸν ἑλκύσαι τοὺς ἁλόντας ἐσθίουσι.

XXI. Σωφρονοῦσιν ὑπὲρ πᾶν ὄρνεον αἱ Τρυγόνες, καὶ συνουσίας δὲ ἀρχὴν ποιεῖται τὸ φίλημα· καὶ πρεσβυτέρα μὲν οὐκ ἂν ἀνέχοιτο, πρὸ τῆς τῶν χειλέων συμβολῆς, μίξεως· αἱ δὲ νέαι πολλάκις πρὸς τὴν συνουσίαν καὶ δίχα τῶν φιλημάτων ὁρμῶσιν. Εἰ δὲ μὴ παρείη ἄῤῥην, παρὰ τὸν κοινὸν τῶν ὀρνέων νόμον ἐπιβαίνουσιν ἀλλήλαις αἱ θήλειαι, καὶ ὠὰ τίκτουσιν, οὐ δὲ πρὸς νεοττῶν γονὴν ἐπιτήδεια.

XXII. Καὶ τὰς καλοικιδίους ὄρνιθας ἴσμεν ἀλεκτρυόνων χωρὶς, καὶ ἐν ταῖς χερσὶ τῶν γυναικῶν θερμαινομένας τίκτειν ὠά. Πρὸς εὐτοκίαν δὲ αὐταῖς, ἣν ὠδινῶνται, χρήσιμον ἐκ τῆς γῆς τῷ στόματι κάρφος λαβεῖν, καὶ ἐπιτιθέναι τοῖς νώτοις. Ὑπὲρ δὲ πάντα τὰ πτηνὰ τοὺς ἀλεκτρυόνας πολλαῖς ἴσμεν χαίροντας μάχαις καὶ συνουσίαις. Φωτὶ

δὲ μάλιϛα χαίρϛσι, καὶ προαγγέλλϛσι τὴν ἡμέραν ὡς ἡλίῳ κεχαρισμένοι, καὶ τὰς τῶν γαμετῶν ὠδῖνας παρηγορϛσι τῇ κοινωνίᾳ τῶν πόνων, ὥϛε ἠρεμαῖόν τε καὶ λεπ͂όν ᾄδειν εἰς παραμυθίαν αὐταῖς.

XXIII. Πρὸ δὲ τῶν λοιπῶν πάντων ὀρνίθων, ἔτι χειμῶνος ὄντος, ὁ Κόσσυφος ἀποτίκτει, καὶ χαίρει μύρτοις καὶ δάφναις, κυπαρίσσων ἄλσεσι, καὶ ταῖς εὐθαλέσι λεύκαις, πεύκαις τε καὶ πλατάνοις, καὶ ταῖς διπλόθριξι πίτυσι, καὶ κισσοῖς. Δύο δέ ἐϛι γένη κοσσύφων· καὶ οἱ μὲν πάντη μέλανες, οἱ δὲ κηρῷ τὰ χείλη προσεοικότες, καὶ τῶν ἑτέρων μᾶλλον πρὸς τὰς ᾠδὰς ἐπιτήδειοι.

XXIV. Τὸ κάλλος δὲ ὁ Ταὼς τὸ οἰκεῖον τεθαύμακεν, καὶ εἰ καλόν τις αὐτὸν ὀνομάσειεν, εὐθὺς τῶν πτερῶν τὰ ἄνθη μεμιγμένα χρυσῷ ὥσπερ τινὰ λειμῶνα δείκνυσιν ἀναϛήσας, περιάγων εἰς κύκλον αὐτὰ διαπεπλαγμένοις ὄμμασιν· τὰ δὲ κατὰ τῆς ϛρᾶς λάμπϛσιν ὥσπερ ἀϛέρες. Καὶ εἰ κατιδών τις ἐπαινέσειεν ἐπὶ τῷ κάλλει, αὐτίκα φιλοτιμηθήσεται· σκώψαντος δέ τινος, τὴν ϛρὰν ἀποκρύψει μισῶν ὥσπερ τὸν φιλολοίδορον. Φρϛρὸς ϛτος ἦν τῆς Ιϛς, ἡνίκα Ηρα ἐπὶ αὐτῇ ἐχαλέπαινεν· Ερμῆς δὲ ἀνεῖλεν αὐτὸν, καὶ τελευτήσαντος, ἀνῆκεν ἡ γῆ ὄρνιν τῶν ὀφθαλμῶν ἔχοντα τὰ σημεῖα τὰ πρόσθεν.

XXV. Εϛι δὲ καὶ Πορφυρίων ἀπὸ τῆς χροιᾶς καλϛμενον ὄρνεον· ἐρυθρὸν αὐτῷ τὸ ῥάμφος ἐϛὶ, καὶ κατὰ κεφαλῆς ἔχει ὥσπερ τινὰ πῖλον, ὁποίϛς οἱ τοξόται Περσικοὶ φορϛσι· τοῖς κατοικιδίοις ὄρνισιν ἴσος εἰς μέγεθος, πλὴν ὅτι χρῆται σκέλεσι μακροτέροις. Οὗτος ϛκ ἄν ποτε εἰς μίξιν ἔλθοι, ὁρῶντος καὶ παρόντος ἀνδρός· Φύσει δὲ σώφρων ἐϛὶ, ὡς μηδὲ ὁρᾶν ἄνδρα θέλειν ἑαυτϛ γαμετῇ συνόντα· εἰ δὲ μοιχείας αἴσθοιτο, ἀθυμεῖ τοσϛτον, ὡς διαφθείρεσθαι.

XXVI. Οἱ δὲ Ὄρτυγες, ἂν τὰς προτέρας νομὰς ἀπολιμπάνωσιν, συνίπ]ανταί τε ἀλλήλοις, καὶ μιᾷ τὴν θάλασσαν ὁρμῇ παραμείβουσι, πτηνῶν ὄντες ὀξύταῖοι, καὶ δειλοὶ ἐπὶ τοσοῦτον, ὥστε φρίττειν τοῦ πελάγους τὴν ὄψιν, καὶ τὰ βλέφαρα ἐπιμύειν, καὶ τοῖς ἱστίοις πολλάκις τῶν νεῶν περιῤῥήγνυσθαι, καὶ τοῦτον παρὰ τῶν ναυτῶν θηρᾶσθαι τὸν τρόπον. Ὡς δ᾽ ἂν εἰδεῖεν, πότερον διεληλύθασιν, ἢ οὔπω, τὸ πέλαγος, πεῖρας αὐτοῖς τοιόσδε τρόπος ἐξεύρηται. Τρεῖς ἕκαστος λίθους βραχεῖς ἐπὶ τοῦ στόματος φέρει, καθ᾽ ἕνα τε ἀφίησιν, ἀκροώμενος πότερον ἢ εἰς ὕδωρ ἐμπέπτωκεν, καὶ δεῖ πτήσεως μακροτέρας, ἢ ἐπὶ τῆς γῆς ἐνήνεκται, καὶ καιρὸς ἥκει ἀναπαύσεως.

XXVII. Μεθίστανται δὲ ὀρνίθων γένη πολλὰ, ὥστε αὐτῶν τῆς τε ἐκδημίας καὶ τῆς ὁδοιπορίας μέτρα γίνεσθαι, πλὴν μόνον τῶν Πελαργῶν, ὑπὲρ ὧν οὐκ ἄν τις ἀκριβῶς εἰδὼς εἴποι, πόθεν ἥκουσιν, ἢ τοὔμπαλιν ἀπιᾶσιν. Οἱ μὲν ἐκ Λυκίας αὐτοὺς, οἱ δὲ ἐξ Αἰθιοπίας ἔρχεσθαί φασιν, ὅθεν τὸ μυρίον ὕδωρ τοῦ Νείλου τοὺς ἐν Αἰγύπτῳ ποιεῖ καρποὺς πλατυνόμενον. Θαυμαστοὶ δὲ καὶ ἀγχίνοοί εἰσι, ἥν τε φυλάξασθαι βλάβην, ἥν τε ἐκτίσαι δέῃ χάριν εὐεργεσίας. Καί τι περὶ αὐτῶν τοιόνδε ἀκήκοα. Λίθῳ τις σκέλος ἔκλασε πελαργοῦ· ὁ δὲ ἀπὸ τῆς αὐτοῦ πλάγιος ἔπεσε καλιᾶς. εἶτα γυναῖκες αὐτὸν σκάζοντα θεασάμεναι, ἰάσαντο λαβοῦσαι· καὶ βαδίζων ἤδη νικηθέντος τοῦ πάθους σὺν τοῖς λοιποῖς ἀπέστη, καὶ πάλιν ἐπιόντος ἔαρος, εἰς τὴν αὐτὴν ὥρμησεν οἰκίαν, καὶ ἐγνώσθη μὲν ἀπὸ τῶν τῆς χωλείας σημείων, ἦσε δὲ τὰς γυναῖκας, ὅτι παρ᾽ αὐτὰς ἧκεν ἀσμένως. Τοῖς μακροῖς δὲ χείλεσιν ἐκεῖνος λίθον τῶν τιμίων περικαλλέστατον πρὸς τοῖς ποσὶν ἧμεσε γυναικῶν· αἱ δὲ ἔγνωσαν, ὡς εἰς χάριτος ἀμοιβὴν καὶ ἀνδρῶν πολλάκις εἰσὶν οἱ πελαργοὶ προθυμότεροι. Ἐν Ἰταλίᾳ δέ τι λέγεται συμβῆναι τοιοῦτον. Νεοττοὺς τινῶν πελαργῶν ὄφις ἀπὸ τῆς γῆς κατήσθιεν ἀνερπύζων, καὶ εἰς τὸ ἕτερον πάλιν ἔτος τὸν ἕτερον τοῖς αὐτοῖς διέφθειρε τόκον. Οἱ δὲ στειλάμενοι

πρὸς τὴν ξένην, καὶ τρίτῳ ἥκοντες, καινόν τινα ὄρνιν οὐκ ὀφθέντα πρότερον ἐπηγάγοντο, βραχύτερον μὲν αὐτῶν, ῥάμφος δὲ ἀπὸ τῆς κεφαλῆς ὀξὺ καὶ μέγιστον ὥς τι προβαλλόμενον ξίφος. Πῶς ἄρα τῶν νεοττῶν αὐτῶν τὴν δυσποτμίαν ἀγγείλαντες, τίσι δὲ πρὸς τὴν ἐπικουρίαν ἐλθεῖν πείσαντες ἐπαγγελίαις, ἢ λόγοις; εἰ μὴ ἄρα τις ἄγνωστα ἡμῖν πρὸς ἀλλήλους φθέγγεσθαι λέγοι τούς τε ὄρνεις καὶ τὰ θηρία. Ὁ δὲ τέκνων μὲν οὐκ ὄντων ἔτι τοῖς πελαργοῖς, ἐπὶ τὰς αὐτὰς νομείας ἧκε τοῖς κεκληκόσι· νεοττεύσαντας δὲ ἀφίστασθαι μὲν πόῤῥω, καὶ τροφὰς κομίζειν ἔδει τοῖς τε νεοττοῖς καὶ τῷ φύλακι, τὸν δὲ ἐπὶ τῆς καλιᾶς μένειν ἐπιόντα τὸν ὄφιν. Καὶ μικρὸν ὕστερον ἐκ τοῦ φωλεοῦ προελθὼν ἀνεσόβει τοὺς νεοττοὺς, ὧν ὁ σύμμαχος προεστήκει, καὶ παίει δὴ τῷ ῥάμφει τὸν ὄφιν· ὁ δὲ οὐχ ὑπείξας, ἀλλὰ καὶ τὸν ὁλκὸν ἀναστήσας, πρός τε τὴν οὐρὰν ἐρεισάμενος ἀντετάττετο, καὶ πληγὴν πάλιν δεξάμενος, εἶτα ἀντιταχθεὶς ταῖς σπείραις περιβαλεῖν τὸν ὄρνιν ἐπείγετο, μάτην πλείστοις χρώμενος ἑλιγμοῖς. Ὁ γὰρ ὄρνις ὑπέφευγε ῥαδίως τοῖς πτεροῖς κουφιζόμενος· καὶ τοὺς νεοττοὺς ὁ μὲν ἀνελεῖν ἔσπευδεν, ὁ δὲ σῶσαι, μέχρι πρὸς τὸ τῶν τραυμάτων πλῆθος ὁ ὄφις ἀπειπὼν διεφθάρη, δακών γε μὲν τὸν ὄρνιν ἐν τῇ συμπλοκῇ, καὶ τὸν ἰὸν αὐτῷ τῶν ὀδόντων ἐγχέας, ὡς καὶ τὰ πτερὰ αὐτοῦ πάντα διαῤῥεῦσαι. Τοῦ καιροῦ δὲ τῆς ἀναστροφῆς ἥκοντος, οἱ μὲν λοιποὶ πάντες ἀφίπταντο πελαργοί· οἷς δὲ πρὸς τὸν σεσωκότα τοὺς νεοττοὺς ἔμελεν ἀμοιβῆς, σὺν αὐτοῖς ἔμενον τοῖς νεοττοῖς, μέχρις ἐκείνῳ νέα περιφῦναι πτερὰ, καὶ συναπελθεῖν ὑπῆρξεν αὐτοῖς.

XXVIII. Ἀκήκοα δὲ παρὰ τοῖς Ἰνδοῖς ὡς ὄρνις εἴη γονῆς ἄτερ, Φοῖνιξ τοὔνομα· καὶ μίξεων χωρὶς ὑφεστάναι, καὶ βιοῦν φασιν ἐπὶ πλεῖστον καὶ μετὰ πάσης ἀφοβίας αὐτὸν, ὡς οὔτε τόξοις, οὔτε λίθοις, ἢ καλάμοις, ἢ πάγαις τῶν ἀνδρῶν τι πρὸς αὐτὸν ποιεῖν πειρωμένων. Ὁ δὲ θάνατος αὐτοῦ τὴν ἀρχὴν ποιεῖται τῆς ζωῆς· ἣν γάρ ποτε γηράσκων πρὸς τὰς πτήσεις ἑαυτὸν ἴδοι νωθέστερον, ἢ τὰς

αὐγὰς τῶν ὀμμάτων ἐλαττȣμένας, ἐφ' ὑψηλῆς πέτρας κάρφη συλλέξας, πυράν τινα τῆς τελευτῆς, ἢ καλιὰν συντίθησι τῆς ζωῆς, ἣν, ἐν μέσῳ καθημένȣ τȣ͂ Φοίνικος, ἡ τῶν ἡλιακῶν ἀκτίνων ἐκφλέγει θερμότης· ȣ̔́τως δὲ διαφθαρέντος αὐτȣ͂, νέος ἐκ τῆς τέφρας αὖθις ἕτερος γίνεται Φοῖνιξ, καὶ τοῖς πατρῴοις ἔθεσι χρῆται, ὥστε ὑπὸ τῆς ἡλιακῆς μόνον αὐγῆς, πατρός τε καὶ μητρὸς χωρὶς, τὸν ὄρνιν γίνεσθαι τȣ͂τον.

ΛΟΓΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΣ.

Λεκτέον δὲ καὶ περὶ τῶν ἀμφιβίων ὀρνίθων, ὅσαι τῇ θαλάσσῃ χαίρȣσι, καὶ ταῖς ἀκταῖς ἐφιζάνȣσι, καὶ πρὸς τοῖς αἰγιαλοῖς ποιȣ͂νται τὰς καλιὰς, ὧν ἐστι γένη πλείω καὶ ποικίλα· ȣ̓ γὰρ ἐλάττȣς τρέφει τῆς γῆς ὄρνιθας ἡ θάλασσα. Οὐ μὴν μία φύσις τȣ͂τοις τε καὶ χερσαίοις ἐστίν· ἀλλὰ τοῖς μὲν ἐπὶ ταῖς σαρξὶν ἀραιότερα κεῖνται πτερὰ, καὶ πρὸς τὴν ταχεῖαν χρήσιμα πτῆσιν· πυκνὰ δὲ καὶ ȣ̓δαμῶς πεφυκότα βρέχεσθαι ἐπισκέπει τȣ̀ς ἀμφιβίȣς, ὥστε νήχεσθαι αὐτοῖς ἀδιαβρόχοις ἐξεῖναι. Καὶ πόρȣς ἔχȣσιν ἐπὶ τῶν στομάτων πλατεῖς, δι' ὧν τὸν ληφθέντα ἰχθὺν παραπέμπȣσιν εἰς τὴν γαστέρα εὐκόλως. Ἀλλὰ καὶ στεγανοὶ τοῖς πλείστοις πόδες εἰσὶν, οἷς ἐφ' ὑδάτων οἷα κώπαις χρώμενοι νήχονται. Καὶ φύσις μὲν αὐτοῖς ἥδε κοινή· δυνάμει δὲ ὑπερβάλλȣσι τȣ̀ς λοιπȣ̀ς οἱ Ἁλιαίετοι, τὸ μὲν εἶδος τοῖς χερσαίοις ἀετοῖς ἐοικότες, βορᾷ δὲ χρώμενοι θαλαττίᾳ, καὶ τȣ̀ς ἰχθῦς μάλιστα θηρῶντες ἐκείνȣς, οἳ πλεῖν δοκȣ͂σιν ἐπὶ ἄκρων τῶν ὑδάτων νηχόμενοι, ὥστε καὶ μέρος αὐτοῖς ἐκφανὲς εἶναι τȣ͂ σώματος. Οὐ μὴν ἀεὶ χρηστὸν τὸ τῆς ἄγρας τέλος ἐστί· τοῖς γὰρ μείζοσιν ἰχθύσι πολλάκις τὰς καμπύλας τῶν ὀνύχων ἐπιβάλλοντες ἀκμὰς, πρὸς μὲν τὸν ἀέρα αὐτȣ̀ς ȣ̓κ ἰσχύȣσιν ὡς βαρεῖς

ἀνασπᾶσαι, κατερχόμενοι δὲ αὐτοὶ διαφθείρονται θᾶττον ἢ διαφθείρουσι, πρὸς τὸν τῆς θαλάσσης πυθμένα τῆς ὀδύνης τοὺς ἰχθῦς ἐπαγούσης, τῶν δὲ οὐκ ἰσχυόντων διαπαρέντας ἅπαξ ὑπεκλύσαι τοὺς ὄνυχας. Τούτους φασὶ νόθους παῖδας ἀετῶν εἶναι χερσαίων, καὶ τῶν πατρῴων καλιῶν διὰ τοῦτο ἐξεληλάσθαι, εἶτα ὑπό τισι τραφέντας ἄλλοις ὀρνέοις, τὰς ἐπὶ τῆς γῆς ἐκκλίνειν διατριβὰς, καὶ τοῖς πελάγεσιν ὑπερχαίρειν. Οἱ γοῦν ἁλιεῖς αὐτοὺς ὡς εὐκλήν τινα καὶ αἴσιον ὄψιν ἀσπάζονται.

II. Ἄλλος δέ τις ὄρνις ἐστὶν, ὡς οἱ τῶν λάρων ἐλάσσονες, ἰσχυρὸς δὲ, καὶ τὴν χροιὰν λευκὸς, καὶ τοῖς τὰς φάσσας ἀναιροῦσιν ἱέραξι προσόμοιος, ὃς ὀνομάζεται Καταῤῥάκτης· τῶν νηχομένων γάρ τινας τηρήσας ἰχθύων, ὁρᾷ δὲ καὶ μέχρι τοῦ τῆς θαλάσσης βυθοῦ, πρὸς ὕψος ἑαυτὸν αἴρει, καὶ τὰ πτερὰ πάντα συστείλας, εἰς τὸν πόντον, οἷα πίπτων, οἴσεται, διατεμὼν τὸν ἀέρα, παντὸς ἂν εἴποις βέλους ὀξύτερον, καὶ καταδύεται μέχρι ὀργυιᾶς, ἢ καὶ πλέον, ἔσθ' ὅτε συλλαβὼν τὸν ἰχθὺν ἀνασπᾷ, καὶ ἀνιπτάμενος ἔτι πάλλοντα κατεσθίει. Τοῖς σκοπέλοις δὲ καὶ τοῖς αἰγιαλοῖς ἐφιζάνει, καὶ ταῖς χοιράσι πέτραις, αἳ μικρὸν ὑπερκύπτουσι τῆς θαλάσσης, καὶ πρὸς τὸν ποτὸν, οὐ κατὰ τοὺς ἄλλους ὄρνεις χρῆται ποταμοῖς ἢ πηγαῖς, ἀλλ' ὕδατι θαλασσίῳ, καὶ βρύα ἐπὶ τῶν πετρῶν τοῖς ᾠοῖς ἐπιστρώννυσιν, οὔτε θάλπων, καὶ τοῖς ἀνέμοις αὐτὰ διὰ παντὸς ἐπιτρέπων. Καὶ ἐπὶ τοῖς ᾠοῖς τοιόνδε τι δρῶσιν οἱ καταῤῥάκται· οἱ μὲν ἄρσενες καταλαβόντες, οἷς ἔνεστιν ἄρσεν, αἱ θήλειαι δὲ ὁμοίως τὰ θήλεα, καὶ τοῖς ποσὶν ἐπισφίγξαντες, πρὸς τὸν ἀέρα ἀνίπτανται, καὶ κατὰ πελάγους φέρεσθαι ἀφιᾶσιν, εἶτα πρὸς τὸ ὕδωρ ἑπόμενοι θᾶττον ἁρπάζουσι τοῦ πελάγους αὐτὰ, συνεχῶς τοῦτο ἔν τισι ποιοῦντες ἡμέραις. Οὕτως ἡ φορὰ θερμήνασα τῶν ᾠῶν προφέρει τοὺς νεοττοὺς· οἱ δὲ τὸ φῶς ἰδόντες, εὐθὺς ἐπὶ τῶν καλιῶν οὐκ ἀνέχονται διατρίβειν, ἀλλὰ τῇ τῶν τεκόντων ἕπεσθαι πτήσει φιλονεικοῦσιν· εἶτα οἱ γονεῖς ὑπολαβόντες αὐτοὺς

αὐτὰς ἀφιᾶσι πάλιν εἰς τὸν βυθὸν, καὶ πάλιν ἁρπάζουσιν ἠπειγμένως, ἐλαφρίζοντες τὸν πόνον αὐτοῖς· οὕτω γὰρ ἂν εἰκάσειας αὐτοὺς παισὶν ἐπὶ γεωργίαν ἑπομένοις γεγηρακότι πατρὶ, ὧν ὁ μὲν ἐπιθεὶς βουσὶν ἄροτρον ἀνατέμνει τὴν γῆν, ὁ δὲ ἡγεῖται, σῖτον ἐπὶ σπόρον ἐκχέων· ἐργαζομένοις δὲ ὁ πατὴρ ἐφέστηκε, διδάσκων ἅμα καὶ γεγηθώς. Οἱ καταῤῥάκται δὲ νέοι μὲν ὄντες τοὺς βραχεῖς ἁρπάζουσι τῶν ἰχθύων, καὶ οὐδὲ τῶν ἄλλων ἅπτεσθαι πόῤῥω θαῤῥοῦσιν, αὐξηθέντες δὲ τοῖς μείζοσιν ἐφοπλίζονται, καὶ τῶν ἀμφιβίων πάντων κάκιον τελευτῶσιν ὀρνέων. Ὑπὸ γήρως γὰρ αὐτοῖς τῆς ὄψεως ἀμβλυνθείσης, ἡγοῦνται μὲν ἐπὶ τὸ πέλαγος φέρεσθαι, τῆς ἄγρας ἐφιέμενοι τῆς συνήθους, πέτραις δὲ ἢ κρημνοῖς περιῤῥηγνύμενοι διαφθείρονται.

III. Καὶ οἱ Τρόχιλοι δὲ τῶν ἀμφιβίων ὀρνέων εἰσὶ, καὶ πρὸς τοῖς αἰγιαλοῖς τρέχουσιν οὕτω πολλάκις, ὡς ὀξύτερον αὐτῶν τῆς πτήσεως εἶναι τὸν δρόμον. Ἔχουσι γοῦν καὶ τὴν προσηγορίαν ἐντεῦθεν. Τοῖς μεγάλοις δὲ οὐκ ἐπιχειροῦσιν ἰχθύσιν, ἀλλ᾽ ἀπόχρη θήρα καρκινάδος αὐτοῖς, ἢ συλλαβεῖν ἄλλο τι τῶν ὁπόσα πρὸς τοὺς αἰγιαλοὺς ἐκφέρει τὰ κύματα. Νέμονται δὲ οἱ ἄρσενες μετ᾽ ἀλλήλων, καὶ χωρὶς πάλιν αἱ θήλειαι, καὶ τοῦ ἔαρος ἐπιστάντος ἑπόμεναι πρὸς συνουσίαν αἱ θήλειαι πρότερον τοῖς ἄῤῥεσιν ἐφορμῶσι, μικρόν τι παρ᾽ αὐτοῖς οἷον ᾄδουσι, τετριγυῖαι, οὕτω τε ἐκκαλοῦνται πρὸς μίξιν, καὶ τῇ προσομπῇ μόλις ἀκούοντες οἱ ἄῤῥενες μίγνυνται, μέχρις ἂν πεποιηκέναι ὠὰ διὰ τῆς μίξεως οἰηθῶσι, καὶ πρὸς αὐτῶν πάλιν ἕκαστοι χωροῦσι νομὰς, τῶν ἀῤῥένων μὲν οὐδὲ μικρὸν ἔτι λόγον τῆς τῶν παίδων ἐκτροφῆς ποιουμένων, οὐδὲ τῆς μίξεως μνήμην. Τῶν θηλειῶν δὲ ἐπὶ τοῖς νεοττοῖς καμνουσῶν, καὶ πρὸς ἀλλήλας τὴν σπουδὴν νεμομένων, αἱ μὲν τὰ ὠὰ θάλπουσαι μένουσιν ἐν ταῖς καλιαῖς, αἱ δὲ τροφὴν συγκομίζουσι ταῖς θαλπούσαις, καὶ δρῶσι τοῦτο ἀμοιβαδὸν, τὰ ὠὰ τῇ τῶν πτερῶν θερμαινοῦσαι ψαύσει· εἶτα ἐπὶ τὸν αἰγιαλὸν τοὺς νεοττοὺς ἄγουσιν αὐξηθέντας, ἐν ᾧ τοῖς ἄῤῥεσι νέμεσθαι φίλον,

καὶ μεριϲθέντες οὕτως ἕπονται τοῖς ἄῤῥεσι καὶ ταῖς θηλείαις οἱ παῖδες, ὥϛε ἐοικέναι προβάτοις ἀπὸ τῶν ποιμένων μετὰ τὰς ἐν ταῖς νομαῖς συμμίξεις χωριζομένοις.

IV. Οἱ Λάροι τοῖς ἀνθρώποις εἰσὶ προσφιλέϛατοι, καὶ πλησίον αὐτῶν οἰκȣ̃σιν ὡς συνηθέϛατοι· καὶ εἰ θεάσαιντο ἁλιέας σαγήνην ἐξέλκοντας, ὡς κοινωνοὶ τῆς ἄγρας πλησιάζȣσι τοῖς ἀκάτοις, καὶ περὶ τὰ δίκ]υα κεκραγότες μοῖραν ἀπαιτȣ̃σι τῆς θήρας, καὶ παρέχȣσιν οἱ γριπεῖς μὲν κατὰ θαλάσσης ῥιπ]ȣ̃ντες τῶν ἰχθύων τινὰς, οἱ δὲ τȣ̀ς τε ῥιπ]ȣμένȣς ἐπιδραμόντες ἐσθίȣσι, καὶ εἴ τινες διεκφύγοιεν ἄλλοι τῶν λίνων, ἐκδέχονται καὶ μάλα ἑτοίμως αὐτȣ̀ς, ὥϛε εἶναι δόξαν, ὅτι ποτὲ γεγονότες ἄνδρες, καὶ πρῶτοι θήραν τὴν θαλασσίαν εὑράμενοι, καὶ θεῶν βȣλῇ μεταμειφθέντες εἰς ὄρνεις, τῆς παλαιᾶς ἔτι μέμινηται ἐπιϛήμης, ȣ̓ πόῤῥω τῶν πόλεων καὶ τῶν λιμένων ἱπ]άμενοι. Πλείω δέ ἐϛι γένη τῶν λάρων· καὶ οἱ μὲν αὐτῶν λευκοί τε εἰσὶ, καὶ ὡς αἱ περιϛεραὶ βραχεῖς· οἱ δὲ τȣ́των μέν εἰσι μείζονες καὶ ἰσχυρότεροι, πυκνοτάτοις δὲ π]εροῖς περισκέπονται, καί τινες ἔτι τȣ́των εὐμεγεθέϛεροι. Λευκὰ δέ ἐϛι καὶ τȣ́τοις π]ερὰ, πλὴν ὅσον ἐπὶ τοῖς ἀκρο]άτοις ὄνυξι καὶ τοῖς τραχήλοις μελαίνονται. Καὶ τȣ́τοις ἅπαντες οἱ λοιποὶ λάροι νομῆς τε καὶ ἕδρας ὡς βασιλεῦσιν ὑπείκȣσι, καὶ γηράσκȣσι δὲ αὐτοῖς κυάνεα γίνεται τὰ π]ερὰ, καὶ κατὰ τῶν πετρῶν, ἐν αἷς μάλιϛα ὕδωρ τῆς γῆς πότιμον ἀποῤῥεῖ, νεοτ]εύȣσιν, ὥϛε τȣ̀ς παῖδας θαλασσίᾳ μὲν τροφῇ, γλυκεῖ δὲ ὕδατι χρῆσθαι, μέχρις ἂν αὐξηθέντες ἰσχύσωσιν ἀφίπ]ασθαι τῶν καλιῶν, τότε δὲ καὶ τροφῇ καὶ ποτῷ χρῆσθαι θαλασσίῳ. Πρὸς δὲ τῆς νήξεως τάχος ȣ̓κ ἂν ὄρνις ἕτερος ἐρίσειε λάρῳ.

V. Αἱ δὲ Αἴθυιαι τροφῆς μὲν πλείϛης ὀρέγονται, καὶ ȣ̓κ ἄν ποτε λιμώτ]ȣσαι κορεσθεῖεν, τȣ̀ς δὲ ἐσθιομένȣς ἰχθύας εὐθὺς διὰ τῆς ἕδρας ἐκκρίνȣσιν, ὡς καὶ ζῶντας ἀποπέμπειν ἔσθ᾽ ὅτε. Καὶ μόναι τῶν ἀμφιβίων κατὰ ταὐτὸν θηρῶσί τε καὶ ἵπ]ανται· καὶ ἐσθίȣσι τȣ̀ς γό]γρȣς,

καὶ τοὺς ἐγχέλεις, καὶ τοὺς ἄλλους δὲ ἰχθύας, οἷς ὀλισθηρὸν σῶμά ἐστιν. Ἀλλὰ καὶ μένουσιν ἐπὶ πλεῖστον ὑποβρύχιοι καταδύντες, καὶ τοὺς ἄλλους δὲ ἰχθύας καταδιώκουσιν, ὡς δελφῖνες ἢ κύνες. Καὶ οὐκ ἐν τοῖς πελάγεσι μόνον, ἀλλὰ καὶ ἐν ταῖς λίμναις εἰσὶ, μάλιστα ἐὰν ζάλη τις ὑπ' ἀνέμων ἔχῃ τὴν θάλασσαν· τότε γὰρ οὐκ ἐθέλουσιν ἐνδιατρίβειν αὐτῇ. Καὶ μόνας ταύτας φασὶν ἐκ πάντων τῶν πτηνῶν μήτε ἀφιέναι φωνὴν, μήτε ἀκούειν δύνασθαι.

VI. Καὶ τοὺς Πελεκίνους, οἷς εἰσιν οἱ τράχηλοι μήκιστοι, τροφῆς ἔχει πόθος οὐ μείων, ἀλλὰ πάντῃ κατὰ τὰς αἰθυίας τὸ σῶμα οὐ καταδύνουσιν, ὡς οἱ κυβιστῶντες δὲ τοὺς μὲν τραχήλους συνεχῶς καθιᾶσιν, οἷς ἐστι μῆκος ὀργυιᾶς, τὰ νῶτα δὲ ὑπὲρ τῆς θαλάσσης δεικνύουσι, καὶ τοὺς ἀπαντῶντας κατεσθίουσι πάντας ἰχθύας, μεγίστῳ χάσματι προσδεξάμενοι. Καί τις κόλπος αὐτοῖς ἐξήρτηται πρὸ τῶν στέρνων, εἰς ὃν ἅπασαν τὴν τροφὴν ἐπειγόμενοι τέως ἐμβάλλουσιν, οὔτε τηθῶν, οὔτε σκληρῶν μυῶν ἀπεχόμενοι. Σὺν δὲ αὐταῖς ταῖς σκέπαις τέως τὸ προστυχὸν περιπέμποντες, εἶτα ἀνεμούμενοι πάλιν ἅπαντα τὰ τεθνεῶτα, οὕτω τὰς μὲν σάρκας ἐσθίουσι, τὰ δὲ ὄστρακα πόῤῥω ῥίπτουσι· μεμυκότα γὰρ ἐν τῷ ζῆν, μετὰ τὴν τελευτὴν ἀνοίγονται καὶ διΐστανται.

VII. Τῶν Ἀλκυόνων οὐκ ἂν εἴποι τις εἰς φωνὴν ὄρνεις ἡδίους, οὐδὲ τοῖς θεοῖς τοῖς θαλαττίοις προσφιλεστέρας, οἳ καὶ γαλήνην αὐταῖς, τὰ κύματα παύοντες, καὶ ἄπνοιαν παντελῶς περὶ τὸν καιρὸν χαρίζονται τῶν ὠδίνων. Ἐν ἡμέραις ἐφεξῆς ἑπτὰ τίκτουσί τε καὶ ἐκτρέφουσι τοὺς νεοττούς. Νηρηΐδων δὲ εἶναι τοῦτο δῶρον ἐπὶ φιλανδρίᾳ πιστεύεται, ὅτι τὸν αὐτῆς ἄνδρα Κήϋκα ἐν τῷ πελάγει διαφθαρέντα θρηνοῦσά ποτε ἀσχέτως ἡ Ἀλκυὼν μετεβλήθη μὲν εἰς ὄρνεον, τοῦ δὲ πάθους οὐκ ἐπιλέλησται. Φιλοῦσι δὲ οὕτως τὴν θάλασσαν ὡς παρὰ τοῖς κύμασι τιθέναι τὰς καλιὰς, καὶ τὰ μὲν στέρνα βρέχειν, τὴν οὐρὰν δὲ ἐπιτιθέναι τῇ χέρσῳ. Ἀλλ'

ὐδὲ κάρφη τῆς γῆς κατὰ τὺς λοιπὺς ὄρνεις, βρύα δὲ καὶ ἀμπελίδας, καὶ βόςρυχας, καὶ ὠτακίδας, καὶ βοτάνας ἑτέρας ἐκ τῦ πελάγυς συλλέξασαι ποιῦνται τὰς καλιάς. Καὶ εἰ τὸν ἄρσενα τελευτῆσαι συμβαίη, βορᾶς ἀπεχόμεναι καὶ ποτῦ παντὸς ἐπὶ πολὺ θρηνῦσι, καὶ διαφθείρονται, καὶ τὰς ᾠδὰς δὲ εἰ καταπαύειν μέλλοιεν, κήϋξ, κήϋξ, συνεχῶς ἐπειπῦσαι σιγῶσι. Κήϋκος δὲ φωνῆς μήτ' ἐγὼ, μήτ' ἄλλος τις ἀκύσαι· φροντίδας γὰρ καὶ τελευτὰς σημαίνει καὶ δυςυχήματα. Διόπερ αὐτὺς ἐν νυκτὶ νέμεσθαι, καὶ περὶ τὰ μέρη τῶν λιμνῶν καὶ ποταμῶν διάγειν τὰ ἐρημότατα πεποίηκεν ὁ Ζεὺς, ὡς ἂν μὴ τοῖς ἀνδράσι διενοχλοῖεν.

VIII. Φίλτατοι δέ εἰσιν οἱ Ερωδιοὶ τοῖς ἀνθρώποις, καὶ προσημαίνυσι θέρυς τε καὶ χειμῶνος καιρὸν, μάλιςα πρὸς ἐκεῖνο τὸ μέρος, ὅθεν ἂν μέλλη ὁ σφοδρότατος ἄνεμος πνεῖν, ἐπὶ τοῖς ςήθεσι τὰς κεφαλὰς κατακλίνοντες. Ναύτης γὰρ ἐρωδιὸν ὐκ ἄν ποτε ἀποκτείνειεν, ἐπεὶ πιςεύονται τοῖς ἁλιεῦσιν ἐν τῇ θαλάσσῃ σημαίνειν, ὁπόσα τοῖς θηραταῖς ἐπὶ τῆς γῆς ἱέρακες. Φασὶ δὲ αὐτὺς καὶ ἡνίκα μία τροφὴ πᾶσιν ἦν τοῖς ὀρνέοις, πρώτυς βορὰν ἐκ τῶν ὑδάτων εὑρεῖν, καὶ παρ' αὐτῶν τὺς λοιπὺς πάντας ἐκδιδαχθῆναι· ἐπὶ δὲ τῇ τέχνῃ μεγαλαυχήσαντας, καὶ ὐδὲ αὐτὸν εἰπόντας ὑπὲρ νήξεως ἐρίζειν δύνασθαι σφίσι τὸν Ποσειδῶνα, τὴν ἐπιςήμην ἀποβαλεῖν, τῦ θεῦ μηνίσαντος· ὃ καὶ τῷ Θαμύριδί φασιν ἐπὶ ταῖς ᾠδαῖς μεγαλοφρονῦντι πεποιηκέναι τὰς Μύσας. Εντεῦθεν ὖν οἱ μὲν λοιποὶ πάντες ὄρνιθες τὸ ὕδωρ δύναντες θηρεύυσι τὺς ἰχθύας, οἱ δὲ ἐρωδιοὶ τῦ νήχεσθαι ςερηθέντες, ἐπὶ τοῖς αἰγιαλοῖς ἑςῶτες θηρεύυσι, σοφόν τι μηχανώμενοι καὶ χαρίεν πρὸς τὴν τῶν ἰχθύων ἀπάτην. Ιςανται γὰρ ἔναντι τῶν ἡλιακῶν ἀκτίνων, ὡς μὴ τὴν σκιὰν αὐτῶν τὺς ἰχθύας ὁρῶντας ἐκκλίνειν. Καὶ ἔςιν αὐτῶν γένη μυρία· οἱ μὲν γὰρ αὐτῶν βραχεῖς τε εἰσὶ καὶ λευκοὶ, ἄλλοι δὲ ποικίλοι καὶ μείζονες, μέσοι δὲ ἕτεροι. Καὶ τοῖς μὲν ὐκ ἔςιν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς

πλόκαμος, ἄλλοις δὲ ὥσπερ τις βόστρυχος ἀπῃώρηται. Καὶ ζῶντες ἅπαντες ἐκ θαλάσσης, ἐπὶ τῆς γῆς ποιοῦνται καλιάς.

IX. Οἱ Ἱμαντόποδες λεπτοῖς μὲν σκέλεσι χρῶνται, καὶ ἔχουσι τὴν προσηγορίαν ἐκ τούτου. Καινὸν δὲ ἐπ' αὐτοῖς ἐστιν, ὅτι τὴν κάτωθεν γένυν ἔχοντες πεπηγυῖαν, μόνην κινοῦσι τὴν ἄνωθεν.

X. Κέπφον δὲ ἕτερον ὄρνεον ἐκ τῆς κουφότητος οἱ ἁλιεῖς ὀνομάζουσι· τὸ γὰρ ὕδωρ ἄκρον τοῖς ποσὶν ἐπιτρέχει, καὶ σημαίνει τοῖς ἁλιεῦσιν εὐτυχίαν. Διατρίβουσι δὲ, ἔνθα ἀμείνους τῶν ἰχθύων ἀγέλαι εἰσὶ, καὶ μάλιστα τοῖς θύννοις ἕπονται, ὅτι τῶν βραχυτέρων οὗτοι κατατέμνοντες τοῖς ὀδοῦσιν ἰχθύων σάρκας ἢ ἶνας, αἷς οἱ κέπφοι τρέφονται, καταλιμπάνουσιν ἐν τοῖς ὕδασιν. Καὶ μὴν καὶ δελφῖσιν ἀκολουθοῦσι, τροφὴν τὸ αἷμα ποιούμενοι τῶν ἰχθύων, οὓς ἂν ἀποκτείνωσιν οἱ δελφῖνες· καὶ αὐτὴν δὲ τὴν τῆς θαλάσσης ἄχνην ἐσθίουσι, καὶ οὐκ ἄν τις κέπφους ἢ ἀργοῦντας ἢ καθεύδοντας, οὔτε ἐπὶ τῆς γῆς ῥᾳδίως, οὔτε ἐπὶ τῆς θαλάσσης θεάσαιτο, ἀλλ' ἢ θηρῶσιν, ἢ πέτονται. Καὶ τὰς βροντὰς δὲ οὕτω δεδίασιν, ὥστε, εἰ βροντῆς ἀκούσαιεν, ἐκ τοῦ ἀέρος πίπτειν εἰς θάλασσαν. * * * * * * εἴτε παρ' αὐτῶν, εἴτε παρὰ τοῦ ἀέρος τίκτονται· καὶ γὰρ ἡ γῆ τινας καρποὺς ἐπὶ ταῖς βρονταῖς ἀνίησιν αὐτομάτους.

XI. Ἐλαφὶς δὲ ὄρνεόν ἐστι, τὰ πτερὰ πάντα ἐπὶ τοῖς νώτοις ἐλάφων ἔχουσα ἐοικότα θριξὶ, καὶ τρέφεται κατὰ τοὺς χερσαίους ἴυγγας, τὴν γλῶσσαν μεγίστην οὖσαν ὥσπερ ὁρμιὰν εἰς τὸ ὕδωρ ἐπὶ πολὺ καθιεῖσα, οὕτως τε κατὰ μικρὸν ἐπὶ τὸν λαιμὸν ἀνέλκουσα τὸν ἰχθὺν τὸν ἀπατηθέντα, ὡς ἐπιψαύσαντα ἴδοι. Καὶ πρὸς ταύτην μοι δοκοῦσι πρότερον οἱ ἁλιεῖς τῶν μακρῶν καλάμων ἀπαρτῆσαι τρίχας ἱππείας.

XII. Τοῖς Κολύμβοις ἐςὶ τὸ νήχεσθαι φίλον, καὶ ὐδ᾽ ἂν ὕπνυ χάριν ἢ τροφῆς ἐπὶ τὴν γῆν ἔλθοιεν, ὐδὲ εἰ χειμὼν αὐτὺς, ἢ νὺξ τῦτο συναναγκάσειεν, ἀλλ᾽ ἐπὶ τῶν κυμάτων εἰσὶ, τὸ κρύος μὴ δεδοικότες, καὶ νήχονται τῶν ἀνέμων ἀπεναντίον, ὡς ἂν μὴ τῇ σφροδότητι βιασθέντες ἐπὶ τὴν γῆν ποτε καὶ παρὰ γνώμην ἐξενεχθεῖεν.

XIII. Ταυτὸν δὲ καὶ οἱ Θρᾶκες ὀνομαζόμενοι, καὶ οἱ Δυτῖνοι ποιῦσιν ὄρνεις, ἐπὶ τὴν γῆν μόνον ὡς πιςοτέραν, ἡνίκα ἂν τίκτωσιν, ἐξιόντες.

XIV. Η δὲ Κιρρὶς ἀξίαν τῶν ἀσεβηθέντων δίδωσι δίκην, ὅτι τῦ Μίνωος ἐρασθεῖσα, καὶ τὸν πορφυρῦν πλόκαμον τῦ πατρὸς ἐκτεμῦσα, τὴν πατρίδα εἵλετο προδῦναι τῷ Μινωῒ· ὁ δὲ τῇ προδοσίᾳ καὶ μετὰ τὴν νίκην μεμψάμενος, ἀπέδησέ τε αὐτὴν νεὼς, καὶ κατὰ τὴν θάλασσαν εἴασε φέρεσθαι. Καὶ μεταβέβληται μὲν ὕτως εἰς ὄρνεον, μισῦται δὲ καὶ παρὰ πάντων ὀρνέων, κἂν ἁλιαίετος θεάσαιτο αὐτὴν πλανωμένην, εὐθὺς ἐπιθέμενος διαφθείρει.

XV. Εἷς τῶν ἀμφιβίων ὀρνέων ἐςὶ καὶ ὁ Θεόκρονος, ὃς ἐξ ἀετῶν εἶναι νόθος καὶ ἱεράκων πιςεύεται. Τὴν γονὴν δὲ αὐτῦ τοιάνδε παλαιὸς εἶναι βύλεται λόγος. Εςὶ γένος ὕτω μάχλον ἱεράκων, ὡς ἐν ταῖς εἰαριναῖς ὥραις πᾶσαν ἀποτίθεσθαι τὴν ἰσχὺν, καὶ παρὰ τῶν βραχυτάτων ςρυθῶν καταδάκνεσθαι· τῦ θέρυς δὲ ἐπελθόντος, καὶ τὸν ἀέρα τῦ σειρίυ φλέγοντος, ἀναλαμβάνει τὴν δύναμιν, καὶ τὺς μὲν ςρυθὺς κρώζων ἀνακλεῖ, ἢ συλλαμβάνων ἐσθίει, καὶ δοκεῖ πως αὐτοῖς τὰς ὕβρεις ἐγκαλεῖν τὰς προτέρας. Εἰ δὲ ἀετῦ θηλείας ἀκύσειε, προσίπταται αὐτῇ, καὶ μίγνυται πολλάκις ἐξαπατήσας· ἡ δὲ ὑπὸ τῦ χείρονος ὄρνιθος εἰς τὸ κύειν ἐλθῦσα, ὕτε θάλπειν ἀξιοῖ τὰ τεχθέντα ὠὰ, καὶ ὡς ἂν λάθῃ, πόῤῥω πυ τῶν ἀετῶν ἵπταται τῶν ἀῤῥένων. εἰ γὰρ αἴσθοιντο, διαφθείρυσιν ἐξελαύνοντες ἐπὶ τῇ μοιχείᾳ πάντως αὐτήν. Τῶν ὠῶν δὲ ὑπὸ ταῖς ἡλιακαῖς

θερμαινομένων ἀκτῖσιν, οἱ νεοττοὶ προκύψαντες ἀμφίβιοί εἰσι καὶ τοῖς ἰχθύσιν ὀλέθριοι.

XVI. Καὶ Γύγης ὄρνις ἐστὶν ἀναβοᾷν ἀεὶ καὶ ᾄδειν δοκῶν, καὶ τὴν προσηγορίαν ἐντεῦθεν ἔχων, ὃς τοὺς ὄρνεις ἐν νυκτὶ κατεσθίει τοὺς ἀμφιβίους. Τὴν ἐκείνου γλῶτταν εἴ τις ἀποτέμοι χαλκῷ, καὶ φαγεῖν δοίη τῷ μήπω λαλοῦντι παιδίῳ, πάντως αὐτοῦ ταχέως λύσει τὴν σιωπήν.

XVII. Καὶ τοῦτο ἰστέον περὶ Γεράνων. Συλλεχθείσας ἁπάσας, ὅταν μέλλωσιν ἀπολιμπάνειν τὴν Θρᾴκην, ἀστνίζει μία, καὶ ἀνακράζει· οὕτω τε ἀφίπτανται πᾶσαι, τῆς μιᾶς μενούσης, ἥ τις αὐτὰς ἤγνισεν ἀθροισθείσας· τὰς πρεσβυτέρας δὲ τάττειν πρώτας ἐν τῇ πτήσει, ὡς ἂν μὴ κάμνοιεν, ἀκολουθεῖν ταῖς νέαις ἀναγκαζόμεναι. Καὶ κραυγὴν ἀφιᾶσιν ὑπὲρ τοῦ μὴ ἀπ᾽ ἀλλήλων χωρίζεσθαι, καὶ εἴ τινος καμνούσης αἴσθοιντο, δύο τὴν κεκμηκυῖαν ἑκατέρωθεν ταῖς πτέρυξι λαβοῦσαι ὑποκουφίζουσιν, ἢ καὶ ἐπὶ νώτων ἐπιφέρουσι τοῖς ποσὶν, οὓς ἐξεῶσαι γινώσκουσι ταῖς εὐδίαις. Κἂν χειμῶνος αἴσθοιντο, τῇ γῇ προσορμίζονται, μέχρι σταθηρᾶς πάλιν εὐδίας, καὶ νυκτὸς ἐπιλαβούσης, ἐπὶ τοὺς ποταμοὺς σπεύδουσι, καθίζονταί τε ἐν μέσοις τοῖς ἐκείνων γηλόφοις, οὓς ὥσπερ τινὰς νήσους περιῤῥεῖ τὸ ὕδωρ περισχιζόμενον. Καὶ ποιοῦσι τοῦτο φόβῳ τῶν ἐπιβουλευόντων θηρίων, ὡς ἢ διελθεῖν τὸ ὕδωρ οὐκ ἰσχυόντων, ἤ τινα ποιούντων ἦχον, ὃς ἐξαναστήσειε, καὶ εἰς φυγὴν πάντως τρέψειεν αὐτάς. Καθεύδουσί τε ἐφ᾽ ἑνὸς σκέλους αἱ πᾶσαι, καὶ τὰς κεφαλὰς ταῖς πτέρυξι περικαλύπτουσι. Φύλακες δέ εἰσι πάντως καὶ ἡγεμόνες οἱ περινοστοῦντες· κἂν εἴτε ἀνδρὸς αἴσθωνται προσιόντος, εἴτε θηρίου, προβοῶσι μέγα, καὶ τὴν ἔφοδον σημαίνουσιν, ὡς ἂν φθάσειαν ἀποδρᾶσαι.

XVIII. Καὶ οἱ Χῆνες δὲ ὁμοίως ἔχουσι τῆς πτήσεως ἡγεμόνας, καὶ τοῦ ὕπνου φρουροὺς ἀναβοῶντας ἀεί· καὶ γὰρ ἀτεραπεστάτῃ φωνῇ χρώμενοι, σφόδρα ὀλιγάκις σιγῶσι, καὶ

λίθον ἐντιθέντες τοῖς στόμασιν, ὅταν δέῃ σιγᾶν, ὡς ἐδὲ ἑτέρως καρτερῦντες αὐτήν· καὶ ποιῦσι τῦτο φόβῳ τῶν ἀετῶν, ἡνίκα ἂν τὸ ὄρος δέῃ διαπτῆναι τὸν Ταῦρον. Πρὸς δὲ τὰς νομὰς, τῶν τόπων, εἰ καλλίστης νομῆς ἐν αὐτοῖς τύχοιεν, ῥᾶστα ἐπιλανθάνονται, καὶ διὰ τῦτό εἰσιν ἐν πλάναις ἀεί. Καί τι κέρδος αὐτοῖς ἐκ τῆς τοιαύτης βλάβης ἐστίν· ὐ γὰρ ἁλίσκονται ῥᾳδίως παρὰ τῶν τηρεῖν τὰς τῶν ὀρνέων διατριβὰς, καὶ ῥιπτειν ἐπὶ τῦτο σπέρματα εἰωθότων, ὡς διὰ τὴν λήθην ἐπὶ τὺς αὐτὺς τόπυς ὐκ ἀφικνύμενοι.

XIX. Οἱ Κύκνοι δὲ ἐπὶ τοῖς λειμῶσι καὶ ταῖς ἀκταῖς τρέφονται, καὶ ταῖς λίμναις, καὶ ἀντηχῦσιν αὐτοῖς ᾄδυσιν οἵ τε σκόπελοι, καὶ αἱ φάραγγες, καὶ μυσικωτάτυς πάντων τύτυς ὀρνίθων ἴσμεν, καὶ ἱερὺς καλῦμεν Ἀπόλλωνος. Αἴδουσι δὲ ὐχὶ θρηνώδεις, ὥσπερ ἀλκυόνες, ἀλλ' ἡδύ τι καὶ μελιχρὸν, καὶ οἷον αὐλοῖς ἢ κιθάραις χρώμενοι. Καὶ εὐσθενεῖς δέ εἰσι, καὶ πρὸς τὰ ὕψη πολλάκις ἱπτάμενοι πρὸς τὺς ἀετὺς μάχονται, εἴτε αὐτοῖς ἐπιχειροῖεν, εἴτε νεοττοῖς· ὐ μὴν ἄρχονται μάχης, ἀλλὰ τὴν εἰρήνην στέργουσι, μέχρις ἂν ἄγειν ἐξῇ· τῦτο γὰρ καὶ τροφῆς ἡγῦνται γλυκύτερον. Αἴδουσι δὲ πρὶν ἀνίσχειν ἥλιον, ὡς ἐν ἐρημίᾳ τότε μᾶλλον ἐξάκουστα βοησάμενοι, καὶ ἐπὶ ταῖς τῦ πελάγους ἀκταῖς, εἰ μὴ χειμὼν εἴη, καὶ ὁ τῶν κυμάτων κτύπος ᾄδειν αὐτὺς ἀποτρέπῃ, ὡς τῶν ᾀσμάτων τῶν ἰδίων ὐκ ἐπαΐσοντας. Καὶ τῆς ᾠδῆς, κἂν ἐπὶ τελευτὴν αὐτὺς τὸ γῆρας ἄγῃ, μεμνήσονται· ἡ δὲ ἥττων μέν ἐστιν, ἤπερ νεάζουσιν, ὡς ὔτε ἀνατείνειν τὸν τράχηλον, ὔτε πλατύνειν τὰ πτερὰ δυναμένων αὐτῶν. Τῷ ζεφύρῳ δὲ πρὸς τὸ εὐμελὲς χρῶνται, νωθρῶν μὲν ἤδη τῶν σκελῶν, τῶν μελῶν δὲ αὐτοῖς ὄντων ἀσθενεστέρων. Καὶ πρός τινα ὁ μέλλων τελευτᾶν τόπον ἀποχωρεῖ, ἔνθα αὐτῦ μηδεὶς ἕτερος ὄρνις ᾄδοντος ἀκύσεται, κύκνος δὲ ἄλλος ὐκ ἐνοχλεῖ τῷ ᾄδοντι, καὶ εἰ πλησίον ὢν τύχοι, τὴν αὐτὴν εἰδὼς καὶ αὐτῷ συμβήσεσθαι τελευτήν.

ΛΟΓΟΣ ΤΡΙΤΟΣ.

Τῶν δὲ ἑξῆς ἀκούσας γνώσῃ, κράτιστε Βασιλεῦ, ὡς οὐ μόνης τῆς γῆς καὶ τῆς θαλάσσης κατατολμῶσιν οἱ ἄνθρωποι, ἀλλὰ καὶ πρὸς αὐτὸν ἤδη τείνονται τὸν ἀέρα, τοῖς πολυπλανέσιν ἐπιχειροῦντες ὀρνέοις. Θηραταῖς μὲν δὴ καὶ ἁλιεῦσι πλείων ἀπαντᾷ πολλάκις φόβος, ἢ τέρψις· εἴτε τοὺς ἀνέμους σκοποίη τις ἐν τῷ πελάγει, (ἀφ' ὧν) διαῤῥήγνυνται τὰ σκάφη· εἴτε τῶν κητῶν τὴν ἰσχὺν, ἀφ' ἧς τάχιστα διαφθείρονται· εἴτε τοὺς ἐν τοῖς ὄρεσι φωλεοὺς τῶν θηρίων, ἀφ' ὧν τοῖς κυνηγέταις ἐπιτίθενται πολλάκις οὐ προοφθέντες, ὡς μήτε ἀντίσχειν δύνασθαι, μήτε ἐκκλῖναι, καὶ πολεμοῦντες τοῖς θηρίοις καταβάλλονται πολλάκις, καὶ διαφθείρονται, καὶ ἀπὸ τῶν κρημνῶν ἐν ταῖς δυσχωρίαις ἄσωστα ἀποπίπτουσι. Τοῖς ἰξευταῖς δὲ οὐδεὶς ἀπὸ τῶν ὀρνίθων ἢ τῆς τοιαύτης κίνδυνος θήρης, ὡς οὔτε πρὸς τοὺς τῶν ὀρῶν λόφους ἀναγκαίως ἴουσιν, οὔτε πρὸς τὰς χαράδρας. ἐπὶ γὰρ τῶν πεδίων, καὶ τῶν ἀλσῶν, καὶ τῶν λειμώνων αὐτοῖς ἀπόχρη πλανᾶσθαι τερπομένοις, καὶ φωνῆς ἀκούειν τῶν ᾀδόντων ἡδείας, οὐ ξίφεσι χρωμένοις, οὐ ῥοπάλοις, ἢ δόρασιν, ἢ δίκτυα καὶ κύνας ἐπαγομένοις, ἀλλ' ἰξὸν, καὶ καλάμους, δι' ὧν αὐτοῖς ἡ πρὸς τὸν ἀέρα τῆς θήρας ἐστὶν ὁδός; καὶ λεπτὰ λίνα, καὶ κύρτους φέρειν ὑπὸ μάλης ἐλαφροτάτους. Εστι δὲ ὅτε καὶ φυτὸν, ἀλλοτρίους αὐτῷ περιθέντες κλάδους, ἐπικομίζονται, καὶ χειροήθεις ὄρνιθας ἐπὶ τῇ κοινωνίᾳ τῆς ἄγρας. Εἶναι δὲ αὐτοὺς ταχεῖς προσήκει, καὶ εὐχειρας, καὶ ὁρᾶν ὀξὺ, καὶ πρὸς τὰς ἐπινοίας πεφυκέναι τε, ὡς καὶ ὀρνίθων εἰδέναι μιμεῖσθαι φθογγὴν, ἵνα καὶ μεθαλλομένους ἐν τοῖς πρέμνοις ὁρῶντες ἕπωνται. Δεῖ γοῦν πρὸς τὴν χρείαν τὰ ἔργα διαιρεῖσθαι τῆς ἄγρας, ἰξῷ

χρωμένοις, ἢ θριξὶν ἱππείαις, ἢ λίνοις, ἢ πάγαις, ἢ καὶ πηκτίσιν, ἢ τροφῇ δελεάζουσιν, ἢ τὸν σύμφυλον ὄρνιν ἐπιδεικνύουσι.

II. Καὶ ἰξῷ μὲν αἱροῦνται Κορυδαλὸς, καὶ οἱ ταχεῖς Ἀστραγαλῖνοι, οἵ τε Ἀμπελίωνες οἱ κουφότατοι, καὶ οἱ ἀσθενεῖς Βουδῦται, οἵ τε Βαρῖται, καὶ αἱ Σῶδες, καὶ Σπῖνοι, καὶ Τρυγόνες, καὶ Ἀστέρες, οἷς ἐρυθρός τε κύκλος ἐστὶν ὥσπερ ἀστὴρ ἐπὶ ταῖς κεφαλαῖς. καὶ οὗτοι μὲν ἅμα τοῖς ἄλλοις στρουθίοις, τοῖς κατὰ τὸν Βορρᾶν ἐπιδημοῦσι τοῦ ἔαρος, ἰξῷ θηρῶνται, τοῖς καλάμοις ἐπικαθίσαντες.

III. Ἄλλοι δέ τινες στρουθοὶ καὶ ἐν τῇ θαλάμῃ δι' ἐπινοίας τοιαύτης ἀγρεύονται. Μυρίνης συνδήσαντες δύο κλάδους ἀλλήλοις, εἰς τὸ κάτω συγκάμπτουσιν, ἐκ δὲ τοῦ ἑτέρου λεπτῆς μηρίνθου βρόχον ἐξάψαντες, ἄγουσι διὰ τοῦ ἑτέρου κλάδου τὴν μήρινθον, μικρῷ τε ἐπισφίγγουσι πασσάλῳ στερρῷ. Ἕδρας δὲ οὗτος τοῖς στρουθίοις παρέχεται χρείαν· καὶ εἰ χρήζοντες ὕπνου καθίσαιεν, ὀλισθαίνει μὲν ἐκ τῆς ὀπῆς τοῦ κλάδου ῥαδίως ὁ πάσσαλος, περιστραφεὶς δὲ ὁ βρόχος τοῖς ποσὶ τοῦ στρουθίου συμπλέκεται.

IV. Οἱ δὲ Σπῖνοι, καὶ αἱ Τρυγόνες ὑπὸ δένδρῳ θηρῶνται, εἰ σύμφυλον ὄρνιν ἐπὶ τοῖς τοῦ δένδρου στελέχεσιν ἴδοιεν καθεζόμενον. Οὐκ ἀεὶ δὲ χρηστέον ταύτῃ τῇ ἄγρᾳ, ἀλλ' ἐν νιφετοῖς καὶ χειμῶνι, γυμνῶν ἤδη τῶν φυτῶν ὄντων, καὶ ἐκβαλόντων τὰ φύλλα· τότε γὰρ ἕδρας τε καὶ σκέπης χρῄζοντες οἱ στρουθοὶ, τοῖς νόθοις τε καὶ σεσοφισμένοις τούτοις κλάδοις ὡς ἀληθέσι προσίπτανται. Θεαμάτων δὲ ἥδιστον στρουθοὺς ὁρᾶν ἰξῷ πεπεδημένους, καὶ καταπίπτοντας.

V. Ναὶ μὴν κἀκεῖνό ἐστι χαριέστατον, ἐὰν ἐπάγηταί τις ἱέρακα, περὶ πρέμνον φυτοῦ κατατιθῇ τε, καὶ οἱ στρουθοὶ δείσαντες, πειρώμενοί τε λαθεῖν, ὑπὸ τοῖς φύλλοις κρύπτωνται, λοξὰ πρὸς τὸν ἱέρακα βλέποντες, καὶ ὑπὸ τοῦ φόβου

πεπεδημένοι, ὡς οἱ λῃστήν τινα ἐξαπίνης ὀφθέντα ἀγωνιῶντες ὁδῖται, καὶ μετὰ τὴν φρικτὴν θέαν οὔτε ἀναδραμεῖν, οὔτε προβῆναι θαῤῥοῦντες· τοσοῦτον ἔχει φόβον καὶ τοὺς στρουθοὺς εἰς τὸν ἱέρακα βλέποντας. Ὁ δὲ ἀγρευτὴς πρὸς τὸν ἐπιδειχθέντα φόβον συντεταραγμένους αὐτοὺς ἀπὸ τοῦ δένδρου κατὰ σχολὴν καθελκύσει.

VI. Ἀλλὰ καὶ τοῖς πλεκτοῖς τινες ἐπὶ τῶν δασειῶν ἀρουρῶν, ὕπνου χρήζοντες, περιπίπτουσι λίνοις, ὅταν ἡλίου δύοντος ὁ νυκτερινὸς ἐπίῃ καιρός.

VII. Οἱ Πέρδικες θηρῶνται λίνοις τε καὶ πηκτίσιν, ἢ φωνῇ πέρδικος, ἢ παροξυνθέντες εἰς μάχην, ἢ ἐλάφου δορᾷ. Τὸ γὰρ ζῶον τοῦτο φιλοῦντες ὑπερφυῶς, ἐξαπατῶνται, εἴ τις ἀνὴρ δέρμα περιθέμενος ἐλάφου, καὶ ἐπιθεὶς τῷ μετώπῳ κέρατα, προσίοι λανθάνων αὐτοῖς, καὶ ἀληθῶς εἶναι ἔλαφον οἰηθέντες, περιέπουσί τε αὐτὸν, καὶ πλησιάζοντι χαίρουσι, καὶ οὐδὲ ἀφίστασθαι βούλονται, ὥς τινα συνήθη καὶ ὁμήλικα νέον μετὰ μακρὰν ἀποδημίαν θεώμενοι. Τοῦ δὲ ἔρωτος αὐτοῖς ὁ καρπὸς, βρόχοις τε περιπεσεῖν, ἢ τοῖς τὰς πυκνὰς μολιβδαίνας ἔχουσι λίνοις, καὶ τότε ἀντ' ἐλάφου τόν τε ἀγρευτὴν καὶ τὴν ἀπάτην ἰδεῖν.

VIII. Ὃν δὲ ἐπὶ τοῖς ἐλάφοις ἔχουσιν οἱ πέρδικες ἔρωτα, τοῦτον ἐπὶ τοῖς ἵπποις αἱ Ὠτίδες· καί τις ἐκ τούτου κατ' αὐτοὺς ἐπινενόηται τρόπος. Λίνα τις ποταμοῦ πλησίον ἢ λίμνης ἐπιτηδείῳ στήσας χωρίῳ, καὶ μικράν τινα ἐν μέσοις αὐτοῖς καταλιπὼν δίοδον, ὥστε ἕνα δύνασθαι ἱππέα διεξελθεῖν, ταῖς ὠτίσιν ἐπιδεικνύει τὸν ἵππον· αἱ δὲ ἕπονται προθύμως αὐτῷ, τὰ πτερὰ πάντα ἁπλώσασαι, μέχρις ἂν ὁ μὲν δι' ἐκείνου τοῦ στενοῦ διεκδράμῃ χωρίου, αἱ δὲ ὠτίδες πᾶσαι περιπλακῶσι τοῖς λίνοις.

IX. Οἱ δὲ Ὄρτυγες ἐν νυκτὶ νεφέλαις θηρῶνται, παλαιοτέρων ἄλλων ἀνακραζόντων ὀρτύγων· τῇ φωνῇ γὰρ

ἐπιδραμόντες, περιπίπτουσι ταῖς σαγήναις. Ἔστι δέ τις αὐτῶν ἄγρα τοιάδε καὶ μεθ' ἡμέραν. Ἐπὶ τῆς γῆς λίνον τις ἁπλώσας, τό τε ἱμάτιον ὑπὲρ τὴν κεφαλὴν ἀνατείνας τὸ ἑαυτοῦ, καὶ καλάμοις ἑκατέρωθεν ἀνέχων, κινεῖ αὐτὸ κατὰ μικρὸν προβαίνων· αὐτοῖς δὲ ἔπεισι δέος πρὸς σκιὰν τῆς ἐντεῦθεν κἀκεῖθεν ἐπινευούσης ἐσθῆτος, μέχρις ἂν ἐκείνην φεύγοντες περιπέσωσι ταῖς τῶν λίνων ἁψῖσι.

X. Καὶ τοὺς Ἀτταγῆνας κατὰ τοῦτόν τις αἱρήσει τὸν τρόπον. Τῷ τάχει γὰρ τῶν ποδῶν πλέον ἢ τῇ πτήσει θαῤῥοῦντας αὐτοὺς, ὡς λαγωοὺς, θηρατὴς ἐπαγόμενος κύνας, θηρεύσει.

XI. Αἱ δὲ Γέρανοι καθ' ἑτέρους ἁλίσκονται τρόπους. Καὶ εἰ κολοκύνθης ξηρᾶς τὸν τράχηλον ἐκτεμών τις, καὶ κοίλην ποιήσας αὐτὴν, ἔξω τε ἔνδοθεν καταχρίσας ἐμβάλλοι κάνθαρον, ὁ μὲν ἔνδοθεν διεξελθεῖν ἐθέλων ἠχήσει, τῷ κτύπῳ δὲ ἡ γέρανος προσδραμοῦσα, τήν τε κεφαλὴν καθεῖσα, καὶ ἑλοῦσα τὸν κάνθαρον, καὶ αὐτὸ τὸ κύτος τῆς κολοκύνθης συναρπάσει περὶ τῷ μετώπῳ καὶ τοῖς ὀφθαλμοῖς κείμενον, καὶ ἐπὶ τοῖς πτεροῖς κολληθὲν, ὡς μήτε ὁρᾶν, μήτε προβαίνειν δύνασθαι, ἀτρεμεῖν δὲ καὶ ἑστάναι, μέχρις ἂν αὐτὴν ταῖς χερσὶ συλλάβηται πλησιάσας. Καὶ κρομμύου δὲ φύλλον, εἰ μὴ παρείη κάνθαρος, ἐμβαλεῖν ἀπόχρη τῷ τῆς κολοκύνθης κοιλώματι. Καὶ παγίσι δὲ αἱρεῖται ῥαδίως, εἰ ταμών τις κάλαμον, καὶ ἐπὶ ταῖς δυσὶ τρήσας ἀρχαῖς, ἐνθείη κάρφη λεπτὰ, διπλᾶς αὐτοῖς ποιήσας γλωχῖνας, δι' ὧν κυκλώσει τὸν βρόχον, λίθον κάτωθεν τρητὸν ἀπαρτήσας, καὶ κατὰ μέσον τοῦ καλάμου λεπτήν τινα περόνην σιδηρᾶν ἐμβαλὼν, κύαμόν τε ἐπιπήξας αὐτῇ, πρὸς ὃν ἡ γέρανος βλέπουσα, τῷ βρόχῳ τὴν κεφαλὴν ἐμβάλλει, καὶ τοῦ μὲν κυάμου δράξεται, ἀνανεῦσαι δὲ βουληθεῖσα, περὶ τῷ τραχήλῳ ταθέντα ἀνασπάσει τὸν βρόχον, εἶτα αἰσθομένη τοῦ δόλου, ἀναπτῆναι μὲν πειράσεται πολλάκις, πρὸς δὲ τὸ ἄχθος τοῦ λίθου καθελκυσθήσεται, μέχρις ἂν αὐτῆς ὁ θηρατὴς ἐπιλάβηται.

XII. Φάσσας δὲ ἑλεῖν ἐςὶ δυσμηχανώτατον· τῶν θηρατῶν γὰρ αἰσθόμεναι, τάχιςα ἀποφεύγουσιν· ἀλλὰ καὶ αὗται νικῶνται δόλῳ. Θεασάμενος γὰρ ὁ θηρατὴς ἐπὶ δένδρου καθημένας αὐτὰς, ἁπλοῖ κατὰ τοῦ ἐδάφους τὸ δίκτυον, λεπτὸν ἐπιβάλλων ἄχυρον, ὥςε κρύπτειν αὐτὸ, φάσσας τε ἑτέρας ἐφίςησι τῶν πάλαι ᾐρημένων, τυφλώσας, καὶ τοὺς πόδας αὐτῶν λεπταῖς ἀποδήσας σπάρτοις, δι᾽ ὧν αὐτὰς κινῶν συναναγκάσει τινάσσεσθαι. Τοῦ κτύπου δὲ ἀκούσασαι προστρέχουσιν αἱ λοιπαὶ, τήν τε νομὴν καὶ τὰ δένδρα ἀπολιποῦσαι· εἶτα ἐκεῖνος ὑπό τινι καλύβῃ κρυπτόμενος, πολλῇ ἰσχύϊ τὴν τῶν λίνων μήρινθον ἐπιτείνει, καὶ πάντας ὁμοῦ τοὺς ςάλικας ἀναςήσας, αἱρεῖται τὰς φάσσας τοῖς τοῦ λίνου κόλποις ἐμπεπτωκυίας. Τοιούτοις δὲ καὶ τὰς Περιςερὰς ἐπισπάςροις αἱροῦσιν· ἀλλὰ καὶ εὐκολώτερον αὐτὰς θηρεύσει τις βρόχῳ.

XIII. Τοὺς Κοσσύφους δὲ, καὶ τὰς εὐφώνους Αηδόνας ἐςὶν ἑλεῖν, ἐν τοῖς συνεχέσι θάμνοις ςήσαντα πάγην, ἧς δύο μὲν κυκλοτερεῖς εἰσιν ἄντυγες, ὑπὸ τοῖς ςροφίοις τοῦ λίνου κόλποις κρυπτόμεναι, καὶ ταῖς ὑποχαῖς ἐοικυῖαι ταῖς θαλασσίαις νεῦρα δὲ βοὸς ἐπιτείνονται, μηκίςης ἐν τῷ μέσῳ ῥάβδου κειμένης· ἀπαρτῶσι δὲ αὐτῶν μήρινθόν τε καὶ ὕσπληγγα, καὶ ἔτι δέλεαρ ἐντιθέασιν, οἷον μύρμηκα, ἢ γῆς ἔντερον, ᾧ δελεασθὲν τὸ ὄρνεον, ἐπιψαύει τῆς πάγης, καὶ ἐνοχληθήσεται, περιςραφέντων ἐκείνων, ὁπόσα τε ὦσιν ἐπὶ τῇ θήρᾳ συντεταγμένα. Κατὰ τοῦ κοσσύφου δὲ καὶ τοιοῦτόν τι τοῖς μειρακίοις ἐπινενόηται. Περὶ τὸν τοῦ χειμῶνος καιρὸν, ὅτε τροφῆς μάλιςα τὸ ὄρνεον ἀπορεῖ, βόθρον ὀρύξαντες, ἐλαίας ἐμβάλλουσι κόκκον ἢ δάφνης, καὶ παριςᾶσί τι κεράμου κλάσμα μικρόν· εἶτ᾽ ἐπ᾽ ἐκείνῳ πάσσαλον ἐντιθέασι, καὶ τῷ πασσάλῳ κεράμους τείνουσι δύο, οἷς καὶ ὕσπληγξι ἄλλο ὄρνεον ἐπίκειται. Πλησιάζων δὲ πάντως ὁ κόσσυφος ὁ τροφῆς δεόμενος ἐν τῷ βόθρῳ, καὶ πεσόντος ἐξαπίνης τοῦ ὀςράκου, ἐγκλεισθήσεται. Κατὰ τοῦτον αἱροῦνται τὸν τρόπον καὶ αἱ Κίχλαι, καὶ αἱ Πύῤῥαι.

XIV. Ο δὲ Αἴγινθος θηρᾶται κλωβῷ, ἐν ᾧ πάλαι θηραθεὶς ἕτερος ἐπὶ τὸ βοᾶν κατακλείεται, θυρῶν ἔσω ἑκατέρωθεν δύο· καὶ δέλεαρ ἐστι κάρυον, ἢ σκώληξ, ἤ τι τοιοῦτον, ᾧ τὸ ὄρνεον ὑπὸ τῆς Φωνῆς προσραπὲν ἐφορμήσει. Ἀλλ' ὕσπληγξ καὶ ταύτας περιστρέφει τὰς θύρας, ὥστε εἰσελθόντα τὸν αἴγινθον οὐκ ἔχειν ἐκπῆναι.

XV. Κάλανδρον δὲ οὐκ ἄν τις ἕλοι ῥαδίως, εἰ μὴ πλησίον ὕδατος θείη τὸ λίνον· ὁ μὲν γὰρ τοῦ ποτοῦ χρήζων προσίπταται, ὁ δὲ ἀγρευτὴς τέως ἐν καλύβῃ λανθάνων, καὶ ἐπιτείνων νεύρῳ τὸ δίκτυον, πίνοντα καλύψει τὸν κάλανδρον.

XVI. Θηρῶνται δὲ καὶ Τρυγόνες, δίψης αὐτὰς ἀγούσης ἐπὶ πηγὴν, ἧς καὶ πλησίον ὁ θηρατὴς κάλαμον ἵστησι, πτερὰ ἀπ' ἄκρου προσδήσας, ὧν ἡ κίνησις διώκει τε, καὶ φοβεῖ πλεῖστον αὐτάς· ἀλλ' ἑτέραν τινὰ πρότερον εἰλημμένην κατατίθεται πλησίον τρυγόνα, ἣν θεασάμεναι, καὶ προσπτᾶσαι καθέζονται, οὕτως τε ἐφελκυσθέντος αἱροῦνται τοῦ λίνου.

XVII. Γλαυκὶ δὲ αἱ κορυδαλίδες ἀγρεύονται, ἣν ὁ θηρατὴς ἐπί τινος χαλκῆς στήσας ἀψῖδος τινάσσει, σπάρτα συνεχῶς ἐπιτείνων, καὶ περιθεὶς κύκλῳ ῥαβδία προχρισθέντα ἰξῷ. Τὴν γλαῦκα τὸ νυκτερινὸν ὄρνεον σπεύδουσιν αἱ κορυδαλίδες ἑλεῖν, τῷ τε ἰξῷ καὶ ταῖς ῥάβδοις ἁλίσκονται.

XVIII. Ἐπὶ δὲ τοὺς ὀξυβόας κολοιοὺς τοιαύτη τις ἄγρα παρασκευάζεται. Ῥάβδον ἐπὶ τῇ γῇ δεῖ πῆξαι μακρὰν, ἐκ μηρίνθου δὲ αὐτῇ προσάψαι βρόχον, μέσῳ τε ὕσπληγγα, τοὺς ἑκατέρωθεν λύγους τῇ περιστροφῇ καλύπτοντα· ἐπ' ἄκρου δὲ αὐτῆς κείσεται καρπὸς ἐλαίας, κατευθὺ τεταγμένου τοῦ βρόχου, οὗ εἰ ἐπιψαύσουσιν οἱ κολοιοὶ, ἡ μὲν ὕσπληγξ κατολισθαίνει, ἐνειλιχθεῖσα δὲ ἡ ῥάβδος ὀρθοῦται, καὶ τὸν βρόχον οὕτως ἐφέλκεται, ὥστε τῶν κολοιῶν

τοὺς τραχήλους ληφθῆναι. Καὶ τὰς Κίσσας δὲ κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον αἱροῦσιν οἱ ἰξευταί.

XIX. Καὶ ἄλλος Κολοιῶν (ἄγρας) τρόπος ἐστίν. Ελαίου τις ἄγγος ἐμπλήσας τίθησιν, ὥστε τοὺς κολοιοὺς ὁρᾶν εἰς αὐτό· οἱ δὲ ὁρῶντες ἐν τῷ ἄγγει τὰς ἑαυτῶν (εἰκόνας), κολοιοὺς ἑτέρους νομίζουσι, καὶ εἰς τὸ ἔλαιον καταπτάντες, ἐμπηδῶσιν εὐθὺς, εἶτα οὕτως καὶ τὰ πτερὰ καὶ τὰ μέλη βαρύνονται τῷ ἐλαίῳ βραχέντες, ὡς μὴ δύνασθαι ἀποπτῆναι, καὶ κατὰ τοῦτον εὐθὺς αἱροῦνται τὸν τρόπον.

XX. Αἰγίθαλον δὲ εἴ τις ἀγρεῦσαι βούλοιτο, θηλὴν αἰγὸς πάντοθεν ἰξῷ καταχρίει· ὁ δὲ γάλα τῆς αἰγὸς πιεῖν ἐπειγόμενος, ὑπερίπταται μὲν τὰ θριγκία, πρὸς δὲ τὴν μάνδραν ἐλθὼν, τὸ ῥάμφος ἐπὶ τὸν τῆς αἰγὸς ἐρείδει μαζὸν, καὶ τοῦ ἰξοῦ μέχρι ταρσῶν αὐτοῦ διαχυθέντος, ἁλίσκεται.

XXI. Πρὸς δὲ τὴν τοῦ Πορφυρίωνος ἄγραν, οὔτε ἰξοῦ τις, οὔτε λίνων δεήσεται, ἀλλ᾽ εἰ μόνον που καθήμενον ἐπιτηρήσας αὐτὸν, ὀρχούμενος κατὰ μικρὸν πλησιάζοι. Τῷ δὲ οὕτως ἐστὶν ἡ τῆς ὀρχήσεως ὄψις ἡδεῖα, ὥστε οὐκ ἀποπτήσεται, καίπερ ὁρῶν προσιόντα τὸν ἄνδρα, κινήσει δὲ καὶ αὐτὸς ὀρχούμενος τὰ μέλη τὰ ἑαυτοῦ, τὴν ἄγραν ἑλόμενος διὰ τὴν ὄρχησιν.

XXII. Σανίσιν εἰκόνας ἐπιγράψαντες ἰχθύων, θηρῶσι τοὺς Καταῤῥάκτας· σὺν ὁρμῇ γὰρ ὡς ἐπί τινα καταπτάντες ἰχθὺν, περιῤῥήγνυνται ταῖς σανίσι, καὶ διαφθείρονται. Καὶ ὄρνεις δὲ ἄλλους καὶ οὐκ ὀλίγους λίνοις τε καὶ πάγαις αἱροῦσι νηχομένους, ἢ καὶ πρός τινας διεξιόντας ἀκτὰς, ἐν αἷς τὰ πτερὰ ψύχειν, ἢ καθεύδειν, ἢ μετὰ κόρον εἰώθασιν οἱ ὄρνεις διαναπαύεσθαι.

XXIII. Καὶ παγίσι μὲν καὶ βρόχοις αἱ Νῆσσαι θηρῶνται, καὶ οἱ Λινουργοὶ, καὶ οἱ Κεγχρίται, καὶ ἄλλα γέ-

νη χηνῶν, καὶ οἱ ταχεῖς φελλῖναι, καὶ αἱ φαλαρίδες, καὶ πλεῖςα ἕτερα τῶν ἀμφιβίων ὀρνίθων, ἀπαληθέντα τροφῇ. Πρὸς γὰρ τοῖς τῶν λιμνῶν ἢ τῶν ποταμῶν χείλεσι κριθὰς κατασπείρȣσιν, ἢ ὀλύρας, ἢ κέγχρον. Κατὰ δὲ τῶν Χηνῶν καὶ ἄλλο τι μεμηχάνηται. Ξύλινόν τις χῆνα ποιήσας, χρώμασί τε ἐπιδήσας αὐτὸν, καταμόνον τῆς λίμνης ἀφίησι, καὶ περὶ τȣτον συνίασιν οἱ χῆνες, τύπτȣσί τε αὐτὸν, ὡς ἀλλότριον τῆς αὐτῶν ἀγέλης διώκοντες· ὁ θηρατὴς δὲ ἐν καλύβῃ κρυπτόμενος, καὶ λεπτήν τινα κατέχων μήρινθον, ἐπὶ τὴν γῆν ἕλκει τὸν ξύλινον χῆνα· οἱ δὲ φεύγειν αὐτὸν οἰηθέντες ἀκολȣθȣσι, κἂν εἴσω γένωνται τῶν λίνων διώκοντες, τότε τȣς κάμακας ἐπισπασάμενος ὁ θηρευτὴς, καὶ τὸ δίκτυον ἀναςήσας, κοινῇ πάντας περικαλύπτει τȣς χῆνας περὶ τὸν ξύλινον νηχομένȣς.

XXIV. Ἀλλ' ȣδὲ οἱ καλȣμενοι Θρᾶκες ὄρνεις, ȣδὲ οἱ Δυτῖνοι, καὶ οἱ Κόλυμβοι τȣς θηρατὰς διαφεύγȣσι, κἂν πανημέριον νήχωνται, δόλῳ δὲ κἀκείνȣς ἀγρεύȣσιν. Ὅταν ἀκίνητον ᾖ διὰ γαλήνην τὸ πέλαγος, εἰς ἄκωπον σκάφος ἐμβάντες, πρὸς μικρὸν πλέȣσιν, ὡς ἂν μὴ τῆς εἰρεσίας τȣς ὄρνεις ὁ κλύπος ἀποδιώξειεν. Εἶτα εἷς μὲν ἐπὶ τῆς πρύμνης ἕςηκε λίνον ἐπιφερόμενος, ἕτερος δὲ ἐπὶ τῆς πρώρας τῷ πηδαλίῳ κατὰ μικρὸν προάγων τὸ σκάφος, καὶ λύχνον ἐν κεράμῳ φέρων, οἷον ἐπιδείκνυσιν, ὅταν πλησιάζῃ τοῖς ὄρνισιν. Οἱ δὲ ȣ λύχνον, ἀλλ' ἀςέρα δοκȣντες ὁρᾶν, προσιȣσαν δέχονται τὴν πορθμίδα, γενομένης δὲ ἐγγὺς, κρύπτει μὲν ἐν τῷ κοίλῳ τῆς νεὸς τὴν λαμπάδα ὁ θηρευτὴς, ἵνα μὴ γνωσθῇ τοῖς ὄρνισιν ὁ δόλος· ὁ δὲ μακρὸν αὐτοῖς ἐπιρρίπτει λίνον ἁπλώσας, καὶ πολλȣς καλύψας ἐξέλκει.

Τοσαῦτά μοι, κράτιςε Βασιλεῦ, περὶ τȣ βίου καὶ τῆς ἄγρας τῶν ὀρνίθων ἐςὶν εἰπεῖν. Διονύσιος δὲ αὐτὰ παρὰ τȣ τῆς Λητȣς Ἀπόλλωνος διδαχθῆναί φησι.

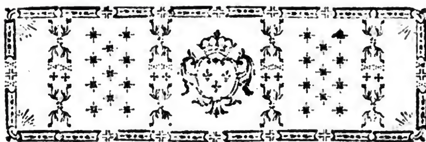
OPPIANI
DE
VENATIONE
LIBRI IV.

EX

INTERPRETATIONE LATINA

EMENDATIORE

ADRIANI TURNEBI.

OPPIANI

DE VENATIONE LIB. I.

Tibi, fortunate, cano, terræ illuſtre præſidium, lumen martiorum amabile Romulidûm, Auſonii Jovis dulcis ſtirps, Antonine, quem magna magno procreavit Domna Severo, beato nupta, & beatum enixa, (ſponſa præſtantiſſimi mariti, puerperaque pulcherrimi partus, Aſſyria Venus, & non deficiens luna,) nihilo inferiorem Jovis Saturnii prole: (ignoſcas Titan Phaëthon, & Phœbus Apollo) Cui quidem pater, validis cum acquiſiviſſet brachiis, dedit habere omnem terram, totumque mare. Tibi enim floreſcens parturit almus ager, rurſumque tranquillum paſcit inſignia genera mare, tibique omnes fluunt ab Oceano amnes, læteque ridens currit illuſtris Matuta.

16. Namque aveo venationis nobiles artes canere. Iſtud mihi Calliope imperat, iſtud Diana ipſa. Audivi, ut fas eſt, divinam audivi vocem, & deæ reſpondi viciſſim. prior autem me ſic compellavit: *D.* Surge ſis, & aſperam ingrediamur viam, quam mortalium nondum quis ſuis calcavit carminibus. *O.* Favo veneranda dea, quæ in animo tuo agitas, nos noſtra humana eloquemur oratione. *D.* Nolo triennalem te nunc montanum Bacchum canere, non choreas Aonii ad gurgites Aſopi. *O.* Mittam, ut imperas, Bacchi celebrare nocturna ſacra: perſæpe duxi choreas Thyonæo Libero patri. *D.* Ne genus heroum dicas, ne fluctivagam Argo, neque prœlia hominum, ne mihi funeſtum Martem canas. *O.* Non dicam bella,

non Martis facinora perniciosissima. Novi Parthorumque clades, & Ctesiphontem (captam). *D.* De bellis nefariis taceto, ac relinque cestos. Odi quos dicunt lusus marinæ Veneris. *O.* Audivimus te, diva, nuptiarum expertem esse. *D.* Cane pugnas & ferarum, & virorum venatorum. cane genera canum, & equorum pernices cœtus, consilia solertia, indaginis sagacis & quæstuosæ officia: odia mihi ferina dicito, amicitias canito, & thalamos in montibus lacrimis carentis veneris, & partus in feris obstetrice carentis nixus. *O.* Hujusmodi jussa Jovis magni filiæ. Audivi, cano. Utinam autem vox mea scopum feriat. At tu, qui ab oriente ad Oceanum usque imperas, placide ambrosiis sub superciliis tuis renidens, dextram præbe clementem, munificam terræ, & urbibus, & venatoriis hisce carminibus.

47. Triplicem venationem deus concessit hominibus, aëriam, terrestrem, & marinam amœnam: verum non par labor. Nam qui tandem paria fuerint, piscem trepidantem e gurgitibus protraxisse, & passis volantes alis aves e cœlo deduxisse, aut cum feris trucibus in montibus certasse? Sed tamen nec piscatori, nec utcunque aucupi venatio citra laborem: at laborem una oblectatio sequitur sola, nec ulla cæde sese cruentant. Nempe ille scopulis insidens littoreis, flexis calamis, & hamis sævis intrepidus piscator impedit solertem piscem: oblectatio vero est, quando ferri genis confixum perquam sublime emicantem super æquora palpitantemque marinum tollit per aërem saltatorem (piscem). Jam vero aucupi labor jucundus est: quippe ad venationem non ensem, non falcatum gladium, non ferreas hastas ferunt, sed ipsos ad sylvas comes sequitur accipiter, & longi funes, humidumque mellei coloris viscum, quique aëriam calami ambulant viam. Ecquis vero hæc ausit dicere paris momenti? aut regi leoni quis aquilam opponat? cum veneno autem pardorum quis murænam comparet? aut thoas cum accipitribus, aut rhinocerotas cum echi-

nis? aut larum cum capris ſylveſtribus, aut cete omnia cum elephanto? venatores lupos perimunt, thynnos vero piſcatores: prædatores oves (ſylveſtres), columbas capiunt calamis aucupantes: urſum venatores, & mormyrum piſcatores: tigrin autem equites, & mullos piſcatores: aprum veſtigatores, & luſcinias viſco fallentes. Verum tu mihi, Nereu, & dii Amphitrites, & aves amantium Dryadum cœtus propitii ſitis. Quippe viciſſim me caræ vocant camœnæ, & diis ferarum vaſtatoribus converſus eo cantatum.

81. Primum quidem adoleſcentes ne mihi valde obeſi ſunto. etenim inter ſcopulos conſcendere valde ingentem equum neceſſe eſt: opus porro foſſam ſaltu ſuperare: ſæpenumero etiam in nemoribus neceſſe feram ſectari, genubus agilem & levibus artubus. Itaque ne obeſi ad venationis certamen eant, ne quid graciles. etenim aliquando dimicare cum feris bellicoſis neceſſe venationis ſtudioſum virum. Proinde mihi corpore ſic temperato eant (venatum), ſimul & veloci ad currendum, & forti ad dimicandum. Quin etiam dextra quidem vibrent jacula gemina longa. enſem autem falcatum in medio cingulo, quibus & feris acerbam mortem inferant, & maleficorum inſidias hominum propulſent. Læva autem pedes quidem ducat canes, eques vero equorum regat moderatrices habenas. Expedite autem tunicam & genuum tenus aſtrictam geſtet; connectatur autem alternis loris: cervicis dein ex utraque parte pendulum e manibus pallium conſtrictum habeat pone, validos ſuper humeros, faciliorem ad laborem: nudis autem pedibus incedant illi, quibus veſtigia curæ ſunt obſcura ferarum, ut ne feris ex oculis ſomnum adimat ſtrepitus attritorum pernicibus ſub pedibus calceorum: omnino vero pallium non habere multo ſatius eſt: quia pallium ſæpenumero motum flatu increbeſcentis venti, feras perterrefacit: exilierunt autem ad fugiendum. Sic quidem bene compoſitum habeant velox corpus venatores. Tales enim amat Diana jaculatrix.

110. Alias autem alio tempore in feras proficiſcantur, die ineunte, & die cadente, & medio, nonnunquam veſpertino, nonnunquam etiam feras ſub radiis lunaribus domuerunt. Dies quidem protrahitur utilis venatori, tota ſerena ad perpetes curſus, vere frondoſo, & folia decutiente autumno. Egregie enim ſunt & equis, & hominibus, & canibus ſævis ad currendum moderata tempora vere aureo, gelidarum nubium expulſore, quando navitis apertum eſt navigantibus mare, alba pandentibus velivolarum armamenta navium: quando terra hominibus ſtirpes colentibus gaudet: quando & calycibus & floribus nodos ſolvit. aut rurſus extremo autumnali ſolſtitio, quando domus floret fructus legentis agricolæ: fructus Minervæ pinguem quando alveum implet, & (vindemiator) uvam vitium calcans in torculari exſultat: alvearia apum quando floridi favi ſtipant. Hieme autem media, medio die venatum eas: cum aliquis in ſylvis ſub antrum ſe recipiens, fomitibus collectis, & brevi flamma cumulata, prope ignem recumbens, inſtruit prandium lignator. At æſtate oportet vitare flammeas minas, ardoremque ſolis. Jubeo autem in certamen venire primum ſub diluculum, quando mane ruſtici temonem ſubter ſub affabrefacta ſtiva terram proſcindens juvencis aptatum dirigunt aratrum. aut rurſum veſperi, quando ſol juga flectit, quando dant ſignum ſuis gregibus paſtores, cum vadunt ad ſua rurſum ſtabula graves mammis, & uberibus exundantes: illi autem a lapideis trepidantes proſiliunt ſeptis, omneſque circum ſuas charas laſciviunt matres, circum quidem magnoculas juvencas truces vituli, circum vero cornigeras oves balantes agni, circumque capras hœdi, & circum equas veloces equulei.

147. Jam vero hæcce ferant ad montes ſaltuſque adminiſtratores ſtrenui venationis illuſtris inſtrumenta, armaque venaticam multum ſpirantia cædem, retiaque, varoſque, caſſes, nexiliaque vimina, ingentemque panthera, laqueorumque triſtes nexus, ſpiculum tri-

ſulcum, lanceam capitatam, telum leporarium, haſtiliaque & pennatam velocem ſagittam, enſes, ſecureſque, leporum interfectoremque tridentem, uncinos curvos, plumbo vinctoſque annulos, ſpartaceum funem, beneque textam pedicam, nexuſque, valloſque, maculoſaſque plagas.

158. Equos autem venatum inprimis generoſos ducant mares: non ſolum quod deteriores ſunt pedibus fœminæ, ad peragendum longum curſum in ſaltibus; verum quod vitare neceſſe eſt coitus amantem animum equorum velocium, equam autem procul arcere, ut ne hinniant cupidi coitus, atque audientes ſonum terrificum fugam ineant hinnuli, capreæque veloces, & timidus lepus.

166. Equorum autem varia genera. Tot enim nationes infinitæ equuleorum, quot mortalibus genera diviſa ſunt fruge veſcentibus; verumtamen dicam qui inter omnes præſtantes ſunt, quique equeſtribus excellunt pugnis: Tyrrheni, Siculi, Cretenſes, Mazices, Achæi, Cappadoces, Mauri, Scythæ, Magnetes, Epei, Iones, Armenii, Afri, Thraces, Arabes.

173. Equum autem inter omnes egregium obſervarunt periti curriculorum circenſium, & armentorum cuſtodes, forma qui hujuſmodi toto corpore ornatus eſt: argutum ſuper cervicem arduum alte caput tollat, ingens ipſe qui ſit teretibus membris, alto capite: & mentum in pectore quaſi recumbat: latum ſit lætumque ſuperciliorum diſcrimen: ex temporibus autem circum frontem comarum crebræ alludant capronæ. Oculus acer, flammeus, palpebrarum ſuggeſtu truculentus, patulæ nares, os autem latum, aures breves, incurvetur in arcum cervix equi bene jubata, inſtar ſetoſæ criſtæ in galea nutantis. Amplum ſit pectus, longum corpus, lata terga, & ſpina duplex in medio coxas opimas reddens: extendatur autem magna pone ſilvoſa cauda: femora autem compacta, muſculoſa: cæterum ſubter rectæ longæque pedum

& teretes tibiæ, ac valde graciles, & carne carentia crura, cujusmodi cornigeris pernicibus cervis: & talum flexum habeat; obeat autem rotunda ungula alte satis a terra, densa, cornea, solida. Talis mihi eat in acre ferinum bellum animosus, certaminis socius martius, strenuus equus. Tyrrheni tales, atque Armenii, & Achæi, Cappadocesque præclari, qui ante Taurum pascuntur. Miraculum porro in Cappadocibus ingens animadverti pernicibus. Quamdiu quidem primævum in ore dentem, & molle ferunt corpus, segnes sunt: velociores autem sunt, quanto magis consenescunt. Illos ad bella fortia armato, sævasque in feras. nam egregie animosi sunt, ita ut armis occurrant, densamque rumpant aciem, & adversum feras martias dimicentur.

206. Quo pacto enim in prœliis martius audit equus clangorem bellicum pugnam incitantem longarum tibiarum? aut quomodo contra aspicit inconniventibus oculis, juvenibus cohortem confertam armatis, & æs splendidum, & coruscans ferrum? & didicit quando manere oportet, quandoque rursus impetum facere, & didicit audire fortium tesseram ducum? sæpe etiam hostium virorum accessit ad arces quietus, quando mortalibus clypeus supra caput transversum splendidum, pinnatum, clypeum firmat, quando cupiunt hostium urbem excindere & campum extruunt sublimem septem boum tergoribus (i. e. scutis), artificiosum, densum, multis umbonibus vallatum, ac contra splendor æs resultat solaris: repente autem retro reflexo radio fulget multus æther.

221. Præcipue equis natura largita est solers hominum audaciam, & in pectoribus docilem animum. Semper agnoscunt suum charum rectorem, & hinniunt conspicati illustrem ducem, & qui bello ceciderit, multum gemunt socium. Equus in pugna rupit aliquando vincula silentii, & naturæ leges superavit, & accepit vocem humanam, & linguam similem hominibus.

hominibus. Equus vero martius Macedonis regis Bucephalus armis contra dimicabat. Equus super spicas currebat levibus pedibus: alius super mare, neque ungulam tinxit. Equus super nubes Chimæræ interfectorem vexit virum: & hinniens aliquando equus equisonis dolis creavit Persarum Asianorum regem. Eximie autem rursum venerantur naturam: istud penitus inauditum ad coitum accessisse nefarium: sed manent puri scelerum, castamque amant venerem.

239. Audivi ut olim locuples quidam rex (Scythiæ) egregium habebat in agris equorum gregalem cœtum, quos omnes deinde cum abolevisset equinus morbus, reliquit duos, matrem solam, & matris caræ subrumum adhuc pullum. Sed postquam adoleverat, tentabat improbus vir matrem nati sui in complexum mittere. Eos vero ubi vidit recusantes admissuram, & nuptias utrisque interdictas, statim deinde nefaria moliens, dolosum consilium texebat, sperans se revocaturum sobolem equis denuo. Ambo quidem primum obvolvit, altius dolos versans, alio corio, deinde vero perungit unguento totum corpus odorato, fragrante. sperabat enim odorem antiquiorem se obliteraturum cupidine: ac fefellit, dii, vestram fidem, faciens scelerate & perpetratæ sunt communes execrandæ nuptiæ, invisissimæ equis, cujusmodi apud homines contractæ sunt olim Thebanæ nuptiæ incestæ miseri Œdipi. Illi autem ubi nudati suum scelus intellexerunt, obliquis vero aspexerunt tristes oculis, illa quidem misera natum non natum, ille vero miser maritus, incesto pollutus cubili, matrem non matrem, infelicem, alte sane se arrexerunt implacabiliter frementes, vinculisque ruptis ibant clare hinnientes, veluti deos beatos antestantes sceleris, dirasque imprecantes pernicioso pronubo. Tandem autem lugentesque & effrenato impetu ruentes, adversis scopulis sua capita illidentes ossa comminuerunt: suam autem vitam peremerunt, suæ sibi necis auctores, inclinatis alter in alterum capite. Sic fama vetus gloriam equis magnam prædicat.

271. Equorum autem quotcunque genera educavit immenſa tellus, celerrimi Siculi, Lilybeum quique depaſcuntur, & tricipitem montem, ubi operimentum Enceladi, flammas æthereas eructatantis fulminis, eque Sicania Ætna ebullit æternus ignis. Velociores autem Siculis ad Euphratis fluenta Armenii, Parthique profunda coma ſunt: attamen & Parthis eximie excellunt Iberi velocioribus pedibus inſultantes ſolo. Illis forte ſola æquiparari poſſit aquila in æthereis præpeti emicans volatu plagis, aut accipiter paſſis volans alis, aut delphis per canos labens fluctus: tantum Iberi ſunt pernices pedibus; verum parvi imbecillique viribus, & male fortes animo, & curſu paucis ſufficiunt ſtadiis. Speciem autem inſignem inclyto corpori induit natura: ungulam vero non firmam, in luto nutritam, latam.

289. Maurorum autem velocia genera multo præſtant omnibus & curſus continuatione & laboris patientia. Et Libyci poſt eos longum curſum perficiunt. Species autem utriſque ſimilis, præterquam ſane majores aſpectu Libyci fortes ſunt; ſed corpore longi. circum latera enim latiorem quam alii coſtarum pectinem habent, quocirca ſunt ampliores ſpecie & meliores contra irruere: boni autem ſolis ferre æſtuoſum impetum, & meridionales ſitis acres minas. Equi autem Tyrrheni, & ingentia Creſia genera, ſimul & veloces ad currendum, & longi ſunt: Mauris velociores Siculi, Siculis vero Parthi, & cæſii ſunt, & eximie ſplendidi, & ſoli ferunt magnum rugitum leonis. Quippe feras in alias alia genera equorum idonea ſunt, quæ ut plurimum tibi loquuntur oculi. In cervos pedibus variegatos, cæruleos armato: in urſos, glaucos, & in pardos, ſanguineos: flagrantes autem equos igneis oculis, in apros: cæterum oculorum acie fulgentes, cæſios, in cæſios leones.

310. Pulchritudine autem inter omnes eſt eximius equus Niſæus, quem nutriunt opulenti reges, pul-

cher aſpectu, molliſque ad ferendum, facile parens habenæ, argutus quidem capite, verum denſus profunda juba in cervice, glorioſe utrinque flavas jubas jactans.

315. Quin etiam aliud genus decorum videas, maculoſum, conſpicuum, quos orynges vocant, ſive quod pulchricomis in montibus proveniunt, ſive quod ſolent feminas uſque appetere. Duæ autem oryngum floridæ ſunt ſpecies. Quippe alii cervicem, & crine decora lata terga picta habent longis crebro tæniis, quemadmodum tigres, velox celeris Zephyri ſoboles. Alii autem rotundis in orbem variantur maculis crebris ſimiliter ac pardi: quos adhuc pullos pinxerunt artifices viri, candente ære longum pilum inurentes.

327. Sæpe etiam alia mortales ſolertiſſima excogitarunt, pullum ut pingerent, etiamnum in utero matris agentem. O quanta ſolertia, quanta mortalibus ineſt mens! Faciunt quomodocunque volunt, reddunt verſicolores equos, matris adhuc lacteis qui concipiuntur ilibus. Quando enim fœminam pervaſit libidinis impetus, equum autem prope vadentem inclytum magnanimum expectat, tunc pingunt maritum formoſum: undique autem totum corpus maculoſis circum coloribus delineant, & ad coitum adducunt forma ſuperbientem. Ut vero adoleſcens ab ornatricibus mulieribus veſtibus candidis, & floribus purpureis redimitus, ſpiranſque Palæſtinum unguentum, in thalamum vadit, Hymen hymenæum cantans: ſic equum properantem nuptiali cum hinnitu (&) coram ſua conjuge ſpumantem illuſtrem maritum, diu retinent cari cupidum coitus: tandem tamen dimittunt amabilem in complexum. Ea autem gravida facta maculoſum gignit pullum, utero mariti fœcundo ſemine hauſto, accepta vera forma diſcolore oculis.

348. Eadem etiam illi quibus calami curæ ſunt, excogitarunt ſolerti ingenio aucupes, quando variant

& tingunt columbis pipiones. Cum enim in venerem veloces columbæ coeunt & miſcentur roſtris cum gemebundis maritis, tum artificium texit inclytum columbarius paſtor; juxta autem fœminas ponit coloribus varia multa pallia purpurea: at illæ limis oculis aſpicientes, & animo oblectatæ, pariunt purpureos pullos.

357. Quin etiam hæc Lacedæmonii callide commenti ſunt ſuis caris uxoribus; quando utero intument, pictas in tabulis prope ponunt egregias formas, qui olim effulſerunt ſpecie inter homines ephebos, Nireum & Narciſſum, fortem Hyacinthum, Caſtoremque galea inſignem & Amyci interfectorem Pollucem, adoleſcenteſque juvenes, quique inter divos egregii, Phœbum laureatum, & hederigerum Bacchum. Illæ vero oblectantur venuſtam formam conſpicatæ, pariuntque formoſos, pulchritudine attonitæ.

367. Hactenus quidem de equis; verum deſcende, care anime, in viam canum: (dic) quot ex omnibus canibus inprimis cenſentur, valdeque venatoribus curæ ſunt. Pæones, Auſonii, Cares, Thraces, Iberi, Arcades, Argolici, Lacedæmonii, Tegeatæ, Sarmatici, Gallici, Cretici, Magnetes, Epei, & quotquot Ægypti arenoſas ad ripas armentorum cuſtodes (ſunt) Locri, glaucique Moloſſi.

375. Quod ſi tibi miſcere placuerit generoſa genera, vere primum cubile parato canibus. Vere enim magis venerea curæ eſt res & feris & canibus & exitioſis anguibus aëreiſque avibus, & marinis piſcibus. Vere quidem tetro vipera ſuffuſa veneno adit cubile ad littus marinæ conjugis. Vere mare totum etiam perſtrepit venere, & piſces coëuntes ſuriunt in tranquillitate. Vere etiam columbi ruunt in columbas: equi autem in equas armentales armantur: tauri vero agreſtes in juvencas feruntur, & arietes tortuoſi (cornibus) vere oves ineunt, & apri ignei ſubant ſues,

& hirci hispidis inequitant capris: atque adeo ipsis hominibus vere magis amores. Vere enim vulgivaga ingravescit Venus.

392. Genera vero canum dum admisces, cura ut & congruæ inter se, similesque egregiæ stirpes sint. Arcadicos cum Eleis misceto, cum Pæoniis Creticos, Caricos cum Thracibus, Tyrrhenam stirpem cum Laconibus: Sarmaticumque maritum adducas ad Ibericam sponsam. Sic quidem bene miscueris, verumtamen præstantissima omnium genera manent simplicia: ista præcipue notarunt viri venatores, cæ vero infinitæ stirpes sunt.

400. Quarum nimirum & forma, & species hujusmodi sit. Longum, validum corpus, amplum caput (&) leve, oculis decorum: cærulei fulgeant oculi: dentibus serratum, diductum sit os: parvæ autem superne auriculæ tenuibus obducantur membranis. Collum longum, & pectora subter valida, lata: priores vero breviores pedes sunto: rectæ crurum, longæ, prolixæ tibiæ, lati armi, costarum obliqui processus, lumbi torosi, non pingues: cæterum pone gracilisque & porrecta sit longa cauda. Tales quidem protenso armentur cursu, in damas, & cervos, & pernice pede currentem leporem.

413. Pugnaces rursus alteri, quibus bellicosum robur, qui etiam tauros adoriuntur grandia palearia habentes & apros violentos irruentes interficiunt, qui neque leones suos timent reges, ampli, collibus similes alte eminentibus: paulo magis sima quidem sunt facie, minacia vero superne prominent orbi superciliorum frontis discrimina, & flammei oculi, glauca micantes acie: pellis tota hirta, firmum corpus, lata terga. Veloces autem non sunt, verum virtus intus multa, & robur immemorabile, mens & animus imperterritus.

424. Igitur jam ad venationem armato hujuſmodi genera pugnacium canum, qui belluas omnes perſequuntur. Colores autem albique perquam mali, nigrique Neque enim ſolis perferre vim facile poſſunt, neque nivoſi vim hiberni temporis. Illi autem inter omnes præſtant canes, quibus ſimilis forma multum feris crudivoris, ovium interfectoribus lupis, aut tigribus pernicibus, aut etiam vulpibus, celeribuſque pardis, aut qui frugi perſimilem ſpeciem habent tritico concolores. valde enim veloces ſtrenuique ſunt.

435. Quod ſi tibi ſolers catulorum nutricatus curæ eſt, ne unquam lactentur catuli recenti mamma caprarum, aut ovium, neque domeſticis canibus: quippe ſegnes atque nullius pretii ingraveſcerent; ſed aut cervarum mamma manſuetæque leænæ, aut caprearum, aut noctivagæ lupæ. Nam ſic & fortes, & celeres admodum reddideris, ſimiles ipſis lactantibus nutricibus.

443. Cæterum nominibus brevibus canes appellandi ſunt, quo celerius quiſque vocatus exaudiat. Equis autem validis familiares venatoriis jam inde a prima ætate ſint, hominibuſque omnibus aſſueti, & blandi, ſolis autem feris infeſti: ne latrare velint. quandoquidem valde venatoribus ſilentium ſanctum eſt, potiſſimum tamen indagatoribus.

450. Genera porro veſtigationis obſcuræ ſunt duo, virorum & canum: nempe homines callidi oculis notant, & bene obſervant vias: naribus vero canes veſtigia quævis deprehendunt. Jam vero hominibus eſt commodum tempus hibernum, nullo enim indagant labore oculorum; propterea quod in nive ſignata omnia ſimul cernuntur, & luto manent impreſſa veſtigia pedum. Infeſtum vero ver canibus, commodus autem eſt autumnus. Vere enim plantis abunde herbarum nutrix tellus florumque referta eſt odoribus: undique autem paſſim florida prata citra cultum pur-

purascunt, & omnem indagatoribus sagacibus canibus odorem ducem obliterant arva. Sed fœcundo dulces uvas maturante autumno herbæ & plantæ & flores senescunt: & liber catulis manet ferarum odor.

467. Est porro quoddam catulorum genus strenuum vestigatorum, parvum: verum tamen quod magna dignum sit celebratione: quos educarunt sævæ gentes Britannorum tergo pictorum: cæterum nomine eos Agassæos nominant: quorum nempe magnitudo similis vilibus liguritoribus domesticis mensarum asseclis canibus: curvum, vescum, hirtum, oculis languidum, verum unguibus pedes armatos habens sævis, & crebris dentibus munitum venenatis: naribus porro longe præstantissimus est Agassæus, & ad vestigandum optimus; quoniam non solum terrestrium animalium vestigium sagaciter invenit, verum & ipsum peritus aerium exacte designare odorem.

480. Atque aliquis venatorum explorare catulos cupiens, ante portas excelsas, aut mortuum, aut vivum fert manibus leporem: antecedit autem juxta semitem primum quidem recta, deinde oblique incedens, læva, dextra, sinuosam viam undique implicat: verum ubi valde longe ab urbe & portis venerit, tum sane fossa facta defodit. Reversus autem in urbem retrorsum extemplo adducit prope viam canem acrem: ille vero statim fremit excitatus leporis ex odore: vestigia vero indagat per terram, nec invenire valde (licet) cupiens potest: valde autem sollicitus vagatur. Quemadmodum autem quando aliqua puella decimum circa mensem lunæ primipara puerperii a doloribus icta, solvit crines, & ornamenta mammarum, ac sine tunica, miseraque & absque redimiculo capitis errat quocunque per ædes, & dolore cruciata, modo in vestibulum pergit, modo rursum in cubile tendit, modo in pulvere abjecta lamentatur roseas lacerans genas: sic ille animum exedentibus affectus doloribus, huc & illuc properat, &

ordine ſcrutatur omnem lapidem, & omnem clivum, & omnem tramitem, arboreſque, viteſque, & ſepes, & fundos. Verum ubi veſtigium tandem aërium nactus fuerit, geſtit, gannitque lætus, quemadmodum parvæ laſciviunt junices circum juvencas ubere grandes: ſic etiam illi valde animus gaudet: ruens autem vertitur oblique incedens per campos. Neque vero eum abduxeris, ne ſi procul quidem arceas: recta autem tendit pertinaciter, ſuavi apprehenſo odore, quoad finem laboris, & ad metam pervenerit. Quod ſi eum armes in non captos lepores, clanculum quidem accedit, veſtigium prope veſtigium figit, ſummiſſus, ſub vitibus tectus, aut ſtipulis, quemadmodum lupus hædorum raptor, qui paſtorem dormientem prope obſervans, placide accedit: verum ubi ad luſtra leporaria propinquavit, celeriter exilit ſagittæ ſimilis, aut angui ſibilanti, quem excitavit ſuum ante quieſcentem venenatum latibulum meſſor, aut aliquis arator: ſic ille lætus celer exilit: quod ſi ceperit, facile eo acutis perempto unguibus, & malis capto onere magno occurrit. Celeriter adſerat laborans, & licet gravatus accedat. Quemadmodum autem ex arvo vehit fruges meſſis, onuſtumque tritico in villam vadit plauſtrum: id autem conſpicati prodeunt frequentes ruſtici, ilicet obviam occurrentes, alius rotas urget, alius vehiculum, alius axi innixus boves adjuvat: in villam autem ubi pervenerunt, ſolvunt temonem: tauri vero ſudantes reſpirant a labore: animus autem fatigati valde lætatur aurigæ: ſic ille venit onus malis portans. celeriter vero ſtatim occurrit lætus venator: ambos autem alte ſublatos a matre terra amplectitur, feram, & ipſum feræ interfectorem.

OPPIANI

DE VENATIONE LIB. II.

Nunc agesis mihi Jovis filia decora pedibus Phœbe, virgo aurea succincta zona, gemina soboles cum Apolline, narra hominum quisnam fortiumque heroum a tua manu acceperit illustres artes venationis.

Ad pedes Pholoes ventosæ sæva genera semifera hominum quidem lumborum tenus, verum a lumbis equorum semihominum, ad victum invenerunt venationem. Verum inter homines primus, qui Gorgonis cervicem amputavit, Jovis aurei filius inclytus invenit Perseus, qui pedum velocibus sublatus alis, & lepores, & thoas capiebat, & genus caprarum ferarum, dorcadasque pernices, orygumque genera, aut vero ipsorum cervorum maculosorum ardua capita. Equestrem autem venationem lucifer reperit Castor, & quasdam interfecit in scopum recta jaculum destinans, quasdam rursum pernicibus equis agitans feras cepit in lustris meridiano cursu. Verum ad certamina ferarum canes armavit truculentos nobilis primus Lacedæmonius Pollux. etenim pugilatu nefarios interfecit homines, & catulis celeribus varias domuit feras. Egregie vero in statariis montanis pugnis Œnei filius effulsit bellicosus Meleager. Casses rursum & laqueos, & sinuosa retia primus Hippolytus hominibus venatoribus ostendit. Schœnei vero prima inclyta filia Atalanta feris cædem pinnatam apri interfectrix invenit puella. Nocturnas autem insidias, nocturnamque fallacissimam venationem, Orion primus excogitavit astutus.

Tot quidem venationis fortes olim auctores fuerunt. Multos autem rursum postea amor incessit

acris. non enim quisquam ſtimulis tactus venationis amœnæ, poſtea lubens reliquerit: ſed tenent eum ingentia vincula. Quam enim ſuavis ſopor in floribus veris tempore! quam porro rurſum æſtate dulcis in antro cubatio humi! cujuſmodi porro in rupibus venatoribus cibum capere voluptas! quanta autem jucunditas eos ſequitur carpentes ipſos melliti florem autumni! jam frigida ex antro profuſa argentea aqua, qualis fatigatis potus, dulceque lavacrum! quam porro in ſaltibus grata munera ferunt in lacteis fiſcellis gregum paſtores!

43. Verum ageſis taurorum nationem rivalis penitus impatientem primum canamus, & ingentem valde contentionem, quo pacto de thalamo ſæviſſime pugnare ſolent. Unus rex armento imperitans, longe præſtantiſſimus minoribus tauris, & fœminis dominatur: horret autem armentum cornigerum magnum ducem: ipſæ autem rurſum formidant ſuum maritum excandeſcentem, cum ſævum mugierit, vaccæ: verum ubi in eum alius ſecedens ab armento, latam cervicem excutiens taurus vadit, etiam ille rex ſuis imperans, tunc certe utrique funeſtum inſtat prælium. Primum quidem adverſis oculis alter alterum intuentes, acerbe excandeſcente indignatione vehementer ſæviunt, & igneum ſpirant, & hauriunt (ſpargunt) pedibus terram, veluti (luctatores) qui pulvere ſe conſpergunt, & provocant ſe invicem utrinque alte frementes bellico fremitu. Verum ubi tuba ſignum dederunt ad pugnam triſtem, indomita vi irruunt: ſuis autem ilico cornibus totum corpus alter alterius invicem ſauciant. Quemadmodum autem in bello navali, quando navalis mars certamen excitat, duæ egregiæ naves fulgentes crebris e diverſo militibus, adverſo impetu proris in frontem concurrunt, impulſæ ventoque vehementi manibuſque nautarum: circum arma vero ærea crepat fragor virorum, & navium quæ franguntur: plangit autem totus undarum æſtu Nereus: talis etiam tauris in aërem ſtrepitus abit, dum ſe fe-

riunt ſine fine, & feriuntur cornibus, quoad alter ferat caram diu dubiam victoriam. Cæterum ille haudquaquam fert ſervile jugum, ſed erubeſcens & graviter gemens in opacam abit ſylvam: ſolus autem in ſcopulis volventibus annis nutritur montanis ſeorſum in nemoribus, veluti aliquis athleticam exercens: firmum autem cum robur videt, & vires pares, mugiit extemplo in montibus: cæterum ille remugit, inſonuitque ſaltus. Aſt ubi confidere cœpit vehementioribus mugitibus, tum ſane ex montibus in hoſtem ipſe ultro venit: facile autem vincit. alimentis enim ſuum corpus firmavit, procul in ſylvis a Venere vires enervante.

83. Formæ vero multæ ſunt & mores innumeri tauris. Ægyptii nempe ſunt ad ripas fertiles Nili frugiferi multifidi amnis, nivei colore, magnitudine omnium longe præſtantiſſimi, diceres per terram incedere profundam & ingentem navem; placido vero ſunt animo, & familiares hominibus. Quodcunque autem mortales jubent, juvencs perferunt. Phrygii colore quidem inſignes ſunt, flavique, rutilique: profundæ autem in cervice pulpæ: globoſum autem ſuperne ſublime in alto tuber: prodigioſa vero in cornibus natura illis eſt. Non enim firmis ſuper capitibus fixa ſunt, verum movent cornua, & inclinant utrinque. Solipedes ſunt Aonii, varium genus, unicornes & ex media cornu exitioſum attollunt fronte. Armeniis geminum quidem cornu, ſed flexuoſum cuſpidibus, ingens exitium, retortum pendet.

100. Syriaci tauri vero, Cherroneſi ſoboles, editam qui circum Pellam bene munitam paſcuntur, fulvi ſunt, validi, generoſi, lata fronte, in agris ſtabulantes, robuſti, cornu valentes, feroces animo, mugitores, torvi, æmuli, lato præditi mento, at non obeſi corpore amplo graveſcunt, neque rurſum macilenti ſuo corpore infirmi ſunt. Sic deorum præclara munera temperata habentes ferunt, ſimul & pernices ad currendum, & fortes ad pugnandum.

109. Hos vero fama eſt Jovis filium Herculem fortem, luctantem abegiſſe antea ex Erythia, quando ad Oceanum certavit cum Geryone, eumque interfecit in ſpeculis: quoniam laborem alium parabat non Junoni obire, neque Euryſthei juſſis, ſed Archippo ſocio, Pellæ duci amœnæ. Quippe antea ad radices Embloni totus campus ſtagnabat. nam ingens ſemper Orontes ruebat properans, glaucique obliviſcebatur maris, incenſus amore Nymphæ cœruleæ, Oceani filiæ: immorabatur autem ad montes, occulebatque læta arva, nolens omittere perditum amorem Meliboœæ. Montibus vero utrinque circum cingebatur, attollentibus utrinque inter ſe juga. Ibat ab ortu Diocleum corpus (jugum) arduum: verum ab occaſu lævum cornu Embloni: ipſe autem in mediis rapide ruens campis, ſemper creſcens, & prope mœnia accedens, continentem ſimul & inſulam, meam patriam, alluebat. Itaque mox parabat Jovis filius utriſque gurgitem metiri clava & manibus validis, atque aquas ex campo ſeorſum coërcere pulchricomi lacus (Meliboœæ), & rapidi fluminis. Peregit autem magnum laborem, ubi faſtigium excidit circumjectorum montium: ſolvitque ſaxea vincula, & fluvium emiſit erumpentem per montium crepidines, violente æſtuantem, & immaniter murmurantem. Direxit vero eum ad littora: fremuit autem mare clamoſum, & Syriaci fragorem edidit atrum corpus littoris. Non tales ex utraque parte ſonori maris adverſo currentes alveo fluvii deſcendunt unda rapida: illinc quidem aquilonis ſecans candidas vias, per Scythiam Iſter ſtrepit vehementer undique prorſus, labens per præcipitia & fluctibus vexata juga montium: illinc rurſus ex Africa ſacrum flumen Ægypti circum ſe fractum formidat ſonorus pontus: ut fluvius edebat ingens in littoribus Orontes horrendum mugitum: vehementer autem reſonabant littora recipientia ſinu recentis undam maris: terra autem reſpirabat nigra, fœcunda ubere glebæ, undis emerſa, novus campus Herculis. Ubique autem etiam nunc ſpicigera ſunt arva, paſſimque labores boum

florentes onerant areas Memnonis circum fanum, ubi Aſſyrii incolæ Memnona lugent inclytum filium Auroræ, quem aliquando Trojanis auxilio profectum audax maritus Deidamiæ celeriter domuit. Sed hæc quidem, ut decet, canemus ampla ornamenta patriæ noſtræ amœno Pimpleo carmine: nunc autem converſo itinere pergo ad inclytum de venatione carmen.

159. Eſt atrox inter cruentos tauros genus, quos vocant Biſtonas, quia ex patria ſunt Biſtonide Thracia; verum formam habent talem: horrentem jubam quidem in armis quatiunt circum cervices opimas & circum mollia menta: & quemadmodum jubati inſignem formam habent fulvi, torvi, ferarum reges leones. Acuti porro cornuum multa cuſpide minaces mucrones, æreis inflexis perſimiles hamis. verum non ut aliis contra ſe invicem inclinantur infeſtorum cornuum obliquæ cuſpides, verum ſupini ſpectant in cœlum funeſti ſtimuli. Quocirca quando aliquem invaſerint adſecuti, aut hominem, aut aliquam feram, ſublimem tollunt. Lingua vero anguſta quidem, verum aſpera maxime, quaſi ferrum exedentis eſt inſtrumentum ferri (limæ), & lingua lambentes cruentant cutem.

176. Quin etiam velocium cervorum genus alit terra cornigerum, grandibus oculis, inſigne, tergo varium, notatum, zelotypum, fluvios tranans, alte caput attollens, obeſum tergo, & gracile cruribus: tenuis cervix, & minima rurſum cauda, quadrifidæ nares, quadruplices reſpirationis meatus: imbecillum cor, & animus intus imbellis. Et inutiles cornuum mucrones tantum exurgunt. nunquam enim capite contra pugnaverint cum feris validis; nec cum acribus canibus, neque cum ipſis timidis crura hiſpida habentibus leporibus.

187. Vehemens porro cervis amor, multaque venus, & animus ad cubile incenſus toto die, veluti

semper salacibus gallinaceis pugnatoribus, omnibusque floridis pennigeris alitibus. Occulunt autem lumbis sub ipso intus ventre geminos testiculos, quos si quis exsecuerit ferro, ilico fœminam reddiderit: totum autem defluxerit e capitibus acutum cornuum varium elegans ramale. Neque vero concubitus illis lex, qualis feris aliis, sed inusitata libido illis curæ est. Neque enim stantes in saltibus agrestibus, neque jacentes humilibus in floribus graminis, cum fœminis cervis una concumbunt; sed pedibus celeribus currens assequitur currentem, fugientemque prehendit, & amplectitur conjugem. Verum nec sic quidem persuadet. gestans enim maritum tergo usque fugit, inexorabilem animum habens. Cæterum ille sequens duobus velociter pedibus, non remittit libidinem, sed nuptialem peragit morem. Verum cum postea volventibus mensibus fœmina parit, semitam hominum vitat, propterea quod viæ hominum feris infestantur.

209. Egregie autem inter feras pulchritudine efferuntur masculi cornigeri, elegans ramale gerentes. Ubi enim pulchrifida cornua stato tempore ceciderint, fossam quidem humi excavantes defodiunt, ut ne quis capiat in sulco reperta. Occultantur autem ipsi remotissimis densisque dumis, erubescentes feris capita ejusmodi ostendere nuda, quæ antea alte tollebant.

217. Duobus autem elementis vivunt cervi. etenim terram peragrant, & mare tranant, gregalem inter se navigationem navigantes, cum trajiciunt mare. ante quidem unus cervorum catervis dux est, veluti gubernator tenens clavum navis: ei autem alius a tergo innixus pone cervice & capite, simul per mare gradiens, alius autem alium deinde ferens, secant mare. Verum ubi natantem labor primum occuparit, ordine is relicto abit in tergum agminis, & requiescit reclinatus in alterum paulum a labore, alius autem rursum gubernacula habens in mare progreditur.

Omnes autem natantes, per vices duces, pedibus quidem tanquam remis verrunt atram aquam, atque alte attollunt cornuum egregium decus, tanquam vela navis permittentes ventis.

233. Jam vero inimicitias inter ſe exitiales ſemper exercent omne anguium & cervorum genus: paſſim autem inveſtigat montis in callibus cervus audacem ſerpentem: verum ubi vidit ſpiris plicatum longis veſtigium ſerpentis, valde lætus accedit prope latibulum, & lares admovet latibulo, ſpiritu violento attrahens ad pugnam ſerpentem pernicioſum: eum autem nolentem pugnare halitus violentus intimo extraxit cubili. Continuo enim vidit hoſtem, & in aërem alte tollit tetram cervicem: candidos autem expedit dentes acutis mucronibus horrentes, comploditque malas acerbis ſpirans ſibilis venenata beſtia. Extemplo autem rurſum cervus, irridenti ſimilis, lacerat ore fruſtra pugnantem, atque eum involutum genibus & circum cervicem uſque mandit: humi autem multæ jacent ſparſæ reliquiæ micantes & palpitantes cæde, ut facile te ejus miſereri poſſet, tametſi immitis valde ſit, crudivori, disjecti & lacerati cædibus.

253. Equos autem paſcentis Libyæ in finibus multus vagatur innumerus exitioſus exercitus varius anguium. Verum cum proſtratus cervus arenoſis in jugis ſolus fuerit, eum ſtatim invadit undique infeſtum examen infinitorum anguium, inviſæque phalanges venenatæ: cuti autem amaros infigunt dentes, artubus omnibus cervi undique circumfuſi. Alii quippe ſuperne converſo capite, cilia & frontem lancinant malis: alii autem gracile collum & pectus inferne, & ilia & ventrem ore laniant: alii rurſus utrinque circum latera hærent: femora rurſus alii & tergum ſuperne depaſcuntur: alius vero alia ex parte infeſte infixus pendet. Verum ille omni genere abundans dolorum, primum quidem effugere annititur pernicibus pedibus, ſed eum vires deficiunt. hujuſmodi ipſum

innumera turba varia circundat truculenta ſerpentum. Tum igitur oppreſſus reſtitit vehementi ſubactus neceſſitate: manditque ore infinita hoſtilia genera: gemiſcens vero doloribus quoquoverſum utraque ex parte neutiquam fugiens genus reptile profligat: verum illi non remittunt, ſed pereuntes etiam manent, intrepidum pectus habentes impudentia animi, & partim quidem malis laniat, partim pedibus & ungulis interimit: fluit autem in terram infinita ſanies cruenta ab anguibus: membra autem ferarum artuſque ſemicomeſi humi palpitant: alia autem in lateribus fert rurſum ſemilaniata. Quippe etiam mortui tenent acribus dentibus: cuti autem inhærentia capita ſola latent. At ille ſciens divinitus quod ſortitus eſt donum, paſſim inveſtigat tenebroſum fluvii gurgitem. illinc cancellos ſuis malis mandens, medicamentum, quod natura eum docuit, habet exitialis noxæ. Statim autem acerbarum quidem in terram reliquiæ peſtium decidunt e cute ante pedes ſponte devolutæ: vulnera autem utrinque coaleſcunt dentium. Vivit porro cervus longum tempus: vereque homines eum quatuor cornicum ætates vivere celebrant.

293. Alios autem vocant homines rurſum Eurycerotes; per omnia cervis ſimiles: naturam autem cornuum ſupra, qualem nomen feris ineſſe ſignificat, gerunt.

296. Alios autem vocant in ſaltibus damas. & illis cervi corpus: pellem autem in tergo maculoſam totam ferunt inſigniter variam, ut ferarum pantherarum notæ in pelle ſplendent.

300. Bubalus rurſum eſt minor corpore platycerote; minor platycerote, verum caprea multo præſtantior, oculis ſplendidus, amœnus colore, hilaris aſpectu: & cornuum recti quidem ex capite naſcuntur rami longi, in ſummo autem rurſum tergum verſus retrorſum flectuntur recurvis mucronibus. Mirifice porro

porro iſtud genus ſuam domum amat, conſuetaque cubilia, carumque in ſylvis tectum. Quod ſi eum tortis vinctum laqueis venatores ducant in alia protinus loca, & procul in ſaltibus liberum illic relinquant, facile ad dulces ædes redit, ubi ante habitabat, neque ſuſtinet ceu hoſpes apud exteros vagari. Non igitur ſolis cara patria hominibus; etiam maculoſarum deſiderium ejus quoddam infuſum eſt animis ferarum.

315. Jam vero perniciſſimorum capreolorum inſignia genera, formamque novimus omnes, ſimiliter & magnitudinem, & vires. Perdices vero pugnaces, igneis oculis, collo verſicolores, cum eis amicitiam in ſaltibus ſanxerunt, familiareſque ſunt, & inter ſe contubernales, cubiliaque propinqua habent, neque ſeorſum paſcuntur. Profecto poſtea aliquando ſocietatem ilico amaram, & amicitiam ſenſerunt triſtem, quando homines aſtuti in miſeros callida conſilia moliuntur, perdices in capreolos caros illecebras comparantes, viciſſ. autem capreolos in ſocios pariter perdices.

326. Caprarum autem rurſum ſunt oviumque fera genera, non multo his ovibus & villoſis capris majores, verum ad currendum veloces, forteſque ad pugnandum, contortis in capite armatæ cornibus. Robur autem rurſum ovibus in infeſtis frontibus. Sæpenumero enim dato impetu in ſylvis ſtraverunt etiam apros violentos humi palpitantes: nonnunquam autem inter ſe cominus irruentes pugnant: ingens autem in cœlum fragor venit: neque fugere fas eſt hoſtem eis: ſed victoriam alterutri ferre inconcuſſa neceſſitas, aut mortuam jacere. Hujuſmodi inter eas contentio cooritur.

338. Capris autem feris quidam per ipſos dentes meatus perexigui ſpiritus, inter cornua medius, ad ipſum cor, & in pulmones recta ducit. Quod ſi quis capræ ſylveſtris ceram cornibus circumlinat, vitæ intercluſerit vias, reſpirationiſque meatus.

343. Mirum autem in modum mater teneros adhuc infantes ſuos liberos fovet: in ſenectute autem matrem liberi. Ut autem homines parentem impeditum improbis ſenectutis vinculis, pedibus gravem, artubus incurvum, imbecillum manibus, tremulum corpore, oculis caligantem, omni pietate proſequentes diligenter colunt, penſantes laborem educationis moleſtæ: ſic caprarum fœtus caros fovent parentes decrepitos, cum vincula triſtia artus illigant: pabulum nempe porrigunt roſcidum floridum decerptum ore, potumque labris ſummis ex flumine ferunt, hauſta atra aqua. Lingua autem foventes totum corpus tergunt. Quod ſi laqueis ſolam matrem ceperis, protinus etiam manibus ceperis teneros agnos. Illam enim putes liberos verbis abigere precantem tali eminus balatu: fugite mihi cari liberi infauſtos venatores, ne me miſeram capti matrem non matrem reddatis. Hujuſmodi fari dixeris: eos autem ſtantes coram, primum quidem occinere lugubrem næniam circum matrem, cæterum deinde proloqui dixeris humanam vocem rupto balatu, oreque ſic ſonare loquentibus ſimiles, & precantibus pares: per Jovem precamur, per ipſam Dianam ſagittiferam, liberato matrem mihi caram, pretiumque redemptionis accipe, quod pendere poſſumus miſeri pro matre calamitoſa, nos miſero natos fato; flecte tuum immitem animum, verens & deorum fas, & patris ſenectutem, ſi forte tibi pater locuplete in domo relictus eſt. Talia quis cenſuerit precantes dicere. Verum ubi illius cor implacabile viderint, (pudor o quantus, quantum deſiderium eſt parentum!) ſponte vincti voluntarii accedunt.

377. Sunt autem oves rufæ ultimæ in finibus Cretæ, in humili regione Gortynia, quadricornes; villus autem purpureus tergori obductus eſt, multus & durus, pene capræ ſimilis, duriſſimis pilis aſperitate, non ovium.

382. Talem fere etiam ſubus habet rufam faciem, colore ſplendidus, verum non jam villoſam, neque

rurſum quatuor armatur cornibus, verum duobus validis ſuper lata fronte. Ambiguæ vitæ etiam ſubus: nam etiam mare ingreditur. Quando vero in profundum vadit, celeres fluctus ſecans, tum ſane ingens multitudo ſimul per mare gradiens piſcium ſequitur, qui membra ejus lambunt, delectati cornigero amico molli ſubo; præcipue vero pagri, & imbecilli melanuri, & acus, & mulli, & aſtacus utrinque ſequuntur.

393. Mirum eſt etiam beſtias alienos curare amores & immoderatas illecebras. Non enim inter ſe tantum amoris mutui fœdus naturale habent a deo, quatenus eorum genus propagetur ſemper ſoboleſcente vita. Mirum quidem etiam iſtud, copulari bruta genera vinculis amoris, & congenerem cupiditatem perſentiſcere, & ratione deſtituta, amorem inter ſe miſcere, quemadmodum hominibus mens & ratio per oculos apertos hauſtum amorem recipit animo. Sed ſæpe peregrinis furiunt etiam amoribus: qualis in inſignes cervos amor eſt attagenum? quantus porro erga cornutos capreolos perdicum? qui vero rurſum pernicibus gaudent equis otides, quibus floret ſemper hiſpidiſſima auris? Pſittacus rurſum lupuſque una alter cum altero paſcuntur; ſemper enim deſiderant lupi viridem avem.

410. Potentiſſime Amor quantus es, quanta tua immenſa poteſtas, quantum cogitas, quantum imperas, quantum, dive, ludis. Tellus eſt ſtabilis: telis tamen tuis quatitur. Inquietus eſt pontus, tu tamen etiam eum ſiſtis. Veniſti in ætherem, novitque te vaſtus Olympus. Timent autem te omnia, & cœlum latum ſuperne & ſub terra quæ ſunt & gentes miſeræ mortuorum, qui Lethes hauſerunt ore moleſtiæ expertem aquam, & effugerunt dolores omnes, te tamen etiamnum formidant. Tuis porro viribus etiam procul penetras, quo nunquam pervenerit ſol lucidus: tuo demum igni etiam lux cedit formidans, & Jovis ſimiliter cedunt fulmina. Hujuſmodi, ſæve

deus, habes ignitas ſagittas, amaras, fervidas, mentis corruptrices, ſtimulatrices, tabem ſpirantes, inſanabiles, quibus etiam ipſas beſtias concitaſti ad peregrinos amores.

426. Stupendum eſt, quando cornigeri cervi pennati attagenes tergis maculoſis inſiliunt, aut capreolis perdices alas denſas injicientes ſudorem refrigerant, & recreant animum ab æſtu torrente agitatis alis: aut quando anteit ſonipedem equum otis labens per aërem amabilis: aut ſargi ad caprarum greges accedunt: ante vero ſubum genus omne piſcium vagabundum ſtupet, & ſequuntur ſimul omnes, quando per ſævos fluctus tendit. Condenſantur utrinque læti: circuum autem mare ſpumat, candidis verberatum pinnis. Verum ille non curans alienam amicitiam impius, marinos ſocios vorat ore cruento mandens: at illi necem oculis cernentes, ne ſic quidem oderunt, neque relinquunt interfectorem. Sube improbe, nefarie, etiam ipſi tibi poſtea marinum venatores parabunt exitium, quantumvis doloſo & piſcium interfectori.

445. Eſt autem quædam ſylvarum incola, acutis cornibus fera, ſævus oryx, formidandus beſtiis maxime. Hujus color quidem tanquam verni lactis, ſolis in facie nigricantibus genis. Duplex autem ei pone dorſum, opimum adipe: acuti porro cornuum alte prominent mucrones tetri, nigri ſpecie, qui ære acuto, ferroque atroci, ſaxoque duro præſtant, venenati. cava vero cornua natura eſſe ajunt. Sed animus rurſus orygibus audax & immanis. neque enim ſagacis canis formidant latratum, non ſuis feri in rupibus fremitum, neque vero tauri vaſtum mugitum timent: pantherarum vocem triſtem non horrent, neque ipſius fugiunt ingentem rugitum leonis, neque mortales curant præ audacia animi. Sæpenumero enim in jugis periit robuſtus vir venator, cum orygibus cruentis congreſſus. Quando autem viderit oryx animoſam feram, aut aprum exertis dentibus,

aut ſerratis dentibus leonem; aut tetrorum urſorum exitioſam audaciam, ſtatim humi inclinat caput frontemque prorſus obfirmat connixus, & defixis humi acerbis telis, irruentem expectat, eumque interfecit capitis impetu. Obliquam enim inclinans paulum cornigeram frontem, armis acutioribus obſervans incidit in feram. Verum illa non curat, ſed effrenate recta incurrit, acute horrentibus infixa mucronibus. Quemadmodum autem in ſylvis irruentem leonem Dianæ muneribus ornatus ſtrenuus vir, venabulum fulgidum tenens validis manibus, diducto paſſu expectat, eumque immaniter excandeſcentem excipit projecto ancipiti telo: ſic oryges expectant irruentes tum feras, ſibi necem inferentes, ſua vecordia oppetentes. Facile enim in pectora labuntur cuſpides cornuum. Multum autem cruorem atrum, ex vulneribus utrinque profuſum, linguis ſuum ilico lambunt. Neque vero effugere ne cupientibus quidem licet: verum ſeſe interficiunt mutua cæde. Ac quiſpiam ruſticorum, aut armentarius, aut aliquis arator, dum duo cadavera ante pedes reperit, prædam opimam habebit, valde attonitus animo.

489. Deinceps inter beluas cornigeras canere par eſt genera immanium elephantorum. Illa enim in malis immania ſpicula duo, ſimilia dentibus exertis, in cœlum eminentia, alii quidem ex vulgo tetros nominent dentes, errantes: nobis vero cornua appellare placet. ſic enim nobis natura cornuum dictat. Argumenta vero perſpicua hæc ſunt ad conjiciendum. Quippe feris propagines malis ex ſuperioribus quæcunque corneæ ſunt, ſurſum ſe exerunt: ſin deorſum ſpectent, vere ſunt dentes. Illis porro duobus elephantinis cornibus radices quidem primum ex capite naſcuntur, ex magno magnæ, inſtar fagorum: ſubter autem deinde latentes ſub cute, ſubeuntes tempora in malam extruduntur, e malis vero nudæ exeuntes, falſam vulgo opinionem præbuerunt dentium. Quin etiam aliud nobis illuſtriſſimum eſt argumentum.

Omnes enim bestiis inflexibiles sunt dentes, neque artibus cedunt, sed implacabiles manent: quos si artifex velit latos reddere, reluctantur pertinaciter: sin cogantur, franguntur in frusta refractarii: e cornibus autem arcusque rotundi, & infinita conficiuntur opera. Sic autem cornua illa, quæ appellant dentes, ad flectendum, & dilatandum eborariis cedunt.

515. Jam bestiis his proceritas quidem est quantam non in terra alia fera fert: dixeris conspicatus elephantum aut jugum montis immensum, aut nubem horridam tempestate gravidam per terram ingredi. Magnum autem caput, cum aures exiguæ sint, cavæ, politæ: verum oculi sint minores, quam pro illo corpore, tametsi magni sunt; inter istos autem excurrit ingens nasus, gracilisque, obliquusque, proboscida quem vocant. Illa beluæ est manus; illa quæ volunt facile faciunt: pedum tamen non pares moduli. Anteriores enim multo altius attolluntur. Pellis autem rursum corpus scabra & aspera circumdat, fœdissima, firmissimaque, quam non sane ne validum quidem acutum omniaque domans penetrarit ferrum. Animus immanis est in opaca sylva, sævus: sed inter mortales cicur hominibusque blandus. In floridis quidem, clivosisque saltibus, & fagos, & oleastros, & ardua genera palmarum radicitus humi prosternit, incurrens acutis ingentibus genis. Verum ubi in hominum validis est manibus, oblviscitur sævitiæ, & relinquit sævum cor: fert etiam jugum, & labris recipit frænos, & pueros tergo fert præceptores operum. Fama autem quod elephantes inter se loquuntur, vocem ex ore humanam barrientes. Verum non omnibus audiri potest beluina vox, sed soli eam intelligunt mansuetarii viri: miraculum vero etiam istud audivi, validissimos elephantos divinum in pectoribus habere cor, & apud animum præsentire suæ mortis adventantem necessitatem. Non igitur solis in avibus sunt olores vates, fletum ultimum concinentes: sed etiam inter

beluas suum mortis terminum augurantes istud genus, næniam sibi faciunt.

551. Rhinoceros autem oryge violento non multo major quidem corpore, paulum autem super summum nasum attollit cornu grave, acutum, sævum telum: illo æs perforarit impetu facto, & feriens durum diviserit saxum. Ille quamvis validum invadens elephantum, sæpenumero in pulvere mortuum talem & tantum prostravit. Leviter porro in flava pulcricoma fronte, & tergo, guttæ crebræ purpurascunt. Omnes autem masculi sunt, neque unquam fœmina cernitur: atque unde oriantur non novi, dico vero prouti scio; sive e saxo sævum istud genus exierit, seu e terra nati prodierint, seu denique ex se mutuo, monstrum horrendum, procreentur absque amore, & absque nuptiis, & absque partu. Nam etiam in humidis undosi maris gurgitibus sponte nascuntur & matre carentia genera, ostreum, imbecillæque apuæ, concharumque genera, & testacea, & turbines, & quæ in arena nascuntur.

570. Musa cara, de parvis non mihi fas est canere. Imbecillas relinquito feras, quibus non vires suppetunt, pantheras ravas, & feles maleficas, quæque in domesticos armantur nidos (aves), & parvulos, teneros, infirmosque glires, qui quidem toto dormiunt immoti hiberno tempore, somno ebrii, miseri, qui neque cibum capiant, neque lucem cernant. verum in latebris suis soporem tam longum ducunt, aut mortui jacent, gelida morte oppetita. Verum cum veris prima renidere cœperit facies, floresque in pratis recentes pubuerint, pigrum movent corpus intimo ex lustro, luminaque aperiunt, & aspiciunt solis lumen, & nova cum voluptate rursus cibum capiunt glires redivivi.

586. Relinquo etiam hirtum genus imbellis sciuri, qui quidem æstatis mediæ fervido tempore caudam

erigit velut tegumentum nativæ domus. Quomodo nempe pavones suam caudam insignem, elegantem, tergo toto variegatam, ut umbraculum inflectunt, quibus nihil hominibus Jovis fabricata est sapientia gratius aspectu (ex omnibus animalibus), quæcunque in alma matre terra incedunt, vel quæ pennis per aëra vastum meant, vel quæ in gurgitibus sævos fluctus secant; hujusmodi in pavonibus egregiis micat auro purpureo mixtus ardens ignis.

598. Non memorabo horridum genus asperi erinacei majoris: duplices enim erinaceis aculeatis tetræ species, horrensque undique ambiens tegumentum. Nam alii parvi & imbecilli sunt parvis horrentes in cute aculeis: alii vero etiam proceritate multo majores, & utrinque infeste horrent majoribus spiculis.

605. Relinquo tria genera simiarum, pessimam (hominis) imitationem. Quis enim non oderit ejusmodi genus, fœdum specie, imbecillum, invisum, aspectu fœdum, versutum? Illæ etiam catulis suis deformibus, geminos cum pepererunt, non utrique æqualem suum impertiuntur amorem, sed alterum amant, alterum oderunt fœtum, qui ipsis etiam in parentum amplexibus moritur.

612. Neque vero talparum terrigenam gentem herbis vescentium, cœcorum, canere volunt camœnæ, tametsi fama levis per homines pervasit, talpas regio ex sanguine sese natos jactare Phinei, quem nutriebat inclytus Thraciæ collis; nam Phineo aliquando fulgidus infensus Titan, fatiloqui Phœbi indignatus ob victoriam, lucem ademit, & obscœna immisit genera, Harpyias, pennigeram, cœnæ asseclam, acerbam nationem. Verum cum navigarent ad aurei velleris præmium in Argo navi, Jasoni opem ferentes, filii Boreæ inclyti, Zetes Calaisque miserati sunt senem, & interfecerunt gentem, & jucundum miseri dederunt ori cibum. Verum ne sic quidem Titan iram sedavit,

ſedavit, verum ipſum repente talparum fecit genus, quod antea non fuerat. Idcirco nunc & cœcum manet, & vorax cibi.

OPPIANI

DE VENATIONE LIB. III.

Sed poſtquam cornigerarum cecinimus gentes ferarum, tauros & cervos, & eurycerotas inſignes, & capreolos, oryges, & ſplendidos damas, & alia, quibus ſupra capita armata ſunt, nunc ageſis ſerratis dentibus truculenta, muſa, memoremus carnivorarum ferarum, & exertis prædita dentibus genera.

7. Primum autem leoni inclytum conſecremus carmen. Jovis erant altores præpotentis Saturnii infantis Curetes, quando recens natum ipſum, ſubreptum patri immiti Saturno, furto partum Rhea depoſuit in antris Cretæ. Cœli filius autem cum videret fortem adoleſcentem filium, primos mutavit Jovis cuſtodes illuſtres, & feras reddidit mutatos Curetas. Illi autem poſteaquam conſilio dei humanam ſpeciem exuerunt Saturni, & induerunt leones, munere poſtea Jovis late imperant feris montivagis & horrificum celerem currum Opis partu beatæ ſub jugo vehunt.

20. Varia autem genera illis & formæ feris ſingulis. Quos igitur ad gurgites ſonori fluvii, ad Iſtrum late fluentem peperit jaculatrix Armenia, & Parthorum frugifera paſcua terra, rutili ſunt & non uſque adeo generoſi. Toroſiorem quidem ferunt cervicem, atque prægrande caput, oculos autem fulgentes, & ſupercilia promiſſa valde hiſpida ad nares, triſtia: ex cervice autem & genis utrinque agiles luxuriant jubæ.

29. Quos autem educat munifica Arabum rurſum tellus, quam gentes hominum felicem vocant, colla etiam illis & pectora hirta ſunt, & ignis emicant ab oculis ſcintillæ. Egregie porro inter omnes eximii ſunt: verum rarum horum genus habet immenſa tellus. Magna autem in Africa gleboſa ſiticuloſa terra multitudo rudit validorum leonum, non jam hirta, ſed exigua corpus lanugo veſtit; horrendus facie, & cervice; in omnibus autem artubus mixtum atrum cœruleo fert colorem: vis autem in membris immenſa, & inter leones reges Libyci longe præſtant leones.

42. Aliquando autem ab Æthiopia in Libyam venit terram, mirandus aſpectu, nigricans & jubatus, lato ſupra capite, pedibus villoſis, oculis autem nigris, ſolo flavo rutileſcens ore. Non audivi, ſed vidi illam aliquando feram truculentam, quæ imperatoris venit miſſa ad oculos.

48. Paſtu non egent ſingulis diebus genera leonum: verum unus cibis tribuitur, alter autem rurſum laboribus: neque ſomnum ultimis capit in ſpeluncis ſaxorum, ſed palam dormit animi præſtantia fretus: dormit autem ubi oppreſſerit præpotens veſpertina nox. Audivi rurſum etiam illud ex præfectis leonum curæ juvenibus, dextra ſub manu ferre violentum leonem torporem celerem, quo omnia ſolvat genua ferarum.

56. Quinquies autem fœmina in partu ſolvit zonam. Fama igitur eſt plane falſa, quod unum pariat. Quinque parit primum: verum quatuor deinde parit catulos, & deinceps inferne ex utero tertio tres exeunt, ex quarto autem duo catuli, ultimum autem unum edit mater ex ventre fœcundo inclytum regem leonem.

63. Pantheræ autem funeſtæ duplex genus, aliæ quidem ſunt majores ſpecie, & toroſiores latis tergis: aliæ autem ſunt minores quidem, at viribus nihil dete-

riores. Forma autem utrisque similiter variegatur præter unam caudam, qua diversæ spectantur: minoribus quidem major est, proceris autem minor: compacta femora, longum corpus, oculus fulgens, glaucæ splendent pupillæ sub palpebris, glaucæque simul sunt, & intus rubescunt, flagrantibus similes, igneæ: cæterum infra luridique, venenatique in ore dentes: pellis varia, colore splendido, fusca, crebris nigricans macularum oculis. Pernicissime currit, atque strenue recta contra invadit. diceres, cum videris, per aërem sublimem ferri. Itidem etiam istud genus canunt poëtæ olim fuisse Bacchi uviferi nutrices: idcirco nunc quoque vino mirum in modum gaudent, cum accipiunt ore Liberi patris magnum munus. Quæ causa ex hominibus inclitas mutaverit mulieres in hoc pantherarum genus sævum, postea canam.

84. Jam vero aliud pernix geminum genus videas, lynces illustres: quædam enim sunt specie parvulæ, & minores invadunt lepores: aliæ autem majores sunt, adoriunturque facile cornigeros cervos, & violentos oryges, formam vero ambo plane similem habent; pares quidem sub genis ab oculis fulgores blande micant, facies etiam utrisque læta est, breveque caput, & curva auris. Solus autem aspectu dissimilis est color: minores quidem lynces ambit pellis rubra: majoribus autem croceus sulphurique similis color est.

96. Præcipue autem ista genera caram amant sobolem, perspicaces lynces, & oculis ardentibus truculenti leones, pantheræque tetræ, & tigres pernices. Harum enim ubi catulos teneros in sylvis subripuerunt intrepidi venatores, & illæ deinde reversæ viderunt repente vacuas domos, & desertas ædes, lugent flebiliter magno ejulatu & longe gemitum mittunt querulum, quemadmodum patria expugnata sub hasta & incensa igni rapido, amplexæ natos misere plangunt mulieres: scilicet tantum & fœtus & recentis ac teneræ sobolis amorem cordi instillavit deus; neque adeo

ſolis hominibus, qui omnia ingenio invenerunt, verum etiam ſerpentibus, & piſcibus, atque etiam ipſis beluis crudivoris, & præpetibus gregibus alitum: uſque adeo natura omnium rerum fortiſſima eſt. Quam curam catulorum in fluctibus delphis ſemper agit, glaucuſque cæſius, vituluſque marinus tetrum olens. Ecquo vero pacto in alitibus caritatem immutabilem habent ſuorum natorum oſſifragæ, gemebundæque columbæ, & aquilina genera, vivaceſque cornices. Quomodo vero gallina in ædibus, contubernalis hominum, cum peperit, teneros trepidans circum pullos, accipitrem ſuper tecta delabentem conſpicata, acute quidem vociferatur repente, & proſilit acute cucuriens: cervicem autem alte tollit in aerem incurvans, & omnibus utrinque ſuis inhorreſcit pinnis, & alas totas laxat in terram: illi autem trepidi ſub muro alarum teneri pipiunt pulli: ea autem etiam retro fugat & pellit alitem impudentem, ſervans caros liberos, quos adhuc teneros alit, implumes, ſolventium comas thalamorum liberatos vinculo: ſic etiam in feris rugientes leænæ, & pantheræ celeres, & tigres maculoſæ, pro catulis propugnant, & cum venatoribus decertant, atque pro ſuis liberis ſuſtinent interfici, contra cum armatis congredientes hominibus, neque unquam horrent pro ſua in certamine ſobole, non multitudinem inſtantem jaculatorum juvenum, non æs fulgens, & micans ferrum, neque jactus miſſilium celeres, & molarium crebros. Feſtinant autem aut ante mori, aut catulos ſervare.

139. Urſi autem feri, crudele genus, callidum, villo quidem denſo, aſpero amicti ſunt: forma autem non honeſta, penitus triſti & tetra facie, aſperis dentibus perniciosum, magnum os, cæruleus naſus, oculus acer, pes celerrimus, corpus agile, latum caput, manus manibus hominum ſimiles, pedeſque pedibus, horrendus rugitus, fraudulentum cor, ſubdolus animus, multa & immodica venus. Diebus enim & noctibus cupidæ amoris ipſæ fœminæ valde mares ap-

petunt, parum intermittentes nuptiale jucundum cubile, quando fœtu prægnantes, utero turgent. Non enim feris consuetudo, venter quando gravidus est, in cubile euntibus patrare venereum opus, solos præter lynces, imbellesque lepores. Ursa autem nuptiarum cupida, & pertæsa cubile viduum habere, tam gravia in fœtum sustinet moliri. Antequam partus veniat tempus, antequam status dies, ventrem exprimit, & vim adfert Lucinæ Junoni. Tanta libido est, tantus impetus ad venerem! Parit autem semiperfectum, & non formatum fœtum: sed carnem rudem, inarticulatam, informem specie: simulque libidini educationique dat operam: recensque fœta cum mare statim cubat: lambitque lingua fœtum suum, quemadmodum juvenci lambunt se invicem, linguis alter alterum oblectantes: gaudet autem bovis cute pulcricornis bos: neque discedunt priusquam animum voluptate satiarint: animum vero concomitantis lætitia afficiunt pastoris: sic ursa lingens caros format fœtus, donec gannitu impudenter rugiant.

170. Jam vero hibernam mirum in modum horret tempestatem quamvis villosa. cum enim nive omnia consternit occiduus Zephyrus dense sparsa, conditur in spelunca, sub tegmine lato & amplo, & cibo egens, pedes manusque lingit tanquam sugens, & ventris fallit desiderium. Talia in gurgitibus vasti maris polypi obliqui in fluctibus faciunt. Media cum hiems gelidas spirat minas, condunt se in speluncis, sua flagella rodentes. Cæterum ubi ver humidum almum effloruerit, brachia eis celeriter nova rursum crescunt: rursumque bene criniti vastum navigant mare.

183. Deinceps memoremus pedibus valentem, aërium, pernicem, ventipedem, ungulis firmissimum, procerum onagrum; qui quidem est lætus corpore, amplus, latus aspectu, argenteus colore, auribus longis, pernicissimus cursu. Fascia autem nigra medium dorsum redimit, niveis utrinque cincta lineis:

fœno vefcitur, & nutrit eum terra herbis. Verum ipfe validis jucundus cibus eft feris. Genera autem ventipedum zelotypa funt prorfus onagrorum, multisque mulieribus gaudentes infolefcunt. Fæminæ autem fequuntur quocunque maritus deducit. Paftum eunt, quandocunque imperaverit; ad fontes fluminum, animalium vinum, rurfumque ftatim ad nemorofas domos, cum vefper fomnum inducit.

197. Rivalitatem autem maribus omnibus in fœtus concitat mares immanis furor impudens. Cum enim fœmina fuftinet dolorem Lucinæ, prope ufque fedens fuam fobolem contra obfervat: & cum fœtus ad matris pedes procidit, fiquidem fœmina fit, amat fœtum, & utrinque lingua lambens caram fobolem mulcet. Marem autem fi natum videat, tum fane tum animum concitat tetra libidinis æmulatio ob matrem immanis feræ: profilit autem cupiens filii malis execare pudenda, ne quando juvenis pubefcat. Illa autem, quanquam puerpera, & imbecilla partu, nato mifero bello appetito mater opitulatur. Quemadmodum autem aliquando in bello funefto coram matre infantem interficiunt truculenti milites, ipfamque divellunt adhuc palpitanti cæde filio implicatam, perquam flebiliter lamentantem, laniantemque teneram genam, & fub mammis fanguine perfufam calido, tepidoque lacte: fic etiam fœmina onager ob natum videtur miferum in modum flere, & infeciliter lamentari. Diceres calamitofiffimam, fuum natum defendentem, blande fari, & precantem dicere: mi vir, quid tibi vultus exafperatur? quid oculi rubefcunt, qui antea fulgebant? non frontem cernis faxificæ coram Medufæ, non fœtum veneniferum immaniffimæ dracænæ, non catulum nefarium montivagæ leænæ; natum, quem mifera peperi, quem optabamus a diis, natum tuum malis tuis non marem reddes? cohibe te, mi vir, ne caftres. quid mihi eum caftrafti? quid fecifti? nullum reddidifti filium, toto corpore mutilato. Miferam me, prorfus calamitofa fum incommodiffi-

mum ob partum: & tu, nate, miſerrimus es ob ſceleratiſſimum parentem. Miſeram me, ter miſeram inanem fœtum quæ peperi. Et tu, nate, exectus non unguibus leonum, verum infeſtis malis leoninis parentis.

234. Talia quiſpiam calamitoſiſſimam ſuum circa infantem pullum fari dicat, illum autem nihil curantem, cruento vorare ore nefandas nati dapes. Juppiter pater, quanta zelotypiæ feritas, quam etiam natura ſuperiorem videri feciſti, o rex: dediſti ei ignis acerrimum impetum, & dextra ferendum adamantinum præbuiſti enſem. Non liberos ſervat caros jucundis parentibus, non ſocios, affineſque graſſans non novit conſanguineos, quando ſæva & immanis invadit æmulatio. Illa etiam olim in ſuos armavit liberos ipſos ſemideos & laudatas ſemideas, Ægidem Theſeum, & Æolidem Athamantem, & Atticam Prognen, & Thraciam Philomelam, Colchidemque Medeam, illuſtremque Themiſto. Verumtamen ſecundum genus mortalium miſerorum feris etiam Thyeſteam nefariam oppoſuit menſam.

257. Eſt autem in præcipitiis ultimis Æthiopum ferorum equorum magna vis, armata venenatis duobus dentibus exertis: pedum vero non unam ungulam, ſed bifidam habent ſimilem cervis; juba autem cervicis, medium dorſum cingens, ad caudam extremam pertinet; neque hominibus ſervitium ſuſtinet unquam ferox genus tetrum, verum ſi etiam aliquando capiant bene nexis laqueis equum ferum doloſis inſidiis colorati Indi, neque cibum vult protinus capere, neque bibere: improbus autem eſt ad ferendum jugum ſervile.

262. Nunc adverte duo genera infauſta, dentibus ſerratis, oviumque interfectorem lupum, caligantemque rurſum hyænam. illum quidem ovium, & caprarum interfectorem, hanc autem hoſtem catulis, validioribuſque canibus. Illum quidem nocturnum ob

ventris inevitabilem impetum agnorum hædorumque versutum raptorem: hanc autem noctigradam noctivagamque, propterea quod noctu videt, interdiu vero cæcutit. Forma autem utrisque dissimilis feris sævis. Alterum enim canibus persimilem cernas majoribus pastoralibus, villosa autem addida est cauda. Altera vero gibber habet medio in dorso, utrinque autem passim hirta est, & variegatum est corpus tetrum nigris utrinque crebris lineis: gracilisque oblongaque est & dorso, & cauda, pellemque utrique prædicant mortuo horrificam: hujus enim corium dissectum circum pedes si gestes, habes canum magnum terrorem validorum, & te canes in illis incedentem calceis contra non allatrant, etiamsi antea latrantes. Quodsi lupum excoriaveris & ex pelle conficias tympanum sonorum, Didymæum, frugiperdum, solum utique inter omnia raucisonum clangit sonitum, & solum strepit: alia autem sonora quæ antea fuerant tympana silent, compescuntque omne murmur. Nam & mortuæ oves mortuum lupum timent. Prodigium porro etiam istud audivi de maculosis hyænis, naturam eas mutare annua vice, atque interdum esse caligantem sponsum, assidue cupidum nuptiarum, nonnunquam rursum apparere fœminam, conjugem, puerperam & matrem sedulam.

293. Verum luporum canorum quinque sunt genera: formas autem inter se dissimiles observarunt homines pastores, quibus infestissima sunt. Primus quidem quem vocant audacem sagittarium. Flavus quidem toto habitu, verum teretes artus & caput gestat multo majus, & velocia crura; ventrem autem albicantem habet cana macula. Horrendum autem in modum ululat & ex alto prorsus irruit, semper quatiens caput, & igneis cernens oculis. Alter autem rursum magnitudine superior, membrisque oblongus, inter omnes celerrimus lupos: quem homines accipitremque & raptorem vocant. Magno autem cum fremitu valde matutinus prædatum it sub primum crepuscu-

pusculum, facile enim indiget cibo. color autem candidus splendet in lateribus & cauda: incolit autem montes vastos, quos ubi hiemis tempore ex nubibus profusa nix gelida operuit, tum sane quoque prope urbem accedit fera sæva, omni impudentia armata cibi causa, clamque accedit valdeque tacita, quoad capram invaserit, quam repente pernicibus unguibus inuncat.

314. Est porro aliquis Tauri nivosa supra juga habitans Cilicios montes & vertices Amani, pulcher specie, inter feras eximius, quem nominant aureum, fulgentem densissimis villis, non lupus, verum lupo præstantior, sævissima fera, dentibus æreis armatus, ingens robore. Sæpenumero etiam æs rigidum, & saxum fortiter perfregit, & durum ferrum: & canem sirium novit, cujus exortum timet. itaque ilico hiatum subit latæ terræ, aut speluncam tenebrosam, quoad æstus solis cessaverit, & diræ caniculæ sidus.

326. Acmones (*aquilæ id alias nomen*) rursum duo, cruentum genus, cervice brevi, latisque armis, verum hispidis femoribus, & pedibus, & capite parvi, oculis exigui. Quorum alter candido tergo, & ventre albo nitet, solæque extremitates pedum nigricant. quem quidam milvum canum homines vocarunt. cæterum alter colore nigricante spectatur, minor quidem priore, at robore non carens. venatur autem præcipue in lepores irruens, omnesque ex artubus recti horrent pili.

336. Sæpenumero rursum lupi etiam cum pantheris cruentis miscentur, unde robusta genera, Thoes. simul autem ferunt duplicem mixtum colorem, matris quidem pelle, capite autem rursum parentis.

340. Tigridis autem deinceps insigne corpus canamus, qua nihil venustius natura præbuit solers ocu-

lis ad ſpectandum in ferarum magna multitudine. Tantum autem inter feras excellit tigris, quantum inter aëreas pavo pulcher volucres. tota apparet tanquam monticola leæna, præter ſolam pellem, qua varia circundata eſt, varie purpureſcente, & floribus micante. Talem quidem flammeum ſub ciliis oculi fulgorem jaculantur; corpuſque tale eſt, validum, opimum; talis longa cauda; talis circa ora vultus; tale ſupra prominet ſupercilium; tales frendent dentes. eſt autem perniciſſima inter veloces feras. Ipſa enim curſu ſimilis eſt Favonio parenti, neque tamen parenti; quis enim crediderit, feras comprimi ab aëreo ſponſo? eſt enim illa vana fama, totum iſtud genus fœmineum eſſe, & expers concubitus maris. Interdum enim videas floridum formoſum marem. non tamen facile eum ceperis, quippe qui relicta ſua ſobole rapide fugit, venatores ubi viderit. At mater ſequitur catulos, ex animoque mœſta, voluptas magna venatoribus, ad caſſes ilico venit.

364. Aper autem martius multum præſtat inter feras. cubilia quidem amat ultimis in receſſibus præcipitiorum, & mirifice odit ſtrepitum tumultuoſum ferarum. Fœminam autem ſine fine appetens errat, & amore valde vecors ferocit. in cervice autem rigidæ horrent ſetæ, inſtar criſtatæ galeæ, & ſpumam in terram deſtillat, dentiumque clauſtrum pulſans candidum anhelitu fervido, & ira in nuptiis multo major quam verecundia. Fœmina autem ſiquidem ſe ſubmittens maneat, extinguit omnem iram, & placat feræ impetum; quod ſi aſpernata fugiat venereum cubile, extemplo percitus fervido & igneo ſtimulo, aut vi nuptias peragit, impetu violento ſubacta fœmina, aut moribundam humi abjicit dentibus exertis irruens.

379. Eſt autem fama, in apri albo dente occultam intus eſſe igneam vim, cujus argumentum hominibus perſpicuum hoc eſt. Cum enim magna turba conferta venatorum cum canibus audacibus humi

feram proſtraverunt, venabulis longis crebro conjectis confectam, ſi quis ex cervice evulſum pilum tenuem feræ adhuc anhelantis admoveat denti, celerrime in orbem convolvitur aduſtus pilus. Quin etiam ipſis canibus in lateribus utrinque, ubi eos apri malarum percuſſerunt fervidi dentes, veſtigia aduſta per pellem apparent paſſim.

391. Hyſtricibus autem nihil quicquam eſt in opaca ſylva formidandum magis aſpectu, neque funeſtius aliud. Horum nempe magnitudo quidem quanta luporum ferocium, breve parvum & validum corpus: utrinque autem pellis aſperis hiſpidis undique horret ſetis, qualibus armantur erinaceorum varia genera. Verum cum eum perſequuntur multo valentiores beluæ, tum illa molitur talia: acutis ſcilicet inhorreſcit ſetis, atque retrorſum dorſo præpilatum volucri recta jaculatur noxium telum, ſimulque rapide fugit, fugiendoque pugnat. Sæpe etiam interficit canem aſperis dentibus truculentum: ſic diceres juvenem arcu peritum jaculari. Proinde quando eum venatores cernunt, non canes immittunt, ſed dolum moliuntur, quem poſtea dicam, ferarum cædem cum memorabo.

407. Ichneumon parvus quidem, verum æque ac magnæ feræ deſcribi meretur ob ſolertiam, & ob virtutem ſtrenuam imbecilli corporis. Quippe dolis interfecit duo genera, & reptiles angues, & truculentos crocodilos, Niliacos illos, cruentum genus. Cum enim fera truculenta dormit, triplici dentium ſerie armatum os aperiens & rictum latum, & ingens dentium clauſtrum, tum vero ichneumon fraudulentum conſilium texens, limis oculis vaſtam beluam obſervat, quoad alto eum ſopore ſepultum crediderit. ſtatim igitur in arena & in luto volutatus, ilico emicat, veſtibulum tranſvolans mortis audaci corde & per latas pervadit fauces. Cæterum ille ex alto ſopore expergiſcitur miſer, & malum in ilibus gerens tan-

tum insperatum, quocunque furens, & consilii inops circumvagatur, interdum in fundum ruens ultimi fluvii, mox vero rursum in arenis se volvens per terram, sævum in modum spirans, sese versans undique ex doloribus. At ille nihil curat, jucundo vero delectatur pastu, jecorique prope quam maxime assidens epulatur. Tandem autem relicto inani corpore exilit e fera. Ichneumon, ingens miraculum, strenuissime, solertissime, quantam corde audaciam capis, quantum periculum subis, qui morti corpus tuum tam prope obtrudis!

433. Cæterum aspidem virulentam tali interficit solertia. totum corpus in arena occultat feræ insidians, præter solam caudam & oculos igneos. Nam cauda ei procera & serpentina est, summis apicibus desuper convolutis, contra nigricans, serpentum squamis similis. Eam autem, ubi fuliginosam viperam sibilantem vidit, contra in gyrum contorquens, provocat anguem teterrimum: aspis autem venenatum accedens attollit caput, pectusque dilatat, durosque exserit dentes, pugnans malis incassum pestiferis. Tum vero ichneumon bellicosus non in arenis moratur, sed amaras exiliens comprehendit fauces, & laniat genis volutantem se utrinque, & mortuam ilico reddit, frustra expuentem acerbum, mortis amicum, plurimo felle suffusum venenum.

449. Jam vero astuta inter agrestes maxime feras est vulpes, oppido martia animo, & prudens habitat ultimis in latibulis septem portis apertam domum & cubilia perforata procul a se invicem, ne eam venatores circa ostium insidiantes in laqueos conjiciant: sævissima dentibus, quibus etiam cominus pugnat cum feris fortioribus, & venaticis canibus. quando autem hiems instat rigida, & cibo eget, nudæque vites racemis circum circa cernuntur, tum etiam in feras acerbum consilium struit, quo & alites dolose capiat, & catulos leporum.

461. Memora mihi etiam illa, o facunda muſa, arguta, mixta natura ferarum ex duobus confuſa genera, animal pantheræ tergo ſimile, ſimul & camelo. Juppiter pater, quam ſolers quot genera nobis ſeviſti, quæ terreſtribus animalibus tribuiſti, quæ marinis piſcibus: qui iſtam formaſti cameli prorſus variam ſpeciem, induens pellibus ſævarum pantherarum, ſplendidum, amœnum, manſuetum genus hominibus. Collum ei longum, maculis pictum corpus, aures breves, glabrum ſupra caput, longi pedes, latæ plantæ, crurum autem non pares moduli, pedes non omnino æquales, verum ei priores ſunt longiores, poſteriores autem multo breviores, & ſubſidentibus ſimiles. Cæterum ex medio capite geminum cornu recta emergit, non cornu verum, verum ſecundum aures in medio capite parvi in temporibus eminent apices: ſatis patulum ut cervo tenerum os, tenueſque intus fixi ſunt lactei undique dentes. Splendorem fulgentem vibrant oculi. Cæterum cauda brevis quemadmodum velocibus capreis, ſummis in fine nigricantibus villis.

482. Sed & aliud genus meis vidi oculis, geminum, ingens prodigium, cum paſſere camelum, quam licet velocibus annumeratam avibus & volucrem, mea canent carmina, propterea quod noſtræ eam capit ratio aſtuta venationis. Non alitum eam domuerit funeſtum viſcum, neque aëream calami permeantes viam, ſed equi caneſque pernices, & occulti laquei. Hujus igitur magnitudo immanis eſt, ut poſſit dorſo lato geſtare adoleſcentem puerum, & pedes proceri, ſimiles pigris camelis, veluti crebris inducti ſquamis rigidum uſque ad duplex genu: alte autem tollit parvum quidem caput, magnum autem prolixis obductum pilis collum cœruleum. Quamvis multis inſtructæ plumis, non tamen aëris ſublimibus innatant viis, veruntamen ad currendum pedibus pernices, ipſis habent parem celeritatem avibus. neque vero eis, ut reliquis avibus aſcenſilis concubitus, ſed averſæ ut Bactrianæ

cameli coeunt. Pariunt autem ingens ovum, quantum capiat tantam alitem, undique lapidea munitum crusta.

504. Lepores canamus venationis uberem fructum. corpus est parvum, hirtum, longissima auris, parvum superne caput, parvi pedes, non paria crura. Colore autem amicti sunt dissimili: alii quidem cœrulei & fusci pullam habitant terram. Rutili autem rursum alii in campis miniaceis. Cæterum grandibus pupillis præditi, cæsia fulgent oculi acie, vigiliis armata. nunquam enim soporem oculis sopiti capiunt, quoniam ferarum impetum, & hominum celerem solertiam timent. Noctu vero vigilant, & ad venerem accedunt. perpetuo autem cupiunt nuptias & gravidæ etiamnum non recusant mariti salacis impetum: ne tum quidem cum in utero habent fœcundam veloccem sagittam (Lucinæ). Præcipue enim istud genus ex iis, quæ immensa nutrit terra, fœcundum est. alius nempe extra uterum fœtus exit perfectus: alium autem intus absque pilo gestat, alius autem inchoatus crescit, alium autem informem habet ex semine vix concretum fœtum. Ordine vero eos parit, & nunquam fœmina impudens obliviscitur libidinis, sed perficit quicquid animus suadet, ne in ipso quidem partus dolore recusans venerem.

OPPIANI

DE VENATIONE LIB. IV.

Species tam multæ ferarum, tot in opaca sylva nuptiales amores & consuetudines sunt, odiaque, atrocesque pugnæ, sylvestriaque cubilia: nunc vero laboriosorum virorum opus ingens canamus, simul & strenuam virtutem, & callidum consilium, fraudesque varias, sagacibusque dolis instructam animam.

His enim cum atrocibus generibus pugnatur, quibus deus robur indidit & audaciam generoſam, & ſolertiam, qua nec ipſis multum cedant venatoribus.

10. Modi multi ſunt inclytæ & laborioſæ venationis ſecundum feras, & nationes, & luſtra varia & infinita. Ecquis vero omnia uno pectore complecti, & memorare apte canoris carminibus poſſit? ecquis vero omnia videre, quis tot res ſimul contueri poſſit homo natus? ſoli enim dei facile omnia cernunt. Ego vero dicam, quæ meis vidi oculis, venationem ſplendidam obiens in ſylvis, quæque ex hominibus didici, quibus illa curæ ſunt, callida variæ & amœnæ myſteria artis: cupiens iſta omnia Severi Jovis filio canere: tu vero, veneranda dea, domina venationis, propitia velocibus imperatoriis hæc memorato auribus, ut tuorum operum edoctus diſciplinam omnem, feras interficiat, felix pariter manu & cantu.

25. Ex feris quædam ſunt prudentes, callidæ, verum corpore parvæ: aliæ contra fortes, ſolertia vero animi imbelles: aliæ autem pariter & corde timidæ, & membris ſunt debiles, verum pedibus pernices: quibuſdam vero deus largitus eſt omnia ſimul, conſilium aſtutum, validas vires, velocia genua. Intelligunt autem quæque ſuæ naturæ præclara munera, ubi & debiles, & ubi ſint noxiæ. Non cervus cornibus eſt audax, ſed cornibus taurus: non malis oryx fortis, malis leones: non pedibus rhinoceros confidet, pedes arma leporum: panthera novit teterrima manuum funeſtum venenum, & robur atrox ovis magnum ſaxeæ frontis, & aper vires novit ſuorum immanes dentium.

39. Quæ igitur ſunt venatoribus atrocibus ſeorſum in ſcopulis artes, fallaciæque, diſtinctas memorabimus venenationes in unaquaque fera. Communia autem quæ ſunt, communi dicentur carmine. Communes igitur venationes caſſium, communes pedicæ, com-

muniter etiam homines velocia omnia genera equis & canibus perſequuntur. interdum etiam rurſum & ſolis equis abſque canibus recta agitant, equis (inquam) illis, qui in Mauritania terra nutriuntur, aut Libycis, qui non vi manuum reguntur lupatis violenti fræni. Parent enim virgis quocunque homo ducit. Quocirca equites illorum ſeſſores equorum, & canes relinquunt caros, freti autem venantur equis, ſoliſque radiis, & abſque adjutoribus. Commune porro jaculari, & contra ſagittis ferire feras majores, quæque cum hominibus audacter pugnant.

76. Verſus autem caſſes neceſſe eſt dirigere gubernacula venationis, & flatum ventorum fugere, & ventum obſervare. quemadmodum autem pontigradorum navigiorum rectores ſedentes in puppibus navium tractantes clavos, aërem circumſpiciunt, & albis auſtris parentes, pandunt velivolarum carbaſa navium: ſic etiam in terra jubeo venatores viros obſervare utrinque ſpirantes ventos, ut retia tendant, voceque agitent feras vento occurrentes, quandoquidem valde feris omnibus ſagax eſt narium odoratus; quodſi perceperint aut varorum odorem, aut extenſorum retium, retro ruunt, & converſi fugiunt contra ipſos venatores, laboremque venationis vanum reddunt. Itaque mihi obſervent ingruentes ventos venatores, varoſque indaginemque inſtruant adverſum venti flatum, a tergo autem agitent auſtrum verſus, ſudifico ſpirante aquilone, verſus boream autem, ſuſurrante obſcuro auſtro, euro autem flante, currant in favonium ventum, crebreſcente vero favonio, verſus eurum agitent.

77. Verum tu mihi primum leonum eximiam venationem percipito, & virorum ſtrenuam audaciam. Locum ſcilicet primum deſignant advenientes, ubi in antris graviter rugiens jubatus leo ſtabulatur, ingens terror boum, & ipſorum paſtorum. Deinde horrendæ circumſpiciunt feræ veſtigiis tritam viam, in qua frequens

frequens largiter potaturus ad flumen pergit. Ibi ſcilicet foveam rotundam effodiunt latam, & immenſam, & media in fovca columnam extruunt magnam, altam, arduam. Ab iſta autem ſuſpendunt ſublimem agnum tenerum, abreptum a parente recens fœta. Extra autem circum foveam ducunt maceriam firmatam crebris lapidibus, ne approqinquans doloſam foveam cernat. Tum vero agnus ſubrumus alte ſuſpenſus balat, cujus vocem ubi leo famelicus percipit, pergit ad ejus veſtigium lætus animo, prædam quærens, huc & illuc circunſpiciens igneis oculis, ſtatimque accedit prope dolum, circumque vertitur; vehemens enim eum fames urget. Extemplo autem maceriam tranſilit ventri obſequutus, excipitque eum fovea vaſta circumſepta, neque ſentit ille ſe in fundum irremeabilis barathri delapſum. Tum vero in omnes partes ſe vertit & uſque in altum ſubſilit, qualis circum metam certator pernix equus, quem manus aurigæ & frenum coercet. Venatores autem ex ſpecula conſpicati accurrunt, ſectilibusque loris religatam demittunt flexilem affabre factam caveam, & illic aſſi cibi dolum occultatum ponunt. Cæterum ille ex fovea ſperans mox ſe evaſurum, inſilit lætus, nec illi deinde exitus patet. Sic quidem in arenoſa Afrorum ſiticuloſa terra leones capiunt.

III. At latiflui ad ripas Euphratis equos cæſios generoſos inſtruunt ad ferinum prælium, quandoquidem cæſii ſunt perniciſſimi ad currendum, & audaces ad fortiter pugnandum, & ſoli ferunt leonum coram rugitum. Alii autem timent, & declinant oculos, metuentes regis ſui igneum oculum, ſicuti etiam jam in carmine de equis memoravi. Pedites autem expandunt retium ſinuoſam indaginem, caſſes crebrioribus extruentes varis. Tantum vero utrinque prominet cornu, quantum inflectitur cornu novæ lunæ. Tres autem deliteſcunt ad retia venatores, unus medius, duo autem in ſummis cornibus, ita ut ſi medius voce aliquid ſignificarit utriſque, facile exaudiant extre-

mæ alæ custodes. Alii autem consistunt more belli funesti faces ardentes igne micantes undique habentes. Virorum autem unusquisque habet scutum in manu læva clypei sonori, qui feris maximus est timor cruentis, dextra autem fert ex picea flagrantem ignem. valde enim timet ignis vim jubatus leo, neque intueri sustinet irretortis oculis. Equites autem ubi viderint leonum generosum pectus, omnes pariter irruunt & undique pedites sequuntur cum strepitu scutorum, itque clamor cœlo. Feræ autem non manent, sed conversi in fugam discedunt, animo mordicus infrendentes, pugnare recusantes. Ut vero pisces per noctem astuti piscatores ad retis jactum dirigunt velocibus lembis gestantes ardentes faces: illi autem timent cernentes pisces, neque ferre possunt micantem fulgorem: sic leones reges connivent oculis, & tunc formidantes multitudinem hominum, & flammam tædarum, sponte ad plexos retium sinus accedunt.

147. Est autem quædam venationis tertia ratio Æthiopum magni laboris, miranda, quam viri valentes Æthiopes virtute freti quatuor perficiunt. Texta scuta conficiunt nexilibus viminibus fortia, & lateribus rotunda: coriumque bubulum siccum extendunt super clypeos rotundos, ut arceat vim sævorum unguium dentiumque funestorum. Ipsi autem ovis flore (lana) universum corpus induunt, vincientes superne crebris fasciis; capita casside tegunt, sola vero apparent nuda labra, & nasus, & oculi micantes. In feram autem vadunt cum impetu fragoso, flagellis crebris aërem verberantes. Cæterum ille ex antro prospiciens immanis, rugit passo funesto rictu contra viros, cæsiis oculis fulgentem ignem micans, ira fervidus, similis cœlesti fulmini. Non ita Gangis fluentum adversum soli Indicam super terram Maryandorum solum peragrans rugit mugitum horrendum, cum e rupibus erumpens operuit veniens corpus littoris, qui quamvis ipse latissimus etiam viginti aliis augetur fluminibus, intumescens rapido gurgite:

quemadmodum ſylva reſonat, & ſcopuli rugitu leonis funeſto; reboat vero totus æther. Atque ille quidem ſtatim irruit, cupiens ſe cæde virorum ſatiare, procellæ perſimilis: verum illi expectant immoti fulmineum impetum. Cæterum ille & unguibus & malis funeſtis indomitus, quemcunque arripuit irruens lacerat. Eum autem alius pone apprime vigens adoleſcens revocat ſtrepitu ingentique clamore. Tumque converſus magnanimus jubatus leo, ruit relicto quem ore corripuerat, & rurſum alius, ex obliquo jubatam laceſſit feram diram. Alii autem aliunde frequentes eum agitant coriis freti, clypeiſque & loris, quæ neque validi malarum ſecant dentes, neque ferreorum unguium penetrant cuſpides. Cæterum ille irritum conſumit laborem temere furens, alium quidem relinquens, alium autem a terra repente tollens ſublimen, alium autem rurſum indomitus recta adoriens. Quemadmodum autem cum in bello martium virum fortem hoſtilis cinxit corona fervidi prælii: ille vero ſpirans robur martium huc & illuc ruit, manu quatiens cruentam haſtam: tandem autem eum ſubigit bellatrix turba virorum, dum omnes ſimul ingruunt; ille autem ſuccidit in terram confixus crebris longiſque ſpiculis: ſic leo defatigatus irritis laboribus tandem mortalibus concedit præmia omnia pugnæ, ſpumamque deſtillat cruentam, & quaſi erubeſcens humi dejicit oculos. Quemadmodum autem vir multas meritus coronas pugillatus in certaminibus, ab homine valenti comminus crebris vulneribus domitus, primum quidem ſtat madidus ſanguine largo, tanquam ebrius titubans, nutanſque capite: deinde vero in terram ſucciduo poplite ſternitur: ſic ille in arena defeſſos artus porrigit. Illi autem tunc urgent multo magis, ſtatimque ſuperne omnes inſtant & validis vinciunt vinculis nihil repugnantem, ſed valde quietum manentem. O multum audaces, quantum facinus conceperunt, quantum patrarunt, qui truculentum illud monſtrum, tanquam manſuetum arietem tollunt!

212. Audivi foveis & ſimili fraude capi etiam thoas impudentes, & genera pantherarum falli, verum multo minoribus foveis. Columnam vero non lapideam erigunt, ſed ſtipitem quercus ſectum. nec ſublimem capræ fœtum ſuſpendunt, ſed canis, cujus genitalia deligant loris tenuibus. Ille autem ſtatim cruciatus doloribus ululans latrat, & pantheras inclamat. Ea autem valde gaudet, perque ſilvam recta ruit. Veluti cum piſcatores naſſæ fraudem inſtruunt, textæ ſparto Salabinio, & in ſinu polypum aut mugilem aſſatum ponunt. nidor autem ſpeluncas pervadit, & ad naſſam piſces ſponte inducit, neque poſſunt rurſus elabi, ſed triſti occurrunt exitio: ſic illa catulum eminus audiens currit & inſilit, nullam ſuſpicata fraudem, ventrique obſecuta penetralia ſubit barathri.

230. Pantheras & munera Liberi patris ſubigunt, doloſum potum miſcentibus doloſis venatoribus, qui magnei dei, Liberi patris, iram non timent. Pantheræ nunc quidem in ferarum ſunt genere, verum antea non feræ truculentæ, ſed formoſæ glaucis oculis erant mulieres, vinolentæ, pampiniferæ, trietericæ, floribus redimitæ caput, Bacchi furioſi & choreas amantis nutrices. Infantem enim Bacchum Agenoris educabat Ino, mammam præbens primo lacte manantem filio Jovis. Simul autem pariter nutriebant Autonoë & Agave, veruntamen non in Athamantis nefandis ædibus, ſed in monte, quem Merum (*femur*) cognomine vocabant. Jovis enim magnam conjugem valde formidantes, & Pentheum tyrannum filium Echionis timentes, in abiegna ciſta Jovis ſobolem condiderant, pellibus hinnulorum tectum, racemiſque coronatum, & in antro circa puerum myſticis choreis tripudiabant, tympanaque pulſabant, & cymbala manibus quatiebant, quo pueri vagitus celarent. Primæ vero aperiebant Bacchi ſacra myſtica occultam circum ciſtam & cum his Bœoticæ occulte orgia celebrabant mulieres. Deinde ex monte autem fidis cum ſociis parabant vagari Bœoticam extra terram. Futurum enim erat jam,

ut rudis antea terra vites produceret cura Bacchi Lyæi. Ciſtam igitur arcanam ſacer cœtus tollentes coronatam tergo impoſuerunt aſini, & Euripi venerunt ad littora, ubi offenderunt ſenem piſcatorem cum liberis. Tum omnes circum piſcatores fuſæ orabant, ut fretum lembis transjicerent: ille autem reverentia ductus ſacras recipiebat mulieres. Tum vero & virens efflorefcebat in tranſtris taxus, puppem autem formoſum apium & hedera implicabat. Piſcatores terrore ingenti perculſi jam parabant in mare ſe precipitare, ſed antea in terram ratis appulſa erat, ubi in Eubœam mulieres ad Ariſtæi ædes deduxerunt deum, qui ſummum incolebat montem frigido ſub antro. Plurimum ille erudivit ruſticam vitam hominum, & primus pecuariam rem inſtituit. Primus ille agreſtis baccas expreſſit olivæ pinguis, & coagulo primus lac conduxit, & in alvos ex quercu ſumptas manſuetas incluſit apes. Qui tum etiam Liberum patrem infantem ſuo in antro Inoa educavit acceptum ex ciſta, & cum Dryadibus nutrivit, & apiariis Nymphis, & cum Euboicis puellis, & Bœoticis mulieribus. Jam autem puer cum ſociis pueris ludebat, ferulaque ſecta dura fauciabat ſaxa: illa autem deo vinum jucundum profundebant ex vulneribus. Interdum autem agnos cum ipſis diſcerpebat pellibus membratim conciſos, mortuoſque abjiciebat humi; & rurſus membra manibus apte conjungebat, ita ut agni ſtatim reviviſcerent & viride carperent pabulum. Et jam thiaſos curabat, & per totum orbem terrarum ſpargebantur munera Thyonæi Bacchi, & ubique in itinere ſuo mortalibus munera ſua monſtrabat. Tandem vero & Thebas adiit, ubi puero ex igne nato omnes obviam occurrebant Thebanæ. At veſanus Pentheus non ligandas Bacchi manus ligare parabat, & deum ſuis minitabatur manibus ſe dilaniaturum, non Tyrii Cadmi reveritus capillum canum, neque advolutam ſuis pedibus Agaven: verum miſere morituris acclamabat ſociis, ut tractum includerent, cœtumque abigebat mulierum. Igitur Bacchum Penthei ſatellites vinculis exiſtimabant fer-

reis duci, aliique Thebani, at deum nulla tenebant vincula. Bacchæ vero consternebantur animis, omnesque in terram projiciebant de temporibus coronas, & thyrsos ex manibus, & cunctis manabant evantibus lacrimæ ex genis. Statim autem exclamarunt, Io! beate, o Bacche, accende fulminis paterni ignem, concute terram, atrocique irroga pœnam celeriter tyranno. Fac ut Pentheus in taurum infandum mutatus per montium juga erret, nos vero in feras crudivoras diris armatas unguibus versæ, Pentheum, ò Bacche, ore discerpamus. Sic fatæ sunt precantes: cito autem audiit Nysæ rex, & Pentheum quidem in taurum vertit, truculentum oculis, cervicemque porrexit, & cornu erexit ex fronte, Bacchis vero glaucam feræ induit speciem, & malas armavit, notavitque in dorso pellem pomis, & sæva fecit genera. Illæ autem Dei numine mutato corpore pulchro pantheræ Pentheum in rupibus dilaniarunt. Talia scilicet canamus, talia animis credamus, quæ vero Cithæronis in clivis facinora mulierum, aut infandas illas alienas a Baccho memorant matres, impie mentiuntur poëtæ.

320. Venator autem aliquis sic dolum cum sociis aliis feris vini amantibus instruit pantheris: fontem eligentes Africæ in siticulosa terra, quique exiguus multam siccissimum per tractum improvise obscuram stillat nigram aquam, neque longe profunditur cum murmure, sed perquam maligne manat, resesque manet, & in arenam conditur. Illinc pantherarum genus immane vadit interdiu; illi vero ilico noctu profecti venatores ferunt viginti amphoras vini suavis, quod undecim abhinc annis calcaverat vinearum aliquis cultor, & aquæ immiscent suave vinum, & relicto fonte rubro, non longe cubant, sedulo tegentes corpus validum, aut stragulis, aut ipsis retibus, quoniam operimentum nullum possunt reperire, neque e lapidibus, neque frondosis arboribus. Tota enim porrigitur arenosa, & arboribus carens regio. Eas

autem a flagrante ſole percuſſas, ſimul ſitis & jucundus allicit odor. Igitur ad fontem accedunt vinoſum, & magnis hauſtibus lambunt nigrum vinum, tumque in ſe muto omnes incurrunt primum, tripudiantibus ſimiles, deinde corpore ingraveſcentes, capitibus in terram vaſtam ſenſim nutant deorſum, deinde tandem omnes ſopor violentus humi paſſim proſternit. Ut autem cum in celebri convivio haurientes vinum ex crateris æquales adhuc pueri, adhuc pubentes lanugine prima, ſuaviter canunt invitantes ſe invicem poſt epulas utrinque mutuis poculis: tandem vero victos eos proſternit alium ſuper alium mentem & oculos aggravans vis vini: ſic illæ prorſus feræ ſupra ſe invicem fuſæ abſque labore magno a venatoribus ſubiguntur.

354. In urſos moliuntur inſignem admirandam venationem ad Tigrin qui incolunt, Armeniam arcu inclytam. Magna multitudo proficiſcuntur in altos ſilvarum receſſus, ſolertes numellatis cum ſagacibus canibus, veſtigia inquirentes ſævarum errabunda ferarum. Verum ubi viderunt canes ſigna pedum, ſequuntur, venatoreſque veſtigantes ducunt ſimul, naribus longis ſolo prope inhærentes; ſi autem quod recentius viderint veſtigium, retro properantes emicant ilico geſtientes, obliti prioris: ubi autem ad finem pervenerunt proſperæ veſtigationis, & ad feræ ſolers cubile, ſtatim ille proſilit e manu venatoris miſerabiliter latrans, & valde animo lætus. Quemadmodum autem cum virgo lacte exuperantis veris tempore nudis pedibus per montes omnes vagatur, flores quærens: ipſi autem valde procul fragrantem violam indicat odor: puellæ vero gaudio exultat levis animus, & vagatur inſatiabilis; deinde redimita caput redit cum cantu in ruſticorum ædes parentum: ſic canis lætatur animus audax. Venator autem eum quamvis properantem vi retinet lori, & gaviſus revertitur ad turbam ſociorum, quibus ſaltum indicat, & ubi feram diram ipſe cum cane ſocio deprehenſam

reliquerint. Illi tum festinantes perticas defigunt validas, retiaque expandunt, & casses circumponunt. Binos vero collocant in utroque cornu viros ad extremitates retium prope saxosos colles. Ex ipsis porro cornibus, & juvenibus custodibus, ad lævam quidem funem bene tortum extendunt longum, lineum, paulum supra terram, ut umbilico tenus hominis pertineat nexus. Ex hoc vero suspenduntur varie pictæ & floridæ fasciæ, formido ferarum; tum etiam pinnæ infinitæ coruscantes, aviumque aëriarum formosæ alæ, vulturum, alborumque olorum, procerarumque ciconiarum. Dextra autem insidias sub rupibus collocant, aut virentibus frondibus celeriter construunt umbracula, paulum a se invicem, & in unoquoque quatuor abdunt homines, ramis totum corpus tegentes. Cæterum ubi, ut decet, parata omnia sunt, classicum increpant horrendum in modum: illa autem ex cubili acuto cum rugitu prosilit & torvum tuetur. Juvenes autem invadunt conferti, & utrinque contra beluam vadunt catervatim tumultuantes: illa autem turba virorum relicta recta pergit, liberum qua videt campum vastum: illinc deinde post tergum ordine turba virorum existit, & maximo cum fragore excitatam feram ad supercilium lineæ pellunt, & formidinem versicolorem: illa autem misera, dubia animi & perterrita circumerrat, simulque catervam, fragorem, tubam, clamorem, formidolosamque lineam timet: nam spirante vento fasciæ superne per aërem agitantur, & pinnæ motæ argute sibilant. Itaque undique circumspiciens in casses recta tendit, & incidit in lineos dolos. Qui autem prope sunt in summis retium cornibus, emicant, & festinanter desuper spartaceo fune attracto retium limbos conjungunt, & rete claudunt. Valde enim tum sæviunt ursi, & dentibus & asperis manibus. Sæpenumero etiam repente effugerunt venatores, retiaque evaserunt, & irritam operam reddiderunt. Verum tum fortis aliquis vir manum ligat ursi dextram, adimitque ei omnem vim. Tumque bene vinctum alligat ad stipitem, & deinde includit

includit cavea ex arbore picea, multis voluminibus ſuum corpus intorquentem.

425. Oportet autem a jugo quidem acclivi & monte agitare procurrentia pernicia genera leporum, contra vero declivia ſolerter impellere. Ilico enim, ubi canes & venatores conſpicuunt, ad collem recta contendunt: bene enim ſciunt, quod illis pedes anteriores breviores ſunt. Itaque faciles leporibus ſunt colles, faciles (inquam) leporibus, difficiles equitibus. Inprimis devita vias tritas & ſemitas, & in ſolo vervacto agita. Expeditius enim currunt in ſemitis pedibus levibus, ſed in terra arata facile offendunt. Æſtate vero ingraveſcunt pedes, & hiemis tempore crurum tenus exitialem crepidam ferunt. Quod ſi agitas capream, caveto ne poſt multum, prolixum, longumque curſum, in fine laboris paulum requieſcat, & ex ilibus urinam reddat. Nam capreis præcipue curſibus in mediis veſica turget naturali urinæ imbre gravata, & ilia ad coxam uſque ſubſidunt. Quod ſi paulum reſpirarint ex anhelis faucibus, multo vegetiores, celerioreſque fiunt, genibus agilioribus, & extis levioribus.

448. Vulpem vero nec laqueis ceperis, neque retibus, neque caſſibus. mira enim ſolertia dolos deprehendit, funeſque diſſecat & nodos diſſolvit, ut callidis fraudibus mortem evadat. Verum canes illi immittunt frequentes, qui tamen quamvis validi non fine ſanguine facile eam ſubigunt.

Reliqua deſiderantur.

image
not
available

OPPIANI
DE
PISCATIONE
LIBRI V.

INTERPRETE

JOH. GOTTL. SCHNEIDER.

OPPIANI

DE PISCATIONE LIB. I.

Æquoreas gentes lativagasque cohortes generis piscium varii, natatile pecus Amphitrites, edisseram, Antonine, orbis suprema potestas, quot mare teneant, ubi singula morentur genera; dicam humida connubia & humidas generationes, vitam, odia, amicitias, solertiam piscium, & varias lucrosæ piscationis artes, quotcunque homines excogitarunt in genus piscium imprudens, dum obscurum pervagatur mare. Illi scilicet audaces animo ipsa maris tenebrosa penetralia perspexerunt, artisque solertia pelagi vias partiti sunt. Venator quidem aprum montanum aut ursum videt, occurrentemque oculis observat, ut vel eminus telo ferire vel cominus congredi possit, & uterque tuto super terra consistit. Sequuntur etiam canes, venationis socii & rectores, qui feras indicent, & dominum ad ipsa latibula ducant; neque hic a frigore nec ab æstate quicquam timet, cum se in frutices densos aut juga montium nativamque antri domum receperit, unde pellucidi fontis aqua decurrit, qua & sitim exstingere, & in lavacro uti potest. Nec desunt virides herbæ, unde mollem sibi lectum propter flumina sternat, cum a labore quiescere, aut corpus dapibus silvestrium fructuum reficere voluerit. Atque omnino plus delectationis quam laboris venatio habet. Qui vero avibus perniciem struunt, & facilem & apertam conspicuamque capturam habent. alias enim dormientes nido deprædantur, alias calamis invisçant, quædam vero ipsæ in plexilia retia incurrunt, dum cubile sibi quærunt, triste nactæ domicilium. At piscator obscuros maris fluctos laboribus fatigat, & dubia semper spes ceu somnium animum permulcet, quoniam non stabili super terra decertat, sed cum horrido furentique mari colluctandum illi est.

neque enim adhuc quiſquam ad ultimos maris fines pervenit, nec ultra paſſus trecentos hominibus explorata eſt ejus altitudo. Reliqua profunditas, quæ contineat, nobis incognita, nemo dixerit hominum, ut quibus exigua vis & mens data fuit. Nec ego quidem pauciores in mari terreſtribus greges paſci puto, verum æqualia ſint genera, an alterum numero antiſtet, ſoli ſcilicet Dii certo noverunt; nos pro hominis ingenio rationes inibimus.

93. Piſces ergo & ortu & moribus & habitatione a ſe invicem diſtinguuntur, nec omnibus eadem ſunt paſcua. Alii enim ad litora humilia degunt & arena vivunt, quæque ex arena proveniunt, equi ſcilicet, & celeres cuculi, flavique rubelliones, cithari, mullus, melanurique imbecilles, & trachurorum greges, bugloſſa & platyuri, tæniæ infirmæ, & mormyrus pictus, ſcombri, cyprini, & quicunque alii litora amant.

102. Alii cœnum & vada maris depaſcuntur, batides, boumque ingentia genera, & difficilis paſtinaca, & veri nominis torpedo, pſettæ (*paſſeres*), callariæ, triglides, aſelli, ſauri (*lacerti*), ſcepani (*attageni*), & quicunque alii cœno innutriuntur.

107. In litore algoſo vero ſub viridi herba degunt mænides, hirci, atherinæ, ſmarides, blennus, ſparique & bocum duplex genus, & quicunque alii maris viridi herba gaudent.

111. Mugiles vero & capitones, marini generis juſtiſſimi, lupi, audaceſque amiæ, chremetes, pelamydes, congri, & quem lubricum (*glanis forte*) appellant, hi omnes vicinum fluviis mare incolunt aut lacubus, ubi marina ſalſugo dulci temperatur aqua, & copioſa cœni colluvies fluviorum vorticibus a terra ablati ſuavi eos cibo pinguefacit. Lupus etiam ipſos fluvios ingreditur, & ex mari in eorum oſtia aſcendit. Anguillæ ex fluviis mare ingrediuntur.

122. Scopuli circa mare varii ſunt; alii fuco humido tecti algaque copioſa, quos amant percæ, iulides, channi, ſalpæ tergo pictæ, graciles turdi, phycides, & quos piſcatores cinædos appellare ſolent. Alii ſcabri, humili & arenoſo mari circumdati ſunt, quos circa cirrhis, hyæna, baſiliſci, myli, mulluſque roſei coloris degunt.

131. Petras vero herbis virentes depaſcuntur ſargi, umbra, faber, coracinus nigro colori cognominis, ſcarus, qui ſolus inter piſces vocem habet, ſoluſque cibum egeſtum ruminatur ad inſtar ovium.

138. Quæ chamis aut patellis abundant petræ, & latibula piſcibus recipiendis commoda habent, frequentantur a phagris, audacibuſque agriophagris, cercuris, opſophagis, & difficili muræna, lacertis (alii *ſcombris*) orphiſque, qui omnium diutiſſime in terra vivunt, & ferro diſſecti adhuc palpitant & moventur.

145. Alii in profundis maris cavernis latitant, oves ſcilicet, pulmones, prepontes, magni & validi viribus, ſed tardi inceſſu; quare nunquam ſcopulos linquunt, ſed ibi juxta latebram ſuam inſidiantur parvis piſcibus, ſi qui forte acceſſerint, mortemque iis inferunt. In his etiam aſinus eſt, qui omnium maxime caniculæ æſtum timet; ideoque in ſpecu latet, nec prius progreditur, quam vis feralis ſtellæ remiſerit.

155. Eſt quidam circa maris ſcopulos degens, forma mugili ſimilis, flavus aſpectu piſcis, quem Adonim, alii Exocœtum appellant, quod ſolus piſcium, qui branchias foliatas ex utraque capitis parte habent, (*nam cetacei pro iis pulmones habent*), in ſiccum ſomni cauſa exit. Pacato enim tranquilloque mari, undarum impetu pervectus ad ſaxa ſeſe exponit, & placido perfruitur ſomno. Aves vero marinas timet illi infeſtas, quarum ſicubi quam conſpicatus fuerit, crebro feſtinans ſaltu ſe in mare demergit, & fluctibus provolutus periculum evadit.

168. Sunt

168. Sunt qui & circa petras & in arena degant, aurata, a ſplendore dicta, dracones, ſimi, glauci, & robuſti ſynodontes (*dentices*) ſcorpiique impetuoſi, geminum genus, & geminæ ſphyrænæ procero corpore, acus gracilis, charax, leveſque ſaltatores gobii, & murium difficile genus, qui licet corpore non magni, inexpugnabilis ſunt audaciæ, quippe qui prædura pelle & dentium robore confiſi, cum majoribus piſcibus & ipſis etiam fortiſſimis piſcatoribus pugnent.

179. Alii longe a terra immenſo maris tractu inerrant, nec unquam ad litus accedunt, ut ſunt thynni, omnium piſcium & vi & celeritate præſtantiſſimi, gladii, ingentes orcyni, premades, cybiæ, coliæ, ſcytalæ & hippuri. Hos inter & callichthys, ſacer piſcis, & pompilus, quem nautæ inprimis venerantur. Huic ex eo nomen impoſitum, quod naves mare decurrentes multo agmine comitantur, & undique circumdant, adeo, ut non ſponte, ſed vi aliqua adactos & invitos ſequi diceres. Ac veluti regem aliquem, aut certaminis victorem, recenti corona cinctum, pueri juveneſque & viri frequenti cœtu domum comitantur, & ad limen uſque deducunt; ſic illi naves ſectantur, uſque dum terram, quam imprimis exhorrent, conſpicati fuerint. Tum enim omnes ſimul quaſi a meta revertuntur; hocque ſigno nautæ cognoſcunt terram prope eſſe, cum ſcilicet comites retrocedere viderint. Hujus etiam indicio placidos ventos præſagiunt, nec enim niſi mari tranquillo apparet.

212. Pelago amica eſt etiam remora, corpore oblongo, cubitali, ſubfuſco colore, anguillæ ſimilis. Os habet parvum, acutum, quod infra caput deorſum retorquetur, ut rotundi hami cuſpis. Rem miram de ea nautæ narrant, omnibus qui non viderunt incredibilem. Navi enim ſecundi venti vi impulſæ, paſſiſque velis per mare currenti, echeneis infixo ore carinæ vim infert, & mordicus totam detinet, perinde ac ſi in tranquillo portu quieſce-

ret. Fruſtra vela omnia circum rudentes tument, fruſtra ſtrident funes, fruſtra antenna vi venti inclinatur, fruſtra denique gubernator omnes puppi immittit habenas, navemque impellit, quæ tamen nec gubernaculi nec ventorum neque fluctuum vim quicquam curat, ſed invita & immota parvi piſcis denitetur ore. Tum nautas inceſſit timor, cum vincula maris vident tam parva, oculiſque ſuis vix credunt, tanquam ſomnio ludificati. Ac veluti cum venator cervi curſu rapido elati veſtigium ſummum telo transfixerit, ille tum doloribus ſaucius, invitus audacem venatorem manet; tali etiam vinculo navem tenet remora, unde nomen nacta eſt.

244. Chalcides, thriſſæ, abramides, confertæ nunc petras, nunc pelagus, nunc litora ſequuntur, & ſemper velut errones vagantur.

248. Anthiæ præcipue in profundis ſaxis degunt, non ſemper tamen; nam cum ſint voraciſſimi, quocunque gula vocat, paſſim oberrant; ſed os habent inerme & dentibus carent. Quatuor horum magna ſunt genera, unum flavum (*rufum*), alterum album, tertium nigrum. Alios euopos vel aulopos (*aulopias*) appellant, quod illis oculi parte ſuperiore in orbem veluti ſupercilio rotundo, nigro, cincti & coronati ſunt.

259. Carabus & aſtacus, uterque dura tectus veluti tunica, circa petras degunt & paſcuntur. Hic quidem aculeatus mirum quo proprii cubilis amore ducatur; quod ſi enim eum comprehenſum & procul exportatum, iterum in mare dimiſeris, tum ille paulo poſt ad priorem ſpeluncam properans redibit. Conſtanter enim alienam domum detrectat, & cubile illud, ubi adoleverat, perſequitur, nec odio habet patrium mare, unde eum vi piſcatores abſtraxerant. Adeo etiam piſces domus ſuæ patriique maris, ubi nati ſunt, eodem plane amore ducuntur ac homines, quibus nihil miſerabilius eo videtur, qui patria profugus indeco-

ram inter peregrinos vitam exigere cogitur. Horum in genere etiam cancri ſunt erronei, caridumque greges, & paguri impudentes, qui in utroque elemento vivere poſſunt.

283. Omnes vero qui cruſta tectum habent corpus, vetus tegumentum exuunt, pro quo novum ex carne extrema ſubnaſcitur. Paguri igitur cum id primum luxari & a carne abſcedere ſentiunt, huc & illuc tanquam furiis incitati feruntur, victum pleniorem inquirentes, ut tumoris acceſſione & corporis mole inflati, involucrum facilius rumpere poſſint. Ex quo ubi elapſi & liberi ſunt, in ſabulo jacent mortuorum ſpeciem gerentes. Nec cibum capiunt, dum de naſcente pelle, etiamnum molli & tenera maxime timent, deinde vero collecto paulatim animo vitaque ſabulum primum deguſtant. Tam diu autem timidi ſunt & viribus ſuis diffidentes, donec tegumentum novum membris agglutinari & ſolideſcere cœperit. Non aliter medicus ægrotantem primis quidem diebus cibo abſtinet, ut vires mali diminuat & frangat, poſtea vero paulatim cibo commodo reficit, donec dolores omnemque corpore noxam expulerit.

305. Quidam reptiles maris cavernas habitant, ceu polypi obliqui, cordyluſque & piſcatoribus inviſa ſcolopendra, atque oſmylus (*ozæna*), qui etiam amphibii ſunt. Sæpe enim oſmylum aut polypum agricolæ in locis prope mare oleis conſitis deprehendunt, quarum ramos complexi fructum comedunt. Annumerantur huic generi etiam doloſa ſepia & reliqua teſtacea, quorum plurima circa petras, quædam vero in arenis degunt, ut neritæ, ſtrombi (*turbines*), purpuræ, buccini, mures (*mituli*), & verum nomen ſolen, oſtreaque roſcida & aſperi echini, quos ſi in parvula fruſta diſſectos in mare abjeceris, mox iterum concreti reviviſcunt.

320. Nudi primum cancelli naſcuntur, deinde con-

chas & domicilia ad habitandum deligunt, easque secum gestantes munimento sibi, ita progrediuntur. Cum enim vacuas & inanes offenderunt conchulas turbinis aut neritæ aut buccini; turbines quidem præ cæteris amant, quod & capaciores sunt & gestatu leviores; primo intra eas ingrediuntur, deinde cum in ampliorem magnitudinem excreverunt, quam iis ut capi queant, in testam laxiorem tanquam domum alteram demigrant. Sæpe etiam de conchis inanibus multo certamine inter se contendunt, viribusque inferiore expulso, victor exuvias assequitur novamque habitat domum.

338. Est in testa concava latens species polypo similis, nautilus, ita ex navigationis quadam specie dictus. In arena quidem degit, sed in summa maris etiam se pronus effert, ne testam aqua compleat; sed cum in summum æquor emerserit, conversa testa navigat, tanquam gubernandæ scaphæ peritus homo. Duos scilicet pedes tanquam rudentes extendit, inter quos tenuis membrana veluti velum panditur, vento spirante; subter vero alii duo aquam contingentes, gubernaculis similes, & domum & navem & piscem regunt & deducunt. Quod si mali quid alicunde immineat, rudentes omnes, vela, gubernacula contrahens, hausta aqua gravatus demergitur. Hunc sane piscem natantem viderat, quicunque demum primus navigiorum usum reperit, sive is homo seu Deorum aliquis fuerit, qui maris vias primus aperuit; hujus enim scilicet ad exemplum navem fabricatus, vela rudentibus expansit obversa ventis, navemque in puppi gubernaculo rexit.

360. Ceti, immania pelagi monstra, terribiles aspectu, robore indefesso pollent, & continua rabie furunt. Plurimi in alto maris immensi degunt, pauci tantum ad litora accedunt, quorum scilicet pondus litus ferre valet. Ex his sunt terrificus leo, torvaque zygæna, pardalesque perniciosæ, & impetuosi physali (*physe-*

teres) thynnorum nigrorum genus validum, preſtis cruenta, lamna crudelis infauſto rictu, maltha a rigore, quem infert, dicta, capri difficiles, & infeſtum pondus hyænæ, caneſque impudentes & rapaces. Horum triplex genus eſt; feri quidam inter cete robuſtiſſima numerantur & in pelago verſantur; ex reliquis duobus generibus, quæ cum majoribus & validioribus piſcibus in cœno profundo degunt, alterum a nigro aculeo centrinæ, alterum communi nomine galei (*muſteli*) appellantur; hoc vero plura alia diverſa genera complectitur, ſcymnum (*catulum*) ſcilicet, leias (*læves*), acanthias (*ſpinoſos*), ſquatinam, vulpem, pœcilos (*varios*). Hi omnes & victu (alias *forma*) & moribus inter ſe conveniunt, unaque paſcuntur.

383. Delphini litora ſaxoſa amant, & mare profundum habitant, ut mare nuſquam ſine delphinis ſit. Præcipue enim eos Neptunus diligit, eo quod Amphitriten Nerei filiam, cæruleis oculis pulcram, aliquando connubium ejus fugientem, & in ædibus Oceani latitantem ipſi prodiderunt. Unde Neptunus raptam virginem conjugem ſuam & maris reginam fecit, nunciis vero delphinis ſummum in aquatilium genere honorem decrevit.

394. Sunt inter cete, quæ mari relicto etiam in terram egrediuntur. Anguillæ vero & ſcutata teſtudo diu in litore & agris mari vicinis morantur, etiam caſtorides pernicioſæ, quæ triſtem in litoribus infauſtumque edunt ſonitum, & graviſſime rugiunt; harum vocem quicunque audiverit, ei vicina mors protenditur. Dicitur etiam phalæna (*balæna*) in terram egredi, & in ſole apricari. Phocæ ſemper quidem noctu mare deſerunt, ſed etiam interdiu ad ſaxa aut in arenis recumbunt & extra mare ſomno perfruuntur. Proh! Jupiter, fons & origo rerum, ſeu tu ſupremi ætheris domum, ſive ubique locorum habitas, ſcire enim homini nefas, quam amico ætherem fulgidum, aërem, aquam liquidam, & terram, communem ani-

maliumque parentem, ſeparata a ſe elementa conjugio, quamque firmo concordiæ vinculo omnia inter ſe invicem colligaſti, adeo ut nuſquam æther abſque aëre, nec aër abſque aqua, aut aqua absque terra ſit, ſed ſingula invicem miſta ſecum communicent. Hinc igitur mutuæ amicitiæ quaſi obſides ambiguæ animantia vitæ ſibi dant, quorum quædam ex mari in terram aſcendunt, alia in aëre volantia mare adeunt, ut leves lari, gemebundumque halcyonum & validæ rapacisque aquilæ genus, & quæcunque alia in mari prædantur. Porro ex mari in aërem ſe efferunt loligines, accipitres & marina hirundo, & alii quidam, ſi forte piſcem validiorem prope extimeſcunt, e mari ſubſiliunt & per aërem volitant. Loligines quidem pinnis ſuis longiſſimo & ſublimi tractu gregatim more avium efferuntur; hirundines vero humilius volant; accipitres denique paulo ſupra ſummam aquam maris tolluntur, ut difficile ſit ad judicandum natentne an volent.

438. Piſcium quidam una quaſi in civitate aliqua, alii cœtibus a ſe ſeparati vivunt. Sunt qui conferti vagantur, ſimiliter atque greges pecorum, vel ordines militum turmatim euntium, hique gregales appellantur. Alii ſecundum ordines, alii manipulis ſimiles, aut veluti decuritati proficiſcuntur, alii bini, alius denique ſolitarius vagatur, nonnulli in cavernis ſe tenent, ibique vitam agitant.

446. Hieme, cum mare maxima undarum ventorumque tempeſtate furit, piſces gratum alias æquor exhorrent. Itaque ex ipſis ſunt, qui arenas pinnis aggerant, atque ita timidæ lateant; alii intra ſaxorum anguſtias reconduntur conferti, alii in pelagi cavernis abſtruſi, iram maris frigorisque dolores vitant. neque enim maris fundum ita ventorum procellarumque vis ciet & exaſperat. At ubi purpureum floridumque ver ex terra renidet, ventorumque vi remiſſa pacatum mare blandis pro volvitur undis, tum piſces undique conferti prope terram accedunt. Ac

veluti urbs opulenta diisque cara, quam diu aërea hoſtium vis circumfurebat, ubi tandem bello libera perniciosam Martis procellam effugit; gaudio epulisque & tripudiis indulget, & dulci perfruitur pace; ſic illi, ubi tandem hiemis labores & maris iram effugerunt, ſuper mari læti & veluti tripudiantes exſultant. Vere enim libidinis ardore flagrant & ſtimulis amoris incitantur quæcunque in terra, mari & aëre degunt beſtiæ.

477. Vere plurimi piſces ova pariunt. Feminæ quidem partus gravatæ doloribus, ventrem arenis atterunt, ut ova, quæ nexa & conferta in utero hærent, facilius diſcedant. Ita tandem anguſtiis partus cruciatæ fœtum edunt. Adeo etiam natantium generi moleſti ſunt partus dolores, quos feminæ inter homines tantum exhorreſcunt! Mares vero alii quidem guloſi littora accedunt, ut piſcibus perniciem ſtruant, (*ova devorantes*;) alii antecedunt, feminæ autem libidinis ardore flagrantes magno cum impetu ſequuntur; tumque illi ventrem invicem inter ſe atterentes ſemen deſtillant, quod feminæ avido invadentes ore deglutiunt, atque ita concipiunt fœtum. Hæc plurimorum fere piſcium connubiis lex eſt; nonnulli autem ſejuncti cum feminis in thalamo vivunt. Nec enim caret genus hoc amoris violentia, rivalitatisque ſtimulis & quæcunque alia fervidus amor parit, cum graviter hominum animos inceſſit. Sæpe etiam adverſis viribus propter concubitum inter ſe pugnant, veluti proci, qui ob puellam aliquam forma & divitiis invicem contendunt. Hæc quidem piſcibus non adſunt, ſed corporum viribus & dentibus acutis confiſi in prælium nuptiale deſcendunt, unaque cum victoria conjugem auferunt. Quidam plures habent conjuges, ut ſargus, & fulva merula, alii una contenti vivunt, ut canthari (*ſcarabæi*) & ætnæi.

513. Peculiaris quædam & a communi piſcium more diverſa coitus ratio in anguillis, teſtudinibus,

polypis, muraenis obtinet. Anguillae enim crebris inter se spiris complicatae, corpus humidum frequenter versant, unde lentor quidam ceu spuma destillat, qui limo exceptus anguillas procreat. Eodem modo lubrici congri etiam coeunt. Testudines feminae timent atque oderunt concubitum, quod nulla in coitu voluptate, sed dolore magno afficiuntur, quoniam maris pudendum veluti stimulus est acutus, durus & osseus. Hanc ob causam inter se dimicant, ac multum incurvis dentibus sese lacerant, illae concubitum molestum fugientes, mares invitas magis ac magis concupiscentes, donec vi victas & ceu captivas ex bello feminas necessario sibi amore copulaverint. Ceterum testudines & phocae similiter ut canes terrestres coeunt, diu enim partibus posterioribus ceu vinculo constrictae cohaerent.

536. Polypo coitus mortis causa est. Non enim desistit coire prius, quam membrorum robore exhausto humi stratum, quivis qui ad eum appropinquat, sive cancellus, sive cancer, sive alius piscis, quos antea ipse devorabat, tamdiu membratim discerpunt & lacerant, dum vitam amiserit. Femina item ex pariendi dolore perire solet; non enim discreta ova, sed racematim inter se cohaerentia angusto foramine aegre excernuntur; quamobrem biennio amplius polypus non vivit.

554. Muraenam in siccum progredi & cum vipera coire fama non obscura est. Vipera nempe mas stimulis libidinis concitatus ad litus accedit, & petram quaerit, ubi venenum atque omnem ex dentibus funestam bilem vomitione ejiciat, ut blandus & decorus sponsus videatur. Postea edito sibilo, tanquam hymenaeo quodam ante nuptias misso, sponsam appellat. ea e mari exit. vipera vero mas appropinquat undis, atque ita congrediuntur, muraena caput viperae ore excipiente. Ubi mutuam veneris libidinem expleverunt, haec quidem ad mare regreditur, ille

vero

vero exſorpto veneno & recollecto, ad domeſticam ſedem revertitur. Quod ſi venenum illud vipera, cum mare ingrederetur a ſe in petram depoſitum, non invenerit, aqua forſan a prætereunte aliquo, cui conſpectum fuerit, ablutum: indignabundus huc illuc ſe jactat, donec vita excedat, ſuis ſe armis, quibus tutum ſe arbitrabatur, privatum dolitans. Itaque in eadem petra, ut venenum amiſerat, mox etiam corpus vitamque perdit.

580. Delphini ſimiliter atque homines complexu venereo junguntur, atque iis penis quaſi homini arrigitur: non tamen ſemper patet, ſed occultatur. cum autem ad coitionem inflammantur, extra eminentem proferunt.

585. Non uno eodemque tempore piſces ad coitum proni ſunt; verum alii verno tempore, alii æſtate, alii autumno, plures etiam hieme venereum complexum expetunt. Plurimi ſemel tantum per annum pariunt, lupus autem binos unius anni ſpatio partus edit, mullum vero ter ſingulis annis ventrem ferre nomine ejus ſignificatur. Scorpius quaternos partus profert, ſolus cyprinus quinos. Unius aſelli partum nunquam deprehenſum fuiſſe ferunt.

595. Piſcium oviparorum, cum verno ſemine turgent, quidam in latebris ſuis quieti manent; plurimi vero commune iter Euxinum ad Pontum inſtituunt, ut ibi partum proferant. Sinus enim ille quovis mari dulcior eſt, cum innumeri in eum fluvii ſe exonerent; habet etiam mollia & arenoſa vada, tranquilla litora, bona paſcua, ſaxa cava, cœnoſa cubilia, promontoria umbroſa, & quæ alia piſces amant. Nullum mare illud cete infeſtat; nulli paguri, aſtaci aut polypi, qui minoribus inprimis piſcibus nocent; ſoli delphini illic parvi & infirmi inerrant. Quare vehementer mare illud expetunt, & conferti agmine facto proficiſcuntur, unde poſtea rurſus ſimul redeunt, dum longo

itinere Boſporum Thracium intrant, Bebryciumque mare & oſtia Ponti anguſta tranſmittunt. Ut vero, cum ſublimis gruum exercitus ab Æthiopibus Nilique fluentis, Atlantis gelido & nivoſo jugo, Pygmæorumque imbelli relicto populo, revertitur, longo & continuo agmine totum obnubit cœlum; ita tum infiniti numero piſces undique Euxinum in Pontum properant, totumque mare crebris pinnarum pulſibus inhorreſcit, dum ad metam itineris longi pervenerint. Autumni vero tempeſtate affecta, reditum parant, quoniam ſinus ille, utpote non adeo profundus, omnium maxime procellis & tempeſtatibus vexatur. Igitur metu Amazonio a mari cum prole ſua fugiunt, & ſuum quiſque ad domicilium & paſcua ſua in pelagus revertuntur.

638. Omne genus piſcium, qui molles dicuntur, & qui ſanguine & oſſibus carent, porro ii, qui crebris integuntur ſquamis aut cortice operiuntur, omnes ſimiliter ova pariunt. Canum vero voracium, aquilæ, & quicunque cartilaginei dicuntur, delphinorum, phocarumque magnocularum proles ſtatim a primo ortu parentibus ſimilis exiſtit. Vivipari autem quicunque mare habitant, amant & tuentur ſobolem.

648. Delphinis nihil excellentius eſt. Hi ſcilicet homines erant, unaque cum hominibus habitabant, antequam Bacchi voluntate in piſces transformati mare ſubierunt; inde etiamnum prudentiam animi moreſque hominum conſervant. Binos pariunt catulos, qui, ubi nati ſunt, ſtatim circa parentem laſciviunt, & in os matris intrant, ibique morantur. Illa vero lætata facile patitur, & cum gaudio circa liberos verſatur. Singulo mamillam præbet lactandam. habet enim & mamillas ſimiles muliebribus, atque in iis lactis copiam naturæ beneficio acceptam. Jam robuſtioribus factis mater ad venationem piſcium præit, nec prius quam adultos deſerit, ſed uſque comes & cuſtos eos ſequitur. Mirum & jucundum viſu, cum mari tran-

quillo greges delphinorum procedunt; minores in prima acie sunt, & quasi tripudiantes exsultant, quos parentes custodes, ut pastor teneros vere agnos, aut pueros a schola redeuntes pædagogi senecta venerabiles, morumque inspectores, a tergo prosequuntur, ne in periculum aliquod incurrant.

686. Nihilo secius etiam phoca sobolem curat, cum in terram egressa pepererit; habet enim & mammas & lactis copiam. Duodecim dies mater cum catulis in terra degit, decimo tertio die complexa in mare defert & immergit, eosque tanquam mater filium in alieno & peregrino solo enixa, in patriam propriasque sedes deducit. illi singula a matre monstrata perlustrant.

702. Proh Dii! quam non homines solum, sed aves etiam, immanesque feræ, & crudivori pisces prolem & liberos amant, quibus nihil carius habent, & malunt mala omnia ipsamque pro iis mortem subire! Sæpe venatores leænam viderunt pro catulis suis pugnantem, quæ imperterrita saxorum telorumque jactus manet, mortemque obire, quam liberos cubili dereptos in venatorum potestate videre mavult. Pastor etiam, ubi forte ad cubile recens enixæ canis accesserit, timidus recedit, iramque matris evitat, quæ tum nec ipsum dominum reveretur, nec alium quempiam appropinquare patitur. Vaccæ non aliter fere ac mulieres abstractis vitulis gemunt & ejulantur, ipsosque etiam interdum pastores dolore afficiunt. Ossifraga miserabiliter amissos pullos mane luget, perinde ut luscinia & hirundo, quarum nidos aut homo crudelis aut serpens forte deprædatus fuerit.

733. Ut delphini, ita etiam alii pisces prolem suam curant & tuentur. Mirum hoc de cane marina narrant. Simul ac peperit, catulos suos una secum natantes habet; hi si quid forte periculi timeant, per genitalia in ventrem matris recipiuntur, atque inde, ubi timor abierit, rursus prodeunt.

742. Eodem fere modo ſquatina catulos ſuos protegit; verum non in ventrem eos recipit, ut canes, ſed in hiatus ſeu ſciſſuras, quas ſub pinnis in utroque latere reliquorum piſcium ori ſimiles habet, fœtus metuentes occultat. Alii prolem timentem in os recipiunt, quemadmodum glaucus (*galeus*), qui oviparorum piſcium omnium maxime fœtus ſuos diligit. Hic feminæ aſſidet, donec fœtus ovo eruperit; tum eos ubique a latere comitatur, & ſi forte majorem timentes piſcem viderit, ore aperto admittit: deinde timore præterito, ex faucibus revomit.

756. Thynno femina nullum facile impiorem reperias piſcem. Ipſa enim ova ſua, quotquot aſſecuta fuerit, avide devorat impia, fœtumque ſuum fugæ adhuc neſcium ita crudeliter interficit!

762. Oſtrea neque coitu neque parente procreantur, ac nimirum omnia ex cœno naſcuntur. illorum enim neque femina neque mas diſtinctus eſt, ſed ejuſdem naturæ ſunt, atque adeo inter ſe ſimilia, ut non marem a femina internoſcere poſſis. Ita & apuæ, imbelle genus, ſponte ſine coitu naſcuntur. Cum enim mare largis profuſis imbribus tumidum ſpumat, illæ obſcura origine prognatæ ſubito exiſtunt plurimæ & albæ, quam ob rem aphritides (*ſpumeæ*) dicuntur. Aliæ ex limo proveniunt; cum enim cœnum ex ventorum procellis mariſque fluctibus congeſtum concreverit, valde & limoſum & atrum efficitur, deinde tranquillitate redeunte, ex ſordibus areniſque putrefactis infinitæ tanquam lumbrici prorepunt. Nihil hoc genere infirmius, quod reliqui piſces lubenter devorant. Cibo non indigent, ſed ſufficit eis, ut mutuo ſe lambant. Cum per mare ſe diffundunt, ut in ſaxis umbroſis aut cavernis latebras quærant, tam denſis agminibus natant, ut totum, qua natant, mare albicet, non aliter quam area nive conſperſa, adeo ut nullum terræ veſtigium in ea compareat.

OPPIANI

DE PISCATIONE LIB. II.

Atque ita quidem greges piscium vagantur, talibusque junguntur connubiis; quæ quidem Deorum aliquis homini significasse videtur. Quid enim absque eorum ope possumus, qui ne pedem quidem tollere oculosve aperire sine iis valeamus? Hi scilicet omnia regunt & gubernant, etiam cum procul sunt, adstantes, iisque refragari aut veluti ferocem equum freno reluctari nullo modo licet. Igitur deorum voluntati, quicunque sapit, obsequitur, priusquam diro flagello invitus compellatur. Hi genus humanum universas artes docuerunt, omnemque animis nostris solertiam indiderunt; sed alius alii præsidet operi, unde etiam singuli nomen & honorem sortiti sunt. Prima Ceres boves aratro jungere, terram arare, frugesque metere docuit; naves fabricari, domumque ædificare, vestesque de lana texere a Pallade didicimus; Marti gladios æreasque tunicas & galeas & hastas, quæque alia sunt belli instrumenta, debemus; carminibus Apollo & Musæ, concionibus (*eloquentiæ*) & certaminibus inventor Mercurius præest. fabrili arti Vulcanus præsidet. Deorum igitur aliquis etiam naturam numerumque piscium & piscatatorias artes hominibus monstravit, ille videlicet, qui terræ cavo conjunctis fluviis repleto, amarum mare effudit, atque undique litorum superciliis cinctum continuit, sive eum Neptunum, seu tu Nereum, aut Phorcyn, aut alium quempiam deorum marinorum appellare mavis. At tibi, rex beate, illustrique filio, omnes cælicolæ Dii, quique terram & mare habitant, propitii sint, carminibusque nostris faveant.

43. Piſcibus nulla juſtitiæ aut amicitiæ reverentia eſt, omnesque ſibi invicem infeſti robuſtiores quique imbecilliores aggrediuntur & devorant. Alii dentibus corporisque robore confidunt; alii venenum in ore gerunt; alii ſpinarum diris ictibus, nonnulli denique aculei venenati vi hoſtem ulciſcuntur. Quibus vero deus arma hæc denegavit, his ſolertiam animi fraudesque indidit, quibus majores etiam robuſtioresque ſæpe vincunt piſces, veluti torpedo, cui pro robore venenum a natura datum eſt. Mollis enim & infirma reliquo corpore, & tarditate gravis, tam lente procedit, ut non natare, ſed ſerpere videatur; verum in ſubſidium imbecillitatis duos in lateribus radios (*velut alas radiis contextas*) habet, qui contacti ſtatim omnes membrorum vires exſtinguunt, ſanguinemque in venis cogunt, ita ut membra omnia lento torpore rigeant, nec amplius moveri queant. Beneficium ſuum non ignorat, eoque contra piſces utitur. Supina torpedo ſeſe in arenam abjicit, & humi ſtrata jacet immobilis tanquam mortua: ac ſi quis ex piſcibus ad eam appropinquat, hic primum tanquam vinculis conſtrictus tenetur, & tanquam arctiſſimo ſomno opprimitur. Poſt vero hæc, quamvis non levis ſit, tamen celeriter ex latebris erumpens, piſcem mortuo ſimilem edit: & ſæpe ita in natantes mediis in fluctibus piſces incurrens, eorum celeritatem tardat, & quamvis properantes ſuis vinculis aſtringit. ii debilitati & obſtupefacti, fugere obliviſcuntur; illa vera torpentes nihilque recuſantes exedit & conſumit. Non aliter quiſpiam vanis ſomniorum ludibriis perterritus, animo quidem fugam cogitat, verum pedes gravi veluti vinculo ligatos fruſtra movet.

86. Non minor ranæ (*piſcatrici*) ſolertia ad cibum gulæ comparandum. Piger & mollis eſt piſcis, fœdiſſimus aſpectu. os late diductum habet. Hic igitur in locis cænoſis abditus, carunculam parvam, tenuem, albam tetrique odoris, quæ inferne ex ore erumpit, protenſam frequenter motat, ad quam cum

pisciculi tanquam ad escam adnatant, tum ille sensim carunculam (*appendicem carneam*) vibrantem in os subducit, donec pisces appropinquantes, nihilque opinantes, comprehenderit. Non aliter auceps, cum alitibus insidias struit, triticum cum intus tum ante domus dolosæ fores repagulo suffultas spargit; illæ cibum appetentes ingrediuntur, & perniciosis potiuntur epulis, dum nullibi reditus patet. Similem etiam avibus dolum struit vulpes. Supina in terra jacet, membris omnibus porrectis, oculisque occlusis atque ore contento, ut gravi sepultam somno aut vere mortuam diceres. Aves tum ea conspecta confertæ advolant, jacentisque pilos unguibus vellicant, veluti mortuæ illuderent; illa vero, ubi ad os accesserint, proximam quamque avium maximo hiatu excipit, prædaque potitur.

120. Callide etiam sepia prædam venatur. ex capite enim enatis ramis prælongis & tenuibus, veluti cirrhis, pisces tanquam lineis capit, dum prona se in arena sub testa condit. Iisdem in fluctibus & tempestatibus ad saxa adhæret, quemadmodum navis rudentibus ad littorales scopulos alligata.

128. Squillæ (*gibba*) exiguæ & imbecillæ fortissimum hostem dolo perimunt, lupum voracitate sua insignem, qui eas in cibum appetit. Devoratæ ab eo, cum neque resistere ei, neque effugere possint, in ore lupi celeri frequentique motu circumaguntur, & cornu acuto, quod e summo ipsarum capite prominet, medium hostis palatum configunt & vulnerant. Ille quidem in præsentia cibi cupidus negligit, postea vero serpente & depascente vulnere, præ cruciatu emoritur.

141. Est bos piscis vorax, incola cœni, latissimus omnium. sæpe enim ad undecim vel duodecim cubitos latitudine accedit, sed viribus plane imbellis, & corpore molli. dentibus obscuris, exiguis, infir-

mis. Non vi, ſed dolo ſolertiſſimos etiam piſcatores capit; inprimis enim in cibo humanam carnem appetit. Itaque ſi quem forte piſcatorem in fundum maris deſcendentem viderit, adnans in altum ſe tollit, & incurvatus deſuper ſe injicit, ac ſuo pondere deprimit, & toto corpore gravis illi, operculi aut tecti inſtar, ſuperimminens, & membris omnibus ſuis ceu vinculis impediens, emergere hominem & reſpirare prohibet. Quamobrem homo ſpirandi facultate erepta, extinguitur. bos præda fruitur. Similiter fere ubi mus decipulam a puero ſtructam cibo allectus intraverit, mox cavum deſuper operculum increpat, captoque exitum occludit, dum puer, præda gaviſus, raptum occiderit.

167. Cancri mirabitur ſolertiam, quicunque perſpexerit, qua machinatione in muſcoſis cavernis oſtrea capiat. Oſtreum cum ſuas conchas cœni & aquæ deſiderio ad ſaxa patefacit, is ſuis brachiis ſublatum a littore calculum in concharum hiatum injicit, quo interpoſito, oſtreum teſtas claudere non poteſt, atque a cancro exeditur & conficitur.

181. Idem faciunt ſtellæ marinæ reptiles, ut oſtrea capiant; ſed hæ non lapidem, ſed aſperum crus mediis conchis immittunt, claudique prohibent, ut earum carne expleantur.

186. Piſcis eſt quidam, pinna dictus, qui teſtam in fundo maris habitat imbecillus, ſine mente, ſine aſtu; ſed hoſpitem cancrum excipit, a quo nutritur & cuſtoditur, unde pinnophylax vocatur. Quum igitur piſcis teſtam ſubit, pinna nihil advertens a cancro vellicatur morſu, & ſtatim præ dolore teſtas concrepat, prædamque intus incluſam cum ſocio partitur. Adeo etiam inter piſces ſunt, qui omni mentis ſolertia deſtituuntur, aliique verſuti, pariter ut humano in genere; neque enim omnibus dextrum eſt ingenium.

199. Piſcis

199. Piſcis eſt quidam hemerocoetes dictus, qui reliquum genus ſtultitia & ſegnitie ſuperat. Hic oculis ſupra caput ſitis recta cælum intuetur; (*unde etiam uranoſcopus dictus*) os ſimiliter inter medios oculos habet. Toto die proſtratus in arena dormit, noctu vero expergefactus circumerrat, unde etiam veſpertilio dicitur. Inſaturabilem rabiem nunquam explere poteſt; quin adeo vorax eſt, ut ciborum copia nimis diſtento ventre diſrumpatur, & ſupinus procidat, dum alius ſuperveniens piſcis humi ſtratum, ciboque onuſtum occidat. Eum autem eſſe inſatiabili voracitate hoc ipſum declarat: nam ſi edendum cibum huic capto objeceris vel porrexeris, ſuam ſatietatem tam diu ſuperare conatur, dum cibus exaggeratus ad ipſum os redundet. Diſcant hinc mortales, qui ſtultam voracitatem gulamque finis ſequatur! Quare unusquisque exemplo hemerocoetæ triſti admonitus, ab inertia animum manusque abſtineat, nec ventri obtemperet, quod multi hominum faciunt, ne ſimili exitu pereat.

225. Mira etiam aſperi echini ſolertia ſunt. Quoties enim procellas tempeſtatemque præſagiunt, ſpinis ſuis lapidem ad geſtandum facilem tollunt, & quaſi ſaburra dorſum aggravant, ut ne fluctuum incurſu in litus ejiciantur.

232. Polyporum aſtutiam nemo facile ignorat. Hi enim ſaxis, quæcunque acetabulis ſuis complexi fuerint, ſimilem colorem referunt, quo & piſcatores & majores piſces, qui illis inſidiantur, facile fallunt. At ubi minor & debilior piſcis appropinquaverit, polypus reſumto naturali colore, piſcis iterum apparet, doloque prædam capit. Hieme nunquam cubilibus ſuis prodire dicuntur, ſed ibi procellarum metu latentes pedes ſuos non aliter quam alienas carnes abſumunt; hi vero poſt Neptuni quodam beneficio renaſcuntur. Idem etiam torvi, montani urſi faciunt. Dum enim hiemis metu in ſpelunca abditi latent,

pedes suos in cibi quandam speciem lambunt, & demum vere redeunte ex latebra progrediuntur.

253. Odio inimicitiarum capitali inter se diffident muræna, polypus & locusta, & mutua cæde se interficiunt & devorant. Cum muræna e saxo ad inquirendum cibum prodiens polypum conspexit, extremum litus perreptantem: statim gaudio elata jucundam appetit prædam. Is sentiens se in proximum discrimen adductum, fuga sibi consulere conatur. at nullo modo reptando natantem & irruentem effugere potest murænam. Itaque mordicus eum premens, invitum pugnare cogit. Hic vero coactus magnum & difficile inire certamen, primum vario & multiplici gyro brachia huc illuc versat, & horum jactatione ipsam a se depellere conatur: atenim nulla arte evadere potest. facile enim muræna lubricitate corporis ex vinculis polypi velut aqua elabitur. Is vero modo dorsum illius, modo collum, modo caudam circumplectitur, modo in os ejusdem incurrit. Ac nimirum quemadmodum in luctatione homines, cum diu vires suas experti sunt inter se, tandem defessi manibus temere errant & quasi fluctuant: sic polypus acetabulis nullo ordine & frustra jactatis tandem defatigatur: muræna vero lassum acutis dentibus discerpit ac lacerat, & partim mandit, partim semicomesta & palpitantia huc illuc distrahit membra. Veluti cervus, vestigio serpentis sagaciter indagato, prope latibulum accedit, extractumque continuo devorat, dum ille genua collumque & pectus hostis variis implicat gyris, membra vero partim semicomesa humi fusa jacent, partim dentibus cervi discerpuntur. ita polypus varie movet & implicat brachia sua, sed frustra. Nec prodest polypo hærere saxis, eorumque, ut lateat, imitari colorem. novit enim hunc ejus dolum muræna. Tum te miseruerit nefanda pereuntis morte, cum ipse quidem in petra timidus latet, illa vero prope astans subsidenti velut irridet, & sic eum affari videtur: Quid trepidas, dolose? quem ne cogitas decipere? statim experiar, si forte saxum hoc intus receptum

te occultet: Continuo dentibus polypum invadit, & ſaxo vi abſtractum devorat : ille vero pertinaciter uſque ſaxo inhæret, dum ſola acetabula infixa relinquantur. Non aliter cum urbe aliqua bello capta liberi matresque in captivitatem trahuntur, puerum miles matris collo amplexuque hærentem vi avellit; illa vere ejulans ſimul abduci, quam carum pignus complexu ſuo dimittere, mavult.

321. Jam rurſus magna fiducia locuſta murænam ad pugnam veluti propugnator in acie laceſſit, extenſis tanquam irritans juxta petram, cujus incola eſt muræna, geminis cornibus. Hæc ira exæſtuans, collo inflexo ad certamen ruit. at etſi undique locuſtam dentibus vexat, tamen ipſam duro tegumento circummunitam parum lædit, & fruſtra ideo dentes defigit, quod tanquam a ſilice repulſi & retuſi hebeſcunt & debilitantur. Muræna interim magis magisque animo incitatur, dum ſuum collum longis locuſtæ brachiis ſtringi & veluti ferreo fórcipe tenere ſentit, nihilque remitti, quantumlibet violenter ſeſe in fugam impellere conetur, & ſummo doloris ſenſu affecta, quoquoverſum corpus ſuum intorqueat. Cum enim aculeatum locuſtæ dorſum temere invadit & circumplectitur, interea aculeis transfigitur, tandemque multis vulneribus acceptis, ſua imprudentia conficitur. Sic gladiator congregato in circo populo pantheram ſcuticæ ſonitu efferatam projecto gladio obliqatoque corpore excipit; illa vero conſpecto telo furens irruit, rictuque ingenti conjectum veluti devorat ferrum. Similiter fere anguis cum erinaceo, cum forte in ſilva ſibi occurrerunt, depugnat; nam etiam hi mutuo invicem odio flagrant. Ille quidem conſpecto hoſte in orbem ſe convolvit, ſpinarumque obice ſe defendit; ſerpens continuo venenatis eum invadit dentibus, & undique morſu globoſum vexat corpus, ſed fruſtra: ille enim pilorum duritie ab omni vulnere tutus, cr bris voluminibus horridum corpus tamdiu rotat, dum ſerpentem ſpinis confixum vulneret. Tum hic

toto corporis tractu erinaceum complexus, quasi vinculis illigatum tenet, & undique morsu impetit, neque impetum remittit, licet jam totus diris aculeis infixus veluti clavis hæreat, donec exspiraverit. Sæpe etiam feram corporis pressu simul interficit; interdum vero erinaceus vinculis elabitur, mortui serpentis membra spinis adhuc infixa gerens.

389. Jam vero locustam duris aculeis armatam & velocem, tardus polypus & imbecillior expugnat. Hic enim, cum eam in saxea aliqua caverna morantem deprehenderit, in ejus dorsum latenter invadit, & vincula circumjicit, & fortibus acetabulis fauces intercludit, ne spirare possit; nam etiam pisces respirationis usum habent. Locusta vero illius circumplicatione ad moriendum vicina, nunc quiescit, nunc movetur, nunc ad saxa alliditur. is vero non intermittit tamdiu oppugnare, quoad exederit & confecerit: nec aliter carnes sugendo ex ejus testa exhaurit, quam infans aliqdis ex uberibus nutricis lac trahit. Sic fere impius latro, nefandum animo consilium agitans, sub noctem in angiportu delitescit, & si quis forte a cœna ebrius, mollique carmine animum oblectans, prætereat, a tergo invadit, despoliatumque & semimortuum humi prostratum relinquit.

422. Alii piscium veneno os armatum habent, dirumque vulneri virus infundunt, ut scolopendra marina, similis terrestri, quod ad corporis speciem, sed tactu nocentior. Venenatus enim ejus morsus pruritum inducit, & rubicundum in cute colorem excitat, sicut papulam herba urtica inurit. Piscatoribus etiam scolopendra infestissima est. postea enim quam hamum hæc contigerit, nullus piscis ad escam accedit, quod hujus tetro odore procul pellitur.

434. Simile julides variæ (*pictæ*) venenum ore continent, molestæ inprimis infestæque urinantibus & spongiarum piscatoribus. In hos enim, cum in

fundum maris pergunt, densis agminibus undique ingruunt a petris, & morsibus impetunt; frustra illi manibus pedibus infestum examen abigere laborant, neque enim quicquam de impudentia remittunt, sed imperterritæ instant, veluti muscarum æstivi exercitus messores undique frequentes molestant, nec prius discedunt, quam moriantur, aut dulci hominum sanguine exsaturentur. Polypus & sepia non sine veneno, sed exiguo, mordent.

457. Aculeis diris instructi sunt gobius & scorpius, quorum hic in saxis, ille in arenis degit, deinde hirundines celeres, dracones & canes inde centrophori (*aculeati*) dicti, qui omnes pungendo venenum immittunt.

462. Pastinacam & gladium natura validissimo telo armavit. Xiphias enim supra maxillam erectum & acutum gladium gerit, ipso ferro acutiorem, cujus horribilem mucronem haudquaquam durus lapis ferre potest. Pastinaca vero radium (*extrema*) in cauda eminentem habet, & validum & veneneno letalem. Uterque, nisi quem vivum aut mortuum percusserint, in cibo non attingunt. Extincto gladio simul etiam corrumpitur telum, armaque una cum ipso domino extinguuntur, & deinde os manet inefficax, neque cum eo quidquam effici potest. Radio pastinacæ nihil execrabilius, quippe cujus veneno mortiferæque vi Persarum venenata tela cedunt: qui mortua etiam pastinaca vires suas servat, quas non solum in animantes, sed etiam in saxa, herbas arboresque, & quæcunque contigerit, exerit. Si quis enim eum in radicibus vegetæ virentisque arboris defixerit, non multo post amittit folia, deinde tota exarescit & contabescit. Hunc scilicet Circe venefica filio Telegono hastili præfigendum dedit, ut eo in hostes uteretur. Is vero cum ad insulam capris fœcundam appulisset, & greges deprædaretur, inscius patrem suum Vlyssem, quem quærebat, & ad quem greges illi pertinebant, defendendi causa accurrentem, uno ictu occidit.

505. Thynni & gladii diram ſemper noxam ſub canis exortum, aſilum ſcilicet, pinnis inſidentem habent, qui eos tantis doloribus infeſtat, atque ita divexat & furore concitat, ut in naves interdum exſiliant, atque etiam aliquando in litus, ipſam mortem cruciatibus præoptantes. Similis hoſtis etiam boves infeſtat, qui, cum aculei ejus vim in lateribus perſentiſcunt, paſtore paſcuisque & grege relictis, quaſi furore perciti aufugiunt; nec aut fluvius aut præruptum ſaxum, aut mare eorum impetum moratur, ſed omnia loca erroribus & mugitibus implent.

Ex Paraphraſte Oppiani innominato apud CONRAD. GESNERUM *H. A. p. 455. Rei fides penes autorem ſit.*

Gladius balænam conſpicatus uſque adeo metu conſternatur, ut gladium ſuum in terram, aut ſaxum, aut obvium alium quemcunque fundi locum impingat, & ita capite infixo ſe contineat. Balæna vero truncum, aut aliud quidpiam eſſe putans, negligens præternatat. Solæ autem mænides eum conficiunt, eo quod pellem tenuiſſimam habeat. nam cum viderint eum, adpropinquant & exedunt.

533. Delphinus in omne piſcium genus dominatur, neque modo robore præſtat, ſed & formæ pulchritudine & celeritate excellit: nam tanquam ſagitta nervo expulſa, ſic ad natandum velox eſt. Viſu oculorum acutiſſimo valet, ita ut piſcem etiam ſub lapide vel in arenis latentem perſpiciat. Similiter enim atque volucribus aquila, terrenis leo imperat, & ſerpentibus draco, in piſcium natione hic dominatur; neque piſces ad eum appropinquare, neque intueri audent, ſed procul exaudito ejus flatu fugiunt. Is cum cibum inquirit, multos piſcium greges conturbat, eorundemque longam & latam fugam facit, qui dum conferti in latebris ſe occultant, optimum quemque diripit & prædatur.

553. Cum delphinis tamen magnum & hoſtile cer-

tamen ineunt ſolæ amiæ, (*Trocta Æliano I. 5.*) corporis magnitudine thynnis inferiores; quibus etſi carnes infirmæ & molles, dentes frequentes & acutiſſimi ſunt: iis maxime confidentes potentem piſcium regem tam plæclare contemnunt, ut cum ſolum quempiam ab aliis ſegregatum obſervaverint, undique tanquam ſigno dato, frequentes in eum invadant. Delphinus ſuo robore nitens, primum hoſtium vim negligit, & longe lateque inſequens, partim earum lacerat, partim exedit & conficit. Poſtrema magna earum multitudine circumſeſſus dolet, quod ſe unum ſolum contra tantam multitudinem videat. Itaque revocatis omnibus viribus, fortiter ſe defendere annititur. Hæ contra delphini membris circumfuſæ, & pertinaciter inhærentes, dentes defigunt, & partim illius latera convellunt, partim roſtrum & pinnas, partim ventrem acerbis morſibus affligunt, partim ſummam caudam comprehendunt, partim dorſum exedunt: tum aliæ ex vertice, aliæ ex collo pendent. Is autem vario & multiplici dolore refertus, inſtar turbinis mare concitat, & permulto furore agitatus, in omnes partes ſeſe verſat, & ſaltanti ſimilis, nunc tanquam procella fluctus ſummos decurſat, nunc in profundum defertur; ſæpe mari ſublimis exſultans, effugere conatur examen infeſtum. Hæ vero nihil de violentia remittentes, magis magisque in eum incumbunt, & cum demergitur, eandem ipſæ viam conficiunt: cum rurſus extra aquam eminet, eædem quoque tractæ una cum ipſo in ſublime feruntur. Dixeris Neptunum novum aliquod monſtrum ex delphinis & amiis finxiſſe. adeo enim dentium pertinacia colligantur, ut ex illius corpore nunquam dentes tollant, niſi partem apprehenſam abſtrahant. Cum autem abſcedentes aliquod ſpatium ei dant reſpirandi a certamine, tum videas rabiem ducis irati, tum mortifera amiis pernicies infertur. Hæ quidem in fugam ſe impellunt, ille vero fulmini ſimilis, has acriter inſequitur, & diſcerpit & lacerat, ſimulque effuſo multò ſanguine mare purpureſcit. Non aliter in

ſilvis thoes feroces cervum aliquem circumventum lacerant, calentemque ſanguinem delingunt: ille vero doloribus ſaucius, & letalibus vulneribus plenus, per montium juga rapide fertur, nec tamen hoſtes undique inſtantes effugit; ſed vivus, direpta pelle, diſcerpitur Verum thoes nullam cædis pœnam luunt, ſed mortuo etiam inſultant: at amiæ mox delphino audaciæ pœnas dant.

628. Hoc etiam in delphino mirandum, quod ubi mortem ſuam præſagit, in litus erumpit, ibique obit, ut aut hominum aliquis reverentia Neptunii famuli ductus, jacentem arena contegat, aut ipſum mare injectis arenis cadaver occultet, ne piſcium aliquis mortuum regem inſpiciat, neve inimicus aliquis mortuo inſultet, (aut ſic jacentem devoret.) Scilicet & morientes virtus & cura honoris ſequitur delphinos.

642. Mugiles ex omnibus piſcibus maxime juſtos innocentesque audio. Soli enim nunquam alieni generis piſcem lædunt, neque in univerſum carnibus veſcuntur, ſed alga viridi & limo vivunt, & ſua invicem corpora lambunt. Hinc etiam ob innocentiam ſuam quodam inter piſces reliquos honore digni habentur, nec quisquam eorum ſobolem, ut in reliquis fit, devorat. Adeo virtus & juſtitia ubique & laudatur & honoratur! Omnes vero reliqui piſces perpetuis inſidiis ſe invicem petunt; quamobrem nunquam fere dormiunt, ſed vigiles ſemper hoſtium occurſum obſervant, & infirmiores occidunt. Scarum tamen (mollem) ex eo dormire conjicitur, quod noctu non capiatur, utpote in latibulo dormiens.

664. Verumtamen non adeo mirum eſt juſtitiam a mari exulare; neque enim adeo multum eſt tempus, cum procul etiam ab humano genere abeſſet, & triſtia bella & ſeditiones mortales mutuis inimicitiis ferarum inſtar in ſe invicem concitatos exagitarent, cum urbes domusque hoſtilibus ignibus conflagrarent, &

ipſa

ipſa Deorum templa cæde humana polluerentur; donec Jupiter humanam miſeratus gentem vobis, Æneadæ, orbem terrarum concreditum commiſit. Verum etiamnum ſub prioribus Romanorum imperatoribus horrida bella Celtas, feroceſque Iberos & Libyam & Rhenum, Iſtrumque atque Euphratem furoribus armabant. Sed quid ego nunc martia prælia commemoro? video enim te, alma Juſtitia, amice humano cum genere habitantem, ex quo regio conſcenſo ſolio divinus pater cum illuſtri ſtirpe, dulce præſidium meum, imperium regunt. Hos mihi, Jupiter pater cum reliquo cælitum choro, per multas annorum ſeries (decades) incolumes ſervate, &, ſi qua apud vos pietatis cura eſt, longa felicitate eorum imperium beate.

OPPIANI

DE PISCATIONE LIB. III.

Nunc age variaſque fraudes, & certamina, & leges marinæ piſcationis exponamus; tu vero, Imperator, propitius carmini noſtro attende. tuo enim ſub imperio latum volvitur mare, tibi ſervit Neptunium pecus, tuaque ex voluntate omnia ubique fiunt. Equidem a Diis, qui in Cilicia Mercurii ſub penetralibus habitant, miſſus adſum, ut ſuavi carmine te oblectem. At tu, Mercuri, patrie Deus, natorum Jovis præſtantiſſime, Deorum ſolertiſſime, ades mihi, & curſum carminis conſilio tuo rege; ipſe enim primus univerſæ piſcationis artes inſidiaſque reperiſti, & Pani Corycio, filio tuo, tradidiſti, Jovis illi ſervatori & Typhonis interfectori. Ille enim terribilem Typhonem dapibus piſcium circumventum, ex profunda obſcuraque voragine in litora maris elicuit, ubi eum Jupiter igneis fulminum ictibus præ-

cipitem evertit, & largis flammarum imbribus ſaxorumque jactibus afflictum conculcavit. Inde etiamnum litoris ora Typhaonia cæde rubet. Tu igitur, Mercuri ingenioſe, quem piſcatores inprimis venerantur, cum reliquis piſcatorum diis vocatus mihi adſis, dum carminis iter ingredior.

29. Primum piſcator ſit corporis habitu robuſto & agili, inter pinguedinem & maciem med o, ut piſces, quibus robur ingens, dum in ſinu adhuc maris verſantur, ineſt, victos extrahere valeat, petrasque facili ſaltu ſuperet, &, ſi vigente opere uſus venerit, maris fluctus ſubeat, imumque fundum perveſtiget, ibique labori intentus veluti in terra morari poſſit. Animo ſit & prudenti & ſolerti; varia enim piſces comminiſcuntur, ut capti dolo elabantur. Præterea audax ſit oportet, & intrepidus, ventrique & ſomno temperet; acute videat, & facile cum frigora hiemis tum æſtatis fervorem ferat. Inprimis laboris amans ſit; ita enim Mercurio acceptus felicem habebit capturam.

50. Optime per æſtatem piſcatio mane & veſperi, per hiemem vero ſole exoriente inſtituitur; vere per totum diem capturam exercebis cum fructu: tunc enim omne piſcium genus veneris cupiditate & partus doloribus ad litora tractum accedit. Ventum obſervato benignum & ſerenum, qui mare non nimis exaſperet; timent enim ventorum violentiam piſces, nec audent tunc in ſummum mare progredi. Cum vero clementior aura ſpiraverit, omnes ſimul contra ventos mariſque fluctus natantes ad litora tendunt; ita enim faciliorem habent viam, nec eos a tergo ingruens ventus turbatos divexat. Igitur piſcator rete ventorum flatibus obtendat, ita quidem, ut humido ſpirante auſtro, boreæ, borea flante, auſtro, ingruente euro, zephyro, denique ſurgente zephyro, euro obvius in ſcapha pergat: ſic enim innumeri piſcium occurrent greges, & felix obtinget captura.

72. Quatuor in universum piscationis modi sunt. Primus hamis utitur. Ea igitur, quae hamo fit piscatio, duplex est: aut enim calamo sive arundini annexa est linea, ex pilis equinis fieri solita: aut manui aptatur tortus e lino funiculus, a quo vel plures dependent hami, vel unus, catheter scilicet, (*major sine dubio, & majorem escam continens, qui ad pisces cetaceos capiendos plumbo aggravatus in profundum demitti videtur.*) Deinde retibus utuntur, quorum alia amphiblestra (*jacula*), alia griphi, gangamaque (*ad ostrea capienda*) & hypochae, rotundae sagenae (*verricula*), calymmata (*vela*), pezae (*plagae*), sphaerones, & panagri (obliqui) appellantur; praeterea multa alia retium genera e lino plectuntur. Nassarum usus magno lucro exiguum piscatoris laborem remuneratur, eo enim dormiente praedam ipsae capiunt. Quarto piscatio conto vel tridente fit, cum ex terra, tum e navi. Horum vero instrumentorum, qui talia fabricantur, & formam & mensuram tenent.

92. Piscium generi non solum contra se invicem solertia mira est, sed ipsos etiam piscatores saepe dolo fallunt, & jam hamo capti vel reti inclusi, insidias eludunt.

98. Mugil quidem irretitus, non se insidiis circumventum esse ignorans, in sublime effertur, & nititur retia transilire, neque consilii sui fructu fraudatur. Saepe enim retium excelsitatem & suberes trajiciens, ex mortifero periculo evadit. Quodsi primi saltus aberratione in rete rursus delabitur, non postea amplius tentat transilire, sed anxius quiescit, & prostratus a praedone caedem expectat. Non aliter aliquis diuturno morbo conflictatus, ubi jam diem vitae ultimum appropinquantem videt, initio quidem salutis spe vitaeque amore lubenter medici voluntati obsequitur; postea vero, cum dira fati necessitas spem salutis absciderit, omni vitae cura abjecta, quietus exhaustum doloribus corpus morti permittit.

112. Muræna, cum ſe reti incluſam ſenſit, circumquaque ſe vertit, & ſi forte laxiorem retis maculam repererit, lubrico corpore eluctando, velut anguis, elabitur.

121. Lupus piſcis pinnis arenam arat, atque ita conditum in fovea, & veluti in lecto jacentem rete tranſit. Similiter etiam mormyrus, ubi ſe reti circumdatum ſenſit, in arenam ſe demergit. Lupus ubi hamo hæſerit, ſurſum fertur, & ſæpius caput violenter in ipſam lineam impellit, donec, laxato vulnere, hamus excidat.

132. Orcynus, cetaceus piſcis, cum hamo transfixus fuerit, linea piſcatoris manu violenter abrepta, in fundum maris pergit, ibique capite ad ſolum alliſo, & vulnere laxato, ferrum exſpuit abjicitque.

138. Piſces quidam magni, veluti boves, rajæ, tardique aſini, hamo (cathetere) capti, eo mordicus apprehenſo ſequi nolunt, & gravi corporis mole ad arenam adhærentes, trahentibus renituntur, ac elabuntur interdum ab hamo.

143. Celeres amiæ (ÆLIANO I. c. 5. *troctæ*), & vulpes piſces, cum ſe deglutiſſe ferrum ſenſerint, ſtatim ſurſum exilientes, hamum medium vel ipſam lineam prærodunt; quamobrem piſcatores longiorem hamo cervicem (*anſam*) addunt, ne dentibus lineam ſecare poſſint.

149. Torpedo cum hami vulnere dolet, lineam lateribus (*pinnis in latere utroque*) amplectitur, mox per lineam virgamque ſtupor in piſcatoris manum immittitur, ita ut ſæpe ei calamus præ torpore de manu excidat.

156. Sepia, cum ſe a piſcatoribus peti cognoſcit, atramento, quod in tunica vel veſica aliqua, quæ

græce papaveris nomine appellatur, pice nigrius, reconditum habet, effuso, circum omnes maris vias obscurat, atque ita visum fallens, piscatorum majorumque piscium insidias evadit. Loligines eodem dolo utuntur, nisi quod atramantum iis subrubrum est.

169. Quamvis vafri pisces, tamen piscatorum solertia vincuntur. Illi quidem, qui in alto maris degunt, simpliciore quam reliqui sunt ingenio, & faciliores captu, quippe qui cepis, nudoque adeo hamo inescentur. Illi vero, qui prope litora versantur, acutiori sunt ingenio, sed & ipsi tamen dolis circumveniuntur. Parvi quidem squillis, loligine, polypo, cancellis, lumbricis ad saxa degentibus, & quavis vel piscium vel salsa carne inescantur. Majoribus minores semper escam porrigas. Est enim piscium genus gulosissimum & voracitate cibi interitum suum accelerant. Thynnus coracino, lupus squilla pingui, pagrus channo capitur, boces dentice, iuli hippuris, orphus mullo, cirrhis perca, aurata mænide decipitur; muræna polypos in cibo amat. Cetaceorum piscium callichthys thynno, orcynus asello, anthias lupo, gladius hippuro, glaucus mugile, & sic porro major semper minore alieni generis pisce inescatur. Adeo nihil ventris cibique intemperantia perniciosius! Hæc enim non solum plurimos hominum recto mentis consilio dejectos in noxam & probra conjecit, sed terrestribus etiam animalibus, avibusque & inprimis piscium universo generi exitio est.

205. Primum audi, qua ratione in patria mea supra Sarpedonis promontorium, quicunque Corycum, Mercurio sacram, & insulam Eleüsam, navibus inclytam, habitant, anthias capiunt. Piscator prope terram observat petras cavernosas, quas incolere solent anthiæ: & in navicula provectus magnum lignis inter se collisis strepitum excitat. eo gaudent anthiæ. Itaque emergenti alicui, percas aut coracinos in aquam projicit, ille raptim epulatus, fraudulento piscatori

ulterioris cibi ſpe adulatur. Ac veluti cum artifex operum fama celeber, aut aliquis ſapientia inſignis vir, ad hoſpitis liberalem devertitur, hic eum benevole & donis epuliſque exceptum colit, & uterque ad menſam mutuis ſe poculis invitant. Ita piſcator dulci prædæ ſpe exhilaratur, piſcis vero novo lætatur cibo. Tum quotidie piſcator illuc redit, & tanquam invitatis convivis, qui ſemper plures apparent, cibum præbet. Manent illi eodem in loco, & navim veluti nutricem expectant: quam cum appellere ſenſerint, mox omnes obviam læti & ludentes adnant, ſimiles hirundinum pullis, qui matri cibum afferenti læti nidoque ſubſultantes obviam ſtrident, ita ut tota hoſpitis domus reſonet. Tandem ita manſueſcunt, ut contrectantis etiam manum, & porrigentis cibum non refugiant: & quocunque manum egerit, ceu ſigno dato, illuc ſtatim, tanquam pueri in gymnaſio morigeri magiſtro, ſe recipiant, continentem verſus, ante navim, retro. Sic cicuratis illis, tandem hamum injicit mari. primum vero dextra ſignificat omnibus recedendum, aut lapidem projicit, quem illi eſcam eſſe rati ſequuntur. Uni alicui relicto hamum eſca obtectum ſupra mare porrigit: quo miſer ille vorato, mox ambabus piſcatoris manibus rapitur, ut reliquam turbam lateat. nam ſi ceteri captum aut viderent, aut ſtrepitum extrahendi audirent, nullis amplius eſcis revocari poſſent, ſed locum atque inſidias fugerent exoſi. Quamobrem piſcator validus & agilis ſit oportet, aut etiam a ſocio adjuvetur.

281. Alii non eſcis, aut ulla ſimulatione, ſed ſuis freti viribus anthias adoriuntur. Hamum ex ære vel ferro faciunt, dupliciter alligatum valido funi. hamo lupum piſcem inſerunt vivum, aut in os mortui indunt plumbum, quod delphinum vocant, cujus pondere caput ita inclinat & reclinat ac ſi viveret. Remigantibus ceteris unus a puppi, cum jam ſtrepitu audito apparent anthiæ, hamum in mare leniter circumactum injicit. Sequuntur illi certatim navim & eſcam

ceu fugientem. piſcator vero obſervans anthiæ, quem præſtantiorem viderit, eam admovet, qui captus vix magno labore & contentiſſimo niſu retinetur, remigantibus interim ceteris. Piſcator quidem prono corpore vi reluctantis anthiæ e puppi retrahitur, manusque ſaucia ſanguinem deſtillat, & funis ſtridet; nihilo minus tamen totis viribus obnititur, atque ita uterque diu inter ſe decertant, veluti cum viri duo vinculum funis pari certamine invicem trahunt retrahuntque. Neque ſocio capto deſunt gregales reliqui piſces: & dum juvare cupiunt, dorſis ad eum conjunctis & temere conglobati, impediunt magis. Aliquando & funiculum roſtro, ſed fruſtra, præmordere conantur. dentibus enim carent. Itaque tandem ægre defeſſum labore & vulneribus, & remigio navis ſuperatum, extrahit piſcator, qui ſi vel paululum ei concederet, non amplius attracturus foret; adeo ingens eorum vis eſt. Nec raro acutam ſupra dorſi ſpinam reſecta linea, evadit anthias. Tale robur etiam callichthys habet, & orcynus, aliique piſces cetacei, qui ſimiliter lacertorum viribus vincendi ſunt.

338. Canthari piſces, qui circa petras aſperas (*aſpratiles*) degunt, ineſcantur polypo aut carabo aſſo, in naſſam vimineam, vel ex ſparto Hiſpanico plexam, amplamque indito, ad ſaxum aliquod inclinatam: cujus venter ſit bene capax, os vero obliquum (alias *anguſtum*). Ingredietur enim primum cantharus aliquis, nidore allectus, & mox poſtquam paſtus eſt, tanquam ſibi metuens, rurſus exibit. Piſcator novam ſubinde eſcam reponet: donec alio alium convivam ſecum adducente, multis magniſque tandem collectis, hos jam domicilio gaudentes naſſa, operculo ori obfirmato, capiat. Non aliter adoleſcentes male ſobrii quotidie ad pupilli æqualis domum & ſponte vocatique confluentes, rem familiarem imprudentis domini vino epuliſque conſumunt, tandemque ex malevolentia communi plectuntur ſupplicio.

371. Admoës autumno naſſa viminea capiuntur, quam mediis fluctibus immiſſam, infra appenſo pro anchora topho, ſuberes ſuſtinent. Induntur quatuor e litore calculi, qui ex humore maris lacteum mucum colligunt, quem piſciculi guloſi appetentes naſſam ingrediuntur. Admoës, ubi congregatos in naſſa piſciculos conſpexerunt, mox conferti in eos veluti in prædam irruunt; hi vero facile elabuntur naſſa, quod admoës efficere non poſſunt, ſed dolo incluſi, quam aliis ſtruebant, ſibi ipſi reperiunt perniciem. Simili fere modo pardali ſtruunt inſidias. Venator canem in fovea aliqua abdit, cujus genitalia vinculo ligat; hic præ dolore magnos ululatos edit, quibus auditis fera, vocis veſtigium ſecuta, ad prædam ruit, foveæque inſilit, & ſimul canis dolo ſurſum rapitur. illa vero incluſa & circumquaque exitum quærens, capitur.

398. Thriſſæ (*alauſæ* vel *clupeæ*), chalcides, larini, trachuri (gregales) per autumnum naſſa viminea capiuntur in mari ſuſpenſa, cui includitur eſca, maza videlicet de ervis frictis, & Aſſyriæ Myrrhæ (quam nefando patris amore exarſiſſe, & invita Venere cum Theante coiſſe ferunt, poſtea vero in cognominem arborem mutatam, lacrimis profuſis fatum ſuum deflere.) lacrima (*ſucco,*) vino odorato excepta, cujus odore illecti naſſam intrant conferti, & in prædam piſcatori cedunt.

414. Salpæ ut humidis algis gaudent, ita eiſdem capiuntur, hoc modo. Piſcator aliquis per dies quatuor unum ad locum navigans, lapides algis circumdatos demittit. quinto poſtea die ſalpis jam illic congregatis, naſſam, lapidibus obtectis alga immiſſis, ponit, & circa introitum herbas marinas alligat, quibus ſalpæ aliique herbivori piſces delectantur. Deinde (*recedens*) ubi jam incluſos piſces ſenſit, tacite mox adnavigat, viris remiſque ſilentibus, & naſſam extrahit. Silentium vero cum ad alias piſcationes,

tum

tum ſalparum inprimis utile eſt, ut quæ naturæ pavidæ ſint, (*& acri auditu, ut Ariſtoteles tradit.*)

432. Quicquid in mari ſordidum, inquinatum & fœtidum eſt, præcipue vero putreſcentia naufragorum cadavera mulli appetunt. quamobrem fœtidis eſcis facile eos alliciunt. Non male igitur mullos porcis comparaveris; utrique enim ſordidiſſimis & male olentibus in cibo delectantur, & ut illi inter animantia terreſtria, ita hi inter piſces (*ſapore*) excellunt.

443. Melanurum (*oculatam*) non facile naſſa aut reti ceperis. eſt enim omnium piſcium vel maxime imbecillus & timidus, & ab omnibus ciborum illecebris abſtinet. Tranquillo mari in arena deſes quieſcit. perturbato vero, perinde acſi intelligeret a piſcatoribus tum mare non adiri, nec piſces in fundo metu latitantes progredi audere, libere ſpatiantur, & circum petras errant, atque in cibo habent quicquid undæ maris turbati obtulerint. Vincuntur tamen & hi ſolertia. Cum mare tempeſtatibus agitatur, & melanuri profunditate relicta circa petras oberrant, piſcator ſuper ſaxo prominente, ubi vel maxime furit mare, caſeum pani permixtum in fluctus diſpergit, donec melanuri complures hujus eſcæ cupidi congregentur. Avertit autem corpus in obliquum, ne umbra ſui in aqua comparens piſcibus terrorem incutiat. Iis collectis a parva arundine exilem & ſimplicem lineam multis inſtructam exiguis hamis, eadem refertis eſca, in æſtuantes maris undas demittit: illi approperant, & ſuum ſibi exitium glutiunt. Subinde autem ille, nunquam fere quieſcente manu, e vorticibus hamos extrahit, ſæpe etiam vacuos. neque enim inter æſtus maris facile dignoſcit, piſcisne aliquis hæreat, an temere ab undis agitetur linea. Quod ſi quis hamo transfixus inhæreat, repente extrahitur, ne dolo ceteri animadverſo perterreantur.

482. Mugilem quantumvis temperantem, tamen

capiunt dolis circumventum. Hamo angusto & parvo escam ex pane & caseo confectam & cum menta (quam Cocyto natam, Plutonis pellicem fuisse ferunt; postea vero, cum is Proserpinam ab Ætna monte raptam connubio sibi junxisset, Mintha (*menta* latine) autem rivalem exosa duris incesseret verbis, & Plutonem mox ad sui tanquam pulcrioris amorem reversurum, alteramque domo ejecturum esse jactaret, Ceres irata eam pedibus conculcatam in nominis sui plantam mutavit,) cum menta igitur subactam indunt. mugil odore allectus primum quidem procul limis oculis hamum intuetur, dolum suspicatus, veluti viator aliquis, qui in trivium inciderit, diuque secum dextram an sinistram insistat viam dubitat. Deinde paulatim confirmato animo accedit, & mox refugit, iterumque appropinquat, & cauda escam verberat, ne quid caloris ei forte adhuc insit; nihil enim vivi attingit. Tandem vero summo ore cibum arrodens, & hamo ita ut equus freno confixus, a piscatore sursum rapitur & palpitans in terram extrahitur.

529. Gladius etiam hamis capitur, licet nulla eis insit esca. Nudus enim hamus, nec occultatus a linea dependet, duplici recurvus unco. Supra eum vero mollem aliquem piscem e genere alborum, palmas circiter tres superius, summo labro artificiose alligant. quem dum invadens gladius vorat, partes ejus aliquæ delabentes circa hamum inhærent, quas ille dolo non animadverso similiter devoraturus capitur & extrahitur Porro circa Tyrrhenum mare, Massiliam & Galliam, ubi ingentes gladii reperiuntur, piscatores naviculas ipsis piscibus cum corpore tum gladio & mucrone rostri similes fabricant. Illi alios sui generis pisces videre se rati, non refugiunt, donec a cymbis undiquaque circumdati fuscinis feriantur, adeo ut effugere nequeant. Fit quidem aliquando, ut gladio suo belua navim penetrando perforet, tum piscatores illico securi maxillas ejus confringunt, & navim perforatam clavo obturant, ac piscem viribus defectum

extrahunt. Quin etiam ſinuoſis retibus incluſus aliquando gladius capitur, & ſtolidus oblituſque roboris ſui ad maculas trepidat, nec audet appropinquare. Itaque ad litus extracti caput clavis aut ſudibus comminuunt piſcatores.

576. Ut gladii, ita etiam ſcombri, thunni (pingues), acus, & dentices (gregales) ſtoliditatis ſuæ pœnas captivi luunt. Scombri, cum alios vident reti incluſos, ad eos ingredi cupiunt, non aliter atque pueri, qui flammam contrectare cupiunt, & mox manu porrecta vim ignis cum dolore experiuntur. Ingreſſi autem, alii (*minores*) per maculas rurſus evadunt: alii (*majores*) detinentur, & dum rete ad litora trahitur, multos in reti ſcombros hærentes, ac inſtar cunei impactos videas utrinque, aliis ingreſſum, aliis exitum molientibus.

596. Simili temeritate & thynni capiuntur: non tamen perveniunt intra retia, qui foris ſunt, ſed dum ingredi cupiunt, & maculas dentibus recurvis appetunt, iiſdem hærentes & intricati capiuntur.

605. Acus, ubi reti elapſæ fuerint, ſtatim reverſæ, quaſi ſe ulturæ, rete dentibus, quos frequentes habent, appetunt, atque ita infixæ & hærentes capiuntur.

610. Synodontes (*dentices*) ſecundum ætatum diſcrimina veluti turmatim natant. Cum piſcator hamum in eos demiſerit, procul conſiſtentes invicem ſe intuentur, nec accedere audent. ubi vero aliquis ex alio grege proſiliens, eſcam devoraverit, omnes reliqui, exemplo primi audaciores facti appropinquant, ciboque delectati veluti inter ſe contendunt, qui primus piſcatoris manu extractus moriatur.

620. Thynni ex Oceano veniunt in mediterraneum mare, cum vere ad ſobolis propagationem inſtigantur.

Hi primum *(per fretum Gaditanum ex Oceano intrantes)* in Iberico mari, deinde circa Rhodani ostium a Celtis & Massiliensibus capiuntur: postea a Siculis, & maris Tyrrheni accolis: hinc vero passim reliquum mare pererrant. Primum igitur maris locum litori vicinum deligunt, non nimis angustum, nec qui ventis pateat, sed tranquillum & cavernis luce temperatis instructum. Inde aliquis (thynnoscopus) in editiore rupe thynnorum advenientium viam & numerum observat & sociis denunciat, qui statim retia explicant vestibulo, portaque & atrio instructa. Thynni variis secundum ætatem turmis distincti, veluti hostiles phalanges irrumpunt, donec retia impleta fuerint.

OPPIANI

DE PISCATIONE LIB. IV.

Sunt quos amore perculsos exitiali, perniciosæque veneris appetentes e mari deprædantur pisces, quorum capturam jam carmine explicabo, quale a Musis doctus accepi, ut tuum, fortissime Imperatorum, Antonine, filiique tui animum suavitate cantus perfusum delinirem. Vos igitur inceptis favete, & benigne canentem auscultate.

II. Fraudulente, exitialis Amor! deorum quidem omnium longe pulcherrime, sed idem crudelissime, cum improvisus hominum mentem veluti procella illapsus, flammis dolorumque fluctibus exæstuantem furiasti! Maximæ tibi voluptati sunt lacrimæ genis profusæ, & tracta intimis de præcordiis suspiria exaudire aves inexorabilis, ubi visceribus penitus exulceratis genisque excavatis, miseros mentis statu dejectos consistere non sinis, sed adeo sæpe, quos potentiam tuam atque iracundiæ vires experiri volueris, in per-

niciem ſuam præcipites agis. At tu, ſive deorum antiquiſſimus, Chao prognatus, primus conjugiorum junxiſti vincula, connubiique leges inſtituiſti, ſive tu Venere matre genitus, propitius mihi ſis, leniſque & placidus aſpira. Nec enim quiſquam eſt, qui imperium tuum legeſve tuas detrectet, ſed omnes te & deſiderant ſimul & exhorreſcunt. Beatus ille, qui placidum & mitem animo colit amorem! Quin tibi non ſatis eſt, deorum hominumque genus perdomuiſſe, ſed ne ferarum quidem ſilveſtrium aëriarumque avium imperium dedignatus, ipſos adeo maris receſſus penetraſti, ut etiam genus aquatile telorum tuorum vulneribus ſaucium vim perſentiſcat.

40. Scari quidem, (varii, aculeati) mutui amoris vinculo juncti, ſibi invicem in periculo ſuccurrunt, nec unquam ſe deſtituunt. Scarus enim ubi deglutiit hamum, ſtatim alius veluti propugnator approperans lineam abrodit, ſociumque non ſine piſcatoris dolore ſervat. Naſſa vero incluſus, exitum meditatur, non quidem qua intravit, infeſto viminum vallo deterrente, & oculos ejus vulnerante: ſed capite deorſum verſo, retrorſum natare & cauda laxare vimina molitur. Vident hoc alii foris ſcari, & ut laboranti ſuccurrant, eorum aliquis vel ſuam caudam naſſæ inſertam capto mordendam porrigit, vel capti exertam mordicus apprehendens ipſe, trahendo educit. Ita fere cum viri aſperum per obſcuræ noctis tenebras collem conſcendere nituntur, junctis invicem manibus trahunt trahunturque, ut mutuo labore ſe levent. Scaro vero ipſe hic amor, & amici adjuvandi deſiderium in perniciem conjicit. Quatuor piſcatores in una navi ſunt. horum duo remigant. tertius ſcarum feminam ſummo labro alligatam funiculo lineo trahit. eam vivam eſſe præſtat: ſin minus, plumbum, quod delphinum nominant, inferendum eſt ori. Ab infima etiam extrema parte funiculi gravis e plumbo rotundus globus annectitur. Dum ita trahitur piſcis femina, quartus interim naſſam proxime contra ipſum dolum in

mari trahit. interea congregati ſcari frequentes, & furore libidinis perciti, tanquam opem laturi ſequuntur magna celeritate, & navim utcunque acceleratam circumdant. Tandem piſcator, ubi ſatis multos eſſe conjecerit, feminam elevato funiculo, & plumbo infra appenſo in naſſam deponit, in quam facile plumbi pondere deprimitur: mares vero illico certatim ſequuntur, includunturque pariter, non aliter ac curſores, qui pariter carceribus emicant, omneſque contacta meta certaminis præmium auferre nituntur. Sunt qui naſſam ſub ſaxis, quibus familiares ſunt ſcari (lactei), incluſa femina deponunt: circa quam collecti mares, libidinis impulſu, univerſi temere ingreſſi capiuntur. Ita fere auceps illicem avem denſis ramorum foliis abditam collocat, cujus voce mares decepti ultro in laqueos veniunt.

127. Similiter etiam capitones (ÆLIANUS I. 12. ex h. l. *cephalos oxyrynchos* i. e. *capitones acuto capite nominat*,) amore ſuo pereunt. Feminam piſcator per fluctus maris trahit, quæ formoſa & pinguis ſit oportet: ita enim plures pulchritudinis illecebra illecti accedunt, & feminam etiam in litus uſque extractam perſequuntur, veluti adoleſcentes libidinoſi, qui feminam formoſam forte conſpicati, primum quidem procul intuentur, deinde prope accedentes, animum ſuum ſuavi veneris cogitatione demulcent. Piſcator (*alius ſubſequens*) ita congregatis rete jaculum injicit, cujus involuti ſinu capiuntur.

147. Ad ſepiam capiendam neque naſſæ neque retium (*jaculorum*) inſidiis opus habent: ſed amoris illecebris eam ad hanc rationem piſcantur, ut ſepiam (*feminam*) ligatam in fluctibus trahant: quam ubi procul aliæ conſpexerint (*mares*), ſtatim cupide in eam feruntur, & amicam flexibilibus nodis etiam atque etiam, veluti ſorores fratrem aut patrem reducem, vel ſponſa maritum, diligenter complectuntur, donec a piſcatoribus mutuis etiamnum amplexibus hærentes

in oriam ſubtractæ capiantur. Naſſis etiam verno tempore decipiuntur. Myrti enim aut arbuti aliiſve frondibus naſſas inumbratas in arenoſo litore exponunt. ſepiæ vero ſobolis & libidinis deſiderio ingreſſæ capiuntur.

172. Zelotypia merulis, ut capiantur, cauſa eſt. Hæ enim turdos amant, & quæque cum pluribus feminis thalamo ſeparatis connubio & complexu venereo jungitur; qui fere Medorum & Perſarum mos eſt, ut quiſque cum pluribus per vices mulieribus concumbat, & ſæpe adeo de pellice aliqua inter ſe depugnent. Dum turdi (*feminæ*) in thalamo, veluti ſponſæ pudicæ, abditi latent, maritus omnium piſcium maxime zelotypus conſtanter ante ſpeluncas excubat, & conjugium per vices ſedulo inſpectat. Noctu paulum intermittit hanc cuſtodiendi neceſſitatem, cibumque exquirit. Cum vero parturiendi doloribus feminæ tenentur, hic anxius quaquaverſus ruit, partui timens, non aliter ac mater, quæ filiæ dilectæ primum exhorreſcens partum anxia animo per totam domum circumvagatur, ſuſpiratque & vota facit, dum exaudito foris clamore, partus labore liberatam cognoverit. Dum igitur circa ſaxa trepidat, piſcator validum hamum, indita ſquilla viva, & annexo ſupra hamum gravi plumbi globo, clam ad ipſas cavernas demittit, & crebro motu merulam maritum excitat & irritat, qui ſquillam, hoſtem eſſe exiſtimans, & ne cubiculum conjugûm intret, timens, dentibus invadit, hamoque confixus extrahitur. Turdi feminæ cum maritum mortuum vident, foras prodeuntes circumerrant, & communem cum eo mortem oppetunt. Adeo nihil vel hominum vel piſcium generi zelotypia exitialius eſt! Multos hæc gemitus & dolores peperit, & fere ſemper in furorem verſa in perniciem ipſa ſuam ruit! (*Tenendum eſt Oppianum merularum & turdorum ſexum ſpeciemque, quibus tamen differunt, confudiſſe, ita ut ex ejus opinione merula in eodem genere mas, turdus vero femina ſit. Ælianus tamen in loci hujus paraphraſi l. 14. ſibi ab hoc errore caviſſe recte videtur.*)

242. At vero galei canes, & nigrorum centrophororum genus amore & ſtudio, quo ſibi invicem ſuccurrere ſtudent, pereunt. Piſcator album piſcem (*ſpina dorſi exſecta*, addit ÆLIANUS I. 55.) hamo illigat & in maris profundum, ubi cœnum ad multorum paſſuum altitudinem ſubſidet, demittit. unum aliquem captum ceteri omnes ſtatim tam avide inſequuntur ad navim uſque, ceu ſimul volentes perire: nec ante fugiunt, quam ſocium extractum viderint. Quare magnus eorum numerus partim reti (hypocha) concluſi, partim tridente ſaucii, partim aliis decepti dolis capiuntur. Sic parentes filii unici funus ad tumulum elatum mœrentes comitantur, & ſepulcro veluti infixi hærentes una cum filio mori, quam domum herede vacuam reverti malunt.

264. Alii peregrinis amoribus a genere ſuo in terram abducuntur, veluti polypi & ſargorum petris amicum genus, quorum illi ad oleas prope litus naſcentes, odore conſecuti, ceu canes ſagaces, accedunt. Mirum eſt, aquaticum genus deſiderio arboris trahi. Ubi enim oleam mari vicinam perceperit polypus, ſtatim in terram egreſſus, primum circa radices & truncum volutatur, ſimilis puero, qui protenſis manibus ad complexum nutricis advenientis properat: deinde altius cirris ſuis enixus, ramos & frondes implicat, alium ex alio velut oſculatus, atque ita omnem oleam veluti hedera perreptat. Tandem ubi animum ſuum deſiderio & amore oleagineo exſaturaverit, deſcendit & in mare revertitur. Quamobrem piſcatores vegetis olivæ germinibus colligatis in faſcem, plumbum in medium indunt, & a navicula trahunt: quem ſtatim amplexus aliquis polypus hæret, neque remittit, ne in navim quidem pertractus.

308. Sargi tantopere capras amant, ut cum illæ a paſtoribus in magnis æſtibus ad litora, ubi lavent, aguntur, ſargi mox audito balatu, conferti quantumvis alias tardi approperent, ac circumſilientes mirifico gaudii

gaudii argumento lambant: nec aſpernantur eas capræ tanquam amantes. Ubi vero e mari jam exeunt capræ, tum ſargi mœrentes univerſi ad extremum usque litoris marginem comitantur & inviti deſerunt. Verum perniciosus hic eis amor eſt. obſervat enim piſcator geminos ſcopulos anguſto inter eos ſpatio ſolem admittente, quod multi pariter ſargi incolunt: ſolis enim radiis admodum gaudent. Ibi pellem indutus caprinam, eminentibus ſupra caput cornibus, manet, & injicit in mare farinam carni adipique caprinæ permixtam. Allecti itaque ſargi ipſum mare ingreſſum ceu capram amplectuntur. Is vero mox calamo duro (*e corno arbore* ÆLIANUS I. 32. ex hoc loco habet) extenſo, lineam e lino cano demittit, & hamo carnem de ungula caprina inſerit, & mox quem ceperit ſargum, celeriter manu extrahit. nam ſi dolum animadverterint piſces, ſimul omnes trepidi refugiunt: ſin clam & celeriter pergat, nullus eum quin capiatur effugiet. Capiuntur & alio modo. Mares inter ſe pro feminis verno tempore certant: qui vicerit, ſolus feminis omnibus potitur, quas in aliquem intra petras receſſum agit. Itaque piſcator naſſam amplam & rotundam in mare deponit, multis circa introitum myrti, aut lauri aliiſve frondibus obumbratam: & cum peracto certamine victor aliquis evaſit, mox feminas omnes in naſſam ceu aliquod petræ latibulum colligit, foris interim ipſe ceteros mares arcens. tandem & ipſe ultimus ingreditur: atque ſic pariter capiuntur. Tantum amori in aquatilium genus eſt imperium, ut mutuo ſui deſiderio circumventi pereant.

404. Hippuri ſi quid in mari vagum & fluctibus obnoxium viderint, omnes ſtatim frequentes proxime comitantur: maxime vero ſi naufragæ navis disjecta oberrent fragmenta. In hæc qui inciderit piſcator, facile uberem horum piſcium prædam conſequitur. Sed naufragia deus avertat. nam aliter quoque capiuntur hippuri. Confertos arundinum faſces lapide inferius alligato, quo deprimantur, in mare dejiciunt.

Circa hos illico hippuri umbræ amantes congregantur, & dorſa arundinibus affricare gaudentes manent. Tum piſcatores hamos eſcis inſtructos demittunt, quos illi certatim apprehendere feſtinant, ita ut permultos deinceps facillime capiant: magis enim aviditas piſcium nimia in hamos propera ruit, quam piſcatores ipſi feſtinare hamis immittendis & extrahendis queant. Pompili pariter umbram amant, atque eadem ratione capiuntur.

439. Ad loligines capiendas lignum (telum) fuſo ſimile parant, & frequentes in eo hamos infigunt, quorum recurvas cuſpides ſuperinducta iulide piſce occultant. Hanc eſcam linea per mare trahunt. mox enim eam conſpectam loligo ſuis invadens cirris transfigitur & comprehenditur.

450. Anguillas pueri circa ſinus maris tranquillos hoc modo capiunt: Inteſtinum ovillum perlongum veluti lineam in aquam demittunt, quod anguilla conſpectum ſtatim hiante ore invadit & detrahere conatur. At enim piſcator inteſtinum (*arundine*, *ad quam alligatum eſt*, addit ÆLIANUS XIV. 8.) quoad poteſt, inflat, donec vento penitus intumeſcat, & fauces illius opplet, atque ſpiritum eatenus obſtruat, ut anguilla dentibus infixa captiva tandem ſubtrahatur. Simili fere modo, ſiphone pleno vaſi admoto, vinum ſpiritu extrahere ſolent.

468. Eſt quoddam apuæ timidum & infirmum genus, engraules (alii *encraſicholos*, alii *lycoſtomos* appellant, ut ÆLIANUS in hujus loci paraphraſi VIII. 18. tradit) vocantur. Hæ quod ab aliis piſcibus in cibo expetantur, ad inſidias, quibus ſunt opportunæ, vitandas eatenus confertis turmis denſæ & ſibi invicem veluti infixæ hærent, ut naves ſæpe in earum agmen veluti in ſcopulos incurrant, & remi ceu ſaxo illiſi adhæreſcant. Ita vero inter ſe reſtricte & pertinaciter tanquam clavis confixæ cohærent, ut ne ſecuri quidem

immiſſa eas divellas, ſed alius aliam partem abruptam auferas, & manu veluti in profundam arenam immiſſa immenſam & facilem prædam referas. Has igitur ita ſibi invicem implexas piſcatores ſagenis circumdant, captaſque facili labore in litora extrahunt, quæ longe lateque magnis apuarum acervis veluti areæ corona, cum agricolæ frumentum cribris ventilant, exſtructa albicant.

504. Thynna pelamydes (*cordylas*) parit in Ponto Euxino, circa oſtium paludis Mæotidis, quo mari conjungitur. Ova edita partim matres ſectatæ devorant, partim inter arundines & juncos detenta perficiuntur. mox autem ut ex ovis hi piſces nati ſunt, natalem locum relinquunt. Eſt autem receſſus quidam Thracii maris profundiſſimus, unde & Melas i. e. niger cognominatur, idemque ventis minime expoſitus. In eo loca multa ſunt cava & cœnoſa, ubi multa piſcibus parvis alendis idonea naſcuntur. In hunc primum immigrant pelamydes (*cordylæ*); tempeſtates enim & frigus, unde oculi earum hebetantur, apprime oderunt. Itaque immorantur & creſcunt uſque ad vernum tempus. quin etiam coëunt ibi, & ad patrias inde undas revertuntur, ut pariant. Has Thraces ſupra Melanem ſinum per hiemem capiunt. Trabem craſſiſſimam, non longiorem tamen cubito, plumbo ab altera extremitate, & crebris uncis tricuſpidibus armatam, & fune longiſſimo ligatam, navigantes piſcatores, qua profundiſſimus eſt ſinus, ad fundum maris immittunt. Fertur ea magna vi pondere ſuo, & quaſcunque circa vadum in limo contigerit pelamydes (*cordylas*), configit. Tum illi celeriter extrahunt cum transfixis miſerabiliter piſcibus lignum. Alii vero retibus capiunt eas noctu, quo tempore propter timiditatem, metuunt enim quicquid in mare inciderit, circa vadum congregantur. Itaque piſcatores diſpoſitis retibus, remis & contis ſummum mare verberantes quantum poſſunt ſtrepitum cient. Pelamydes vero motu ſimul remorum micantium & ſonitu perculſæ,

in rete ceu refugium quoddam trepidæ confugiunt, & extrahuntur, in anguſtum præ metu collectæ, dum funes, quibus trahitur rete, commotos timent. Interea piſcatores diis vovent, ne quid e reti exſiliat, & ceteris viam monſtret. hoc enim viſo, mox omnes evadunt. Quod ſi nihil adverſi eveniat, plerumque in ipſam terram pelamydes, retia relinquere nolentes extrahunt. Sic etiam in ſilvis cervos capiunt venatores, dum præ metu ad formidinem variis avium pennis ornatam accedere non audent.

593. Urinator aliquis peritus in mari facile etiam manibus ſargos ceperit & ſciænas (*umbras*). Sargi enim trepidi in anguſtum aliquem locum maris ſe recipiunt, catervatim collecti, & ſpinis dorſi rigentibus ita horrent, ceu vineæ alicujus ſepimentum ſpinis conſitum, ut tractabiles non ſint. ſed peritus urinator animadvertens capitis caudæque ſitum in ſingulis, a capite primum contingens ſpinas permulcet ac deprimit, utraque manu ſingulum apprehendens. Manent illi condenſati & capiuntur.

616. Eodem modo etiam ſciænam (ſaxatilem, mollem,) capiunt. Hæc enim in metu ad ſaxa feſtinans, cavum aliquod quærit, aut ſciſſuram, aut herbas marinas ſubit. contenta eſt autem capite tantum occultato, de reliquo corpore non ſolicita, tanquam ſi ſuis ipſa oculis non videat, ab alienis quoque non videatur. itaque ſtolida facile comprehenditur ab urinatore. Sic ſtruthio & bubalus Africani, hic cum irruentem leonem metuit, capite & oculis in fruticibus abſconditis, totos ſe latere putant, donec ab hoſte circumventi pereant.

635. Hi ſunt piſcationis modi quos novimus; reliqui vero piſces pariter naſſis, vel hamis retibuſve aut contis interdiu vel noctu capiuntur. Nocturna quidem captura cum facibus fit; dum enim piſces flammæ fulgore excitati circa naviculam piſcatoris exſultant, tridentis ictibus configuntur.

647. Eſt quædam piſcandi ratio, quæ celerem piſcibus veneno perniciem parat. Primum quidem timidos greges jaculorum contorumque impulſu & remorum verberatione in locum cavernis frequentem undique cogunt, quem piſcatores mox retibus diſpoſitis cingunt, & quaſi muro circumvallant. Tum aliquis geminam ex argilla & herba cyclamino inter ſe mixtis confectam maſſam manu capit, & mare ſuper retibus ingreſſus ſaxorum cavernas veneno oblinit, cujus gravis & infeſtus odor ſtatim mare inficit. Quo facto in naviculam revertitur: piſces vero ſimul atque odorem peſtilentem perceperint, capite obnubilato & corpore toto ingraveſcente foras propelluntur, & dum veluti ebrii oberrant, in retia incurrunt, unde nullus eis reditus patet. Tandem vero ubi gemebundi exſpiraverint, & mari ſilentium redditum fuerit, piſcatores innumera mortuorum piſcium cadavera cum gaudio in litus extrahunt. Non aliter martii viri cum nulla inimicæ urbis expugnandæ ſpes ſupereſt, fluminaque & fontes veneno inficiunt; quo facto civitas diu cum fame & infortunio ſuo colluctata, miſerrime tandem infeſtæ aquæ potu perit, & tota cadaveribus oppletur.

OPPIANI

DE PISCATIONE LIB. V.

Jam vero attende, terrarum orbis domine, quam nihil homini nec in terra neque in mari ad perficiendum difficile ſit; quippe cetera diis ſimilis, viribus ſolummodo inferior eſt. Non enim niſi immortalibus cedimus ingenio & potentia; ſive vafer ille Prometheus Japeti filius humunum genus luto finxerit, & cor divina perunxerit particula; ſive Titanum cæde cruenta prognati ſumus. Quas enim feras

quamvis viribus audaciaque immanes non extinxerit, quasve aves, licet aëre pendentes, terrestre animal homo non ceperit, qui & ipsum leonem domet, avi- umque pernicissimam aquilam assequatur, & Indicam beluam (*elephantum*) mole vastissimam veluti mulum sub jugum mittat? His vero mole & robore præstant, quas mare sinu alit immenso beluas, nec numero inferiores. Quæ enim in terra innoxia nullis viribus pollet testudo, huic quamlibet audax in mari vix impune occurreris; sunt canes marini terrestribus & audaciores impudentioresque; pantheræ marinæ morsu quam terrestres magis nocent, & hyænæ in mari magis quam in terra sæviunt. Arietes, mansuetum pecus, in terra pastorem sequuntur, quos ferocissimos in mari quicunque accesserit, experietur; nec aper, quamvis immanis robore cum lamna, nec leo cum zygæna fortitudine contenderit. Phocam etiam terrestres ursi timent occurrentem, & si congressi fuerint, vincuntur. At nihilo minus tam ingentes immanesque maris beluas laborioso certamine animique solertia perdomitos homines capiunt eo, quem mox exponam, modo. Vos igitur, terrarum domini, propitii canentem auscultate.

46. Varia & magnitudine immensa cete medio innutriuntur mari, & semper in fundo pelagi degunt, molis suæ pondere: semper famelica, ut quorum vasta ventris vorago sit inexplebilis: quare & se invicem conficiunt, robustior infirmiorem. Sæpe obvias terrent naves in mari Iberico, ubi proxime reliquerunt Oceanum, & ceu corbitæ oberrant. Interdum etiam ad litora deferuntur, si quis ea aggressus fuerit.

62. Omnia vero cetacea, exceptis canibus, tarda in natando sunt, & visu debilia; quare propter membrorum gravitatem non omne adeunt mare, neque sine pisciculo duce quoquam progrediuntur. Albo colore (seu *fusco.* vulgo erat: *parvus aspectu*) hic est, corpore oblongo, cauda tenui & angusta, qui anteit.

viamque monſtrat, unde dux nominatur. beluis marinis adeo gratus & amicus eſt, ut quo is velit, ſequantur, in eoque vitæ ſalutiſque ſpem omnem ſitam habeant. Hic parte caudæ extrema oculis admota ſingula illis oſtendit, ſive præda præſto ſit, ſive alicunde periculum inſtet, ſive propinqua vada & brevia vitanda ſint : hunc lubentes veluti temonem navis, aut filium ducentem parens oculis debilis, ſequuntur, per hunc audiunt, & vident, neque tantopere vaſtis cetis vires proſunt, quam aſtutia parvi piſciculi, qui generis ſanguiniſque cognatione, an amicitia adductus ea comitetur, incertum eſt. Quamobrem aſtutus piſcator primum eſcarum illecebra & hamo ducem capit; quo facto nullo labore monſtra comprehendit. neque enim duce orba amplius maris vias vident, non propinquum periculum ſentiunt, ſed tanquam naves gubernatore privatæ temere vagantur, ignara quonam fluctibus deferantur. Interdum etiam præ nimia oculorum caligine (*prægravi ſuperciliorum pondere obrutorum, ut ait Plinius, vel præ nimia carnium pinguedine & mole, ut Ælianus ex h. l. Omnes enim cetacei piſces oculos pro reliqua corporis mole exiguos habent, palpebris tectos, quas in hoc genere agnoſcunt* TYSON & ARTEDI.) ad ſcopulos & litora expulſa offendunt. Tum robuſti piſcatores ex beluis aliquam inſidiis attentare deliberant, ſed primo illius magnitudinem punduſque conjecturis aſſequuntur. Nam ſi illius vertex & ſpina dorſi extra aquam paululum eminet, non obſcura ſignificatio eſt, beluam ingentem eſſe: quod ſi dorſum bene emineat extra ſummam aquam, non tanta eſt: nam minores, quia leviores ſunt, idcirco altius eminent. Piſcatores lineam ex frequentibus funiculis contortam faciunt, craſſitudine rudentis navis mediocris, longitudine, quæ ſufficere videatur. Huic addunt catenam ferream, quam hamo inſerunt, ne dentibus beluæ laceretur. Hamum magnum alternaque cuſpidum ſerie utrinque armatum, faciunt, quantus faucibus beluæ comprehendi commode poſſit, adeo validum, ut ne ſaxo quidem cedat. In media catena

orbes (*plumbei*) frequentes ſunt, qui furioſos beluæ motus cohibeant, ne ferrum perfringat contorquendo. cedunt enim illi in gyrum, unde fit, ut catena loco non maneat. Eſca eſt jecur aut ſcapula tauri. Multi autem ſunt piſcatorum ſocii & opiferi, qui in promtu habent ſpicula, fuſcinas falces (*enſes falcatos*), ſecures, & alia hujuſmodi fabrorum arte confecta inſtrumenta. Tum tac.te remigantes, nutu ſiquid opus eſt, ſignificant, & ſummopere cavent, ne ullo ſonitu percepto belua in profundum refugiat. Ubi vero jam prope ſunt, eſcam e prora demiſſam ceto offerunt; hic ut eſcam videt, nulla mora interpoſita, effreni aviditate eam appetit, atque ſtatim ferro ejus guttur transfigitur, cujus dolore incitatus, catenam exedere & conficere conatur: quod ipſum poſtquam diu multumque conatus eſt, acerrimis doloribus affectus, in pelagi profundum demergitur. Tum omnem funem huic relaxant, quod nullis viribus humanis retrahi poſſet, & facile exagitata fera navem cum remigibus in profundum detraheret: ſimul & amplos utres venti plenos ex funibus belua mare ſubeunte appendunt. Illa vulneris dolore ſtimulata, utres contemnit, & reluctantes, & ſummam aquam ſemper appetentes, in altitudinem maris deprimit. Cum autem pervenit ad imam maris ſedem, defatigata quieſcit, ingentes fluctus anhelans. at enim quieſcere cupienti utres non permittunt, ſeſe in ſublime efferentes. Itaque contra hos renovat atque inſtaurat pugnam, & veluti animalia ſibi infeſta perſequitur ulciſcendi animo, & iterum ac ſæpius fruſtra utres detrahit. hi ſurſum verſus ſubvolant: illa vero graviter dolens, rurſus profundum petit: & modo alieno impulſu, modo ſua ſponte trahitur, & tantopere furit, & aquarum procellas anhelando commovet, ut exiſtimes ſub fluctibus Boream ſtabulari. Tum piſcatorum aliquis illico ad litus remigans, lineam ſaxo alicui alligat, & in mare redit. Tandem defeſſa, & viribus jam exhauſta belua, uter aliquis victoriæ nuncius effertur ſublimis: mox etiam ceteri, & cum iis cetus vel invitus attrahitur.

hitur. Mox piſcatores ſuis navigiis congregantur, & cohortatione mutua, tanquam in prælio, magnis animis, magno tumultu, feram aggrediuntur. Alii jaculis, alii tridentibus, alii ſecuribus, falcibus, aliiſque inſtrumentis armati cædunt utcunque renitentem flatuque cientem procellas: & vulneribus, quibus inflictis mare rubeſcit, putridam ſentinæ aquam infundunt, acrem & ignis inſtar mordacem. Expugnatam denique cum gaudio & cantu, veluti poſt prælium navale, ad litus trahunt atque ejiciunt, ubi illa necquicquam jam moribunda palpitat, pinnaſque motitat, & grave ſpirat, tandemque moritur. Atque hic ubi feram per litus totum jacentem vident, primum quidem accedere propius non audent, ſed jam mortuam etiamnum exhorrent; deinde vero ſumto animo circum congregati piſcatores cadaver crudivoræ beſtiæ contemplantur: hic triplicem dentium haſtarum inſtar exſertorum ſeries ſtupet; ille vulnera contrectat. alius ſpinam diris horrentem ſpiculis, caudamque & caput immenſum ventremque ſpatioſum miratur. Tumque aliquis terram quam naves lubentius habitans ita adſtantem affatur amicum: Amica nutrix, Terra, quæ me natum in ſinu tuo educaſti, tuo etiam in amplexu mori mihi contingat. Procul mihi mare ſit propitium. procul in terra Neptunum venerer. nunquam ego me, fragili ligno vectus, ventorum & maris objectus iræ, fluctibus credam. Scilicet non ſatis erat homini furentibus cum procellis ſemper decertare, animamque mari deſpondere; ſed etiam ejuſmodi lurcones manet, quorum in faucibus tumulum ſibi inveniat. Equidem exhorreo talium monſtrorum exitiique patrem. pontum ego procul e terra ſalutem, proculque mihi propitium habeam. Et hoc quidem modo cete grandia capiuntur: minorum vero ut facilior eſt captura, ſic inſtrumenta, ut par eſt, minora: hamus, inquam, eſca & linea. & pro utribus caprinis cucurbitæ aridæ adhibentur.

358. Lamnæ (*lamiæ*) vero catulos ut capiant, ſæpe

eis lorum, quo remus ſcalmo alligatur, ſolutum porrigunt, cui illi dentes infligunt, qui quoniam recurvi ſunt, impediti ceu vinculo retinentur, atque ita tridente percuſſi pereunt.

365. Inter cete inprimis canes voraces, contumelioſi ac impudentes ſunt, perpetuaque famis rabie concitantur. Itaque ſæpe piſces etiam in retibus & naſſis piſcatorum populantur ac devorant. atque interea quandoque dum ventri indulgent, hamo confixi cum reliquis piſcibus extrahuntur.

376. Phoca ſeu vitulus marinus adeo robuſto corio obducitur, ut neque hamo, neque fuſcina comprehendatur. At primum ut irretitus tenetur, piſcatores ſtatim magno ſtudio rete in litus expellunt atque ejiciunt. nam etſi variis & multiplicibus retibus illaqueatus eſt, ea tamen unguibus facile laceraret, & piſcibus ſimul captis adjumento ad exitum eſſet. Quamobrem magna celeritate ad terram ſubtrahunt, ubi & tridente & fortibus c'avis contiſque caput percutiunt; difficulter enim, niſi temporibus capitis eliſis, interficitur.

392. Aliquando teſtudines importune piſcantibus obviæ, prædæ parandæ nocent, damnumque afferunt. Sed facile eſt audaci & intrepido viro eas vincere. Si quis enim ſe in mare immergens teſtudinem ſupinam in dorſum everterit, quantumvis connitatur, fatum vitare non poteſt, ſed in altum evecta, pedibusque palpitans, ferro percutitur, aut laqueo induta ad litus pertrahitur. Sæpe etiam in terram egreſſis ita ſolis vapore cortex ſiccatur, ut in mare redeuntes mergi nequeant, invitæque fluitent, opportunæ venantium prædæ.

416. Delphinum capere nefas & impium eſt: & quiſquis occiderit, is utpote impurus neque ad deos accedere ſupplex, neque aram attingere pie riteque

poteſt, & ſuos quoque contubernales polluit. nec minus infeſtus eſt diis, quam homicida aliquis. Senſum enim & ingenium hominis habent, quare etiam amore prolem ſuam proſequuntur & amice inter ſe vivunt. Jam vero in Eubœa maris Ægæi inſula piſcandi ſocietatem cum hominibus ineunt. cum enim noctu ad laborem pergunt, ſuſpenſa de prora aënea laterna, cujus ſplendore piſces terreantur, delphini auxilio accurrunt, & piſces metu luminis obſtupefactos fugienteſque undique veluti canes venatorii inſultantes in litus compellunt, ubi tridente facile percutiuntur: alii in anguſtias a delphinis compulſi metuque lucis per mare trepidantes capiuntur. Finito labore, delphini accedunt, prædæque partem in operæ ſuæ mercedem depoſcunt, qua negata piſcatores non amplius eos capturæ adjutores habebunt.

448. Narratur etiam Arionem Lesbium citharœdum delphini tergo ſuſceptum latronum inſidias ſubterfugiſſe, ſalvumque ad Tænarum Laconicæ regionis promontorium appuliſſe. Nec delphini in puerum Libycum amor ignoratur, quocum pecora ad litus paſcente ludere, adeoque ſilveſtria paſcua quam mare habitare malebat. Noſtra denique memoria delphinus inſulam (*Pordoſelenem*), veluti civis, habitabat, pueri cujuſdam amore ductus, cum quo educatus fuerat, nec unquam portu decedebat. Igitur cum uterque grandior factus eſſet, mirum quam amanter inter ſe invicem ludebant; quamobrem multi hominum cœtus quotidie in litus novitate amicitiæ adducti confluebant. Puer conſcenſa cymba ante portum navigabat, & nomine, quod a prima infantia impoſitum ei fuerat, ſocium appellabat: ille pueri voce audita tanquam ſagitta advolans, cauda adblandiebatur, capiteque ſublato eum amplexari cupiebat. Quod ſi puer ſe in mare dejeciſſet, juxta eum natabat, atque arcte, quocunque duceret, ſequebatur. Hunc ad litora accedens tergo ſuſcipiebat, & ſeu in altum mare pergere, ſive temere per portum vagari juberet, lubenti

animo obsequebatur. Nec solum puerum gestabat, sed quemcunque alium ille voluisset, tergo sustinere non detrectabat. Quum vero puer obiisset, primum ille mœrenti similis socium per litora quærebat: appellatus non exaudiebat, nec cibum amplius accipere dignabatur. tandem e conspectu hominum prorsus evanuit, non vana suspicione, pueri desiderio eum exstinctum fuisse.

519. Thraces tamen, & qui circa Byzantium habitant, barbari & immanes, delphinos capere audent, nulla amoris, quo homines prosequuntur, ratione habita. Tridentem sive jaculum trisulcum parant, longissimo funi annexum piscatores, & matrem alicubi cum geminis catulis oberrantem observant, eisque adnavigant. Delphini sine metu ullave suspicione loco manent, donec alter ex catulis jaculo feriatur. percussum piscatores non attrahunt, neque enim possent: sed funem laxant, & remigando celeriter sequuntur, donec ille tandem viribus exhaustus in summam effertur aquam. Illum ubique misera & mœsta sequitur mater, nec usquam deserit: alterum interim adhuc incolumem a se propellere, & ut fuga sibi consulat hortari videtur. Saucio vero adeo adhæret, ut nullo modo absterreri, ne ictibus quidem, aut divelli ab eo queat. itaque simul cum filio nec invita capitur & occiditur.

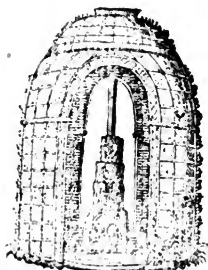
589. Ostracodermorum universo generi, quod mare perreptat, contingere ajunt, ut cum luna pariter crescant, pariterque decrescant. Hæc piscatores mare subeuntes partim manibus ex arena legunt, partim scopulis firmiter inhærentia vi abstrahunt. alia a fluctibus in lacunas effossæ arenæ expulsa capiuntur.

598. Purpura ostreorum maxime gulosa est. Modus vero, quo capitur, is est. Parvas nassas densas contextu, calathis similes, e viminibus nectunt piscatores purpurarii. intus in media nassa strombi cum

chamis ponuntur ad eam alliciendam. Purpura escæ cupiditate linguam, quam prælongam, tenuemque & acutam habet, per vimina inserit, escamque exsugit; quare lingua intumescente, & macularum angustiis inhærente capitur, ut flore suo vellera tingat.

612. Operosius nihil est nec miserabilius certamine, quod urinatores ineunt, cum spongias amputant. Primum quidem cibo potuque modico & levi se præparant, ne corpore pleno respiratio eis minus libera sit; & somno non conveniente piscatoribus (i. e. *longiore & nocturno*) corpora demulcent. Prius vero quam opus aggrediuntur difficile, vota diis marinis faciunt, ne in cetos aut aliam noxam incurrant. ubi deinde callichthyn (*anthiam Aristoteles vocat*) conspexerint, confirmato animo lætique operi se accingunt. nulla enim belua, nec aliud noxium animal in mari illic reperitur, ubi hic piscis fuerit: quamobrem & sacrum cognominarunt, quod purum & innoxium circa eum mare sit. Urinator fune oblongo supra coxas cinctus, plumbum altera manu, altera falcem gerit. oleum ore tenet. Observat de prora mare, & ubi sociorum vocibus animatus in fluctus desiliit, plumbi pondere in vadum detractus oleum exspuit, ut aqua illustretur, sicut nox lumine accenso. Spongiæ extremis saxis veluti affixæ inhærent. Spiritum (*odoratum*) etiam aliquem, ceu reliqua (*ostrea*, *conchylia*,) quæ ad scopulos nascuntur, habere creduntur. Quare piscator celeriter vibrata falce, tanquam messor, eas a saxo resecat, atque abjecta omni cunctatione fune tracto socios admonet, ut ex ima maris sede celeriter subtrahatur. nam sanies a spongiis cæsis manans, non modo tetrum odorem redolet, sed ad nares adhærescens, sæpe eum suffocat. Extractum sane a sociis qui viderit, miseretur, metu & labore fractum. Est quando infestantibus cetis vel semilacerum vel prorsus non extrahunt.

Hæc habui, divine Imperator, de marino piſcationis opere dicere; tibi vero ſalvæ incolumeſque levibus auris per mare decurrant naves; tibique ſemper piſcibus abundet mare, & terræ inconcuſſa ſervet fundamenta Neptunus.

EUTECNII SOPHISTÆ PARAPHRASIS OPPIANI VEL POTIUS DIONYSII LIBRORUM DE AUCUPIO.

INTERPRETE

CONRADO GESNERO.

LIBER PRIMUS.

Aquilæ multum reliquis avibus præſtant, adeo ut Jovis ſceptro juxta fulmina inſidere perhibeantur. Aërem volatu ſuperant & ſublimius ad ipſum ætherem evadunt; viſu acerrimo valent, ut quamvis parva animantia per terram reptantia, aut inter frutices latitantia, proſpiciant, cum fames eos exſtimulat. Delectantur agnina, hinnulorum & leporum pulpis. cadaver nullum attingunt, niſi forte ab ipſis relicti animalis. Teſtudines pro medicamento vorant. quod ad potum, ſanguis animalium quæ ceperint, eis ſufficit, aquam vero non guſtant. Montium vertices editos & conſpicuos incolunt, ſive cum a venatu ad quietem ſe recipiunt, ſive ſoboli nidos parant: & raro ſane ad campos rupibus relictis deſcendunt. ſed ut plurimum e ſpeculis ſuis cœlum proſpectant. Cum parturiunt, lapidem nidis imponunt, ut tempeſtive pariant, neque per vim pulſo fœtu immaturo abortiant. Non conſtat autem de hoc lapide: ſunt qui de montibus Caucaſiis, alii ab Oceani litore peti tradunt, colore candidiſſimo, ſpiritu gravidum, qui etiam ex agitatione ſonum edat, ita potentem, ut aquæ bullientis in lebete fervorem extinguat. Feminæ prægnanti alligatus, abortum amolitur. Maxime curant aquilæ, ut generoſos fœtus alant; quare pullos volatu adverſus ſolem probant, & nimio ſplendori cedentem, aut oculis conniventem pro ſpurio rejiciunt nidoque pellunt.

II. Harpæ conſpectui raro ſe offerunt, rupium aſperrimarum incolæ. Nidos enim pullis ſtruunt in altis montium hiatibus; præcipitiis, ut reliquæ volucres truncis ac ramis, inſidunt. Pullos amore miro proſequuntur, adeo, ut ſi quis ruſticus pullum harpæ latenter ſuffuratus fuerit, illa nidum deinceps cibo neglecto non relinquat, & locum omnem gemitu

plorantis inſtar mulieris impleat, & lacrymarum defluxu genas madefaciat. Veſtiuntur autem eis maxillæ & mentum tam frequentibus plumis, ut barbæ quandam ſpeciem ad collum demiſſam repreſentent, & hæc eis inter omnes aves nota peculiaris eſt. Lapidibus veſcuntur, & pridem mortuorum animalium oſſibus. Quod ſi deglutire poſſint, avide quod obtigerit ingerunt; majora vero unguibus apprehenſa in ſublime volantes per ſaxa dejiciunt toties, donec frangantur, edendoque ſint. Morbos hedera nigra ſanant, aut præveniunt.

III. Vultures cadaverum fœtore gaudent, & tantopere averſantur unguenta, ut ne armenta quidem mortua, quorum carnes unguento illita fuerint, attingant.

IV. Accipitres quidam adeo ignavi & ad volandum pigri ſunt, ut ab aliis nutriri malint, & ſero tandem venatum profecti ranas tantum aggrediantur. Alii alaudas & hirundines infeſtant; quamobrem cognatos Tereo eos dixeris. Oculorum hebetudini præ ceteris avibus ita obnoxii ſunt, ut etiam curationem hujus ægritudinis in promtu habeant, lactucæ ſcilicet agreſtis, quam medicinæ gratia reſcindunt, liquorem lacteum.

V. Impudentiſſimi omnium milvi ſunt, qui etiam ad hominum uſque manus provolant. Juſtas igitur pœnas luunt, cum certo anni tempore magnum in pedibus dolorum patiuntur. Punicæ malo nunquam eos inſidere ferunt, & ne aſpectum quidem ejus ſuſtinere. Fertur autem, ſi credere dignum eſt, virum quendam amiſſa uxore, ex qua filiam nomine Siden ſuſceperat, libidinis affectu in filiam exarſiſſe. Illam vero ne a parente contaminaretur, ſuper materno tumulo ſeſe jugulaſſe, poſtea vero Diis hunc caſum miſeratis, terram de ſanguine arborem produxiſſe, & patrem mutatum in milvum calamitatis ſuæ monumenta refugere, nec inſidere huic arbori.

VI. Memnones aves genus a nigerrimis Æthiopibus ducunt; ſed Æthiopia relicta, ut quæ nimio calore fœturam impediat, ne nidos quidem in ea ſtruunt, (ſol enim ſtatim ova omnia combureret) & Aquilonem verſus ac Thraciam feruntur. Cum autem ad Helleſpontum & Trojam pervenerunt, ſuper Memnonis ſepulcro inter ſe tanta prælia miſcent, ut ſtrepitus alarum ſcuta reſonantia repræſentet. deinde cum deſitum eſt pugnari, circa fluvium Æſepum ſe lavant, & in arena ſe volutantes pulvere ſparguntur, ac ſuper Memnonis ſepulcro alas ad ſolem ſiccant, collectumque pennis pulverem monumento inſpergunt, vel hoc argumento, ni fallor, ex humana in avium formam ſe tranſiiſſe, & neque regium honorem, neque belli meditationem a ſe negligi declarantes.

VII. Corvi ſoli pullis ſuis potum non miniſtrant, gutture eis ſtatim a coitu dehiſcente, quod veteris cujuſdam peccati culpa eis accidere fama eſt. Nam cum Coronis in Tricca Æſculapium pareret, Corax aquari juſſus re neglecta alicubi ſe oblectabat; quamobrem iratus Apollo convertit eum in avem atram, & abſque potu roſtrum ei excreſcere fecit, quæ res pullis eſt moleſtiſſima. Etiam hoc in eis inſolens, quod corvi mares non coëunt cum feminis, priuſquam cantu quodam ceu nuptiali & hymenæo eas demulſerint; hæ vero mares ita conciliatæ admittunt.

VIII. Cornicum pulli ovis non ad caput ruptis, ut ceterarum avium, ſed retrorſum, pedibus primum prolatis, excluduntur.

IX. Perdices mirifice cervos amant & paſci cum eis geſtiunt, nec uſquam diſcedere volunt, ſed comitantur & una currunt, & dorſis inſidentes pilos eorum vellicant, qua re etiam facile capiuntur ab aucupe, qui cervi imaginem eis oſtenderit. Depugnant inter ſe propter venerem, ad quam tempore veris præcipue moventur, & cum gregatim per nemora paſcenti-

bus eis femina se offert, dissidium pugnamque cient; cedit autem femina victori. Ille protinus tanquam praeclarus aliquis bellator, auro aut puella aut alio honorario munere donatus, exclamat. Ova feminis incubare non permittunt, eaque ob novum veneris desiderium suffurantur, quanquam & ipsae matres nonnunquam prae libidine negligant. In universum autem dolosae sunt adeo, ut pulli quoque accedentem aucupem decipere calleant, frondibus aut ramis aut alia materia se occultantes: qui dolus etiam polyporum est, proximae cujusque petrae colorem simulantium.

X. Perdices non tam cervos amant, ac Ægithi asinos oderunt, quorum pullos nidulo spinetis affixo haerentes accedens asinus deturbat, rudendoque ova aegithi per abortum abigit.

XI. Cuculus primus avium verni temporis nuncius est. Nidum non facit ipse, aliarum vero avium devoratis ovis, & suis suppositis discedit. Foventur ea per alienam matrem, donec exclusis pullis fraus detegatur, qua cognita eos relinquit, & alium nidum struit, & ita demum cuculus accedens pullos nutricatur.

XII. Picus martius singulare a natura beneficium habet. Si quis lapide aut ligno immisso ei foramen nidi obstruxerit, ille herbam sibi cognitam affert, eoque orificio opposito nidulum aperit omnesque vespas (*obstacula*) removet. Hanc herbam qui norit, nullo negotio januarum etiam seras resolvet.

XIII. Noctuae oves infestant & oderunt. Cum formicas a suis pullis abigere cupiunt, vespertilionis cor in nido habent, tanquam formicis sua etiam latibula deserentibus, si quis cor vespertilionis imposuerit.

XIV. Icterus avis quaedam a colore nominatur, quam si quis hujus nominis morbo detentus inspexerit, mox integre a morbo liberabitur.

XV. Picæ in vocis imitatione singularem naturam, & quam diversa animalia repræsentet, quis facile dixerit? Ego aliquando garrientem picam audiens hœdi vocem arbitrabar, qui a matre separatus juxta arborem eam requireret, cui pica clamans insidebat. Et iterum edito mugitu vitulum referebat; deinde ovis instar balabat; postremo fistulam sive sibilum pastoris imitabatur, quo ille post pascua oves ad potum ducit. Vix vero tandem pica per ramos saliente conspecta, miratus sum tanta cum in ceteris rebus tum in avibus divinæ largitatis dona splendere.

XVI. Psittacos non in ligneis sed ferreis caveis servare oportet; eos natura voces etiam humanas imitari docuit.

XVII. Dedit & lusciniis natura miram concentus suavitatem. Hæ pullos suos ad cantum potius quam (alimentis) temere educant: & quorum putaverint esse genuinos cantus, illos omni diligentia curant, mutos autem occidunt, tanquam indignam Atticis lusciniis sobolem. Quin etiam libertatis amorem tantum pullis suis instillant, ut si capiantur, cantum omnino recusent & elingues fiant.

XVIII. Hirundines hominibus maxime familiares & contubernales sunt. In aves mutatæ sunt, cum vir adhuc esset Thracius ille Tereus; postquam vero & illum mutatum viderunt in avem, relicto omni avium consortio ad hominum domicilia confugerunt. Quin etiam neque Boream, neque ventorum qui e Thracia spirant flatus amant, & nidos inde aversos collocant. Pullos suos hoc ordine pascunt, ut illi, qui cibo accepto locum mutaverit, nihil amplius largiantur, donec ad pristinum suum locum redierit. Si quis earum pullos excæcaverit, hirundinariæ herbæ rostro demorsæ liquorem oculis infundunt & noxam cæcitatis amoliuntur.

XIX. Voraciſſima avis eſt Seleucis, & agricolis maxime exoptata, cum fruges locuſtis infeſtantur. Has enim partim devorant, partim vel umbra ſua enecant. Ingeſtas nullo negotio per alvum excernunt. Adventum ſane ipſarum peregrinorum militum ſubſidio recte comparaverit aliquis, niſi tamen gratitudinis aliquod ſpecimen in ipſas mutuo referatur, conſervatas a ſe fruges populantur. Jam ſi quis mentis parum compos ſeleucidem interfecerit, reliquæ ad defendendas a locuſtarum injuria fruges in regionem non revertuntur.

XX. Jynges a mulieribus ad veneficia quæruntur. Cibum vero hoc modo capiunt. Linguas prælongas, ut piſcatores lineas extendunt, qua formicæ tranſeunt. Accelerant illæ tanquam ad eſcam, & ubi jam plures inſederint, paulatim jynges lingua retracta captas devorant.

XXI. Turtures præ ceteris avibus caſtæ ſunt & pudicæ. Oſcula, antequam procreandæ ſoboli indulgeant, permiſcent, idque inter eas, quæ provectiores ætate ſunt, perpetuum eſt: juniores non raro abſque oſculis id faciunt. Quodſi mas deſit, feminæ præter communem avium legem ſe invicem conſcendunt, & ova, ſed infæcunda progenerant.

XXII. Novimus altiles gallinas ſine maris opera, mulierum tantum manibus confotas, ova peperiſſe. Facilius pariunt, ſi feſtucam e terra ore apprehenſam dorſo impoſuerint. Galli præ omnibus avibus pugnaces & libidinoſi ſunt. Luce inprimis gaudent, diemque quaſi ſolis præſentia læti annunciant. Partus conjugum levare & dolores participatione ſolari videntur, dum placida & exili voce eis accinunt.

XXIII. Merulæ prius quam reliquæ aves ante exactam hiemem fœtificant. Myrtis, lauris & cupreſſo conſitis nemoribus gaudet, & læta populo, picea, pinuque frondoſa, denique hedera ſe oblectant. Duo

earum genera ſunt, quarum alterum undequaque nigrum (fuſcum,) alterum roſtro cereo, idemque magis canorum.

XXIV. Pavo ſuam ipſe miratur pulchritudinem; & ſi quis eum formoſum appellaverit, mox floridas auricomasque pennas, expandit & veluti pratum floribus refertum erigens oſtentat & oculis ipſe luſtrans in orbem circumducit. Adeo cauda ei tanquam ſtellata nitet, ac ſi quis eum laudaverit de pulchritudine, ambitioſius ſe geret: ſi vero reprehenderit, cauda recondita quaſi calumniatorem odio ſibi eſſe teſtabitur. Pavo quondam Argus erat, qui converſam Jo in vaccam Junonis ira, cuſtodiebat, a Mercurio demum interfectus: ex cujus cadavere tellus avem protulit, in qua etiamnum ſigna centum, quos habuit, oculorum apparent.

XXV. Porphyrio, cui a colore nomen, roſtrum habet rubicundum, & in capite veluti criſtam, qualem faciunt & geſtant ſagittiferi Perſæ, par magnitudine gallinis altilibus, ſed crura ei longiora. In hominum conſpectu nunquam conjugi ſuæ miſcetur: natura enim adeo caſtus eſt, ut ne maritum quidem uxori concumbentem ſuſtineat, & ſi adulterium deprehenderit, nimio dolore contabeſcat.

XXVI. Coturnices paſcuis prioribus relictis gregatim volitant, & maris ſpatium volatu non intermiſſo ceu avium celerrimæ ſuperant, tam timidæ interim, ut maris aſpectum exhorreant, & oculis conniveant, unde aliquando velis illiſæ navium a nautis capiuntur. Ut autem intelligant, an ſuperatum jam ipſis mare ſit necne, ſingulæ ternos ore lapillos ferunt, quorum ſingulos per intervalla demittunt, & diligenter obſervant, utrum in mare lapillus quisque deciderit, ulteriuſque volandum ſit, an in terram, & tempus jam adſit quieſcendi.

XXVII. Avium multa genera locum ita mutant, ut certum ſit unde & quo ſe recipiant; ciconiæ vero unde veniant, quo revertantur non ſatis conſtat. Quidam ex Lycia volare ajunt, alii ex Æthiopia, quo loco inchoata Nili exundatione fœcundatur Ægyptus. Mirabilis omnino & ſolertis ingenii ſunt, ſive injuria cavenda, ſive gratitudinis edendum aliquod ſignum fuerit. Nam & hoc accidiſſe ferunt. Cum quidam ciconiæ crus lapide confregiſſet, eaque in nidum transverſa, ut poterat, ſe reciperet, a mulieribus, quæ claudicantem viderant, reſtituta eſt, & cum ceteris avolavit. Sequentis deinde anni vere, cum rediiſſet ad eundem locum, agnoſcebatur autem ex claudicationis ſigno, & mulieres conſpectu, ceu quæ libenter apud ipſas diverteret, exhilaraſſet, mox e roſtro oblongo egregiam & pretioſam gemmam ad pedes mulierum evomuit, quod quidem illæ gratitudinis ergo fieri intellexerunt. In Italia, ut fertur, cum ſerpens quidam ad nidum prorepens ciconiarum pullos devoraſſet, & alteram ſequentis anni fœturam ſimiliter perdidiſſet, ciconiæ tertio demum anno reverſæ, novam quandam avem & prius non viſam, quæ brevior quidem ciconiis erat, ſed roſtrum magnum & acutum enſis inſtar e capite exerebat, ſecum adduxere, indicata nimirum ei fœtus calamitate ſui, ſive pollicitationibus ullis, ſive verbis, ut opem ferret, incitatam. Nam utrum aves & animantes alii ſuum inter ſe colloquium nobis ignotum miſceant, in dubium vocari poteſt. Avis hæc nondum abſoluto ciconiarum fœtu, ad paſcua eas ſequebatur; pullis vero jam excluſis, cum parentes ad comparandum pullis avique cuſtodi victum longius avolarent, ipſa nidum non deſeruit, ut ſerpenti obſiſteret. Serpens igitur paulo poſt progreſſus e latibulo pullos aggreditur, & licet ab ave cuſtode roſtro impeteretur, non ſtatim receſſit, ſed erectus corpore caudæque innitens ſe opponebat, & ſecundo jam ictus, ſpiris involvere cuſtodem fruſtra moliebatur, utcunque plurimis ſe flexibus inſinuaret. nam facile evadebat avis in ſublime ſe recipiens. Sic dum

dum ille perdere, hæc ſervare pullos annituntur, plurimis tandem ille vulneribus confoſſus jacuit, at non impune. Avem enim in conflictu dentibus venenatis adeo læſit, ut omnes ei pennæ defluerent. Cum vero revertendi tempus appetiiſſet, ac reliquæ ciconiæ jam avolaſſent, parentes cum pullis ſervatis, ut beneficii memores ſe declararent, tantiſper manſere, donec novis ei pennis renatis ſimul avolarent.

XXVIII. Phœnici apud Indos, ut perhibent, longiſſima & ſecura vita contigit, cum nullis hominum inſidiis petatur, non ſagittis, non lapidibus, non calamis, non denique laqueis. Mors ei initium vitæ. Nam ubi jam per ætatem ad volatum debiliorem ſe aut aciem oculorum obtuſam ſenſerit, collectis in excelſa rupe cremiis & feſtucis rogum ſibi mortalem, vitalem autem novæ proli nidum conſtruit, qui a ſolaribus radiis, inſidente ave, incenſus conflagrat. Sic illa conſumta, altera nova Phœnix e cinere ſurgit, & pro more patris iiſdem in locis vitam degit. Res mira ſine genitore, ſine genetrice, ſolo ſplendore Phœbeo avem hanc procreari.

LIBER SECUNDUS.

Dicendum etiam de avibus, quas amphibias vocant, quæ mari gaudent, litoribuſque immorantur, atque in oris maritimis nidos conſtruunt. Plura earum ſunt genera, eaque varia. Neque enim mare pauciores quam tellus aves alit; at natura non eadem aquaticis, quæ terreſtribus eſt. His enim corpus rarioribus tegitur pennis, quibus celerius volent; aquaticæ vero plumas crebriores & ſpiſſiores, quæ non temere madefiant, habent, adeo ut ſiccis eis uſquequaque volare liceat. Meatus roſtri diductiores quoque habent, quo piſcem arreptum nullo negotio

in ventrem demittant. Palmipedes ſunt, adeoque pedibus remorum inſtar in aquis utuntur. Hæc quidem univerſis communia ſunt. Robore vero inter reliquas aquaticas aves aquila marina præſtantiſſima eſt; ſpecie quidem terreſtribus non diſſimilis, ſed e mari victitat, & piſcium præda, illorum maxime, qui ſublimius & in ſuperficie aquæ natant, ita ut corporis ipſorum pars aliqua ſub conſpectum veniat. At non perpetuus ei ſucceſſus eſt. Interdum enim cum in majores piſces aduncos ungium mucrones infixere, nec in altum levare poſſunt, pondere victi una cum piſcibus peſſum eunt, & perduntur magis quam perdant, ad imum pelagi fundum tracti, quo piſces urgente dolore ſe recipiunt. Hos ajunt ſpurium eſſe fœtum terreſtrium aquilarum, ideoque a paternis nidis repelli, deinde per alios quoſdam alites educatos, neglecta terra maritimum victum amplecti. quamobrem conſpectus ipſorum exoptatus bonique indicii (nimirum copiæ piſcium) apud piſcatores habetur.

II. Cataractes avis inſtar lari minoris eſt, robuſtior & colore candido, accipitri palumbario ſimilis. Ubi enim piſces aliquot natantes viderit, perſpicaciſſimus autem eſt vel ad fundum uſque maris, altius volat, & pennis omnibus contractis, in mare tanquam delapſus per medium aëris intervallum quovis telo celerius fertur, & ad paſſus ſpatium immergitur, donec comprehenſum piſcem extraxerit, quem mox evolans palpitantem adhuc devorat. Scopuloſis litoribus & petris ſupra aquam eminentibus inſidet; in potu marina aqua, non ut ceteræ aves fluviatili aut fontana utitur. Fucum aut algam ovis ſuper petram inſternunt, nec aliter fovent, ſed ventis ſemper expoſita relinquunt. Præterea ſic etiam tractant ova ſua. Mas illa, unde marem procreandum conjicit, femina, unde feminam, in ſublime ferunt unguibus comprehenſa, inde mittunt in pelagus, atque hoc ſubinde repetunt per dies aliquot. Hoc motu concalefactis ovis pulli excluduntur. Pulli mox ut lucem aſpexerint,

nulla in nidis mora parentes volatu ſequi contendunt, a parentibus autem ſuſcepti in mare demittuntur & rurſus illico extrahuntur, ut ſic facilius auxilio parentum hoc genus exercitii ipſis reddatur. Itaque non inepte comparaveris eos filiis agricolæ alicujus, gravem annis patrem ſequentibus, quorum alter impoſito bubus aratro terram proſcindit, præit alter, & ſulcis ſemina committit; operantibus pater docens ſimul & gaudens aſſiſtit. Teneri adhuc piſciculos tantum captant; adultiores deinde majores invadunt. Mors illis gravior, quam ulli ambiguæ vitæ avium contingit. Acies enim oculorum ſenio confectis obtuſa in cauſa eſt, ut in mare ſe præcipites ferri ad piſcium prædam arbitrantes, ſcopulis ac præcipitiis illidantur & pereant.

III. Sunt etiam ex amphibiis avibus trochili dicti. Hi per litora diſcurrunt tanta ſæpius celeritate, ut curſus eorum volatu etiam pernicior ſit; atque hinc nomen eis apud græcos merito impoſitum. Piſces magnos non aggrediuntur, cancellis, & ſi quæ fluctibus ad litora propelluntur, contenti. Mares ſeorſim a feminis, feminæ a maribus paſcuntur. Ineunte vere priores feminæ ſolicitant mares ad coitum. ſequuntur enim & prope eos peculiari quodam cantu ſtrident, quo vix tandem allecti mares accedunt. Mox iterum fœtu procreato ſeparantur, & ad ſua ſexus uterque paſcua ſeorſim revertitur. Tunc mares omnem fœturæ & veneris curam relinquunt, feminis labor ſolis incumbit, eumque illæ inter ſe partiuntur. Jam aliæ ova in nidis fovent, aliæ foventibus cibum congerunt, & ſic alternis ova ſua plumis concalefacere pergunt. Pullos jam adultos ad litus producunt, ubi mares verſari ſolent; ibi femellæ etiam ex pullis cum ſexu ſuo remanent, maſculi vero ſeparantur. Sic oves inter paſcendum mixtæ a paſtoribus ſecernuntur.

IV. Lari hominum amantiſſimi ſunt, & prope eos tanquam maxime familiares verſantur, ac ubi viderint

piſcatores extrahere ſua retia, ceu prædæ participes adjungunt ſe naviculis, & clamore partem aliquam ſibi poſtulant. Illi piſces aliquot projiciunt, quos lari ſtatim vorant, & ſi qui alii forte ſagenas ſubterfugerint, promte excipiunt. Vulgo celebratur opinio laros olim homines fuiſſe, qui primi venationem & prædam marinam exercuerint. deinde, ſic volentibus diis, in aves mutatos, juxta urbes & portus volitantes veteris etiamnum artis meminiſſe. Plura autem eorum ſunt genera. Albi ſunt quidam & minoribus columbis ſimiles. His alii majores & robuſtiores ſunt, ac pennis denſius veſtiti. His rurſus tertium genus majus eſt, albis itidem pennis, extremis tantum unguibus & collo nigricans, iiſque ceteri omnes lari de paſcuis & ſede tanquam regibus concedunt. Seneſcentibus pennas cœruleus color inficit. Fœtificant in petris, præcipue a quibus potabilis aqua manat, ut fœtus eorum victu quidem marino, aqua vero (in potu) dulci utantur, donec adulti nidos relinquant, quo tempore jam cibo ſimul ac potu ex mari utuntur. Quod ad natandi velocitatem, vix avis ulla laro contenderit.

V. Mergi inſatiabiles ſunt & maxime voraces. Piſces ingeſtos mox alvo reddunt, atque etiam vivos nonnunquam. Soli inter amphibias aves volitando piſcantur ita, ut ſimul utrumque faciant. Congros, anguillas & alios lubricos læveſque piſces deglutiunt. Urinantur & ſub aqua manent diutiſſime. Alios quoque piſces delphinorum & canicularum inſtar perſequuntur. Non in pelago ſolum, ſed paludibus etiam verſantur, tum maxime cum vis aliqua ventorum mare infeſtat; tunc enim immorari in eo non ſolent. Has in avium genere ſolas vocem emittere aut percipere negant.

VI. Pelecini, non minus quam lari (*mergi*) voraces, non toto tamen corpore merguntur, ſed ut ſolent qui ſe in caput præcipites volvunt; colla, quibus

ulnæ proceritas eſt, ſubinde demittunt, dorſis interim ſupra mare prominentibus. Piſcem obvium quemque ampliſſimis faucibus exceptum devorant. Sinus quidam ante pectus dependet, in quem cibum omnem tuburcinantes aliquantiſper recondunt, & ne tethyis quidem nec duriſſimis mitulis abſtinent, ſed una cum teſtis primum quod ſe obtulerit deglutiunt; deinde mortua in os revocant, & rejectis teſtis pulpam vorant. Nam quæ dum viverent, occluſæ erant conchæ, vita ſpoliatæ aperiuntur & dehiſcunt.

VII. Aves, quæ ſuavius quam alcyones cantillent, nemo ullus dixerit, nulla quoque diis marinis dilectior, quippe qui tranquillitatem maris fluctibus & ventis omnibus compoſitis ſub partus tempora eis conceſſerint. Pariunt ſeptem ordine diebus, & educant fœtum. Fertur autem beneficium hoc Nereidas in eas contuliſſe propter inſignem in maritum Ceyca pietatem, quem fluctibus maris abſumptum cum incontinenter lugeret, in avem mutata fuit, nec etiamnum calamitatis ſuæ obliviſcitur. Mare adeo amant, ut prope fluctus nidificent, pectus aquis aſpergant, caudam in terra ſicca imponant. Nidos ut ſibi ſtruant alcyones, non ut ceteræ aves feſtucas e terra colligunt, ſed marinas aliquot herbas, quales ſunt fuci, algæ, ampelides (*uvæ marinæ*), boſtryches, (*capilli marini*) otacides, & aliæ. A maritorum obitu multo tempore lugent & ſe diſperdunt. deſituræ canere, ceyx, ceyx, aliquoties repetunt, atque ita ceſſant. Porro ceycis vocem nunquam vel mihi vel aliis audiendam optarim; curas enim & mortes & infortunia ſignificat; quamobrem Jupiter eas noctu paſci voluit, & locis circa ſtagna fluvioſque maxime deſertis, ne quid hominibus moleſtæ forent.

VIII. Ardeæ hominibus chariſſimæ ſunt, & æſtatis hiemiſque tempus præſagiunt, capita ſcilicet pectori imponunt, eoque maxime inclinant, unde concitatiſſimus ventus expectari debet. Nauta nunquam oc-

ciderit ardeam. nam quod accipitres in terra venatoribus, hoc in mari piſcatoribus ardeæ ſignificare creduntur. Ab ardeis victum ex aquis primum inventum ajunt, reliquas ab eis didiciſſe, cum victus unus initio omnibus eſſet avibus; deinde cum gloriarentur hoc invento, & ne ipſum quidem Neptunum natando cum eis contendere poſſe jactarent, hanc artem irato deo amiſiſſe; quod etiam Thamyridi ſuperbo cantori ex Muſis contigiſſe ajunt. Hinc adeo reliquæ omnes aves captandis piſcibus merguntur in aquam; ardeæ natandi facultatis expertes in litore ſtantes venantur. Piſces captant induſtrie ſane & doloſe; nempe ſolis radios ita excipiunt, ne piſces viſa ipſarum umbra refugiant. Genera ardearum infinita ſunt. Aliæ enim breves & albæ ſunt; quædam majores, colore vario, aliæ mediocres. Sunt quibus a capite ceu criſta quædam nutet, aliæ criſtatæ non ſunt. Licet omnes ex mari vivant, in terra tamen nidificant.

IX. Imantopodes aves nomen a crurum tenuitate habent; hoc novum in eis, quod, maxilla inferiore fixa, ſuperior ſolum ipſis moveatur.

X. Cepphus avis a levitate nomen tulit apud piſcatores. Currit enim per ſummam aquam, & proſperum piſcatoribus ſucceſſum promittit; verſari enim his in locis gaudent, in quibus meliores piſcium greges fuerint; thunnos maxime comitantur, quod ab iis piſciculorum, quos dentibus ſuis diſcerpunt, carunculæ aliquot in aquis relinquuntur, quas cepphi ſtatim ingurgitant. Sequuntur etiam delphinos, & piſcium ab illis occiſorum ſanguine paſcuntur. ſed maris quoque ſpumam ingerunt. Nunquam ſane otioſos aut dormientes cepphos terra marive aliquis facile deprehenderit, ſemper enim venantur aut volitant. Ad tonitrua adeo timidi ſunt, ut eorum ſonitu exaudito ex aëre in mare decidant. Generatio quidem eorum ex marine an ex aëre ſit, non conſtat.

Nam terra etiam, cum tonuerit, fructus quosdam (*fungos &c.*) facile emittit.

XI. Elaphis pennas in dorso omnes cervinæ pelli colore similes habet, (unde etiam nomen apud græcos, quasi tu latine *cerviam* aut *cervariam* dixeris.) Pascitur autem hæç in aquis sicut jynges in terra. Linguam nempe longissimam lineæ aut funiculi instar in aquam procul extendit, & sensim ad fauces deceptum aliquem piscem, qui ad conspectam adnataverit linguam, allicit. Ad hujus imitationem nimirum piscatores olim ad longam arundinem ex pilis equinis lineam suspenderunt.

XII. Colymbi semper natant, & ne somni quidem aut cibi gratia in continentem exeunt, ne noctu quidem, neque tempestatis metu aut frigoris, sed solo partus tempore. Ventis adversi natant, ne illorum vi aliquando inviti in terram extrudantur.

XIII. Quod Thraces etiam ac Dytini faciunt.

XIV. Cirrhis dignam crimine pœnam luit, quod Minois amore adducta purpureum patris capillum absciderit, patriamque Minoi prodiderit. Ille vero victoria potitus, & proditionem detestatus, ad navigium ipsam religavit, ac fluctibus permisit; atque ita in avem mutata ab omnibus avibus odio nunc habetur, & si aquila marina ipsam oberrantam viderit, mox per insidias eam adoritur & perdit.

XV. Inter amphibias quoque Theocronus notha avis est, accipitre patre & aquila matre progenitus, ut fertur. Generationem ejus vetus fabula ita tradit. Genus quoddam accipitris adeo in libidinem profusum est, ut verno tempore omni robore amisso minorum etiam avicularum morsibus obnoxium sit. Deinde adulta æstate, & sub canicula viribus recuperatis de aviculis sese ulciscitur, & qualcunque asse-

cutus fuerit, devorat. Quodſi aquilæ feminæ vocem audiverit, advolans cum ea miſcetur. Illa, quæ ex ignobiliore ave conceperit, ova ne incubare quidem dignatur, & ut aquilas mares lateat, procul ab eis avolat. Nam illi, quam adulterio corruptam ſenſerint, omnino ulciſcuntur & abigunt. Pulli tandem ovis ſole concalefactis excluſi amphibii ſunt & piſcium captura victitant.

XVI. Gyges avis eſt ſemper clamoſa & canora, unde & nomen ei impoſitum. Hæc aves amphibias noctu devorat. Linguam ejus ære exſectam ſi quis infanti, qui tardius loqui incipiat, edendam dederit, mox ſilentium ejus ſolvetur, ut fari incipiat.

XVII. De gruibus hoc memorandum eſt. Cum Thraciam relicturæ ſunt, una reliquas omnes luſtrat & exclamat; tum ceteræ avolant, ea, quæ collectas aves luſtraverat, ſola remanente. Provectiores ætate in primum ordinem volando collocant, ne ſcilicet ſe fatigent nimium ſequendo, ſi juniores præcederent. Clamorem etiam edunt, ne ſeparentur nimium aliæ ab aliis. Si quam ſenſere defeſſam, aliæ duæ utrinque alis ſublevant, aut etiam ſuper dorſis & pedibus ferunt. retrorſum enim cælo ſereno pedes extendere ſolent. Si vero tempeſtatem præſenſerint, terram petunt, donec certa affulſerit ſerenitas. Nocte ſuperveniente ad fluvios feſtinant, & in mediis illorum collibus, quos amnis inſularum inſtar circumfluit, reſident, atque hoc ad inſidias cavendas faciunt, quod inſidioſæ feræ aut trajicere flumen non poſſint, aut trajiciendo ſaltem ſtrepitum cieant, quo ipſæ a ſomno excitæ aufugiant. Omnes uno crure innixæ dormiunt, & capita alis obvelant. Cuſtodes ſemper ac duces circumeunt, ſive homo ſive fera accedat, exclamant, altaque voce inſidias indicant, ut reliquæ in tempore fuga ſibi conſulant.

XVIII. Anferes fimiliter ut grues tum volandi duces, tum fomni cuftodes habent, nunquam fine clamore. Vox eis abfurda, filentium rarum, quod ubi neceffarium videtur, lapillo ori immiffo vocem continent, tanquam non aliter fibi temperaturi. Hoc autem faciunt ob metum aquilarum. Nam Taurum montem fuperaturi, ubi aquilas timent, lapillos roftris ferunt ad coërcendam linguam. Ceterum pafcua locorum, etiamfi lætiffima nacti fuerint, facile oblivifcuntur, ideoque femper oberrant, & vagantur. Sed lucri nonnihil ex hoc malo eis accedit, quod non facile capiantur ab aucupibus, qui familiares avibus locos obfervant, & quo ire redireque folent, femina ad illiciendum projiciunt; anferes vero propter oblivionis vitium locos eofdem non repetunt.

XIX. Cygni in pratis, litoribus & ftagnis aluntur. Canentibus fcopuli & valles refpondent; omnium fane avium inprimis mufici feruntur, quo nomine Apollini confecrantur. Canunt autem non lugubri, ut alcedines, fed fuavi & mellito cantu, veluti tibiis aut citharis adhibitis. Robuftæ funt aves, adeo, ut etiam fæpe altius volando evecti aquilas impugnent, fi quid illæ in ipfos aut pullos eorum mali moliantur; non tamen incipiunt pugnam, fed pacem, quoad licet, confervant & placidam vitam alimentis etiam anteponunt. Diluculo canunt ante folis ortum, tanquam in aëre vacuo per id tempus audiendi clarius. Canunt etiam in maris litoribus, nifi tempeftas & procellarum fonus cantum diffuadeant. Hoc enim vigente ne fuis quidem ipfi cantilenis fatis perfrui poffent. Sed ne in fenecta quidem morti vicini cantus oblivifcuntur, qui tamen eis in illa ætate remiffior eft quam in juventa, quum neque cervicem amplius erigere, neque pennas extendere queant. Favonium tunc ad canendi focietatem obfervant, ignavi jam cruribus & membrorum viribus defecti. Moriturus fecedit aliquo, ubi nulla avis canentem audiat, nec olores alii luctuofe interpellent, fi qui forte adeffent, qui fimilem vitæ exitum fibi imminere intelligerent.

LIBER TERTIUS.

Jam vero ex iis, quæ dicemus, intelliges, potentiſſime Imperator, mortales non terræ ſolum mariſque pericula contemnere, ſed ipſum etiam aërem audacia ſua petunt, & multivagis avibus inſidias ſtruunt. Venatorum quidem & piſcatorum major ſæpe metus eſt, quam delectatio, ſive ventos ſpectaveris, cujus ſæpe impetu cymbæ in mari confringuntur, ſeu robur cetorum, cui facile ſuccumbunt; ſive conſideres ferarum luſtra montana, unde ſæpe venatores imprudentes adoriuntur, ut reſiſtere nequeant, neque impetum ipſorum evitare, ſed ſæpius proſternantur & pereant, & a ſummis præcipitiis per anguſtias locorum deturbentur. Aucupibus vero nihil vel ab avibus ipſis, vel a venatione periculi imminet, quippe qui non opus habeant montium vertices conſcendere, vel in voragines ſe demittere. Satis enim iis eſt per campos, lucos & prata non ſine voluptate quadam vagari, ſuaveſque avium concentus audire. Non gladiis, clavis, haſtiſve utuntur, non canes ſecum ducunt, nec retia ferunt; verum viſco ſaltem opus eſt, & arundinibus, quarum ope ad aerem venando via patet, liniſque tenuibus & levibus retibus, quæ ſub ala geſtent. Interdum etiam ſtirpem, alienis ramis circumpoſitis ſecum ferunt, & cicures aves, quæ ad venandi ſocietatem veniant. Oportet autem celeres, & manibus expeditos eſſe, viſu perſpicaces, ingenio verſutos, ut & avium imitari voces poſſint, & ipſas per ramos ſaltantes inſequi. Opera igitur venandi ad ſingulos uſus diſtribuenda eſt, ſive viſco, ſeu ſetis equinis, vel filis vel laqueis, compage etiam, aut eſcæ vel avis illicio res agenda ſit.

II. Viſco igitur capiuntur Alaudæ, celeres Aſtragalini (*carduelеs,*) leves Ampeliones, debiles (*parvique*)

Budytæ, Baritæ, Sodes, Spini (*fringillæ,*) Turtures, Afteres i. e. Stellæ, quibus rubicundus circulus ftellæ inftar in capite fulget. Atque hæ quidem aves omnes cum reliquis pafferibus, qui verna æftate cum Borea vento adveniunt, vifco capiuntur, dum arundinibus infident.

III. Aliæ quædam aviculæ etiam in cubilibus fuis hoc artificio capiuntur. Connectuntur duo myrti ramufculi, quos deorfum incurvant, atque ex alterutro laqueum fili tenuiffimi fufpendunt, filo per alterum ramufculum tranfmiffo, quod parvo paxillo arctius infuper aftringunt. Huic paxillo aviculæ infident, dumque ad dormiendum fe componunt, excidit facillime ex ramufculi foramine paxillus, laqueus vero circumverfus pedibus infidentis aviculæ circumfunditur.

IV. Spini & Turtures fub arboribus capiuntur, fi congenerem avem arboris ramis infidentem confpexerint. Neque tamen hac captura femper, fed hiberno & nivofo tempore uti fatius fuerit. Tum enim, foliis arborum decuffis, aviculæ ftatione & latibulo indigentes in fictos fubornatofque ramufculos tanquam veros advolant. Vifu admodum jucundum eft, cum aviculæ vifco irretitæ decidunt.

V. At non minus jucundum fpectaculum eft, cum auceps accipitrem circa aliquem arboris truncum deponit. Hujus confpecti metu aviculæ fub frondibus fe occultant, & timore aftricti, tanquam homines in itinere, cum fubito apparuit latro, nullam in partem provolare audent, fed oblique ufque accipitrem intuentur. Tum auceps fic perturbatas & attonitas paulatim ab arbore detrahit.

VI. Quædam etiam, dum nocte ingruente in arvis denfioribus ad fomnum fe componunt, linis impliciti capiuntur.

VII. Perdices capiuntur retibus, aut compage, aut voce perdicis, aut provocatæ ad pugnam, aut cervina pelle. Vehementer enim cervos amant, & pelle decipiuntur hoc modo. Si quis pellem cervi indutus cornua capiti imponat, & furtim accedat, illæ verum cervum eſſe ratæ, ſuſpiciunt coluntque eum, & accedente gaudent adeo, ut diſcedere ab eo nolint, ac ſi familiarem aliquem & coætaneum adoleſcentem a longa peregrinatione viderent. Hac benevolentia & amore nihil quam laqueos aut plumbata retia lucrantur, ac ut pro cervo venatorem detecta fraude aſpiciant.

VIII. Qui perdicum in cervos, idem in equos Otidum amor eſt; quamobrem hujuſmodi induſtria falluntur. Retia aliquis prope fluvium aut ſtagnum idoneo loco erigit, anguſtoque per medium tranſitu relicto, quo eques unus tranſire poſſit, equum avibus oſtendit. Sequuntur illæ ſtatim pennis omnibus expanſis, donec equus ex loco illo anguſto recedat, ipſæ vero incluſæ omnes irretiantur.

IX. Coturnices noctu retibus, quæ nebulas vocant, capiuntur, clamitantibus aliis natu majoribus (illicibus,) ad quarum vocem dum accurrunt, in ſagenas incidunt. Interdiu etiam in terra hoc modo capiuntur. Reti extenſo aliquis tunicam ſupra caput erectam utrinque calamis ſuſtinens movet, paulatim progrediens. Metuunt illæ ſibi, & dum veſtis huc illuc nutantis umbram fugiunt, retium laqueis involvuntur.

X. Attagenes pedum celeritate magis quam volatu fretos venator canibus immiſſis tanquam lepores capiet.

XI. Grues cum aliis modis, tum ita capiuntur. Cucurbita ſicca & decollata excavatur, viſco intus illinitur, injicitur ſcarabeus, qui exitum quærens immurmurabit. eo ſonitu excitata grus accurret, & capite inſerto, captoque ſcarabeo, ipſum etiam cucur-

bitæ vas oculis, capitique agglutinabit, ut eo pennis hærente jam neque visu neque progressu uti valeat, sed uno in loco consistat, donec ab aucupe manibus capiatur. Si desit scarabeus, cepæ folium injecisse in alvum cucurbitæ sat fuerit. Laqueis etiam facile capietur, si quis arundinem sectam utrinque perforet, & exiles festucas imponat, ac perforatum lapidem ab arundine suspendat. .n media autem arundine ferream acum figat, & fabam ei inserat, quam grus respiciens laqueo caput insinuet. Hac arrepta, jam retractura caput, collum illaqueatum sentiet, perceptoque dolo, sursum evolare nitetur, sed lapidis pondus obsistet, donec ab accurrente aucupe comprehendatur.

XII. Palumbi difficillime capiuntur; statim enim visis aucupibus procul avolant. Vincuntur tamen & ipsæ dolo. Nam auceps arbori insidentes conspicatus, rete in solo extendit, ac tenues paleas inspergit, ut lateat, & palumbos alios olim captos excæcatosque imponit, & pedibus funiculum illigat, quo commoto sese concutere & strepitum edere palumbos cogit. Eo percepto ceteri pascuis & arbustis relictis advolant. Auceps in attegia conditus, quantum potest retium funem adtrahit, & perticis (amitibus) simul omnibus eversis, palumbos retium finibus intricatos capit. Ejusmodi retibus columbæ etiam comprehenduntur, sed multo facilius laqueis.

XIII. Merulas & canoras Luscinias capere licebit laqueo (*reti, transenna*) inter densa fruteta collocato, quem bini orbes constituant, sibi intortis finibus retis latentes, & marinis retibus, quæ hypochas vocant similes. Intenduntur etiam longissimi nervi bubuli, posita in medio virga; a nervis funiculus & laqueus suspenduntur. Adhæc esca imponitur vermiculus aliquis aut lumbricus, qua inescata avis illaqueatur, & omnibus illis, quæ ad capturam destinata erant, circumactis, detineatur Ceterum in merulas alium etiam captionis modum adolescentes excogitarunt. Scrobem

hieme fodiunt, cum avis maxime cibi inops eſt, & olivæ aut lauri baccam injiciunt, ac prope teſtæ fragmentum vel lateris ponunt. ſcrobi item paxillum inſerunt, quo teſtas binas intendunt. Apponitur & altera avis laqueis ligata. Sic omnino merula famelica advolabit & ſcrobem ſubibit, ubi ſubito incidentibus tegulis includetur. Sioetiam Turdi & Pyrrhæ capiuntur.

XIV. Æginthus (ægithus) capitur cavea, cui alius pridem captus ad alliciendum voce includitur. Fores utrinque binæ, eſca nux ponitur, aut vermiculus, aut aliquid aliud, cui voce illecta avis advolet. Has quidem fores laqueus (*repagulum*) ambiat, (*circumagat*) ne ingreſſus ægithus iterum evolet.

XV. Calandrum nemo facile ceperit, niſi reti juxta aquam extenſo ab aucupe juxta in tugurio latitante, qui avem ad potum hauriendum accedentem funiculo retis attracto involvat.

XVI. Turtures capiuntur, cum ſiticuloſæ ad fontem acceſſerint, prope quem venator arundinem erigit, pennis ad ſummum alligatis, quarum motus turtures admodum terret fugatque. Sed alia turtur jam pridem capta, in propinquo ponitur, qua conſpecta ceteræ advolitant, & retis tractu obteguntur.

XVII. Alaudæ capiuntur ope noctuæ, qua auceps expoſita in apſide aliqua ærea, ſubinde funiculum attrahit, & virgulas undique circumpoſitas viſco illinit. Tum alaudæ ad noctuam capiendam properantes inviſcantur.

XVIII. Adverſus clamoſos graculos venatio talis inſtituitur. Virga oblonga terræ infigitur, cui laqueus ad funiculum additur, & in medio tendicula, quæ circumactu ſuo vimina utrinque ſita contegat. In ſummam virgam oleæ bacca imponitur, cui e regione laqueus pendet, quem ubi contigere graculi, tendicula

delabitur, & virga erecta laqueus ita attrahitur, ut avium cervices inhæreant. Similiter etiam picis insidiantur aucupes. Est & alius dolus graculis capiendis accommodatus. Vas oleo plenum eo in loco exponitur, ubi conspiciatur a graculis. Illi suas in vase imagines intuiti, aliosque graculos esse rati in oleum devolant, & licet statim resiliant, madidi tamen oleo ita pennis & membris omnibus gravantur, ut avolare nequeant, eoque statim in loco comprehendantur.

XIX. Ægithalum (*caprimulgum*) capturus capræ papillam visco circumlinat. Ceterum avis caprinum lac haustura, cum ultra sæpes in stabulum pervolaverit, & sugere capram inceperit, effuso ei ad pedes usque visco deprehenditur.

XX. Porphyrioni capiendo neque viscum neque retia adhiberi opus est, sed ubinam solus consideat, observare & saltando paulatim accedere. Saltationis enim spectaculo tantopere delectatur, ut licet accedentem magis magisque hominem viderit, non tamen avolet, sed ipse etiam se moveat, & ad saltandum membra componat, donec capiatur.

XXI. Catarractas imaginibus piscium super tabulas pictis capiunt. nam dum impetu in illas ceu vivos pisces feruntur, illisi pereunt. Plures etiam alias aves retibus & laqueis capiunt vel inter natandum, vel ubi in litora progrediuntur, ubi vel pennas exsiccare, vel dormire, vel post pastum quiescere consueverunt.

XXII. Laqueis & retibus anates capiuntur, & Linurgi, & Cenchritæ, & alia genera anserum, & celeres Phellinæ, & Phalarides & plurimæ aliæ aves amphibiæ, cibo deceptæ. Nam ad ripas lacuum aut fluviorum hordeum, siliginem, aut milium spargunt. Anseribus capiendis etiam alius dolus excogitatus est. E ligno anserem fabricatur auceps, quem fune alligatum, in palude immotum continet; hunc circa

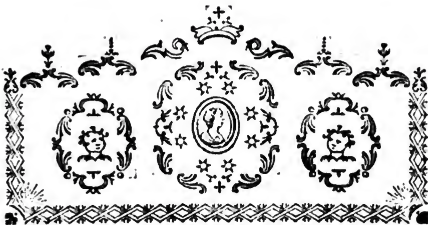
congregantur anſeres, impugnanteſque roſtro veluti alienum a grege abigunt. Auceps in attegia conditus tenui funiculo ad terram propius ligneum anſerem trahit. Illi vero fugientem quaſi inſequuntur, & ubi intra retia perſequendo devenerint, perticas auceps contrahit, erectumque rete omnes ſimul anſeres circum ligneum natantes obvolvit.

XXIII. Quamvis Thraces aves, Dytini, & Colymbi omni tempore natare ſoleant, non tamen effugiunt venatores, qui, cum tranquillum eſt mare, naviculam ingreſſi aliquo uſque navigant, quatenus aves remigii ſtrepitu non terrentur. Tum is qui rete fert, puppi inſiſtit, alter vero proræ, paulatim naviculam temone promovens, qui & lucernam in teſta gerit, quam avibus oſtendit, cum jam prope fuerint. Aves ſtellam ſe videre putantes, naviculam propius accedere patiuntur. Tum auceps lucernam navi occultatam, ne aves dolum intelligant, rete extenſum eis injicit, multoſque ita obvolutos capit.

Atque hæc, Potentiſſime Cæſar, de natura & captura avium dicenda habui. Hanc vero Dionyſius ab Apolline Latonæ filio ſe edoctum profitetur.

ANIMAD-

ANIMADVERSIONES IN OPPIANI DE VENATIONE LIBRUM PRIMUM.

Versu 4. Omnes editiones præter Turnebianam φυλήσατο habent, quod correximus assentientibus Codicibus *d'Orvilliano* in Obs. Misc. 2. p. 199. & Regio. ℣. 6. ἀριστοποίεια male bat *d'Arnaud* Lect. Gr. p. 177. ℣. 9. Editi εὐμενέες. sed vide *Schottum* Obs. Hum. p. 68. Codex Regius εὐμενέεν. ℣. 10. Omnes libri τὸν ῥα — μεγάλησι. quæ lectio nullam prorsus significationem habet, licet *Turnebus* & *Rittersh. cui magnis formato manibus dedit habere:* ille vero: *quem quidem pater magnis cum formasset palmis:* verterint. Recepimus igitur certissimam *Brunckii* emendationem, substituta voce κρατερῇσι, quam nescio unde in margine *Ritt.* memoravit, ut sensus sit: *cui pater orbis imperium habere dedit, quod ipse validis lacertis acquisiverat.* Respicit *Oppianus* bella civilia Severi, quibus cum *Albinum* denique imperii æmulum vicisset, & paulo post, bello Parthico profligato, Ctesiphontem cepisset, quem casum poëta versu 31. innuit: Ἐφρασάμην Πάρθων τε δύας καὶ Κτησιφόωντα, filium majorem, *M. Aurelium Antoninum* primum A. U. C. 951. circa hiemem imperii participem fecit, ut ex *Spartiano* docet *Reimarus* ad *Dionem Cassium* p. 1263. §. 53. Hoc igitur de Venatione carmen paulo post ea tempora scripsisse videtur *Oppianus*, vivo adhuc Severo, qui demum A. U. C. 964. d. 4. Febr. obiit, contra ac voluit *Tillemont*, qui in Historia Imperatorum Romanorum ita ait: *Le poëme sur la pêche fut fait après la guerre, lorsque Severe & Caracalla regnoient ensemble, & ainsi vers l'an 200. au plutôt. Scaliger sur une conjecture très foible croit, que ce fut vers le tems des jeux séculiers qui se célébrerent en 204. Il est adressé à Antonin Caracalla. Le poëme de la chasse est adressé*

au même Prince, mais qui apparement regnoit ſeul alors. Scaliger nitebatur his poëtæ verbis Halieutic. L. II. v. 681. ubi de pace orbi Romano reddita loquitur :

Ἐξ οὗ μοι κραίνουσι μέγαν θρόνον ἐμβεβαῶτες
ἄμφω θεσπέσιός τε πατὴρ καὶ φαίδιμος ὄρπηξ·
ἐκ τῶν μοι γλυκὺς ὅρμος ἀνακλοσίης πεπέτασται.
τοὺς μοι καὶ ῥύεσθε καὶ ἔμπεδον ἰθύνοιτε
πολλαῖς ἐν δεκάδεσσιν ἑλισσομένων ἐνιαυτῶν.

Poterat reſpondi, decennium poëtica ratione ab *Oppiano* pro quovis annorum numero adhiberi, ſed maluit tamen *Scaligeri* conjecturam cum *Fabricio* nuperrime etiam *Ch. Saxius* ad annum Æræ Vulgatæ 204. ſequi; quidni enim, ajunt, poëta κύκλοισιν, vel alia ſimili voce uſus fuiſſet, niſi reſpexerat ad illud imperii Severi & Antonini filii tempus, quod tum ſcilicet, cum hoc carmen ſcriptum eſt, A. U. C. 955. exeunte, ludorum ob decennium, reditumque & victorias Severi inſtitutorum ſplendore & magnificentia exſtabat? Vide *Reimarum* ad *Dionem* p. 1271. Verum eſt Halieutica proprie *Antonino* inſcribi, quem L. I. v. 3. alloquitur, γαίης ὕπατον κράτος Ἀντωνῖνε; ſed nec patrem *Severum* omiſit, quem nominat verſ. 66. σοί τε μάκαρ, καὶ παιδὶ μεγαυχέϊ πῶεα θήρης· quæ verba ad Antoninum ejuſque filium referri non poſſunt, ſi verum eſt, quod multis vincere argumentis anniſus eſt *Reimarus* ad *Dionem* p. 1276. Antoninum ex Plautilla nullum habuiſſe filium. Severum igitur iterum intelligit, ubi verſu 76. ait: καὶ πατρὶ καὶ υἱεῖ παμβασιλῆος· L. III. verſu primo ſolum Antoninum voce σκηπτοῦχε alloquitur; ſed iterum L. IV. verſu 4. ita Antoninum alloquitur, ut non Severum cum filio, ſed Antoninum cum filio intelligere videatur:

ἀλλὰ σύ μοι κάρτιστε πολισσούχων βασιλήων,
αὐτός τ' Ἀντωνῖνε, καὶ υἱέος ἠγαθέον κῆρ
πρόφρονες εἰσαΐοιτε.

Libri quinti primo verſu Caracallam ſeu Antoninum ſolum alloquitur, κοίρανε γαίης, ſed deinceps verſu 44. patrem & filium: ἀλλ' αἴοιτε εὐμενέται βασιλῆες, ὀλύμπια τείχεα γαίης. Liber quintus finitur allocutione ad Antoninum ſolum: τόσσ' ἐδάην σκηπτοῦχε διοτρεφές — σοὶ δ' αἰεὶ &c. His difficultatibus, quas miror neminem attigiſſe aut vidiſſe, aliter nos vix expedibimus, niſi ut dicamus, *Antonino* fuiſſe ex Plautilla filium, quem una cum patre interdum *Oppianus* alloquitur, quo dato, *Scaligeri* conjectura de decennio Severi, voce δεκάδεσσι notato, concidit; aut nomine Antonini intelligi *Severum*, quod tamen fieri ab *Oppiano* potuiſſe vix mihi perſuadeo, qui initio Cynegeticorum Caracallam eo nomine ſolum compellaverat, ita ut nulla ibi de Severo ſuſpicio relicta ſit. Accedit teſtimonium innominati autoris, qui vitam Oppiani ſcripſit; quæ licet varie in variis codicibus legatur, omnia tamen exempla in eo conſentiunt, ut *Oppianum* Romam mortuo demum Severo profectum eſſe, & publice carmen de piſcatione coram

Imperatore Antonino & ſenatu legiſſe affirment. Certum enim eſt, & a quovis animadverti poteſt, vitam illam *Oppiani*, quiſquis illius autor, referri ad unum de piſcatione carmen, cum carminis de Venatione & Aucupio tantum obiter mentio ibi fiat. Quare, ſi his tamen autoritatis dubiæ veſtigiis tuto inſiſtere licet, dubitari non poteſt, carmen de Piſcatione aut ſub ipſum Severi obitum, aut, quod magis probaverim, poſt ejus mortem ſcriptum ab *Oppiano* fuiſſe, cui jam tum Antoninus favorem ſuum ſignificaſſe videtur; quamobrem poëta Halicut. 2. 685. ait: ἐκ τῶν μοι γλυκὺς ὅρμος ἀνακλοσίης πεπέταται· i e. *quorum ex imperio dulce mihi præſidium*, (portus) *paratum eſt*; ubi gloſſa Cod Sylb. Antoninum & Commodum nominat. At vero ad L. I. 66. gloſſa Cod. Sylb. habebat παιδί] τῷ Αντωνίνῳ. ubi *Rittersh.* edidit τῷ Αντωνίνῳ. gloſſa Palatini 1. Γορδιανῷ habet. Patet vel hinc dubitatum jam olim fuiſſe de Imperatore, cui *Oppianus* poëmata ſua dedicavit. *Suidas* cum *Euſebio* Marcum Antoninum nominat; *Sozomenus* vero *Severum* ait *Oppiano* pro ſingulis verſibus carminis de piſcatione aureum donaſſe, quod iterum male congruit cum iis, quæ habet ſcriptor vitæ *Oppiani*, cujus teſtimonio conſtat, *Oppianum*, ſtatim poſt, quam ab Antonino patris reditum impetraſſet, & cum eo in patriam rediiſſet, peſtis ſævitia trigeſimo ætatis anno extinctum fuiſſe. Hinc vero judicari poteſt, quam juvenis ſcripſerit de Venatione carmen, de quo in vita *Oppiani*, quam ex Codice Palatino minore *Rittershuſius* prodidit, (nam reliqua exempla ea verba non habent) hæc leguntur: συνέταξε δὲ καὶ ἄλλα ποιήματα θαυμαστὰ παῖς ὢν ἔτι, τάτε Ἰξευτικὰ καὶ Κυνηγετικά, ἑκάτερα ἐν βιβλίοις πέντε παρὰ μέρος περιλαβών. ἐν τούτοις δὲ (Halieuticis nempe) μάλιστα διέπρεψεν, ἅτε δὴ περὶ τὴν ἀκμὴν τοῦ φρονεῖν γεγενημένος. Quod ſi annum U. C. 964. quo Severus mortuus eſt, cum A. U. C. 951. poſt quem ſcriptum eſſe ab *Oppiano* (puero adhuc, ut vult autor vitæ innominatus) carmen de Venatione certum eſt, ſupputamus, conjectura ſatis veriſimili colligere licet, nondum vigeſimum annum attigiſſe poëtam cum libros de Venatione ſcriberet, ſi vel tribus demum annis poſt Severi mortem eum vita ereptum fuiſſe ſtatuas. An vero ſoli Antonino Cynegetica dedicarit, dubitare licet ob verſum 20. L IV. ubi ἱμείρων τάδε πάντα Σεβήρου Διὸς υἱῷ ἀείδειν in libris omnibus & ſcriptis & editis, quos vidimus, exſtat; *Erodæus* tamen aliique Σεβήρε legendum eſſe cenſuerunt, quos etiam *Brunckius* ſequi maluit, quamvis de neutra lectione liquide pronunciare liceat. His ita diſputatis &, prout in obſcuro & lubrico argumento licuit, conſtitutis, ſatis apparet mirifice falli cum *Scaligero Voſſium*, qui in Libro de Poëtis Græcis p. 221. ſcripſit, Caracallæ ἁλιευτικὰ dedicata fuiſſe, vivo adhuc Severo patre, Cynegetica vero eidem, mortuo patre. Nolo jam eo argumento uti, quod a natura rerum & ordine animalium petitum, multum ad quæſtionem hanc valere poteſt, cum vero ſimilius ſit *Oppianum*

a terreſtrium animalium natura, quam marinorum, exorſum fuiſſe; eſt enim mihi alia ratio in promtu, qua ita confido, ut liquide pronunciare audeam, carmen de Venatione ab *Oppiano*, niſi pene puero adhuc, & germanæ indolis linguæ græcæ prorſus ignaro, ſcribi non potuiſſe. Comparent quæſo viri intelligentes, & græcæ linguæ probe periti elegantiam librorum de Piſcatione, cum duritie, fere dixerim barbarie dictionis, quæ per quatuor reliquos Cynegeticorum libros ubique magis latinæ linguæ indolem, quam græcæ dictionis nativum & germanum nitorem præ ſe fert; conſiderent ſingulas univerſi operis totiuſque de venatione diſciplinæ partes, quam male ſtructæ, quam inepte verbis & ſententiis conjunctæ ſint, nec credo, dubitabunt ſententiæ noſtræ accedere. De fide & diligentia in deſcribenda animalium forma & natura hic non diſputamus, quibus *Oppianum* propenſam meruiſſe laudem magnamque a noſtra inprimis ætate, qua rerum naturalium perſcrutatio acerrimis & felicibus virorum doctorum ſtudiis viget, iniiſſe gratiam confitemur. Denique quod *Tillemont* ex verſu 31. ἐρατάμην Πάρθων τε δύας καὶ Κτησιφῶντα eliciebat ſcriptum olim ab *Oppiano* fuiſſe bellum Perſicum, falſum eſſe, cuilibet, qui græcam linguam callet, apparebit. Verbum addam de ſcriptis *Oppiani*. Quatuor de Venatione libros numerat *Suidas*, unde conjicias quintum ejus ætate non amplius exſtitiſſe, quod de Ixeuticis etiam ex vita *Oppiani* a Conſtantino *Manaſſe* ſcripta colligere licet. *Suidas* tamen duos Ixeuticorum libros nominat; contra autor vitæ *Oppiani* in codice Juntino, quam *Aldus* & *Turnebus* repetierunt, & in Palatino minore affirmat Oppianum carmen de Venatione, alterumque de Aucupio quinis libris comprehendiſſe. Habemus hodie tres de Aucupio libros ex paraphraſi proſaica *Eutecnii* vel alius innominati autoris, ſed ex numero librorum paraphraſeos de diſtributione ipſius carminis conjectura fieri nequit; deinde etiam non levis eſt de vero librorum de Aucupio autore dubitatio, quod infra apparebit. Quod denique de dono ſplendidiſſimo, quo Antoninus, ſeu ut *Sozomenus* vult, Severus *Oppianum* honoravit, traditur, ad unum de piſcatione carmen pertinere ex *Sozomeno* & ipſo Scriptore vitæ *Oppiani* clarum eſt. Quare nollem *Rittershuſius* & *Windingius* ingenium digitosque in ſupputandis rationibus *Suidæ* contriviſſent, cum fere omnia quæ de *Oppiano* traduntur, dubia & incerta ſint. Equidem hic cum Socrate ſapere maluerim.

℣. 12. Θαλέντα *Turnebus* in varietate memorat, & Codex Regius ſuperſcriptum habet. ℣. 15. Aldina περὶ κλυτός. *Schottus* Obſ. Hum. p. 88. in membranis πέλει κλυτὸς reperit. Cod. Regius. ℣. 22. γρ. ἴλαο ſuperſcriptum, & deinceps τά δ' ἐν φρεσὶ habet. quod ultimum bonum eſt, cum & Codex Sylb. habeat τάδ' ἐνὶ φρεσί. Idem ℣. 23. ἡμετέρην ἠχῆς. inepte. ℣. 24. Aldina τριέτησι. Regius liber τριέτησι ἀείδειν, ſuper δειν ſcripto σε. ℣. 25. Pro Αονίᾳ V. D. in margine Aldinæ ἀενάᾳ

malebat, & deinceps Aldinum σαβάζειν in σαβάζια emendabat, Regius codex τὰ σαβάζειν cum glossa λέγειν. Pro λείψομαι cum Aldina habet λείψομεν, & ℣. 29. ἀοιδάς. ℣. 32. λεῖπε δὲ est ex Cod. Sylb. & Regio; vulgo τε h. l. legebatur. ℣. 34. Cod. Sylb. ἄμνηστον. In Regio scribitur ἄμικτον ἔσταν ἀμύντον, ubi super ἄμικτον scriptum ἄμωμον, deinde γρ. ἀμαθῆ. ℣. 35. Codex Reg. μόθων habet. ℣. 37. Omnes editi libri εὐκερδέα, ubi d'*Arnaud* p. 181. malebat δυσδερκέ@. Nostram lectionem *V. D.* margini Aldinæ ascripserat. ℣. 39. D'*Arnaud* p. 182. conjiciebat: ἔρεισ' ἀδιακρίτοιο. pessime. Altera ejus conjectura δι' ἀκρήτοιο κυθείρης nihilo melior. ℣. 40. Codex Regius exhibet θηραμαγοστόκε εἰλειθυίης. voluit: θῆρσ' ἀμογοστόκε. Nescio an idem voluerit librarius, qui in Codice Sylb. dederat: θηρῶ ἀμαιωστοῖο. *Lycophron* v. 829. μογοστόκους ὠδῖνας dixit; de lectione ipsa nihil decerno.

℣. 46. Editi εὐθήρητον quod *V. D.* Ald. correxit, astipulante codice Regio. ℣. 52. Idem codex δηρίσασθαι, deinde ℣. 53. ἀλίη præfert cum Ald. ubi vulgo ἀλιεῖ. ℣. 55. vulgo πόνος. ℣. 59. Omnes libri χαλκὸν ὑπέρ, quod *V. D.* in margine Aldinæ emendavit, ut olim etiam voluit *Vulcanius* ad *Aristot.* de Mundo p. 221. Pro ἀσπαίροντα male Regius ἀσκαίροντα. V. 66. δινερίην una voce, ut olim legebatur III. 488. malebat d'*Arnaud* p. 185. quod ipsum h. l. *Turnebus* in varietate memorat.

℣. 71. In Vaticano ap. *Schottum* Obs. Hum. p. 88. est λάμνον, unde vir doctus λάμν', δυϊκῶς efficiebat, quod non intelligo magis quam lectionem Regii Codicis, qui λάμνην præfert. ℣. 72. Codex Regius θηρητῆρες, deinde recte θύννους absque δὲ habet. Idem ℣. 74. μορμύλον. ℣. 76. Vulgo κάπρον ἰχνευτῆρες καὶ ἀηδόνας. Nos *Bodini* emendationem sequimur, quam firmat liber Regius, ubi tamen καὶ adest. ℣. 77. εὖ μὲν *Turnebus* in varietate habet; Codex Regius Νηρεύς.

℣. 79. Cod. Reg. ἤγη, forte voluit ἤδη. deinde ℣. 82. habet: εἰ γάρ τοι — θορεῖν μέν. ℣. 85. Liber Reg. ὡς κεν ἐλαφρίζοντε habet; prius etiam editi, præter *Turneb.* ubi πόσ' editum est. *Rutgersius* V. L. p. 71. malebat ὡς κλέν' sed nec hoc sensum habet. Nostra lectio certe *Oppiano* digna videtur. ℣. 86. Regius liber ῥώμη πικρή — ἄγειν & versu sequenti μηδὲ πιλεπταλέω. ℣. 87. Idem ἐνυαλίοισι χρεὼ παλιαγρέα. *Turnebus* πολυαγρέα in varietate memorat. ℣. 88. *Turnebus* ibidem κεραισάμενοι φορέουεν refert. ℣. 90. Omnes libri κραιπνόντε — ἀενάροντε exhibent, nos *Brodæum* sequimur. ℣. 93. Male iterum omnes libri πόνον quod correximus. ℣. 95. *Turnebus* in varietate δ' ἂν habet, sed recte Cod. Reg. λαιῇ δὲ πεζός. quod tenendum est.

℣. 102. Aldina πέλεται. etiam Codex Reg. γυμνοῖσι δὲ πόδεσσι μαχέσθω κείνοις, τοῖσιν ἴχνη πέλειαι. ℣. 104. Cod. Reg. σιβαροῖς ὑπὸ ποσσί. ℣. 106. scribe ἀήτεω ut Libro IV. 409. ℣. 110. Codex Reg. ἐπὶ θήραν ἰόντων. ℣. 111. Omnes libri

ἀνυμένοιο. ℣. 118. *Turnebus* ὠμηςῆςσι memorat. ℣. 120. Aldina βαταί. Cod. Reg. βαταὶ θάλατται. In Vaticano ap. *Schottum* Obſ. Hum. p. 89. βαταὶ πέλυσι θάλατται, unde V. D. malebat τελέθυσι. Equidem legerim: βαταὶ τελέθυσι κέλευθοι. *Turnebus* verſu ſequenti ἄςλι φαεινομένοισι alicunde memorat. ℣. 127. Omnes libri βότρυς quod ultimam habet longam. ℣. 128. Vulgo θλίβει, ſed noſtrum ex codice aliquo laudavit *Turnebus*. ℣. 129. Ald. Turneb. μέσον. *Turnebus* etiam ἀγρώστοισιν commemorat.

℣. 132. Editi ἀμοργός. emendavit *Schottus* Obſ. Hum. pag. 89. & d'*Arnaud* pag. 188. Cod. Reg. ὁπλίσσατο ὄμοργος. ℣. 134. Editi αὔξαντ'. *Schottus* p. 89. reperit in membranis ἄζοντ⊕, unde recte ἄζαντ' reſtituit, quod ipſum Cod. Reg. habet. D'*Arnaud* p. 190. αὐγὰν conjecerat. ℣. 137. Cod. Reg. δαμάλισιν. ℣. 138. dele diſtinctionis notam poſt ἐπτερίησιν, quod ad ζυγὰ κλίνη referendum, nec ὥραις ſubintelligitur. ℣. 139. C. Reg. σημαίνωσιν ἕης. ℣. 140. Noſtra lectio eſt ex Cod. Sylb. vulgo καταςείχυσι ποτί. Reg. καταςίχωσι ποτὶ habet. ℣. 141. Cod. Reg. βριθόμενοι — κυμαίνυσι. ℣. 145. Vulgo εὔκεράκς. nos e margine Rittershuſ. recepimus, quod etiam d'*Orville* probavit *Vanno* Critic. p. 367. ſed nunc malim cum Cod. Reg. αὐτὰρ εὐκραίρω οἴας περὶ βληχάδας ἀμνώ. ℣. 146. Editi μυκάδας, quod correxerat d'*Arnaud* p. 190. recte Cod. Reg. ℣. 149. *V. D.* in margine Aldinæ πίονας malebat. ℣. 150. Πολύςομα commentum *Vlitii* ad *Gratii* Faliſci verſ. 28. probare videtur d'*Arnaud* p. 197. Porro Cod. Reg. & Sylb. εὐςαλέας τε λίνυς.

℣. 155. Κορύνας mavult d'*Arnaud* p. 193. quem probo. Omnes libri deinde μολιβοσφιγγέας. ℣. 158. Cod. Reg. εἰς — ἀγέσθω. poſtea ℣. 163. λιλαιόμεναι habet. ℣. 164. Idem cum editis αἴοντες. Nos *Bodinum* ſequimur. ℣. 166. Omnes libri φωτῶν. Sequimur d'*Arnaud* p. 195. Cod. Reg. ἔστ' ἴθνεα φωτῶν — δεδμημένα. ℣. 170. Recte Regius cum Aldina Μάζικες præfert, quod reponi juſſit *Berkel* ad *Stephan.* Byz. v. Μάζυες. Male de h. l. *Geſnerus* de Quadr. p. 459. ℣. 176. ὑψικάρηνον una voce legi & ἀλίροι ad γυῖα referri volebat d'*Arnaud* p. 195. ℣. 178 Omnes libri κάρα habent. ℣. 182. Cod. Reg. continue ſcriptum habet βαιὰ λεπλά. ℣. 184. Omnes libri νέυσι. ℣. 189. Recte Cod. Regius περιηγέες αὐλοὶ præfert.

℣. 194. Cod. Reg. κραναὴν — ἐνωὰ. V. 196. Editi τοίοιτε. ℣. 208. Editi ἀναδέδορκεν ἀσκαρδαμύκτοισιν· cum tamen Aldina ἄνα habeat, unde recte ἄντα *V. D.* in margine ibidem effecerat, quod Cod. Reg. exhibet, ubi ſuper ὀπωπαῖς ſcriptum eſt ε, quaſi ἐπωπαῖς i. e. ἐσωπαῖς voluerit. In voce ἀταρμύκτοισιν ſequimur *Bentlejum*, quem vide ad *Horatium* p. 12. ℣. 212. κρατερῶν malebat *V. D.* in margine Aldinæ. ℣. 213. Cod. Reg. ὀπῆριν pro ὀπίων habet. V. 214. Omnes libri ἀσπιδόεσσαν habent. *V. D.* in margine Aldinæ malebat ὀμφαλόεσσαν aut ἀςερόεσσαν.

Nostrum a *Brunckio* est. v. 215. Ald. Ritt. ἐπικόρσιον. v. 216. Cod. Reg. ὄππότε ἔλδωνται δήϊον πόλιν. v. 221. Ἵπποις γὰρ Turnebus edidit, & alteram lectionem in varietate memorat. v. 223. Scribendum αἰεί. v. 226. Cod. Reg. ὑπμήνη ῥῆξε ποδί. Versu 230. Locum de Bucephala Cod. Reg. omittit, & v. 231. ἔθει. v. 235. cum editis τῶν Περσῶν habet, & v. 236. cum iisdem ἄπιστον, quod jam emendaverat *Gesnerus* de Quadrup. p. 485. v. 239. Cod. Reg. τὸ πάροιθε. Idem v. 240. ἔχοι. v. 241. Aldina Rittersh. δαμαστααμένως. Versu sequenti Cod. Reg. πρῶλιπε. v. 248. ὕφηνεν mavult *Brunck*. v. 249. Cod. Reg. cum Aldina ἵπποισι.

v. 259. Cod. Reg. λοξῆς δ' unde λοξῆσι δ' ἄθρησαν legendum erit. v. 262. ἠγέρθησαν *Turnebus* in varietate commemorat. Cod. Reg cum editis φυτιόωντες habet, quod immutavit *Brunck*. v. 267. Cod. Reg. ἀντιπέτρην. *Turnebus* ἐὰς κόρσας in varietate laudat. v. 210. Aldina μετ' ἀείδει. eadem tamen cum Cod. Reg. recte ἵπποισι habet. v. 272. Cod. Reg. cum Aldina λιβύϊον quod jam correxerat *Gesnerus* p. 463. v. 275. Omnes libri Σικελίης, quod restituendum. v. 277. Cod. Reg. Αρμένιοί τε, & v. 278. ἀλλά γε Πάρθοισι. unde malo: ἀλλά γε καὶ Πάρθοισι. v. 280. Cod. Reg. κείνοισι δέ. Recte *Brunck* emendat κείνοις δ' ἄν. vide II. 380. v. 282. Omnes libri τανυσσόμενος quod male immutavimus, secuti d'*Arnaud* p. 198. *Quintus Calaber* V. 437. de aquila: πωτᾶτ' ἔνθα καὶ ἔνθα τανυσσάμενος πτερύγεσσι. Hinc ἴρηξ τανυσίπτερος *Hesiodo*. Galli hunc volatum egregie verbo *planer* exprimunt.

v. 295. Pro πλευρὰ V. D. in margine Aldinæ νευρὰ malebat. Vulgatam nulla ratione explicare licet, quicquid tentaverit *Gesnerus* p. 460. Bene succurrit Cod. Reg. ubi est: τῶν ἄλλων πλευρὰ πάσσονα τοὔνεκεν εἰσίν: unde ingeniosa conjectura & vera, ni fallor, *Brunck* efficit: πάσσονα τῶν ἄλλων πλευρῶν κλένα· τοὔνεκεν εἰσί. Vocem κλένα de costarum ordine dici *Hesychius* docet, & *Gesnerus* l. c. v. 296. Cod. Reg. μείζονες εὐθὺς ὁράειν. Nostrum ἰθὺς debetur *Piersono* Verisim. p. 167. v. 298. Cod. Sylb. ἀπειλήν. v. 301. Cod. Reg. cum Aldina pro Πάρθοι habent θυμὸν, quod recte ex Libro IV. 112. correctum fuit a *Turnebo*. Vitio vulgari deceptus etiam fuit *Gesnerus* p. 461. v. 305. Aldina recte ὀπωπαὶ, quod deinde male in ὀπωπαῖς mutatum fuit. v. 306. Aldina, Rittersh. στιλποπόδας ἐλάφοις. *Turnebus* στιλποπόδεσσ' edidit, quod ignorabat d'*Arnaud* p 198. Sed nunc malo cum Cod. Reg. στιλπόποσιν legere. Porro Cod. Reg. κυανώπιδας. v. 315. Rittersh. pessime Aldinæ ὠπάτασο revocavit. Cod. Reg. ὠπίσταιο, similiter ac in *Quinto Calabro* II 617. ὄτ' ἄρ κεν ἐμὸν φάος ὀπίσταιο pro ὠπήσταιτο legitur, male, quicquid obloquatur *Paw*.

v. 307 Cod. Reg. παρδαλίεσσι. v. 309. Aldina ἐπιγλήνως. *Turnebus* & *Rittersh.* ediderunt ἐπιγλήνως. *Brodæus* εὐγλήνως malebat. Cod. Reg ἐπὶ γλήνας habet, quod placet *Brunckio*. v. 311. Cod. Reg. ἐριθέας, & v. 313. Βαρύτριχα

habet. v. 314. Omnes libri μελιχρύσοισιν. *Rittersh.* malebat μελιχροίοισιν. — v. 319. d'*Arnaud* p. 201. malebat θαλέθει. De equis, quos *Oppianus* h. l. ὤρυγγας vocat, nihil aliunde constat. Etymologia, quam ipse poëta affert, convenit etiam in ὀρέα, ὑρέα mulum. Forte huc pertinet, quod *Aristoteles* in Mirabilibus p. 90. ed Sylb. ait esse in Syria greges silvestrium equorum, quorum duces minoribus natu, si ausi fuerint feminam aliquam attingere, testes inserto inter crura ore avellant.

v. 322. Omnes libri θοοὶ, quod cum *V. D.* in margine Aldinæ mutavit *Brunck.* v. 324. Cod. Reg. σφραγῖσι. recte. v. 325. d'*Arnaud* p. 201. legebat τὰς ἐπὶ i. e. ἐπέγραψαν. v. 327. Omnes libri καί. Nostra lectio debetur *Valckenario* ad *Euripidis* Phœniss. p. 99. v. 330. Omnes libri ὅπως ἐθέλωσι quod mutavit *Brunck.* v. 333. Cod. Reg. ἵπποισ' ἐγγὺς ἐόντα. quod probo. Idem v. 335. εὐτύκτοισι. De mira imaginum sub ipso conceptu haustarum vi ad coloris formæque varietatem soboli inducendam quæ h. l. traduntur, variis auctorum locis allatis, illustrat *Bochart.* T. I. p. 546. v. 348. Cod. Reg. τοῖσι δόνακες habet. Recte.

v. 350. Cod. Regius cum editis ἀλόχοιο, quod *Guietus* immutavit. v. 352. *Turnebus* πελειοτρόφος in varietate memorat. Recte h. l. Cod. Reg. ὕφηνε præfert. v. 358. Omnes libri κυμαίνουσι, quod tenendum censeo. v. 363. Cod. Reg. cum editis τάτ' ἐν. v. 364. Cod. Reg. recte τιττυσίτε. v. 367. Idem cum editis τόσσα μέν. quod male immutatum fuit. v. 372. Omnes libri Αμοργοὶ, quod quid sit, nemo facile dixerit. Quare cum Eleorum canum, quos tamen poëta infra v. 373. memorat, nulla h. l. mentio fieret, recepimus ingeniosam *Brunckii* conjecturam. v. 380. Cod Sylb. ὄφις. v. 384. Omnes libri ἐπιθύνουσι, quod correxit *Brunck.* Regius etiam πέλειαι. v. 390. Forte legendum καί τ' αὐτοῖς. v. 398. Omnes libri τὰ δ' ἔξοχα.

v. 399. Cod. Reg. πάντες ἐπακτῆρες, & v. 400. πελέθω superscripto μελέθω habet. Nostra editio πελέθων vitio typographico habet. Posteriorem codicis lectionem probaverim. v. 403. Idem liber βαιὰ θ' habet, & v. 404. περιστέλλοιθ'. v. 410. Idem στρυφνὴ, & v. 412. supra scriptum ἀελλοπόδη τε habet, quæ forma L. 3. 184. reperitur. v. 417. Omnes libri ἀγρολόφοισι. Correxit *Pierson* Verisim. p. 168. v. 423. Omnes iterum libri καθαρὸν, ubi *Bodinus* κραιπρὸν malebat. Nos sequimur viros doctos in *Obs. Misc.* 2. p. 201. v. 432. Barbarum ἀλωπήκεσσι correximus, quod omnes libri exhibent. Vide *Etymol. M.* h. v. v. 437. Αμέλγεσθαι σκύλακας μαζῷ pro lactare barbarum, & solo *Oppiano* dignum. Dicitur ἀμέλγεσθαι μαζὸν, γάλα, θήσασθαι μαζὸν, γάλα, etiam θῆσθαι pro ἀμέλγειν ap. *Homerum* Odyss. δ. 89. sed ἀμέλγειν τινὰ μαζῷ nemo sanus aut linguæ peritus dixerit. Forte tamen poëta θήσασθαι pro θῆσαι scripsit, quod *Hesychio* τρέφειν, θηλάσαι.

v. 439.

v. 439. Cod. Reg. ἐλαφίῳ — τιθάσῳ τε. v. 445. Male h. l. ex Cod. Sylb. ἀγρευτῆρες pro vulgato ἀγρευτῆρσιν receptum fuit. Cod. Reg. ἀγρατήρεσιν. v. 448. Cod. Reg. ὑλάει supra scripto ὑλάα — θηρετῆρσι. unde legendum ὑλάαν. v. 450. διὰ in varietate *Turnebus* habet. v. 452. Recepimus ejusdem *V. D.* in margine Ald. emendationem. Vulgo καὶ ἐφράσσαντο. v. 454. ἄγρη pro ὥρη *Turnebus* memorat. v. 455. Cod. Reg. στίβουσί τ'. v. 456. Idem οὕνεκα κεν unde efficio οὕνεκα κἀν. Deinceps omnes libri τετυπασμένα εἴκελα ταρσῷ nisi quod Regius ἴκελα habet. Emendavit h. l. *Brunck*. v. 458. Cod. Reg. φθινόπωρον. v. 461. Cod. Reg. recte πορφύρουσι. Vulgo πορφυρέουσι.

v. 463. Aldina ὅσην. Cod. Reg. ὅσσην. reliqui libri ὀσμὴν quod correximus ex versu 253. deinceps legitur ubique πρεσβύτειραν, quod cum & sensu plane careat, & metro reluctetur, recepimus ingeniosam *Brunckii* conjecturam. qui ἡγήτειραν huc ex versu 253. revocavit, ibique πρεσβυτέρην ἀπαμαλδῦναι pro ἡγήτειραν ἀμαλδῦναι reposuit. Ibi enim ὀδμὴ πρεσβυτέρη melius quam ἡγήτειρα legi videtur, cum significetur odor ille nativus, quo matres in animalium genere prolem suam, & hæc matrem facile dignoscunt, antiquior illo libidinis instigatore odore, quo animalia in coitum ducuntur. v. 466. Cod. Reg. supra scriptum πέλει, deinde male ἀγοστέας habet.

v. 475. Cod. Reg. ὀδοῦσι. voluit θαμινοῖσιν ὀδοῦσι. Idem v. 477. στιβίης. deinceps omnes libri καὶ γαῖαν. ubi cum *Rittersh.* κατὰ γαῖαν scripsimus. Canem *Agasseum* f. Britannicum *Guil. Camdenus* in Britannia p. 190. eundem esse vult. quem hodie etiam Angli *a Gase hound* appellant. Sed de antiquitate articuli *a* in lingua Britannorum dubito v. 483. Omnes libri παραίβατον. Facillima est, & verissima *Rittershusii* emendatio, quam recepimus. Aliter *Rutgersius* & d'*Arnaud* p. 203. Porro Cod. Reg. ἑρπύζοι. v. 485. ἰθεῖαν ex varietate *Turnebi* & Cod. Reg. recepimus pro εὐθεῖαν. vide Obs. Misc. II. p. 202. Vano conatu h. l. tentabat d'*Arnaud* p. 204. quem rectius interpunctum oportebat. Comparabimus locum *Æliani* H A. XIII. 14. de leporum cursu: δρόμον δὲ ἵνα καὶ ἰθὺν οὐ θεῖ, δεῦρο δὲ κἀκεῖσε παρακλίνει καὶ ἐξελίττει τῇ καὶ τῇ ἐκπλήττων τὰς κύνας.

v. 490. ἀπ' ἀϋτμῆς *Turnebus* in varietate habet. v. 492. Cod. Reg. ἱμείρω. v. 495. *Turnebus* in varietate δχίδαλον ἴσον memorat. Cod. Reg cum Aldina recte λῦσε δ' habet. v. 496. Cod. Reg. ἡ δὲ χιλῷ δὲ καὶ — ἴουσα. v. 500. Omnes libri ῥοδάλησιν — ἐπισμύχουσα, nisi quod Regius recte ἐπισμήχουσα habet, quod ipsum ex *Brunckii* conjectura dedimus. Est vero ἐπισμήχειν h. l. pro ἐπιπλήττειν. Ita ἁλισμήκτοιο apud *Lycophronem* v. 994. quod pro vulgari ἁλισμίκτοιο *Scaliger* reponi volebat, & Codex Regius vetussimus minio suprascriptum habet, cum glossa: ὑπὸ θαλάσσης σμηχομένου. v. 502. Aldina *Rittersh.* ἴθυνε καὶ. *Turnebus* θύνει τε prodidit, in varietate ἰθύνει memorans. Cod. Reg. ἰθύνει καὶ.

v. 506. Editi libri κνίζει, quod emendavit d'*Arnaud* p. 205. Recte Cod. Reg. κνυζεῖ exhibet. Pro τυτθαὶ *Turnebus* in varietate λεξαὶ memorat. v. 507. Restitue ex editis σκιρτεῦσι δαμάλαι. Cod. Reg. σκιρτεῦσιν habet. v. 510. Scripsimus τηλόσ' pro vulgato τηλόθ' ex versu 162. v. 514. Omnes libri ἀθηρήτοισι. *Brunck* maluit *Brodæum* sequi. v. 515. Recte Cod. Reg. ἠμερίτι cum Aldina habet. v. 516. Omnes libri ἐρίφων κλοπός, quod mutavit *V. D.* in margine Aldinæ. v. 519. ἔθορε recte Cod. Reg. cum Aldina. ἠδὲ δράκοντι in varietate memorat *Turnebus*. v. 520. Cod. Reg. ἀτρομέοντα. male. v. 523. d'*Arnaud* p. 207. ὀξυτέροισι — στονύχεσσι malebat, de metro scilicet frustra sollicitus; idem tamen recte μιν & ὀξυτέροισι pro vulgato μὲν — ὀξυτέρητι emendavit. v. 525. Cod. Reg. φέρει — πελάζει habet.

v. 527. Vulgo μετχύλιον una voce. Emendavit *Pierson* Verisim. p. 168. cui astipulatur Cod. Reg. qui v. 529. πρόσωπι δενδρήσαντες — ἐρείδει habet. Deinceps omnes libri ὁ δ' ἄρ' ἄξονα. d'*Arnaud* p 209. legebat ὁ παρ' ἄξονα. Postea iterum omnes libri ὑπερτερίην — ἀρήγων. v. 531. Ald. Turneb ἐλύσατον. Nostrum *Turnebus* in varietate posuit. Cod. Reg. ἐλύσαντο. v. 533. Omnes libri μάλα χήρατο. Recepimus, quod Turnebus in varietate habet. Denique κόλποισι θέτο recte Cod. Reg.

AD LIBRUM SECUNDUM.

v. 5. Editi ἀμφίποδος φολόης, quod vitium correxit *Rutgersius* V. L. p 305. cui adstipulatur Cod. Reg. qui tamen versu sequenti cum editis habet ἐπ' ἰξύας ἰξυόφιν δέ. Nostram lectionem a *Guieto* recepit *Brunck*. Sed nunc ipse vir illustris magis in meam sententiam propendet, qua legendum censebam ἐπ' ἰξύας ἰξυόθεν δὲ, quod certe *Oppiano* dignum est. Ita ineptus poëta in *Antholog. Wechel.* p 452 de Chirone centauro: ἀνδρόθεν ἐκκέχυτ' ἵππος, ἀνέδραμε δ' ἱππόθεν ἀνήρ. Præterea in *Guieti* emendatione illud me offendit, quod ἰξὺν ultimam brevem habet, quæ ab *Oppiano* in similibus vocibus semper producitur. Pro ἡμιβρότων d'*Arnaud* Lect. Gr. p. 210 legebat ἡμιθόμων. Sed operam perdimus in persanando loco corrupto, aut quem ipse poëta ingenii abortu profuderat. v. 8. Vulgo κόψας. Recepimus lectionem a *Turnebo* laudatam, probante *Wassio* in Obs. Miscell. 2. p. 204 v. 9. Cod. Reg. similiter ut versu 27. εὕρετο, vulgata suprascripta, habet. v. 16. Codex *Turnebi* & Regius βελέεσσιν, sed posterior versu 15. continue scriptum habet ἄκοντι διώκων, unde διώκων ad versum sequentem pro varietate vocis ἐλαύνων referendum videtur. v. 17. Ald. Rittersh. ξυλοχῆσι. Turnebiana ξυνοχῆσι, ut est in Regio. Quocunque te vertas, nullus ex h. l. sensus extorqueri potest. v. 21. Cod Reg. θοαῖς. v. 28. Vulgo δόλους. Secuti sumus emendationem *V. D.* Aldinæ adscriptam. v. 31. Cod. Reg. πολλοὺς ὁ δ' αὖ. Idem versu 33. cum editis αὖθις, & versu 38.

cum Aldina δεεπεμένοις αὐτοῖσι, quod si in δεεπομένοις mutetur, satis bonum videtur. Nostra lectio *Guieto* debetur. Elegantior tamen *Brunckii* conjectura αὐτόθι δρεπτομένοισι. Reliquæ editiones δρεψαμένοις αὐτοῖσι habent. v. 42. γλαγεροῖς *Brunck* dedit. *Pierson* Verisimil. pag. 169. malebat λυγίνοις. Vulgo γλυκεροῖς. v. 48. Vulgo πεφρίκει. Nostrum *Turnebus* reponi jusserat. Rectius tamen Cod. Reg. πέφρικε δὲ habet. v. 49. Ald. Cod. Reg. ἀγριάοντα. Deinceps Turnebus cum Aldina habet μυκήσαιτ' ἄγριοι βόες, sed in varietate memorat: ἀλλ' ὅτε μυκήσαντ' ἄγριοι βόες ἄλλοτε. *Rittersh.* edidit: μυκήσαιντο ἄγριοι βόες. Vera est lectio Cod. Reg. μυκήσαντ' ἄγριον, βόες. Deinde ubique legitur: ἐπ' ἄλλῳ ταῦρος — οἷος ἴῃ. *Guietus* etiam ἐπ' αὐτῷ malebat, quem secutus h. l. constituit *Brunck*, qui nunc tamen mavult: αἱ δ' αὐταὶ τρομέουσιν ἐὸν πόσιν ὀργώωσαι. *Turnebus* οἷος ἔῃ memorat. In Regio pro σείων recte τείνων scribitur. Postea vulgo σφετέροισι legitur. v 53. Cod. Reg. ἐνιπῇ, in margine ἐνωῇ.

v. 58. Vulgo ἀϋτμαῖς. Rectius dedimus ex Codice Sylb. d'*Orvillii* Obs Misc. 2. p. 206. & Regio, qui posteriores etiam ἐνυαλίοισι præferunt. v. 61. Vulgo ἀλλήλοισιν, quod mutavit *Brunck*. v. 65. *Turnebus* ἀντίβιολον memorat. v. 70. Cod. Reg. ἄμοτον. glossa ὁμῶ. An ἀμόθεν voluit? v. 70. Cod. Reg. ὄγ' ἀντήσειεν. recte. Deinde idem δὲ δρυμῶν suprascripto δρυμῷ. Vulgatum δὲ mutavimus. v. 79. Omnes editiones præter Vascosanam ἀϋτμαῖς. Rectum in varietate *Turnebus* posuit. conf. Obs. Misc. 2. p. 206. v. 80. Cod. Reg. & Dorvillianus Obs. Miscell. 2. p. 206. εὐθὺς pro αὐτὸς habent. Deinceps recte Regius ἔλε φορβαῖς. v. 82. Aldina δή ποτε, Regius δή τότε habent. In Regio super φορβαῖσιν scriptum: γρ. ἀραιόν. ἐξέθρεψεν ὁ πάλιν νικήσαν. & in margine ἡ σύνταξις. ἐξέθρεψε φορβαῖς τὸ ἀδύνατον σῶμα ἀπὸ τῆς λαγνείας. v 84. Editi Αἰγύπτου, ubi *Guietus* Αἰγυπτίου tentabat; *Brunckii* emendationem firmat Cod. Reg qui versu 89. νεήνεαι habet cum glossa προσευθῆναι, quasi νεήμεναι scriptum fuerit. v. 92. Idem σφαιρωτός τε habet cum glossa στρογγύλος τράχηλος. Inepte. Recte *Turnebus* tuber vertit. Caricos & Syriacos boves *Plinius* 8. s. 70. gibbere super armis a cervicibus eminente describit. De Syriacis aliter *Aristoteles* 8. 33. H. A. qui tamen de mobilitate cornuum in Phrygiis *Oppiano* assentitur H. A. III. 9. εἰλικόμορφον *Gesnerus* de Quadr. p. 26. explicat *sic erraticis flexionibus tanquam hedera retorquetur.* v. 94. Cod. Reg. κεφαλῆφι. recte. v. 95. Idem ἀσκλίνοισι, & ad vocem Αόνιοι adscriptum Θηβαῖοι habet. Idem v. 97. cum editis ἀπαντίλλουσι præfert, & versu 98. ἁρμονίαις cum glossa συμφυΐαις. Idem voluit Cod. Sylb. ubi ἁρμονίης exstabat. v. 99. Vulgo ἠέρτηται. Nostrum a *Turnebo* laudatum confirmat Cod. Reg. qui recte cum Aldina αἰχμῆσι sine ν cum glossa βολαῖς habet. De Aoniis bobus, qui nullibi memorantur, suspicio est *Bocharti* Hieroz. I. p. 933. *Oppianum* hæc ex scriptore aliquo transtulisse, ubi post boves αἱ ὄνοι in censu μονοκερώτων ponebantur, unde cum scribarum errore ἀόνιοι factum esset, poëtam

ſcripturæ vitio falſum fuiſſe. Accedere etiam illud, quod boves hi στικτὸν γένος appellentur h. l. unde apparere putat pertinere hæc ad aſinos unicornes, qui partim albi, partim purpurei erant.

v. 101. Recte Cod. Reg. τοὶ Πέλλαν, & verſu 103. κεραελκέες, quod etiam *Guietus* malebat. v. 105. Vulgo βαρύνουσι, quod ex Codd. Sylb. Regio correximus. v. 106 Ald. Regius λιπόσαρκες, quod *Turnebus* mutavit, neſcio an recte. Videtur potius λιποσαρκὲς accentu mutato ſcribendum. v. 109 Cod. Reg. κεῖνοι cum gloſſa ὅμοιοι. ſcholion: ἢ κεῖνοι καὶ ὅμοιοι, ἢ ἕως τὸ κεῖνοι στιγμήν. τὸ δὲ τοὺς ὁμοίους. τοιούτους οὖν φασὶ καὶ οὓς &c. Scilicet editi habent κεῖνοι τοὺς φάτις. ubi *Guietus* malebat καί νύ κε τοὺς φάτις. Noſtra lectio a *Brunckio* eſt. v. 116. Cod. Reg. recte ἐπελήθετο. Ceterum quæ de Syriacis bobus traduntur h. l. alibi vix reperias; de Apamea, quæ olim Χερρόνησος & Πέλλα dicta fuit, vide *Strabonem* XVI. pag. 1091. v. 123. Cod. Reg. ἤιε δ᾽ ἀντολίηθε — Διοίκλειον, & verſu 125. cum editis ἐπαιγίζων habet, ubi *Guietus* ἐπήγαζεν malebat. v. 127. Vulgo χεύων. v. 133. Cod. Reg. λῦσε δέ. recte. v. 136. Vulgo αἰπύτα, quod *Guietus* emendavit. *Turnebus* tamen edidit πόντος ἔπειτα. Cod. Reg. ἴθυνε ſine ν. recte. v. 137. Ald. Turn. κονάβισσε. Rectum a *Turnebo* memoratum recepit Rittershuſ. v. 140. Vulgo τεμὼν ἀργῆτα χαλινά. Vocem ἀργῆτα mutavit *Guietus*, reliqua emendavit *Brunck*. v. 141. Cod. Reg. λέλακε. bene. ſed v. 142. male cum editis ὑδατοπηγέτιν, quod correxit *Guietus*. v. 144. Cod. Reg. ἀμφὶς ῥηγνύμενον — ἰαυνηχέτα πόντος. v. 148. Idem ἀνέπνευσε recte. v. 150. Turnebiana & Regius rectum σταχυηκομέουσι dederunt. Male de h. l. d'*Arnaud* p. 211. v. 153. vulgo δακρύουσιν. Noſtrum habent Codd. Sylb. Dorvillianus Obſ. Miſcell. 2. p. 207. & Regius, qui deinceps ὁππότε Πριαμίδαισι præfert. v. 155. Ald. Rittersh. παρέδραμε. *Turnebus* δαμάσσατο edidit, quod & Cod. Reg. ſuperſcriptum habet. Jam vero poſtquam lectionis varietatem perſecuti ſumus, breviter etiam de ſenſu totius loci videndum. Primum animadvertendum *Oppianum* de Apamea ad Orontem loqui, quam etiam Χερρόνησον dictam, (quod poëtæ χέρσον ὁμοῦ καὶ νῆσον) tradit *Strabo*, eamque urbem ſuam patriam (ἐμὴν πόλιν) appellare, quod tamen nemo alius memoravit; alii enim Anazarbum, alii Corycum nominant. Nec recentiorum ſcriptorum aliquis hunc poëtæ locum tetigit, unde hoc ſaltem conjicere licebit, *Oppianum* plurium civitatum jus habuiſſe, quod eo tempore non ſolum in virorum de patria & literis bene meritorum honorem, ſed in cujusvis etiam certaminis publici victorum præmium effundebatur. Ab Antonino Caracalla eum hoc conſecutum fuiſſe poſt impetratum patris reditum, dicere non auſim, cum mihi perſuaſum habeam hoc de venatione carmen longo tempore ante alterum illud de piſcatione, quo tantam ab imperatore gratiam iniit, ſcriptum a poëta fuiſſe. Deinde de *Archippo*

Pellæo duce seu Apameæ rege, de nympha Meliboea aliunde nihil constat, & dubium est an *Oppianus*, quod versu 156. promiserat se de patriæ suæ Apameæ antiquitatibus & ornamentis aliquanto copiosius dicturum esse, unquam præstiterit. Meliboeam intelligi lacum circa Apameam, quæ totam illam regionem mire fœcundam reddebat, satis clarum est ex his *Strabonis* XVI. p. 1091. ἡ δ᾽ Απάμεια καὶ πόλιν ἔχει τὸ πλέον εὐερκῆ· λόφος γάρ ἐστιν ἐν πεδίῳ κοίλῳ τετειχισμένος καλῶς, ὃν ποιεῖ χερρονησίζοντα ὁ Ορόντης καὶ λίμνη περικειμένη μεγάλη, καὶ ἕλη πλατέα, λειμῶνάς τε βουβότους καὶ ἱπποβότους διαχεομένους, ὑπερβάλλοντας τὸ μέγεθος. unde illustratur versus 101. αἰπεινὴν τοὶ Πέλλαν ἐΰκτιτον ἀμφινέμονται, de bobus regionis illius. Dispiciendum jam erit, qui montes Apameæ vicini intelligantur h. l. ab *Oppiano*, qui alterum ad dextram Apameæ orientem versus positum Διόκλειον δέσμιας αἰπὺ, alterum Εμβλωνὸν dixit, qui læva versus occidentem verticibus contra Dioclem eminens, & cum eo conjunctus, Orontem fluvium ita intercluserit, ut aquis stagnantibus totam illam circa Apameam regionem, quæ χερρόνησος dicta fuit, inundaret, antequam Hercules in Archippi gratiam verticibus utriusque montis discissis, liberum Orontis fluvium ad mare deduceret, in quod prope Laodiceam effunditur. Satis hinc apparet, haud procul Apamea quærendos esse hos duo montes, quibus olim Orontes inclusus fuisse traditur; quare suspicor intelligi illas κορυφὰς, de quibus *Strabo* l. c. ubi de monte Laodiceæ imminente, & vitibus consito usque ad κορυφὰς istas, μέχρι σχεδόν τι τῶν κορυφῶν. αἱ δὲ κορυφαὶ τῆς μὲν Λαοδικείας πολὺ ἄπωθέν εἰσιν, ἠρέμα ἀπ᾽ αὐτῆς καὶ κατ᾽ ὀλίγον ανακλινόμεναι, τῆς Απαμείας δὲ ὑπερκύπτουσαι ἐπ᾽ ὄρθιον ὕψος ἀνατεταμέναι. Hos vertices communi nomine Διοκλῆς intelligi h. l. suspicor; ad Libanum montem pertinuisse credibile est. Alterum montem Εμβλωνὸν versus occidentem situm, Casium in Seleucide situm esse suspicor. Neque enim possum assentiri *Brodæo* qui priore loco ἐκ Λιβάνοιο emendasse dicitur; saltem hæc ratio non procedit versu 124, ubi est λαιὸν κέρας Εμβλωνοῖο. Quantum equidem ex *Ortelii* Thes. Geogr. perspicio, voluit vir doctissimus Dioclem montem Antilibanum, Emblonum vero Libanum intelligi, quod nullo modo fieri posse credo, si quidem concesseris, quod versu 115. dicitur ἧ γάρ τοι προπάροιθε παρὰ ῥόδας Εμβλωνοῖο πᾶν πεδίον πελάγιζεν, non ad vetustatem temporis, quanquam etiam de ea προπάροιθε dicatur, sed potius ad situm campi stagnantis ante Apameam referri, qui nec Libano nec Antilibano convenit, sed, nisi fallor, Casio monti. Inscitiam *Tzetzæ*, qui ad *Lycoph.* v. 697. & 717. hæc omnia ad Neapolin Italiæ urbem transfert, verbo indicasse satis est.

V. 160. Editi Βίστωνας, quod certatim viri docti emendarunt, alii Βίωνας, quod Codex Sylb. & Reg. præbent, alii Βίσωνας substituendo. Mihi unice placet, quod *V. D.* in marginæ Aldinæ conjecerat & Regius codex superscriptum habet Βίστονας, quo admisso legendum est: Βίστονας οὓς καλέουσι. Ita quidem

etymologia & patria cum nomine congruunt. Jam olim *Conr. Gesnerus* suspicabatur latinorum & *Oppiani* bisonem s. bisontem eundem esse cum Bonaso ab *Aristotele* H. A. 9. 45. descripto, quam viri incomparabilis conjecturam probatam pluribus argumentis adstruere conatus est Ill. *Buffon* T. XI. p. 303. cum quo ego etiam sentio. Primum patria in utroque convenit, quam *Aristoteles* Παιονικὴν καὶ Μαιδικὴν nominat, quæ posterior pars Thraciæ est, Macedoniæ contigua; hinc *Oppianus* Bistoniam Thraciam dixit. Deinde eadem est in utroque forma cornuum, quæ *Aristoteles* γαμψὰ καὶ κεκαμμένα πρὸς ἄλληλα, *Oppianus* vero supina, retro versa, & hami instar reflexa ait. Dicitur vero γαμψὸν & γναμπτὸν pariter de hamo recurvo. Postea bonasus jubam habet promissam ab oculis ad armos, (μέχρι τῆς ἀκρωμίας) densam, colore flavo, quod itidem de suo *Oppianus*: Φρικαλέην χαίτην μὲν ἐπωμαδὸν αἰθύσσουσιν αὐχέσι πιαλέοισι καὶ ἀμφ' ἀταλοῖσι γενείοις (ubi cum *Brodæo* & *Guieto* malo ἀμφιδαλέσσι γενείοις, densis, hirtis) οἷά τε λαχνήεντες ἀρειφρεπεῖς εἶδος ἔχουσι ξανθοκόμαι (sic enim recte Cod. Reg.) βλοσυροὶ, θηρῶν μεδέοντε, λέοντες. quæ comparatio, quin ad pilorum colorem referenda sit, nullus dubito quamvis *Gesnerus* olim contra *Petr. Gillium* disputaverit de Quadr. p. 145. ad jubam tantum in utroque, leone & bisonte, similem, non ad colorem fulvum eam pertinere.

v. 163. *Turnebus* ἀπαλοῖσι memorat v. 166. Quod *V. D.* in margine Aldinæ malebat περιγλώχινες, habet Cod. Reg. quo sensu, non dixerim. Vulgatum πυριγλώχινες non magis intelligo. v. 168 Omnes libri ὡς ἑτέροισιν ἐναντίον. Nostra lectio a *Guieto* est. Quodsi vero vulgatam retinere placuerit, tum etiam legendum est ἐπινάρσισι αἰχμαὶ, ὕπλια δ' εἰσορόωσιν. v. 171. Ald. Cod. Reg. κιόντες. Regius etiam δή τινα habet. v. 173. Vulgo δέ τοι. Nostrum ex Codd. Sylb. Regio. v. 175. ἔτραφεν recte emendabat *V. D.* in margine Aldinæ, cui adstipulatur Cod. Reg. v. 184. Ald. ὀηρίσκιτο. v. 187. Cod. Reg. δή εἰν ἐλάφοισι. satis bene. Idem recte ἀειθάρσεις una voce scriptum exhibet. & deinceps v. 189. πᾶσί τε & κεύθουσι sine ν præfert. v. 191. ἔνδοθι *Turnebus* memorat. Castratis cervis cornua decidere negant alii veterum, quorum autoritatem potiorem habebat *Gesnerus* p. 359. qui monet ὀλκὰς h. l. testiculos esse. *Gesneri* opinionem firmat Ill. *Buffon* T. VI. p. 81. v. 196. vulgo ξένιοί τε. Regius ξείνιοί τε, unde legendum ξεῖνοι δέ. Sæpe ξένιος & ξεῖνος, quæ plurimum significatione differunt, in poëtis confunduntur. Cf. etiam Obs. Miscell. 2. 359. v. 207. Cum reliqui autores omnes contra de cervi more sub partus tempora senserint, *Gesnerus* p. 363. emendare h. l. jubebat: τρίβον ἀνδρῶν οὐκ ἀλεείνει, ut *Oppiano* cum illis conveniret. Sed sensus verborum hanc mutationem non patitur; sunt enim βέβηλοι ἀτραπιτοὶ quasi βάσιμοι, viæ quæ unicuique patent, & hominum solis vel vestigiis frequentantur. Deinde vox βέβηλος translata fuit ad *locum profanum*, quo cuilibet intrare licebat.

v. 217. Omnes libri τραφερὴν πεδόωσι καὶ πόντον πατέουσι, quod *Brunck* emendavit. v. 219. Mutanda est distinctio, & cum Cod. Reg. legendum: ναυτιλίην πλώοντες ὅτ' ἐξανύουσι θάλασσαν. v. 220. Cod. Reg. εἴκκια, & v. 223 ὁμαρτεῖ ποντοπορεύων, sed ὁμαρτῇ superscriptum legitur. v. 224. Ald. Rittersh. τάμνησι. Tenendum τέμνουσι puto, quod *Turnebus*, Cod. Sylb. & Reg. habent. v. 225. Vulgatum νηχόμενον πρώτιστον mutavit *Brunck*. Recte tamen Cod. Reg. ἔλησι præfert, qui etiam v. 226. recte ἔμολε, & v. 230. ἐρέσσουσι sine ν ut etiam Aldina, exhibet. v. 235. Cod. Reg. hic & fere ubique ἐρπηστῆρα, deinde v. 236. ὅτε δὴ — δολιχαῖσι. Prius etiam *Turnebus* memorat. v. 239. Ald. δείρην. v. 242. Omnes libri αἶψα γὰρ, quod *Guietus* immutavit. v. 243. Cod. Reg. λευκοὺς δ' ἐπιστήσειεν ὀδόντας præfert, de quo ad librum tertium versu 442. v. 245. Cod. Reg. recte πυκνοῖς præfert. v. 246. καὶ otiosum videtur; quare suspicor legendum καταμειδιόωντι i. e. καταγελῶντι irridenti similis. v. 250. Vulgatum ποιφύσσοντα emendavit d'*Arnaud* p. 212. Versu sequenti Regius καί τε τάχ' habet, & versu 256. οἷος ἔην.

v. 260. Cod. Reg. ἐπιστρέψαντε. Elegans est *Brunckii* conjectura, qui ἐπιστρέψαντε legi volebat. v. 256. ὑπερνεμέθοντο *Turnebus* memorat. Idem v. 269. ἀάσπετος laudat. verſ. 273. *V. D.* in marg Ald. δὲ post βεβρυχὼς addebat; sed malim cum Cod. Reg. ὀδύνῃσιν, ἐ ισεροῦδην δι' ἑκάτερθεν οὐδὲν ἀλευόμενον γένος. Nam vulgatum ἀλευόμενος nihili est. v. 276. Cod. Sylb. & Reg. ἄτροπον. v. 281. Reg πλευρῆς θλίβει, ut cervus pelle corrugata infixum anguem contineat. v. 282. Idem cum editis φθίμενοι γὰρ, rectius, ut equidem existimo. Idem ἔτι, quod ex *Guieti* emendatione recepimus pro vulgato ἐπὶ, firmat. v. 288. Pro θηρῶν cum *V. D* in margine Aldinæ κηρῶν scripsimus. Deinceps recte Cod. Reg cum Ald. ἐξέπεσε ῥινοῖο. v 292. Male Ald. Reg. γινεή τις. v. 293 εὐρυκέρωτες sunt, qui *Plinio* XI. 3. platycerotes dicuntur, vulgares damæ, ut *Gesnerus* etiam monuit, sed quod idem p. 326. ἴορκος capreolos esse volebat, facile ex mentione δόρκων redarguitur, quos versu 315. *Oppianus* separatim describit, iterumque L. III. 3. ἴορκος & δόρκος nomine distinguit Nec convenit macularum, quales in panthera conspiciuntur, mentio versu 299. facta. Quare diligentius erit inquirendum, qua in re δορκάδες & πρόκες, quarum priores *Aristoteles* P. A III. 2. cornigerorum animalium minimas ait, cum *Oppiani* δόρκοις & ἰόρκοις conveniant.

v. 297 κἀκεῖνοι *Turnebus* memorat. v. 299. Cod. Reg. παρδαλίων. v 300. Idem πέλει πολὺ κρείων, vel κρέσσων, deinde v. 301. μύων pro μείων. Illud κρείων vel κρέσσων mihi valde suspectum, & dubito, an librarius dare voluerit, quod Cod. Sylb. exhibet μείων κέρας. Bubalum esse, quam recentiores *Vache de Barbarie* nominant, cum *Aldrovando* sentit Ill. *Buffon* T. XI. p. 297. v. 304. Omnes libri αὖθις. v. 305. Cod. Reg. πολυγνάμπτοισιν, & v. 306. τότε φῦλον, deinde v. 307.

νάπεσσι habet. v. 311. Ald. Reg. νέεσκεν. v. 312. Omnes libri ἐπ' ἀλλοδ. ἀλᾶσθαι. ſed vide Halieut. I. 271. Pro ἀλᾶσθαι Cod. Sylb. ἀλλοδαποῖσι πασᾶσθαι, Regius ἐπάσασθαι, ſuperſcripto ἀλάσθαι, habet. v. 313. Omnes libri ἄρα τοι, quod ob verſum 547. rectum cenſeo. Pro βαλίων *V. D.* in margine Ald. emendabat λασίων. Pro πυρώδεες v. 317. recte Cod. Reg. πυρώεντες præfert. v. 323. Recte *V. D.* in margine Ald. μητίσαντο emendat. *Guietus* malebat etiam κέρδεα τοῖς δειλοῖσιν ἐπίφρονα. quæ conjectura mihi quidem admodum ingenioſa videtur. v. 325. Cod. Reg. cum Ald. ἑτέροις. v. 327, Omnes libri πολλόν. v. 329 Cod. Reg. στρεπτοῖσι, & verſu 332. male αἰθυντῆρες exhibet. Idem verſu 336. φορέει. v. 340. Ald πνεύμονος εὐθύς. Ultimum cum reliquis editis etiam liber Regius habet. v. 341. Scribe περιγλεύοι cum editis. Noſtrum Ald. & Cod. Reg. habent. Ceterum quæ h. l. ab *Oppiano* de capris ſilveſtribus dicuntur, non ad *Strepſicerotas* dictas, ſed ad rupicapras referri volebat *Geſnerus* p. 320. qui στρεπτὰ κέρατα h. l. *cornua in dorſum reflexa* interpretabatur. *Bochartus* vero de peculiari quodam caprarum genere poëtam loqui exiſtimat Hieroz. I. 918. *ibice* ſcilicet, quæ Arabice *Alorvia* in *Damire* dicatur. Sane verum eſt. quæ h. l. de capris ſilveſtribus traduntur, eadem omnia ibi ad alorvias referri. Loca *Damiris*, quæ mire *Oppiani* verba illuſtrant, latine huc ex magni viri interpretatione transferam, ut alii, qui regiones Africæ & Aſiæ aliquando viſuri ſunt, diligentius in hanc rem inquirant: *Dicuntur eſſe in cornibus duo foramina, per quæ reſpirat; quæ ſi obturentur, perit ilico. Etiam naturalis ipſi eſt amor erga catulos ſuos, quorum ſi quem capiant venatores, illum ſequitur, & lactat, quam diu eſt in eodem conſortio. Etiam e natura ejus eſt pietas erga parentes, ita ut cibum ipſis apparet; & cum ita infirmi ſint, ut per ſe comedere non poſſint, præmanſo cibo eos alunt:* ubi advertes quæ de foraminibus in cornibus dicuntur; inde enim apparet κεράων μέσον apud *Oppianum* eſſe *per media cornua*, quod cum ignoraret *Paw*, prorſus inepte volebat reſcribi κεράων μέρος ad *Horapoll.* p. 385. Jam olim fuit *Alcmaonis* opinio ab *Ariſtotele* H. A. I. 11. rejecta, τὰς αἶγας κατὰ τὰ ὦτα ἀναπνέειν, quod ex *Archelao*, ſtrenuo nugatore, & qui hiſtoriam naturalem turpiſſimis mendaciis fœdatam conturbavit, referunt *Varro* de R. R. 3. 5. & *Plinius* 8. 50. *Philes* c. 47. Non omni tamen veriſimilitudinis ſpecie figmentum hoc toties repetitum carere videbitur, ſaltem quo fonte error promanaverit, apparet, ſiquidem vera ſunt, quæ neſcio unde ſumta tradit clariſſimus Gallus *Bomare* ſub voce *Chamois*, *Yſard*, *Chevre des Alpes*. Ita vero ille: *On remarque deux ouvertures derriere les cornes du chamois; on a prétendu, que ces troux ſervoient à la reſpiration de l'animal, lorsqu'en fouillant pour chercher les racines des herbes, dont il fait ſa nourriture, la terre lui bouchoit par hazard les narines. Cette*

opi-

opinion disparoit par l'observation, puisqu'on a remarqué, que le crane se trouve au fond de ces ouvertures, & qu'il n'y a aucune issue. DICTIONNAIRE D'HISTOIRE NATURELLE Exstat tamen *Joh. Conr. Peyeri* observatio in Epherid. Natur. Curiosf. Decad. II. An. I. Obs. 86. p. 206. qui foramina duo post rupicaprarum cornua, in valle transalpina Madia a se itentidem observata, quemadmodum etiam in Rhætia ab *Hadero*, Medico Basileensi, ad ipsum pulmonem aëris capiendi ergo pertingere affirmat. Conferre etiam jubebat clarissimus Argentoratensium Professor, *Herrmannus*, cui *Peyerianæ* observationis indicium debeo, librum, quem adhibere non potui, Mannichfaltigkeiten. Berlin 1770. pag. 579-584.

v. 354. Codd. Sylb. Reg. ποταμοῖο φέρουσιν. Prior etiam ἀφυσσόμεναι. v. 359. Vulgatum μυκηθμοῖσι emendavit d'*Arnaud* p. 191. cui adstipulatur Cod. Reg. qui cum Cod. Turn. ἀπόπροθε habet. v. 368. Vulgo λύσεο μητέρα μοι φίλην, ubi tamen Cod. Reg. φιλίην. recte. Nostra lectio a *Brunckio* est. v. 369. Cod. Reg. λυγρῇ, & vers. 372. ἦρα νύ τοι. Legendum videtur λυγρῇ περὶ μητέρι δειλοί. v. 374. Cod. Sylb. ὅτε τοῦ, quod tenendum. Quod enim ex vulgatis libris dedimus τευ sine accentu, sensum congruum non habet. v. 377. Omnes libri ξανθοὶ, quod tenendum erat. Pro πυμάτης *V. D.* in margine Ald. malebat πυμάτοις. 378. Cod. Reg. χθαμαλῇ τ' αἰῃ præfert. v. 380. *Pierson* Verisimil. p. 170 malebat οὐκ ἀταλή, quod ipsum est in libro Regio, & fere ubique ab *Oppiano* usurpatur. Idem codex τάχ' ἂν αἰγός. Codex Sylb. paulo ante οὐ καλή τε exhibet. Quæ vero h. l. ab *Oppiano* de ovibus silvestribus Cretæ quatuor cornibus instructis dicuntur, non reperio in *Belonio*, qui insulam totam peragravit, & diligenter arietes & hircos silvestres in summis Cretæ montibus pascentes descripsit *Observ.* L. I. c. XIII. XIV. Non alienum erit h. l. referre, quæ de capris Armenicis traduntur in carmine *Crinagoræ Analectorum* Poët. Gr. T. II. p. 146. quod totum ponam: Τῆς ὄϊος γενεὴ μὲν Αγχαρρική, ἔνθα γ' Αράξεω ὕδωρ πιλοφόροις πίνεται Αρμενίοις. Χαῖται δ' οὐ μήλων ἅτε που μαλακοῖς ἐπὶ μαλλοῖς, ψεδναὶ δ' ἀγροτέρων τρηχύτεραι χιμάρων· Νηδὺς δὲ τριτοκεῖ ἀνὰ πᾶν ἔτος· ἐκ δὲ γάλακτος θηλὴ ἀεὶ μαζοῦ πλήθεται οὐθατίου. Βληχὴ δ' ἀσσοτάτω τερένης μυκήματι μόσχου· ἄλλα γὰρ ἄλλοισι πάντα φέρουσι γέαι. Hanc videlicet capram Tiberius in expeditione Armenica (de qua *Dio Cassius* p. 738.) retulisse Romam, & lacte ejus in potu usus esse videtur, quod clare apparet ex alio ejusdem *Crinagoræ* carmine ibid. p. 147. seu *Antholog.* Wechel. p. 67.

v. 386. Vulgo ἐπεὶ χαχεῖνος οὐδεύει, quod *V. D.* in margine Aldinæ emendavit. *Guietus* ὑδρεύει vel ὑδεύει legebat. Idem versu 387. vulgarem lectionem ὁππότε γὰρ immutavit & versu 383. pro χροιὴν malebat κραίρην, i. e. caput. Deinceps Cod. Reg. βύσσαν quod etiam Rittersh. dedit. *Turnebus* βῆσσαν edidit, & in varietate περὶ βῆσσαν memorat. v. 392. Cod. Turn. & Reg. ἀσκοί. Vulgo ἀσκός. Regius etiam καὶ τρῖγλαι. De Subo aliunde

non constat. Ad ovium silvestre genus referendum ex ordine describendi suspicabatur *Gesnerus* de Quadr. p. 982. qui deinde in animadversionibus in *Ælianum* H. A. XIV. 14. conjecit subum ejusdem esse generis cum Libyca fera κεμὰς nomine ab *Æliano* descripta, pilis perquam hirsuta, cornibus adversis, & vitæ ambiguæ, quæ omnia in Subum *Oppiani* & damam *Plinii* convenire putabat vir magnus. v. 398. Ald. Turnebiana, Cod. Reg. ἦν præferunt. *Turnebus* ὧν memorat, quod Rittersh. recepit. v. 401. Cod. Reg. ἐπιφροσύνῃ τε γένει τε habet. Latet hic omnino ulcus aliquod.

v. 403. Omnes libri εἰ δὲ καί. Igitur *Rittershusius*, cum sentiret vulgarem lectionem sensum abrumpere, apposuit h. l. asteriscos, quibus significaret quædam excidisse. Tentabat tamen ipse ἠδὲ καὶ, *Bodinus* οὐδὲ καὶ, quo lacunæ suspicionem tollerent. At vero *Brunck* feliciter hunc locum persanavit substituto ἀλλὰ καὶ, quod clare Cod. Reg. exhibet. *Turnebus* in varietate ἐπενείματο habet. Pro ὑλήθι *Brunck* malebat πολλάκι. v. 394. Cod. Sylb. ἔξοχα φίλτρα præfert. v. 405. ὅσσος τε pro δὲ recte correxit Rittersh. Pro vulgato πανυκραίροις *Guietus* & d'*Arnaud* p. 213. reponendum viderunt τανυκραίροις, quod confirmat Cod. Reg. 415. omnes libri αἰθήρ', quod d'*Orville* ad *Charit*. p. 745. corrigi jussit. v. 427. *Turnebus* θορόντες, quod & Cod. Reg. firmat, edidit; Rittersh. Aldinum θορῶνται revocavit. Ἀχαϊνέην græce hinnulum dici primus *Salmasius* docuit, cujus opinionem inprimis hic locus confirmat, ubi νῶτα στικτὰ memorantur, quæ hinnulo conveniunt, Gallorum *Faon*, *quand il porte encore la livrée*. Similiter *Phalæcus* in epigrammate *Analect*. T. I. p. 421. καὶ σκύλος ἀμφιδόρου στικτὸν ἀχαίνεω. ubi alii ἀχαϊνέης habent; sed malo alterum cum *J. Toupio* in Curis Novissimis in Suidam p. 3. In Ixeuticis L. III. §. 7. simpliciter ἔλαφοι memorantur, ubi h. l. δόρκοι sunt.

v. 430. Ald. δατιζομένοις. Turneb. Rittersh. δατιζομένης. Veram lectionem ex codice suo restituit d'*Orville* Obs. Miscell. II. 361. Utitur verbo λατύσσεσθαι *Oppianus* Halieut. I. 627. unde laudat *Eustath*. ad *Homer*. p. 381. p. 437. Habet etiam *Hesychius* λατύσσει, πτερύσσεται, νήχεται, ταράσσει, τινάσσει, τύπτει; λακτίζει. Cod. Reg. δατυσσόμενοι habet, quod proxime verum accedit. v. 435. Cod. Reg. cum Ald. Turn. τείνει· Rittershus. τέμνει ex *Brodæi* conjectura recepit. v. 436. Vulgo στίζουσι. Nostrum ex Codd. Sylb. Reg. 440. Cod. Reg. οἱ θαλμοῖς ὁρόωντες. v. 443. Idem cum Ald. ἐπαρτύνουσιν. v. 445. Idem ὀξύκερως θήρ. Editi ὀξύκερως, quod male mutatum fuit. v. 450. *Turnebus* μετήορον memorat. v. 454. Ald. ἰσόφροι, κενεοῖς δέ. *Turnebus* & Rittersh. κενεὴν ediderunt. Male d'*Arnaud* p. 217. emendabat κείνην. Cod. Reg. ἰσόφρον κενεοῖς δὲ φύσιν κεράεσσι λέγουσι. Nobiscum ἰσόφοροι præfert etiam d'*Arnaud* l. c. De oryge veterum *Bochartus* Hieroz. I. p. 945. ita disputat, ut primum contra *Belonium* doceat, orygem ab *Arabum* veterum *gazellis* differre, cum illis *gazel* vel *gazâl* capreæ hinnulus sit; deinde demon-

ſtrare annititur orygem *Oppiani* a reliquorum ſcriptorum oryge natura ſua non differre, ſed eundem eſſe, quod multi coloris diverſitate & cornuum numero, quæ *Oppianus* gemina orygi tribuit, inducti negaverunt. Sed fateor mihi virum doctiſſimum ſententiam ſuam non approbaſſe. Magis placet, quod idem p. 969. poſuit, Hebræorum *reem* eſſe *Oppiani* orygem; omnia enim, quæ Arabes de ſuo *rim* tradunt, conveniunt orygi *Oppiani*; quod ut clarius appareat, ponam *Damiris* verba a *Bocharto* p. 962. latine verſa: *Diverſi coloris ſunt capreæ. Nempe illarum tres ſunt ſpecies. Prima earum, quæ vocantur* arâm, *quæ ſunt ſinceræ albedinis, cujus ſingularis eſt* rim. *Hæ in arenis habitant. Eaſdem ajunt caprearum eſſe oves, quia plurimum habent carnis & pinguedinis Secunda ſpecies* &c. Ex recentiorum ſcriptis nihil habeo, quod ad *Oppiani* orygem referre poſſim, & quænam ex numero *gazellarum* magno, quas Ill. *Buffon* T. XII. p. 201 deſcribit, cum eo comparari poſſit, neſcio. cf. tamen *Schaw* Travels p. 417.

v. 466. Ald. Cod. Reg. αὐτίκ' ἀραιήν. *Turnebus* αὐτίκα γαίῃ. Rittersh. αὐτίκ' ἄρ' αἴῃ edidit, quam lectionem *Turnebus* etiam commemoravit. v. 467. Vulgatum νευςάζει κεφαλὴν mutavit *Guietus*. v. 469. Ald. πρῶτ☉ ἐνείρων, cui proxima lectio Cod. Reg. πρῶτ☉ ἀναίρων. Rittersh. πρῶτ☉ ἐναίρων prodidit, Turnebus vero γαςρὸς ἔραζε. Noſtra lectio debetur ingenio *Bocharti* Hieroz. I. pag. 968. quam etiam d'*Arnaud* p. 215. magni viri autoritatem ignorans, conjectura aſſecutus eſt. v. 472. *Turnebus* εὐθὺς memorat. v. 473. Omnes libri ὀξέσι πεφρικὼς συνερειδόμεν☉ σκοπέλοισι. ſed recte *V. D.* in margine h. l. emendavit: ὀξέσι πεφρικῶσιν ἐρειδόμεν☉ σκολόπεσσιν, quod recepimus, mutato ὀξέσι in ὀξέα. v. 477. Itidem omnes libri μίμνει, cum ſequatur δέξηται. Quare vulgarem lectionem emendavit *Guietus*.

v. 491. Codex Regius κείνοις γὰρ ἐν γενύεσσιν. v. 493. Aldina & Turnebiana ἐνέπρισαν habent, quod *V. D* in margine Aldinæ mutavit in ἐνέπεσεν. *Rittersh.* ἐνέφησαν neſcio unde arreptum prodidit. Codex Regius: ἀλλ' εἰ μὲν πείθυς ὅλους ἐνέπειν περ ὀδόντας. v. 496. Aldina & reliquæ ἐκ ἀρίδηλα, quam lectionem *Guietus* & *V. D.* in margine Aldinæ emendarunt. Codex Reg. ἐκ αἴδηλα præfert, quod unice verum. Sic IV. 322. ἀπερεφάτως αἴδηλον ἀναςαλάει μέλαν ὕδωρ. v. 498. Regius cum Aldina, Turnebiana κεράεσσιν, quod e conjectura ipſe *Turnebus* correxit, a quo *Rittersh.* κεράεσσαι recepit. v. 500. Cod. Reg. κείνοισι δέ. recte. v. 504. δὲ poſt γενύων addidit *Guietus*; Codex Regius γενύων ἄπο habet. Paulo antea bene idem *Guietus* emendare videtur: κείνοις δὴ διπλοῖς. v. 510. *Brunck* mavult ἣν δὲ βιᾶται ſc. ὁ κεραοξό☉. v. 511. ἐκ δὲ κεράων editi libri, quod correxit *Guietus*, cui adſtipulatur cod. Regius. v. 514. Idem γνάπτειν habet, & verſu 515. cum libris editis θηρσὶ δέ τοι, quod correximus.

v. 520. Regius ὀφθαλμόν. v. 526. Editi libri γὰρ δὴ Recepimus emendationem a *V. D.* margini Aldinæ adſcriptam.

Cod. Reg. ὑψόθι δ' οἱ πρόσθεν πολύ. v. 527. Idem liber αὖ τὸ δέμας præfert, deinde verſu 528. χιςός τε. Voculam κε poſt τὸν δ' h. l. primus *Rittersh.* inſeruit, cui Regius codex adſtipulatur.

v. 535. Regius ἐγχρίψας θηκῆσι, quod *Turnebus* edidit, in varietate memorans θηκῆσι, quod *Rittersh.* recepit. v. 541. Reg. Codex τονθορίζοντες præfert. v. 545. Regius θυμῷ. v. 546. γινώσκει in varietate Turnebus habet. v. 552. Omnes libri πολλὸν exhibent. v. 554. Aldina τε διατρήνει ἐν. unde Turnebus recte διατρήνειεν effecit. Noſtram lectionem *V. D.* margini Aldinæ adſcripſerat. *Rittershuſii* τε διατρήσειεν habet Reg. Cod. v. 561. Legendum eſt ex certiſſima *Brunckii* conjectura φράζω δ' ἂν ὡς δεδάηκα. v. 562. Codex Regius ἐκ πρετέρης — ἔθηλεν. v. 563. Omnes libri ἐπαντέλλουσι. v. 566. Aldina cum libro Regio ὑγροπόροισι. v. 568. Codex Reg. ὄςρεα, unde legendum ὄςρεά τ' videtur. v. 573. Idem liber κατοικιδίῃσιν habet. v. 578. Idem ἔχοντες, vulgata ſuperſcripta. v. 579. Regius Codex ἢ δε νίκυς habet. v. 581. Requiritur ἡβήσωσι. v. 583. ἀμπελάσαντο, quod primus *Rittersh.* pro vulgari ἐμπελάσαντο dedit, firmat Codex Reg. *Bodinus* maluit ἐκπελάσαντο. v. 585. Omnes libri αὖθις, Regius etiam πάλιν ἐγένοντο.

v. 585. Codex Regius ἀντέλλει δὲ, & verſu 589. cum editis δόμον, quod *Guietus* immutavit, deinde γραπτὸν, ſuperſcripto γρ. γραπτὸν habet. v. 592. Codex Reg. cum editis φαιδρότερον τερπνοῖσιν, quod ex Cod. Sylb. & d'*Orvillii* Obſ. Miſc. 3. p. 56. correximus. v. 595. Malim cum Codice Sylb. ἐπ' ἄγρια κύματα βαίνει. v. 597. lege πορφύροντι. v. 602. Recte Regius Codex προβλῆσιν ἀκάνθαις, quod Aldina & Turnebiana etiam habent. Rittersh. προβολαῖσιν ἀκάνθαις prodidit, quam lectionem etiam *Geſnerus* de Quadr. p. 401. ex codice aliquo, ni fallor, memorat, & in προβολῆσιν ἀκάνθης mutat.

v. 605. Omnes libri κακῶν, quod *V. D.* in margine Aldinæ & *Guietus* emendarunt. v. 606. Regius ςυγέει — ἐχθρὸν ἰδέσθαι. v. 609. Aldina male ποθητήν. v. 610. Aldina, Turneb. & Codex Regius λόχοιο. Alterum πόθοισι a *Turnebo* in varietate poſitum recepit *Rittersh.* v. 611. Omnes libri ἔκλεινε τοκήων, niſi quod Regius αὐταῖς ἀσκαλίδεσσιν habet. Certatim viri docti h. l. τέθνηκε emendarunt, *Paw* ad *Horapoll.* p. 382. & ante eum *Rutgerſius* V. L. p. 455. qui *Dan. Heinſii* de h. l. ſententiam ibidem prodidit. *Cannegieter* ad *Avienum* p. 191. legebat: τὸ δ' ἐσθαίρουσι· πόθησις αὐταῖς δ' ἀσκαλίδεσσιν ἑῶν ἔκλεινε τοκήων. Noſtra lectio debetur *Brunckio.*

v. 615. Præclare liber Regius tranſpoſitis verſibus: Φινέος τὸν ῥ' ἀτίτηλε κλυτὴ Θρήϊσσα κολώνη, Φινεῖ γάρ ποτε δὴ &c. unde legendum eſt: Φινέως, τόν ῥ' ἀτίτηλε, vel Φινέος, ὅν ῥ' ἀτίτηλε. Monendum tamen in codice ſuper nomine Φινέος appictum eſſe α, quo lectio vulgarium librorum indicatur. v. 620. Aldina περίςια. *Turnebus* editionis ſuæ lectionem τερίςια immutari juſſerat in παρέςια, quod *Rittersh.* recepit. *Brunck* malebat cum *Guieto* τεράςια legere. v. 623. Aldina κλεεύνων, ubi *V. D.* in

margine κλεαινῷ emendabat. *Guietus* κλεαινὸν malebat. *Rittersh.* *Brodæi* κελαινὸν recepit. Noſtram lectionem firmat Codex Reg. qui tamen male cum editis βορειόνεω præfert, quod *Guietus* recte emendavit. v. 624. οἰκλείροντε pro vulgato οἰκλείροντο, quod etiam in libro Regio eſt, reſcripſerat *Rittersh.* quaſi ſit participium verbi οἰκλείρειν. Porro Codex Regius κατεκλείναντό τε φῦλα. ubi vulgo κατέκλεινάν ποτε φῦλα. *Guietus* malebat ποτὰ φῦλα, laudata *Heſychii* gloſſa: ποτὴ, ποτηνὴ, πτηνά. Totum h. l. conſtituit *Brunck.* v. 625. μελέεσσι vulgo legitur, etiam in Regio, quod emendavit d'*Arnaud* p. 215. Ultimo verſu Cod. Sylburg. ἐδωδαῖς, Regius ἐδωδῇ, Vaticanus apud *Schottum* Obſ. Hum. p. 89. λαῦλον ἐδωδαῖς habent.

AD LIBRUM TERTIUM.

v. 2. Regius καὶ ἐλάφους. v. 4. Vulgatum καρήατα τευχήεντα male mutavimus cum d'*Arnaud* p. 215. qui etiam πευκήεντα malebat. v. 16. Editi & Regius ἀμφεβάλοντο, quod *Brunck* cum *Guieto* immutavit, qui poſterior etiam ἀντήλαξε malebat. Sed ἀμφεβάλοντο in ἠλάξαντο mutandum eſſe cum *Brunckio* nunc non dubito. Porro Regius recte δώροισι abſque ν. v. 21. Regius τοὺς μὲν οὖν, verſu 22. Ιστρου ἐπ' εὐρὺ ῥέοντος, ubi editi Ιστρῳ ἐπ' εὐρὺ ῥέοντι, quod *Brunck* cum *Brodæi* Τίγρι' permutavit. v. 25. Cod. Reg. cum Aldina Φορέονται. v. 29. Editi & Regius αὖθις. v. 34. Regius ὀλίγων habet. Pro μυρίος, quod de univerſa terra dicitur, *Brunck* h. l. malebat Ασιὰς αἶα.

v. 37. Ita h. l. emendavit *Rutgerſ.* V. L. p. 72. Vulgo, etiam in libro Regio, legitur αἴγλη, quod tamen *Geſnerus* H. Quadr. p. 643. ita explicabat, ut leones Libyci non ut alii multo pilo nec ita ſplendido veſtiri dicantur. v. 42. Regius ἐκ δὲ τότ'. Ceterum in toto leonum genere nullam coloris varietatem agnovit olim *Ariſtoteles* de Generatione V. 6. de qua etiam dubitat Ill. *Buffon* T. IX. p. 12. cf. *Bochart.* Hieroz. T. I. p. 718. v. 43. *Brunck* malebat ἠύκομος λῖς, ὄμμασιν αἴθοψ. v. 47. Cod. Reg. ἔμολε. recte.

v. 55. νάρκα defendit *Bochart.* Hieroz. T. I. p. 734. *Rittershuſius* recepit *Brodæi* commentum σάρκα, quod ejuſdem pretii cum *Pauwii* ad *Horapoll* p. 310. ἄλκα. Porro pro λύειν Aldina λυγρῶν, quod *Geſnerus* p. 660. recte emendavit. Regius πάντα λυγρά, ἄπο habet, ſupraſcripto ἄπη, quod non capio. Quod vero de leæna h. l. *Oppianus* habet, de Syriis modo affirmabat *Ariſtoteles* H. A 6. 31. ſed de univerſo genere etiam *Ælianus* H. A. V. 39. De tota re dubitat Ill. *Buffon* T. IX. p. 18. v. 64. Regius πάσσονες. εὐρέα δὲ νῶτα. Idem 65. αἱ δέ τ' ὀλιζότεραι. Deinde verſu 70. rectiſſime μαρμαίρουσαι præfert.

v. 74. Editi χροιή τ' ἐπιπαμφανόωσα, quod jam *Bochart* Hieroz. T. I. p. 786. in χροιῇ τ' ἐπιπαμφανοώσῃ mutandum viderat. Noſtrum, quod a *Brunckio* eſt, confirmat liber Regius.

v. 76. Editi cum Regio ὠκύτατον θείει — ἄλκιμον ὀρύει. v. 79. Regius ἐριστα φύλοιο vel ἐριςαφύλοιο. Lectio enim in Codice ambigua eſt. De duplici pantherarum genere, quod ſolus veterum *Oppianus* h. l. memorat & deſcribit, quæ fuerit ſententia *Geſneri*, vide de Quadr. p. 939. item *Bochart* Hieroz. T. I. p. 803. qui locum ex *Damire* Arabice laudat, ubi duplex pardorum genus iiſdem notis, quibus h. l. ab *Oppiano* diſtinguitur. An pertinet huc etiam genus pantheræ, quod *Ælianus* H. A. IX. 39. *cauda carere* ait? Ill. *Buffon* majorem pardalim ſub nomine *la Panthere*, minorem l'*Once* deſcripſit T. IX. p. 154. & latinos minorem *pardum* dixiſſe exiſtimabat.

v. 83. Aldina αὐτὰ δέ. ſed Codex Sylb. & Regius noſtrum habent. Deinceps editi cum Regio αὖθις. Monendum eſt in libro Regio ubique λύγγας duplici γ ſcribi. v. 87. Editi cum Regio bis τε exhibent hoc verſu, ubi tamen ultimum tenendum cenſeo. Quod vero verſu ſequenti d'*Arnaud* conjectura aſſecutus fuerat, ὀξυκέρεις, præfert liber Regius. v. 89. Editi cum Regio ἀμφίδυμον, quod *Brunck* emendavit. Deinceps verſu 95. Regius κροκόεντι exhibet, non ſpernendum. De duplici lyncum genere hodie nondum ſatis conſtat. Hoc tamen certum eſt *Æliani* H. A. XIV. 6. λύγγας, quæ in Mauritania exſtabant, παρδάλεως μὲν ἔτι καὶ πλέον σιμαὶ, ἄκρα γε μὴν τὰ ὦτα λάσιαι, eaſdem eſſe, quæ ab *Academicis Pariſienſibus* deſcriptæ ſunt ſub nomine *Loup-Cervier* in *Memoires pour ſervir à l'hiſtoire des Animaux* Part. I. p. 127. Quod ſi vero conſtaret, quid *Oppianus* illis verbis καμπύλον οὖας intellexerit, an pilos illos longos, qui paulum inflexi aurem terminant, nulla dubitatio ſupereſſet, eoſdem h. l. deſcribi. Sed hæc interpretatio verbis græcis majorem vim quam lucem afferre videtur; nec ſatis etiam color utriuſque generis cum Gallorum iſto *Loup-Cervier* convenit. *Bochartus* Hieroz. T. I. p. 796. ſe his difficultatibus non ſatis extricavit. Quæ Ill. *Buffoni* fuerit de hac re ſententia vide T. IX. p. 236. Exſtat quidem hodie in monumento Præneſtino lyncis nomen, ſed eo tempore, cum opus muſivum ex loco ſuo in Principum Præneſtinorum palatium transferretur, turpiſſimo operarum errore, ut mihi quidem perſuaſi, relatum fuit ad imaginem alienam, quam onagri eſſe volebat *Schaw* Travels p. 431. v. 102. Cod. Reg. μέλεθρα exhibet, & verſu 108. στάξε θεός v. 109. Idem νοήματα ſupraſcr. νοήμασι præfert. v. 125. Revocavimus ex Aldina εὐπτέρυγον, quod & Regius dat. Reliquæ ὑπαὶ πτερύγων. Porro Reg. recte cum editis τρύζουσι. Verſum 128. nondum intelligo. Regius habet θαλάμων γρ. πτερύγων. gloſſa: καὶ ἕτοιμα ὄντα πρὸς φθορὰν ἐκ τοῦ δεσμοῦ τῶν λυσινόμων καὶ ἀπτερύγων πτερύγων. *Guietus* φυσικόμων legendum ſuſpicabatur, quod nobis quidem ſatisfacit, cum κόμαι de plumis ut & ἔθειραι *Oppianeum* ſit. v. 143. Præclare Regius σφυρὸν ὠκὺ, γοργὸν δέμας. Hinc enim exiſtit lectionis veritas: ὄμμα γοργὸν, σφυρὸν ὠκὺ, θοὸν δέμας. Verſu ſequenti Aldina habet: πόδες δέ τε ποσσὶ, quod recepimus. *Turnebus* &

Rittersh. ediderunt πόδες ἠδὲ πόδεσσι. Regius liber: χεῖρες χερσὶ βροτῶν ἴκελαι, πόδες δέ τε ποσσίν. quo fcilicet ordine priora verba exhibet etiam Aldina & reliquæ. Noftrum a *Brunckio* eft. D'*Arnaud* p. 218. malebat: πόδες αὖτε πόδεσσιν.

V. 150. Regius νηδὺν θ' ὅτε κυμαίνωσι. V. 153. malebat d'*Arnaud* p. 219. ἄρκτων, quod hoc *Oppianus* nullibi de lyncibus tradiderit.

V. 156. Editi & Reg. πρὶν τοκετοῖο μολεῖν ὥρην, quod *Brunck* immutavit. V. 161. Editi cum Regio γάμῳ παιδοτροφίῃ τε μέμηλεν, quod reponendum.

V. 166. Editi ἀποπλάζονται. Noftrum etiam liber Regius habet. Vir doctus in margine Aldinæ probabili conjectura ἀπολήξονται emendabat. V. 169. Aldina τονθορίζωσι. Regius τονθορύζωσι. *Turneb.* & *Rittersh.* ediderunt τονθρίζωσι.

V. 171. Regius πάνθ' ἀπαλύνει, quod etiam in verfione *Rittersh.* & *Turnebus* expreflerant, nefcio unde arreptum. V. 176. Aldina τοῖον ὑπὸ ξένδεσσιν. Regius τοῖον ὑπὸ βένθεσσι, quod nihili eft. Verfu 178. Aldina χείματος ἢ μεσάτου, ubi *V. D.* χειμῶνος μεσάτου emendabat, quod recepimus. *Turneb.* & *Rittersh.* dederunt χείματος οἵ. Optime tamen Regius Codex χείματος ἐκ μεσάτου — τρείοντες ἐνιπήν.

V. 183. Omnes libri ἠερόεντα, quod *Gefnerus* p. 20. de colore ex cinereo fplendido, quem Græci ducto ab ipfo afino vocabulo κίλλιον dicebant, explicat. *Oppianus* ipfe fupra v. 75. ῥινὸς — χροιῇ ἐπὶ παμφανοώσῃ ἠερόεις dixit. Noftram lectionem dedit *Brunck* a *Guieto* excogitatam. Verfu 186. *Brunck* malebat ἀργύφεος.

V. 192. Regius πολλάκι τ' ἀλόχοισι. V. 197. Aldina ζῆλος δ' ἄρσεσι πᾶσιν, ἐπί. ubi *V. D.* emendabat ἐπὶ σφετέροισι δ' ὀρίνει. V. 199. Vulgato τόκον ingeniofam *Brunckii* conjecturam fubftituimus. V. 202. Male Regius πέλε. Legendum enim eft πέλοι, quemadmodum ἴδοι eft verfu 204, ubi rectius liber Regius εἴ μιν ἴδοι. Idem verfu 205. ζήλῳ πολεμήτορι. deinde ἔθορε μεμαώς. Aldina habet h. l. περὶ μήτορι, unde effecerant ineptum πυριμήτορι. V. 206. Cod. Reg. cum Aldina ἔθορε. *Brodæi* conjecturam a *Rittersh.* memoratam, qui verfu 207. malebat legere νέος γέ μιν ἠμβλύτειεν, pro vulgato νέον γέ μεν ἠέντειεν leviter immutatam recepimus.

V. 210. *Brunck* mavult ὡς δ' ὅταν ἐν πολέμῳ, quod v. 211. Reg. Cod. κλίνωσι & ἐρύωσιν habet. Idem verfu 214. ἀταλὴν cum editis præfert, quod immutavit *Guietus.*

V. 220. Aldina πρόσωπα. Ibidem Regius cum editis τάτ' ἀντάρος habet, a *V. D.* in margine Aldinæ correctum.

V. 223. Editi cum Regio ἰοδόρον Emendavit PIERSON *Verifim.* p. 170. Rittersh. malebat ἰοδόλον. λιθόεργον eadem notione dixit *Diofcorides* in epigrammate *Analect.* T. I. p. 496. quod præclare a *Mufgravio*, ni fallor, emendatum nuperrime dedit Jo. TOUP. *Curis Noviff. in Suidam* p. 31. *Antiphilus* vero ibid. T. II. p. 172. Γοργοῦς λιθοδερκέος, ut *Lycophron*

μαρμαρῶπιν, dixit. v. 228. Regius liber habet: ὅλον παῖδα ἐξαλαώσας deinde versu 232. ὀνύχεσσι. v. 236. *Brunck* mavult: δαίνυσθαι στομάτεσσιν ἀνειδέσι μήδεα παιδός. v. 241. Aldina τηρῆσαι, cui simile, quod in Regio exstat, καὶ παῖδάς τ' ἐρῖσαι. v. 247. Cod. Reg. καὶ post Ατθίδα omittit, vacuo relicto spatio. Scribendum τε. De Themistone, quæ v. 248. memoratur, vide Interpretes ad *Mythographos Latinos* p. 18. edit. *Stavern.* Jam vero profligata orationis græcæ emendatione, propius ad ipsam *onagri* descriptionem accedamus, quam uni *Oppiano* ex vetustioribus scriptoribus debemus. PLINIUS 8. c. 44. *onagros* in Phrygia & Lycaonia præcipuos esse, & montem, qui Cappadociam a Lycia dividit, non transire cap. 58. memorat; sed hi multum a nostro hoc diversi. Verum quod ibidem addit: *pullis eorum, ceu præstantibus sapore, Africa gloriatur, quos lalisiones appellant:* ad genus *Oppiani* pertinet, quemadmodum etiam quæ L. 8. c. 30. traduntur: *Hyænæ plurimæ gignuntur in Africa, quæ & asinorum silvestrium multitudinem fundit. Mares in eo genere singuli feminarum gregibus imperitant. Timent libidinis æmulos, & ideo gravidas custodiunt, morsuque natos mares castrant. Contra gravidæ latebras petunt, & parere furto cupiunt, gaudentque copia libidinis.* Nunc vero adhibeamus locum *Philostorgii* L. 3. c. 11. p. 43. ed. Godofr. quo etiam *Bochart* usus est Hieroz. T. I. p. 867. ubi plurima animalia ex ultima Africa Romam allata & a se visa accurate, & diligenter describit. Sic igitur ille: καὶ αὐτὴ δὲ χῶρα καὶ ὄνους ἀγρίους μεγίστους τῷ μεγέθει φέρει, καὶ τὴν δορὰν κατὰ τὸ ξενίζον (forte ξανθίζον) πεποικιλμένους, λευκοῦ στίλβι καὶ μέλανος χρώματος οὐ κατὰ μικρὸν συμποικιλλομένου, ἀλλὰ ζῶναί τινες ἀπὸ τῆς ῥάχεως ἐπὶ τὰς πλευρὰς καὶ τὴν κοιλίαν καθήκουσαι, καὶ ἐνταῦθα ἐπισχιζόμεναι καὶ κατά τινας περιφερείας ἀλλήλαις ἐνελιττόμεναι, θαυμαστήν τινα καὶ ξένην ἀπεργάζονται πλοκὴν καὶ ποικιλίαν. Habes hic *Oppiani* στεφάνας χιονέας, quibus corpus utrinque a dorso cingitur (περίσχεται); nigram vero tæniam, quæ spinam dorsi percurrit, (*la bande noire, la raie, qui s'étend le long du dos & croise ensuite sur les flancs & les épaules,*) *Philostorgius* non adeo clare expressit, in varietate coloris notanda magis hic quam *Oppianus* occupatus. Quod si vero utriusque descriptionem cum imagine animalis, quod sub nomine Congensium *Zebre* delineatum & diligenter descriptum dedit Ill. *Buffon* T. XII. p. 7. seqq. contuleris, plane tibi mecum persuadebis, Zebram illam ob *Oppiano* hic describi, quod de onagro *Philostorgii* & *onagro pulcro* MARTIALIS XIII. Ep. 101. jam docuit *Job. Ludolf* Hist. Æthiop. T. II. p. 150. Hodie etiam Lusitani similiter ac veteres græci autores zebram appellant asinum silvestrem, *Burro do matto.*

v. 251. Codex Sylburgii ἐν εὐκνήμοις exhibet. Deinde vers. 262. Aldina φράζεο δύω, ubi *V. D.* in margine nostrum νῦν supplevit. *Turneb.* & *Rittersh.* ediderunt φράζεο δὴ δύο. Regius φράζεο δύο habet. *Pierson* Verisim. p. 172. malebat φράζεο δοίω.

Denique

Denique versu 263. Editi cum Regio αὖθις habent. V. 267. Editi ἀργεννῶν ἐρίφων τε πολύπλοκον. Verum vidit *Pierson* Verisimil. p. 172. Ducit eodem lectio libri Regii: ἀρνῶν ἐρίφων τε πολύπλοκον Vulgatum πολύπλοκον mutavit *Brunck*. V. 268. Aldina τὴν δὲ νυκτιπόρον, ubi *V. D* in margine recte τὴν δ' αὖ emendabat, quod tenendum censeo. Regius liber τὴν δὲ νυκτιπόρον καὶ νυκτιπλανῆτιν τελέθουσαν. voluit ἔστησαν. V. 274. Inepte *Turn. Rittersh.* ἔρρωπται. V. 276. Omnes libri στεινή τε. Versu sequenti libri omnes & scripti & editi, quos vidimus, corrupti in ultima voce. Aldina ἐπικλύουσιν ὁδοῖσιν. Regius ῥινόντ' ἀμφοτέροισιν ἐπικλείουσιν ὁδοῖσιν. *Turnebus*, a quo ineptum ὀδοῦσιν recepit & adeo vertit *Rittershusius*, in varietate ὄστεσιν memorat. Quod vero nos recepimus, planum certe & significantius, debetur ingenio cultissimi *Pierson* Verisim. p. 173. Mavult tamen *Brunck* ἐπικλείουσιν ἀοιδοὶ legere, quod sane ad vetustam lectionem propius accedit; sæpe etiam de poëtis ἐπικλείειν usurpatur. Inepte de h. l. *Paw* ad Horapoll. p. 387.

V. 282. Aldina præbet: δήρας ῥινὸν ἀπεστεχνήναιο. Reg. liber: δείρας δηρὸν ἀποτεχνήναιο, glossa vero habet: δηρὸν εὐκέλαδον, ἐπὶ πολὺ εὐκέλαδον, deinde ad ὠλεσίκαρπος annotavit: οἶμαι ὅτι διὰ τὸ βρύλημα ὄλλυσι τὰ ἔμβρυα. Sed recte *Rittershusius* docuit tympanum ita dici, quoniam ministri Cybeles, quibus tympanum in ornatu peculiare erat, exsecti semine, virilitatis argumento, veluti ἰτέας genus quoddam ὠλεσίκαρπον dictum, carebant; ita etiam *Bochart* Hieroz. T. I. p. 530. ubi ex *Damire* easdem de pelle lupi in tympano adhibita ineptias profert. Ceterum ἐϋκέλαδον *Turnebus* in varietate memorat. V. 287. Regius cum editis φθίμενοι habet.

V. 290. Reg. cum editis καὶ ῥ' ὅτι. Nostrum *V. D.* margini Ald. adscripserat. Falsam de hyæna, naturam & sexum mutante, opinionem olim jam exploserat *Aristoteles* H. A. VI. 32. G. A. III. 6. Mirum ergo eam h. l. ab *Oppiano* repeti, nisi tum rerum naturalium cognitione & historia retro in pejus lapsa veterem errorem segnior ingenio ætas adoptaverat. cf. Ill. *Buffon* T. IX. p. 412. V. 295. Regius ἀμοργῆες, τοῖσι μάλα. unde perspicimus, unde fluxerit L. I. 132. ἀμοργός. V. 300. ἰάχει dederunt Codices Sylburgii, d'*Orvillii* Obs. Misc. 3. p. 57. & Regius. Vulgo ἠχεῖ.

V. 302. Editi αἶψα δ' ἄν. Regius αἶψα δ' ἄρ' habet. Veram lectionem *Rittersh.* in margine nescio unde laudavit. Similiter in *Quinto Calabro* I. 635. τοὶ δὲ μόγῳ στονόεντι τετρυμμένοι ἄψεα πάντες legendum, ubi vulgo pessime αἶψα πάντες editur. V. 305. Regius cum editis ὄρθιος. Veram lectionem *Rittersh.* iterum in margine laudavit, nescio unde.

V. 307. ἀργυφέη ex Codice Sylb. & Regio habemus. Vulgo ἀργυρέη. V. 312. Codex Sylb. habet ἐμπελάτει. Deinceps αἰγὶ scripsimus pro αἶγα, quod tamen Regius etiam cum ἐγχρίμψει habet.

V. 314. Male scripti & editi libri ἀκτῆς. Quod vero V. 318.

ſubſtituit *Brunck*, προσφερέστερος pro vulgato προσφερέστατος, liber Regius firmat, qui tamen paulo poſt v. 319. male cum editis πεπυγμένος habet. Noſtrum in margine *Rittersh.* aliunde memoratur. V. 321. Regius liber ἰπόρκτε ſupraſcriptum habet. Ακμων Heſychio genus aquilæ dicitur; inde lupis, de quibus h. l. *Oppianus*, nomen inditum recte ſuſpicabatur *Geſnerus* Hiſt. Avium p. 189. V. 326. Rectius ſcribe cum *Brunckio* παύονται ἰδ' ὀλομένου. V. 329. Regius cum editis ἀργυρέοις. Poſtea verſu 336. editi peſſime πορδαλίδεσσι habent. Noſtrum Regius Cod. firmat. κρατερόχροα verſu ſequenti de *valido corpore* intelligendum, aut κρατερώνυχα legendum cenſebat *Geſnerus* H. Quadr. p. 769. Thoem *Ariſtotelis* Ill. *Buffon* T. XIII. p. 263. majorem ejus generis, quod vulgo *Chacal* vocatur, feram exiſtimat; ejuſdem vero Ariſtotelis πάνθηρα eſſe minorem ſpeciem generis *Chacal*, quæ vulgo *Adive* dicitur, ut adeo πάνθηρ altera ſit thoum ſpecies, de qua *Ariſtoteles* IX. 44. ex vulgi opinione memorat. Ipſe enim thoas non genere ſuo, ſed ſecundum anni tempeſtatem corporis tantum ſpecie differre affirmat. Quare libro IV. c. 35. ubi de panthere agit, nullo modo quaſi de minori ſpecie thoum loqui cenſeri poteſt, quod *Buffon* voluit; qui proinde nihil ex *Oppiani* loco L. II. v. 572. conficit, ubi πάνθηρες χαροποὶ in feris imbellibus cum felibus memorantur. Adde quod *Oppianus*, qui patriam eandem cum his animalibus habitabat, thoas & πάνθηρας nomine diſtinctos ſeparatim deſcribit. Dubito etiam an vir illuſtris ad coloris varietatem, quam *Oppianus* h. l. διπλοῦν μεμορυγμένον ἄνθος vocat, attenderit; capite enim & facie lupis ſimiles, reliquo corpore ſpeciem & colorem pellis pantheræ referunt, ut quidem *Oppianus* docet. Eſt etiam locus *Arriani* in Indicis, a *Bocharto* T. I. p. 847. allatus, ubi *Nearchus* ait: οὓς τινας καὶ ἡμεῖς ὁρέομεν καὶ τίγριας καλέομεν, θῶας εἶναι αἰόλους, καὶ μείζονας ἤπερ τοὺς ἄλλους θῶας. i. e. *quos videmus & tigres vocamus, thoas eſſe varios ſeu variegatos & aliis thoibus majores.* Unde de coloris varietate in thoum genere conſtat. Ipſe *Bochartus* operoſe docere conatur Hieroz. T. I. p. 842. θῶας a veteribus memoratos eſſe eoſdem cum Perſarum *ſciagal*, Arabum *filiis avvi* & barbarorum ſcriptorum *papionibus* ſeu *babuinis*. *Pantheras* (πάνθηρας) vero *Oppiani* eſſe, quos recentiores ſcriptores græci λυκοπάνθηρας & πανθήρια vocent, quod deinde nomen a poſterioribus Græcis thoibus inditum fuerit. Sed hac quidem diſputatione doctiores non reddimur; quæ enim ſunt eæ feræ, quas illi recentiores græci πανθήρια & λυκοπάνθηρας dixerunt? Vide etiam *Schaw* Travels p. 173. V. 345. Incuria mea h. l. irrepſit μὲν pro μιν, quod editi & Regius habent. V. 352. Regius cum editis λαλαγεῦσιν. Quod recepimus, eſt a *Pierſono* Veriſim. p. 174. Porro recte Regius liber τοῖσι præfert.

V. 355. Editi ὅτε γε, quod emendavit *Brunck*, cui accedit Cod. Regius. V. 360. Editi ῥεῖα γὰρ οὐκ ἂν ἴδοις. Regius cum Sylburgiano ῥεῖα γὰρ οὐκ ἂν ἕλοις. Quod edidimus eſt a *Brunckio*,

qui tamen nunc mavult: ῥεῖα δέ γ' ὀυκ ἂν ἕλοις. in quo plane acquiesco.

v. 368. Editi αὐχένας, quod emend. d'*Arnaud* p. 220. cui adstipulatur Cod. Regius. v. 371. Editi πολλὸν ἐπικρατέει, quod emendavit *Brunck*. Regius liber πολλὸν ἐπικρατέει. *V. D.* in margine Aldinæ ὄχλον tentabat.

v. 380. Aldina αἰπήν. Bodinus ἐνιπὴν emendabat, quod tenendum equidem puto. Sic L. I. 133. φλογόεσσαν ἐνιπήν. *V. D.* in margine Aldinæ ἀϋτμὴν adscripserat, quod *Brodæus* etiam voluit, & *Brunck* recepit, qui etiam ἔχειν scripsit cum *Guieto* pro vulgato ἔμεν. Regius liber habet φάτις, περὶ λευκὸν ὀδόντα ἐντὸς ἔμεν — ἐνιπήν. Idem cum Oppiano tradit *Xenophon* de Venatione Cap. X. §. 17. τεθνεῶτος γὰρ εὐθὺς ἐάν τις ἐπὶ τὸν ὀδόντα ἐπιθῇ τρίχας, συντρέχουσιν· οὕτως εἰσὶ θερμοί. ζῶντι δὲ διάπυροι, ὅταν ἐρεθίζηται· οὐ γὰρ ἂν τῶν κυνῶν, ἁμαρτάνων τῇ πληγῇ τοῦ σώματος, ἄκρα τὰ τριχώματα περιεπίμπρα. v. 384. Scripsi ἐπασσυτέροις, ubi Regius cum editis ἐπασσύτερον. Pro θωρήξατ' versu 396. *Guietus* mavult θωρήσσετ'. v. 398. Regius cum editis θοὰς δ' ἔφριξεν, & versu 402. δηθάκις ἔκτεινε κύνα præfert, ubi nostrum (δηθάκι δ' ἔκτεινε) *Turnebus* in varietate habet. v. 406. Regius cum editis ἀείδω. Hic vero locus arguit mancum *Oppiani* de Venatione poëma ad nos pervenisse; nullibi enim apparet hystricum venatio. Versu sequenti Aldina ὁμοῖος. v. 418. ἐλυσθεὶς a *Brunckio* est. Editi ἐλιχθείς. Regius etiam nostrum ἐλυσθεὶς, sed juxta paulo superius adscriptum κυλισθεὶς habet, quod equidem magis probaverim. v. 424. Pro τέρματ' legendum τέλματ' suspicabatur d'*Arnaud* p. 220. v. 437. Lectio, quam h. l. recepimus, debetur ingenio *Gesneri* p. 636. Aldina habet: κεφαλὴν δονέει δεμένοισι. Hinc *Turnebus* vulgatam eruit: κεφαλὴ δὲ ἐειδομένοισι κορύμβοις. *Schottus* Obs. Hum. p. 89. ex membranis suis profert: κεφαλὴ δοκέει δὲ μὲν εἶσι κορύμβοις. Regius habet: κεφαλὴν δονέει δ' εἰδομένη κορύμβοις μελαινομένην.

v. 441. Editi πελάσαντ' ἤειρε, quod ex Cod. Sylb. & membranis suis correxit *Schottus* l. c. Regius habet πελάσασ' ἤειρε, quod ipsum *Brodæus* malebat. v. 442. Cod. Reg. recte ἤῦρυνε habet. ὑπέσυρεν ὀδόντα quid sit nescio. Hoc vero video, requirere sententiam *exserere*, *restringere dentes*. L. II. 243. in simili re λευκοὺς ὑπεξῆρεν ὀδόντας non minus ineptum est. Jam vero de conjectura mea, quam in textum orationis recipere non ausus sum, minus dubito, cujus mihi fundus factus est Codex Regius, ubi supra II. 243. ἐπισέσηρεν exstat; unde utroque loco ὑπέσηρεν vel σέσηρεν, ab antiquo verbo σαίρειν, Italorum *digrignare i denti*, unde σεσηρὼς & ὑποσεσηρὼς frequentatur, legendum affirmo. Hoc vero loco Regius nihil mutat, nisi quod στυφελὸν δ' habet. Quod *Schottus* in membranis reperit h. l. ὑπέδηλεν, nihili est. v. 446. Regius cum editis δαρδάπτει δέ. Idem 457. πέλει & χατίζει præfert. Deinde vero 458. γυμναὶ δ' ἡμερίδες — ἰνδάλλονται. ubi editi etiam δὲ habent. v. 459. Regius καὶ περὶ θῆρσι πικρήν, ubi editi καὶ περὶ θῆρα. Hunc locum emendavit *Brunck*.

v. 465. Aldina ὅταν ἀλίοις, quod *Turnebus* correxit, & *Rittersh.* demum recepit ὅτ' εἰναλίοις, ut est etiam in libro Regio. Sed pro βροτοῖσιν omnino legendum censeo βοτοῖσιν *terrestribus animalibus*, quod etiam in versionem *Turnebianam* intuli. Deinde πορδαλίεσσι iterum corruptum est, cui substituendum πορδαλέοισι puto; *Brunck* vero malebat legere ῥινοῖς αἰγλήεσι πορδαλιδήων.

v. 470. Omnes interpretes, quos consului, atque adeo *Gesnerus* ψιλὸν vertunt *parvum*, quod proprie *glabrum*, *nudum* est. Constat tamen ex descriptione *Hasselquisti* in Itiner. Palæstin. p. 252. etiam caput pilis brevissimis rigidis tegi. Hic scilicet feram hanc ex visu pellis descripsit methodo *Linnæana*; sed eum multis modis nec injurie carpit Ill. *Buffon*, qui T. XIII. p. 1. seqq. ubi camelopardalin sub nomine *Giraffe* descripsit, *Belonii* descriptionem ceu multo diligentiorem præfert. Quæ veteres de camelopardali tradiderunt, vide apud *Gesnerum* & *Bochartum* Hieroz. T. I. p. 910. Unus *Oppianus* ex vetustis scriptoribus cornua seu cornuum speciem, quæ in media fronte velut apices eminent, & de quorum natura magna adhuc dubitatio est, memoravit, etiam in reliqua descriptione præcipuam laudem meritus. Exstat in opere musivo Prænestino maris & feminæ camelopardalis imago cum nomine adscripto, quod tamen in exemplo monumenti præstantissimi apud *Montfaucon*, quo usus est *Schaw* Travels p. 423. seq. omissum est, æque atque in eo, quod olim clarissimus Argentoratensium Professor, *Joh Dan. Schæpflin*, Romæ ab ipso monumento desumtum vivis coloribus pingi curaverat. Hoc bibliothecæ Argentoratensis cimelium sub oculis habebam, cum hæc scriberem; in eo igitur velut in altero exemplo, quod ab Illustri Comite *Caylus* sibi traditum omnium fere optime explicuit *Barthelemy* in *Memoires de l'Académie des Belles-Lettres* T. XXX. p. 503. seqq. video pilos longissimos & rigidos, quibus cornuum apices tecti latent, in altera harum ferarum, mare videlicet, in femina non item, clarissime apparere. Quod si imago ista naturæ fidem sequitur, magnum profecto momentum hæc observatio ad dubitationem de natura cornuum in camelopardali habere debet. In eodem monumento præter ichneumonis cum aspide pugnam, & rhinocerotem, apparet etiam fera, quæ adscriptum nomen Ταβους habet, a doctissimo Anglo *Schaw* ad camelum relatum p. 434. quasi υβους ex ὕβος *gibberosum* fieri potuerit. Veram omnino censeo sententiam doctissimi Galli *Barthelemy*, qui leviuscula immutatione Ναβους legendum existimabat, & ipsam imaginem ad feram Æthiopicam *Nabin* dictam transferebat, quam *Plinius* 8. c. 18. male cum camelopardali confudisse videtur.

v. 478. *Wasse* in Obs. Miscell. 3. p. 57. similiter ut *Guietus* emendabat γλαυκόχροος. Ald. Reg. ἀρηρέδαται habet. A *Turnebo* ἐρειρέδαται recepit Rittersh. v. 483. μετὰ στρούθοιο κάμηλον i. e. στρουθοκάμηλον, quem pari verborum compositione Arabes

appellant, ut monet *Niebour* Beschreibung von Arabien S. 168. Confer omnino Ill. *Buffon* T. XIV. p. 404. v. 485. Cod. Regius μέλπουσιν. v. 489. Pro vulgato ἀειδέα cum *Guieto* & Regio libro scripsimus ἀείδελα. v. 491. Vulgo ναιετάει. Cod. Reg. ναιετᾷ. v. 496. *Turnebus* rescribi jussit κείνησι πολὺ πλεῖον, quod etiam Cod. Regius habet. Recte. Qui vero ab hoc versu sequebantur in editis & scriptis libris versus tres, recte, utpote ex L. IV. 73. huc translatos, expungi jussit *Schottus* Obs. Hum. p. 58. quod senserat etiam *Guietus* & adeo ipse *Rittershusius*. v. 497. Cod. Reg. ὑλιπόρουσιν δέ. v. 498. Editi κραιπνοῖς, quod emendavit d'*Arnaud* pag. 224. qui tamen male versu sequenti αὐτοῖς ὑ φορέουσι corrigi volebat. Cod. Reg. ποσὶ κραιπνοὶ τελέθουσι. v. 500. Regius cum editis ἄμβακος, quod tamen jam *Turnebus* corrigi jusserat. ἀναβαδὸν solennis ea in re vox est apud *Aristotelem*. Vulgo etiam pessime οἷά τε legebatur.

v. 503. Regius cum Aldina κελύφοισι. Idem versu 506. κάρα, quod etiam in editis est. v. 508. δνοφεροὶ δὲ Regius cum editis. Primus *Rittersh*. τε emendavit v. 511. Regius cum editis κεκορυθμένον. *Guietus* volebat aut κάνθος — κεκορυθμένος, aut κάνθοι — κεκορυθμένοι. v. 514. Aldina μέλονται habet, quod Gesnerus in μιγῆναι mutabat p. 682. sed nostrum, quod nescio unde Rittersh. in margine memorat, quasi *vulgatam lectionem*, firmat liber Regius. v. 515. Aldina νωλεμὲς ἱμείρουσι, γάμων δ' ἔτι ἴσχυς ἔσται, ubi *V. D.* in margine emendat: ἱμείρουσι γάμων· ἔτι δ' ἐγκυέουται vel ἔγκυοι ἔσται. *Turnebus* etiam ἔτι ἔγκυοι ἔσται reponi jusserat, cui tamen *Rittersh*. non obsecutus est. Codex Regius habet: νωλεμὲς· ἱμείρουσι γάμων δ' ἔτι ἴσχυς ἔσται. Unde τόκων a Rittersh. memoretur nescio. v. 517. Cod. Regius φέρωσι, vulgata suprascripta. ὀϊστὸν dixit h. l. *Oppianus* pro doloribus partus, quos *Homerus* tela Lucinæ dixerat; hinc etiam in Halieuticis sæpe βέλος pro ὠδὶς & γένος positum videbimus. Pertinet huc locus *Etymologici M.* voce βολωσία ἡ Ειλείθυια, βολὰς γὰρ τὰς ὠδῖνας ὠνόμαζον. Sed scripturam sanam præstare nolim. Denique versu 525. Regius liber ἀσπάσασθαι præfert.

AD LIBRUM QUARTUM.

Ipso statim initio male omnes libri τόσαι δ' ἀνὰ præferunt. v. 10. Editi & Regius ἤθεα. Nostrum a *Brunckio* est, qui etiam πολυεργέος pro vulgato πολυαρκέος dedit. *Rittersh*. cum *Brodæo* malebat πολυάρυος vel πολυέρκεος. Regius ποαρκέος cum glossa τῆς ἐ ὕσης πολλοὺς ἄρ υκας. ergo πολυάρκυος voluit. v. 12. Post χωρήσειεν interpunximus, ut εἰπέμεναι vertendum sit: *ut dicat*. Scholiastes Cod. Reg. δύναιτο explicat, quo sensu etiam accipi vocem χωρεῖν docet *Abresch* in *Æschyl*. p. 630. sed ea significatio h. l. non satis convenit. v. 18. Aldina τοῖσι habet.

v. 20. Ald. Turneb. Ritt. Σινάρω cum Regio habent, quod primus *Turnebus* corrigi jussit. v. 23. Aldina, Reg. ὀξίσμαλα.

Turnebus in secunda habet ὀαρίσματα, & in varietate ὠρίσματα, quod Rittersh. recepit. Manus docta in margine Vascos. tentabat εὐρίσματα, quod & ipsum cum διορίσματα propinasse *Brodæum* legimus. Bodinus ἀορίσματα dicitur habere. v. 35. Cod. Sylb. πίσυνοι habet, quod equidem non capio.

v. 42. ὁμοίης δ' ἔλλαχε editi & Reg. ita versu seq. iterum bis δὲ habent, ubi nostra τε. v. 47. Cod. Reg. ἵπποισι κείνοισι. v. 49. βιωμένοιο χαλκοῦ Ald. Regius βιωομένοιο χαλινοῦ. v. 51. Hoc loco quædam turbata fuisse, vel adeo excidisse *Brunck* ex voce ἠδὲ versu seq. arguebat, ubi Regius πίσυνοι δ' dat. Ceterum quod post vers. 53. *Schottus* Obs. Hum. II. 41. ex Codd. Vaticano & Salmanticensi immittere veluti supplementum jubebat: ἐν γὰρ τῷ ἠλίου φλογμῷ οἱ θῆρες κάμνουσιν, glossa potius est. Vulgatum ἐλόωσιν ἵππους correxit d'*Arnaud* p. 224. cui Regius accedit; sed quod idem malebat: ἠελίου γε βολῆς ἅμα, νόσφιν ἀεχωγῶν, quamvis abblandiretur, recipere non ausi sumus.

v. 70. Ald. θηροφόνος. Ita etiam versu seq. Ald. δὲ ἕλοιεν, quod *Bodinus* emendasse dicitur, uti est in Regio.

v. 74. Vulgatum δροσεροῖο *Schottus* Obs. Hum. p. 88. ex membranis suis correxit. Vocem σαλαγεῖν *Hesychius* explicat: ταράσσειν. ἡ γὰρ φροντὶς σάλα. Locus *Luciani* Pseudom. T. II. p. 255. nihil huc facit.

A versu 74. quæ describitur leonum venatio, est etiam apud *Xenoph* de Venatione c. XI. §. 4. ἔστι δὲ οἷς αὐτῶν καὶ ὀρύγματα ποιοῦσι περιφερῆ, μεγάλα, βαθεῖαν ἐν μέσῳ λείποντες κίονα τῆς γῆς. ἐπὶ δὲ ταύτῃ εἰς νύκτα ἐπέθεσαν δήσαντας αἶγα, καὶ ἔφραξαν κύκλῳ τὸ ὄρυγμα ὕλῃ, ὥστε μὴ περιορᾶν, εἴσοδον οὐ λείποντες. τὰ δὲ ἀκούοντα τῆς φωνῆς ἐν τῇ νυκτὶ, κύκλῳ τὸν φραγμὸν περιθέουσι, καὶ ἐπειδὰν μὴ εὑρίσκῃ δίοδον, ὑπερπηδᾷ, καὶ ἁλίσκεται. Oppianus tamen, cum h. l. agnum memoraverit, postea versu 214. hœdum nominat. Sed horum usus erat in hac venatione promiscuus, ut apparet ex locis allatis a *Bochart* Hieroz. T. I. p. 761.

v. 84. Editi & Regius λαρὸν, quod mutavit *Brunck*. Idem quod versu 95. etiam in Regio est ἴθυνε correxit, quemadmodum etiam reliquis in locis, ubi voci ἰθύειν significatio *ruendi cum magno desiderio* inest, quoniam ἰθύνειν fere semper agendi vim habet.

v. 101. Vulgatum ἀναίστοιο correxi. Ita etiam v. 102. posui παντόσε, ubi Ald. πάντοτε. Rittersh. vero cum Turn. πάντοθε habet. v. 105. Ald. οἱ δ' ἄρα σκοπιῆς. v. 106. Editi & Reg. ἐριτμήτοισι, quod emendavit *Guietus*. v. 101. Ald. Reg. μέλεθρα, quod in κέλετρα mutandum censebat *Gesnerus* H. Quadr. p. 661. idemque *Brodæo* placebat, cujus in *Oppianum* annotationes *Gesnerus* manuscriptas apud Oporinum viderat. *Turnebus* vero μέλαθρα posuit, quem secutus est Rittersh. v. 108. Aldina ἐδωδαῖς. v. 109. ἀλύξειν Ald. quod qui deinde in ἄλυξεν immutarunt, forte credebant ita lacunam, quæ statim sensum feriebat, induci posse. Deerat enim versus 110. quem *Schottus* Obs. Hum. 2. 41. ex Mtis libris supplevit, ubi tamen male ἔκ-

θοςε scriptum erat pro ἔνθορε, quod a *Brunckio* positum Reg. Codex firmat. v. 111. Ald. Regius ὡς δὲ μὲν, quod *Gesnerus* Hist. Quadr. p. 661. in ὡς δάμαν mutatum volebat. Reliquæ editiones, quas vidimus, ὧδε μὲν habent.

v. 113. Vulgatum ἀρτύνοντες ex Codd. Sylb. Reg. correximus. v. 118. Aldina περὶ λαμπέα,

v. 121. Revocavimus ex Ald. & Regio ἀσσυτέροις, quod reliquæ male in ἀσσυτέρης immutarunt. Postea *Brunck* ἐπιμύει, quod & h. l. & versu 144. Ald. habet, restituit, atque ita reliquis locis, ubi recentiores editores de metro male solliciti ἐπημύει substituerunt. Liquida enim pronunciando duplicatur. Vide *Abresch* ad *Hesychium* h. v. v. 127. Cod. Reg. διπλῶν ἀκρόπλευρα φωτῶν. v. 130. Editi & Regius ἐν πατάγῳ, quod correxi. D'*Arnaud* p. 226. malebat ἀσπίδα συμπαίαγῶν. v. 131. Cod. Reg. θηρσὶ μέγα. v. 134. ἐπιδεῖν editi, quod correximus, quemadmodum in Regio legitur. Porro legebatur ἀσκαρδαμύκτοισιν, in codice vero d'*Orvillii* Obs. Misc. III. p. 58. ut etiam in Regio ἀσ αρδαμύτοισιν erat. Nos sequimur *Bentlejum* ad Horat. I. Od. 3. licet obnitatur d'*Arnaud* p. 226.

v. 149. Recepimus quod nescio unde in margine Rittersh. laudat. Editi & Regius τελέθουσι. v. 152. Editi & Regius ἀλκαρ ἔμεντ' ὀνύχων, quod *Brunck* correxit. v. 155. Editi ἀδερκέστης, quod iterum emendavit *Brunck* assentiente Cod.Reg. v. 156. Editi cum Reg. χείλεα καὶ ῥινάς τε. Nostrum est a *Brunckio*.

v. 158. Quid est ὁρμαῖς εὐκελάδοισι; an *tumultuantium clangor virorum armorumque?* Vide an magis h. l. conveniat: ἀμορβεῖς εὐκελάδοισι μάστιξι θαμινεῖσι &c. sublato post εὐκελάδοισι commate. ἀμορβεῖς scilicet erunt venationis comites, socii, qui scuticarum flagellorumque crepitu feras compellunt in insidias & perniciem. unde ἀμορβεῖν, ἀμορβεύειν pro *sequi*, *comitari*. Regius ἅμα ῥύμαις εὖ ελάδοισι suprascr. εὐκελάδοισι habet. Conferatur descriptio venationis leonum, qualem Africani instituunt, ap: *Marmolium* in Africa T. I. p. 54. v. 163. Cod. Reg. δίοισι κεραυνοῖς, quam lectionem etiam *Turnebus* in varietate laudat. v. 164. Cod. Reg. cum Aldina Γάζοιο. v. 165. Μαρυανδέα Ald. habet. Μαρυανθέα ediderunt *Turnebus* & *Rittersh.* quamvis idem *Turnebus* in varietate Μαυρανθέα emendari jusserit, quod etiam *Bodino* placuisse *Rittersh.* monet. Regius Βαρυειδέα habet, & versu 167. ἐκύλισσε pro vulgato ἐκάλυψε.

v. 176. Ald. Regius ἐπιθύσσων, ubi forte ἐπιθύων latet. Ita enim infra versu 186. pro vulgato θύων Regius θύσσων habet. v. 177. Ald. μέγα θηρῶν αἰζηός. Regius μέγα θήρων αἰζηῶν. unde effecerunt μέγ' ἀνθηρῶν αἰζηῶν. Sed malim cum *Brunckio* μεγαθενέων αἰζηῶν.

v. 188. Ald. ἄχετος. *Brodæus* ἀνάχετος malebat. Regius ἀλόχετον habet, suprascripto ἀλίσκεται. v. 190. Cod. Reg. ἀμφιβάλλει. v. 195. Nostrum Ald. habet. Rittersh. cum Turnebo edidit τανυγλώσσοισιν. Regius τανυδείρζοισι. Alter Regius, quem *Guietus* ad h. l. memorat, τανυείζοισιν habet. v. 196. Cod. Reg. ἀνηνύτοισιν habet, super υ appicto οι, ut sit ἀνηνοίτοισι.

v. 197. Duo hemistichia post ἀποςαλάει δὲ supplevit ex Codd. Vatic. & Salmantic. *Schottus* Obs. Hum. II. 41. ubi tamen χέρσον scriptum erat, quod *Schottus* emendavit. Idem vulgatum ἐρείδων ex Vaticano correxit.

v. 202. Importunum δὲ post ἄντην, quod etiam Reg. servat, sustulit *Brunck*. At versu 204. Regius ἑτεροκλινέων habet, unde si ἑτεροκλίνων efficias, veram habes lectionem. v. 208. ἐρειστάμενοι recepimus a *Pierfono* Verisimil. v. 174. Vulgo ἐρυσσάμενοι. v. 209. Recte Cod. Reg. ἀλευόμενον. Vulg. ἀλευάμενον. v. 212. Paulo diversam pantherarum capiendarum rationem enarrat *Ælianus* H. A. IX. 10. conf. etiam *Oppianus* Halieut. III. 386. seqq. v. 215. Ald. male λίθοις habet. Paulo antea Cod. Reg. ὁμοίοισί τε. v. 220. Editi δρυὸς. sic versu 170. pro δρίος Ald. δρυὸς habebat. v. 222. Recepimus Σαλαβῖνιδι ab *Is. Vossio* ad *Melam* p. 193. ubi vulgo Σαλαμινίδι legebatur, quod Brodæus in Σαλμύκιδι mutari volebat. Σαλαβὶς hodie, si Vossio credimus, Salabreña dicitur. Spartum hodie etiam Hispanorum idioma tuetur, Esparto, unde apud illos espartena, locus ubi spartum provenit, espartero & espartera derivantur.

v. 226. Regius præbet ἐκάτησιν ἐλέσθω, quod equidem non capio. v. 229. *Guietus* mavult ἐπέρασσε *penetrat*. v. 230. Cod. Reg. δάμασε habet. v. 231. Ald. οἰνοχεέντων. Nostrum etiam Regius habet, qui versu 234. recte βλοσυραὶ habet. vide vers. 352. & 378. Idem versu 235. cum editis ὠχοφόροι habet, sed rectius v. 237. Ιακχον prodit.

v. 241. Ald. ὄν μηρὸν omisso τότε. Vide *Strabon*. XV. pag. 1008. *Arrianum* de Expeditione Alex. V. p. 197. *Plinium* VI. 21. Codex Sylburg. ὄρει ὄν dabat. Regius nostrum exhibet. Idem v. 242. rectius μάλα δειμαίνουσαι.

v. 245. Aldina νευροῖσι — σπεῖει. Reg. νεβρίσι τ' — σπεῖει. Turnebus in varietate ἐν νάπει memorat. v. 248. Editi κλαυθμυρίμων. Regius κλαυθμυρισμῶν. Malui κλαυθμυριῶν, quod æque atque alterum, metro importunum, a κλαυθμυρίζω derivatur.

v. 251. Ald. Reg. ἀτερμοσύνην habent. Turneb. & Rittersh. ἀγερμοσύνην ediderunt. Nostrum a *Brodæo* est.

v. 256. Aldina πεψάμεναι. Codex Sylb. Reg. & Bodinus σεψάμεναι legunt. *Turnebi* πεμψάμεναι etiam *Rittersh*. recepit. v. 259. Aldina γριφέας, ubi *V. D* emendabat ἐλίσσοντο. Regius γριφέας ἐλίσσοντο Omnino illud ἐλίσσοντο tenendum h. l. puto, nisi cum d'*Arnaud* p. 229. βυλόμεναι cogitatione sensui malis adjungere. v. 262. ἡ σέλινος insolens & forte inauditum. Quare malim cum *Brodæo* ἕλιξ i. e. *vitis*, *racemus*. Locus qui sequitur versu 267. ex emendatione *Brunckii* constitutus est. Aldina habet: ὕπατον --- ὄρει καὶ ῥοιῆσιν. Regius ὄρει καὶ ῥοῆσιν, quod & *Schottus* Obs. Hum. p. 99. in membranis suis reperit. Malebat tamen ipse καὶ ῥῶσιν, quod non intelligo. *Turneb*. & *Rittersh*. ediderunt: ὄρος -- κεράεσσιν ὑπ' ἄντρου. ille tamen in varietate κλισίησι legendum censebat. v. 268. Vulgo ἄγραυλον, quod correxit *Brunck*, approbante Regio libro.

v. 269.

v. 269. Noſtra lectio a *Guieto* eſt. Aldina, Regius ποιμενίων ἱδρύσατο *Turnebus* & *Rittersh.* ediderunt ποιμενίων γ' ἱδρύσατο. Non dubito *Turnebum* voluiſſe ποιμένιόν γ' ἱδρύσατο dare, & metro timentem importunum illud γε inſeruiſſe, quo rejecto præclara exiſtit lectio ποιμένιον ἱδρύσατο, quæ omnino tenenda eſt. ποιμένιον pro *armento*, *grege* habet *Oppianus* Κυνηγ. III. 264. v. 270. ἔθηλψεν, quod neſcio unde laudat *Rittersh.* recepimus, ita jubente verſu 331. Editi & Regius ἔτριψε. v. 276. Recte Regius Εὐβοῖσι τε. Verſu ſequenti Aldina habet ἑτέραις — πᾶσιν. Regius etiam ἑτέραις. *Guietus* non male emendabat: νάρθηκα προταμὼν ςυφελὰς ὄχθας τε πέτρας. v. 281. Cod. Regius τάμε. v. 282. αὖτις Codex Sylb. & Regius. Vulgo αὖθις. Porro Aldina: χερσὶν ἐϋςαλέων συνέλαξε. *Turnebus* in varietate νεωςιέων memorat. Unde neſcio cur idem eumque ſecutus *Rittersh* prodiderit ineptam lectionem: νεωςὶ νέων συνέβαλλεν. Codex Sylburg. νεωςὶ νέων συνέβαλλε videtur habuiſſe. Veram lectionem vidit *Bodinus.* Regius νεοςαλέως συνέβαλλε. v. 287. Ex Aldino πυρὶ παιδὶ effinximus veram lectionem. Male Regius, editio *Turnebi*, *Rittersh.* περὶ παιδί. Nobiſcum facit d'*Arnaud* p. 230.

v. 289. Aldina οὐχ ἴδε τὰς, quod Turnebus correxit, & recte Regius. v. 294. Regius χερὸν δ', ſed recte ἐλάασκε Vulgo ἐλάεσκε. v. 295. Idem recte Πενθηϊάδαι, ubi editi Πενθηϊάδες. Utrumque vitium emendaverat etiam *Guietus*. Ineptum eſt quod *Turnebus* in varietate ad verſ. 297. neſcio unde laudat: ἀλλ' οὐ Καδμεῖοι.

v. 300. Aldina πᾶσαι ἐςάλαον. Cod. Sylb. παρειαὶ, ut Rittersh. annotat; ſed videtur etiam ἐςάλαον habuiſſe. Reg. πᾶσαι δ' ἐςάλαον — παρειαί. Si vulgatam amplecteris, *Brodæi* ἐςαλάα præſtiterit, ſed malim nunc, ut Codices præmonſtrant: πάσαις δ' ἐςάλαεν Βρομιώτισι δάκρυ παρειαί.

v. 308. Pro ἄναξ Regius præclare ἀρῆς, *exaudivit preces* habet. cf. *Homer.* Odyſſ. δ. v. 767. Deinde v. 309. Aldina μὲν ταῦρον omiſſo δὴ, quod ex Cod. Sylb. addidimus. *Turneb.* & *Ritt.* ediderunt μὲν ταύρειον. Ille etiam in varietate poſuit: Πενθεῖ μὲν ταύρειον. Cod. Reg. Πενθεῖ μὲν δὴ ταῦρον, ſed ταύρου ſupraſcriptum habet. Idem verſu 312. cum Aldina κατέγραψε habet. v. 313. ὀπωρινοῖσι. Vertendum ſaltem erat *pomis*, ut conveniret cum Gallorum *peau pommelée*, quod voluit *Salmaſius* ad Script. H. A. p. 512. Sed durum & ineptum prorſus in poëta mellitiſſimo, ſi Diis & Salmaſio placet, videtur, cum dicitur pellis *pomis pingi*, nec injuria h. l. Aldina aſteriſcum appoſitum habet. Quare profiteor ingenue mirum in modum mihi placere, quod in Codice Regio exſtat, ubi ὀπῶς νευροῖσι & ſupra νεβροῖσι ſcribitur; alter Regius, quem *Guietus* obiter tantum pertractaverat, etiam ὄπως νευροῖσι exhibebat, quod vidimus adeo margini Codicis 2737. adſcriptum. Quod ſi probaveris, locus perſanatus eſſe videtur. νεβρὸς ſcilicet pellem ejuſmodi variam habet initio, quod Galli dicunt: *quand il (le faon) porte encore la livrée.* v. 318. Editi μυσερὰς, quod *Guietus* correxerat

& Regius firmat. v. 322. Editi & Regius δεξάμενα. Hanc vero pantherarum vino capiendarum rationem memorat etiam ex Arabibus *Damir* ap. *Bochart* Hieroz. T. I. p. 790. v. 327. Regius ἔνθεν πορδαλίων. Idem v. 330. cum editis νηδύμοιο, quod ex usu *Oppianeo* facile erat corrigere. v. 331. Legebatur οἰνοπέδηπι etiam in Regio, quod mutavimus. Sed inhæret adhuc multa durities & κακοζηλία h. l. Licet enim *Homeri* exemplo græce a *Callimacho* οἰνόπεδος ἀλωὴ dicatur, vix tamen licuerit hinc οἰνόπεδον φυτηκομίην effingere, si scilicet castam & severam scribendi rationem sequi volueris. Quare vide an præstet legere οἰνοπέδοιο, vel cum *Brunckio* οἰνοπέδοισι; φυτηκομόωσι. Versu sequenti omnes editi libri dabant ἐζκεράσαντο. Quod substituimus, approbat Regius.

v. 338. Editi & Reg. σειριόεντος, quod recte *Brodæus* emendaverat. Idem versu 339. pro vulgato ἐκάλυψεν legebat ἐκάλεσσεν. Nostrum debetur *Guieto*. v. 340. Editi μέλαν ὕδωρ — διόνυσον, ubi saltem διονύσου erat legendum. Quod recepimus a *Guieto* est; nunc vero non dubitamus in Regio libro lectionis veritatem conservatam latere, ubi scribitur μεταχανδὸν una voce. Unde efficiendum μέγα vel μάλα χανδόν. Glossa in codice apposita, χυθεῖται, quid sibi velit nescio, nisi, quod suspicor, ad versum sequentem pertinet, ubi credibile est olim scriptum fuisse: ἐπ' ἀλλήλης δὲ χυθεῖται. Codex ibi ἀλλήλοισι suprascriptum habet. v. 342. Cod. Reg. recte σκιρτεῦσι.

v. 354. Regius liber habet: ἄρκλοισι δὲ κλυτὴν περιώσιον ἄγρην ὑπέθηκαν. Forte voluit: ἄρκλοισι δ' ὑπέθεντο vel ἐπέθεντο κλυτὴν &c. Quod sequitur αὐτολύγοισιν, non intelligo. TURNEBUS *nummellatos* verterat, quod verbum nos etiam liquimus. Potest quidem collare vimineum αὐτόλυγον dici, i. e. ex solis viminibus confectum, tortum, ut græce αὐτόξυλος & plura alia habemus; sed quisnam sanus & linguæ peritus ipsos canes tali alligatos vinculo αὐτολύγους dixerit? *Guietus* explicabat: *des limiers en laisse.* v. 358. μαστεύσαντ' Ald. & Regius Nostrum Turneb. & Rittersh. habent. Deinceps πολυπλάνεα est etiam in Regio, quod tamen metrum violat; quare πουλύπλανα scripsimus. v. 362. Regius recte εἰσοπίσω.

v. 372. Male Regius cum editis μείδησε δέ. Idem v. 376. θώοντα, voluit θύοντα. recte. v. 382. ἐν δὲ editi & Regius; quam lectionem immutavit *Guietus*. v. 383. Ald. Turn. Ritt. Regius liber μειλινέοισι, sed in varietate Turnebus μυλινέοισι ponit, quod *Brunck* cum *Guieto* prætulit.

v. 386. Regius ὀλίγον γέ μεν suprascripto γέμον, deinde ἐφ' ὕπερθεν. Versu sequenti *Guietus* malebat ὀμφαλοῦ στροφάλιγγα, quod de umbilici orbe, nodo, intelligi volebat. v. 391. Editi & Regius οἰωνῶν γε. Pro ταρσὰ Regius ταρσῶν habet. Versu 394. Omnino probandum, quod & Regius liber offert, ἢ χλοεροῖς, & Rittersh. in margine nescio unde laudat. Codex Regius tamen χλοεραῖς — θοὸν habet. v. 397. Regius ἐπὴν — πέλωνται. Idem versu 390. δέδορκεν ἄκυτα habet. Versum 404. recepimus

a *Schotto* Obſ. Hum. p. 88. ex membranis prolatum. v. 405. Omnes libri παλαγῦσιν. v. 407. μάλα πάντα *Turnebus* in varietate habet. v. 409. Aldina & Regius ἐπικελάδοντ@ --- ταινίαι δ' habent, quod *Turnebus* correxit. κραδάυσι dicitur h. l. neſcio an recte, pro κραδάονται. Proximum λιγηΐα noſtrum eſt. Aldina & Regius δὲ λιγέα. *Turneb.* & *Rittersh* ediderunt λίγειαι. v. 412. Regius κατάρχι@ ἀρτιόν. Hinc legendum eſt κατ' ἄρκυ@ ἀντίον, ut initio verſus τῦνεκα. Vocem περίδρομον ineptiſſime verterant *Rittersh.* & *Turnebus*, quod in hoc, viro latine & græce doctiſſimo, maxime miror. Vide de h. l. *Ulitium* ad Scriptores Rei Venaticæ p. 17. ed. Kempf.

v. 422. *Turnebus* & *Rittersh.* ediderunt: τάνυσέν τε ποτὶ ξύλῳ τῷ. Aldina habet: τάνυσές τε ποτὶ ξυλῷ. Codex Regius τάνυσέν τε ποτὶ ξύλῳ. Nos *Bodinum* ſequimur. v. 456. Aldina ποθέοντα. *Rittersh.* recepit a *Bodino* προθέοντα, quod etiam in libro Regio eſt. v. 432. Idem ῥιζίοι habet. v. 433. Duo hemiſtichia a voce ἀτραπιτοῖο ad γεωμορίησι ex membranis ſupplevit *Schottus* II. c. 41. Liber Regius corruptiora habet; ibi enim πάγον -- τοῖσι -- ἀλεγεινήν. v. 436. Omnes, quos vidimus, libri ἐνιθρώσκυσι habent, quod cum præter *ſubſultim incedere*, vix aliud quidquam ſignificet, adeoque ſententiæ poëtæ adverſetur, recepi ingenioſiſſimam *Brunckii* conjecturam, quæ egregie firmatur ex annotatione *Euſtathii* ad Homerum pag. 623. l. 27. ſeqq. quem videbis. Porro ἀρκραμένη Aldina cum Regio libro.

v. 437. πόδας noſtrum eſt. Omnes libri πόδες. Verſu ſeq. liber Regius ἐπιστυγίων δ' habet, ut adeo verba καὶ χείματος ὥρῃ cum ſententia prioris verſus continuanda ſint. v. 439. Editi ἕλης, quod Guietus, firmante nunc Codice Regio, correxit.

v. 447. Regius ἔργμοσι ſupraſcripto ἔργμασι, quod Aldina habet, ſed *Turnebus* veram lectionem prodidit. v. 449. Regius ὄτε ῥινῶν habet. Idem v. 450. δεινὴ ἔν τε, & in fine ἀναιμωτί. Mutilum eſſe poëma hoc cuivis apparet; nec ejus redintegrandi ulla ſpes eſt, cum & ipſa græca paraphraſis, *Eutecnii* ut volunt, his finiatur verbis: οἷα φιλεῖ συμβαίνειν πολλάκις ἐν τοῖς τοιύτοις, ἔνθεν τοι καὶ ταχὺ τὴν ἄρκτον πεδήσαντες οἴκαδε ἤγαγον, ut refert *Lambecius* Comment. de Bibliotheca Vindob. T. II. p. 594. & de Mediceo codice *Bandini* Catalog. Biblioth. Laur. Medic. T. II. p. 77.

ANIMADVERSIONES
IN
OPPIANI DE PISCATIONE
LIBRUM PRIMUM.

Versu 30. Omnes libri ὑπόψιος habent, quod *Brunck* immutavit. V. 31. P. a. S. ἐληίσαντο. P. a. χαλιῆς. V. 32. P. a. ἀπέσπασαν. Reg. 1. ὑπέσπασαν. V. 38. P. a. Reg. 2. χαλεπῷ V. 40. Vulgo ὑπ' ὄμματι. Nostrum ex Junt. Ald. P. a. In Reg. 2. annotatur θηήσασθαι. V. 46. ἀλκὴν -- ἄλκας eodem versu mihi non placent. Quare vide an pro altero ἄρκος legendum sit. Etiam in *Nicandri* Alexiph. 43. pro ἄλκας Mediceus ἄρκος præbet. V. 49. S. ὑποδρύχιοι. V. 51. P. 2. ἴχνη μέν. V. 52. P. 2. ὅποι. V. 53. Vulgo ἵσχαται. Nostrum ex P. a. In Reg. 1. ad vulgatam pro glossa adscribitur ἔρχεται, πορεύεται. V. 54. Lectionem nostram Junt. P. a. S. habent. Aldina θριξὶν δ' ἢ εὐχνεῖς. Turnebiana: θριξὶ δ' ἠπεδανοῖσι, ubi *Turnebus* tamen ipse in varietate θριξὶ δ' ἐν ἠπεδανῇσι rescribi jussit, quam ipsam lectionem Reg. 2. exhibet. V. 56. Junt. P. a. ὃ μὲν habent. V. 59. Vulgo ἐπειγομένως. Nostrum ex P. 2. V. 60. Vulgo οὐδ' ἐν πρώρῃσιν, cum tamen recte Juntina ὅτ' ἐν πρύμνῃσιν exhibeat, quam lectionem firmat Reg. 1. V. 63. Junt. Ald. P. 1. ἐνθάδε. V. 73. Omnes libri præter Reg. 2. πόρῳ. V. 76. Vulgo ὑμετέρας δὲ, ubi δὲ omittunt Cod. Turnebi, & P. a. V. 81. Junt. Ald. ἐξονομήνῃ. V. 82. Vulgo ῥηϊδίως. Nostrum habent Junt. P. a. S. Reg. 1. Porro P. a. Reg. 1. ἐσίκετο. Sylb. Reg. 2. ἀφίκετο. Hunc locum de profunditate maris explorata habet *Ælianus* IX. 35. V. 83. S. ὀργυιέων. V. 84. P. a. S. recte ἴσασί τε. V. 89. Reg. 2. οὐδ' ἕθνεα.

V. 92. Vulgo φέρωμεν. Nostrum ex S. V. 93. Omnes libri ἰχθύσι γὰρ, quod cum *Rittersh.* & *Guieto* mutavit *Brunck*. V. 96. νέωνται Turnebus annotavit. V. 98. Vulgo κιθάρῃ. Juntina κιθάραι, quod etiam Reg. 1. a prima manu habuit. Audacter κίθαροι scripsi, quod nomen ab omnibus autoribus frequentatur; alterum vero nullibi occurrit. V. 99. Vulgo βούγλωσσοι καὶ πλατύουροι. Juntina βούγλωσσοί τε καὶ πλατύουροι, quod etiam P. a. S. Reg. 2. habent. Sine dubio voluerunt, quod Reg. 1. clarissime præfert, & nos recepimus. Ætas *Oppiani* neutrum genus in hoc nomine prætulit, ut etiam ex *Marcello* Sidete apparet. De πλατυούροις aliunde non constat. Vide tamen *Gesnerum* H. A. p. 867. Forte idem est qui *Marcello* Sidetæ vers. 22. ἠΐόεις κόλλουρος dicitur, aliunde non notus. Forte etiam, nam hic nisi conjecturis res agi non potest, legendum est h. l.

βύγλωσσοί τε πλατύυροι, ut posterior vox alteri addatur. τραχέας ab aliis σαύρας dici monet *Xenocrates* de Alimento ex Aquat. §. 7. V. 100. Editi libri μορμύλ@ habent, quod ex *Oppiani* Cyneg. I. 74. mutavi. Μορμύρ@ etiam apud *Aristotelem* est, & *Marcellum* Sideten v. 17. μορμύρ@ αἰγιαλεύς τε. *Artemidorus* II. 14. inter σελαχίους ὁμοίας μὲν λεπιδωτοῖς, οὐκ ἔχοντας δὲ λεπίδας refert θύννον, πηλαμύδα, σίμον, σφύραιναν, κολίαν (κολίαν), μορμύρους. Paulo antea h. l. Junt. Aldina ταινίαι τ' ἀδληχραὶ habent. V. 105. Omnes libri καὶ κλαρίαι, quod nomen hodie in nomenclaturis ubique regnat. At cum id ex altero & veriore καλλαρίαι *Gesnerus* etiam p. 107. fateatur contractum, tum vero prima syllaba necessario producatur, confidenter καλλαρίαι rescripsi, quod, spero, omnes factum probabunt. Leve corruptelæ vestigium apparet in Regio I ubi καὶ εκλαριαι sine accentu & spiritu scribitur. Τριγλὶς h. l. manifeste a τρίγλη distincta, *Gesnero* p. 671. *Dorionis* ἀφύη τριγλῖτις esse videtur. Pro πηλοῖς Reg. 2. πηλῷ.

V. 106. σκεπανοί τε. *Dorion* apud *Athenæum* ἀπλαγεινὸν marinum, delicati saporis, σ επινὸν etiam appellat, qui *Oppiani* σκεπανὸς esse videtur, licet *Gesnerus* p. 126. nihil definiat. *Plinio* 32. c. 11. cum aliis smyrus & *scepini* memorantur in vetustis editionibus; nam *Harduinus* ex Codd. *sepia* scripsit. Nominis quidem nulla est differentia. Nam σ επανὸς & σ επινὸς alibi etiam permutantur. Priore verbo utitur *Oppianus* L. III. 637. σκεπανοῖς κευθμῶσι; alteram formam usurpavit *Aëtius* L. II. p. 36. ubi *Galenum* L. 3. c. 25. de Alimentorum facultate exscripsit, pro σιωπηλὴν καὶ ἀ ὕμονα habet σκεπινὴν καὶ ἀνύμονα. Glossa Codicis Sylb. σκεπανοὶ interpretatur κόπανοι, quocum præclare conveniunt, quæ *Belonii* posuit verba *Gesnerus* in thynno: *Lissa vel glissa Cretensibus thynni genus est, quod extra Cretam copanum vocant, contorta fortasse a scepano dictione* &c. V. 107. P. a. χλωραῖς. V. 109. Aldina cum Juntina σκάροι. P. a. σκάρ@, sed P. 2. σκάροι superscriptum habet. *Turnebus* primus σπάροι edidit. S. σπάρ@. Reg. I. σπάροι. Vitium vulgatæ lectionis vidit primus *Hipp. Salvianus* de Aquat. Histor. 56. fol. 177. qui in Codice Vaticano a se consulto σπάροι reperit, quam lectionem cum eo probarunt *Gesnerus* p. 1058. 1286. & *Aldrovandus*. Idem *Salvianus* Histor. XX. fol. 92. *Oppianum* cum *Plinio* taxat, quod cyprinum in marinis piscibus numerant. Pro ταχρίδες Reg. I. σχυρίδες habet. V. 110. ἀμφότεροί τε βῶκες. Solus *Oppianus* duas bocum species nominat. *Marcellus* Sidetes v. 8. φάγροι τε, γλαυκοί τε, πρέποντες, βούφθαλμοί τε, & versu 15. βῶκας nominat, quasi diversos; sed licet suspicari *Oppianum* nomine βῶκες, qui alias βῶπες dicuntur, *Marcelli* βυφθάλμυς & βῶκας comprehendisse. V. 112. Χρέμητες nominantur etiam ab *Æliano* H. A. XV. 11. unde barbatos esse apparet. Vide *Gesnerum* p. 267. V. 113. ὀλισθον. Hic aliunde non notus. Vide *Gesnerum* p. 742. Glossa P. I. γλανεὸν i. e. glanin interpretatur. Addit glossa Sylb. γλισχρὸς γάρ ἐστι. V. 114. P. I. ποταμοῖο. V. 115. μεταπαύεται ἅλμης, glossa

Reg. 1. μεταθρέπεται, κεῖται, εἰσβάλλεται, λήγει, quæ omnia simul in lectionem vulgatam non conveniunt. Videtur ἀθλοχεύεσθαι ἄλμῃ olim h. l. fuisse, aut ἐπιμίσγεσθαι ἅλμῃ, quæ posterior est conjectura *Brunckii*. v. 116. Omnes libri πολλὴ δὲ, & versu 118. γλυκερῇ δέ.

v. 122. Vulgo πέτραι τε, quod ex Reg. 1. correximus. v. 124. Vulgatum χαῦνοι ex Junt. Ald. correximus. P. a. S. χάνοι. v. 126. Vulgo ἄσθ' ἀλιῆες. *Turnebum* edere voluisse ὅσθ' ἀλιῆες ex appendice variantium lectionum apparet, idque nos recepimus. Intelligitur enim vox ἰχθῦς, & verum piscis nomen κίναιδος seu ἀλφηστὴς est, quod *Brodæus* apud *Gesnerum* p. 846. & *Rondeletius* ibidem monuerunt. Vitium Aldinæ ἄσσ' ἀλιῆες permovit *Hipp. Salvianum*, ut vetustissima Vaticanæ bibliothecæ exemplaria consuleret, quod dubitaret an recte φυκίδες h. l. infœcundæ dicantur, quod *Laur. Lippii* versio præfert, ubi est: *Phucides eunuchi vero de nomine dictæ.* Ita enim lectionem Aldinam intelligebat, quasi ἄσσ' ἀλιῆες ad φυκίδες referatur. Profitetur igitur in Libro præclaro de Aquatilib. fol. 226. Histor. 65. se in uno exemplo, ubi antiqui cujusdam græci interpretis expositio exstaret, in ejus loci expositione ita scriptum invenisse: *Hoc loco detrahit poëta cuidam eunucho, qui patrem ipsius ad regem detulerat, ob idque in exilium missus fuerat;* in ceteris tribus etiam exemplis super φυκίδες glossematis loco λεπῖναι scriptum fuisse; postremo in omnibus reperisse se ἄσθ', non ἄσσ', & in uno exemplarium super θ' adscriptum fuisse: παρέλκει. Hinc *Salvianus*, licet rectam viam ingressus veritatem lectionis pene teneret, nihilo minus lapsus est in eo, cum græculi nugatoris annotatione inductus existimaret, nomen phycidi ab eunucho aliquo impositum fuisse, non quod ipsæ eunuchi nomine appellatæ fuerint. Plane easdem græculi ineptias ex scholiis Codicis Palatini 2. retulit *Rittershusius*: ἐνταῦθα λοιδορεῖ τινα εὐνοῦχον ὁ ποιητὴς, φυκαρίζοντα τὰς πατρικὰς αὐτοῦ, καταλαλήσαντα Ἀγησιλάου πρὸς τὸν βασιλέα Σεβῆρον· & nos etiam in Regio 1. reperimus. Pro λεπῖναι quod ex codice Vaticano memorat *Salvianus*, in Palatino 1. & Reg. 1. λεπῖναι scriptum est.

v. 128. Recte Reg. 2. cum vulgatis ἄλλαι δὲ χθαμαλαὶ, quod pessime ex P. a. mutavi. Juntina pro ἄγχι habet εἰσί. v. 129. Vulgo κίρις. Juntina & Reg. 1. σκίῤῥις. Aldina κίῤῥις. *Turnebus* in varietate σκίρις habet, quod est in Regio 2. Infra L. III. 187. κιῤῥάδα vulgabatur, ubi P. 1. σκιῤῥίδα, P. 2. κιῤῥίδα, S. κιῤῥίδιον, quod ultimum hoc loco ex Codice Sylburgii pro glossa vocis βασιλίσκοι] σκιῤῥίδια relatum fuit a *Rittershusio*. Superest ut rationes explicemus, quibus inducti κίῤῥις recepimus, quem esse eundem putamus cum eo pisce, quem κηρίδα alii apud *Gesnerum* p. 226. appellant. *Alexander* Trallianus p. 181. ed. Paris. seu p. 604. ed. Basil. ubi diætam podagricis præscribit, ita ait: καὶ ὁ ἴσικος δὲ ὁ ἐκ τούτων ὠφέλιμός ἐστι, καὶ μάλιστα ὁ ἐκ τῶν σκληροσάρκων, οἷον ὀρφοῦ, κηρίδων, τευθίδος, σηπίας, κτενίων, καὶ τῶν

ὀστρακοδέρμων. Hic vero *Gariopontus* L. 4. c. 9. p. 85. qui Alexandri locum exſcripſit, habet: Duriores quoque maxime piſces, orphos, *cirrides*, dentices, ſepias, pectines, ſed & oſtreas, & cochleas non timeas dare. Iterum *Alexander* p. 106. Pariſ. 323. Baſil. τῶν δὲ ἰχθύων ἐσθιέτωσαν τοὺς σκληροσάρκους, οἷον ὀρφὸν, γλαῦκα, κηρίδα, κόκκυγα, καὶ ὀκτάποδα καὶ σηπίας. Ubi *Plinius Valerianus*, cujus totus liber quintus ex Tralliani medici ſcriptis conſarcinatus eſt, (quod hucdum nemo animadvertit,) L. V. c. XVI. de piſcibus autem utantur duras carnes habentibus, quales ſunt *acerina*, orphon, cælon, cerida, coccida, & aſtapodes, ac ſepias, & oſtragoderinas, id eſt aſtagines, ciretias & pectines. In græcis hic eſt: καὶ τῶν ὀστρακοδέρμων ἀστακοὺς, καὶ κηρύκια, καὶ κτένια, unde latina nomina facile reſtituentur. Utor enim ſola editione Baſileenſi *Torini*, quæ tota vitiis teterrimis obſita eſt; *Romanam*, quæ hic in bibliotheca *Argentoratenſi* aſſervatur, nondum conſului. *Torinus* in *Paraphraſi* latina *Alexandri* Tralliani, cui plurima ex antiqua verſione barbara, (quam *Cangius* in Gloſſ. Lat. ſæpenumero memorat, ego vero nondum nanciſci potui,) admiſcuit, pag. 166. habet: *acerina*, cyrini, (i. e. *ceryces*) pectines, orphus, ceridæ ac carabi. citocopa (i. e. *octopoda*) ſepiæ. Ipſe *Torinus* vero alicubi in paraphraſi ſua monet, *acerinam* eſſe orphum. *Geſnerus* vero H. A. p. 825. ex nomine *atherina* corruptam vocem eſſe cenſebat. Scilicet ubi *Trallianus* pag. 44. P. 134. B. de oculorum paſſione ait: οἷον ὀρφῷ, καὶ τοῖς ἄλλοις τοῖς σκληροσάρκοις ἰχθύσι, γλαύκῳ, κηρυκίοις &c. ibi *Torinus* p. 75. piſces orphoidæ, quæ & *acerinæ* dicuntur. Deinde ubi *Trallianus* p. 180. P. καὶ ὁ ἴστικος δὲ ὁ ἐκ τούτων ὠφέλιμός ἐστι, καὶ μάλιστα ὁ ἐκ τῶν σκληροτέρων, οἷον ὀρφοῦ, κηρίδος, τευθίδος, σηπίας, κτενίων καὶ τῶν ὀστρακοδέρμων· ibi *Plinius Valerianus* V. c. 41. habet: ſecus dabis eis & fluviales piſces, hoc eſt ſaxatiles, ſumena, acerma, ſepia, pectines quoque & oſtreæ. *Sumena* hic ex græco ἴστικος verſum, *acerma* vero pro *acerina* & græco κηρίδος eſt poſitum. Denique *Alexander* p. 132. P. τῶν δὲ ἰχθύων μάλιστα τῶν θαλαττίων προσφέρεσθαι δεῖ τοὺς πετραίους ἐν καθαρᾷ θαλάσσῃ διαιτωμένους, οἷον κίχλαν, σκάρον, ψῆτταν, τρίγλαν, χρύσοφρυν. τοῖς δὲ — καὶ λάβρακα, καὶ ὀρφὸν, καὶ κηρίδα, καὶ τὸν ἐξ αὐτῶν ἴστικον. in quo loco *Plinius Valerianus* V. 25. plurima nomina omiſit; *Andernacus* vero peſſime in Baſileenſi κυρίδα prodidit. *Torinus* in Paraphraſi p. 212. nominat *ſcarum*, *theſſam*, *chryſophos*, *ſygenam* — deinde *labraca*, *orphum*, *cyrida*. Alia etiam varietas in hoc nomine obſervatur; ubi *Alexander* p. 133. P. τῶν δὲ ἰχθύων συμφέρει διδόναι κίχλαν, κόσσυφον, κηρίδα, χρύσοφρυν, καὶ πλέον πάντων τρίγλαν. ibi *Plinius* V. 26. de piſcibus dandi ſunt merulæ, coſſiſus, *cereda*: *Torinus* p. 215. habet: merulæ, coſſi, orphus, *reclæ*: quod ultimum pro τρίγλα dictum eſt. Hæc vero copioſius deduxi, quo clariſſime appareret, κηρίδα Græcorum a recentioribus in *cirridem* verſam, adeoque eundem eſſe piſcem, de cujus natura & genere habemus *Rondeletii*

& *Gesneri* conjecturas, quos lector adire potest. *Oppianus* κηεὶς, κηεὶδα vetustum nomen, an recentius, ut videtur, κιεῖς, usurparit, dubitari potest. Βασιλίσκες, quos deinceps *Oppianus* memorat, *alaudas* esse suspicabatur *Gesnerus* p. 21. *Marcello* Sidetæ v. 26. ἀνθίεις βασιλίσκ☉

v. 130. P. 1. μύλη. v. 135. Vulgo ἐδωδὴν. Nostra lectio est ex Reg. a. v. 137. Omnes libri ἀναπλύων præferunt, quod nos ex emendatione *Bocharti* in Hieroz. T. I. p. 43. mutavimus. *Ælianus* II. 54. qui omnino hic conferendus est, ἀναπολεῖν habet: τῶν θαλασσίων πυνθάνομαι μόνον τὸν σκάρον τὴν τροφὴν ἀναπολήσαντα ἐσθίειν, ὥσπερ οὖν καὶ τὰ βληχητὰ, ἃ δὴ καὶ μηρυκᾶσθαι λέγουσι. Magis etiam *Bocharti* emendationem, quam pessime interpretatus est *Abr. Gronovius*, juvat locus Suidæ in σκάρ☉: ὄνομα ἰχθύ☉. Αἰλιανός: μόν☉ ὁ θ. σκ. τὴν τροφὴν ἀναπολεῖ, ὥσπερ τὰ βληχητὰ — ἀναπολεῖ οὖν, ἀναπλύσσει, μηρυκίζεται. v. 138. S. περίπλοοι. v. 139. Reg. 2. θάλαμοι. v. 140. Vulgo τοῖσιν δ' ὀξυφάγροι — ὀψοφάγροι. Junt. Ald. τοῖσι δὲ καὶ φάγροι — ὀψοφάγοι; & sic etiam h. l. exhibent P. a. S. In Regio 1. est τοῖσι δ' ὀξύφαγροι — ὀψοφάγοι. Primus *Turnebus* nescio qua auctoritate vulgatum ὀψοφάγροι invexit, nisi secutus fuerit Reg. 2. qui illam lectionem exhibet. De ipsis piscibus nihil nisi nomina tenemus. Vide *Gesnerum* p. 744. & p. 775. De κερκύροις *Idem* p. 225. Deinceps vulgatur ἀνυγραί. P. 1. cum Juntina ἀνικραὶ, quæ glossa est vocis ἀνιγραὶ, quam recte P. 2. exhibet. v. 142. Vulgo σκόμβροι τε, quod iterum *Turnebus* primus invexit ex Aldina, cum Juntina cum P. a. S. σαῦροί τε exhibeat. In P. 2. σκόμβροι, in Reg. 2. σαῦροι annotatur. Restat tamen de h. l. dubitatio; nam versu 101. σκόμβρον jam nominaverat; at versu 106. σαῦρ☉ etiam occurrit. Vidit hæc *Gesnerus* p. 1015. Porro P. 2. S. ὀψίμορον præferunt. P. 2. σμύραιναι. v. 144. P. 2. δμηθέν τις. Deinceps vulgo ζώουσι. Nostrum Juntina & omnes Cod. habent. v. 145. Vulgo ἐν βένθεσσιν, quod *Brunck* immutavit. Equidem vulgatum amplector. Hunc locum transtulit *Ælianus* H. A. IX. 38. v. 146. πρέποντας ex h. l. nominat *Ælianus* loco citato, & *Marcellus* Sidetes versu 8. quod latebat *Gesnerum* p. 770. qui non cete cum *Rondeletio*, sed magnos pisces esse contendit. Ceterum h. l. P. 2. S. ἧπατ☉. P. a. φωλειῆς. v. 147. Vulgo νωθροί τε. Recte solus Sylburgianus δὲ cum Junt. Aldina præfert, quod confirmat *Ælianus*. v. 149. Recte P. a. S. παρὰ μυχόν. v. 150. S. χειροτέρων annotat. v. 151. Vulgo ἐν δὲ ὄν☉ κεῖνοις ἐναρίθμι☉. Nostram lectionem S. præfert. ἐν καὶ etiam P. 2. habet. Reg. 1. ἐν δὲ καὶ ὄν☉, unde ἐν δέ τ' ὄν☉ effinxit *Brunck*. Cf. omnino *Ælianus* VI. 30.

v. 152. Malim πλώσσει, cujus conjecturæ rationem infra reddam. v. 155. Hunc locum *Ælianus* habet IX. 36. Versu 162. Sylb. μεθορμηθείς. P. 2. συνορμηθείς. Uterque male. *Ælianus*: τῷ κύματ☉ ἐποχούμεν☉ τῇ ὁρμῇ. Pro χαροπῆς versu priore *Turnebus* χαλεπῆς memorat. v. 165. Vulgo τῶν ὄν τινα. Nostrum ex P. 2. quod & *Ælianus* interpretatur. v. 167. Juntina

σπιλάδων

πιλάδων ὑπό. V. 170. Omnes libri præter Reg. 2. ἀλκισταὶ exhibent. V. 172. Vulgo ῥαφίδες δ' ἐπὶ τῇσιν. Noſtrum ex P. a. Μύραιναι δολιχαὶ Reg. 2. V. 173. χάραξ deſcribitur ab *Athenæo* 8. p. 355. & *Æliano* XII. c. 25. Cf. *Geſnerus* pag. 263. V. 174. μῦν *Oppiani* eundem cum καπρίσκῳ apud *Athenæum* facit *Rondelet*. ap. *Geſnerum* p. 214. Hunc vero locum transtulit *Ælianus* 9. 41. ut vidit etiam *Geſnerus* p. 695. Hos *Oppiani* μύας intelligit etiam *Marcellus* Sidetes verſu 30. καὶ μύες εὐθώρηκες. V. 175. Juntina κατ' ἀνδράσιν. V. 179. Vulgo ἀμετρήτοις αὖλιν. Noſtrum ex P. a. quod etiam Reg. a. voluiſſe videntur, quorum 1. ἀμέτροισιν αὖλιν, alter vero ἀμετρήτοισιν πελάγεσσιν αὖλιν habet. V. 181. P. 2. θύνοι, quod fere ubique propter etymologiam, quam h. l. affert, prætulerim. Sæpiſſime hanc lectionem optimi quique Codices in *Oppiano* offerunt, quos tamen non ubique laudavi. V. 183. Omnes editi & ſcripti libri πρηνάδες exhibent. Sylb. πρινάδες. Veſtigium veræ lectionis ſervavit vetuſtiſſimus Vaticanæ bibliothecæ Codex, quem *Hipp. Salvianus* conſuluit, ubi πρημνάδες legitur, ut ipſe teſtatur de Aquat. Hiſt. 36. fol. 124. Hinc confidenter πρημάδες reſcripſi, quod nomen etiamnum in *Heſychio* latet, qui πρημάδες καὶ πρῆμναι εἶδος θυννώδους ἰχθύος explicat, unde fere eſt ut ſuſpicer, duplicem jam olim hujus vocis fuiſſe ſcripturam; a πρῆμναι enim facile πρημνάδες deducuntur. *Ariſtoteli* H. A. 8. 15. ſemel πριμαδίαι memorantur, de quo loco vide *Geſnerum* p. 891. Κυβεῖαι nullibi occurrunt; at ſalſamentum κύβιον dictum ab hoc piſce frequentius memoratur. Vide *Geſnerum* in hoc nomine.

V. 184. Omnes editi σκολιαὶ, quod correxeram antea quam idem *Geſnero* pag. 1008. viſum fuiſſe ſciebam. Pro σκυτάλαι *Wottonus* apud *Geſnerum* p. 209. emendabat σκύλλαι. Porro ἱππήεσσιο κέλευθα P. a. S. Cod. Turnebi, Reg. 2. quod probabat *Walſe*. V. 193. P. 1. Reg. 2. κείνοις. P. 2. κείνας. V. 195. S. ἕπονται, quod & Reg. 1. habet, vulgata ſuperſcripta. V. 198. P. a. S. Reg. 1. νεοστέπτοισι. recte. *Turnebus* νεοστρέπτοισι in varietate annotat. V. 200. Juntina, P. a S. εἰσάγουσι. V. 201. S. Reg. 2. εὐερκέων habent. V. 203. Reg. 2. ἐλάη. Idem φράττονται cum gloſſa νήσουσι. V. 205. P. a. αὖθις. V. 208. Reg. 1. ἴδωσι. vulgata ſuperſcripta. V. 209. P. 2. ναύτῃσιν τετιημένε. P. 1. S. Reg. 1. ναυτιλίῃσι τετιημένε. Reg. 2. ναυτιλίῃσι τετιημένε. V. 212. S. καὶ μὴν δή. V. 214. P. a. χροιή. recte. Paulo antea v. 213. malim cum Reg. 1. ἢ δ' ἤτοι. ibi etiam vulgata ſuperſcripta eſt, & paulo ſuperius ad marginem λεπτή cum gloſſa πλατεῖα μακρά. Gloſſa P. 1. S. αἰθαλόεσσα interpretatur: σποδοειδής, σπιλώδης. In Regio 1. eſt μέλαινα, σποδοειδής, σπιλοειδής. *Ælianus* 2. 17. quem ſua ex h. l. hauſiſſe vidit etiam *Geſnerus* pag. 414. habet: τὴν ὄψιν μέλας. *Paraphraſtes* vero *Oppiani*, quem *Geſnerus* l. c. dicit, σπιλόχροος interpretatur h. l. ubi Geſnerus σπιλόχροος legere malebat. Et ſane ipſe *Oppianus* 242. remoram αἰόλον ἰχθὺν appellat; ſed conſtanter lectionem σπιλόχροος ſervat Codex

Regius I. ubi post ipsum carmen exstat hæc non quidem paraphrasis, sed potius synopsis Halieuticorum, quæ in fine demum subscriptum habet: Τέλος τῆς ἐξηγήσεως εἰς τὰ Ὀππιανοῦ Ἁλιευτικά. Ibi igitur totus de remora locus ita legitur: Ὅτι μύκος ἔχει ἡ ἐχενηῒς ἰσόπηχες. σκολόχροος, ὁμοία ἐγχέλυσι· στόμα δὲ αὐτῆς ὀξὺ πέφυκεν ἄνωθεν ἐκ τῆς κεφαλῆς καμπύλον ἀγκιστροειδές. δάκνει τε τὴν ναῦν τῇ τροπίδι σφοδροῖς ἀνέμοις πλέουσαν, καὶ πάντως ποιεῖ ἀκίνητον. *Gesnerus* vero ex suo codice verba δάκνουσα τῆς νεὼς τὴν τρόπιν laudat; unde suspiceris quædam diverse in illo scripta fuisse. Sed de hac re plura in Præfatione nostra dicemus.

V. 218. Sylb. οὐ μὴν δὴ annotat. V. 219. Juntina, Ald. αἰεὶ μὲν habent. V. 226. P. I. ἀλικλύστοισιν. V. 228. Vulgo ἐπημύει. Recte P. 2. Reg. I. *Guietus* emendabat ἐπηπύει, apposita *Hesychii* glossa: ἐπήπυον, ἐπεβόων. V. 234. P. a. S. μετά. P. 2. περὶ annotat, quod & *Turnebus* in varietate & Reg. a. habent. V. 255. P. a. θεσμά. male. V. 237. S. ὅταν ἐν. V. 243. P. a. λάβειν. V. 247. Vulgo ξεινίην ὁδόν. Recte P. a. Reg. a. V. 252. Junt. Ald. S. περὶ πάντας, quod etiam in Reg. I. cum ἀδδηφάγος, ut in P. I. est. Reg. 2. πάντων superscriptum habet. Suspicor olim h. l. lectum fuisse ἔξοχα γὰρ πάντων ἀδδηφάγος οἶστρος ἐλαύνει. Vide infra ad Librum IV. 331. V. 255. αὐλωπούς. *Aristoteles* H. A. 6. 17. τίκτει δὲ καὶ ὁ αὐλωπίας ὃν καλοῦσιν ἀνθίαν, τοῦ θέρους. *Ælianus* XIII. 17. aulopiam Tyrrhenici maris describit, & magnos, patulos, rotundos oculos ei tribuit, nihil vero de ὀφρύϊ *Oppiani*, quam utcunque cum *Rondeletio* interpretatus sum. Apud *Oppianum* 3. 191. κάλλιχθυς thynno capitur, fortior scilicet debiliori, quod *Ælianus* etiam de suo αὐλωπίᾳ affirmat. L. III. 335. postquam *Oppianus* anthiarum capturam descripserat, addit: τοῖον καὶ κάλλιχθυς ἔχει σθένος, ἠδὲ γενέθλη ὀρκύνων, ὅσσοι τε δέμας κητώδεες ἄλλοι. Quæ vero *Ælianus* de captura aulopiæ sui narrat, ita cum captura anthiarum ap. *Oppianum* III. 205. seqq. conveniunt, ut versa ex poëta nostro jure suspiceris.

V. 259. Δοιοὶ Reg. I. quod & P. 2. annotat. Porro Junt. Aldina ἀερηφόρες. Voluerunt ἀερηφόρε, quod probo. V. 260. Vulgo ἐνιπλώουσι. Nostrum ex Juntina, S. Reg. I. Nunc tamen malim ἐνιπλώουσι ob versum 9. Deinceps ὀξυπαγὴς non est tentandum cum *Guieto*; est enim idem quod ὀξυβελὴς II. 345. Ita *Apollonides* Analect. T. II. p. 138. ὀξείην ἐρυθρὴ φυκὶς ἔφριξε πάγην. V. 268. Aldina οὐδὲ θέλοι. Deinde vulgo ἄλλον ἱκέσθαι. Nostrum ex P. 2. est. V. 269. P. 2. male ἑτέρης πέτρης. Pejus Reg. I. πέτρης ἀμφιβάλλεται, cum glossa ἐπιλαμβάνει, προσεγγίζει, πλησιάζει. V. 270. Juntina, S. μυχὸν ἅλμης. V. 272. P. a. Reg. I. ἀλίστονοι, quod & S. annotat. Vide L. IV. 149. Deinceps Reg. I. πλωτῆρσιν, quod & Reg. 2. voluit, ubi πλωτῆσιν est. V. 275. P. a. βέλος. Sed P. I. γάνος annotat. Sylb. βέλος pro glossa habet. V. 278. Vulgo φυξίπολιν τελέσῃ. P. 2. S. φυξίπολις. P. I. Reg. I. φυξίπολιν. Deinde τελέσει ex Reg. I. recepimus. Juntina φυξίπολιν — πόνον τελέει. Etiam P. 2. πόνον habet. V. 279. Vul-

go ξεῖνον. Recte Junt. Ald. P. a. S. sic Cyneget. II. 312. ἐδ' ἔτλη ξεῖνός τις ἐν ἀλλοδαποῖσιν ἀλᾶσθαι.

v. 285. Totum hunc de paguro locum transtulit *Ælianus* IX. 43. *Artemidorus* 2. 14. inter ea aquatilia, quæ senectutem exuunt, refert ἀστακὸν καρκίνον, πάγουρον, καὶ τὴν λεγομένην γραῦν. unde præclare illustratur & defenditur locus *Epicharmi* apud *Athenæum* VII. p. 318. πώλυποί τε σηπίαι τε καὶ ποταναὶ τευθίδες χ' ἁ δυσώδης βολβῖτις, γραῖά τ' ἐριθακώδης. ubi male *Casaubonus* substitui volebat γρυμαῖά τ'. Vocem tamen ἐριθακώδης recte illustravit ex *Hesychii* ἐριθάκη — καὶ τὸ ἐποίλιον τῶν ἰχθύων τῶν μαλακίων. Miror *Artemidori* locum latuisse hactenus viros doctos, unde tamen magna lux affulget his *Hesychii* glossis: καραβῖδες, γρᾶες Μεθυμναῖοι. postea idem Σμαρίδες, γρᾶες, καὶ ἰχθύδια μικρά. Scilicet carabi a Methymnæis καραβῖδες dictæ fuerunt, quas vulgari nomine, γρᾶες, *Hesychius* interpretatur, quod video recte jam *Gesnerum* H. A. pag. 578. observasse. *Nicandro* in Alexiph. v. 391. ubi remedia contra dorycnii venenum recenset, carabi κηραφίδες dicuntur. Στρέμβων δὲ πολὺ πλέον ἠέ τι κάλχης, κηραφίδος, πίννης τε καὶ αἰθήεντος ἐχίνου. ubi Cod. Mediceus & Riccardianus χάλκης exhibent. *Eutecnius* simpliciter in paraphrasi κοχλίας καὶ κυραφίδας posuit. inepte. κάλχην purpuram esse constat ex loco Scholiastæ ad *Sophoclis* Antigon. v. 20. & docuit *Salmasius* de Homonymia Hyles Jatricæ p. 29. Sed etiam χάλκη eadem dicta, ut apparet ex Hesychio, qui χάλκην πορφύραν interpretatur, quod *Nicandri* autoritate comprobare nunc licet. Omnes enim veteres medici, qui alexipharmica sua ex *Nicandro* transtulerunt, purpuras & carabos in eo loco nominant; sed præstat hic unum *Dioscoridem* in Parabilibus c. 15. 8. in testimonium vocare, qui verbotenus *Nicandri* præcepta repetit: ἔχινοι, κόγχαι καὶ πορφύραι καὶ γραφίδες, πῖνες (*Gesnerus* recte πίνναι emendat) κήρυκες, ὠμὰ καὶ ἑφθὰ ἐσθιόμενα. ubi *Gesnerus* (*Conr.*) καρίδες vel κηραφίδες substituebat pro καὶ γραφίδες. Sed legendum contendo καραβῖδες, quod simili errore in καὶ γραφίδες mutatum, quo supra in *Oppiano* καλλαρίαι in καὶ κλαρίαι transformatum fuit. *Hesychius* κήραφις, κάραβος. ubi *Nicandri* locum respexisse videtur. Καραβῖδες dicuntur ab *Alexandro* Tralliano 7. p. 103. ubi glossa λευκὰ γραῖαι male in textum irrepsit. Unum adhuc obiter *Hesychii* locum de κάλχη illustrabo. Habet ille: κάλχας — μέρος κιβανῆς κίονος. quo sensu vox ista occurrit in monumento vetustissimo Attico apud *Chandlerum* in Inscript. Atticis p. 38. l. 90. τὰς κάλχας τὰς ἐπὶ τοῖς ἐπιστυλίοις ἐξεργάσασθαι. quæ litteris antiquis ante Euclidem usitatis scripta non intellexit doctissimus Editor. Jam vero ad *Oppianum* redeamus.

v. 286. Vulgo φράζωνται. Nostrum Junt. Ald. At P. a. S. Reg. a. φράσσονται habent. v. 290. Juntina ἐνὶ ψαμάθοισι. Reg. 1. τάνυνται. v. 293. S. Reg. 2. ἐμπνείει. v. 296. Vulgo ἀδρανέοντα. Nostrum ex P. a. S. v. 298. P. 2. Reg. 1. cum Juntina ὡς δ' ὅταν ἰητὴρ — ἐρύκῃ. v. 300. P. 2. S. βλαβερόν. v. 303. Reg. 2.

ὥς τοί γ' recte. v. 304. Hic versus cum præcedenti nulla ratione conjungi potest, & nullum plane sensum habet, quod suspicor etiam *Guietum* sensisse, qui eum in suo exemplo induxerat. Existimo igitur unum hic alterumve excidisse versum, quocum illa ὥς τοίγ' ἀριστιφύτοισιν ἀναίσσουσιν ἐλύτροις connexa fuerant.

v. 305. P. a. S. Cod. Turnebi ἐγχέλεις. v. 306. Vulgo σκορδύλος. Nostrum exstat in Regio 1. Vide *Sylburgium* ad *Aristotelis* H. A. p. 331. v. 308. Hunc locum transtulit *Ælianus* IX. 45. cf. Halieutic. IV. 268. v. 310. P. 2. ἐξελέρπουσιν vulgata superscripta. Deinde Junt. cum P. 2. κλάδοισι v. 313. P. 2. ἰχθύσιν pro εἴδμασιν habet. v. 314. Reg. 2. φύονται. v. 315. P. a. γένη Deinde omnes libri ut versu 329. νειρίται, quod mutavimus. v. 317. Hunc locum transtulit *Ælianus* IX. 47. v. 319. P. a. S. ῥίψει. v. 320. P. a. ὑπ' ὄρρα οι. v. 321. P. a. ἐκ γενεῆς. Hunc locum transtulit *Ælianus* 7. 31. v. 334. Sylb. σκέπας annotat. v. 33?. Omnes libri exhibent ἀμφιέθεσ' αὐτῇ, quod emendavi. v. 339. Reg. 2. πουλυπόδεσσ' ἐναλίγκιος. v. 340. ναυτίλος ab *Artemidoro* 2. 14. ναύπλιος dici videtur, ubi inter mollia refert ναύπλιον, τευθίδα, πορφυρίωνα, σηπίαν. Porphyrionem istum aliunde non novi nisi ex *Hesychio*, qui πορφυρίων ἰχθύς ποιός habet, qua glossa male abusus est *Gesnerus* H. A. p. 240. & 891. v. 341. Reg. a. ψαμάθοις. v. 347. Omnes libri ἀνέμῳ δέ. v. 349. Vulgo πομποί τε. Junt. Ald. P. 1. Reg. a. δὲ præferunt. Sed S. particulam omnino nobiscum omittit. P. 2. πέμποσσ' ἰθύνουσι. v. 351. R. 1. ἐπιτρέψας. v. 354. Vulgo βαρυνόμενος δέ. v. 360. Omnes libri νεῶν exhibent. Recepimus ναμῶν ex conjectura *Pawii* ad *Philen* p. 344. ἐπεύξατο κῦμα πεφῆται, quod versu 356. legitur, etiam *Guieto* displicuit, qui ἐπεύρατο substituebat.

v. 360. Totum hunc locum, qui sequitur transcripsit *Ælianus* IX. 49. unde φύσαλοι pro vulgato φύσσαλοι recepi, quod etiam P. a. & Reg. a. præferunt, nisi quod in Reg. 2. a prima manu θύσαλοι ἰθυντῆρες scriptum est. Nobiscum sentit *Gesnerus*. v. 361. P. a. δεινὰ μὲν ὅσσοις. v. 363. P. 2. Reg. 2. ἐπιτρέφεται v. 364. P. a. πεμωγαί. male. πεμωταὶ significant æquoris fundum, planitiem. v. 366. P. 1. Cod. Turnebi, Reg. 1. οὐχ ὑπολείπεται. v. 367. Vulgo κενέεις. Nostrum ex Cod. Turnebi, P. a. Reg. 1. sumtum est. Pro βλοσυρή. P. a. κενερὴ repetunt. v. 368. Mirum omnes libros vitiosum αἰδυντῆρες præferre, quod cum *Guieto* correximus ex Cyneget. II. 332. ubi tamen Cod. Reg. αἰθυντῆρες habet. *Leonidas* in *Analectis* T. I. pag. 223. δύνακας αἰθυντῆρας dixit. v. 369. Omnes libri μελανθύννων una voce exhibent, quod cum *Gesnero* emendavimus. v. 370. Vulgo πρίστις. Junt. Ald. P. 2. Reg. 1. nostrum πρῆστις præferunt, quod & *Ælianus* ex h. l. & *Suidas* ex *Æliano* habet. De veritate lectionis non dubitabit, qui pereruditam de hoc nomine disputationem *Gesneri* p. 856. legerit. De λάμια suspicantur esse pro Λάμια dictum. An huc pertinet *Hesychii*

glossa Δρέκαινα, Λάμνα Κῶει? v. 371. P. a. S. exhibent μάλθη τ' ἐ μαλακῆσιν. quam lectionem etiam ex Codice Vaticano laudat *Schottus* Obs. Hum. V. 27. Reg. 2. super ἠ adscriptum ε habet Reg. 1. vulgatam exhibet, sed Scholiastes μάλθη τ' ἐ μαλακῆσιν. ἐ γὰρ ταῖς μαλθακαῖς ἀδηνίαις ἐπώνυμ⊗, ἀλλ' ἰσχυρὰ ἐστιν, ἐ πρὸς τὸ ὄνομα ἐστὶ ἡ μάλθη &c. Simile glossema e Vaticano libro protulit *Schottus*, ut vehementer adeo dubitem, quid de hac varietate statuendum sit. Aliunde nihil de μάλθη constat; *Ælianus* & *Suidas* nuda nomina ponunt. *Rondeletius* vulgatam ita explicabat, ut μάλθη piscis hic dictus sit, quoniam carnes ejus comesse ventrem laxent. At vero cum ignoremus qualem eo nomine piscem veteres appellarint, qui potuit vir doctissimus talia vaticinari? Præstat cum *Gesnero* ignorantiam ingenue profiteri. v. 375. Juntina, Sylb. ἄλλα τε φῦλα. Totum hunc locum *Ælianus* videtur transtulisse I. 55. qui κεντρίται cum *Phile* habet, ubi *Oppianus* κεντρίναι. cf. *Oppianus* Halieut. II. 460. Reg. 2. hic λευγαλέοις συναρίθμιον superscriptum habet. v. 376. Reg. 1. κρατίζοισιν ἐπ' ἰχθύσι. v. 378. Vulgo ἐπώνυμον. Recepi conjecturam *Gesneri* p. 728. qui κεντρίναι etiam servandum esse docuit v. 380. Turnebus λεῖαι annotat, quod & P. 2. S. præferunt, vulgata superscripta. Deinde P. 1. ἀκανθίαι, quod & P. 2. superscriptum habet. v. 382. Sylb. τοῖσιν ὁμῶ. Deinde vulgo μορφὴ τε — δὲ νέμονται. Ex Reg. 1. recepimus τε. De lectione φορέη, quam S. superscriptam, & Reg. 1. in textu, altera annotata in margine, habet, dubitatio restat, licet eam *Wasse* unice probandam censeret. Nomen ῥίναι corruptum h. l. censebat *Gesnerus* pag. 201. & εἰσὶν substitui volebat, quod squatinæ nunquam in genere canum fuerint, nec *Ælianus* ῥίνας ex h. l. memorat, quod monuit *Gesnerus* p. 1081. Utebatur scilicet vir magnus Aldina *Athenæi* editione, in cujus Libro VII. c. XII. p. 294. ubi hodie legitur: Ἀριστοτέλης δὲ εἴδη αὐτῶν φησιν εἶναι πλείω, ἀκανθίαν, λεῖον, ποικίλον, σκύμνον, ἀλωπεκίαν, ῥίνην. Δωρίων δὲ &c. Aldina editio mentionem ῥίνης omiserat. Frustra hodie in *Aristotele* quærüntur, quæ *Athenæus* ex eo habet. *Artemidorus* 2. 14. inter pisces σελαχίους πλατεῖς refert τρυγόνα, νάρκην, βῶν, αἐτὸν, γαλεὸν, ῥίνην. unde vulgaris hujus loci lectio satis defenditur. *Ælianus* l. c. γαλεὸς dici monet τὰς κατεστιγμένους, eosdemque paulo post ποικίλους vocat, pelle duriore & capite latiore. οἱ δὲ ἕτεροι μικροί τε καὶ σκληροὶ τὴν δορὰν μέν τοι ὄντες, καὶ τὴν κεφαλὴν δὲ ἀνήκουσαν εἰς ὀξὺ ἔχοντες, καὶ τὴν χρόαν εἰς τὸ λευκὸν ἀποκρίνονται. ubi rectissime *Gesnerus* pro μικροί τε legendum esse ὁμόχρους censebat. Nam paulo post ipse *Ælianus* addit: ἁλίσκεται δὲ τῶν κυνῶν τῶν σμικρῶν τῶνδε ἑκάτερον (sic enim cum *Gesnero* pro ἑκατέρωθεν legendum) ἐκ τῆς ἰλύ⊗ καὶ τῦ πηλῦ. ubi manifeste centrinæ & galei intelliguntur, quos initio capitis πηλαίους τὴν φύσιν dixerat. Ad utramque igitur speciem, γαλεὸς seu ποικίλους *Æliani*, & κεντρίνας pertinet captura, cujus rationem eodem plane modo explicat, quo *Oppianus* L. IV. 242. καὶ μὲν δὴ φιλότητι καὶ ἀλ-

λήλων ἐπαχρωγῇ ὄλλυνται γαλεοί τε κύνες, καὶ φῦλα κελαινῶν κεντροφόρων. Vides igitur poëtam cum *Æliano* in eo confentire, ut κύνας appellet in eo genere cetaceos, reliquas duas fpecies minores γαλεὺς & κεντρίνας. Sunt vero *Æliani* ποικίλοι, utpote qui totum galeorum genus comprehendunt, ab *Oppiani* ποικίλοις diverfi, qui mihi non ad galeorum genus pertinere videntur, fed a poëta fimpliciter inter cetaceos pifces, qui in fundo maris ut ipfa cete degunt, cum fquatina & vulpe marina numerantur, quod clarum eft ex verbis ἐν δ᾽ ἄρα τοῖσι ῥῖναι, quibus nihil commune eft cum enumeratione galeorum, quam poëta ita abfolverat: κλείονται γαλεοί· γαλεῶν δ᾽ ἑτερότροπα φῦλα σκίμνοι, καὶ λεῖοι καὶ ἀκανθίαι.

V. 383. Vulgo ἀκταῖσι. Aldina ἀκταῖς. Noftrum ex Reg. 1. quod & P. 2. voluiffe videtur, ubi ἀκταῖσι τε exftat. Pro γάννυνται P. 2. νέμονται. V. 384. Junt. Ald. P. 1. ἔνοθι. V. 388. P. 2. ὑπ᾽ ὠκεανοῖο. V. 392. Vulgo ἤνεσσεν. Noftrum habet S. V. 396. Vulgo ξηρόν τε. Recepimus δὲ ex Junt. Ald. Reg. 1. *Gefnerus* in Caftore p. 225. protulit græci paraphraftæ, quem dicit, verba, qui peffime h. l. interpretatus eft: μίγνυται ἡ ἔγχελυς τῇ ἀσπιδοειδεῖ χελώνῃ ἐν τοῖς αἰγιαλοῖς, ὥσπερ καὶ ἡ κάστορις. δυστοιώνιστος δέ ἐστιν ἡ καστορίς. ὃς γὰρ ἂν ἀκούσῃ τῆς φωνῆς αὐτῆς τελευτᾷ. Regius Codex, de quo fupra monui, hunc locum ita habet: ὅτι ἡ ἔγχελυς ἐν τοῖς αἰγιαλοῖς τῇ — μίσγεται, καὶ ἡ καστορίς. αὕτη δὲ ἐστι δυστοιώνιστος — φωνῆς αὐτῆς τελευτᾷ. De Caftoride eadem cum *Oppiano* habet *Ælianus* IX. 50. fed de ipfo animale feu pifce, quem poëta in ficcum egredi ait, non conftat. *Caftorem* effe dubitabat *Gefnerus*; fabulofum animal pronunciat *Bochartus* Hieroz. T. I. p. 1068. V. 403. αἰνοτάτη κείνη αὐδὴ in nominativo ex Juntina & codicibus refcripfimus, ubi vulgo dativus ferebatur. V. 407. Vulgo ἔπι. Junt. Ald. πέτραις δ᾽ ἐνί. Noftram codices præferunt lectionem. V. 409. P. 2. ἐρρίζωται. V. 412. P. a. S. Reg. 1. ἐστεῶτας, quod & Aldina præfert. V. 416. Recte Juntina, Aldina & Codd. ἀρρίζῳ præferunt, quod peffime *Turnebus* immutavit. V. 428. Hunc locum tranftulit *Ælianus* IX. 52. V. 432. ἰεῖσι ex S. pro vulgato ἰεῖσαι recepimus. V. 433. Vulgo εἰσορέων. Recte Juntina, P. 2. Reg. 1. εἰσορόων habent.

V. 438. H. l. explicat *Ælianus* IX. 53. V. 439. Reg. 2. θαλάσσης habet, & in margine γενέθλης annotat. V. 445. Junt. Ald. εἰκυῖαι — θαλάμοισι. unde εἰκυίοισι effecerunt. Nobifcum Sylb. & *Koen* ad *Gregor.* p. 269. *Oppianum* a v. 446. ad 482. exfcripfiffe videtur *Ælianus* IX. 57. V. 449. Junt. Ald. S. Reg. 1. πεφρίκασι habent. V. 453. Omnes libri βύσσαν. fed ex *Æliano* βυσσὸν recepi. V. 454. Vulgo ὅτι λίαν. Nobifcum P. 1. Reg. 1. At Reg. 2. ὅτι λίην — ὁδ᾽ ὑπ᾽ ἀήταις. V. 460. Vulgo δὲ γίνηται. Juntina δὲ πέληται, cum Reg. 2. qui recte γαληναίη per ἥσυχος explicat. Nobifcum P. 2 faciunt. V. 461. P. 1. S. ἄλλος. V. 462. Vulgo πασσυδίη. Nobifcum Juntina, P. 1. S. Reg. 1. V. 466. P. a. ἀπαλλάξασα. Reg. 2. ἀποπλήξασα cum

glossa ἐκφυγοῦσα. v. 472. Vulgo θρώσκουσ' αἴσσουσι χοιροιτυπίησιν ὁμοῖοι. P. a. θρώσκοντες præferunt. Veram lectionem servavit Regius 1. ubi vulgata annotatur in margine. Deinde χοιροιτυπέουσιν recepimus ex emendatione doctissimi d'*Arnaud* in Lect. Gr. cf. Cyneget. IV. 341. Glossa Reg. 1. τοῖς τύπτουσι τὸ ἔδαφος ἐν τοῖς χοροῖς manifeste nostram lectionem respicit; altera: χορείαις ad χοιροιτυπίησιν pertinet. v. 476. Male omnes libri δινέονται, quod cum *Guieto* correximus. Vide ad III. 34. Hunc vero locum transtulit *Ælianus* IX. 63. v. 477. Vulgo πλείστων, quod e P. a. S. Cod. Turnebi correximus. πλεῖστον in Reg. 1. superscriptum. v. 478. ὠοφόρον Cod. Turnebi & Reg. 2. v. 479. Omnes libri habent: οἱ μὲν γὰρ γενεῆς κεχρημένοι, αἱ δὲ τόκοιο θήλεες. nisi quod *Turnebus* οἱ μέντοι annotavit. Vitium vulgaris lectionis vir acutissimi ingenii, *Guietus*, vidit & emendavit, a quo in eo discessimus, ut οἱ μὲν, quod ille in αἱ μὲν mutabat, relinqueremus. Locus plane geminus exstat L. IV. Halieut. v. 168. αἱ δ' ἅμα μὲν γενεῆς κεχρημέναι ἠδὲ καὶ εὐνῆς. *Oppiano* γένος, γονὴ, γενεὴ pro τόκῳ, partu, dicitur etiam I. 586. pro prole seu liberis usurpatur L. I. 711. hinc sequiore ævo γενεὰς pro liberis dixerunt. Vide *Xylandrum* ad *Plutarchi* Timoleontem T. II. p. 231. ed. Lips. v. 486. Vulgatum ἐπιχθονίησι non erat ex Sylb. mutandum. v. 488. ἐπ' ἰχθύσι pro vulgato ὑπ' ex Junt. & Aldina restituimus. v. 493. Vulgo περί. Nostrum ex Junt. Ald. P. a. S. Reg. 1. v. 494. Reg. 1. ἀπεστάζουσιν. v. 496. Omnes libri λάπτουσιν exhibent, quod cum *Koenio* ad *Gregor.* p. 247. correximus. v. 501. P. a. S. Reg. 2. ἐγείρει, vulgatam tamen P. 2. S. Reg. 2. annotant. v. 503. νύμφης S. Reg. 2. v. 508. Vulgo τοῖσιν ὅ κεν, quod ex P. 2. mutavi. Deinde γάμῳ pro vulgato γάμου ex P. 1. Reg. 1. recepimus. Pro εὔρατο Junt. Ald. Reg. 2. ἤρατο. cf. IV. 163.

v. 512. Vide *Ælianum* I. 13. qui h. l. exscripsit. v. 516. Vulgo ἐπ' ἀλλήλοισι. Nostra lectio est ex Reg. 1. v. 524. πλέον pro adverbio habet Reg. 2. recte. Vide supra ad versum 28. In Reg. 1. πολὺ δὲ πλέον ἄλγος superscribitur. v. 526. Vulgo οὐχ ὑποειξόν. Recte Juntina, & P. a. S. Reg. 1. cf. *Eustath.* ad *Homerum* p. 1873. & 1599. αὐτοχάρακτον annotatur in P. a. S. *Turnebus* suum οὐχ ὑποειξόν ex Reg. 2. invexisse videtur. v. 528. ἀντιάσωσιν pro ἀντήσωσιν ex P. a. scripsimus. v. 530. Vulgo οἱ δ' αἴκουσαν εὐνὴν — ἑκούσιον. P. 2. εὐνῆς, P. 2. S. R. 1. ἑκούσιοι dederunt, reliqua *Valcken.* ad Phœnissas p. 200. v. 533. Vulgo χθονίησι. Nostrum habet Cod. Turnebi & Reg. 1. εἰναλίοισι P. 1. Locum de polypo, qui sequitur, transtulit *Ælianus* VI. 28. v. 539. P. 1. S. ἀπ' ἐκ μελέων. v. 541. Pro vulgato ἀντήσωσι ex P. a. rescripsimus ἀντιάσωσι. Versu præcedenti Reg. a. recte αὐτὸς δὲ præferunt. v. 550. Juntina, P. a. S. διαίσσεται. v. 553. Omnes libri αἰνοτάτοισι γάμοισι exhibent, quod immutavit *Brunck*. v. 554. Hunc de muræna locum transcripsit *Ælianus* IX. 66. v. 555. Reg. 1. ἔξαλλος. voluit ἔξαλος. recte. Vide II. 593. v. 557. S. & Cod. Turnebi πεδολωμένος. v. 559.

Vulgo ἔφις. Noſtrum habent Juntina, P. a. S. Reg. 1. At Reg. 2. πικρὸς ὄφις γαία δέ. v. 560. Vulgo τῇ δ' ἐνὶ, quod ex Juntina & S. mutavimus. v. 562. Vulgo ἀντήσει. Noſtrum ex P. a. ἀντήσῃσι. Reg. 1. qui ἀντήσῃσι voluit. v. 568. Juntina, P. a. Reg. 1. κάρην. v. 571. Junt. Ald. S. Reg. 2. ἐπὶ χέρσυ. v. 575. P. 1. otioſum μιν omittit. v. 580. Reg. 2. ἐντύνυσι. v. 581. Juntina καρτύνυσι. v. 585. Hunc locum exſcripſit *Ælianus* X. 2. v. 591. Cod. Turneb. & Reg. 2. γένος, quod & S. annotat. Sed vide ad Cyneget. III. 520. v. 593. P. a οἶον. v. 595. S. τόκοιο γρ. γόνοιο. v. 597. S. Cod. Turneb. Reg. 2. σφετέρῃσι νομῇσι. recte. Reg. 1. ἐπὶ σφετέροισι.

v. 598. Recte P. a. Reg. 2. ὁρμώωνται. Hunc vero locum expreſſit *Ælianus* 4. 9. Sequenti verſu τέκωνται ex P. a. pro vulgato τίκοιεν recepimus. Vide *Dawesii* Miſcell. Critica pag. 83. v. 613. Vulgo ἐπιστρέφχυσι, quod probum cenſeo. Noſtra lectio eſt in P. a. S. Reg. 1. Deinde Juntina, P. 2. S. Reg. a. νέεσθαι. v. 614. Vulgo ἄλλοθεν ἄλλοι. Noſtrum ex P. a. ſumtum. v. 616. Vulgo ἄψ. Recepi lectionem, quam S. Reg. 1. præferunt, vulgata tamen annotata in margine. v. 617. Diviſis vocibus βιὸς πόρον ex Reg. 1. ſcripſimus, ut volebat *Guietus*. v. 619. Vulgo πόρον. Noſtra lectio exſtat in P. 2. Cod. Turnebi, quam *Waſſe* etiam probabat. v. 622. Codices quidam λιπῶσι. v. 624. P. a. S. Reg. 2. ἀντιπλαμένῃσι. v. 626. P. a. S. Reg. 2. τέμνυσι φάλλαγγες. quæ lectio ſi cui placuerit, tum verſu ſequenti ex S. μέγα κῦμα legendum erit. P. a. μέσον κῦμα exhibent, quod non capio. v. 629. S. πόνον, quod & Reg. 2. annotat. Cod. Turnebi πόρον. v. 630. Vulgo παραστείχωσιν. Noſtrum ex S. Cod. Turn. Reg. 1. v. 636. αὖτις ex Reg. 1. pro αὖθις ſcripſimus. Deinde P. 2. ὑποστροφάδην annotat. In Cynegeticis IV. v. 138. ἐπιστροφάδην extat. v. 637. κίδνανται pro σκίδνανται ex P. 1. ſcripſimus. Eodem v. editi τρέψονται. Deinde S. Juntina ἕκαστος. In Reg. 2. τρέφονται eſt, unde *Brunck* θρέψονται efficiebat, & probabat. Hanc lectionem gloſſa P. 1. manifeſte reſpicit, quæ habet: μέλλυσι τραφῆναι. v. 638. S. εἴσιν ἀναίμων. v. 645. Junt. Aldina, P. a. γενεῆς, quod & Reg. 1. annotat. v. 651. Junt. Aldina, & omnes codices ὑπημείψατο præferunt. Vulgatam ſolus Reg. 1. ſuperſcriptam habet. v. 654. Juntin. Ald. ἔλθοι. v. 661. P. 2. λευκὸν γρ. λαρόν. v. 664. S. Cod. Turnebi κυρίζωσιν. Reg. 2. κυρίξωσιν. D'*Arnaud* in Lect. Gr. κυρίζυσι νέον θένος malebat, quod ipſum etiam *Guietus* conjecerat, qui magis tamen probabat alteram ſuam conjecturam κυρίζωσι νέον γένος. Sed ſtatim ſequitur ἠΐησωσι τελεσφόρα γυῖα καὶ ἀλκήν.

v. 665. Cod. Turnebi εἰς νέμον ἄγρης. v. 666. θήρην τε pro δὲ ex Reg. 1. ſeripſimus. v. 670. Reg. 1. τόδε θαῦμα. v. 671. P. 2. Reg. 1. δ' ἐρόεσσαν. v. 676. Vulgo ποικιλόδινον. Noſtrum ex P. a. S. Reg. 1. ſumtum. v. 680. Aldina ἴασιν. v. 683. Reg. 2. πρεσβύτεροι recte. v. 684. P. 1. δελφῖσιν ἑοῖς, unde Rittersh. δελφῖσι νέοις efficiebat. v. 685. P. 1. Reg. 1. μῆτις — κινάρειος. v. 688. χέρσον vulgo, quod ex Juntina, S. Reg.

Reg. 1. mutavimus. v. 689. πόνος Cod. Turn. v. 692. θύνε Cod. Turn. v. 696. Vulgo παννυχίη. Noſtrum ex P. a. S. eſt. v. 697. Vulgo μητρὸς νόμον. Recte *Guietus* νομὸν ſcribi juſſit, i. e. *natale matris ſolum* v. 701. Reg. a. δείκνυσιν. v. 703. *Tzetzes* ad *Lycophr.* p. 51. a. καὶ Οππιανὸς δὲ τὰ τέκνα φάεος φίλτερα καὶ βιότοιο λέγει. v. 706. P. 2. γλυκύς. γρ. δριμύς. v. 708. Vulgo ἀνατλῆσαι. Noſtrum ex S. ἀνατλῆναι Reg. 2. præfert. v. 713. Gloſſa Sylb. ἄτρεςον explicat, quod probo. v. 714. P. a. μαρνάμενος. Deinde pro ἐρυκόμενος veram lectionem ex Junt. Ald. Reg. a. P. 1. S. reſtituimus. v. 715. Vulgo ἀναβάλλεται, quæ eſt interpretatio noſtræ lectionis, quam habent P. a. S. Cod. Turn. Reg. 1. Deinde Reg. a. παίδων. Prior tamen correctus fuit a ſecunda manu. v. 716. P. 1. Reg. a. ἡμιδαής, ſed Reg. 1. pro gloſſa ἡμιθανής, quod P. 2. in textu, habet, & in margine γρ. ἡμιδαμής. v. 718. Vulgo εἰρχθέντας. Noſtrum Junt. Ald. P. a. habent. v. 722. P. 2. annotat ἀνδρῶν, quod ipſum Reg. 2. habet. v. 724. Vulgo ἀχαλόωσι. Noſtrum ex Junt. Ald. P. a. S. ſumtum, quod & Reg. 1. annotat. v. 725. P. 2. στενάχουσαι annotat. v. 726. Reg. 1. κωκυτὸν ſuperſcripto ῶν.

v. 734. Hunc locum expreſſit *Ælianus* I. 17. v. 737. Juntina, P. a. Reg. 2. ἔσω λαγόνεσσιν v. 740. Quod Juntina habet, & *Schottus* ex membranis Vaticanis profert ὑπεδέξατο, in reliquis codicibus pro gloſſa vulgatæ adſcriptum eſt. v. 743. P. 1. S. κείνης. v. 744. P. a. Reg. 1. ἀλλ' ἄρα οἱ ἐν πλευρῇσιν habent, quæ lectio ſatis indicat olim hunc locum varie lectum. Accedit P. 2. qui ὕπο σφάγες exhibet, & Cod. Turnebi, qui ὑπὸ præferebat. unde conjicio Palatinos codices cum Regio 1. voluiſſe: ἀλλ' ἄρα οἱ πλευρῇσιν ὕπο σφάγες ἀμφοτέρωθεν. *Euſtathius* ad *Homerum* p. 134. p. 897. p. 1476. διασφάγες ex hoc loco laudat, quod monuit etiam *Geſnerus* p. 1083. qui tamen nihil de hac varietate decernit. Mihi διασφάγες propter ſequens ὑπὸ πλευρύγων placet. v. 749. Hunc locum *Ælianus* I. 16. II. 55. de galeo interpretatur. v. 750. Reg. 2. ἐπ' ἰχθύσι. v. 752. P. a. Reg. 2. ἐπωάδιοι, quod & Reg. 1. ſuperſcriptum habet, ubi gloſſa καὶ ὑπὸ τῶν ὠῶν τικτόμενοι, ἤτοι ὄντες ἔσω τῶν ὠῶν. altera: ἢ ἔξω τῶν ὠῶν. quæ poſterior etiam in Reg. 2. eſt. V. 753. Junt. Ald. ἴδοι. v. 754. Vulgo κατά. Noſtrum P. a. S. Reg. 1. habent. v. 756. ἐγὼν S. Cod. Turn. Reg. 1. ἐγὼ ἀθεμιςότερον, quod poſterius etiam P. 2. habet. v. 758. Vulgo τέκῃσιν ἐὴν ὠδῖνα. Noſtrum ex P. a. Reg. 1. ſumtum. v. 760. Vulgatum ἢ κατὰ τέκνα, ex Juntina, P. a. S. correximus. In Reg. 2. ἢ καὶ τὰ τέκνα ſcribitur; unde κατὰ ortum, quod P. 2 præfert, vera lectione ſuperſcripta. Articulus hic neceſſario adeſſe debet; ideo *Brunck* ἤ τε τὰ τέκνα mavult. Deinde P. 2. ἐπέρχεται habet.

v. 763. φύεται *Turnebus* annotat. Reg. 1. αὐτοκέλευθα, & in margine αὐτοτέλεςα cum gloſſa αὐτόφεκτα annotat. Paulo antea male vulgatum ὅτε γονῇσι in γόνοισι mutavi. v. 764. S. ὄςρεα δὴ συμπαντα — τάγ' ἰλύϊ. P. 2. τά δ' ἰλύϊ. Pro τίκτεται P. a.

τρέφεται. v. 765. Vulgo ἀλλ' ἐπί. P. 2. ὅτ' ἀπό. Reg. 1. ὅτ' ἀπ' ἀμοιβῆς. recte. Reg. 2. ἀλλ' ὑπ' ἀμοιβῆς. v. 766. P. a. ἄρσενος. v. 767. P. a. S. Cod. Turn. ὠτιδανῆς. Sed vulgatam sequitur *Etymol. M.* v. ἀφύη, ubi ὧδε καὶ legitur. v. 768. Juntina, P. a. γόνοιο pro τοκήων præferunt, sed vulgatam sequitur *Etymol. M.* v. 769. P. 1. ἀφύσση S. αἴξῃ. v. 770. P. a. εὐθὺς ἅπαντα. v. 771. Omnes fere libri δίνῃσιν ἅμα πλήθῃσι præferunt, Cod. Turnebi πλήθουσι; at Juntina ἅμα πνοιῇσι habet, cui proximum δίνῃσι παλιμπνοίῃσι ex Sylb. edidimus. v. 474. Vulgo ἔτραφεν. Juntina & P. 2. ἔκτραφεν. Nostrum ex P. 1. Reg. 1. est, de quo vide *Ernesti* ad *Callimachi* Hymn. in Jovem v. 55. v. 776. Vulgo legitur ἀφρῆτιδες. *Etymol. M.* ἀφυήτιδες annotat, cui proximum P. 2. ἀφύτιδες. Nostram lectionem Reg. 1. clare exhibet. v. 777. Hunc locum expressit *Ælianus* II. 22. Reg. 2. ἰλυόεντες, ut supra versu 774. ἠδ' ἐφάνησαν, male habet. v. 780. P. 1. σπερχομένης. Deinde P. a. συνέρχεται. v. 782. Vulgo ἐξ αὐτῆς. Nobiscum P. 1. v. 783. S. Cod. Turn. ἐκ δὲ χέονται. v. 784. P. 2. πω. S. & Cod. Turn. γάρ τι. v. 787. Vulgo βιότοιο τέτυκται. Nostra lectio Reg. 1. debetur. P. 1. τόγε δέ. recte. v. 792. Junt. Ald. P. a. Reg. a. σ ιάσει. Paulo antea versu 788. ex Reg. 1. ἐφέπουσιν pro ἐφέπωσιν scripsimus. Versu ultimo ἀργινόεσσα ex Reg. 1. pro ἀργήεσσα scripsimus.

AD LIBRUM SECUNDUM.

Versu 1. P. 1. ἰχθύβοτοί τε habet. v. 6. P. 2. κύκλον. Reg. 1. περικαλλέα κύκλα, vulgatam in margine habet. v. 8. P. 2. ἀδίδακτος, quod & Reg. 1. memorat v. 13. Vulgo ἐς κε. Nostrum ex Reg 1. v. 16. Vulgo ἐδίδαξαν. Reg 1. S. ἀνέηκαν, unde ἐνέηκαν effecit *Brunck*. Reg. 1. ἐπίσκοπος in margine, & versu 18. ἐπήρατον superscriptum habet, quod posterius etiam in Codice Sylb. v. 22. P. 1. εὐθαλπεῖ, quod *Wasse* probabat. v. 32. Reg. 1. ἐπιπλήσας. v. 33. Sylb. in margine ἐξέστρεψε. Cod. Turnebi ἐξέτρεψε habet. Pro ἀνέηκε Juntina ἀνέχευε, quod mihi quidem magis placet. v. 36. P. 1. ἠέ τιν' ἄλλον. v. 40. P. 2. S. ἠέρα τε ναίουσιν. v. 50. Junt. Ald. ἀμυνόμεναι, quod & P. 2. adscriptum habet. v. 51. πυκναί P. 2 & Reg. 1. annotant. S. χρυόεντος. v. 53. Pro θήγεται P. 2. Codex Turn. φύεται habent, quod & in Reg. 1. annotatur, ubi ad ἔφυσε adscribitur ἔθηκε pro varietate. v. 54. δολομήχανον habet P. 1. & annotavit Reg. 1. v. 56. νάρκης τέρενι χροΐ, quod *Rittersh.* ex codice aliquo laudat, etiam in Regio 1. annotatur. v. 59. Juntina νωθὴς δέ v. 62. P. a. ἀναλκίης, quod *Guietus* præferebat. Fere ubique Codices Palatini hanc formam exhibent, quam *Oppianus* in ἀεργίαν & quibusdam aliis adhibuit. Quare dubitandum, an recte vulgatam lectionem ubique secuti simus. v. 63. Vulgo πλευρήν. Reg. 1. παρὰ πλευρῇσι. Sed malim equidem πλευρῇς. v. 67. νάρκης emendabat *Jo. Ger. Vossius* de Origine Idolatriæ L. IV. c. XI. p. 482. Opp. sed sæpius etiam

vir doctus *Oppianum* non satis intellectum immerita censura vexavit. μαρραινομένοιο poëta pro μαρραινομένῳ ex more seculi sui dixit, quem *Quintus Calaber* ubique sequitur. v. 70. S. οἵη νέκυς. Paulo antea P. 2. male ἐκκλίνασα. v. 71. P. a. S. Reg. 1. ἐγχρίψῃ vel ἐγχρίψει præferunt. v. 72. Vulgo βαρύν. Nostrum P. 1. S. qui κακόν superscriptum habent. Porro ἀδρανίῃ P. 1. Cod. Turnebi. Reg. 2. qui versu 75. ἀντιάσασα habet. Infra etiam versu 111. βαθὺν ὕπνον dixit. *Guietus* βαρυύπνῳ malebat; sed eadem constructio est II. 415. κλῦθί τέ μιν ἄγριον ὕπνον. v. 76. P. a. Reg. a. Cod. Turnebi ἐπειγομένοις. v. 78. Glossæ vocem αὐαλέοι interpretantur ξηροί, καταξηροί. inepte. Vide *Kuster.* ad *Aristoph.* Θεσμοφ. v. 853. v. 83. Juntina θρώσκεν. v. 88. Juntina ἀνεύρετο. v. 91. Vulgo πεφύκει Nostrum ex P. 1. Reg. 1. v. 96. Vulgo ἐπί. S. ἀνά. Nostrum ex Cod. Turnebi, Reg. a. v. 97. Vulgo οἰσσάμενοι. Nostrum ex Reg. 1. ubi οἰσάμενοι annotatur, quod est in P. a. Deinceps ὄφρα *Turnebi* Cod. & Reg. 2. v. 99. Vulgo ἐρείδων. Nobiscum Juntina, S. Reg. 1. v. 100. Vulgo δόλῳ. Nostrum Juntina habet. P. a. S. Aldina, δόμῳ, sed P. 2. δόλον superscriptum habet. v. 101. Vulgo ἐπεστήριξε. Nostrum *Turnebus* memorat, & habet Reg. 1. Pro vulgato ἔθηκεν edidimus ἧκεν ex S. ubi pro glossa ἔθηκεν adscriptum. Reg. 1. ἔθηκεν, sed glossa: ἐνέβαλε, ἐσκόρπισε, quorum ultimum magis ad ἧκεν pertinere videtur. v. 104. Junt. εὗροντο. 106. C. Turn. R. 2. ὑπέσπασεν. R. 1. ἀπέσπασεν. v. 107. Junt. Ald. P. 1. ἐσέκλυον. v. 108. P. 2. ἴδοιτο. v. 109. Vulgo ἐγκλινθεῖσα. Recte P. a. S. At Reg. 1. λόχμαις ἀγκλινθεῖσα γρ. δοχμίη ἀνακλιθεῖσα. Porro P. a. τανυσαμένη. v. 110. Vulgo ἐπημύει. Nostrum ex Reg. 1. ἐπημμύει P. 2. sed is sine dubio ἐπιμμύει voluit; nam pronunciando litera λ duplicatur, & ι breve producitur. v. 113. P. 2. βουλεύσασα. Deinceps παραβλήδην est dolose. *Hesychius* παραβλήδην, ἀπατηλικῶς, παραλογιστικῶς. Glossa P. 1. ἐξηπλωμένως. P. 2. & S. ὁμοιωτικῶς interpretantur. v. 116. P. 1. ἐπεί.

v. 119. Vulgo ὁρμήσαντα. Nostrum ex Reg. 1. v. 121. Vulgo ἐκ δ' ἄρα οἱ. Nostrum ex P. 1. Reg. 1. Hunc locum transtulit *Ælianus* V. 41. v. 125. P. 1. κείνοις δὲ πλοκάμοισι. Reg. 2. θύη v. 126. Vulgo ναῦς. Nostrum Juntina, Reg. 1. P. 1. S. habent. v. 127. P. 2. S. ὑπ' ἀχλαίησιν. v. 128. Vulgo ἶσαι δὲ καὶ ἀλκήν. Nostrum Reg. 1. superscriptum habet. v. 129. Codex Turnebi & Reg. 2. ἴφθιμον. P. 2. δόλοις καὶ ἴφθιμον.

v. 130. Hunc de caride locum *Ælianus* I. 30. habet. v. 131. Vulgo ἰθύνουσι. Glossa in Codice Sylb. & Reg. 1. ὁρμῶσι, quod ad nostrum ἰθύνουσι pertinet. v. 132. Legendum videtur ὅτε φυγεῖν — ὅτε μάχεσθαι. Reg. 2. ὅτε μάχεσθαι clare exhibet. v. 137. *Brunck* legendum censet: φίλῃ κεχαρημένος ἄγρῃ. v. 139. P. 1. πυθόμενον. Vulgatum τρηχόμενον ex Junt. Aldina correximus. v. 140. Hunc de bove pisce locum transscripsit *Ælianus* I. 19. v. 142. Reg. 1. ἐν γάρ οἱ ὦρος, vulgata

etiam annotata v. 143. P. a. τέτυκται. v. 144. Vulgo βίη. Nostrum ex P. 1. S. sumtum. Sed recte Reg. 1. ἀπιδανὸς δὲ βίη. Rem ipsam copiosius exponit *Ælianus*, ut suspicari liceat, eum ex alio fonte sua deduxisse. v. 147. P. 2. πολύφρονας. S. εὔφρονας. v. 148. Vulgo μέγα τέρπεται Nostrum ex Reg. 1. v. 150. Reg. 1. εὖτε γάρ τιν' ἀθρήσει. Deinceps vulgo βυττὰν. Nostrum in Sylb. Codice annotatur his verbis: γρ. ὑπὸ βυττόν. ἔστι δὲ ἀττικὸν τὸ συντάττεσθαι νεάτην θηλυκῶς τῷ ὑπὸ βυττὸν ἀρσενικῶς. *Paw* ad *Philen* p. 301. ubique βυττὸν & νέατον scribendum censuit v. 151. Vulgo πόρος. Nostrum P. 1. & S. quod & *Wasse* probabat propter versum 437. *Ælianus* sic: ὅταν ἴδῃ τινὰ ἢ νηχόμενον, ἢ πινόμενον ἐν ταῖς ὑδροθήραις v. 152. Omnes libri κοῦφος, quod h. l. nulla ratione de bove, pigro & segni pisce, ferri poterat. Igitur *Paw* ad *Philen* p 301. ex *Æliani* ἐπικυρτωθεὶς ingeniose corrigebat κυρτός. nostrum tamen κυφὸς, a *Brunckio* excogitatum, vulgato propius est. v. 156. Reg. 1. Sylb. ὡς δ' ὅτε παῖς. Deinde φόνον Reg. 2. Juntina, quod & P. 2. adscriptum habet. v. 157. στήσεται P. 1. S. Reg. 2. quod pro στήσηται Sylb. ἵστησιν memorat. Porro P. a. S. δόλον. v. 159. Reg. 1. ὑπεπμαρμάρυγησεν, vulgata superscripta. Glossa: ἐπεκάθισεν, ἤχησεν. prior vox aliam nobis ignotam lectionem respicere videtur. v. 160. στιβαρὸν ex Junt. & Reg 1. Vulgo γλαφυρόν. Glossa Reg. 1. γρ. καὶ γλαφυρὸν ἤγουν βαθύν. v. 163. Reg. 1. εἴσοκεν αὖτμὴν, quod probari poterat, nisi *Oppianus* alterum ubique adhibuisset. v. 164. Vulgo ψυχή. Nostram emendationem firmare videtur Sylb ubi ψυχὴν δὲ οἱ μεταπνεύσῃ Reg. 2. μετεκπέσῃ, quod & *Turnebus* annotat. v. 167. Vulgo ὑπό. Nostrum Cod. Turnebi, S. Reg. 1. habent. v. 171. P. a. Reg. 1. θυράων. v. 173. P. a. ὑφήμενα, quam lectionem & S. annotat. P. 2. annotat ἐφήμεν' ἐπ' ἀγλαΐησιν. v. 177. Junt. ἔνθα δ' ἔπειτα.

v. 181. Hunc de stellis marinis locum habet *Ælianus* IX. 22. v. 182. P. 1. ὑπ' ἔργα v. 183. P. a. S. Reg. 1. φέρωσι, quæ glossa est. ὀχῶσι scripsisse *Oppianum* suspicatur *Brunck*. v. 190. Junt. Ald. P. a. φέρβει δέ μιν. Hunc de pinna locum expressisse videtur *Ælianus* III. 29. v. 193. Unus Codex Sylb. δάγματι exhibet. ἕλιν corruptum videtur. v 194. Vulgo ἔργα συμπαλάγησε. Recte Junt. Aldina, P. a. S. & *Eustathius* ad *Homerum* p. 1290. ex quo συμπαταγήσῃ restituimus *Oppiano*. Sic *Antiphilus* Antholog. Wechel. p. 76. sive *Analectorum* T. II. p. 175. αὐτίκα δ' ὄστρακόεις ἐπλατάγησε δόμος, & *Alcæus* Analect. T. I. p. 488. sensu activo τύμπανον ἐπλατάγησε dixit. *Quintus Calaber* inepte, pro more suo, habet III. 177. γαῖα δ' ὑπεπλατάγησε. Deinceps P. 2. ἔνδον ἐφράσσατο ἄγρην. *Guietus* malebat ἔνδον ἐφράξατο ἄγρην. v. 195 Vulgo ξυνὸν δ' ἅμα — ἕλοντο. Scripsimus ἕθεντο ex margine Sylb. v. 196. Reg. 2. πλωτῆρσιν. Pinna, qui a squilla hospite alatur, satis ex *Oppiano* apparet; sed etiam custodire eam & ab hostium vi defendere dicitur squilla, quod ex græcorum piscatorum sermonibus retulit *Hasselquist* in Itiner. Palæst. p. 213. & p. 489.

v. 200. Vulgo περί. Recte P. 1. v. 206. P. 2. ἀργμάργοιο pro varietate habet. *Guietus* ἀτιμαχτίοιο malebat. v. 208. Omnes libri λύσσαν ἀεὶ βύβρωσιν, quasi ultima vox pro epitheto habenda sit. *Brunck* recipi jussit *Guieti* λυσσομανῆ, de quo tamen mihi nunc dubitatio non levis occurrit ex L. V. ubi versu 368. fere similiter legitur: οὐδέ κεν ἄν τι ἀντόμενον τρέσσειαν ἀνχιδίην ἀγχλινον, αἰεὶ κυμαχίνασαν ἐπὶ φρεσὶ λύσσαν ἔχοντες. Judicent peritiores. v. 211. P. a. αὐτὸς δέ. S. θάνῃ, quod & Reg. 1. habet, vulgata in margine annotata. v. 213. P. 2. ἀριμάργοιο. Reg. 1. ἀτιμαχάρῳ annotat. v. 215. Cod. Turnebi δέξετο. Juntina αὐτῷ. v. 221. Vulgo πανθείνητι. Nobiscum P. a. Reg. 1.

v. 225. Hunc de echinis locum habet *Ælianus* VII. 33. Codex Reg. 1. ἔτι δὲ καί. v. 226. Sylb. βίαν, quam lectionem *Wasse* probabat. v. 227. P. 2. ἐνεχλίξειν. v. 229. P. a. S. ὀρμῆς. v. 231. κυλίσῃ ex P. 1. Vulgo κυλίσσῃ. Juntina ὑπ' κύνεσσι exhibet. v. 234. P. 2. σπείρας. Reg. 1. σπείραις τε βάλλεσι. γρ. περιβάλλονται. Hanc lectionem etiam *Turnebus* annotat. v. 235. S. Reg. 1. ἄνδρας τε. v. 240. Vulgo φορβὴν ἠλλάξαιτο. Nostrum habent Juntina, P. 2. S. Reg. 1. At P. 1. ἐν δὲ δόλοιο χρειὴν ἠλλάξαντο. Turnebi Codex etiam χρειὴν præferebat. *Guietus* emendabat φορβήν τ' ἠρπάξαντο. v. 242. Reg. 1. ἐπιτρομέουσι. v. 243. P. 2. ἐνιζόμενοι. S. Reg. 2. ἐφεζόμενοι Reg. 1. γλαφυροῖσιν ἐνεζόμενοι θαλάμοισι. v. 246. P. 2. ἐπέπνευσε, vulgata in margine annotata. v. 247. P. a. Reg. 2. ἐλιγμοῖσι. Deinceps editi ἀσιμάργοισι. Nostrum ex Junt. Ald. P. a. etiam in Regio 1. superscriptum. v. 248. Juntina ἀλυσκάζουσιν. v. 250. P. 1. λιχμαίνουσι, qua forma *Oppianus* in Cynegeticis utitur. Porro P. a. ἄπυστον, in P. 2. ἄπιστον ἢ ἄπαστον annotatur. v. 255. P. 1. πόνοισιν cum glossa ἀγῶσιν. Hunc de mutuis carabi & murænæ inimicitiis locum exscripsit *Ælianus* I. 32. v. 257. Vulgo ἐπλήσατο. Nostrum ex Reg. 1. ἐμπλήσατο S. v. 262. Vulgo γηθοσύνη. quod ex Reg. 1. immutavit *Brunck*. Reg. 2. ἰχθὺς ἰδέσα. v. 265. Vulgo ἄπαστα. Nostrum est in S. idemque P. 2. Reg. 1. annotant. v. 268. Reg. 1. ἄλλοτε ἄλλως superscriptum habet. v. 269. P. 1. Cod. Turnebi, Reg. a. στερεοῖσιν. v. 275. δ' αὐτοῖς P. 2. S. Juntina; idem in margine Reg. 1. annotatur. v. 277. P. 2. γυιαρκέος superscriptum, Reg. 1. in textu habet, sed glossa: γυίων καὶ μελῶν ἀλκίμων διειμένης manifeste ad vulgatam pertinet. v. 279. Vulgo λιπαρός. Nostra lectio est in P. 2. S. Reg. 1. λιπαρὸς in P. 2. & Reg. 1. annotatur; sed Sylb. pro glossemate χλιαρός, λιπαρὸς habere dicitur. v. 281. Reg. 1. δ' ἐπὶ χερί. vulgata superscripta. v. 284. Vulgo ὀξυτέρῃσιν ὑπαί. Nostrum habent Juntina, P. 1. S. Versum 285. pessime intellexit *Ælianus*, aut locus in eo corruptus est. v. 288. Junt. Ald. P. a. S. Reg. 1. πεφύσσοντα, in quo ultimo glossæ ὁρμῶντα, κινούμενα vulgatam respiciunt. v. 292. Vulgatum δὲ ex P. 1. correximus, qui etiam γυῖα præfert. v. 297. P. 1. εἰ γάρ πυ. Turnebus παρὰ πέτρα annotat. S. Reg. 2. ἀλευάμενος recte. v. 298. Cod. Turnebi πλάζηται. Reg. 1. ἀμφιδύσηται cum glossa: ἀμφιβάλληται, ἀμφι-

δύσηται. V. 299. Vulgo ἀλλ' ὃ μυραίνης quod correximus ex simili loco infra versu 630. V. 300. Reg. 1. δὲ φέρει. γρ. πέλει. V. 303. P. a. ὑφαίνεται, quam lectionem S. & Reg. 1. in margine memorant; sed quo pertineat, ignoro. Reg. 2. ἐφέξεται. V. 304. Reg. 1. κερτομίῃσι annotat. V. 306. Reg. 2. S. ἤν σε. V. 307. P. 1. εἰ δὲ -- καλύψει. Reg. 2. etiam καλύψει habet. V. 308. S. ὑλοὸν & ἀσ ύλον pro glossa habet. Porro Junt. Ald. S. ἐνιπρήσασα. P. 1. Reg. a. ἐνιπλήσασα. cum glossa γεμίσασα. P. 2. ἐπιπλήσασα, voluit ἐπιπλήξασα. V. 310. αὐτὰρ ὅγ' ὅτι ὀδὲ δαϊζόμενος absurdum concentum faciunt. V. 312. Vulgo λείπονται. Nostrum ex S. & editione Turnebiana. Junt. μῶνον habet. V. 314. S. Reg. 2. δορικλήτων. V. 316. Vulgo νόμον. Nostrum ex S. Reg. a. Antea P. 1. ἐρύει. P. 2. ἐρύῃ. V. 318. Junt. Ald. κωκυτῶν. *Turnebus* etiam ὁμῶς annotat. V. 319. δολιχὸν δέμας; annotat Turnebus.

V. 321. Hunc locum transscripsit *Ælianus* I. 32. V. 322. Ald. Turnebiana αὐτοφόνησιν. V. 325. Reg. 2. ἐς μέσον. V. 326. Vulgo ἶσά γ' ἀριστῆϊ. Recte Ald. P. a. S. Reg. 1. ἶσος ἀριστείῃ Juntina sola habet. V. 328. S. καρτύνων cum Regio 2. V. 332. θαλάμης δὲ διαΐξασα κελαινῆς. Ante θαλάμης punctum superius, ut in editis libris, ponendum est; jam enim oratio ad murænam redit, ubi diligentia scribendi in poëta etiam articulum ἡ requirebat, cujus loco potuit κελαινὴ adhibere. Atque hoc equidem tenendum puto. Quid enim θαλάμη κέλαινα? At κελαινὴ μύραινα etiam est in Libro I. 564. V. 326. Juntina, Ald. P. 2. S. μαίνεται. V. 340. P. 1. S. χηλῇσι μεταΐξας. V. 342. P. 1. S. ἴσχει τε. Deinceps vulgatum χαλκείῃ πυράγρῃ ex P. 2. S. Reg. 1. mutavimus. V. 343. Sylb. παραλύξαι. V. 347. Vulgo σκολόπεσσι, quod ex P. a. S. mutavimus. Reg. 1. σκώληξιν habet, cum glossa κέντροις; vulgata in margine annotatur, & Scholiastes Regii Codicis: γράφεται καὶ κώλοισι τοῖς ὀξέοις, ἤτοι τοῦ ὀστράκου τοῖς ὀξυτάτοις κέντροις. κυρίως δὲ κῶλα ξύλα τινὰ ἑκατέρωθεν ὀξέα, χρήσιμα τοῖς μαχομένοις, ἀφ' οὗ καὶ τὸ ἐμπόδιον σκῶλον. quæ omnia ad σκώλοισι pertinent. Reg. 2. σκώλοις τε καί. V. 352. P. 1. ἀνερροίζησεν ἱμάσθλῃ. V. 353. P. 1. ἔγχεϊ δ' ἐκδέχεται, quod & P. 2. adscriptum habet, qui τανυηκέϊ præfert. Reg. 2. ἔχε χόλος. Sed vox χόλος corrupta. Requiritur μέρος vel simile aliquid. V. 358. P. 2. αὐτοτύπησιν. V. 363. Vulgo προβολῇσιν ἀκάνθης. At P. a. S. ἀκάνθαις præferunt; quare προβλῆσιν scripsit *Brunck*. Vide infra ad versum 400. P. 1. habet: προβολῇσιν ὑπὸ στερεῇσιν ἀκάνθαις. V. 365. P. 1. Reg. a. θύων. S. μέων γρ. καὶ θύνων. V. 366. Editi περιστέρχει. Nostrum ex P. 1. V. 371. P. 1. πυκινοῖσι V. 373. S. ὀξυτόμοισιν, quod ob additum χαίτης præferendum est. V. 376. Vulgro λυγρός. Nostrum P. 2. Cod. Turnobi, Reg. 1. præferunt. V. 378. P. a. S. τάχα πᾶσαι. recte, ut puto. V. 379. P. 2. ἐνὶ σκολόπεσσι. V. 381. Vulgo γόμφοισιν ἀτεκμάρτοισιν. Nostrum ex S. recipi jussit *Brunck*. V. 382. S. αὐτῷ. Deinde Juntina ἐπέφθισε. Postea P. 1. θῆρα δαφοινόν. V. 383. P. 1. πολλάκι δ' ἀλλήλοισι μόρος. V. 384. Editi δειλός. Nostrum Juntina, P. a. Reg. 1.

habeut. V. 387. P. a. S. Reg. 1. δέμνεται præferunt. Reg. 2. κίδναται ἄτη habet. Idem versu 389. habet αὖ τρηχὺν καὶ κραιπνὸν περ ἐόντα. unde vera lectio existit: κάρχαρον αὖ τρηχὺν περ ὁμῶς καὶ κραιπνὸν ἐόντα. V. 391. P. 1. νεήτει V. 392. P. 2. S. Cod. Turnebi ἀτρεμέοντα. V. 398. P. 1. ἔρχεται ἀήρ. V. 400. P. 1. ἄλλοτε ἀσπαίρει. Deinde editi προβολῆσιν. S. καὶ προβλῆτιν ἄκραις. P. 2. προβλῆσιν. superscripto προβολῆσιν. V. 402. P. 1. S. πνοιή τε καὶ ἀλκή. V. 405. Vulgo αὖτ' ἐρύει γλυκερόν. Prius αὖτε omnes libri præter Juntinam & Ald. pertinaciter tenent, qui mire inter λιαρὸν, ἰλαρὸν, χλιαρὸν, λιπαρὸν, λαρὸν & ἐρύων, ἐρύει fluctuant. V. 406. Juntina ὀχθηροῖο. V. 407. P. a. ἐπλήσατο. Debebamus etiam hic ut supra versu 257. ἐνεπλήσατο scribere. V. 408. S. ὡς δ' ὅτε. V. 409. Dubito an ipsi *Hemsterhusio*, postquam illam ingenii maturitatem, & eruditionis fastigium attigisset, quo nemo alius facile eluctabitur, suum σέβας ἔπετ' ἀλέξων placuerit, quod ei acceptum refert d'*Arnaud*. V. 410. P. 1. ὑπ' ἀγυιαῖς. V. 411. Vulgo παρ' εἰλαπίνην. Nostrum habent Junt. Ald. P. a. Reg. 1. ἐδόκησε P. 2. V. 417. Reg. 1. δυσκερδῆ δέ. γρ. δυσδερκῆ. V. 419. P. 1. ἔξοχα πᾶσιν. V. 420. S. supersc. habet αἰολοφόροις. Reg. 1. annotet αἰολοφύτοις. τοῖς ἔχουσι ποικίλην τὴν μανίαν, quæ glossa ad αἰολοφοίτοις pertinet. V. 423. S. δείγμασιν.

V. 425. Hunc locum transscripsit *Ælianus* VII. 35. Pro ἄτην P. 1. Reg. 2. ἄτη. Antea versu 424. P. 1. εἶσιν.. V. 427. Vulgo κνῆστις καὶ ὑπὸ χροΐ. Nostrum ex Cod. Turnebi, P. a. Reg. 1. θερμὸς Aldina habet. Similis locus est IV. 17. σπλάγχνοις δ' ὑπὸ θερμὸν ἔρευθος φοινίξαι. *Ælianus* l. c. δδάξεται τε καὶ κνησιᾷ. V. 428. P. a. σμώδηξ. V. 429. Reg. 1. κνίδα καλέουσιν γρ. κικλήσκουσιν. unde apparet olim κνίδην καλέουσι lectum fuisse. V. 430. P. a. S. Reg. 2. ἐχθρὴ δέ. Reg. 1. πανέξοχα. S. δυσώνυμος. V. 431. Vulgo ἐμπελάειν. Nostrum ex Juntina, P. 2. Reg. 1. Deinde omnes libri ἐλύτρου, quod recte mutavit ex conjectura *Gesnerus* H. Aquat. p. 1011. Glossa tamen in P. 1. & S. τοῦ ἀγκίστρου, in P. 2. & Reg. 1. τοῦ δελέατος τοῦ τὸ ἄγκιστρον σκέποντος vulgatam interpretantur. V. 432. S. οὐ κέν τις. V. 433. P. 2. S. ἀπεχθέα, quod ipsum *Gesnerus* p. 1011. e conjectura reponi jussit.

V. 434. Pro βαλιῆσι P. 1. ἀλίῃσιν. P. 2. annotat. γρ. ῥαδινῇσι, ἢ ἀλιῇσιν, ἢ βλοσυρῇσιν. Hunc vero de julide locum egregie explicat *Ælianus* II. 44. qui aliunde sua duxisse videtur. V. 438. Vulgo περὶ βυσσόν. Nostrum ex P. a. S. Reg. 1. V. 439. vulgo ὑπό. Nobiscum sunt Ald. P. 2. V. 441. Reg. 1. ἄλλοθεν δ' ἄλλαι. V. 442. Vulgo ἀναιδέες. Nostrum ex P. 2. est. V. 443. ἴδατι est ex Cod. Turnebi. Vulgo ὕδασι. P. 1. συνεροῖσιν. V. 446. P. 1 ἀτρεκέως. Voluit ἀτρεκέως. P. a. S. Cod. Turnebi, Reg. 1. ἐναλίγκιαι. P. 1. ἐν ἔργοις V. 448. P. 2. a secunda manu ἀμφιέπονται exhibet. V. 450. Juntina, P. a. ἀνιάζουσι δέ. Reg. 1. μυίαις. V. 451. P. 1. ἀναιδίης. Idem L. V. 368. ἀναιδίην præfert. V. 452. Vulgo ξανθὸν ὑπ' ἀνέμου Ex P. a. S. Reg. 1. recepimus ἀπό; deinde glossa P. 1. ξανθὸν interpretatur γλυκὺ, unde

recte *Waffe* conjecerat, olim ξυϐόν h. l. lectum fuiſſe, quod recepimus. Sic enim Reg. 1. in margine: γρ. λαρὸν καὶ ξυϐόν. ἢ τὸ θερμὸν, ἢ τὸ μὴ ἄκρατον, ἤγουν ὑπόλευκον. Reg 2. ἢ τὸ ξανθὸν ταχὺ ἐξιὸν αἷμα. v. 453. τοῖ☉ Cod. Turnebi, & Reg. 2. quam lectionem & Reg. 1. annotat. v. 454. Vulgo μὲν θήν. Noſtrum ex P. a. v. 456. P. a. S. Reg. 1. ἐρπυστής. v. 457. Cod. Turnebi πευκώεντα. v 464. Sylb. καὶ τοῦ μέν. v. 465. Sylb. σιδήρῳ. v. 468. Reg 2. ἠντηθεῖσα præfert.

v. 469. ζαμενής τε βίη. P. 1. S. Reg. a. Vulgatam tamen Reg. 1. annotat. Verſu 471. ἄγριον ἰῷ *Turnebus* annotavit. v. 473. Vulgo πρόσθ' ἐπάσαντο. Noſtrum ex P. 2. πρόσθε πάσαντο Reg. 1. habet. v. 474. P. 1. οὐτήσει. v. 479. Reg. 1. καί περ ἱέμεν☉. v. 480 P. a. S. Reg. 1. τρυγόνι δ' οὔπω. v 481. Reg. 2. οὐδ' ἄρα χεῖρες. v. 486. Vulgo δύεται. Recte P. a S. Reg. 1. & Codex Turnebi. v. 487. P. 1. ἄτρεμ☉ S. ἀτρεπτον γρ. ἄτροπον. Deinceps P. a. S. Reg. 1. ζώοισιν ἄδηλον. Gloſſa Reg. 1. φθειροποιόν, ἀφανιστικόν. Vide ad Cyneg. II. 496 v. 489. Vulgo πελάσσει. Noſtrum habent P. a Reg. 1. Nimis audacter *Paw* ad *Philen* p. 314. pro πέτρην reponebat πρέμνον. v. 490. Vulgo ἐριθαλλές. Noſtrum P. a. S. Reg. 1. præferunt. v. 492. Reg. 1. γρ. ἀπηνεῖ. P. 1. νύγματι. v. 494. Vulgo καδδὲ ῥέει. Noſtrum ex P. a S. In Regio 1 eſt κατὰ δ' αὖ ῥέει. v. 499. P. 2 Reg. a. δηίους. Vulgata in Reg. 1. ſuperſcripta. v. 502. *Turnebus* ἀνεμάξατο annotavit. *Tzetzes* ad *Lycophronem* p. 86. etiam in antiquiſſimo Codice Regio προσεμάξατο ex h. l. laudat. v. 504. P. 1 ἄζγια cum gloſſa βαθὺ Deinde idem Codex πολυτλήτοισιν, quod & P. 2. ſuperſcriptum habet. v. 505. Vulgo θεῷ Noſtrum habent Junt. Ald. P. a. S. Reg. 1. At Reg. 2. μιῇ κατενήρατ' ἀκωκῇ. γρ. ῥιπῇ.

v. 512. θωρήξας recte interpretatur *Scholiaſtes* Reg. 1. ὁπλίσας, ἢ μᾶλλον μεθύσας. *inebrians*. Ipſe *Oppianus* ὀδύναις μεθύων dixit alibi, ſed θωρήσσειν ὀδύναις hoc quidem ſenſu & durum, & παρένδυρσον poëticum ſpirare mihi videtur. Deinceps vulgo ἐπισπέρχων δ' ἀέκοντας Nobiſcum Junt. Ald. P a. Reg 1. faciunt. v. 513. Pro χορευέμεν· οἱ δὲ κελαινῷ Reg. 1. annotat. κορυσσόμενοι δὲ κελαινῷ v. 522. S. & Reg. 1. ἐπιχρίμψῃ habent. Deinceps S χρως P. 2. annotat βοός, quod ipſum Aldina, & Reg. 1. habent. Juntina ἐνιχρίμψει βέλ☉ *Turnebus* ἀρχαιοῖς annotat. v. 523. Vulgo νομῷ☉. Noſtrum ex P. a. S. Reg. 1. v. 524. Vulgo οὐδέ. Noſtrum Reg. 1. habet. v. 525. τετρωμένοι S. & Cod Turnebi, quod & in Regio 1. annotatum. v. 526. ποταμὸς P. 1. S. Reg. a. v. 528. P. 1. ἐπειστπέσοι Reg. 1. ἐπιξέσει. ſupra minio ſcriptum ἐπιπεσεῖ, ἀναξρατει. Reg. 2. ἐπιζέει. v. 530. P. 1. πάντη μὲν βρυχή. P. 2. βρύχει. gl. βοᾷ. Deinde S. Reg. 1. πάντα δέ οἱ. Denique P. 1. ἴχνια.

v. 534 P. 1. Reg. 2. ἔξοχοι cum Junt. & Aldina habent. v. 535. S. θαλάσσης. v. 536. Vulgo φλογόεν τε. Noſtrum δε habent P. 1. & Reg 1. φλόγεον P. a. Reg. 2. v. 537. S. ὑποπλήξαντα. Reg. 1. ὑποπλήσαντα. v. 540. Reg. 2. ὠμηστῆρι. v. 544.

Legen-

Legendum censeo ὑποπλώουσι. v. 545. Vulgo φυσιόωντα. Nostrum solus Reg. 1. habet. v. 548. S. παμφύρδην. Forte legendum ποιφύγδην. v. 551. Vulgo εἰλυμένων — ἔφρ' ἐθέλησι. Prius verbum immutavit *Brunck*. Rationem non perspicio, cum eadem sit origo verborum εἴλω, εἴλυμι, ἐλίσσω, ex ἔλω, seu ἐλάω, *volvo*, *protrudo*, *convolvo*, *congrego* natorum. ὅν κ' ἐθέλῃσι ex Juntina recepimus, quam lectionem & Reg. 1. commemorat.

v. 554. *Ælianus* I. 5. omnia hæc Τρώκτῃ suo adscribit, quæ *Oppianus* h. l. de amia habet. Vide *Gesnerum* p. 43. v. 557. P. 1. πάμπαν. Glossa Reg. 1. ἀφανιστικοὶ habet, unde apparet λάβροι olim scriptum fuisse, quod clare Reg. 2. exhibet. v. 559. Editi καταπλώουσιν, quod *Brunck*, a quo seorsum sentio, ex P. 1. S. Reg. 1. immutavit. P. 2. ἡγεμονῆα v. 561. P. 1. ἀντίαι. v. 563. P. 2. Reg. 2. Cod. Turnebi ἀολλέες quod & Reg. 1. annotat. Deinde ὥστε pro vulgato ὡς ex Juntina recepimus. v. 566. Vulgo ἄλλος ἐς ἄλλην, ἀρπάγδην. Juntina ἄλλοθεν ἄλλην, quod d'*Orville* præferebat. Aldina ἄλλοτ' ἐς ἄλλην. R. 1. S. ἄλλοτ' ἐπ' ἄλλην. Nostrum P. a. præferunt. *Turnebus* annotavit μετὰ δ' ἔσπεῖλαι ἄλλοτε ἄλλῃ. Regius 2. μετὰ δ' ἔσπεῖλαι ἄλλοτ' ἐπ' ἄλλην. v. 568. P. 2. περιστρέψωσι. v. 569. P. 1. S. Reg. 1. κυκλώσονται. Juntina, P. 2. Reg. 2. κυκλώσηται. v. 570. Regius 1. δὴ τότε μιν annotat, quæ lectio in Regio 2. est. Recte. vide *Valckenair* ad *Theocritum* p. 17. v. 572. Sylb. ἄλλος, in margine ἀλκῆς habet. v. 575. πάντῃ τε P. a. Porro ἄτρεπτοι pro vulgato ἄτρομοι recepimus ex Juntina, P. a. S. At in Regio 1. est ἄτρομοι. in margine γρ. ἀμετάτρεπτοι, quo nostrum ἄτρεπτοι significatur. v. 576. P. 1. Cod. Turnebi & Reg. 2. πλευρῆς. Reg. 1. γρ. πλευροῖς. Idem cum P. 1. S. habet γενύων. v. 580. Vulgo αἱ δ' ἐφύπερθεν. Nostrum ductum est ex Reg. 2. In Reg. 1. scribitur: αἱ δ' ἄρ' ὑπένερθεν. Glossa tamen ὑπεράνωθεν habet. v. 582. P. 2. περιπλεχθείς Reg. 1. περιπλησθείς. v. 583. P. 1. ὀρέχθη. v. 586. δὲ ante ἐοι·ὡς omnes libri scripti, præter Regium 2. omittunt. P. 1. cum Cod. Turnebi ὅμοιος habent. v. 589. Vulgo ὑπεκθρώσκων. Recte Juntina, P. 1. At in Regio 1. est ὑπεκθρώσκων, glossa tamen: ποτὲ δὲ ὑπεράνω τοῦ ἀφροῦ τῆς θαλάσσης πηδῶν. Ex eodem Codice & P. 2. εἴ ἑ pro vulgato ἤ κε recepimus. P. 1. ἠὲ, sed glossa εἴ πως αὐτὸν habet. v. 590. Sylb. ἀλίαστον. recte, ut puto.

v. 592. Reg. a. οὔτε βίης μεθιεῖσιν. Etiam S. οὔτε. P. 1. οὐδέ. v. 595. Vulgo αὖθις. Nostrum ex Turnebiana, P. 1. S. Reg. 1. Deinde P. 2. σὺν ἐξ ἁλὸς memorat. v. 596. Vulgo ἀργαλέων. Nobiscum Cod. Turnebi, P. 2. S. Reg. 1. v. 598. Sylb. τε ὦ πολὺ κ' ἀνάρσιον. Voluit πουλὺ κ' ἀνάρσιον. v. 599. Vulgo δὲ. Sed P. 1. S. τε habent, quod admisimus, ut sensum utcunque adjuvaremus. Mihi enim persuasum habeo hunc locum adhuc ulceribus scatere, aut quædam excidisse. v. 602. Reg. 2. ὑφέλκεται. v. 603. P. 2. S. Reg. 1. αἱμοβορῆ. v. 606. Vulgo τις ἔμαρψεν. Nostrum ex Cod. Turnebi, P. 2. At Regius 1. ποτ' ἔμαρψεν habet. Reg. 2. ἔν τιν' ἔμαρψαν. v. 608. Vulgo ἐπόψεαι. Nostrum est in Juntina & P. a. Iterum vereor ne levitatis cul-

pam in me admiserim, dum alibi ἐ ὄψεαι hic vero & quibusdam aliis locis ἐπόψεαι invexi. Sed talia properanti mihi ut lector condonet benignus, rogo. V. 609. κρυερκῖς annotat Turnebus. Reg. 2. ἀναφύεται. V. 613. Vulgo ineptissime λιχμάζων, cum tamen in Juntina δαχμάζων sit, quod proxime διχμάζων Cod. Sylb. accedit. Nostrum P. 2. præfert. Reg. 1. λιχμάζων cum glossa λείχων. γρ. δαρδάπτων. Deinde idem cum P. a. S παθῶν habet. V. 618. Omnes libri αἱμάσσων exhibent, quod glossa Regii 1. αἷμα καταπέμπων, ᾑμαγμένος explicat, qua quidem significatione mihi verbum αἱμάσσειν nondum occurrit. Glossa Codicis Sylb. ἀδημονῶν manifeste aliam lectionem respicit, quæ tamen nullibi expressa exstat. Reg. 2. λάπτωσιν· ἀεὶ ὁ δ' αἱμάσσων. Recepimus interim *Brunckii* ἀχλέων, dum aliunde vera lectio comparuerit; infra vero v. 145 ubi vulgo legebatur μηδ' ἰχθὺς ἀποῤῥήξειε σίδηρον αἱμάσσων, ὀλοῇσι περιστερχὴς ὀδύνῃσι, cum glossa in P. 1. ἀναιρούμενος, *Brunck* παιφάσσων substituit. Poterant multa alia excogitari ut ὀχθίζων, μαιμώων, quibus poëta alibi in simili re usus est. V. 620. P. 1. S. ἄλλοτε ἀλλοίων διαπίλναται P. 1. quod & P. 2. superscriptum habet. ἄγραις Reg. 1. vulgata superscripta. V. 625. Vulgo ἐκ δ' ἐγέλασσαν ἀποφθιμένοις. Nostrum est ex Cod. Turnebi, P. 2 Reg. 1. Deinceps vulgo sequebatur versus δαῖτα κελαινοτάτην τε καὶ ἀλγίστην ποιήσαντες, quem nos autoritate omnium codicum, quos vel *Rittershusius* vel nos ipsi inspeximus, reposuimus suo loco post versum 623. In eo vero pro ποιήσαντες P. a. S. Reg. 2. habent ἐλάφοισιν; sed Regius 1. qui & hoc ipsum præfert, in margine ποιήσαντες annotat, quod una cum glossa P. 1. ποιοῦντες *Brunckium* in vestigium nostræ lectionis perduxit. V. 627. Vulgo κύνταται. Nostrum ex P. 2. & Reg. a. Glossa Reg. 1. ad δηρίσαντο habet ἐπιμωμήθηταν.

Versu 629. τοῖς εὖτ' ἂν omisso δὲ P. 1. S. recte, nisi fallor. V. 631. πόντου Cod. Turnebi, quod & Reg. 1. annotat. V. 633. Reg. 1. ἔνθα ἀποπνείουσι glossa: ἐκεῖ, ὅπου. Deinde ἐπὶ pro vulgato ἐν ex S. recepimus. V. 634. S. τρόφην cum glossa: δοῦλον. τὸ θρέμμα, τὸν θεράποντα, παρὰ τὸ τρέφεσθαι ὑπ' αὐτοῦ, ἢ παρὰ τὸ ἀποφορὰν διδόναι. σημαίνει δὲ καὶ τὸν σπουδαῖον, ἢ δοῦλον, ἢ ἄγγελον παρὰ τὸ τρέχειν, quorum pars ultima ad τρόχιν pertinet; prior vero ad τρόφιν, quod clare exhibent Reg. a. cum glossa: μέγαν, ἢ πιστὸν θεράποντα, quorum posterius ad τρόχιν in margine annotatum refertur. Vox τρόφιν alibi non occurrit, laudatur tamen ex h. l. etiam ab *Eustathio* ad *Homerum* p. 1468. Vide *Hesychium* in τρόφις & τρόχις. V. 635. Vulgo καλύψῃ. P. 1. καλύψαι. Regius 1. αἰδέσσεται — χθονὶ καλύψῃ superscripto καλύψοι quod recepimus. αἰδέσσεται & χθονὶ habent etiam P. a. V. 638. Vulgo ἐσίδῃ. Nostrum ex Junt. & Reg. 1. sumtum est.

V. 642. P. 1. ἀλὸς τεκέεσσιν. V. 653. P. 1. S. ὠμοφάγον. V. 657. Reg. 2. ὑπνώοντας. V. 659. P. 1. πανάγρευτος. V. 660. Vulgo ἑλόωσι. Nobiscum Juntina, P. 2. S. idemque Reg. 1. annotat. V. 662. P. 2. ὀλοόν, quod & Reg. 1. in margine annotat.

De ſcaro idem tradit *Seleucus* Tarſenſis ap. *Athenæum* 7. p. 320. a. v. 663. Vulgo κοίλησιν. Noſtrum in Reg. 1. Deinde P. a. Reg. 1. ὑπό. recte. v. 664. Vulgo ἀπάτερθε. Noſtrum habent Junt. P. 1. S. ὐ μέν μοι Reg. 1. ὐ μέν τι τόγε P. 1. Malim ὐ μήν τοι τόγε θαῦμα. v. 666. P. 1. ἔχει. v. 667. Editi libri habent φθισήνορος ἄτης, ubi P. a. Reg. 2. φθισήνορος ἄτη, quod & Reg. 1. habet, in quo φθισήνωρος ſuperſcribitur, cum gloſſa: ἡ φθείρουσα τοὺς ἀνέρας. P. 1. interponit καί. Quoniam vero φθισήνορος, ου, inſolens videbatur, & *Oppiani* ætate indignum, *Brunck* φθισίμβροτος repoſuit, quo admiſſo tamen ſenſus vacillat, tibicine aliquo, τε vel καὶ indigens. Equidem levi mutatione inſtituta legendum ſuſpicor καὶ θοῦρος ἄρευς φθισήνορος ἄτη. v. 669. P. 1. δεινῶν. v. 670. πόλιες. gloſſa Reg. 1. ἀντὶ τοῦ οἱ ἄνθρωποι, ſed quæ ſequuntur cum hac lectione nulla ratione conciliari poſſunt, ſi quidem poëta humane loqui voluerit. Admiſiſſem *Leopardi* emendationem ab eo L. XX. Emendat. c. 20. propoſitam, κεκριμένοι πολέες μερόπων ἔσαν, ſi mihi judicium meum ſequi ubique licuiſſet. Irrepſit in editionem noſtram αἰνότεραι, ubi omnes libri αἰνότεροι habent.

v. 671. Juntina πυργοὺς δέ. v. 673. Vulgo κατήνυον. Aldina κατήνοον. Gloſſa Reg. 1. ἐτελείουν, ἐπλήρουν, quam poſteriorem interpretationem etiam ex P. 1. & S. proditam legimus. Nos vero recepimus *Leopardi* emendationem l. c. propoſitam ab eo, κατείνυον, quod ad *Homeri* exemplum pro καλεκάλυπλον (ita enim καλαείνυον ex eo interpretatur *Heſychius*) vel ἐπλήρουν dictum eſt. v. 675. ἐπέτρεπε Aldina, P. 2. Reg. 1. Pro ἀνάψας S. ἅπασαν præbet. v. 678. Reg. a. πολὺν πόνον. v. 679. Vulgo Εὐφράτην. Noſtram lectionem unus Reg. 2. præfert, alter vero in margine annotat. v. 682. Reg. 2. ἐκ σοῦ μοι. quod etiam Reg. 1. annotat, cum gloſſa ἐκ σοῦ τῆς δικαιοσύνης. v. 683. Vulgo υἱός. P. a. Reg. 2. ὅρπηξ exhibent, quod Reg. 1. in margine annotat. v. 685. Vulgo ῥύεσθε, quam lectionem habet etiam *Tzetzes* Chiliad. X. 480. Noſtram dederunt P. 2. S. Reg. 1. Verſu ultimo S. σκήπλρων. In Regio 1. ſuper σκήπλρῳ appictum eſt ν, & Scholiaſtes habet: τὸ σκῆπλρον ἀντίπλωσίς ἐστιν. ἢ σκήπλροις, ἢ σκήπλρῳ. P. 2. σκήπλρῳ τε præfert.

AD LIBRUM TERTIUM.

v. 2. Aldina P. 2. S. Reg. a. φράζεο vulgo φράζοιο. v. 3. εἰνάλιον ex Reg. 1. ubi tamen gloſſa τῶν ἰχθύων vulgatum εἰναλίων reſpicit. v. 10. Juntina, P. a. R. 2. ἐν ἀθανάτοισι νόημα, quod ita intelligendum erit, ut ipſe Mercurius νόημα κέρδιστον i. e. *ſolertiſſimus animo omnium deorum* dicatur. v. 14. Vulgo ἐνέφηνας. Noſtrum Codices habent omnes. v. 15. *Etymol. M.* v. Κωρύκων, ubi h. l. laudatur, male παρακάτθεſο habet. v. 16. P. 2. θεῶν ῥυτῆρα. v. 18. Vulgo ὑπ'. Noſtrum ex Junt. P. 2. Reg. a. v. 22. ὄμβρῳ Junt. P. 2. v. 24. Vix capio lectionem ἔθειραι, quam P. 2. & Reg. a. Cod. Turnebi in textu, Sylb. vero

in margine habent. v. 27. P. a. Reg. 2. ἀείσας. Quæ h. l. de Panis dolo, & piſcandi arte, quam Mercurius Panem edocuit, traduntur, alibi vix occurrunt. Magnam tamen fabulæ hujus de Typhone partem ad Ciliciam etiam pertinuiſſe conſtat ex *Apollodoro* L. I. 6. ubi tradit Typhonem falcem Jovi ereptam, nervosque manuum & pedum eidem exciſos per mare in Ciliciam pertuliſſe & in antro Corycio Delphinæ cuſtodiendos tradidiſſe. Unde Pan & Mercurius ſuffurati nervos Jovi reddiderunt, qui Typhonem poſtea fulminum jactibus in Nyſam montem perſecutus eſt, ubi ſimilis Parcarum dolus ab *Apollodoro* memoratur: ὅπου αἱ Μοῖραι αὐτὸν διωχθέντα ἠπάτησαν. πεισθεὶς γὰρ ὅτι ῥωσθήσεται μᾶλλον, ἐγεύσατο τῶν ἐφημέρων καρπῶν. De Coryco & antro Corycio etiam omnia pervulgata ſunt; ſed illud non prætereundum eſt, quod *Oppianus* h. l. Mercurium πατρώϊον appellat, cujus nominis eadem plane ratio eſt atque in Ζεὺς πατρῷος, Απόλλων πατρῷος apud Athenienſes, quos nemo niſi civis Athenarum hoc nomine appellare poterat. Habemus ergo ſatis manifeſtum ipſius poëtæ teſtimonium, qui ſe Coryco oriundum, vel Coryci tamen civem profitetur; adde nunc alterum locum infra verſu 208. ubi eſt: οἵην ἡμετέρης ἐριχυδέος ἐντύνονται πάτρης ἐνναετῆρες ὑπὲρ Σαρπηδόνος ἄκρην, ὅσσοιθ' Ἑρμείαο πόλιν ναυσίκλυτον ἄστυ Κωρύκιον ναίουσι καὶ ἀμφιρύτην Ἐλεοῦσαν. quo tamen ipſo *Rittershuſius* ad ſententiam hanc oppugnandam male abuſus eſt, cum non animadvertiſſet ὅσσοιτε h. l. ab *Oppiano* pro οἵτε, quod fere ubique facit, uſurpatum. Conſentit etiam *Suidas* qui Corycum nominat; ſed duo Codices Palatini in vita *Oppiani* inter Corycum & Anazarbum fluctuant, cum reliqui codices omnes conſtanter Anazarbum nominent. Diximus jam ea de re ad initium Cynegeticorum, cum de vita & ſcriptis *Oppiani* ex vulgari, quæ publice concepta, & virorum doctorum turpi conſenſu jam confirmata eſt, exiſtimatione diſputabamus. At vero nunc liquide pronunciare poſſe mihi videor, autorem carminis de Venatione Apamea oriundum, qui imperante Caracalla Severi filio ſcripſerat, plane diverſum eſſe ab *Oppiano* Halieuticorum autore, qui ſub Marco Antonino ejusque filio Commodo vixit, & carmen ſuum de piſcatione iisdem dedicavit, quod recte jam olim *Euſebius* cum *Suida* affirmarunt. Argumento utor, quod nullam plane dubitationem admittit, ducto ex eo, quod *Athenæus*, quem idem *Suidas* recte Marci Antonini ætate vixiſſe affirmat, L. 12. p. 537. Commodum coævum ſibi nominat, τὸν καθ' ἡμᾶς Κόμμοδον, libro vero primo p. 13. *Oppianum* Halieuticorum ſcriptorem Cilicem paulo ante ſuam ætatem ſcripſiſſe affirmat his verbis: τὸν ὀλίγῳ πρὸ ἡμῶν γενόμενον Ὀππιανὸν Κίλικα. Ex his duobus locis, unde jam olim *Tan. Faber* Epiſt. I. p. 64. & *G. J. Voſſius* ac poſt eos *Alb. Fabricius* ætatem *Athenæi* conſtituere vano conatu niſi ſunt, longe rectius ea de re judicare licet & de tota illa diſputatione, quam ad initium Cynegeticorum inſtituimus.

v. 30. P. 2. Reg. 1. ἀμφότερα. v. 34. δονέονται ex Juntina dedimus. Vulgo δονέωνται. P. 2. Reg. 2. δινέονται. v. 38. Cod. Sylb. Reg. 2. ὥς' ἐπί. v. 39. Cod. Sylb. ἐπὶ πόντῳ. v. 40. Cod. Sylb. μόχθον. v. 41 Vulgo νόημα. Noſtrum Ald. Junt. P.a. Sylb. Reg. a. habent. Porro πολυδαίδαλ@ P. 1. & Sylb. Reg. 2. v. 44. Pro ἄτρομος. P. 1. S. ἄλκιμ@. v. 45. ὕπνων P. 2. Vulgo φιλέων. Noſtrum ex P. 2. S. At Reg. 1. ὕπνον φιλέων ſuperſc. ὕπνε φιλέει habet. v. 47. P. 2. εὖγε φέρῃ -- δίψε@, ſed φέροι ibi ut in R. 1. ſuperſcriptum. v. 49. Ερμείε Cod. *Turnebi*. v. 50. P. 1. ὀπωρινοῖσιν. v. 51. P. 1. ἀνορέσῃ. Juntina ἀνατέλλει. v. 56. S. τοκέων. Forte τοκήων voluit, quod & ipſe conjeceram. Porro P. a. δίψει. v. 67. Vulgo ὑγρός. Noſtrum ex P. 2. verſu 68. Reg. 1. adſcriptum habet ἐγειρομένε. v. 71. Reg. 1. ἀντί σεσιν, id eſt, ἀντιάσεσιν & ἵςαται (ſuperſcriptum) habet. Reg. 2. cum P. 2. ἀντήτεσ' ὡς εὔβολ@. v. 77. Solus P. 1. καθέτοισι dedit pro vulgato καθέτῃσι. *Antipater* Sidonius in epigrammate Analect. T. II p. 33. τριχίνης καθέτε habet. *Artemidorus* Onirocr. 2. 14. ubi inſtrumenta piſcatoria recenſet, σαγήνην, γρίπον, ἀμφίβληστρον, ὁρμιάς, ἄγκιστρα, καθετῆρας, καὶ τὰς λεγομένας δόλωνας, quos ultimos equidem aliunde non noſco. Hic vero *Artemidori* locus fugit *Geſnerum* p. 997. quo præeunte totum hunc locum de inſtrumentis artis piſcatoriæ diſtinctius in verſione latina explicare conati ſumus. v. 79. ἐντύνασθαι vulgo. Noſtrum ex P. 2. Reg. 1. v. 80. Juntina γαγγάμαι ἠδ' ὑποχαί. Ald. γαγγάμαι τ' ἠδ' ὑποχαὶ Juntinam ſequuntur P. a. S. At Reg. 1. γαγγάμαι τ' εἰδ' ἐποχαὶ, ita tamen ut appareat, antea fuiſſe γάγγαμα. Rete oſtreis capiundis fuiſſe ſolus *Heſychius* annotavit. Πέζας aliunde non noſco; *plagas* eſſe ſuſpicor. σφαιρῶνας porro Ald. Junt. v. 84. Aldina, P. a. S. Reg. 1. μυρία τ' habent. Reg. 1. πολυῤῥαπέων ſuperſcriptum habet. v. 89. Reg. 1. χέρσε καὶ ἐκ νεὼς ὡς ἐθέλεσι. Vulgo ὥς κ' ἐθέλωσι. Pauca adhuc de nominibus inſtrumentorum addamus. Γρῖφες naſſæ genus e vimine textum eſſe, quæ *Plauto* Capt. IV. 2-36. ſirpiculæ piſcatoriæ dicuntur, *Scaliger* olim contra *Robortellum* contendebat, quem multi ſecuti ſunt; ſed retis eſſe genus ſatis manifeſte hic *Oppiani* locus docet. Græcis Italica nomina reddere conatus eſt *Nicolaus Parthenius Giannetteſius*, qui univerſam piſcandi diſciplinam carmine luculento explicuit, *Neapoli* 1689. cujus auctoritati quatenus hac in re fidendum ſit, neſcio. *Jaculum* rete igitur Italice *Jacchto*, γρῖφες *Rezzola*, σφαιρῶνας *Rezze di Poſta*, πάναγρον *Sciabica*, ὑποχὰς *Tartana*, δίκτυον *Turiarone* eſſe volebat; γάγγαμα etiam hodie *Gangama* ab Italis piſcatoribus dici annotavit.

v. 108. Vulgo θυμὸν pro δηρὸν, quod ex P. 1. S. v. 111. Vulgo ἐντροπῖσιν. Noſtrum ex P. 1. Reg. 1. Deinde vulgo κέλωνται, quod ex P. a. S. Reg. 1. correximus. Verſu ſequenti ῥέζειν S. & Turn. Codex. v. 112. P. 2. ἐπικραδίωσι. v. 113. Pro vulgato ὃ ἔτ' ἔπειτα μέλει βίε Codices βιάζεται habent, quod equidem conjecturæ *Brunckii* præferebam. v. 115. Sylb. Cod.

μόρον. v. 117. σφύραιναι — ἐπιπλήξωσι. Veram lectionem servavit P. 1. quam & restitui jusserat *Gesnerus*. *Ælianus* quidem ex h. l. σφύραιναι habet I. 33. sed *Philes* ex *Æliano* μύραιναι. Reg. 1. a prima manu μύραιναι habuit, quod deinde in σφύραιναι mutatum. Idem codex cum P. 1. ἐνιπλήξωσι dedit. Cf. *Homeri* Il. μ. 72. ο. 344. Odyss. χ. 468. v. 118. Vulgo δίζονται — δινεῦνται. Nostrum Reg. 1. superscriptum habet. Etiam P. 1. διζόμεναι præfert. Pro βρόχον Sylb. πόρον. v. 125. Reg. 1. ἔρκ⊙ ὀλέθρου, glossa: τὸ τοῦ λίνου περίφραγμα. altera lectio superscripta legitur. v. 126. P. 1. ἐπ' ἄγρην. v. 131. Reg. 1. γένηται καὶ ἐ-φύγησιν ὄλεθρον superscripto γένοιτο. Vulgo legitur γένοιτο καὶ ἀτ-ίτροιο φύγησιν, quod correxit *Brunck*. Equidem ex vestigiis libri Regii malim γένοιτο καὶ ἐκφυγέῃσιν ὄλεθρον. v. 133. Vulgo ἀρπάζωσι — γναμπτοῖο σιδήρου. Utrumque ex Junt. P. a. S. Reg. 1. correximus. Regius 1. γναμπτοῖο habet cum P. 2. Hunc vero locum transcripsit *Ælianus* I. 40. v. 134. βύσσαν editi quod mutavimus. Reg. 1. adscriptum habet γρ. καὶ πυμάτην. v. 136. Vulgo τείνοντες, quod ex P. 2. Reg. 1. correximus. v. 138. Vulgo καθέτησι. Nostrum ex P. a. vide supra ad versum 77. Versu 140. vulgo δέμας. Nostrum ex Junt. P. 2. S. Reg. 1. v. 142. P. 1. ἐμπελάσωσι. v. 143. Vulgo πεσόντες. Nostrum ex P. 2. Cod. Turnebi, Reg. 1.

v. 144. Dubito an hunc de amiis locum exscripserit *Ælianus* I. 5. qui eadem omnia de pisce Τρώκτῃ memorat. Sed is idem cum amia videtur etiam *Hipp. Salviano* de Aquat. fol. 122. D. & *Rondeletio* apud *Gesnerum* p. 43. v. 146. Vulgo ἠδὲ καί. Nostrum ex P. 1. S. v. 147. Reg. 1. ἐχάλκευσαν habet. v. 148. Vulgo αὐλόν, quod ex Ald. Junt. & Codicibus emendavimus. In Reg. 1. glossa habet: ὁ στενὸς ἐπιμήκης μόλιβδ⊙. *Ælianus* ἀτ-ίτρων λαξὰς dixit. Porro vulgatum ἄλγ⊙ ex S. margine correximus cum *Pauw* ad *Philen* p. 167. Reg. 1. ἔρ⊙ adscriptum habet. v. 149. P. 1. καὶ μήν. v. 152. Vulgo ἐς δ'. Nostrum ex Juntina. v. 154. Vulgo πέσεν. Nostrum ex P. 1. S. Reg. 1. v. 155. Omnes codices κρύσταλλ⊙ præferunt. P. 2. ἐνίζεται. v. 159. P. 2. ὅπερ. Reg. 1. ὃ καί. v. 161. Vulgo πόντον. Nostrum ex P. 2. v. 164. Vulgo δι' αἰθαλόεντ⊙. Nostrum ex P. 1. & Reg. 1. ubi glossa καὶ σκοτεινοῦ.

v. 167. Vulgo ὑπέρευδ⊙. Cod. Sylb. ὑπέρυδρ⊙. qui etiam οὐκ ἄρα, postea θερὸς, ut supra versu 157. habet. v. 169. P. 1. τοιάδε μέν. v. 171. Vulgo τοὺς μὲν γάρ. Nostrum ex Junt. P. a. S. v. 173. ἐπέσπασεν ἢ κρομύοισι Sylb. præfert. v. 174. πελαγότροφον Juntina & Reg. 1. v. 176. Scribendum censeo τοῖσι μέν. v. 177. Sylb. cum Reg. a. χαρίδεσσι. Reg. 2. ἀφαυροτάταις. v. 178. Reg. 1. ἀμφιχάνονται, & aliam lectionem πουλυπόδων θυσάνοις annotat. v. 181. μείζονας Sylb. v. 182. P. 2. γελόωντες. v. 183. σιτλὸν ex h. l. pro vorace, μαργῷ explicat *Eustath.* ad *Homer.* p. 972. lin 34. Glossa in Regio 1. habet τυφλόν, & ad ὑγρὰ θεόντων legitur τῶν ἀδολεσχῶν. v. 185. P. 2. Χάνν⊙. S. χάννη. Reg. 1. χάνν⊙ γρ. χάνοιο. Recentior ætas χάνν⊙, quam

χάννη maluit, quod ex *Marcello* Sidete & *Artemidoro* 2. 14. apparet, qui χάννας cum ſtromateo inter varios (ποικίλας) piſces refert. v. 187. P. 1. σκιῤῥίδα P. 2. Reg. 2. κιῤῥίδα. S. κιῤῥίδιον. Reg. 1. κίῤῥα. *Heſychius* κιῤῥά, ἰχθύς ποιός Dixi de hoc nomine ad Librum primum. v. 188. Vulgo μαινίσι. Nobiſcum Junt. P. 1. S. Reg. 1. In Sylburg. σμαρίδι ſuperſcriptum. v. 189. P. 2. σμύραιναι. Ad vocem ἀνιγραὶ gloſſa in Reg. 1. habet λυπηραὶ καὶ γλισχραὶ, quod ultimum ad aliam lectionem, ἀνυγραὶ ſcilicet, reſpicit. Vid. L. I. 141. v. 190. Vulgo ὅσσοι τε. Noſtrum Reg. 1. habet. v. 191. Cod. Turn. Reg. 1. ὀνίσκοις. vulgo ὀνίσκῳ. v. 195. Aldina, P. 2. ἐπειδή. v. 196. P. 1. λάγνος. Reg. 1. λίχνος ἄπληστος γρ. καὶ ὄλεθρος. v. 198. Reg. 1. ἀπηνῶς vulgata ſuperſc. v. 201. P. 1. ἤνεσκε. P. 2. S. ἀνίηκε. Porro ἐσκατέδοντε ex P. 1. S. Juntina ἐσκατέδηκε. Vulgo ἐσκατέθηκε.

v. 202. Juntina, Reg. a. γαστὴρ καὶ, quod præfero. v. 205. Sylb. ἀνθιέων μὲν πρῶτα. v. 207. Mirum quo conſenſu omnes libri in vitioſam lectionem ἀκτῆς vel ἀκτὴν conſpirent. Sarpedonis promontorium (ἄκρην) habet *Strabo* XIV. p. 980. De inſula Coryco contigua vide *Etymol. M.* h. v. & *Stephan.* Byz. h. v. v. 211. ὑπ' ἀνθίαι ex Reg. 1. vulgo ἐπ' ἀνθίαι. v. 212. Reg. 1. θαμινοῖσι. v. 214. P. 2. S. Reg. 1. habent ἔθνη, ſuperſcripta tamen altera lectione. v. 215. Vulgo τῷ καί τις. Noſtrum Juntina, & Reg. 1. ſuperſcriptum habet. v. 217. P. 1. ἰθύς. v. 220. Vulgo φαίνει δέ. v. 221. Vulgo κέλσῃ. P. 2. κέλσει Noſtrum S. & Reg. 1. In Reg. 2. annotatur λείπει τὸ ὅταν. Vide ad L. IV. 282. verſu 223. ſola Juntina recte ἐ. ἐ..., quod codices confirmant. Vulgo ἐθέειρος. Antea omnes libri exhibent: ἀσπασίως τέ μιν εἶδεν. quod correxi. v. 229. Vulgo ἔνθα δ' ἔπειθ'. Noſtrum ex Sylb. & Juntina. Deinceps S. P. 1. ὑπηνμάτιος, quod *ſub diem* ſignificat. Vide L. IV. 640. v. 236. P. 1. Reg. 1. ἄτ' ἐν habent. v. 237. Vulgo χειμερινοῖσιν. Noſtrum ex P. 1. v. 240. P. 1. στελλομένην, quod etiam Reg. 1. ſuperſcriptum habet. P. 2. cum Juntina τε omittit. v. 241. Juntina δινεύοντο v. 243. Reg. 1. φέρῃ. v. 244. Vulgo εἰαρινή. Nobiſcum P. 2. Reg. 1. v. 250. P. 2. χοιρινίδιπον ſuperſc. habet. Deinceps vulgo ὡς ἀνά. Noſtrum ex Junt. Ald. P. a. S. v. 251. Vulgo ἐπαγαυρότεροισι, quod ex Codd. Rittersh. correximus. v 252. P. 2. S. ἐπιφαύει, quod & Juntina cum λιπαίνει habet. v. 258. P. 1. S. κατά. v. 259. P. 1. κελεύει. S. & Reg. 1. κελεύσει. Juntina κελεύῃ. ♈. 260. Vulgo θήρης τε. Dedimus θήρη ex Sylb. δὲ ex Reg. 1. ♈. 261. Vulgo περὶ λαιῇ. Noſtrum ex Juntina P. a. S. Reg. 1. ♈. 262. P. 1. ἵζεται -- ἀσκίστρω τε. ♈. 263. Aldina, P. a. Reg. 1. ἀπέτρεπε ♈. 264. Vulgo ὁμῶς, λᾶαν δ' ἀνελών Noſtrum Junt. P. a. S. habent. Reg. 1. ἔχων ſuperſcripto ἑλών.

♈. 267. Vulgo κεχαρμένον ἐν δείπνοισιν. P. 1. κεχαρμένον δείπνοις. Reg. 1. κεχαρμένον ὕστατα δείπνοις unde ſatis patet h. l. turbatum fuiſſe. Ex veſtigiis lectionis Regii libri forte alii verum indagabunt; nos interim conjecturam *Brunckii* ſubſtituimus, qui

tamen ipse agnoscit magis huic loco convenire *stultitiæ* notionem, cui si quis aptam vocem, quæ metrum non violet, repererit, optimus vates habebitur. ỽ. 270. ὀξεῖαν P. 1. S. Reg. 1. Cod. *Turnebi* ỽ. 271. Reg. 1. ἄλλον χορόν. ỽ. 272. Vulgo σμαραγῆς αἴτωσι. Reg. 1. σμαραγὴν, P. 1. S. αἴωσι dederunt. Vide versum 293. Versu 274. P. 2. ἀπὸ δ' ἔπλησσαν ἐχθρήναντες. Reg. 2. ἐπιτροπάδην habet. ỽ. 276. P. 2. κρατερός τε δέ. S. ἀνέλκειν. Reg. 1. ἀνέλκειν omisso δὲ, & superscripto ἀνέλκει. ỽ. 278. ἄτην pro vulgato ἄγρην R. 1. dedit. ỽ. 280. P. 2. εὔστολος, P. 1. ἔξοχος superscriptum habent. ỽ. 281. Reg. 1. χειρῶν superscriptum habet. ỽ. 282. ἀνθιεῖ P. 1. Sylb. Reg. 1. præferunt. quod non spernendum. ỽ. 286. ἄγουσιν P. 1. dat. ỽ 287. τῆμα λινόστροφον P. 2. superscriptum habet. ỽ. 288. Sylb. διέλκουσιν. ỽ. 289. θάνει Reg. 1. videtur θάνοι ex Reg. 2. legendum. ỽ. 290. P. 1. ὁ δ' ἐν πλήθοντι. V. 291. P. 2. κάρην. ỽ. 292. θώμιγξ ex P. 2. S. recepimus. Sed vulgatum θῶμιξ recte etiam Reg 1. tueri videtur. ỽ. 293. Malim ἀναθρώξωσι, quod Cod. *Turnebi* & Reg. 1. præferunt.

ỽ. 302. P. 2. παρέχετο. ỽ. 303. Vulgo λαβών. Nostrum ex P. a. Reg. 1. ubi etiam μετέλαβεν, vulgata superscripta. ỽ. 308. οἰδαίνουσι annotat. ỽ. 309. P. 1. Reg. 1. μάρνανται, quod & P. 2. S. superscriptum habent. ỽ. 310. vulgo δύνειν. Nostrum ex Juntina, P. a. S. Reg. 1. ỽ. 311. ἄσπετα malo consilio in textum invexi, ubi vulgo recte ἄχετα. ỽ. 313. P. 2. S. ἔρχεται. Reg 1. ἀλὸς habet, & glossa: κατά. in margine γρ. καὶ ἀλὸς ὁ ἀλιεύς. Voluit ὅλος. ỽ. 319. Juntina δηρόντ'. Reg. 1. particulam omittit. ỽ. 321. Reg. 1. ἰχθύσι νεῖκος ὅμοιον. Simile vitium habebimus infra IV. 126. ỽ. 322. Junt. Ald. ἐπαΐξαι. P. 1. ἀναΐξαι. ỽ. 323. Sylb. ἄλλος ὅμιλος habet. Hunc locum transtulit *Ælianus* I. 4.

ỽ. 329. Vulgo ἕλκεσι. Nobiscum Cod. Turnebi, P. 2. S. Corruptum ἕλαξι Reg. 1. habet. ỽ. 331. Reg. 1. a prima manu ἐπείξεται habet ỽ. 332. αὐτῶν editi. Nostrum P. 2. Reg. 1. ỽ. 333. Sylb. ὀξύπορον in textu, P. 1. ἀνδάψας habet. Glossa Reg. a. δάψας explicat πλησιάσας. Satis vel hinc apparet verbum δάψας esse corruptum; glossator enim videtur legisse πολλάκι δὲ πελάσας ῥάχιν ὀξύπρωρον ἔτμηξε. ỽ. 334. Reg. 1. εἶξε. glossa ὑπεχώρησε, ἀπέφυγε. ỽ. 339. P. 2. S. Reg. 1. δέ τοι. ỽ. 340. Reg. 1. γένηθε. *Ælianus* I. 26. de cantharis piscibus: γίνονται δὲ ἐν τοῖς καλουμένοις ἄσπροις χωρίοις. quæ ipsa vox latina est, qua græcum λεπρὸς significatur. Poëtis λεπρός de scabra petra, aspera terra; sed etiam βουνὸς λεπρὸς in monumento de finibus Samiorum & Prienensium constituendis apud *Chandlerum* est. ỽ. 341. Juntina δ' εὖ πλέξαιο, quod etiam in Reg. 1. cum ὅ τι τάχιστα. ỽ. 343. glossa P. 1. Reg. 1. λευρὴ explicat στενή Juntina ἔσαι habet. ỽ. 344. P. 2. S. γαστὴρ δέ. ỽ. 347. P. 2. S. κρυπτόν. S. κλεπτὸν supersc. habet P. 1. γαίης pro πέτρης præfert. R. 2. πλεκτὸν κύτος habet. ỽ. 348. P. 2. ἐγκλίνοις. ỽ. 350. Vulgo θαρσαλέως. Nobiscum Junt. Aldina, S. Reg. 1. ỽ. 351.

Vulgo

Vulgo ἀνέδραμεν. Noſtrum ex Reg. 1. ἀπέδραχεν P. 1. Supra verſu 303. pro eo dixit μετέδραμεν, ſi locus ſanus eſt. Reg. 1. δηνάμενον, vulgata ſuperſcripta, habet. Male deinceps P. 2. ἔνθα δ' ἔπειτα.

v. 352. P. 1. Reg. 1. κύρτοις μέν. v. 352. Reg. 1. ἐντίθενται. Deinceps S. habet in textu αὖτε pro vulgato αἶψα. Poſtea ἐντὸς pro vulgato εἰς ἓν Junt. P. 2. S. Reg. 1. exhibent. v. 355. P. 1. ἀτρεμέοντες. v. 356. Aldina cum Juntina πανῆμαρ. ſic & P. a. & Reg. 1. πρόπαν ἦμαρ Sylb. Vulgo παννῆμαρ. v. 360. Sylb. πανημαδόν v. 362. Vulgo ἄκραιος. Noſtrum Junt. P. 1. S. Reg. 1. v. 363. Reg. 1. εὕροντο. Sylb. Reg. 2. ἐν δὲ κακοφροσύνῃσι κακήν, quod etiam P. 2. voluiſſe videtur. Hæc vero lectio mire mihi quidem arridet. v. 364. Cod. Turnebi & Reg. a. ἄγρη v. 367. P. a. S. Reg. 1. ἀραρώς. v. 369. P. 2. Reg. 1. σπεύδωσι, uterque vulgatam ſuperſcriptam habet.

v. 371. Αδμωσι omiſſo ν ex P. 2. Reg. 1. Infra 380. Junt. Aldina P. 1. Αδμωνες habent. Piſces hi alibi hoc quidem nomine vix memorantur, nec de iis *Geſnerus* quicquam monuit, quod annotatu dignum ſit. Gloſſa Palatini 1. συακίοις ad verſum 371. explicat, quo nomine apud græcos recentiores ψῆτλα appellari videtur, ut docet *Geſnerus* H. Aquat. p. 791. & 890. v. 372. Editi ὁρμίζονται, quod correximus. v. 373. P. 1. νέρθε μὲν ἀψάμενοι. v. 379. P. 1. ὑποπροφέοντες S. ὑποπροθέοντες Deinde δὲ μένωσι Juntina cum R. 1. habet. v. 380. Vulgo κύρτοιο. Noſtrum Junt. P. 1. S. Reg. 1. confirmant. v. 382. Vulgo οὐχ ἕλον. Noſtrum ex P. 1. At Reg. 1. οὐκ ἴδον γρ. καὶ οὐ κίχον. v. 384. Cod. Turnebi δόλον. v. 385. πορσύναντες Cod. Turneb. & P. 2. Verſu 387. Codex Turnebi ἤντυνεν. Reg. 1. ἤρτηπεν. v. 389. S. Reg. 1. μυρομένοιο. v. 391. Vulgo ἔδραμεν. Nobiſcum P. a. S. Reg. 1. v. 392. Vulgo ἦξε καὶ ἔθορε. Noſtrum ex Reg. 1. ἴξε habet etiam P. 1. & S. v. 396. Juntina δειλόν. v. 397. Vulgo ἐφορμήσαντο. Noſtrum Aldina, Turnebiana; Juntina ἐσωρμήσαντο. P. 1. ἐσορμήσαντο. v. 399. Omnes libri λάριμον præter Reg. 1. qui λαρινὸν γρ. λάριμον habet. Accedit autoritas *Heſychii*, qui λάρινος, ἰχθὺς ποιός habet. Sed hinc de natura ipſius nihil diſcimus. Æque obſcura ſunt, quæ habet *Heſychius* λαρινεῖον, κύρτον οἱ ἁλιεῖς τὸν ἐκ λεκίας, ἢ μέγαν. Deinde λαρινευτής, ἁλιεύς. v. 401. Vulgo ἐνεήκατο. Juntina ἐνθήκατο. Noſtrum P. 2. S. Reg. 1. ἐπεθήκατο P. 1. Reg. 2. v. 403. Θειαντίδος. Vide Interpretes ad *Antonini Liberalis* cap. 34. v. 405. Vulgo ἐλθεῖν δ' ἐς. Nobiſcum Reg. 1. facit. v. 406. Forte rectius legatur: ἀλλ' ἐπειή μιν δένδρον. Vulgatum καὶ ſenſum æque atque ὅτε perturbat. v. 407. P. 2. γοάει καί. v. 408. P. 1. ἐπιμίσγων. v. 409. Sylb. ἐνορμίζει. v. 410. P. 2. S. ὀσμή. P. 1. ἐσέπλατο. v. 411. Vulgo οἱ δὲ φέρονται. Nobiſcum P. 1. Reg. 1.

v. 416. ἐπ' ἤμασιν P. 1. πλώοι Reg. 1. habet. v. 418. Juntina περιφυκία. Vulgo πέρι, φύκεα. P. a. S. Cod. Turneb. φυκία. Reg. 1. περὶ φυκία τηλεθάοντα. Sylb. τηλεθόωντας. v. 419. S. ὅτε οἱ. Junt. P. 2. S. πόνον. P. 1. πόνον γρ. τόπον. Reg. 1. πόνον, ſed

antea πόλον fuerat. v. 420. P. a. S. Reg. 1. ἀμφινέμονται. Versu 421. Codex Turnebi & Reg. 2. ὑπεντύνει. v. 426. ἠΐχθηται mihi suspectum in passivo. v. 427. P. a. ἀνύεται. sed ἄνεται legendum puto ex L. IV. 528. v. 429. Vulgo legitur πάσῃ μὲν ὀφέλλιμος — θήρῃ. ubi Junt. Aldina Reg. 2. ὀθείλιμος. P. 1. ὀφέλιμος. P. 2. ὀνήτιμος γρ. ὀφέλλιμος. Utrumque ὀφέλλιμος & ὀφέλσιμος ex *Oppiano* memorat *Eustath.* ad *Homer.* p. 1472. sed posteriorem lectionem cum *Wassio* præferebat d'*Orville*. πάσῃσιν θήραις ex P. a. est. Regius 1. habet: πάσῃσιν ὀφέλιμος — θήραις.

v. 431. Sylb. τοῖσι δὲ πόνον — ἔθηκαν cum glossa τοῖς ἁλιεῦσιν. Vulgo [illegible] — ἔθηκε Nostrum ex Reg. 1. Hunc de mullo locum exscripsit *Ælianus* II. 41. v. 437. Vulgo ἀποπνείουσιν ἀϋτμήν. Nostrum P. a. S. habent. Reg. 1. ἀποπλύουσιν ἀϋτμὴν γρ. ἀποπλύουσιν. v. 439. Vulgo τρίγλῃσι σύνεστί τε. Nostrum ex Junt. P. 2. Reg. 1. v. 442. Reg. 1. χερσαίοισιν. v. 443. Junt. Ald. ἀρποίσεται Hunc de malanuro locum exscripsit *Ælianus* I. 41. qui similem antacæi in Istro capturam memorat XIV. cap. 26. v 444. Reg. a. λινοεργέϊ κύκλῳ superscripto λινοερκέϊ. v. 446. P. 1. σκοθρονέει. v. 455. Vulgo ἐδωδήν. Nostrum ex Sylb. v. 456. Vulgo ὑπαί. Nostrum P. 1. Reg. 1. v. 457. Reg. 1. οὐδ' ἐνόησαν. Sylb. ὅσῳ. Mire Codices variant in πολλὸν & πολλῷ cum comparativo conjunctis. Forte erravimus, quod eandem normam non ubique secuti sumus. v. 459. P. 1. ὅτε. Vulgo ζέσῃ. Nobiscum P. a. S. Cod. Turnebi, Reg. 1. v. 460. P. a. S. Reg. 2. ἔχηται ἐς. v. 462. P. a Cod. Turnebi ἐπισπείρει. Versu 463. Vulgo πεφυρμένον. Nostrum habent P. 1. S. & laudat ex h. l. *Eustath.* ad *Homerum* p. 1450. v. 464. Sylb. Reg. 2. ἀσπασίην, quod probaverim v. 468. Reg. 1. λεπτός τις. v. 469. P. 2. Reg. 1 εὔπλοκος Ex posteriore codice etiam θ' pro δ' dedimus. v. 470. Vulgo βαιοῖς τ'. Nostrum λεπτοῖς P. a S. Cod. Turnebi, Reg. 1. exhibent; sed particulam τε P. 1. & Reg. 1. omittunt. δὲ ex Cod. Turnebi exhibemus. v. 471. Vulgo τοῖς δ' ἐπέθηκε Nobiscum Juntina, P. 1. S. Reg. 1. v. 474. Sylb. Codex συχνὰ annotavit, in textu cum Reg. 2. πολλὰ habet. v. 475. εἶεν P. 2. Reg 1. præferunt. v. 477. P. 1. εἴτε μιν αὔτως recte. v. 480. Reg. 2. P. 1. S. ἠπεδανοῖσι. v. 483. Vulgatum ξεινοῖς ἔσσαντες. ex Codicibus emendavimus.

v. 488. P. a. S. Reg. 2. Ἀϊδωνέος. v. 489. Vulgo μουνογόνην. Nostrum ex P. 1. Περσεφόνην Juntina, Sylb. Reg. 1. præferunt. v. 493. Reg. 1. ἀγλαυοτέρη v. 494. P. 1. μιν αὐτόν. v. 496. P. 2. S. πέλεν v. 498. Reg. 2. ἐπ' αἰγκίστροιο. v. 501. P. 1. ὀφθαλμοῖσιν ὁρᾷ Reg. 1. ὀφθαλμοῖς ὁρέα γρ. ὀφθαλμοῖσιν ὁρᾷ, ἤχον δοκεῖ. *Brunck* in Codice ὁρέει legebat. Dubia enim lectio. Versu 502. Vulgo κείνῳ, quod ex Cod. Sylb. correximus. Pro χυρήσας P. 1. Reg 2. νοήσας v. 503. κραδίη τε ex Reg. 1. Vulgo δέ. v. 504. Vulgo εἰς ὁδόν. Nostrum Juntina & Reg 1. habent. v. 508. οἰόμενος vulgo. Nostrum P. 1. S In Reg. 2. ἀπημέα est. v. 510. Juntina, P. 1. αὐτίκα δέ. P. 2. Cod. Turn. αὐτίκα

image
not
available

v. 607. αὖτις ex Reg. 1. Vulgo αὖθις. v. 608. Vulgo ἐπιπρίωσι. Juntina ἐπιπρίζωσι S. δάγμασ' ἐπιπρίζωσι γρ. ἐπιπρίωσι. P. 2. ἐπιπρίωνται. P. 1. δάγμασ' ἐνιπρίωσι, quod & Reg. 1 annotat, qui δάγμασ' ἐπιπρίωσι habet. v. 609. P. 1. πυκινῶν ἔντοσθεν ὀδόντων. Hunc locum transfcripfit *Ælianus* VI. 46. unde ἴσοι *ætate æquales* explicandi videntur. v. 611. P. 1. ἀφείη cf. IV. 223. v. 613. P. a. Cod. Turneb Reg. a. ἐνικλίνωσι. v. 615. Vulgo ἁρπάζοι. Noftrum Reg. 1. habet. P. 1. S. ἁρπάξει — καί τις. P. 2. ἁρπάζει. v. 617. R. 1. ἀλλήλοις. v. 620. θύννων ἂν P. 1. R. 1. uterque etiam εὐρυπόροιο habet. v. 621. ἐφ' ἡμετέρης Sylb. v. 622. Vulgo εἰαρινοί. Noftrum Juntina; Ald. Sylb. v. 625. Vulgo δεύτερα δή. P. a. Reg. 1. δ' ἠριδανοῖο. S. δεύτερον δ' ἠριδανοῖο. Junt. Ald. δεύτερον Ηριδανοῖο. Porro παρὰ ex P. 1. pro vulgato περὶ recepimus. v. 630. Vulgo ἐνιπλήθωσι. Noftrum ex Reg. 1. v. 631. P. a. Cod. Turnebi μεθίσταται. quod tenendum puto. Thynni ex alio in aliud mare demigrant, & cum eis captura thynnorum. v. 632 εἰαρινῶν editi. Noftrum ex Reg. 1. Deinde vulgo ὁρμήσηται. Noftrum ex S. ὁρμήσωσι P. 1. & Codex Turnebi. v. 634. Vulgo ἐπί. Rectum ex Junt. Ald. reftituimus. V. 637. ὑπόρθιον Reg. 1. Porro fcribendum eft ὕψι κόλωνον divifis vocibus. Alia eft ratio Cyneget. 4. 87. v 638. Reg 1. ἐπιβαίνει — ὅς κε. Reg. 2. εὖτε κιόντας. Sed ἐπαμβαίνει legendum vidit *Bergler* ad *Alciphronem* p. 64. v. 640 Juntina, P. 1 πάντη, quod in Reg. 1. fuperfcriptum. v. 642 Vulgo δικτύου Junt. Ald P. a S. Cod. Turnebi δικτύων exhibent. Reg 1. clare δικτύῳ, fed ν minio fuperadditum eft. v. 647 P. 1. Reg 1. ἱμείρωσι, deinde P. 1. ἀνέχηται. ubi vulgatum ἀγρομένοις emendavimus. De hodierna thynnorum apud Maffilienfes captura quædam obiter tradita reperi in libro gallico: *Voyages d'Italie & de Hollande, par l'Abbé* COYER Tome II p. 128.

AD LIBRUM QUARTUM.

Verfu 2. δὲ ex Juntina & Reg. 1. Vulgo τε. v. 4. πολυέχων præbent P. 1. Reg. 1. 2. v. 6. εἰναλίῃσι recte P. 1. Reg. 1 2. v. 8. Uterque Regius ἀοιδῇ. non male. Vulgo ἀκρίτοισι μανίαις. Recte tamen Juntina cum P. 1. ἀκρήτοισι præfert ἀνίαις dedit Reg. 1. qui tamen ἀκρίτοισιν habet. v 16. Reg. 1. ἐπαχῦσαι. v. 17. Editi σπλάγχνοις δ' habent. Reg. 1 σπλάγχνων fuperfcriptum habet. Idem verfu 18 χρωτός τε pro vulgato δὲ dedit. v. 21. P. 1. ἀντιβολήσεις. v. 25. ἐξεύρατο eft ex P. 1. vulgo ἐζεύξατο. *Turnebus* forte ex Regio 2. δεσμοὺς memorat. v. 27 θοὸν ὄρνιν ex conjectura *Rittersh* recipere, quam vulgatum θεὸν maluit *Brunck*. v. 33. P. 1. Aldina, Juntina, ὅσκεν — κομέει — φυλάσσει. quod etiam in Reg. 1. eft, qui recte ὅσις habet, & fuprafcriptum φορέει pro κομέει. Vulgo ὅσκεν — κομέῃ — φυλάσσῃ. v. 36. P. 1. cum Aldina ἀτρυγέτης Reg. a. cum editis ἀτρυγέτη. Porro P. 1. Reg. a. νεάτοις. In Regio 2. eft βένθεσι. v. 37. Vulgo ὁπλίζεις. Noftrum ex P. 1. Reg. 1. cf. verfum 364. v. 40. Lege ex

Ald. Junt. & Codicibus ῥύονται. Locum de scarorum amore mutuo exscripsit *Ælianus* H. Anim. I. 4.

v. 44. Vulgo ἰχθῦς, quod emendavit *Pierson*. Versu 46. Omnes libri παλιμπλακέεσσι, quod emendavi. v. 49. Reg. 2. πέσῃ δόλον. v. 57. Aldina οὐδὲ λίπωσι. Juntina οὐδὲ λίπονται. Reg. 2. λίπωνται. P. 1. λείπονται. Vulgo οὐδὲ λιπόντες. Nostrum Reg. 1. dedit. v. 58. Vulgo ὤρεξεν ἀναχῶν. Nostrum ex P. 1. Porro omnes libri in hoc versu τειρόμενον præferunt, quod *Brunck* ex V. 262. mutavit. v. 62. ἁλόντος pro vulgato ἰόντος ex Reg. a. v. 69. Juntina ἔχονται habet. v. 76. Reg. 1. τῶν δ' ἤτοι, ut & Reg. 2. habet. & 77. ὑφαίνει Vulgo ὑφαίνων.

v. 87. Vulgo εὐθὺς, quod immutavi. v. 88. Reg. 1. ὄφρα ῥύωνται. Glossa ἐλκύσωσι, λυτρώσωσι utramque lectionem respicit. Rectum videtur ῥύωνται. v. 89. Reg. 1. ἀπάτην γρ. ἀπάνθη. sed forte olim pro ἄκκτον scriptum fuit ἀπάτην, quod elegantius videtur. Iterum h. l. de captura scarorum exscripsisse videtur *Ælianus* H. Anim. I. 2. v. 92. P. 1. ἔσσεται ἄγρη. Reg. 1. ἔσσετ' ἀρωγὴ superscriptum habet. v. 94. ὑπὸ Reg. 1. v. 95. Rectum λίνον operæ corruperunt. v. 97. εἰσεκέχυντο Cod. Turn. R. 2. v. 99. προβολαί τε ex Junt. P. 1. Reg. 1. vulgo προβολή τε. v. 100. Aldina, Junt. τοῖσιν γάρ. Antea ἀργαλέων editi; nostrum Reg. 1. superscriptum habet. v. 104. Reg. 2. πόθος pro πόνος habet. recte. v. 109. Reg. 1. ἑλόντες & in margine γρ. ἔχοντες, quod posterius editi habent. ἰόντες ex conjectura *Brunckii* dedimus. Pro ἄγρην Reg. 2. ἄτην habet. v. 110. Editi πιμπλῶσιν, nisi quod Junt. πιπλῶσι Nostrum ex P. 1. Reg. 1. Pro vulgato ἐξήμερον rectius ex P. 1. & Reg. 1. dedimus. Pro κελαινοῦ Reg. 2. φαεινοῦ habet, & versu 112. ἐξαθέσαντες. v. 118. P. 1. Reg. 2. ἐς δ' ἔπεσον — ἀολλέες. ultimum etiam in Reg. 1. v. 119. πόνων P. 1. quod & Reg. 1. superscriptum habet. v. 122. θήρῃ *Turnebus* annotavit. v. 124. ὡς βρόχον *Turnebus* memoravit. Vulgatum αὐτὸν correxit *Pierson*. v. 126. Vulgo ὧς κεῖνοι, quod correxit *Brunck*.

v. 127. Juntina & Reg. 1. ἐπιβάλλεται. P. 1. δὲ omittit. Hunc *Oppiani* locum exscripsit *Ælianus* I. 12. sed de cephalis oxyrynchis eadem omnia tradit, quod monuit etiam *Gesnerus* p. 658. *Aristoteles* simpliciter de mugilibus hæc commemorat, H. Anim. V. 5. ex quo *Plinius* 9. c. 17. v. 129. πέλοι ex P. 1. recepimus. Vulgo τε πέλει Reg. a. δὲ πέλει, superscripto πέλοι, quo & glossa ὕπαρ ἔτω refertur. Semel hic monuisse satis est, fere omnes glossas in utroque Codice Regio ad lectionem superscriptam, aut quam glossator aliunde annotare voluerat, & tamen omiserat, referri. Nostram lectionem *Ælianus* clarissime habet. v. 133. Reg. 1. ἡγεμονεύει. v. 134. χέρσον ὑπεξερύων. Similiter *Crinagoras* Analect. T. II. p. 148. χέρσον ἐπι βαίνοντι κατασπασθεῖσα κλύδωνι. Hinc emendandum carmen *Dioclis* Carystii apud *Reiske* Anthol. Ceph. N. 604. sive Analect. T. II. p. 183. ubi legitur: χέρσῳ δ' ἐπεκβαίνει ἐμεῦ χαίριν ὕδατι θυμός. Lege χέρσον ὑπεκβαίνει, nam ὑπεκβαίνει in Cod Lipsiensi fuit. v. 138.

ἀγαιόμενοι dedimus ex Junt. P. 1. Reg. 1. Vulgo ἀγανόμενοι. v. 141. ὑπὸ ῥιπῆς ex Reg. 1. pro vulgato ὑπαί. *Turnebus* etiam θαλπόμενοι forte ex Reg. 2. commemorat. v. 149. λίνοιο ἀμφιβολάς dicit ἀμφίβληςρον, rete jaculum. Similiter *Leonidas* Analect. T. I. p. 223. καὶ πλωτῶν εὐπλεκὲς ἀμφίβολον. v. 153. Vulgo ἐμφύμεναι, quod, quia syllaba secunda necessario longa esse videtur, correxit *Brunck*. v. 158. αὐχένα Reg. 1. In Reg. 2. est ἐπαυχένια. v. 159. Reg. 1. κυρτώσασα & minio ceu glossa γυρώσασα superscriptum. *Turnebus* etiam κυκλώσασα commemorat. v. 161. ἠδέ σφι ex Junt. P. 1. Reg. 1. vulgo ὁ γάρ σφι. v. 165. μυρίκης editi. Nostrum habet Reg. 1. in altero μυρσίνης superscriptum est, qui deinde versu 166. εἴτε καὶ ἄλλη habet. *Myrtum* tamen ex h. l. vertit etiam *Gyllius* apud *Gesnerum* p. 1032. v. 169. Juntina δύνασι & versu 170. δεινῆς habet.

v. 170. Hunc de merulis locum habet *Ælianus* I. 14. Versu 175. Reg. 1. κοσσύφῳ δ' habet. Sed malim cum *Brunckio* τῷδε γὰρ οὔτ' εὐνὴ legere. v. 178. πᾶν ἦμαρ divisis vocibus ubique, etiam nulla codicum autoritate accedente, scripsimus, quoniam prima in πανῆμαρ, si conjunctæ fuerint, necessario corripitur, ut in πανίχνιον & similibus. D'*Orvillii* disputatio nobis hic non satisfecit. Juntina hoc versu τοῖσιν præfert. Versu 181. Reg. 2. ἐρχομένας. οὔτω σφι. recte. v. 183. Vulgo ἀνώγοι. Nostrum ex P. 1. Reg. 1. v. 185. Reg. 2. ἠδέ κεν ἄλλη. v. 186. ἄλλοτε ἄλλως παπταίνων dedimus ex Aldina, & Juntina; hæc tamen παπταίνει, illa vero θαλάμους τε καὶ habet. Vulgo ἄλλοτε δ' ἄλλως παπταίνει. Reg. 1. ἄλλοτε ἄλλως παπταίνει θαλάμους τε καὶ habet. v. 187. Reg. a. οὔτ' ἐπί. v. 192. ὠδίνουσιν ex Juntina revocavimus. Vulgo ὠδίνωσιν. v. 194. Hic versus plane ineptus est ob tautologiam. v. 195. Reg. 1. τοῖον. Locutio ἄχθος ἀλύει an sana & proba sit, dubito. Forte ἄχθει ἀλύει poëta dixerat. Versu 197. Vulgo πρωτοτόκου. Nostrum ex P. 1. πρωτολόχου Reg. 1. minio ceu glossam superscriptum habet. Pro δεῖμα *Turnebus* πῆμα commemorat. v. 198. Juntina οὔτε χέρειον. v. 202. μέγα δείεται habent P. 1. Reg. uterque, & *Turnebi* codex. Vulgo περιδείεται. v. 203. Vulgo ἐντύνασθαι. Nostrum ex Reg. 1. Versu 205. ἐνναετῆρες præferunt Juntina, P. 1. Reg. 1. v. 208. Vulgo μέγα. Nostrum ex P. 1. Reg. a. v. 215. Reg. 1. ἐξ-έλισσεν superscriptum habet, quod huc ex versu 20 translatum fuisse videtur. v. 216. ὅς ex Cod. *Turnebi* & Reg. 1. pro vulgato ὡς.

v. 218. Hunc de merularum captura locum exscripsit *Ælianus* I. 15. In versu 221. Reg. 2. ἀπ' αἰθέρος. v. 223. Juntina αὐτὸν scilicet δόλον. v. 232. Vulgo τείοισιν --- κερτομίοισιν. Nostrum uterque Regius habent. v. 233. Reg. 2. νῦν δὴ νῦν ἀλόχους habet. v. 235. τοι pro σοι Juntina, P. 1. Reg. 1. dederunt. v. 237. Reg. 1. σοι suprascriptum habet. v. 238. Reg. 1. χρυσέοιο vulgata superscripta. Ceterum cautius in hoc loco versatur *Ælianus*, qui οἱ θήλεις κόσσυφοι dixit, quam *Oppianus*, qui κίχλας tanquam femininum κοσσύφων genus nominat. Monuerunt hac de re *Hippolytus Salvianus* de Aquatilibus fol. 222. G. & *Gesnerus*.

v. 242. ἐπαρωγῇ ex Aldina, Junt. & Codicibus restituimus pro vulgato ἐπαγωγῇ. v. 246. Vulgo ἐφίζεται. Nostrum ex P. 1. Reg. 1. v. 247. καθίησι ex P. 1. scripsimus. quod habuit etiam *Ælianus* I. 56. qui h. l. transscripsit. Vulgo κατέθηκε. Credibile tamen est *Ælianum* sua aliunde transtulisse; ita enim ille: κλίσκεται δὲ τῶν κυνῶν τῶν σμικρῶν τῶνδε ἑκάτερον ἐκ τῆς ἰλύος καὶ τοῦ πηλοῦ. Δέλεαρ αὐτοῖς καθιᾶσιν ἰχθὺν λευκὸν ἐκπεπλησμένον τὴν ῥάχιν. ὅταν τοίνυν εἰς ἅλω, καὶ τῷ ἀγκίστρῳ περιπέσῃ, πάντες οἱ θεασάμενοι συμπηδῶσιν αὐτῷ, καί τοι κάτωθεν ἑλκομένῳ ἕπονταί τε καὶ μέχρι τῆς νεὼς οὐκ ἀναπεπλόμενοι. De verbis πηλὸς ἀΐδνης vide *Alberti* ad *Hesychium* h. v. v. 249. Vulgo αἰὲν ἕπονται. Nostrum Junt. P. 1. Reg. 1. habent. v. 254. ἔσκεν *Turnebus* commemorat. v. 258. Vulgo τηλύγετον — περιμοχθήσουσι. Nostra lectio ex Juntina est. P. 1. etiam περιμοχθήσωσι habet.

v. 263. αὐτὸν ὄλεθρον ὄλωνται si pro τὸν αὐτὸν dicitur, non satis græcum videtur; sin *ipsam mortem* poëta voluit, sententia languet, & elocutio friget. Vide num magis conveniat αὐτοὶ ὄλεθρον — ἕλωνται. v. 266. Junt. φυλῆς habet. v. 269. ἔρωτα ἔσπαταν ἐπὶ θαλλοῖς num recte & græce dicatur cum *Brunckio* dubito; magis etiam ineptum est, quod sequitur ῥεέθῳ δενδρήεντι. v. 271. λιπαροῦ δὲ P. 1. Reg. 1. v. 274. Vulgo ἐς. Nostrum ex Juntina. v. 289. Ald. P. 1. χαίταις Nostrum etiam Juntina, Reg. 1. vide *Hemsterhuis* ad *Lucianum* T. I. p. 414. v. 290. delevimus importunum δὲ post ἄλλοτε. v. 292. ἑλισσομένους *Turnebus* forte e Reg. 2. annotat. v. 293. Vulgo ὥσπερ. Nostrum Junt. P. 1. Reg. 1. v. 297. P. 1. Reg. 2. φιλέοντι. Reg. 1. φιλέοντι scriptum habet, ubi tamen antea κονέοντι adfuisse apparet. v. 298. P. 1. λωφήσει. Reg. 1. ἐφέρπει. v. 300. P. 1. Reg 1. bene ἕλε habent. Vulgo ἕλεν. v. 313. Vulgo ῥηγμῖνας. Nostrum ex Reg. 1. v. 317. Junt. P. 1. βαρυαχέα habent. v. 325. Omnes libri ψαθυροῖσι κατηρεφέεσσι. Hic mihi exemplum operis typographicis describenti error obrepsit, cujus veniam peto. v. 331. μὲν sensum perturbat. Recte P. 1. Reg. 1. eo omisso ἄδδην præferunt, quod vel uno δ admisso in ἀδηφάγος pronunciatione producitur. v. 334. Elegantiam in voce γέλως explicat *Casaub.* ad *Strabonem* XI. p. 766. v. 336. Vulgo τῆλε χθόνα. Recte Reg. a. v 340. Vulgo ἐπί Nostrum ex P 1. v. 343. Illud καὶ κέντις valde κακόφωνον est. Forte legendum οὕτως κἀκεῖνος τις.

v. 347 Reg. 1. κῆρας ἐὰς glossa θανάτους σοὺς In altero est ἐπέτρεψεν. Hunc locum transtulit *Ælianus* I 23. unde apparet, quid versu 350. ἀλὸς διὰ κῶον ἔχουσιν sit. recte Schol. editus μέτον ἔχουσιν v. 352. P. 1. Reg. 1. ὁμόκλιτον v 354. Vulgo αἰγῶν. Nostrum Cod. Turnebi. Reg. 1. P. 1. habent v. 355. Cod. Turnebi & Reg. 1. σφετέροισι συνάψας habent. v. 358. Junt. Ald. Reg. 1. ἐσωπῇ In Reg. 2. est ἐσωπῇ v. 363. Reg. 1. αἰγείοισιν. In Reg 2 ἀρετῇ μηλείοισι recte v. 364 ῥάβδον — κρανάην. *Ælianus* ῥάβδον κρανείαν habet, ex corno arbore factam. v. 365. Vulgo βάλεν. Nostrum ex Reg. 1. v. 367. Omnes libri

παχείη, quod saltem *valida manu* vertendum erat. Nostrum *Gesnerus* p. 998 conjecit. v. 368. P. 1. Reg. 1. οἴσεται recte, opinor. v. 370. Juntina cum Reg. 1 2. nostrum ἀποσύξαντες habent. Aldina ἀποπλήξαντες. Turnebiana ὑποπλύξαντες. P. 1. ἀποπλύσαντες. v. 372. ἔνδια ex h. l. laudat *Eustath.* ad *Homerum* p. 1505. Reg. 1. ἤθεα cum glossa διατριβάς. v. 372. Reg. 1. οὐδέ τις ἄγρης. v. 376. Reg. 2. περιμαίνεται. v. 377. Reg. 1. superscriptum ἴσατ' ἀκοίτης habet. v. 378. Correxi πέτραις. Vulgo πέτραις. Reg. 1. εἰσελάοι. v. 382. Vulgo πτόρθοισιν. Nobiscum P. 1. Reg. 1. v. 384. Vulgo ἔπλετ' ἐνναί. Nostrum ex Cod. *Turnebi* & P. 1. cf. Cyneg. II. 53. v. 388. Omnes editi νυμφεῖόν στόλον. In Reg. a. νυμφίος, sed alter pro glossa τὸν νυμφικὸν habet, unde emendatio nostra confirmatur. v. 390. P. 1. ἐών. v. 391. *Turnebus* ὕστατος ἄγρη commemorat. v. 392. Vulgo πρέκυψεν. Nostrum P. 1. dedit. Vide infra v. 545. & L. II. 414. Alia sargorum capiendorum ratio Caribus frequentata describitur ab *Æliano* XIII. c 2.

v. 400. P. 1. ἔσθορ' ἀκοίτης. Reg. a. ἔνθορε κύρτῳ. v. 401. Reg. 2. δειλαίαις μέγα δειλός. v. 403. P. 1. Reg. a ἐξαπάτησιν ἐρωμανίησιν. Latet hic ulcus, nec usitata videtur vox ἐξαπάτη. *Brunck* tamen conjiciebat ἐξαπάτησιν ἐρωμανέοντες ὄλοντο. v. 407. P. 1. δαισάμενον, quod & R. 1. superscriptum habet; glossa tamen μερισάμενον habet. v. 409. Vulgo φέρῃ. Nostrum ex P. 1. R. 1. v. 410. Reg. 1. τῆμος ἱππούρων. Saltem τῆμοσδε una voce scribendum. v. 419. P. 1. Reg. 2. συμφυρτούς. Cod. *Turnebi* συμφόρτους, quod & Reg. 1. a secunda manu habet; prius enim συμφυρτοὺς fuerat. Omnes vero libri in vulgatum σφακέλους consentiunt, quod correxit *Valckenair* ad *Ammonium* pag. 220. v. 425. Vulgo ἑτοῖμοι. Nostrum ex Reg. 1. ἕτοιμον P. 1. dabat. v. 427. Vulgo ἐρύουσι μάλα. Nostrum ex Reg. 1. vide vers. 435. Deinde versu 428. P. 1. ἐγείρῃ. *Turnebi* Codex & Reg 2. ἀγείρει. v. 429. P. 1. Reg. 1. οἱ δ' ἐπί. v. 431. Omnes libri ἀλλήλους προθέουσι, quod græcum non est, nisi poëta hoc pro παραθέουσι, quod genuinum erat verbum, posuit. v. 434. Reg. 1. ἐρύσσαντα. v. 440. Vulgatum ἐντυνόων ex Juntina & Codicibus correximus. v. 444. Nescio cur δάγματα hic *Oppianus* usurpavit, cum alibi δήγματα posuisset. Reg. 1. δάχματα, quam formam etiam in *Nicandro* codices præferunt. Reg. 2. γλαυκοῖς ἐν βένθεσι habet. v. 445. σύρει scripseram ex Ald. Junt. & Reg. 1. In Reg. 1. ἐπιδοῦσα exstat. v. 446. Vulgo ἀμφιπεσοῦσα. Nostrum ex Reg. 1. v. 450. *Turnebus* λιμένεσσιν ἀλικλύστοισιν commemorat. v. 454. Reg. 1. ἐπιδοῦσα. v. 457. Vulgo πλῆσεν. Nobiscum P. 1. Reg. 1. v. 463. αὐλὸν ἰλύν Juntina. Eandem anguillarum capturam, qua in Pado circa Patavium usi fuerint, aliunde copiosius & distinctius descripsit *Ælianus* H. Anim. XIV. 8.

v. 476. Vulgo ἀλλήλοισιν. Nostrum ex P. 1. Reg. 1. v. 477. Omnes libri ἕργμασι, quod correxeram, ante quam vidissem jam olim id voluisse *Casaubonum* ad *Strabonem* p. 665. In Reg. 2.

Reg. 2. gloſſa στηρίγμασιν, καλύμμασι, θαλασσίοις λίθοις κεκρυμμένοις habet, ubi adeo vera lectio latet. v. 487. ἐπὶ σφίσι Codices. v. 488. Vulgo καὶ μέν τις. Noſtrum Reg. 1. ſuperſcriptum habet. Deinceps vulgo κείνησιν ἐπ' ἰχθύσιν ἀμήσαιτο. Juntina ſola κείνησι μετ' ἰχθύσι. *Brunckius* noſtram lectionem excogitavit, ubi κείνησιν ad manus, παλάμας, referendum, & ἐπαμάσασθαι gallico verbo *amaſſer* explicandum. Mihi tamen lectio Juntina magis placet. Reg. 1. κείνοισι præfert. v. 490. Vulgo ὁπότε φράσσονται Noſtrum ex P. 1. Reg. 1. Aldina ὁπότε φράσσωνται. v. 494. Vulgo ἠδ' ἀκάτους. Noſtram lectionem ex P. 1. ductam probaverunt *Waſſe* ad h. l. & d'*Orville* ad *Charitonem* pag. 126. Reg. 1. ἐν δ' ἄκατον. Reg. 2. ἠδ' ἀκατόν τ' ἔπλησαν, quod *Brunckio* placebat in ἐν δ' ἄκατόν τ' ἔπλησαν mutatum. v. 495. Reg. 2. ἀπειρεσίην χύσιν habet. v. 497. P. 1. διαρρίνοντες Totum hunc locum de encraſicholorum captura mire illuſtrat *Ælianus* H. A. 8. 18. qui tamen aliunde ſua duxiſſe videtur, adjunctis de ſuo quibusdam nugis. Cf. etiam *Ariſtoteles* H. A. 6. 15. *Athenæus* 7. 14. Verſu 501. Reg. 2. περιπλήθουσ' ἀφύησιν habet. v. 507. Reg. 2. ὠδῖνος ὑπ' ἄλγεσιν.

v. 508. Vitioſum μεταστροπάδην *Turnebus* ex Reg. 2. prodidiſſe videtur. Reg. 1 κίχουσι μεταδρομάδην, ubi vulgo κίχωσι. Sed ſaltem κιχοῦσι hinc efficiendum erat. v. 511. Vulgo ἐπιψαύσωσι. Noſtrum ex P. 1. v. 514. ἁλὸς βυθὸς *Turnebus* forte e Reg. 2. annotavit. v. 520. Reg. 1. τίκτεται, βαιοῖς & pro δαῖτας ſuperſcriptum γρ δέμας habet. v. 527. P. 1. εὐναῖς, quod & Reg. 1. ſuperſcriptum habet. v. 534. Reg. 1. δολιχὴ, αὐτάρ. Deinceps omnes libri πάχετός τε μεγίστη. ubi τε nimium eſt. Quare h. l. emendavit *Brunck*. v. 535. Vulgo ἶσος Noſtrum Junt. P. 1. Reg. 1. v. 543. P. 1. Reg. 1. ἐν νεάταις ῥίζαις. Vulgo νεάτας, quod mutavimus. v. 540. Omnes libri περικρατὲς, quod ob ſequens κρατερὸν σθένος ineptum. Quare emendavit *Brunck*. eadem opera & περικρεμὲς ſcribi poterat. ἧκον *Turnebus* memorat. v. 544. Reg. 2. ἰλύϊ. v. 549. οἰκτείρασι reſtituimus ex Junt. P. 1. Reg. 1. Vulgo οἰκτείροι. Ald. οἰκτείρῃ. v. 554. Hunc verſum *Brunck* huc tranſtulit, qui antea poſt verſum 485 legebatur: οἰκτρὸν ἰδεῖν μογεροῖσιν ἐοικότα σώμασι νεκρῶν Mihi ſatis placet hic verſus, & ſi σώματα ſcribatur, locum ſuum tueri poſſe videtur; hic enim ante comparationem poſitus abundat, illic vero poëta brevi imagine defungi voluit. v. 555. Editi κλινθέντος. P. 1. Reg. 1. κλιθέντος. Ille παυθέντος, hic vero παύσαντος, τραπέντος pro gloſſa habet. Noſtrum dedit *Brunck*. Vide V. 297.

v. 560. Noſtrum Juntina dedit. Aldina & P. 1. ἐπιπρέπει ἄλγεα. Reliquæ ἐπιτρέπει ἄλγεα. Reg. 1. ἐπιτρέχει ἄλγεα ſuperſcripto ἐπιτρέπει. gloſſa φέρει. v. 564. P. 1. Reg. 1. ἐμπίπτει. v. 565. R. 1. ἀλιζόμεναι vulgata ſuperſcripta. v. 567. Reg. 1. θίνοντες ἐρετμοῖς ſuperſcripto θείνοντες. Etiam Juntina, Reg. 2. P. 1. ἐρετμοῖς habent, quod probum eſt. v. 568. Reg. 1. οὖπον ἁλὸς vulgata ſuperſcripta. In Reg. 2. recte κόντοις τε legitur. v. 569. Vulgo

αἱ δ' ὑπὸ μαρμαρυγῆς πολυηχέος, ubi *Pierſon* in Veriſimilibus emendabat αἱ δὲ ὑπὸ σμαραγῆς βαρυηχέος, quod poſtremum P. 1. exhibet. Reg. 1. clare habet αἱ δ' ὑπὸ σμαραγῆς. margo: γρ. μαρμαρυγῆς. gloſſa κινήσεως, φαντασίας. In Regio 2. μαρμαρυγῆς πολυαρέος exſtat. Noſtram lectionem *Turnebus* in varietate commemoravit, & *Euſtath.* ad *Homericum* μαρμαρυγὴν θηεῖτο ποδῶν p. 1595. ex hoc *Oppiani* loco μαρμαρυγὴν laudat. Eſt ergo celer remorum contorumque quaſi micantium motus. Licet etiam aliam adjungere rationem ex eo, quod recentiores obſervarunt, mare fervente piſcationis opere, remorum pulſatione turbatum velut oleum tractu pingueſcere, & adeo ſæpe igniculos jacere, qui μαρμαρυγὴν facere omnino videntur. v. 576. Reg. 1. εἱλύμεναι. gl. κρυπτόμεναι. Juntina πτώσσουσι. v. 578. P. 1. ἰχθυβόλος. v. 579. Reg. 2. εἰ γὰρ ἴδωνται. Senſum verborum μήτ' ἄν τι et. cet. *Geſnerus* H. A. p. 1156. explevit loco *Æliani* XV. 6. adducto, ubi in captura thynnorum Pontica piſcatorum vota memorat. v. 582. Vulgo σφιν. Nobiſcum P. 1. Reg. 1. In Reg. 2. νεμεσήσῃ eſt. v. 585. Vulgo πεπτηυῖαι. Noſtram lectionem memoravit *Turnebus*. Reg. 1. vulgatam in textu habet, ubi tamen inepte gloſſa æque ac in P. 1. vocem πεπτηυῖαι per κείμεναι explicat, ſed ſuperſcriptum eſt αὐτὴν μήρινθον πολυδίνεα πε, ρι. υῖαι, quod unice verum, ſiquidem πεφρικυῖαι probaveris. v. 587. ἀναλκείην ἐλάφων ex Juntina reſtituimus, ubi vulgo ἔλαφον, quaſi ἀναλκείην adjectivum ſit. Reg. 1. ἄναλκιν -- ἐν εὐαγρέϊ habet.

v. 589. Reg. 1. ταὶ δ' ἐσορῶσαι. v. 590. ἠλέματα ex Junt. & P. 1. recepimus. Vulgo ἠλέμαται. Nobiſcum facit d'*Orville* Obſ. Miſc. T. X. p. 4. qui etiam monuit *Euſtath.* ad *Homerum* p. 381. ἠλέματον ex h. l. laudare. v. 591. μαψιδίαις ex P. 1. recepimus. Nunc tamen vulgatum μαψιδίως prætulerim, quod Codices noſtri habent. v. 592. Juntina ἐπαΐξαντας. v. 597. Vulgo δείσαντες. Noſtrum ex Reg. 1. Deinde βυθὸν *Turnebus* annotavit. v. 598. εἱλόμενοι πτώσσουσιν, quod correxi. Mihi verba πτήσσειν & πτώσσειν, quæ ab uno fonte fluunt, ita tamen ſignificatione differre a ſe invicem videntur, ut πτήσσειν & inde derivata verba vel nullo vel tertio caſu perſonæ adjuncto, vel denique caſu loci cum εἰς vel ἐν addito, Gallorum *ſe blottir* denotet, alterum vero, πτώσσειν, quartum caſum adjunctum habet, & ſimpliciter *timere aliquem* ſignificat. Non ignoro in aliis autoribus æque atque in *Oppiano* hæc duo verba permutata invicem fuiſſe, ſed librariorum incogitantia noſtræ obſervationi nihil derogat, quam forte nobiſcum alii viri docti approbabunt. Porro *Waſſe* ex Codice *Schotti* δὲ κέχυνται malebat, quod etiam in Reg. 2. extat. v. 599. Juntina ἀναπεσόντες. v. 600. Vulgo μετακλίναντες. Noſtrum ex P. 1. Reg. 1. v. 601. Reg. 1. πυκνῇσι. recte: verba σίντησι μέγαν πόνον ex h. l. laudat *Euſtathius* ad *Homerum* p. 1549. v. 604. Vulgo ἑτοίμοις. Noſtrum ex P. 1. & Reg. 1. v. 605. Reg. 1. βάλῃ. v. 606. Reg. 1. πυκινῇσιν. v. 607. Vulgo βένθεα. Noſtrum ex P. 1. &

Reg. 1. ubi gloſſa βάθη. v. 608. Vulgo περιφράζῃ τε δέ. Ald. cum P. 1. & Reg. 1. περιφράσσοιτο δὲ habent. Noſtrum ex Juntina eſt. v. 610. ἀκάνθας omiſſo δὲ ex P. 1. recepimus. Vulgo δ' ἀκάνθαις. Reg. 1. ἀκάνθας, & ſuperſcriptum βάλοι habet, quo admiſſo, recte legitur: χεῖρα δ' ὑπὲρ κεφαλῆφι βάλοι, καθύπερθε δ' ἀκάνθας. v. 611. Vulgo καταῤῥέξοιεν. Juntina καταῤῥέξειεν & antea ἀκανθῶν habet. Prius etiam Reg. 1. quod in καταῤῥέζειεν in noſtra editione degeneravit. Peſſime. ſaltem eſſet καταῤῥέζοι τε Deinceps male P. 1. ἐπικλίνει. Totum hunc locum exſcripſit *Ælianus* I. 23. qui ita hac de re: εἰς τὸ κάτω μέρος ἀπό γε τῆς κεφαλῆς ἡσυχῆ κατάγων, εἶτα κλίνῃ καὶ πιέσας &c.

v. 613. P. 1. Reg. a. ἀσεμφέες, & ſic Ald. Junt. Vulgo ἀσεμφές. v. 615. ἔργον pro vulgato ἄγρην ex Juntina & Reg. 1. dedimus. v. 617. Vulgatum ἐσσυμένως ἐπέσσυτο prorſus ineptum. Quare *Brunckii* emendationem recepimus. Ipſe tentaveram ἀσπασίως — ἐπέσσυτο. v 619. Vulgo ὑπέδραμεν, quod ex Juntina P. 1. Reg. 1. immutatum fuit. v. 620. Vulgo οὐδὲ γάρ. Rectum habent Junt. Ald. P. 1. Reg. 1. v. 622. καταχρύπτουσα dant Junt. P. 1. Reg. 1. v. 625. P. 1. στρέψατα. ſupra tamen verſu 51 στρέψας δὲ κάτω κεφαλήν τε καὶ ὄσσε relictum fuit. v. 626. Vulgo ποτιδάπτεται. Noſtrum ex P. 1. cf. verſus 98. Juntina verſu 629. ἐκκλίνει exhibet. v. 632. Cod. *Turnebi* & Reg. a. ἀπαλὴ habent. Porro omnes libri μελέησιν habent, niſi quod P. 1. μελέεσσιν exhibet, quod vitium Cyneg. II. 625. etiam obſederat. κενεῇσιν invexit *Brunck*; equidem vulgatam teneo. v. 633. Reg. 1. ἐρειτάμενος gl. ἑλκύσας. idem vitium adfuit Cyneg. 4. 208. Verſu 636. πικρὸν dedimus ex Juntina, P. 1. Reg. 1. Vulgo λυγρόν. v. 638. Juntina cum P. 1. βαθυπλοκέος exhibet. Reg. 2. πολυπλεκέος in textu habet. Mire in hac forma variant libri. Vide ad Libri V. 379. & ſupra verſu 47. *Suidas* ex epigrammate laudat πολυπλακέος in voce κισσύβιον, ubi hodie *Analect.* T. I. p. 228. πολυπλανέος conſtanter legitur. v. 640. δαμάσσας *Turnebus* laudat. v. 643. Recte Reg. 1. ἀτρεμέουσιν. gl. ἡσυχάζουσι.

v. 647. A Phœnicibus olim piſces mari verbaſco infecto capi ſolitos fuiſſe memorat *Ariſtoteles* H. A. VIII. c. 20. qui alibi, Libro IV. 8. monet, piſces petris ſalſo odore oblitis ad capturam evocari. v. 653. Omnes libri male ὑπαγνύμενοι, præter Reg. 2. ubi ὑπαγνυμένοις extat, exhibent, quod *Rittersh.* correxit. v. 659. ῥίζαν ἣν P. 1. Reg. 1. Paulo antea Reg. 1. ἄργειλον gl. λευκὴν habet. v. 661. αὐταῖς ex Cod. Turneb. P. 1. Vulgo αὐτῶν, quod Reg. 1. in textu habet, altera lectione ſuperſcripta. v. 669. Vulgo ὑπό. Noſtrum Reg. 1. ſuperſcriptum habet. v. 670. Vulgo ὕδατι. Noſtrum ex P. 1. & Reg. 1. Verſu 676. Juntina habet ῥιπῇ — ἄλματι. *Turnebi* Codex πολλαῖς δ' αὖ ῥιπῇσι καὶ ἄλμασι. Vulgo πολλαῖς δὲ ῥιπαῖς τε καὶ ἄλμασι. P. 1. ſingularem utrobique præfert. Reg. 1. πολλῇ δ' ἐν ῥιπῇ τε καὶ ἄλματι. Reg. 2. πολλαῖς δ' ἐν ῥιπῇσι — ἄλμασι. v. 677 Vulgo ἀμφιτρίτην. Noſtrum habent Junt. Ald. Reg. 1. v. 678. Vulgo

τόδ' ἰχθύσι. nostrum ex Juntina, Reg. 1. Deinceps editi libri δειλή, quod e conjectura emendaveram, quam nunc Reg. 2. firmat. v. 682. Reg. 1. παύσηται. v. 685. Vulgo ἐπισήσωνται. Nostrum ex P. 1. Reg. 1. v. 688. Reg. 2. κρηναῖον præfert. v. 692. Vulgo ἀεικέϊ. Nostrum habent Juntina, P. 1. & Reg. 1. ubi tamen glossa ἀπρεπεῖ ad alteram lectionem, ibi omissam refertur. v. 693. Junt. Ald. Reg. a. ὄλυνται. Porro φαρμακτῆρσιν sola Juntina & Reg. 1. habent, reliqui libri φαρμακτῆρσιν.

AD LIBRUM QUINTUM.

v. 2. Ald. Junt. ἔτ' ἐνὶ γαίῃ. P. 1. Reg. 1. οὐδ' ἐνί. v. 12. Reg. 1. ἄσρεπτον superscriptum habet. Idem versu 13. ἔσπασε superscriptum habet. v. 20. Reg. 1. ἐλκησῆρα cum glossa ἐκ τοῦ ἕλκω ἑλκῆσαι ὁμηρικῶς. v. 27. θαρσαλέος ex Reg. a. reposui, ubi vulgo θαρσαλέως. v. 30. Reg. 2. habet. πορδαλίων (superscripto παρδαλίων) γένος ὁλοὸν δάκος, ἀλλὰ θαλάσσης, αἰνότεραι. Unde duplicem h. l. lectionem olim fuisse suspicatur *Brunck*, nempe alteram: παρδαλίων γαίης ὀλοὸν γένος, ἀλλὰ θαλάσσης, αἰνότερον. Huc enim referri videtur αἰνότερον, quod pro vulgato αἰνότεραι exhibet P. 1. & in margine Reg. 1. Altera vero lectio habuisse videtur: πορδάλιες γαίης ὀλοὸν δάκος, ἀλλὰ θαλάσσης, αἰνότεραι. v. 31. P. 1. Reg. 1. πολλόν. v. 45. Vulgo εὐμενέες. Nostrum P. 1. Reg. a. habent. v. 50. Reg. 2. πεινῶντα. unde lege πεινώωντα v. 54. Reg. 2. ἐρατός. v. 60. Reg. 1. ἠϊόνας ἐχθὸς ἱκάνει, sed minio ἠϊόνος ἐγγὺς correctum. v. 60. Juntina, P. 1. Reg. 1. ἀγχιβαθεῖς. Locum qui sequitur, a versu 62. expressit *Ælianus* H. A. 2. 13. qui ex versu 68. κεφαλὴν προμήκης reddere videtur, ubi *Oppianus* δολιχός τε δέμας Vulgo δολιχὸν legebatur, deinde βαιὸς ἰδεῖν, quod cum δολιχὸς non convenit. Quare eo confidentius φαιὸς reposui ex *Æliano* qui habet ἰχθὺς μακρὸς καὶ λευκὸς, τὴν κεφαλὴν προμήκης, quod idem voluisse *Rondeletium* videbam, cui tamen intempeste oblocutus est *Gesnerus* p. 134. Sed ille malebat λευκός Nostrum vulgato propius est, licet non ignorem vulgo φαιὸς *fuscus* verti. At φαίδιμος etiam, quod ex eodem fonte promanat, *splendidus*, *candidus* significat. Similiter apud *Aristotelem* H. A. IX. 19. in historia merularum βαιὸς & φαιὸς permutata fuisse docuit *Gesnerus*. v. 84. Reg. 1. παλαίφατον. v. 89. Reg. 1. υἷες ἔασιν. v. 92. Juntina ὦ πυ τοι γενεκῆς. v. 98. Reg. 1. ποτιβάλλεται. v. 103. οἶδε pro εἶδε ex Reg. a. recepimus. v. 107. P. 1. ἀφαύροισι, quod & Reg. 1. superscriptum habet. v. 115. Vulgo ἐμπελάσῃ Nos P. 1. Reg. 1. sequimur. v. 120. Junt. Ald. χίσηρα. Nostra lectio P. 1. Reg. a. debetur. v. 125. Reg. 1. κυλινδόμενον. v. 138. τόσσον ἴτυν κρυερήν. Inepte *Rittersh.* *scutum* interpretatur. Paulo melius glossa P. 1. περιφέρειαν. Similiter *Julianus* in *Analectis* Gr. Poët. T. II. p. 494. γυρῶν τ' ἀψίδων καμπυλόεσσαν ἴτυν dixit. v. 143. Reg. 1. ἐρύνη habet. v. 144. Vulgo ἰχθύς. Nostrum ex P. 1. Reg. 1. & Vaticano apud

Schottum Obſ. Hum. 5. 27. v. 145. Omnes libri αἰμάσσων, ut ſupra II. 618. ubi vide. v. 146. Junt. πλεκτὸν βρόχον εἰλίσσοιτο, quod & P. 1. Reg. 1. habent. Noſtrum eſt ex Vaticano apud *Schottum*. Reg. 2. πλακτὸν βρόχον εἰλίσσοιτο habet. Reliquæ editiones male πλ. βρ. εἰλίσσετι præferunt. v. 152. Vulgo βαρύσομαι. Noſtrum ex P. 1. Reg. 2. quod & gloſſator Reg. 1. reſpexit, qui βαρυσένακτοι ad vulgatam annotat. v. 158. Vulgo ἀλευάμενον. Noſtrum ex P. 1. Porro Reg. 1. μάθη in textu habet. Ceterum eadem fere captura eſt ſilurorum Iſtrianorum, quam deſcribit *Ælianus* XIV. 25. Differt tamen in eo, quod nulla utrium mentio ibi fiat, ſed protelo boum piſces in litus extrahuntur. Reliqua de jocinore taurino (*Ælianus* tamen pulmonem ponit) & hamo plane convenire videntur. Ponam hic ea verba, quæ de hamo habet: τῆς μὲν οὖν μηρίνθου στερεᾶς οὔσης καὶ ἀγανακτικῆς — κατὰ θάτερα προσῆψεν ἄγκιστρον ἰσχυρὸν καὶ μέντοι καὶ τεθηγμένον δεινῶς, περιείρας δὲ ἄρα αὐτῷ πνεύμονα ταύρου τεθηραμένου — ὑπὲρ τοῦ συνδέσμου τὸ ἄγκιστρον λίνου, ἐξάψας τὸν ἀρκοῦντα μόλιβδον, οἷον εἰς τὴν ἕλξιν εἶναι ἕρμα αὐτῷ. Hinc apparet quæ *Oppiano* v. 142. ſint τροχοειδέα κύκλα, plumbei nempe orbes, qualem δινωτὸν μολίβοιο βαρὺν κύβον 4. 43. dixerat. Reliqua in verſione latina diſtinctius reddere præeunte *Geſnero* p. 233. conatus ſum.

v. 164. Vulgo δόλον. Noſtrum Junt. P. 1. Reg. 1. habent, & Reg. 2. in margine. v. 165. Juntina ſola ὀξέϊ χαλκῷ pro εὐρέϊ λαιμῷ habet. v. 170. P. 1. Reg. 1. φλογέησι καὶ ὀχθίζων præferunt. v. 171. Junt. Ald. δύνηται. Noſtrum ex P. 1. Reg. a. *Guietus* vulgatum δίνηται *Heſiodi* auctoritate defendebat. v. 176. Reg. 2. δύσαν. Deinde malo ἑλκύσαι. v. 178. Reg. a. ἰθύς. v. 193. P. 1. ἀνίσχεται, quod ex 4. 456. male huc tractum fuit. Reg a. ἀμύνασθαι, & Reg. 1. οὐδέ τε μίμνει habet. v. 195. μυχίην pro μυχάτην ex Reg. 1. recepimus. v. 198. Reg. 2. πόνον ἀνθέλκουσιν v. 202. P. 1. Reg. 1. ἴχνος ὀδόντων, quod & Reg. 2. annotat. Deinde Reg. 1. ἐπειγομένοις ἑκάτερθεν. v. 204. P. 1. ἔρχεται αἰεί. v. 206. βιαζομένοις ex P. 1. Reg. 1. recepimus, cui vulgatum ἀνελκομένῳ æquavimus. Vulgo enim βιαζομένῳ legebatur, quod & Reg. 2. ſervat, ſed pro ἑκάτερθεν præbet ἑτέρωθεν, quod cum βιαζομένοις junctum veram lectionem præferre videtur. v. 207. P. 1. R. 1. ὑπέρ. v. 212. R. 2. πυκνὰ præfert. v. 215. Junt. & P. 1 διὰ στόμα. Reg. 1. ποτὶ habet. v. 216. P. 1. Reg. a. Τυῤῥηνοῦ. v. 217. Hunc locum reſpexit *Euſtathius* ad *Homerum* p. 1716. qui ἀπόῤῥαξ legiſſe videtur; ait enim ἃ δὴ ἀποῤῥῶγα πορθμοῦ λέγει ὁ εἰπών. v. 218. μαινομένη ex Junt. P. 1. Reg. 1. recepimus. Vulgo ξαινομένη.

v. 220 Junt. Ald. δίνῃσι παλιῤῥοίτῃσι. Reliquæ δειναῖσι παλιῤῥοίῃσι. Reg. 1. παλιῤῥοίζοισι. Reg. 2. παλιῤῥοίβδοισι. P. 1. παλιῤῥοίζῃσι præfert. *Lycophron* tamen verſu 380. dixit δίναις παλιῤῥοίαισιν ἑλκοῦντος σάλου, ubi *Scaliger* παλιῤῥοίβδῃσιν emendabat; ſed *Canterus* & Codex Regius vetuſtiſſimus vulgatam ſervant. v. 221. Juntina νητώοισι. v 223. Reg. 2. σκάφος ἰθὺς ἐρέσσων. v. 227. Reg. 2. τὸν δ' ὅτ' ἐπαΐσσοντα — ἐκ δὲ habet. v. 228.

Junt. Ald. P. 1. Reg. 1. μεθύει. V. 229. P. 1. κλίνη — ῥίψη δὲ — χρυσεροῖο. ultimum etiam Junt. & Reg. 1. habent. V. 231. Junt. ἀείρων. V. 240. Reg. 2. θυμὸν ἀχεύων. V. 241. Vulgo ἄγρεται. Noſtrum eſt in Reg. a. quod & gloſſa P. 1. reſpexit. Deinceps Reg. 1. ἀμφὶ δὲ νῆας habet, vulgata ſuperſcripta. V. 243. Vulgo αὐτμή. Recte P. 1. & gloſſæ *Rutgerſii*. vide *Obſ. Miſcell.* 9. p. 128.

V. 225. Junt. P. 1. Reg. 1. βαρυγλώχινα. V. 259. Reg. 1. χρυσερὴ vulgata ſuperſcripta. Deinceps ἄγχι δὲ θῆρα pro ἀμφὶ ex Reg. 1. recepimus; vulgata tamen ibi laudatur. V. 260. Reg. 1. ἐλόωσιν. V. 262. Reg. 1. περ ἀλύξαι. V. 267. Reg. 2. ἐναντία λαῖτμα κυλίνδων. Idem verſu 269. λύθροιο φορύσσεται habet. V. 271. Vulgo ἐρυθραίνεται, quod ex Reg. a. correximus. V. 273. Reg. 2. πόντον ἐς habet. V. 274. Junt. μιλτοπαρήων. V. 275. Iterum editi ἐρυθραίνεται. Recte P. 1. Reg. 2. V. 276. λυθρός τε P. 1. V. 278. pro vulgato φοινίσσαις προχοῇσι recepimus lectionem P. 1. quam & Reg. 1. ſuperſcriptum habet. V. 281. Junt. ἠύτε πυρκαϊῇ ὀλοώταἶον ἧψεν ὄλεθρον. P. 1. ςάζουσιν ἰδ' ἕλκεσι — ἠύτε πυρκαϊὴ ὀλοώταἶον. Eandem lectionem præfert Reg. 1. ubi tamen eſt ςάζουσιν· ὁ δ' ἕλκεσι. Unde ſuſpicor olim h. l. lectum fuiſſe: ςάζουσιν· ὁ δ' ἕλκεσι μισγόμενος ἅλς ἠύτε πυρ αἰὴ ὀλοώταἶον ἧψεν ὄλεθρον. ſive σάζουσ'· ἡ δ' ἕλκεσι μισγομένη ἅλς &c. Reg. 2. habet: ςάζουσιν, ὁ δ' ἕλκεσι μίσγεἶαι ἄτη ἠύτε πῦρ καὶ θηρὶ ὀλύντερον. V. 282. P. 1. Reg. 1. βάλη. V. 285. Vulgo δηίοισι. P. 1. Reg. 1. δεινοῖσι. Noſtrum habet Regius alter. V. 287 Reg. 1. ἦτορ γρ. ὕδωρ. V. 288. editi πολυτμήτοις. Noſtrum P. 1. Reg. a. exhibent. vide ad L. II. 504. V. 291. P. 1. γηθοσύνῃ. V. 294. P. 1. Reg 2. recte μέγα præferunt. Paulo antea P. 1. κελάγωσι. Hoc vero loco omnes libri male εἰρεσίης & nos cum illis, exhibent. Rectum eſt εἰρεσίης, de carmine nautico, quod remiges celeuſte præeunte cantabant. Hinc αὐλεῖν εἰρεσίαν τοῖς ἐλαύνουσιν apud *Plutarch.* in Alcibiade T. II. p. 65. ed. Lipſ. ubi itidem male Interpres vocem vertit.

V. 295. Regius 1. ἐπικλώζουσι cum gloſſa κελαδοῦσι. V. 307. P. 1. παρὰ βωμῷ. Vox ὄρνις haud dubie corrupta eſt; quis enim ſanus cetum moribundum undequaque verſantem ſeſe & voluntantem cum alite palpitante comparaverit? Deinde quænam aut qualis ales intelligitur? ſcimus enim avium in ſacrificiis uſum rarum fuiſſe. Malim itaque cum *Brunckio* ταῦρος legere. V. 311. Reg. 2. κατέρχεται αἰνὸν ἀίσσων. V. 313. Idem codex ἐξερύουσιν præfert. V. 316. P. 1. Reg. a. ἐπὶ χθονί. V. 317. πλῆσεν pro vulgato πλῆσαν e conjectura mea dedi. V. 322. P. 1. Reg. 1. ἐπὶ γναθμοῖσι. V. 327. Reg. 1. τριςοιχῇ. Forte τριςοίχης voluit. V. 329. Reg. 1. χαλκοτόρου. V. 337. σεῖο ex Juntina, Reg. a. & Gloſſis *Rutgerſii* recepimus. Vulgo σεῖο, quod jam olim cum altero confuſum fuit, ut ex *Ammonio* h. v. apparet. D'*Orville* σοῖσι malebat. V. 338. Reg. 1. ἀντήσει καὶ τό. V. 339. Reg. 1. εὐμενέοις. V. 342. Omnes libri οὐ γὰρ ἁλὸς, quod emendavit *Pierſon.* V. 345. Reg. 1. ἐπὶ τούτοις. P. 1. Reg. 2. ὅτι

image
not
available

correximus. ℣. 491. Reg. 2. ἀψάμενος κορυφῆς. ℣. 492. recepimus εὔφρονι ex emend. *Rittersh.* pro vulgato ἔμφρονι. ℣. 494. P. 1. Reg. 1. εἴτ' ἐπί. Recte Reg. 2. εἴτ' ἄρα πόντον. ℣. 495. Vulgo εἴθ' ὅπως, quam lectionem d'*Orville* defendebat contra *Waſſium*, qui εἴτ' αὐτῷ P. 1. Reg. 1. præferebat. ℣. 499. οὐδέ τις præfert. ℣. 501. Reg. 2. οὐδ' ἐπικεκλομένοιο. ℣. 502. *Guietus* ἑκόντες malebat. ℣. 506. P. 1. Reg. 1. ἐν δ' ἐκόμιζε. ℣. 507. P. 1. Reg. 2. φιλότητος. Reg. 1. φιλότητα ℣. 508. Junt. Ald. τοίη μὲν γὰρ ζώω, ubi γὰρ ex varietate lectionis eſt. v. 509. ἕλε ex Junt. P. 1. Reg. 1. reſtituimus. Vulgo ἕλῃ. v. 510. Reg. 2. ἐπέτρεχεν. v. 511. Reg. 1. ἀκούων. v. 513. P. 1. Reg. a. αὐτοῖς pro ἀστοῖς habent. v. 514. Reg. 1. νησαίης. v. 515. Reg. 2. μάλα δ' αἶψα καὶ ἐξ habet & v. 519. ἀλλ' ἔμπης τοὺς τόσσον. Quæ vero a verſu 520. traduntur, expreſſit *Ælianus* I. 18.

v. 525. νέος. v. 528. Reg. 2. αὖ ἐπὶ τοῖσιν. v. 529. P. 1. Reg. 1. πόρον ἄγρης. v. 535. Vulgo legebatur θοῶς πελάσαντες. Correxi hunc locum ex verſu 575. Deinde verſu 536 edebatur τὴν ἀκίδα, cum tamen ἀκὶς a tridente differat. Vide L. V. 256. Emendavi igitur h. l. confiſus etiam autoritate *Æliani* qui utrumque inſtrumentum in hac captura diſtinguit. In P. 1. Reg. 1. τὴν δ' ἀκίδα extat. Pro ἄγρης Juntina ἅλμης exhibet, quod non ſpernendum. Dicitur enim ἀκὶς ab *Oppiano* βέλος κρυερώτατον ἅλμης, quemadmodum *Philippus* in *Analectis* Gr. Poët. T. II. p. 218. κητοφόνον τε τρίαιναν, ἐν ὕδασι καρτερὸν ἔγχος tridentem appellat. v. 538. Reg. 2. ὑπὸ θυμὸν ἀχεύων habet. vide ſupra ad verſ. 240 notata. v. 540. ἀργαλέῃσιν ex Junt. Reg. a. dedimus. Vulgo ἀργαλέοισιν. v. 542. P. 1. Reg. a. μαψιδίως. recte. v. 543. P. 1. ἵεσθαι pro ἄγεσθαι. In Reg. 1. ἵεσθαι eſt cum gloſſa πορεύεσθαι. v. 546. Vulgo λευγαλέης ὀλιγηπελέων. Noſtrum ex P. 1. Reg. a. ubi tamen λευγαλέοισι ſcriptum eſt. v. 548. Reg. 2. ἄλυμα γυῖα. v. 551. P. 1. Reg a. εὖτ' ἀνιόντι. v. 552. P. 1. Reg. 1. ἀχνυμένη περ. v. 556. Vulgo δαϊζομένη, quod ex P. 1. Reg. a. correximus. Reg. 2. παρὰ habet. v. 559. P. 1. Reg. 1. ἐμπίπτουσα. Deinceps vulgo ὀτρύνουσα, quod cum ſenſui adverſaretur, emendavimus. v. 562. Vulgo ἐποτρύνουσιν. Noſtrum ex P. 1. Reg. 1. *Quintus* Calaber IV. 300. ἀλλ' ἄλλοι νέοι ἄνδρες ἐπεντύνεσθε ἄεθλοι. v. 579. P. 1. Reg. 1. νηπιάχουσι, & verſu 580 πελάσσει v. 582. δεδόνηται dedimus ex Junt Reg. 1. P. 1. vulgo πεπότηται.

v. 587. P. 1. Reg. 1. νέον σῶμα πέφθιτο μητρί. v. 588. Junt. P. 1. χεῖρας ἐπὶ habent. Reg. 1. ἐπὶ — ἀντίσασα. v. 591. P. 1. Reg. a. πίονα. v. 601. Reg. 1. πυκνῇσι χοινῇσι — τοῖσι habet. v. 602. Omnes libri συſκέλσαντες præferunt, quod mutavit *Brunck*. v. 607. P 1. χοίνῃσι. Reg. 1. πυκινῇσι. Purpurarum capturam ex h. l. deſcripſit *Ælianus* 7. 34. de qua antiquiſſimus & claſſicus locus eſt apud *Ariſtotelem* H. A. IV. 15. διὸ καὶ φυλάττουσι ἐν τοῖς κύρτοις (Codex *B. Rhenani* τοῖς omittit) ἕως ἂν ἀθροισθῶσι καὶ χολάσωσιν. (Codex ἐὰν ἀθροίσωσι.) οἱ μὲν οὖν ἀρχαῖοι πρὸς τοῖς δελέασιν οὐ καθίεσαν οὐδὲ προσῆπτον τοὺς κύρτους, ὥστε συνέ-

συνέβαινεν (Codex συμβαίνειν) ἀνεσπασμένην ἤδη πολλάκις ἀποπίπτειν. οἱ δὲ νῦν προσάπτουσιν, ὅπως ἐὰν ἀποπέσῃ, μὴ ἀπολύνται. (Codex recte ἀπολλύνται.) Has vero nassas paulo superius φορμίδας nominaverat eo loco, quem hic ex codice *Rhenani* emendatum ponam: ἐὰν δὲ πρὶν ἐκλεκεῖν ἁλῶσιν, ἐνίοτε ἐν ταῖς φορμίσιν οὐχ ὅτι ἔτυχεν ἐκλίκουσιν, ἀλλ' εἰς ταὐτὸ ἴωσαι, ὥσπερ καὶ ἐν τῇ θαλάσσῃ. ἀλλὰ διὰ τὴν στενοχωρίαν γίνονται οἱονεὶ βότρυς. Hic vulgo legitur; ὅπου ἔτυχεν — ἄλις ἐν τῷ αὐτῷ οὖσαι, ὥσπερ ἐν τῇ θαλάσσῃ. καὶ διὰ τήν. *Gesnerus* de varietate lectionis ex *Athenaeo* admonuit p. 908. sed verum non assecutus est. Stromborum & turbinum esca purpuras capi monet *Aristoteles* de P. A. II. 17. *Hicesius* chamas etiam cum *Oppiano* nominat. Nassas purpuri capiendis κημοὺς πλεκτοὺς vocat *Sophocles* in Peleo apud Schol. *Aristoph.* ad Equites versu 1147. κυψέλας ad formam κωδώνων plexas nominat *Pollux* Onomast. IV. sect. 45. ubi capturam purpurarum apud Phoenices describit, quem quidem locum multo integriorem ex *Eudociae* Ἰωνιᾷ descriptum dedit *Du Cange* in Append. Gloss. Gr. v. κοχλευταὶ p. 105. quod interpretes *Pollucis* latuisse miror.

℣. 610. Vulgo εἰσόκ' ἂν εἰρύσωσι. Juntina tamen propius verum εἰσόκ' αὖ ῥύωσι. P. 1. Reg. 1. εἰσότ' ἂν εἰρύσωσι. Correximus h. l. ex more *Oppiani*. ℣. 611. Junt. πορφύρεον. P. 1. Reg. 1. πορφύροις. ℣. 615. Reg. 2. βρώμης ἠδὲ — κέλονται. ℣. 617. P. 1. Reg. a. ἐφοπλίζηται ἀγῶνα. ℣. 618. Junt. P. 1. Reg. 1. ἔργον pro εὖχος habent. ℣. 620. Reg. 2. ἀειδῆς. Idem versu 621. ἔμφρουρον, ubi Junt. ἄγουσιν habet. ℣. 622. Vulgo μένοι. Recte Reg. 2. At Reg. 1. σφες — πνοιήτε μαται — βύσσαν, superscripto μένει. Etiam Reg. 2. βύσσαν habet. ℣. 624. Vulgo legitur ἀεθλεύουσι μέσον πόρον ἐξανύοντες. Junt. ἀεθλεύσωσι exhibet. Nostra lectio exstat in P. 1. Reg. a. Quem *Oppianus* deinde versu 627. κάλλιχθυν nominat, is *Aristoteli* H. A. IX. 37. anthias dicitur: ὅπου δ' ἂν ἀνθίας ὀφθῇ, οὐκ ἔστι θηρίον· ᾧ καὶ σημείῳ χρώμενοι κατακολυμβῶσιν οἱ σπογγεῖς, καὶ καλοῦσιν ἱεροὺς ἰχθῦς τούτους. *Oppianus* tamen, qui I. 254. anthiarum genera persequitur, separatim κάλλιχθυν inter thynnos & similes versu 185. nominat. Vide ad L. I. v. 256.

v. 629. Junt. νομοῖς v. 635. P. 1. Reg. 1. ἐπ' ἀμφοτέροισιν. v. 642. θαρσαλέοις nostrum firmat Reg 2. vulgo θαρσαλέως. Deinceps P. 1. Reg. 1. μεμαῶτα praeferunt v. 646. Reg. 2. βύσσαν. v. 647. Idem μεταστίλβει habet. v. 649. P. 1. πέτρῃ. Reg. 1. πέτρης. v. 652. Reg. 2. ποτὶ σπιλάδεσσι praefert. v. 655. Reg. 1. χοίνων δὲ θοῶν. v. 659. Reg. 2. ἀνασχόμενος. v. 660. P. 1. Reg. 1. καὶ λαιψηρῶς. Vide an olim τοὔνεκα καὶ λαιψηρὸς ἀνέρχεται scriptum fuerit. In P. 1. ἀνέρχεσθαι pro glossa apponitur. v. 662. Junt. γηθήσει καί. reliquae γηθήσει τε καί. P. 1. Reg. a. γηθήσει τε καί. v. 663. Reg. 2. παρειμένω. glossa tamen καὶ ἐκλελυμένου. v. 666. Reg. 2. ῥόον. v. 672. P. 1. Reg. 1. ὄλεθρον. v. 679. Junt. γαίης τε. P. 1. Reg. 1. γαίῃ δέ. Ultimo versu P. 1. Reg. 1. ἀσφάλειος, qua forma cognomen hoc Neptuni scribitur in Schol. *Aristoph.* ad Aves v. 509. quem locum exscripsit *Suidas* v. Ταίναρος, qui & hunc ipsum *Oppiani* locum laudat in voce Ἀσφάλιος.

ANIMADVERSIONES IN LIBROS TRES DE AUCUPIO.

IN LIBRUM PRIMUM.

Cap. I. l. 9. καταληφθείη. *Gesnerus*, ut ex versione ejus apparet, h. l. in codice suo καταλειφθείη reperit. l. 19. editio dabat ὤθοῖτο. De argumento totius capitis lectorem ad laboriosum & doctum *Gesneri* de Avibus volumen ablegare, quam locis autorum ab eo diligenter congestis & comparatis cum ejus meoque fastidio repetendis operam tempusque perdere malo, quod in universum etiam de reliquis capitibus dictum volo. Cap. II. Ossifragæ fere omnia convenire, quæ h. l. Oppianus sive Dionysius de ἅρπη observat, monuit etiam *Gesnerus*, qui tamen vulturem aureum vulgo dictum proprie h. l. intelligi volebat. l. 12. editio εἴπῃ. l. 13. editio ἐπικλύσει. versio *madefaciet*. l. 20. editio dabat: ἀνιπτάμενοι, καὶ κατὰ τῶν πετρῶν ἀφιέσαι Quod de victu h. l. dicitur, harpam unam avium lapides devorare, *ossifragæ* latinorum convenit; quæ vero eodem nomine avis ab *Aristotele* appellatur H. A. IX. 18. inprimis reliquarum avium oculos in cibo appetit: ἡ δὲ καλουμένη φώϋξ ἴδιον ἔχει πρὸς τὰ ἄλλα· μάλιστα γάρ ἐστιν ὀφθαλμοβόρος τῶν ὀρνίθων. πολέμιος δὲ τῇ ἅρπῃ· καὶ γὰρ ἐκείνη ὁμοιοβίοτος. unde Ælianus H. A. II. 47. ἡ δὲ ὄρειος ἅρπη τῶν ὀρνίθων προσπετοῦσα τοὺς ὀφθαλμοὺς ἀφαρπάζει. Ceterum in Aristotelis loco legendum esse πώυγξ certissimis argumentis me vicisse arbitror in censura editionis novissimæ *Antonini Liberalis* a *Verheyk V. C.* curatæ, ad cap. V.

Cap. III. Editio ὑπερχαίροντες. In sequenti cap. IV. ἀγρίας, quæ vox, ut ex *Æliano* II. 43. H. A. apparet, necessaria est, in codice *Gesneri* omissum fuerat. Cap. V. Initio editum τῶν ἰκτίνων οὐδ᾽ ἄν τις Fabulæ de Side, quam alias vix repereris memoratam, vestigium deprehendisse mihi videor in loco *Æliani* H. A. 6. 46. κίρκος δὲ καὶ λάρος, καὶ τρυγὼν, καὶ ὄρτυξ, καὶ τὸ γυπῶν ἔθνος, ῥοιᾶς σίδην κοπεῖσαν εἰ διατράγοιεν, ἀπολώλασι. Credibile est a vulturum genere &, quem κίρκον vocant, translatam fuisse a poëtis fabulam ad milvos. Cap. VI. Editio οἱ Μέμνονος dabat, cui prætulimus, quod *Gesnerus* in codice suo reperisse se testatur p. 575 quam quidem formam (Μέμνονες) autoritate Æliani H. A. V. 1. & Quinti Calabri Paralip. II. 646. confirmatam habemus, ut adeo non necesse sit eam cum Gesnero h. l. immutare. l. 9. quod *Windingius* edidit, & *Gesnerus* in versione securus posuit, περὶ τὸ ὄρος τὸν Αἴσηπον, admonitus demum a *Brunckio* correxi; fluvium enim Æsepum ubique,

at montem hoc nomine nullibi memoratum reperias. Diverſus vero Memnonis tumulus h. l. commemoratus a templo Memnonis in Syria non procul Apamea ſito, cujus mentionem facit autor Cyneget. II. 152. Ignorabam tum, cum quædam de ſitu Embloni & Dioclis montium commentarer, præclarum *Strabonis* locum XV. p. 1058. qui tenebras iſtas mira luce perfundit: ταφῆναι δὴ λέγεται Μέμνων περὶ Πάλτον τῆς Συρίας παρὰ Βαδᾶν ποταμὸν, ὡς εἴρηκε Σιμωνίδης ἐν Μέμνονι διθυράμβῳ τῶν Δηλιακῶν. De ſitu urbis Palti confer *Strabonem* XVI. p. 1093. *Artemidorum* apud *Steph.* Byz. v. Κάρνη & Πάλτος. *Plinium* V. 20.

Cap. VII. l. 2. Negationem in ſuo codice defuiſſe teſtatur *Geſnerus* pag. 334. ubi eam ex ingenio ſupplevit Pervulgata quidem eſt veterum opinio corvos ſiti ægreſcere per longum æſtatis tempus; paſſim etiam fabella ſuper hac re memoratur; ſed rationem, quam hic afferri videmus, cur pullis potum non miniſtrent, nullibi annotatam reperio; nec eſt adeo facile ad intelligendum, quomodo guttur corvis ſtatim a coitu dirumpatur, ſive ad notam in coitu exoſculationem corvini & columbini avium generis, ſive ad vulgarem opinionem, qua corvi ore coire tradebantur, vocem μίξις retuleris l. 6. quod legitur ἐλαγνεύετο, *Geſnerus* p. 334. in ἐστραγγεύετο ingenioſa conjectura mutari volebat, quam tamen recipere non auſus ſum, quoniam varie narrata fuiſſe fabula videtur. Poſui interim in verſione latina verbum *oblectare*, quod utcunque *Geſnerianæ* etiam emendationis ſenſum in ſe habet. cf. *Æliani* H. A. I. 47. Cap. VIII. Cum autore Plinio, omnes aves in pedes adverſæ naſcantur, ſolam cornicem a cauda, cruribus primum projectis ex ovo prodire, Oppianus h l. affirmat, cum quo conſentit Hylas ap. Plinium X. c. XVI. qui tradiderat *noctuam, bubonem, picum arbores cavantem, trygonem, cornicem, a cauda de ovo exire, quoniam pondere capitum perverſa ova, poſteriorem partem corporum fovendam matri applicent.*

Cap. IX. linea ultima editio habet: προσαιρήσονται, cujus in locum repoſui προαιρήσωνται. Vide tamen, an cum *Brunckio* malis προστερίσωνται legere. Cap. X. lin. ultima editum erat ἀμβλῶναι. Quæ vero h. l. dicuntur de ægintho, mire illuſtrant Ariſtotelis de eodem locum H. A. IX 1. quem varie tentatum fuiſſe dixi olim in Periculo Critico ad Antigonum Caryſtium. Cap. XII. De lacuna, quæ in editione *Windingii* annotatur, nihil admonuit *Geſnerus*, qui totum h. l. ſtrictim commemoravit, nec omnino vertit. Exiſtimarem equidem nihil prorſus deeſſe, ſi pro στῆκας repoſueris σφῆνας. *Cuneos* hac in hiſtoria memorat etiam Plinius X. cap. 18. Quæ in fine de viribus herbæ, quam eadem opera exquirendam commendamus iis, qui lapidem philoſophorum adhuc indagant, ſuperſtitioſa & vana adduntur, habentur etiam apud Autorem *Kyranidum*, ut *Geſnerus* pridem monuit. Cap. XIII. Quo ab initio leguntur ordine verba græca, vix ſenſum aliquem habent, cum in

præcedenti capite, quo referantur, nihil exſtet. Videtur ergo caput totum ſuo loco motum in alienum immigraſſe. *Geſnerus* vitium codicis ſui diſſimulaſſe videtur; vertit enim pag. 598. *Noctua oves oderunt & infeſtant*. An igitur caput de *caprimulgo* intercidit, quem mammillas caprarum ſugendo excœcare ferebant? l. 5. edebatur ἀπωλιπεῖν. Ineptias de corde veſpertilionis habes etiam in fragmento de Antipathiis ap. *Fabricium* B. Gr. IV. p. 298. Cap. XIV. De Ictero ave vide Plinium XXX. c. 11. & *Geſnerum* de Avibus p. 378. & p. 245. ubi monet a quibuſdam eundem cum charadrio exiſtimari. Gallorum *Loriot* eundem eſſe cum ave, quæ *Ariſtoteli* χλωρίων dicitur, & *Plinii* galgulo & ictero cenſet *Gueneau de Montbeillard* ap. *Buffon* T. XVIII. p. 256.

Cap. XVII. l. 2. τροφαῖς in Codice ſuo *Geſnerus* habuiſſe non videtur. l. 4. edebatur ἀποτιννύται, quod *Winding* verterat: *perimunt*. *Geſnerus* vero poſuit *occidunt*. Cap. XVIII. l. 2. εἰς μὲν ὄρνιθας ληφθεῖσαι. Hic locus mihi quidem ſanus non videtur. Videtur μεταβληθεῖσαι legendum, cui WINDINGII *transformatæ* convenit in verſione latina. l. 11. pro edito καταλέμνουσι repoſui καταλέμνουσαι, quod magis congruum mihi videbatur. Cap. XIX. De Seleucide ave vide Galenum de Locis Affectis L. 6. c. 3. Suidam h. v. Plinium X. 27. Videtur locuſtarum iter proſequi, quod diligenter in Aſia obſervavit HASSELQUIST *Itiner Palæſt.* p. 254. Quodſi vero idem eſt, quem LINNÆUS *turdum Seleucidem* indigitavit, habes eum ex viſu avis exſiccatæ deſcriptum, ſatis tamen obſcure, in FORSKOAL *Deſcript. Animal Arab.* p. 6. Ridiculum ceremoniarum morem, quo ab hodiernis Aſiæ incolis ad locuſtarum peſtem profligandam velut invitatur ſub nomine *Samàrmog*, vel, ut apud FORSKOAL eſt, *Samàrmar* deſcripſit *Niebour* Beſchreibung von Arabien p. 174. ſeqq.

Cap. XX. *Windingius* ediderat τοὺς ἀλώσας. Cap. XXI. l. 5. Codex *Windingii* & *Geſneri* habebant: παρεῖεν θήλειαι — ἀλλήλοις οἱ ἄῤῥενες. ſed *Geſnerus* p. 304. corrigendum vidit h. l. ut edidi, ex *Ariſtot.* H. A. VI. 2. qui omnia eadem de columbis tradit. Turtures tamen mares etiam cavea ſeorſum a feminis incluſos, nimia libidine exardeſcentes ſe invicem inire, teſtatur illuſtris *Buffon* T. XVIII. p. 550. Cap. XXII. l. 7. editio dabat προσαγγέλλουσι. Vide, quæſo, quo hominum ingenium, cujus levitas inprimis in interpretandis animalium moribus ſpectatur, detorſerit, quod *Ariſtoteles* H. A. VI. 2. a ſe obſervatum ſimpliciter poſuit: ὀχευθεῖσαι δὲ αἱ μὲν ὄρνιθες φρίττουσί τε καὶ ἀποσείονται, καὶ πολλάκις κάρφος περιβάλλονται. ποιοῦσι δὲ τὸ αὐτὸ τοῦτο καὶ τεκοῦσαι ἐνιότε. Hunc locum ita interpretatur *Plinius* X. 41. *villaribus gallinis & religio ineſt. inhorreſcunt edito ovo, excutiuntque ſeſe, & circumactæ purificant feſtuca aliqua ſeſe, & ova luſtrant.* Hac religionis ſpecie, quam *Plinius* ex ingenio ſuo confinxit, non contentus fuit *Oppianus* & autor fragmenti περὶ ἀντιπαθειῶν apud *Fabricium* B.

G. IV. p. 299. sed voluerunt festucæ illi vim nescio quam ad partum promovendum inesse. Ita ludificamur & ipsi, aliosque deludimus, dum nimium ingenio indulgemus! Cap. XXIII. De merularum partu *Aristoteles* H. A. V. 13. τὰ μὲν ὖν πρῶτα τῶ κοτ]ύ?υ ὑπὸ χειμῶνος ἀπόλλυται· πρώτιστα γὰρ τίκ]ει τῶν ὀρνέων πάντων. ubi veram lectionem πρωϊαίτα]α servavit Codex *B. Rhenani.* Cap. XXV. l. 8. edebatur αἰσθητο. Cap. XXVI. l. 2. legebatur ἀπολιμπάνεστιν.

Cap. XXVII. l. 7. male edebatur ἦν δὲ — ἦν δὲ ἐκ]ίσειν. l. 15. antea fuit παρ' αὐταῖς ἥκεν. l. 33. ἐπὶ τὰς αὐτὰς νομείας ἥκε τοῖς κεκληκόσι. Debetur h. l. emendatio *Brunckio*; antea enim erat μονείας *Gesnerus*, qui in versione posuerat: *conjuncta eis non erat*, videtur ὖχ ἦκε in codice suo reperisse. Ceterum priorem fabellam paulo aliter narrat *Ælian* H. A. 8. 27. Cap. XXVIII. Initio transposui verba Φοῖνιξ τὔνομα, quæ vulgo contra rationem grammaticam sic legebantur locata: καὶ μίξεων χωρὶς ὑφεσάναι, Φοῖνιξ τὔνομα. l. 8. edebatur ἐλασσομένας. Liceat obiter hoc loco, ubi de Indica ave agitur, addere quædam de Orione & Catreo avibus ejusdem Indiæ, quas ex *Clitarcho* describit *Ælianus* H. A. XVII. 22. 23. & *Strabo* XV. p. 1046. ubi initio quædam sunt de harum avium usu in pompa regia ab Æliano omissa: ὁ δὲ Κλειταρχός φησιν ἁμάξας τέ]ρακύκλυς δένδρα κομιζόσας τῶν μεγαλοφύλλων, ἐξ ὧν ἀπείργ]αι γένη τιθασσευομένων ὀρνέων, ὧν εὐφωνότα]ον μὲν εἴρηκε τὸν ὠρίωνα &c. ubi verbum ἀπείργεται manifeste corruptum est. Videtur igitur ἀπήρτη]αι legendum, ut plurima avium genera ex arboribus illis caveis scilicet inclusa dependisse dicantur. Miror nullum interpretem ad explicanda *Æliani* & *Strabonis* loca adhibuisse *Nonnum* Dionysiac. L. XXVI. p. 688. qui Orionem & Catreum ad Arizantiam Indiæ regionem refert, ubi illum quidem ramis arborum mellifluarum insidentem suave, veluti cygnum, & hymenæo simile quid cantillare, hunc vero sub arboribus latitantem lugubre lusciniarum more carmen concinere, futurumque imbrem voce sua prædicere ait. Totus ille locus dignus est, qui diligenter a lectore studioso conferatur.

IN LIBRUM SECUNDUM.

Cap. I. Avium aquaticarum discrimina repetit Autor a plumarum, quibus corpus eis vestitur, densitate, membrana, qua pedum junguntur digiti, & latitudine rostri; hoc enim significat, cum l. 10. dixit: πόρυς ἐπὶ τῶν σομάτων πλατεῖς. *Aristoteles* P. A. III. c. 1. πλατύρυγχα aquatica genera appellat. Reliquas in hoc genere avium differentias diligentius persecutum est recentiorum ingenium, quorum observationes breviter explicatas habes ap. illustrem *Buffon* T. XVI. p. 45. l. 8. male editio habebat ἐπισκέπει τοῖς λιμνέοις. De aquila marina, Burgundorum *Craupêcherot*, BUFFONII *Balbuzard* T. XVI. p. 103. seq. quæ sequuntur, varie librariorum oscitantia corrupta

ferebantur, quæ utcunque correximus. l. 24. διαπαρέντας dedi pro vulgato διαπαρέντας, quod WINDING *infixos* interpretatur. PLUTARCH. Timoleont. T. 2. p. 216. ed. Lipf. de aquila ait: δρά ονλα τοῖς ὄνυξιν ἔφερε διαπεπαρμένον. l. 22. quod legitur κατερχόμενοι, malim in καθελκόμενοι mutare, quod rei magis convenit. l. 10. παραπέμπουσιν εἰς τὴν γαςέρα εὐκόλως. Magis hoc verbum equidem probaverim, quam quod Sermone I. c. II. de harpa legitur: εἰ μὲν καταπιεῖν δύναιντο, ἡδέως ἅμα τὸ προςυχὸν περιπέμπουσιν. Ita tamen iterum Serm. II. c. VI de pelecino est: τέως τὸ προςυχὸν περιπέμποντες.

Cap. II. l. 5. καὶ μέχρι τοῦ τῆς θαλάσσης βυθοῦ. Ita recte emendavit h. l. BRUNCK, cum antea legebatur: καὶ μετέχει τοῦ τῆς θαλάσσης βυθοῦ WINDING interpretatus est h. l. *acute quippe cernit & ad fundum usque maris.* Similiter fere *Gesnerus*, cujus versionem inspicere a nobis positam licet. l. 7 οἴσεται recepimus ab *Is. Vossio*, qui h. l. habet ad *Pompon. Melam* p. 73. WINDING ediderat οἴεται, quod antequam *Vossium* inspexeram, in οἴχεται mutabam; ab eodem accepimus εἴποις pro vulgato εἴπῃς Totum hoc caput omnino pessima interpunctione a *Windingio* corruptum, melius distinximus. l. 10. τοῖς σκοπέλοις emendavit *Brunck*, qui magis tamen probabat: τοῖς σκοπελώδεσι δὲ αἰγιαλοῖς. Vulgo legitur: τῷ σκοπέλῳ δὲ καὶ τοῖς αἰγιαλοῖς. l. 17. posui ἄρσενες pro eo, quod vulgatum est, οἱ μὲν ἀρσένων, & l. 22. ποιοῦντες pro edito ποιοῦνται. lin. 35. ἀμφιβίων πάντων pro edito πάντως dedi. Ceterum de catarracte ave unus est ARISTOTELIS locus H. A. 9, 12. ὁ δὲ καταῤῥάκτης ζῇ μὲν περὶ θάλασσαν, ὅταν δὲ καθῇ ἑαυτὸν εἰς τὸ βαθὺ, μένει χρόνον οὐκ ἐλάττονα, ἢ ὅσον πλέθρον διέλθοι τις. ἔςι δὲ ἔλαττον ἱέρακος τὸ ὄρνεον. quæ satis cum iis congruunt quæ OPPIANUS h. l. habet copiosiora. JUBA Diomedeas aves catarractas vocaverat, ut PLIN. monet X. c. 44. cf GESNERUS de Avibus p. 239.

Cap. III. l. 5. *Winding* κερκινάδος edidit & vertit. Recte GESNERUS *cancellos* posuit. l. 16. ἀλλήλους, quod edebatur, correximus. Cap. IV. l. 16. Male vulgabatur olim περισκέπτονται, cum tamen versio haberet *vestiuntur.* l. 17. antea erat ταῖς ἀκροτάταις ὄνυξι. l. 20. vereor, ut recte *Brunck* mutaverit vulgatum κυανά. Utitur enim hac forma pro κυάνεα ipse Oppianus Κυνηγ. I. 402. aliique. Cap. V. l. 8. καταδύντες pro edito καταδύσει monitus a BRUNCKIO rescripsi, ut etiam l. 11. ἔχει pro ἔχει. Cap VI. l. 5. δεικνύουσι pro edito δεικνῦσι. lin. 11. ἀνεμούμενοι pro ἀνεμώμεναι. l. 12. ἐσθίουσι — ῥίπτουσι pro edito καὶ οὕτω ἐσθίοντες — ῥιπτοῦντες reposuimus. l. 9. ubi WINDING τηθῶν prodidit, GESNERI codex, ut ipse testatur p. 608. habebat οὔτε τέκνων, cui verbo ex conjectura τελλίνων substitutum ibat. Reliquum est, ut animadvertas iterum hic ab Autore duo genera, etiam ipso nomine ab ARISTOTELE distincta, in unum commutato nomine confusum fuisse, nisi culpam in ævum hominis ipsum transferre mavis. Quæ enim ARISTOTELES H. A. IX. 10. de πελεκᾶνι habet: οἱ δὲ πελεκᾶνες, οἱ ἐν τοῖς ποταμοῖς γιγνόμενοι,

καταπίνει τὰς μεγάλας κόγχας καὶ λείας. ὅταν δ' ἐν τῷ πρὸ τῆς κοιλίας τόπῳ πέψωσιν, ἐξεμοῦσιν, ἵνα χασκουσῶν τὰ κρέα ἐξαιροῦντες ἐσθίωσι: ea Oppianus, vel fequior ætas ad πελεκῖνον tranftulit. ARISTOTELEM fequitur ÆLIANUS H. A. III. 20. Plinius X. 40. qui *plateas* vocat. Galli *Pale ou Palette*, vel *Bec à cuiller*, *Bec à fpatule*, cujus accuratam defcriptionem Autore PERALTO habemus in *Monumentis Academiæ Scientiarum* Gallicis T. III. Part. III. Sinus ex faucibus ante pectus propendens, qui h. l. pelecino tribuitur, arguit *Onocrotalum* a PLINIO X. 47. dictum, ab antiquioribus latinis fcriptoribus *truonem*, κήλαν ab ÆLIANO H. A. VI. 4. a fpecie facci propendentis, ut jam GESNERUS monuit, dictum, unde ὑδροκήλη & reliqua fimilia deducuntur, Gallorum *Pelican ou Grand-Gofier*. Confer omnino, quæ diligenter ad h. l. annotavit *Gefnerus* in Hift. Avium p. 608. 640 641. 642 *Bochartus* Hieroz. T. II. p. 275.

Cap. VII. l. 13. ἀμπελίδες funt vites marinæ, quarum meminit THEOPHRAST. H. P. IV. 7. βόστρυχες, fi recte fe habet vulgata lectio, funt τρίχες inter herbas marinas, quibus pifcium aliqui vefcuntur, dictæ ab ÆLIANO H. A. XIII. 3. qui ibidem ἀμπέλους & φυκία habet. ὠτακίδες vero, quæ inter herbas fint, nefcio, nec ullibi memoratas reperio. Forte vitium in vulgari fcriptura latet, quod ne conjectura quidem affequi poffum. l. 19. αἱ ὦται pofui pro vulgato ἀκὸτη. Dubitat vero *Gefnerus* p. 58. num vox alcedonis maris intelligatur, an feminæ, maritum fæpius ea voce inclamantis. Quod vero idem p. 86. l. 35. ex *Oppiano* affert: *ex alto in mare fe immittit:* recta nimirum ut catarractes, & aliæ quædam aves pifcivoræ, in WINDINGII codice non exftitiffe videtur. Cap. VIII. l. 4. κατακλίνοντες refcripfimus pro vulgato κατακλίναντες. Quod vero h. l. de fanctitate ardearum dicitur, fecus erat apud Colchos, quibus invifa fuit avis, quoniam ejus indicio maris vadum tranfeuntes hoftes *Brion* Colchorum urbem ceperant, ut teftatur *Antiphilus* in Epigr. 719. ap. REISKE *Antholog. Cephal.* Sed carmen illud adhuc mire corruptum peritioris medici opem expectat. Obiter hic emendabo locum præclarum *Hipponactis* ap. Scholiaft. *Nicandri* p. 31. ed. Colon. χιμώττει δὲ του τὸ χεῖλος ὡς Ηρώδου. ubi rectius, ut puto, Codex *Lorrianus* ἐρωδιοῦ habet. Idem codex, ubi p. 26. legitur: ὁμοίως καὶ ἐν ἡμιάμβοις ἐν τῷ ὑπεγγραφομένῳ ὕπνῳ· habet: καὶ Ηρώδης ἐν ἡμιάμβοις ἐν τῷ περιγραφομένῳ ὕπνῳ. Fragmentum ipfum ita habet: φεύγω μὲν ἐκ προσώπου, μή σ' ἐκπτερῶν πρέσβυς ὕλῃ — βατηρίῃ καλύψω Tentavit ingenium fuum etiam, hoc in fragmento TOUPIUS Emendat 3. p. 303. *Salmaf.* ad Script. H. A p. 189. F. Quare vero *Barnefius* locum ad *Anacreontem* autorem (vide ejus Fragm. v. 1120.) *Fabricius* autem ad ipfum *Nicandrum* retulerint, plane non video. Tutius jam autoritatem codicis vetufti fequemur.

Cap. IX. Himantopodes unde dicantur, patet etiam ex nomine gentis Himantopodum, quam *Mela* 3. 10. 14. memorat;

ubi miror *If. Voffium* hoc Oppiani loco ufum non fuiffe. Alibi hæ aves vix commemoratæ leguntur, nifi in vetuftis *Plinii* editionibus, X. c. 47. ubi *Harduinus*, lectore varietatis non admonito, *hæmatopodas* prodidit. Certe vetuftiffima Veneta anni 1559. editio *Imantopodes* habet. Confer etiam *Gefnerum* H. A. p. 527. Sed de hac re judicent illi, quibus editionum veterum omnium & codicum manufcriptorum infpiciendorum copia eft. In LINNÆI *Charadrio Imantopode* notam maxillæ fuperioris, quam hic memoratam vides, non reperio apud MILLERUM *Syftem. Nat. Linn.* p. 421. Sed omnino nihil tribuendum eft huic nominum fimilitudini, quæ LINNÆUS temere plerumque, & nimium fæpe depravata in præclarum de Natura opus tranftulit. Cap. X. l. 14. Lacunam, quæ h. l. confpicitur, fuo etiam in codice fe reperiffe teftatur *Gefnerus* p. 282. quam quomodo ipfe ex ingenio interpolaverit, ex verfione ejus lector videre poterit.

Cap. XI. Avem ἐλαφίδα nullibi memoratam, eandem vel cognatam γλωττίδι Ariftotelis fufpicabatur *Gefnerus* p. 369. & 501. Cap. XII. l. 3. editum συναναξάτει Cap. XIV. De fabula vide *Gefnerum* p. 50. Interpretes *Hygini* ad fabul. CXCIX. p 330. ed. *Stavern.* Huc refpexit, ut puto, poëta, cujus fragmentum habet Suidas v. κρέκα. πορφυρέην ἤμησε κρέκα *purpureum abfcidit capillum.* Nunc video idem de fragmento hoc fentire *Toup.* Curis Noviff. p. 81. qui ex tripode pronunciat, *Callimachi* ex Hecale effe, quod apparere ait ex re ipfa, ftilo & *Etymol M.* v. ψίθυρ. Annon eodem jure fufpicari mihi liceat *Parthenii* effe, qui fabulam hanc tractaffe dicitur ab *Euftathio* ad Dionyf. v. 420? Cap. XV. Θεόκρονος cum plurimis aliis avibus, quas in hoc libro memoratas legimus, faltem nomina earum, alibi vix reperiuntur, nifi huc referre velis locum *Æliani* H. A. II. 43. πιστεύονται δὲ εἶναι ἱέρακες καὶ νόθοι, ἀνακριθέντες πρὸς τὰς τῶν ἀετῶν φυλάς. i. e. *qui cenfentur in genere aquilarum*, ur rectius vertit *Gefnerus* H. A. p. 40. ubi de noftro loco agit. l. 8. quod edebatur: κρώζειν φησὶ, καὶ ἀναλαμβάνων ἐσθίει· in verfione WINDINGII: *aviculas male canere ait:* correxit BRUNCK. Quid *Gefnerus* habuerit, mihi non liquidum eft ex ejus interpretatione, quam prouti a viro magno profecta eft, reliquimus. l. 13. λάθοι vulgabatur.

Cap. XVI. Γύγης. Unde hæc vox derivanda fit, nec *Gefnerus* dixit, nec equidem fcio. Aliunde huic loco lux inferenda erat, ut quam avem intelligi voluerit autor, conftaret; nec equidem dubito latere ejus nomen alicubi in Autore *Kyranidum*, qui plurimas ineptias, quales nobis hic *Oppianus* de mira aviculæ linguæ vi in folvenda infantum loquela propinat, pofteritati ridendas tradidit; fed liber mihi hæc fcribenti ad manus non erat. Obiter hic emendabo Euphorionis ...n ap. *Tzetzem* ad *Lycophr.* v. 513. ubi κρὲξ clamofa, & aufpicata nuptiis avis memoratur: ποικίλος οὐδὲ (adde πάροιθε) μελάθρων ὀρχίλος ἔπλη κύζικος (lego βύζων) ὃν δ' ἤεισε (lege οὐδ' ἤεισε) κακὸν γάμον

γάμον ἰχθύμενος κρέξ. A voce βύζειν eſt nomen βύζα pro bubone, qui vulgo βύας dicitur, ap. *Antoninum Liberalem* c. X. a quo differt βύσσα ab *eodem* c. XV. dicta, Leucotheæ ſacra avis, quam aliunde non novi; nec *Heſychii* βύτθαν τὸν ψᾶρα convenit. Cap. XVII. l. 2. edebatur μέλλουσιν. l. 8. τοῖς πτέρυξι. l. 10. ἐξεῶσται *Winding* interpretatur: *quos extendere norunt:* GESNERUS vero p. 513. *retrorſum enim pedes extendere ſolent.* l. 17. repoſui ὃς ἐξαναστήσειε, ubi *Winding* ὡς ediderat, & inepte verterat. Ibidem etiam στρέψειεν edebatur. l. 20. πάντως mihi ſuſpectum. WINDING poſuit: *undique circumeunt:* GESNERUS *ſemper* vertit. Ibidem vulgabatur καὶ εἴτε — αἴσθοιντο, quod emendavit *Brunck*. lin. 22. *Winding* φθάσειεν prodidit. Cap. XVIII. De anſerum ſolertia hac vide etiam *Plutarchum* Opuſc. Moral. p. 967.

AD LIBRUM TERTIUM.

Cap. I. l. 6. Uncis incluſa verba, ad ſenſum abſolvendum neceſſaria, ex ingenio ſupplevimus. l. 11. edebatur προσβάλλονται, cui ſubſtitui καταβάλλονται; ita reſpondet verbo, quod *Winding* in verſione poſuerat, *proſternuntur.* l. 15. pro ἀνασκαίως legebatur ἀνασκαῖον, quod ſenſum impediebat. l. 27. μεθαλλευμένους vulgabatur. Hæc omnia in eorum gratiam annotavi, qui minutiarum ſtudio etiam in re critica ducuntur, & vel leviſſimos errores niſi publica veluti autoritate non eſſe corrigendos exiſtimant. Cap. II. l. 2. Ἀστραγαλῖνοι. De his Autor *Kyranidum* apud *Geſnerum* pag. 235. *Zena, id eſt avis Jovis, quam Græci vocant aſtragalinum, nos vero carduelem* &c. *Aſtrolinum*, & *Aſtrogallum* MATTHÆUS SYLVATICUS cardellam vel carduellum avem interpretatur, utrumque corrupte pro *aſtragalino*, ut monuit *Geſnerus*, cui tamen *Oppiani* ἀστραγαλῖνοι diverſi, & paſſeribus annumerandi videntur; ſed hac in re, cum nihil deſcriptionis dederit *Oppianus*, definire aliquid temerarium mihi videtur. Ἀμπελίωνες, quæ h. l. dicuntur aves, vetuſtiorum græcorum ἀμπελίδες ſunt, ut monet Pollux VI. 52. ἀμπελίδες ἃς νῦν ἀμπελίωνας καλοῦσι. Vetuſtiori nomine occurrunt apud Ariſtophanem in Avibus verſ. 305. — Βουδῦται. *Geſnerus* H. A. 233. & p. 594. 595. ex etymo nominis conjicit genus eſſe motacillæ, ſimile vel idem cum ea ave, quam Argentoratenſes Gickerlein vocant. Eadem ratione κίγκλος etiam apud *Heſychium* βουκολίνη dicta videtur *Geſnero*, quoniam armenta muſcarum cauſa amat & circumvolitat. De reliquis ne conjecturam quidem facere libuit *Geſnero*, niſi quod p. 235. *aſte*[illegible] *Oppiani* carduelem eſſe ſuſpicetur; at p. 568. dubitat an ſit linaria rubra. De nomine Σῶδες vereor ut ſanum ſit.

Cap. III. l. 7. edebatur χρήσαντες. Capite ſequenti l. 1. δένδρῳ pro vulgato δένδρων repoſui. Cap. V. Initio editio habet καὶ μὴν κἀκεῖνο, quod recte, ſi quid ego hac in re perſpicio, *Brunck* emendavit. lin. 2. edebatur καταλιθεῖ τε — κρύπτονται,

quod eodem autore correxi. *Geſnerus* malebat καταδεῖ, ut ex verſione ejus apparet, ubi poſt *deponit*, additur uncis incluſum *alligat*. l. 9. συντεθαρραγμένας repoſui pro edito διατεθαγμένας; quod WINDING vertit: *perterrefactas & quaſi ſtupentes*: ſimiliter etiam GESNERUS p. 23. Ceterum quod GESNERUS, at quantus vir! in Hiſtoria Avium negaverat, genus aucupii per accipitres, quod olim in aula Conſtantinopolitana iiſdem Imperatorum ſtudiis, quibus noſtra etiam memoria in Saxonia, patria mea quondam vigebat, prorſus ignotum vetuſtiori ætati fuiſſe, *Paulus Windingius* in Præfatione ad hunc ipſum *Oppiani* libellum variis argumentis refutare conatus eſt, ſed recte *Geſnerum* pronunciaſſe multis docere poſſem, niſi ſufficerent quæ diſputavit hac de re *Bochartus* Hieroz. T. I. p. 271.

Cap. VII. Πηκτίδες, quæ proprie dicantur, hodie niſi ex figura vel deſcriptione, qua caremus, conſtare non poteſt. Diſtinguuntur tamen a πάγαις ab *Ariſtophane* in Avibus v. 528. ubi Schol. πηκτὴ εἶδος δικτύου. *Ariſtoteles* H. A. IX. 8. ubi itidem de perdicum venatione memorat, πηκτὰς nominat, quas tamen *Ælianus* 4. 16. πάγας appellat. Adhæſit ad hanc nominum varietatem etiam *Geſnerus* H. Avium p. 651. *Bochartus* Hieroz. T. II. p. 90. πηκτὰς *Ariſtotelis* caveas vimineas eſſe vult, alio nomine καρτάλλους & κλωβοὺς dictos, cui equidem crediderim. lin. 8. correximus, quod editum erat ὁμήλικον νέον, barbarum, niſi dicas hujuſcemodi ſordes *Oppiano* ex ævo græci paraphraſtæ translatas adhæſiſſe. l. 10. μολύβδας vulgabatur, quod cum alicubi uſurpatum legi ignorarem, correxi.

Cap. VIII. Ωτὶς Gallorum *Outarde*, ut quidem contendit illuſtris BUFFON T. XVII. p. 13. qui amicitiæ cum equo rationem repetit a cupiditate, qua grana frumenti fimo equino adhuc cruda inhærentia appetit, ſecutus ea in re *Plutarchi* judicium. Vereor tamen, ut viri docti adhuc rite animum adverterint ad notam, qua otides ab *Oppiano* Κυνηγετικ. II. 407. diſtinguuntur, ubi ait: ὠτίδες αἷσι τέθηλεν ἀεὶ λασιώτατον οὖας. Idem de oto ſuo *Ariſtoteles* H. A. VIII. 12. περὶ τὰ ὦτα πτερύγια ἔχων, quod apprime convenit *ſtrigi oto*, quem pennis ſex ſecundum aurium ductus erectis, & auricularum ſpeciem mentientibus veſtitum deſcripſit HASSELQUIST *Itin. Palæſt.* p. 290. An igitur *Oppianus* otum cum otide confudiſſe dicendus eſt, quod plures veterum feciſſe conſtat? Cap. IX. l. 3. editum fuerat ἔτι δέ τις — μεθ' ἡμέρας. Ceterum tibia etiam olim in uſu venationis coturnicum fuiſſe videtur; memorat enim inter inſtrumenta venatoria LEONIDAS Tarentinus *Analector* T. I. p. 223. αὐλὸν ἐπ' ὄρτυγι τετρανθέντα. l. 7. καὶ, quod vulgo ante πρὸς legebatur, cum importuna diſtinctione ſuſtulimus.

Cap. X. Eadem de venatione attagenum tradit ALEXANDER Myndius apud ATHENÆUM L. IX. p. 387. Gallice dicitur avis hæc *francolin* a *Belonio*; illuſtris BUFFON T. XVII. p. 252. nomen græcum retinet. Sed quod ibidem vir præclarus in

annotatione subjunxit de OPPIANO: *Cet Auteur ajoute qu'ils aiment les cerfs & qu'ils ont au contraire de l'antipathie pour les coqs:* plane falsum est, nec ab ullo veterum autorum tale quid traditum est. Cap. XI. l. 6. αὐτὴ τὸ κύτος male editum erat, & l. 13. τεμών. Cap. XII. lin. 7. editum erat λεπτοῖς σπάρταις. lin. 14. τοιούτοις δὲ καὶ reposui, ubi antea καὶ deerat. l. 12. τοὺς στάλικας ἀναστήσας. *Winding* verterat: *eversis paxillis.* inepte. *Gesnerus* p. 301. *eversis perticis.* etiam male. Intelliguntur h. l. duo orbes semicirculares lignei, quibus rete annexum hæret ita, ut utroque sursum propulso, prædam includat. Totam fabricam ἐπίσπαστρον statim appellat, quod proprie tamen funis est, quo orbes lignei attracti vi sursum propelluntur. Ita vocem usurpat *Antipater* Sidonius in *Analectis Poët. Gr.* T. II. p. 10. ubi in instrumentis venatoriis ponit: Κλωβοὺς τ' ἀμφιρρῶγας, ἀνασπαστούς τε δεράγχας, — καὶ κρυφίου τρίκλωστον ἐπισπαστῆρα βόλοιο.

Cap. XIII. l. 10. vulgabatur συντεθειμένα, quod WINDING vertit: *præparata.* GESNERUS *destinata.* lin. 10. οἷς καὶ ὑσπληγξι ἄλλο ὄρνεον ἐπίκειται WINDING interpretatur: *quibus alia avis alligata insidet.* Ita etiam Gesnerus p. 581. cujus versionem servavi, quod meliorem dare nequeo, cum ipse græca verba non capiam. An ὕσπληγξ h. l. laqueus, quod GESNERUS voluit? Ipso statim initio male idem *Gesnerus* πάγην verbo *laqueo* interpretatus est, nimium pro sensu h. l. vago. Apparet enim intelligi rete duobus orbibus ligneis inclusum, & per terram tensum, quod, nisi egregie fallor, PLAUTI *transennam* esse, nunc primum ex h. l. clarum fit; magnopere enim fallitur *Bochartus* Hieroz. T. II. p. 90. qui *transennam* caveam vimineam esse volebat. Ita vero *Plautus* Bacchid. IV. VI. 21. *nunc ab transenna hic turdus lumbricum petit. pendebit hodie pulcre. ita intendi tenus* Deinde in Persa IV. III. 12. *hunc ego hominem hodie in transennam doctis ducam dolis.* Postea in Rudente IV. 7. 10. *fiunt transennæ, ubi decipiuntur dolis. atque edepol in eas plerumque esca imponitur, quam si quis avidus poscit escam avariter, decipitur in transenna.* Aliorum autorum loca, quæ ad hanc significationem non pertinent, vide ap. *Gronovium* Lect. Plaut. p. 381. Tenus *Plauti* est laqueus, vel funiculus, ut recte *Nonius* explicat; sed vocem germanam esse græcam, primus *Salmasius* ad *Plautum* monuit, comparans τένος, τέννος, cujus tamen autoritas nisi apud *Hesychium* non exstat, qui: τέννος στεφανὸς ἐλαινὸς ἐρίῳ πεπλεγμένος: qualis latinorum corona palmea lemniscata. Proximum est a τείνω, vel Æolico τέννω derivare latinum *tennere*, pro tendere, unde *tenus* pro tendone, tendicula, ut græcum τένων nervus a τείνω fit. De captura turdorum antiquissimus est locus *Homeri* Odyss. X. 468. quem *Oppianus* Halieut. I. 34. expressit. In fine capitis nominantur πύῤῥαι, quæ in *Gesneri* codice πυῤῥίαι legebantur, ut ipse testatur p. 694. unde malebat reponere οἱ πυῤῥίαι. ÆLIANUS H. A. IV. 5. τρυγόνι πρὸς πύῤῥαν

διαφορά. ubi *Paw* emendat πυῤῥίαν. Quod vero *Ælianus* de πύῤῥα, idem de pyrallide *Aristoteles* H. A. IX. 1. καὶ τρυγὼν καὶ πυραλὶς (πολέμιοι). τόπος γὰρ τῆς νομῆς καὶ βίος ὁ αὐτός. Miror *Gesnerum Æliani* locum prætervidisse, unde constat jam, si quid in hac nominum varietate constitui potest, & græculi autoritati confidere hic licet, πύῤῥαν & πυραλίδα eandem esse avem. *Hesychius* ex *Aristotele* πυῤῥαλὶς habet. πυῤῥούλαν *Aristotelis* a pyralide ejusdem differre jam pridem monuit *Gesnerus* p. 701.

Cap. XIV. l. 5. WINDING verterat: *ceterum occluduntur repagulo fores.* GESNERUS p. 703. *has quidem fores laqueus ambit.* Prouti verba græca habent, vertendum erat: *repagulum has fores circumactas occludit.* Scilicet existimo ὕσπληγγα græce dici frustulum ligni, cui laqueus ad virgulam incurvatam intenditur, & cujus circumactu delabentis remissi virgulæ fines cum vi dissiliunt, avemque pedibus intricatam laqueo capiunt. Est igitur Gallorum *marchette*, nostrumque Stellholz, Schnellholz. Apparet hoc inprimis ex capite XVIII. ubi est: μέσῳ τε ὕσπληγγα τοὺς ἑκατέρωθεν λύγους (hi sunt virgulæ incurvatæ fines) τῇ περιστροφῇ καλύπτοντα. sed ultima vox corrupta sine dubio est, nec ex versione *Gesneri*, quam tamen reliquimus, sensus existit. Requiritur χαλῶντα aut simile verbum. Simili igitur ligno fores caveæ, de qua hoc capite agitur, intensæ, statim circumaguntur & occluduntur, cum pedibus avis caveam ingressa illud contigerit aut pulsaverit. Apud Theocritum Idyll. 8. 58. generatim ὕσπληγξ de dolo avibus structo dicitur. Pro συστροφῇ est apud Dionysium Periegetem v. 121. ubi multa Eustathius habet, sed a re nostra aliena.

Cap. XV. *Gesnerus* p. 79. priore loco χάλκανδραν, posteriore χάλκανδρον in codice suo se reperisse testatur, & dubitat alaudarum an diversi generis sit. Mihi satis verisimile videtur hanc esse avem, quam græco servato nomine *Galli* Calandre, *Hispani* Calandria, itidemque Itali, Angli & Germani appellant. *Matthæus Sylvaticus* quoque galeritam Kalandram interpretatur. *Idem:* Chamæzelus Kalandrus avis. cf. *Gesnerus* p. 78. Cap. XVI. l. 4. ἑτέραν τὴν editum erat. Cap. XVII. l. 2. ἀπό τινος edebatur. De aucupio noctuæ *Palladius* Septembr. XII. *Nunc in amitibus apparetur aucupium noctuæ, cæteraque instrumenta capturæ, ut circa calendas exerceatur octobris.* Sunt hic amites perticæ, quibus noctua imponitur. At apud *Horatium* Epod. 2. 33. *aut amite levi rara tendit retia turdis* furculæ sunt, quibus rete tensum includitur, græce στάλικες, quod tamen vocabulum etiam longe alio sensu de varis, quibus retia venatoria sustinentur, usurpatur. Cap. XVIII. l. 3. μηρίνθου τε editum. l. 6. ἐπιψαύουσιν vulgabatur. Capite sequenti lin. 1. ἄγρας addidit *Brunck.* l. 3. etiam εἰκόνας addidi. l. 4. ἐκπηδῶσιν edebatur. l. 6. βροχέντες. Posteriorem capturam describit etiam Athenæus 9. 11. & ex eo, si *Perizonio* credimus, *Ælianus* H. A. 4 30. *Tzetzes* Chiliad. IV. 119. v. 45. Cap. XX. Metrum impediit poëtam, quominus rectius nomen

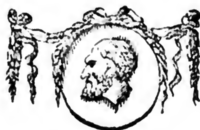
αἰγοθήλαν poneret, ut monuit etiam *Gesnerus* p. 615. l. 5. θριγκία reposui, ubi τριχία edebatur. Versio WINDINGII & GESNERI *sepes* habet. Caprimulgum vero caprarum ubera exsugere, in insula Creta frequentem, refert etiam *Belonius* Observat. L. I. cap. X.

Cap. XXI. lin 3. Editio πλησιάζει. l. 6. *Winding* edidit: τὴν ὄρχησιν ἑλομένη διὰ τὴν ἄγραν interpretatus: usque dum saltans tandem capiatur. *Gesnerus* quid legerit, ex versione ejus non apparet. Nos inverso ordine verba græca collocavimus, ut saltem aliquem sensum funderent. Cap. XXIII. Λινοεργοὶ, Κεγχρῖται in anserum genere alibi non memorantur. *Gesnerus* nomina iis a granorum specie, qua quodque genus gaudeat, indita fuisse suspicabatur. Φαλαρίδες eædem videntur esse, quæ φαληρίδες seu phalerides *Plinio* X. c. 45. in Seleucia Parthorum & in Asia aquaticarum laudatissimæ dicuntur. Semel tantum ab *Aristotele* H. A. VIII. 3. inter palmipedes aves cum anate φαλαρὶς memoratur. Memorabilis est de hoc genere locus *Kyranidum* quem apud *Gesnerum* p. 125. videas. Porro pro edito Φελῖνοι sponte mea scripsi Φελλῖναι, ut ita anserum quoddam genus a natandi levitate dictum fuerit. Nam vulgatum nomen unde derivetur non habet, nec φελλινὸς etiam dicitur, nisi de opere ex subere confecto; at φελλίνας est levitate suberis præditus. *Hesychius*: φελλίνας κοῦφος ἀπὸ τοῦ φελλοῦ. *Idem* φελλεῦον a φελλεύειν interpretatur ἐπιπλέον *innatans*. Ita φελλόποδες a levitate pedum dicti homines apud *Lucianum*.

Cap. XXIV. l. 10. editum erat πλησιάζει. In Epilogo *Windingius* Διόνυσος edidit & in versione retinuit. *Gesnerus* quid in suo codice habuerit, ignoramus, cum hanc particulam omiserit. At *Jo. Ger. Vossius* de Poëtis Græcis Tom. III. Opp. p 220. Διονύσιος habet, ubi ex hoc epilogo *Tzetzæ* vel alterius (ipsa sunt *V. D.* verba) docere voluit Dionysium Periegetem Oppiano antiquiorem esse, quippe ab illo h. l. laudatum. Vertebat igitur h. l. *homines ea esse edoctos ab Apolline*. Sed hoc ita fieri ratio grammatica non permittit, quæ vult: *Dionysius vero profitetur, hæc se ab Apolline edoctum fuisse*. Ut adeo ipse Dionysius autor libri dicendus sit, non Oppianus; nam vulgatum *Windingii* Διόνυσος sensum plane non habet, si de Baccho capiatur. Atque ita quidem ratiocinabar, antequam in *Is. Vossii* commentarium in *Melam* incidissem, ubi p. 73. commemoratum videbam *Dionysium Characenum in Ixeuticis aliquando a nobis in lucem proferendis*, & locum de catarracte ave prolatum, qui in hoc ipso libro exstat. Debuit igitur *Is. Vossii* Codex inscriptum habuisse *Dionysii Characeni* nomen, nec mihi persuadere possum patriam a *Vossio* confictam Dionysii nomini, quod in Epilogo legerat, additam fuisse. Nihil nos juvat *Pauli Colomesii* Catalogus Mstorum *Is. Vossii*, ubi pag. 859. legitur: *Oppiani seu potius Dionysii Periegetæ trium, quos de aucupio scripsit, librorum Paraphrasis*. Obiter etiam lectorem monebimus *Bochartum* in Hierozoico T. II.

p. 280. laudare *Dionysium Characenum Oppiani paraphrastem*; sed, cum ipse locum de catarracte a *Vossio* desumtum posuerit, aut oculis male usus, aut memoria deceptus sit, oportet. *Gesnerus* quidem cum in Bibliotheca sua in voce *Oppianus*, tum in Indice autorum Historiæ Avium præmisso, testatur se in Codice Veneto, unde exemplum suum descripserat, nullum nomen adscriptum reperisse, cum in fronte paraphraseos librorum de Venatione & Piscatione, quæ in eadem membrana exstabat, utrobique *Eutecnii* nomen additum legeretur; quare etiam Ixeuticorum paraphrasin ab eodem autore profectam suspicabatur. Tum etiam *Jo. Ger. Vossius*, cujus verba supra posui, non utique de autore dubitasset, si nomen adscriptum in codice reperisset. De *Windingio* mihi liquidum non est, quid in Codice utroque unde exemplum ejus sumtum est, repererit; sed utrumque initio mutilum fuisse clarissimis verbis affirmat, unde non levis est suspicio *Eutecnii* nomen e conjectura ab ipso fuisse additum, quemadmodum etiam, stulto sane consilio, præfationem *Eutecnii* ad paraphrasin Cynegeticorum (non Theriacorum Nicandri, quod ille affirmat) a *Lambecio*, & nuper etiam a *Bandino* positam, mutato tamen κυνηγετικῶν verbo in ἰξευτικῶν, ad initium libri de Aucupio transtulit, quam nos rejecimus. Interim dum aliunde satis exquisitum fuerit de autore hujus libri, prudenter me facturum existimabam, si utrumque nomen *Oppiani* videlicet & *Dionysii* in elogii societatem admitterem, ita tamen, ut significarem, magis me in eorum sententiam propendere, qui secundum Dionysium de possessione nominis judicarunt.

Excudebat JOH. HENR. HEITZ, Academiæ Typogr.

